

# Jernkorset, Breve fra 1. verdenskrig

---

## Mandag d. 06. mar 1911 - Øster Åbølling

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen kære Trine.

Tak for sidst. Jeg er saa forkølet at jeg snart ikke kan snakke. Det er jo kedelig nu til Søndag for Kommandoen. Og Mor kan slet ikke forstaa, hvorledes jeg kan være bleven det. Jeg kan naturligvis heller ikke. Hvorledes har du det. I Gaar var det egentlig Meningen, at jeg skulde have rejst. Jeg vilde have fortalt dig det sidst vi taltes; men saa forglemte jeg det. Far er nemlig bleven udklar med Jørgen Jensen angaaende Mejeriet. Og saa skulde J. Jensen have rejst 1. April. Og saa skulde jeg have været derover med et par Heste nu i Foraaret. Men saa syntes vi at det var en Skam saadan at sætte dem paa Døren. Det er nemlig ham, der har sat Rygtet ud om Mejeriet, og nu er det ham, der siger, at Far har sagt det. Du har vel hørt det. Men det er jo ellers en kedelig Rygte at have paa sig. Jeg ved ikke; men jeg synes alle Folk ser saa skævt til mig siden det er kommen ud, og mig angaar det jo endda slet ikke. Du gør da ikke, kære Trine ?

Vi havde det ellers helt morsomt til Ballet. Jeg kom til at følges med hende derhenne fra Fårup, jeg ved ikke, hvad hun hed, fra Andres Andersen. Og nu gaar Snakket, at jeg har fulgt hende hjem. Anders Thøjsen kom rigtignok til os ved Stien fra Kirkeby; men det er der ingen der ved. Lad dem kun gaa i den Mening. Men jeg tænkte rigtignok, blot det havde været dig, kære Trine. I Gaar var vi jo i Gaansager. Jeg syntes ikke, jeg kunde være bekendt at blive hjemme. Men jeg synes altid, jeg mangler nogen, naar du ikke er der. Blot vi ikke havde haft Opvisningen overstaaet. Den er altid i mine Tanker. Uffe og Bodil har ikke meget at lade os høre. De var dog ude til Chr. Bejers Bryllup i Vesterbek og til Dyrskuet tror jeg nok, saa de kan ikke lade os saa grulig meget høre. Det er jo nu ogsaa det samme, vi gør som vi vil, om saa vi kunde komme sammen hver Aften.

Nu ikke mere, jeg maa skrive med Blyant. Pennen faldt ud af Vinduet, og jeg har ikke Tid til at hente. Ventede du efter Brev sidste Tirsdag ? Jeg syntes det var for tidlig. I Morgen skriver du vel, kære Trine. din egen Peter. Jeg ved ikke om du kan læse det, jeg kan næsten ikke/Hvad mit Fotografi

## Søndag d. 12. mar 1911 - Øster Åbølling

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen kære Trine!

Jeg har ellers ikke meget at skrive om i aften. Jeg skulde have skreven til et par af mine Ryslinge-kammerater; men du lille Skjælm sidder altid derinde og hvisker, og saa skal du lige godt have lidt først, inden faar jeg ikke Ro, for der ikke mange Timer, uden du har mine Tanker. Vi skal jo ogsaa benytte Tiden, for i næste Uge kunde det vel gjerne glippe, at vi ikke hørte fra hverandre. Aa jeg er saa glad ved dig og Uffe, at I ikke tager nogen hensyn til det i sidste Brev omtalte.

Jeg kan ikke forstaa, at du ikke har mærket noget til Ballet. Du maa have bedre Modstandskraft end jeg. Men det gør slet ikke noget ned Forkølelsen, blot jeg ikke skulde have kommanderet paa Søndag, for vi fik jo da en del talt, og det ser jeg heller ikke.

Jeg er gaaet og kommen i Tanker om, at hvis jeg havde haft en ældre Broder, som skulde have haft Gaarden, saa kunde jeg gerne have haft Lyst til at være bleven Landbrugskandidat, det er egentlig Uffe, der har sat mig det ind, men det kan nu ikke lade sig gøre. Men det er ellers ikke saa ringe en Stilling.

Jeg morede mig ogsaa storartet til Opvisningen; men det var da din Skyld, kære Trine, ellers havde det ikke været morsomt for mig, hvis du ikke havde været der.

Ja jeg veed snart ikke, med Turen til Roager, for vi skal vist have Fremmede. Du kan vel ikke komme hen en anden Dag, for nu er jeg jo ellers altid hjemme. Thomas Nielsen og Kæreste har ikke været hele Vinteren, og jeg kunde høre paa ham i Graansager, at de kom vist paa Søndag. Jeg kan alligevel ikke forstaa Thomas, for jeg synes, hun er meget "pjatte" Og det skulde jo dog ikke være saadan, at den ene syntes var bedre end den anden. Jeg vil da nødig have at du skulde føle dig saadan overfor mig, kære Trine. Mener du ikke at Maren rigtig har budt dig, jeg tror nok dia kan komme for den Sags Skyld, hun synes ellers godt om dig. Jeg ved ikke, naar jeg kommer ud til jer. Nu har du da faaet et langt Brev. Jeg synes Pennen løber; man kan jo sige Hvad Hjertet er fuld af løber Pennen over af. Nu ikke mere. Med mange Hilsener og - - - fra din egen Peter.

"det i sidste Brev omtalte" - formodentlig rygterne i sagen om mejeriet og Jorgen Jensen

## Onsdag d. 15. mar 1911 - Øster Åbølling

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine!

Kanske havde du ventet Brev sidste Søndag; men Tiden den løber og jeg var ogsaa i færd med det, men saa kom vi i Tanker om, at vi vilde til Kirke i Skærbæk.

I Gaar var jeg i Vodder hos min Bedstemoder og Thomas Nielsen. Da jeg var hos min Bedstemor kom Johanne og Ellen. Jeg tænkte snart ikke de vilde have talt til mig mon Gud bevares, jeg kunde snart ikke faa et Ord sagt. De fortalte at Iver havde været der for nogle Dage siden, de vidste ikke, hvor han havde været, men hans Cykel kunde ikke holde Vejret

længe. Jeg fortalte dig ogsaa at han var cyklet syd paa en Aften. Da havde Ester været paa Frifelt, saa det gaar jo helt godt.

Du kan tro de er mig haardt ombord med Ringridningen; men nu vil jeg da blive hjemme den her Gang. Jeg vil da vise dem at jeg ikke tor i første Række altid. Synes du ikke ogsaa jeg skulde. Men det er jo ikke saa let at forsvare sig, naar man ikke vil ud med Grunden. Der er ingen anden end dig og Uffe, der veed den. Det kan ogsaa godt være, at jeg synes for meget om mig selv; men den kan jeg nu ikke gøre ved, kære Trine. Det skal du saa tage af mig. Ja jeg har saa galt faaet at høre, at hvis jeg ikke vilde ride, kunde du gerne gaa mig glip. Jeg tænkte, at hvis man saadan skulde slaa den ene Record paa den anden, saa det daarlig ud. Ikke sandt, Trine. Vi er jo dog kun Mennesker.

Glæder du dig ikke til Skibelundfesten ? Blot vi nu faar godt Vejr, og saa vi ikke tør have haft Gardisten med. Jeg bliver der ogsaa om Natten, det vil sige i Kjøbenhoved. Kunde vi saa ikke snyde Truls og komme til at følges ad hjem. Det værste er vi mangler jo Uffe. Du kan tro, jeg har en god Støtte i J. Thøjsen. Det er et lille dejlig Menneske, saa skal jeg jo hjælpe ham igen. Han er den eneste lier i Huset, der ved rigtig besked; men ham kan jeg ogsaa godt betro mig til. Det skulde da være Mor; men hun har da slet ikke sagt noget. Men ved hun noget, har jeg da spart at sige noget, naar vi - - -. Nu ikke mere i Aften. God nat kære Trine. Og ret noget paa mig, hvis du ser noget skævt.

Her har du mig igen kære Trine. Maren Fog kommer vist ud til dig i Eftermiddag. Saa faar jeg dig sagtens ikke at se i Dag, kære Trine. Jeg kunde ikke faa Tid for Bolden, for ellers havde jeg kommen ned til Jer den Søndag Eftermiddag. Jeg forglemte mit Ur i Forsamlingshuset den Dag, og jeg var efter det henved Kl. 9. Hvornaar kom du fra Koager. Da var der ellers Stilhed, men jeg tænkte, at du var taget hjem. Men Uffe sagde, at du havde mødt ham paa Vejen hjemad, saa det var jo kedelig.

Med Hilsen din Peter

## Lørdag d. 18. mar 1911 - Øster Åbølling

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen kære Trine!

Tak Tor sidst. Du husker vel nok jeg fortalte dig, at Søren Stenderup forglemte at aflevere Brevet, og saa sagde jeg til ham, at han maatte brænde det. Men saa blev jeg bange, for de kunde vel gerne læse det, og saa sagde jeg til Laurids, at han skulde komme ned med det i Aften. Da jeg kom hjem fra Marken, sagde Mor til mig, at her var nogle Papirer som Laurids St. havde været med. Men det vil sige i aaben Tilstand, begge Kuverter var brækkede. Jeg blev lidt hed om ørerne. Nu ved jeg ikke, om hun har set Indholdet eller ej. Jeg tænker det ikke, da der saa tidt kommer noget, som hun aldrig ser efter. Hun har i hvert fald ikke talt til mig om noget. Jeg vilde blot have svaret, at det var en Ting, vi ikke vilde tale om foreløbig.

Nu har jeg faaet at vide, at det er Laurids, der har brækket det. Saa det jævner vel nok med Tiden.

Hvordan har du det siden rejsegildet. Jeg kom hjem en lille Times Tid efter dig, jeg syntes ikke jeg kunde være bekendt at gaa den Gang I gik. Jeg tror ingen der kunde mærke noget; Tror du. Iver sagde rigtignok til mig den Gang jeg kom ind, om vi havde været ude st trække frisk Vejr, jeg sagde ja. Du maa ikke være vred paa mig Trine; men jeg har underpløjet alle dine Breve i Dag. Jeg turde ikke have dem liggende nu i den her Tid, de gør rent.

Nu kan du snart faa mig at se daglig ude ved Jeppe Vinds i Roerne, det er mig i den hvide Jakke. Jeg kan forstaa, du har øjnene med mig, naar jeg pløjer derude. Jeg ser ogsaa ofte ud efter dig; men jeg kan naturligvis ikke se dig, men alligevel ser jeg dig i Tanker, kære Trine. Det er tit jeg synes, nej nu blir det for meget, og saa vil jeg tænke paa noget andet; men saa er du der igen. Aa jeg er saa glad ved dig, kære Trine. Nu ikke mere; men næste Søndag.

Med Hilsen fra din egen Peter.

### **Torsdag d. 11. maj 1911 - Øster Åbølling**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine !

Hjertelig til Lykke paa din Fødselsdag, ja og havde jeg ikke siddet her vilde jeg have raabt et kraftigt dansk Hurra; men det lader sig vist ikke gøre da Far og Mor sover. Du skal jo have Tak for Indbydelsen; men jeg kommer vist ikke, jeg vilde ellers hellere have været, det end til Fodbold. Det er ellers længe siden jeg har set dig. Den anden Dag var jeg kørende i Hoager, da saa jeg der kom en Cykel ude fra Jer. Og saa maatte Hestene have en lille Opmuntring, for ellers kunde jeg ikke naa hen til Vejen. Men ak, da var det kun Signe som cyklede efter Åbling.

Den anden Dag var Niels og jeg oppe at saa Frø. Og korn vi til at snakke om hvor han fik en Karl fra til næste Aar. Ja han havde været ved Uffe, men han vilde vist paa Skolen. Han vilde ellers grulig gerne have haft ham. Og Bodil vilde jo ogsaa gerne have haft ham der over. Det er sandt, har du hørt, at Bodil

J har skudt dig ud. Jo for til Opvisningen sad vi og talte sammen i en hel lang halv Time paa en Bænk. Og vi gik ogsaa en Gang fra Diletanten i Frifeld. Saa det kan jo ikke være andet. Nu er jeg nødt til at holde op, for jeg skal jo vist til Fodbold for at aflægge Mandatet som Formand.

Pigerne kan nok se naar jeg faar Brev fra Havnholdt.

Med Hilsen din Peter. Mere næste Gang. Her har du mig igen kære Trine. Maren Fog kommer vist ud til dig i Eftermiddag. Saa faar jeg dig sagtens ikke at se i Dag, kære Trine. Jeg kunde

ikke faa Tid for Bolden, for ellers havde jeg kommen ned til Jer den Søndag Eftermiddag. Jeg forglemte mit Ur i Forsamlingshuset den Dag, og jeg var efter det henved Kl. 9. Hvornaar kom du fra Koager. Da var der ellers Stilhed, men jeg tænkte, at du var taget hjem. Men Uffe sagde, at du havde mødt ham paa Vejen hjemad, saa det var jo kedelig.

Med Hilsen din Peter

## Torsdag d. 06. jul 1911 - Øster Åbølling

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine.'

Du kan ogsaa tro jeg blev glad ved dit Brev, jeg var nemlig i daarlig Humor den Søndag Eftermiddag; men da Uffe korn, hjalp det; men endnu mere hjalp det, da jeg fik dit Brev, derfor vil jeg sige dig Tak, kære Trine. Jeg har aldrig tænkt paa det med Ventesalen, for jeg synes ikke vi kan have det saadan, at blot vi taler med nogle andre, saa er det galt. Da jeg kom hjem fra Ballet, kunde jeg ikke sove, jeg kom til at tænke paa, da vi gik hjem, gik jeg jo Arm i Arm med Dorthea T., og du gik lige ved Siden af, hvor ondt det maa have gjort dig, og jeg vidste endda godt, du vidste, det ikke havde nojj;et at betyde. Uffe og mig har talt derom, og han syntes ikke, det var saa galt; men havde det været mig, tror jeg nok jeg havde været lidt taeklærnt. Men saadan noget lader vj være glempt, ikke sandt Trine ?

Jeg synes slet ingen Udvej der er at se, til vi kan faa talt sammen. Du kan sagtens heller ikke komme saa meget ud, da din Mor er syg ? men hvis du ved det lidt i Forvejen, kunde du jo sende et Bud, saa kunde det jo gerne være, jeg ikke var optagen, hvor meget jeg end er det.

Kommer du med til Lundsmark ? jeg kommer vist. Agnes blev ved med at jeg dog skulde komme med derhen, og jeg love-'e det ogsaa; men ellers tror jeg nok jeg vil gaa af, for jeg har for meget i Vinter, jeg er snart aldrig hjemme een Aften. Det bliver snart saadan, at Hjemmet bliver fremmed for mig. Ja-jeg rejser vist alligevel ud til næste Aar; men jeg tænker ikke, det bliver saa langt, i hvert fald bliver det ikke længere, end vi kan skrive sammen, kanske endnu nærmere. Jeg kan vist komme over til Niels Kjær; men jeg ved ikke endnu. Nu tror jeg da ikke jeg vil mere, for saa blir der vist ikke til næste Gang. Nu kommer det an paa om du kan læse det, for det er gaaet i en fart.

Mange Hilsener sender dig din egen Peter.

Jeg tænker jeg kommer ud til Jer paa Søndag. Kommer du til Oplæsning paa Torsdag ? Jeg kommer vist. Næste Gang ikke. Tak paa Forhaand for dit Fotografi, kære Trine. Maa jeg vente Brev paa Fredag ? En Gang om Ugen kan vel ikke være for meget.

## Torsdag d. 13. jul 1911 - Øster Åbølling

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine!

Tak for Brevet. Ja du maa undskylde mig, fordi jeg narrede dig med Turen til Lundsmark; men Mor var syg, og Far var ikke hjemme, saa jeg kunde ikke saa godt komme hen. Ja det blev ikke til noget med Samtalen sidste Søndag, jeg turde ikke rigtig vove at give mig i Samtale med dig, for skulde der saa have været nogen paa Lur. Jeg har moret mig i den sidste Tid over Signe, hun ser altid saa forunderlig paa mig, veed hun noget ? Det var en fin Maade, I fik Brevet til Roager paa, den var godt udregnet. Hvad mon Iver har tænkt, hvis han vidste, hvad han gik med. Skal I saa til Vodder paa Søndag ? Uffe kommer vist herind om Eftermiddagen, og saa tager vi med Toget til Frifeldt, kunde det ikke gaa ?

Du skrev, om det var før November jeg drog ud, det er det ikke. Jeg er forfærdelig ked af det her med Ungdomsforeningen for jeg kunde høre paa Uffe i Gaar Aftes, at han ogsaa var ved at tænke paa at gaa af. Og saa tror de jo vist, at det er mig, der har sat ham det ind, og det er det paa ingen mulig Maade; men jeg tror ikke han regner det for meget, det er vist mest for - -, han er med.

Du kan tro jeg manglede dig til Oplæsningen, jeg synes, at det er saa trist, naar det er Steder, hvor vi ellers plejer at være sammen, og saa du ikke er der; men det fik jo at hjælpe sig.

Nu vil jeg ikke mere, for Federen er forslidt, og jeg er søvnig. Jeg har tænkt paa Jer hele Aftenen derhenne i Lundsmark. Kommer du ikke snart ind at se til Maren Fog ? Med Kærlige Hilsener fra din egen Peter.

Kommer du til Møde paa Fredag ? Jeg tror ikke jeg kommer, det er min Tur at blive hjemme. Husk paa det er paa Torsdag vi har Gymnastik. Nej nu skal du ikke have mere at vide denne Gang, kære Trine.

## Tirsdag d. 01. aug 1911 - Øster Åbølling

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen kære Trine!

Ja Vejret tillod ikke vor forudtænkte Plan sidste Søndag. Jeg havde ellers glædet mig til det, for jeg synes, vi har saa meget at tale om, for nu er det jo længe siden. Men saa maa vi jo fortsætte vore Skriverier, for jeg synes altid det letter paa Humøret, naar jeg faar Brev fra dig, kære Trine. I Gaar var jeg til Barselsgilde ude hos P.Højer. Vi dansede ogsaa lidt; men jeg manglede dig. De Dans jeg fik var nemt talte. Ja du var heller ikke til Møde paa Fredag. Uffe var nok med Toget hjem; men det var vist af den Grund han skulde tage Afsked mer1 Bodil, det havde han vist gjort henne ved Stationen.

Du maa undskylde at jeg ikke har svaret dig paa Spørgsmaalet, om jeg havde mere Fotografier fra Ryslinge; men det har jeg ikke, jeg fik kun tre, 1 har jeg, Uffe 1, og saa har P. Barsballe taget mig een fra. Du maatte godt faa den jeg har; men jeg synes ikke, den er god nok til dig. Jeg var i Ribe for 8 Dage siden, da vilde jeg have haft det; men Fotografen vilde ikke, for det var graat Vejr. Maren Fog kom nu lige og forstyrrede mig, hun fortalte, Uffe havde været med Toget (8). Men jeg kan da ikke tro, I har været i Vodder i saadan et Vejr ? Nu synes jeg ikke jeg har mere at fortælle dig, kære Trine. Man kan jo nu heller ikke saa godt samle det, naar man ikke har faaet Søvn.

Med mange Hilsener og Tak for Brevet

din egen Peter.

Ja Skriften bliver daarligere; men du skal blot sige til, naar du ikke kan læse det længere. Hvad mente du med Brevet som Bodil skrev i, at det varede længe, før jeg fik den ? Nu paa snart Gjensyn, kære Trine, ikke sandt ?

## Tirsdag d. 28. nov 1911 - Lods

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Far!

Hjertelig til lykke på din fødselsdag, og jeg håber, at jeg næste år kan fejre den hjemme hos dig. Det er jo lidt tidlig at skrive, da der jo snart er 14 dage til; men I ved jo det tager lang tid. I går skrev jeg jo også et brev; men er ikke kommen bort endnu, så nu har jeg i dag igen lidt tid, og må så hellere skrive et par ord mere.

Vi kom rask ind i Rusland igen. Sagen var, vi lå ved grænsen og havde det helt godt indrettet, så kom det, at nu gik Russen tilbage, og vi måtte selvfølgelig bagefter. Og nu er vi nået en 20 kilom. ind i Rusland igen, og ligger foran en lille stad Lods .

Men vi kan da sige, at det er meget bedre her som på den anden side. Vejene er meget bedre, og alt er under bedre kultur som der. Men kommer man så til at tænke på, hvor godt I har det hjemme, så blir det jo lidt sort; men Tanken om, at igen kommer hjem holder det hele oppe; men manganen en, som også har tænkt den tanke, ligger nu død. Trine skrev forleden, at hun kunde ikke forstå, hvorledes det skulde gå, hvis vi ikke kom hjem til Jul, for hun syntes ikke, at I kunde synge "Dejlig er Jorden" eller Fred på Jord. Nej, denne Jul giver det nok ingen Julefred her på Jorden. Det er min den værste Tanke, at tænke man kanske ikke kan fejre en Jul.

Nu er det bleven morgen igen, og jeg og den anden Gefr. har ligget i en seng uden Tøj natyrlig, men ellers i en varm stue I kan tro, vi har hvilet os ud efter at i 10 nætter at have

ligget i Lade og Stalde, ja så gal i en skov, og Jorden var så frossen, at vi ikke kunde holde ud at ligge. Kl.10 gik vi til ro og sov til kl. 7. Så fik den anden Gefr. fat på et stort stykke Sideflæsk, som vi nu er ved at stege for at få lidt at lægge på brødet, og vi er så glad for den lille Kopfuld, som vi har fået der, at vi næsten ikke tør gå fra det. Nu har jeg trukket mig det ny tøj på hjemmefra (strikket undertøj), og nu er jeg helt godt tilpas.

Om vi blir her i nat er jo et spørgsmål, men det er dog godt, så længe det er godt. Ja det er sært at tænke på, at man ikke ved, hvor man skal tilbringe natten; men jeg kan ikke nok takke Gud for den gode plads, jeg har, og mine kammerater har oft måttet ligge ude, hvor jeg dog har ligget under tag.

Ja nu må jeg hellere slutte, da jeg skal på buroet, og til Trine skal jeg også have skreven.

Ja nu Lev vel kære alle og hils alle der hjemme fra eders Peter.

Send kun igen lidt Bolion og et stykke Chocolate, det er udmærket, når man ingen brød har, med et stykke Chocolate. Sig hele familie Ablings, Skærbæk tak for pakkerne, jeg har sendt et kort.

## Tirsdag d. 06. feb 1912 - Roager

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine.

Ja du skal vel til Læsekursus i næste "Uge, gid jeg kunde have kommet med. Du kan do sende mig et lille Referat dernedefra. Uffe var med mig helt inde ved Truls'es den Aften jeg var ude hos dig. Du kan tro vi fik nok talt. Han er forfærdelig ked af det, at det er gaaet over med han og Bodil. Jeg ved ikke, men jeg tror nok han skriver op til hende. Han sagde han ikke havde været glad siden. Og han vidste ikke hvad der var kommen i Vejen. Men om ogsaa det skulde blive godt igen, synes jeg ikke de kan andet end tænke paa det hver Gang de ses.

Ja nu er min Skjæbne altsaa afgjort i de første to Aar. Jeg er dog glad ved at det ikke er s.aa langt borte. Men det vil jo blive en Forandring saadan paa en Gang at blive en bunden Mand. Aa nu maa du ikke forglemme at skrive til mig Trine, for jeg synes at jeg har en god Støtte i dig. Jeg ved du gaar derhjemme og sender mig daglig en Hilsen. Og om de aldrig tumler saa meget med os deroppe, er der dog en højere Magt, som de ikke kan trodse.

Har din Mor slet ikke sagt noget, siden jeg har været ude ? Skal du ikke snart til Vodder.

Nu ikke mere. Jeg sidder ved Vinduet og skriver, jeg ved ikke om du kan læse det. Bedre næste gang.



Med Hilsen din Peter

## Torsdag d. 04. apr 1912 - Gånsager

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Trine.

Du ventede vel sagtens ellers at have set mig i Formiddag; men jeg skulde røgte. I Dag er du vel i Vodder. Vi har lige haft Bymanden til Barselgilde oppe hos Malerens til, på Lørdag, skal I med? det skal vist ikke være Dans; men I plejer dog at være med der, ikke? Vi skulde jo ellers have været over til Chr. Lastejn i Birkelev; men det bliver vist opsat. Jeg troer nok Bodil og Truls også skal med, saa kan du tro Bodil og mig vi nok skal more os, naar vi saadan er paa egen Haand. Men vi kommer jo vist alligevel til at mangle to -

I Morgen vilde jeg ellers have været ud til jer; men vi faar desværre Fremmede. Det er saa mange Forlovede, Thomas og Forlovede og to Par fra Døstrup. Aa gid jeg ogsaa havde haft min - Jeg længes saadan efter at se og tale med dig kære Trine. Jeg havde ellers god Lejlighed til en lille Pasiar i Aften, med dig naturligvis, ellers havde det været det samme. Jeg er nemlig ene Mand i hele Huset nu for Øjeblikket; men desværre - Jeg er dog glad ved at du kommer ind at se til mig kære Trine. Jeg skal nok lade dig det vide om Maren er hjemme eller ej. Jeg ved det ikke endnu. Jeg er kommen til at tænke paa Povl og Asta (af Naar Isen brydes) at Folk virkelig kunde forføre hende til at tænke at Povl holdt hende for Nar. Jeg synes dog, om der virkelig kom et Kurre paa Traaden fra den Side saa vilde jeg dog først overveje Sagen fra begge Sider eller og tale sammen om det. Men det haaber vi ikke, vel kære Trine. Jeg tror nok at vi kender hinanden saa godt at Folk ikke skal lyve os saa grulig meget paa. Der er mange der har spurgt mig hvorfor jeg da lod være med Ungdomsmøderne. Nogle troede at det var fordi jeg ikke kunde taale at Truls saa mild efter dig, andre at de havde fornærmet mig; men det er nu ingen af Delene. Jeg har vist ellers fortalt dig det. Men det var fordi jeg havde saa meget, og saa var det det jeg mindst havde Interesse for. For hvis du ikke havde været med vilde jeg slet ikke have været med. Ja nu maa du ikke lade det være for det. For det jeg ikke har Interesse for det, kan du jo godt have det, og det kan ogsaa godt være, at min Mening er fejl. Nu har jeg ikke mere denne Gang; men jeg kan jo lade det ligge åben til i Morgen.

Ja det blev nu Overmorgen; men lige meget.

Jeg havde glædet mig til at du kom herind i Dag, men I skal vel have Fremmede. Gør hvad du kan for at komme, jeg længes efter dig, kære Trine. Jeg var ikke i Birkelev i Gaar, jeg var til Barselgildet i stedet for. Og kom først hjem Kl. 2, saa jeg er lidt søvnig. Og Meningen er at jeg skal køre rundt i Vodder-Spandet Sogn med en Tysker, som har købt vore Kreaturer, helt til Kl.4. Det vil blive kedsom; men blot du saa var kommen, naar jeg kom hjem. Din Peter.

Bodil og Truls var nok ikke i Birkelev.

Jeg skulde vel da ogsaa sige dig Tak for Brevene, kan det ikke klare det for to.

## Mandag d. 15. apr 1912 - Gånsager

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Til min lille Kæreste.

Tak for sidst. Jeg kom jo kørende hjem, det gav jo ikke meget søvn. Jeg var ikke rigtig godt tilpas Bagen efter. Du ved nok jeg fortalte dig at Bodil havde fortalt mig noget. Men jeg vilde ikke fortælle dig det, inden jeg havde ren Mel i Posen. Hun fortalte, at der var en der havde fortalt hende, at Jeg og Jens Thøjsen sad ofte og talte med Pigerne nede i deres Kammer sidste Aar, Og jeg kunde ikke begribe, hvor det var kommen fra. Men jeg har talt med Jens om det i Dag. Og han sagde at vi kun havde været der en Eftermiddag, vi havde lappet Lastejns Cykel, og jeg kan slet ikke huske, at vi har været der. Men Jens og Kirstine siger, at den Eftermiddag var Søren og Stine Jensen kommen, saa nu er Forklaringen jo nemt, for der kan jo komme en Elefant af en Flue. Men jeg var saa ked af det, for du kunde jo tro noget helt andet. I Aften er der jo Dilletant i Frifeld, og jeg er kommen i en farlig Situation, for Niels Kjær vilde passe Hestene for mig. Han kom i Morgen og spurgte, hvormange der vilde til Frifeid, ja det vilde de alle paa mig nær. Ja jeg skal nok passe Hestene for dig i Aften saa du kan godt blive derhenne. Men jeg har jo dog lov til at tage hjem, naar Forestillingen er endt. Det skulde jo være, om der skulde være et par der kunde passe til Bodil og mig. Men jeg tror det næsten ikke. Paa Fredag var jeg i Ribe og fik mine Tænder plomberede. Men jeg fik kun to, da de andre ikke duede til det.

Nu har jeg ikke mere da jeg fortalte dig saa meget den forrige Gang. Altsaa paa Mandag 14 Dage hører du vist fra mig igen. Og nu venter jeg Brev i en af de første Dage. Med Hilsen fra din egen Peter. Er det ikke et fint Kuvert.

Mandag Middag.

Jeg kom hjem Kl. 1½, jeg kunde ikke blive fri. Truls og Johanne spurgte ofte om jeg ikke snart skulde hjem, for de syntes, jeg havde Grund til det. Bodil var med Uffe et langt Stykke paa Vejen. Nu ikke mere kære Trine. Jo, den Aften de havde Generalprøve, var jeg inde efter Gulvlak, og saa saa jeg paa det sidste Stykke. Med mange kærlige

Hilsner fra din Peter.

## Mandag d. 15. apr 1912 - Gånsager

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine!

Ja i Morgen gaar Turen jo saa til Krattet. Det er kedelig jeg ikke kan faa dig med; men der er jo ikke at gøre. Og du gaar sagtens og keder dig derhjemme; men nu maa du faa det her Brev at trøste dig ved. Jeg har pløjet oppe paa Heden i disse Dage, du kan tro jeg har tænkt paa meget. Jeg kom til at tænke paa, om det ikke var lige saa ret du fortalte din Mor Forholdet mellem os. For der er vel ikke store Udsigter til at hun lever saa længe - Det er noget du selv skal vide kære Trine. Men for mig maa du godt. Jeg kom ogsaa til at se ud i Synskredsen, og da der er baade Bakke og Dal, kom jeg til at tænke paa Over Bjerg og dybe Dale, der gaar - - Og saa Sang jeg til det skingrede.

Det er ellers længe siden vi har rigtig talt hverandre, og tænk der er kun 4 Maaneder til jeg rejser. Men det kan jo nu ikke lade sig gøre. Jeg kunde alligevel ikke træffe dig den Aften, du var i Åbling. Jeg cyklede lige bagefter dig derind; men jeg kunde ikke naa dig. Og hjemad kørte jeg for hurtig,

Jeg har lige siddet og læst om Titanics Undergang. Om to Forlovede og hvorledes de vilde bringe hende i Redningsbaaden, men hun vilde ikke fra hendes Kæreste, men saa blev hun taget fra ham med Magt. Men hun troede ikke han druknede, han stode paa det andet Skib. Og han spøjte til hende at han nok skulde komme før i Land som hende; men de saa ikke hverandre mer. Jeg synes det maa have været haardt for hende at se hendes Allerkæreste gaa i Døden.

Nu kan jeg jo ikke faa Plads til meget mer. Og jeg kan heller ikke se længere. Nu en venlig eller mange skulde det vel være fra din egen Peter.

Kommer jeg mig ikke til at skrive uden paa. Jeg synes det er en nydelig lille Damehaandskrift.

## Onsdag d. 24. apr 1912 - Gånsager

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Trine

Tak for Brevet. Ja og Gækkerne. Skulde det være et Gækkebrev min lille Ven, nej Skudaaret er omme. Og jeg tror ogsaa nok du havde faaet hvide Hansker i stedet for Ja. Ja jeg ved ikke da, vi kunde jo have talt om det du. Nu saa er det godt igen med U. og B. ja ja det er jo godt; men det er dog alligevel en plet, som jeg ikke saa let kunde forglemme. Uffe sagde den

anden Aften, Aa nu er jeg først rigtig glad igen. Men jeg synes Bodil kunde se lidt mere glad ud, det er ikke som dig, du er altid glad synes jeg, og gid du altid maa beholde dit. Naar der kommer en graa Sky over mig saa kommer jeg altid til at tænke paa, hvad nu om Trine saa dig saadan, og saa tænker jeg en Gang paa dig min lille Ven; og saa synger jeg et Stykke og saa er den borte.

I Aften er Niels Kjær ikke hjemme og jeg gider ikke komme ind, for Sine er ikke til at komme fra igen, hun snakker og snakker, naar han ikke er hjemme. Og naar han er hjemme, siger hun ingen Ting. Jeg synes det er en sær Ting. Jeg tror nok, det kommer paa, at han nok kan høre, at hun er lidt snaksom.

Nu er Bodil Varming jo bleven Forlovet og hun syr paa Udstyret fra Morgen til Aften kan man se. Hun er vist nødt til at have den færdig hurtig muligt, siger de. Ja det er rigtignok kedelig, hun faar ikke meget ud af hendes Ungdom. Om hun kan faa det længere hen ved jeg ikke; men hendes Kæreste er vist af den Slags, der hellere vil ha 2 som 1. Han er jo Post i Toftlund.

Vil du med hvis Konkurrencen bliver i Skærbæk. (Ja det er ikke for det, jeg vil nok have dig med.) Men jeg hørte Kirstine L. sagde det. Nu er det jo snart min Fødselsdag (27. Apr.) I Dag er det Anes, vi har faaet Sokolade, men hun kan ikke selv have noget, da hun faldt i gaar og slog hendes Tænder i Stykker.

Jer, siger saa tidt til hende naar hun faar Brev fra Kæresten, eller naar han har været her, Saadan skulde man jo have det. Aa siger hun, du taler jo din Kæreste et par Gange om Ugen, og saa har Ane Trulsen fortalt mig, at der af og til smutter en Cykel efter Ravnholdt til om Aftenen, og den kommer altid Syd fra. Jeg sagde blot Tak og at jeg aldrig var derude mere end en Gang om Ugen, naar jeg talte dig to Gange.

Nej nu faar du virkelig ikke mere. Hestene sparker saadan at Bordet rister. Det er kanske deraf, at Skriften ikke er særlig Skønskrift. Men jeg synes altid, at det dog kun er til dig, kære Trine, og du kan vel nok læse det alligevel. Nu god Nat og mange Hilsener sender jeg dig i Tanken

din Peter.

Jeg kommer til Oplæsning paa Lørdag.

Jeg har lige købt 50 Ark Papir og Kovert, saa nu kan du jo først faa det.

## **Mandag d. 06. maj 1912 - Gånsager**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine.

Tak for sidst. Ja du kan jo vist ikke forstaa jeg skriver saa snart. Men jeg kunde ikke sove og det har været i mine Tanker hele Dagen. Jeg kan næmlig ikke forstaa for jeg syntes du var saa tavs paa Hjemvejen min lille Ven. Og saa tænkte jeg at det var min Skyld; men du skulde kun have sagt mig det Trine. For det kan godt være at det var for meget sagt af mig, som du ved. Men jeg syntes for det første at naar mig og Uffe kan tale om det kan vi dog meget bedre kære Trine. Og jeg sagde dig jo ogsaa at det var kommen op i mig af en Gang, og saa skrev jeg det med det samme.

Men nu maa du ikke være vred paa mig for det min lille Trine. Skriv nu en Gang i denne Uge, jeg længes efter Brev. Ja ja Papiret maa vel hellere blive fuld. Det hjælper det er til Dig, for ellers havde jeg sagt stop. Jeg har kun været i Seng en Time. Du kan tro det har været en lang Dag. Hans og Age sover saa det dunderer, saa nu er der jo Ro til at skrive til den som har de fleste af mine Tanker. Jeg er ellers saa søvrig, at jeg ikke kan kende en p fra en j, men nu du maa jo gjette dig til det. Hvornaar kom Uffe hjem? Hvad sagde din Mor da du kom selv. Jeg har allerede begyndt at glæde mig til eders Tur til Skibelund. Kanske er det for tidligt. Kære maa jeg ikke holde op nu. Næste Gang maa du faa en ja jeg ved ikke hvor lang.

Med mange Hilsner og Tak for de mange smaa Kåvringer, som du nok maa sende nok maa sende nogle op til mig til næste Aar.

din egen Peter

Jeg kunde ingen Frimærker faa ovre i Kroen i Gaar saa nu maa jeg cykle helt til Frifeldt i Aften i saadan en Storm; men jeg ved du gaar og venter. Vil du med mig til Toftlund paa Søndag til Efteraarsfest i Fællesforeningen. Med 2½ Toget. Skriv hvis du vil. Jeg har ikke Tid, jeg skal hen at pløje. I Gaar fik vi Havren ind men Chokoladen udeblev.

din Peter.

## **Mandag d. 06. maj 1912 - Gånsager**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Nu vil jeg fortælle dig at jeg aldrig mere vil til Bal naar du er der, for saa længes jeg dobbelt saa meget efter dig. Jeg har gaaet og tænkt om jeg ikke skulde cykle ud til dig; men saadan at komme helt uden noget bestemt, nej den gaar heller ikke.

Jeg var til Dyrskue i Gaar (Fredag). Jeg skulde have været derud Torsdag efter noget til vores Høstemaskine; men saa kørte de derud om Fredagen hjemmefra og saa kom jeg med. Det var nu ikke saadan noget særlig ved det, da der næsten ikke var en jeg kjendte.

Der var jo Udflugt ud til Kammerslusen, baade pr. Vogn og i Motorbaad. Jeg tør snart ikke fortælle det; men jeg var i Baaden. Og det gik helt udmærket. Vejret og Vandet, var blikstille. Alt hvad der er bleven foretaget derude kan jeg ikke fortælle dig, for jeg ved det næsten ikke, det er i saa stor Stil. Men der er cirka 250 Mand og 22 Dampmaskiner i Gang. Da vi kom hjem gik jeg og Thomas Nielsen i Kosmorama, hvor de spillede Titanics Undergang; men skønt det var Fantasi, var det dog storartet, blot min højre Sidemand havde været - - - Skal du derud i Dag ? Den anden Aften var Hans, Åge, Kirstine og mig hjemme i Åbling til Chokolade og røde Grød, som er min Livret, ja Kavringer kan jeg ogsaa nok have. Ja nu maa du jo ikke fatte mistanke.

Jeg fik slet ikke sagt Farvel til dig ved Ballet, jeg syntes det gik saa rask paa. Og jeg kunde ikke komme bag efter da jeg sagde til Lastejn at nu var jeg ved Humøret igen og nu vilde jeg vente til Enden. I saa Fald der bliver saa meget Tid fra Kampen kommer jeg ud til dig imorgen, ellers en Aften med det første. Nu god Nat min egen Trine

din Peter

### Lørdag d. 01. jun 1912 - Øster Åbølling

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Til min egen Trine

Nu er det ellers længe siden du har hørt fra mig, og jeg fra dig. Uffe sagde jo han ikke vilde være Brevbærer længer, jeg har nu heller ikke spurgt ham om det, for jeg syntes, han skulde først sunde sig lidt. Det er ellers ogsaa længe siden jeg har set dig, kære Trine, og jeg længes efter det. Men du har vel været syg. Den Aften jeg var ude, saa jeg dig ikke, Dagen efter i Kirken heller ikke. Aa jeg var saa ked ad det. Er du snart rask ? Jeg havde ikke tænkt det skulde vare saa længe, før vi saas. Ja jeg har saa meget at fortælle, at jeg ved slet ikke hvor jeg skal begynde. Jeg begynder nu ved Ballet. Jeg sagde jo ikke engang Farvel til dig, og jeg dansede heller ikke med dig efter -

Men det hjælper, jeg ved at du ikke tager mig det ilde op. Det var jo grusomt som Uffe og B. saa ud. Der var ogsaa mange der ikke kunde forstaa det, at vi var saa pænt om Benene. Nu skal du skynde dig at komme til Helbred igen, da vi vist skal have Bal nu med det første. Du kan tro jeg havde en dejlig Tur til Fyn. Uffe har sagtens fortalt det. Jeg tænkte paa, at havde jeg blot haft dig med. Min Kammerat (en Langlænder) havde hans med, og han sagde, blot du havde haft din, hvor det kunde have været morsomt. Det syntes jeg ogsaa. Ja du kan godt komme herind for Mors Skyld, for hun ved ikke noget. Hun var ved mig for en Tid siden, om der var noget med Haje V. og mig, jeg sagde at det ikke var mere end med andre.

I Gaar kørte jeg Hø for Maleren og var lige Nord for dig. Var du ikke med i Høet, jeg syntes der var tre Piger. Og der var een i lys Tøj, hende valgte jeg mig; men det var vel ikke Signe, for saa vælger jeg om igen. I Morgen skal jeg køre Hø for Maleren, og det er jo ved

Stavnskov, saa kommer jeg forbi Eders Gaard 4 Gange, saa skulde det da være meget, kunde jeg ikke se dig, kære Trine. Jeg tænker, jeg kommer i Morgen tidlig- kl. 6½ er du da oppe?

Hermed sender jeg dig Venskabs Ringen. Og i Haab om at vort Venskab maa knyttes fastere ved den. Nu er det jo, om den passer, ellers skal jeg jo have den byttet. Den anden kan du jo faa, naar vi tales, da den ikke er saa let at lægge i Brevet. Hvad vil du nu sige du har faaet den fra, kan du ikke, naar du kommer til Skærbæk, sige du har faaet den der. Jeg tænkte ellers vi havde talt hinanden; men det lader jo ikke til. Kan du ikke hitte paa noget. Jeg kan jo sagtens komme hen.

Det kan vel nok siges, som Uffe sagde, at det blev for tidt med vore Breve i Vinter; men en Gang om Maaneden er dog ikke for tidt. Vi skal jo skrive den lidt længere saa. Jeg vilde ellers have været ud til jer i Dag; men jeg skal blive hjemme paa Grund af at jeg skal passe op. Kanske kommer jeg en Aften. Jeg blev ellers budt ud til Jordbær af Uffe og Iver; men det var der i den travle Tid, saa jeg syntes ikke om det, naar man skal saa tidlig op.

Nu har jeg ikke mere at skrive om; men jeg havde meget mere at fortælle dig.

Med mange Hilsener og haaber paa snart Gjensyn. din Peter. Du maa jo nok komme med til Bal. Jeg har vel budt dig.

## Søndag d. 01. sep 1912 - Gånsager

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Mandag Aften

Ja her har du mig igen. Jeg vil dog fortælle dig lidt om Opvisningen i Spandet. Jeg cyklede derhen og drog hjem med 10-Toget, saa jeg kom jo ordenlig Tid hjem. Der var i hverfald Lys paa Ravnholdt.

Jeg tror nok, at vilde jeg bære mig ad paa Opvisningen som Jens Bennedsen, vilde jeg blive omtalt i 7 Kirkesogne, det var saa grinagtig, saa jeg aldrig har set Mage. Han vred paa Munden og vilde tale efter Skriften, ja jeg kan slet ikke sige det. Folk saa efter hinanden og grinte.

Men selve Gymnastikken var ellers god nok, Pigeholdet især. Der var 16 af hver. Og saa holdt han en Tale, som jeg lige har vist Kirstine, som og var derhenne, og som jeg har paa Tryk i en af mine Gymnastikbøger. Og den var helt Ordret. Ja det var forresten godt nok, for jeg tror ikke, jeg kunde have lært det udenad en hel Dag.

Og saa Dansen, ja den var ve] god nok; men jeg manglede alligevel min lille Baldame. Saa nu har du Referat.

Er Uffe syg. Det er dog kedelig, nu kan han vel ikke komme med paa Søndag. Og jeg mangler ham haardt baade til Gymnastikken og som Kammerat; men du kommer jo da, ikke ? Du kommer vel ogsaa til Diletant paa Onsdag ?

Jeg skrev at jeg kom til Oplæsning; men der kom Bud, at hun vor bleven syg; men Agnete J. var der vel. Var du der? Nu ikke mere, nu har du jo at bestille en hel Time med Læsning.

Med Hilsen til dig og Uffe, men mest til - - -

### **Fredag d. 01. nov 1912 - Øster Åbølling**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Til min lille Kæreste

Du kunde næsten tro det var et Forlovelseskort, men saa havde du vel ogsaa været med i Spillet. Jeg havde glædet mig i mange Dage til at se dig i Skærbæk i Gaar. Men forgyæves. Uffe fortalte du havde det udregnet i syv laadne Hatte; men der var jo intet at gøre. Men nu vil jeg fortælle dig noget, vil du til Skærbæk paa Lørdag, vil jeg ogsaa. Jeg skal først til Birkelev med Kjesten, og saa tager jeg med 2½ Toget og hjem med 8 Toget. Var det ikke snildt, nu er du dog glad ved mig, for jeg har ikke det bitterste at komme derover efter. Nu for at faa at vide om du vil derover, kunde vi saa ikke mødes i Aften. Jeg skal ned til Skov for Far, saa jeg har udmærket Tid, og jeg kan godt gaa ud til Østergaarden, hvor jeg er Kl. 6. Kanske du ikke har meget Tid da det er 1. Nov., men saa meget har du vel. Du skal jo dog ud at gaa lidt. Nu ikke mere for Kl. er 10 og jeg skal helt til Kirkeby blot for at faa det med Posten.

Med Hilsen og paa Gjensyn din Peter.

### **Onsdag d. 04. dec 1912 - Vallekilde**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Nu jeg kan fortælle, at nu har de haft Gymnastik; men jeg kom ikke med, jeg var i Hørve efter posten. Da jeg kom hjem, gik jeg op på Balkonen, der sad tre af skolens piger. Du kender jo nok mig, jeg talte dem straks til, og det varede ikke længe før vi var i en ivrig diskussion om Gymnastikken. Men du skulde have hørt, da jeg kom ned, ja det var da helt bestemt, at det var stort med mig og en af dem. Jeg sagde selvfølgelig "Ja". Nu ikke mere, min lille Trine.

Skriv nu rigtig snart, jeg længes efter Brev.

din Peter.



Kommer du ikke til Skærbæk før Jul ? Jeg har bestilt en Bog hos Bogbinderen (Angst), det er til Mor. Kunde du ikke tage den ned hjem, saa skal jeg nok afhente den en aften - -

### Søndag d. 08. dec 1912 - Vallekilde

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Til min lille Trine.

Tak for brevet, som jeg har faaet i dag. Ja jeg har jo længtes lidt efter det; men jeg vidste nok, at du ikke havde tid. Men kære Trine det har været en hård tid i disse dage. Jeg synes jeg kunde se jer alle derhjemme. Jeg havde set det i bladet, at begravelsen var ansat til kl. 12. Men jeg kunde ikke gå til foredrag i den time, jeg vidste jeres mor skulde rejse hjemmefra.. Jeg gik mig en tur til Skoven og satte mig på en træstub. Aa jeg så' dig så tydelig. Ja som du skriver, så skal man jo se på det. Ja Trine, vi kan være glad, at vi har sådanne forældre, at når engang de gaar bort, at der så kan tales godt om dem, Og at vi kan stile efter at gå i deres fodspor. Ja Uffe kommer ikke før Jul. Jeg længes efter jer derhjemme og efter Uffe. Jeg har det mutters ene paa Kammeret; men der kommer af og til nogen ind til mig. Jeg måtte ligegodt med til Delingsførermøde i Vig; men jeg fortrød det heller ikke, det var som det lettede lidt på Humøret. Ja nu kommer jeg snart hjem til dig. Jeg kommer vist Søndag med 10-Toget. Sine vilde have mig til at vente til Mandag, men jeg skal jo hjem til dig, siger du. Hvad har du begyndt at tænke på Jul. På de små Kåvringer. Hvad vil du have til Jul ? Jeg har haft brev fra lille Kirsten et par gange. Jeg troer nok, hun vilde have det godt med Uffe. Jeg har også skreven til hende, og jeg skrev, at jeg forresten godt vilde være i Familie med hende.

Jeg har båret al Uffes tøj om til Vaskekonen, for jeg vilde dog ikke have, at du skulde til at vaske i Julen. Nu er det middag. Nu har jeg faaet min middagsmad (Udfyldt Hvidkålshoved), nu skal jeg først ud at spille bold i 1½ time og så til Gymnastik i 1½. Og så skal vi synge i aften. Jeg er jo i Sangforeningen. Så er jeg vist helt godt tilpas ned at komme i Seng.

### Tirsdag d. 17. dec 1912 - Vallekilde

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine

Tak for brevet. Ja nu kommer jeg snart hjem til dig. Ind under jul, hvor er det trist. Og jeg kan nok forstå dig, at det ikke er så let for dig. Og nu særlig til jul. At holde jul og mor ikke er der. Det er ikke så let. Jeg har aldrig tænkt så meget på det, hvad det er at have en mor, som i

denne tid, da jeg har tænkt på Jer hver dag. Og jeg takker Gud for det. Men dig Trine, du må dog være glad ved, at du har et sund og god forstand og et velskabt legeme. Tænk nu om du også havde været syg, og du skulde have ligget og kæmpe med den tanke, om den bortrejste mor. Nå du sidder og skriver til mig inde i dagligstuen, når de andre lige er smuttet ud. Ja du blir lidt dristig. Jeg kan tydelig se dig, du sidder på stolen ved vinduet. Ja nu har vi været i Skærbæk to år søndagen for jul. Men i år kommer vi det jo ikke, om vi kommer til næste år er jo ikke godt at vide.

Jeg fik brev hjemmefra den anden dag. De skrev, at de havde fornyet min meldepas. Så skal jeg vist til Session i Julen. Men det blir vist i Flensborg. Men det bliver jo i de sidste dage, og så tager jeg lige til Vallekilde. Nu du skal til Fyn, nej vi kan vist ikke komme til at følges ad. Jeg skal ikke rejse ud i Julen. Jeg skal blive hjemme ved dig. Og skal komme ud til dig så tit jeg kan. Jeg kommer vist ud om Mandag aften. Tiden er jo ikke let at bestemme; men vi kan jo sætte kl. 5½ Du er vel ude at gå imellem, og skal det vel også den aften.

Nu må du ikke få mere. Vil du tage bogen med hjem. Du tør ikke betale den. Det er ikke meget at se på skriften, at jeg har været på Højskole. Nu mange hilsener fra din Peter.

Undskyld jeg har skrevet fejl.

### **Torsdag d. 26. dec 1912 - Vallekilde**

**Fra:** Niels og Maren Hansen

**Til:** Peter Mærsk

Kære Peder Jensen!

Tak for dit brev. Skulde jeg dømme dig og Iver imellem, vilde jeg sige, at I har ret begge to; men netop derfor er der et stort og godt arbejde at gøre med at bringe større lykke og glæde ud til folk, som inderst inde sukker efter den.

Hvordan går det med dit arbejde? Godt håber jeg. Det fryder mig hvert år at se den glæde eleverne rejser til deres hjem med. Hvor vilde det gøre mangan en fader og moder godt, om de var vidne til den. Det første brev til Sigrid efter din moders død, tænker jeg så tit på. Lykkelige, lille moder og lykkelige børn, som har levet et så rigt liv sammen.

Glædelig jul!

Venlig hilsen fra Niels og Maren Hansen.

### **Tirsdag d. 07. jan 1913 - Vallekilde**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Til min lille Trine.

Tak for Julen derhjemme. Nu er vi kommen godt herover. Og jeg tror nok vi længes bægge to. Jeg længes i hver fald forfærdelig efter dig kære Trine. Jeg synes også vi fik så lidt talt i Julen, men nu rejste du jo også. Og jeg undte dig det godt min lille ven. Du har ikke haft rigtig frihed i lang tid. Jeg sovde hele tiden over Fyn oppe i nættet. Men tankerne drømte om dig. Vi traf ikke Uffe før i Korsør. Hvornår rejste du hjem ? Har din Far ikke talt om den aften - ? Jeg var ellers ked af det fra Sigrid; men lige så glad ved at I ikke tror sådan om mig. Og særlig dig, Trine. Det kan jeg nok forstå, det har slået dig, at høre således om din Peter. Men jeg er nok ikke den eneste. Min kammerat (en fra Fyn) har måttet gå næsten samme skæbne igennem. Hun er så flink over for mig, hun sagde, at hun havde ventet mig for et par dage siden, da den lille hold havde opvisning, og jeg skulde komme op en gang, hun havde så meget jeg skulde se. Men jeg kan ikke rigtig forstå den tale. Og det vil også vare lidt, før jeg går derop. Jeg synes det er så meningsløs af hende, at skrive sådan hjem til mine bedste venner, som har kendt mig i mange år, og hun som kun har kendt mig 2 måneder, men tak Trine, fordi du ikke tænker sådan om mig.

Jeg ved ikke endnu, hvor jeg kommer hen til sommer. Kan jeg få en plads på Fyn, blir jeg der, ellers vil jeg ned på østkysten af Sønderjylland.

Vi var jo i Altona, og jeg blev taget. Grunden at jeg ikke kom ind sidste år var den, at der var for mange. Så jeg kommer dog ikke så langt bort. Jeg blev forstilt hos Hauptmanden, han havde hørt jeg var Turnlærer, hvor han har fået det at vide ved jeg ikke.

Ja nu tør du ikke være så bange for Iver længere. Ham og Sine var sammen de tre aftener. Den aften I var rejst, var Nicolaj Thyssen kommen imod dem. Iver havde råbt god aften. Han mente ikke han var vant til det. Ja nu har jeg ikke mere at skrive om. Vi er jo lige kommen. Jeg skal også til at skrive til lille Kjesten. Skriv nu ret snart. Med mange hilsener fra Peter.

## Søndag d. 26. jan 1913 - Vallekilde

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære lille Trine!

Tak for brevet. Nej, det kom slet ikke for tidlig. Jeg er altid så glad ved at høre fra Jer derhjemme. Min første nyhed er nu ikke så glædelig. Det er næmlig at mine papirer er kommen hjem igen fra Altona. Og at de ikke vilde have mig. Der må jo være en der synes jeg skulde lidt længere bort. Så nu er det jo, om jeg ikke får Torn at se. Jeg skal jo hjem på Session i Foråret, blot de så ikke tager mig i 3 år. Men vi vil jo dog ikke håbe det.

Ja den gamle er kommen hertil. Og jeg tror nok han er glad ved turen, han er så godt tilfreds. Vi er oppe at drikke kaffe sammen med ham hver dag. Ja mig og Sigrid er bleven overens. Men jeg kan alligevel ikke forstå hende. Nu går hun der og smigrer, og jeg skulde selvfølgelig gøre ligeså. Men Trine, det kan jeg ikke. Jeg kan ikke gå og snakke hende efter munden, så blir jeg hellere derfra. Og det ved jeg også du siger, at jeg ikke kan gå og sige noget, der ikke

er min. mening, nemlig at lyve. Og at Uffe godt kan lide hende, det kan jeg godt forstå, da hun har gjort ham meget godt i den tid, hans mor lå syg. Men han kan også nok se, at hun har fejl. Nej, Maren hun er mig meget større. Og til hende som til dig fortæller jeg mine Sorger. Men det er jo ikke som til dig og mor.

I dag har vi haft diskussion angående Afholdssagen; men skønt jeg havde ondt ved at holde mig, holdt jeg mig dog, nu, da din Far er her, vilde vi dog ikke sige noget. Nu kan du snart vente mig, ja mit billede da, mig får du ikke endnu.

Mandag kl. 5

Nu har jeg siddet og slidt i en stil, så jeg er hel tung i hovedet. Jeg har skrevet om "Nøden lærer nøgen kone at spinde", og jeg kan slet ikke finde mer. Jeg er ellers snart færdig; men enden skal jo også helst være god. Så klappede jeg bogen i og sagde til min sidemand, at nu vilde jeg til at skrive til kæresten. Jeg har været ude at cykle i dag. Det var i middag, P. Hansen kom og spurgte, om der ikke var en, der vilde til Svinninge med hans Lommeur, Det var en hel lille gemytlig tur, sådan et fint vejr og så komme ud fra al den larm, og være ene med sine tanker - Jeg havde nær ikke fundet derhen, det er så bakket, så man ikke kan se uden en lille stykke for sig; men så kom jeg til at følges med en lille pige. Jeg spurgte selvfølgelig ikke, hvor hun skulde hen eller lign. Nej så rnå man være galant. Sidste søndag var alle vi Sønderjyder henne at blive fotograferet. Og på søndag tror jeg nok, vi skal hen at have det ene. Jeg skal vist have 24. Jeg har jo ikke fået mig fotograferet i de sidste år. Jeg har da ellers ikke det billede af dig og Bodil, hvorledes hænger det sammen ? Uffe og jeg kom til at tale om det den anden aften.

Uffe sagde forleden, at det alligevel havde været morsomt at få brev fra kæresten engang imellem. Jeg fik endda lidt at vide angående ham og Bodil. Og jeg kunde forstå, at de til sidst havde ladet hverandre høre hver lille ting. Og så kan de jo sagtens komme på kant. Og det var vist derover, det var gået over. Jeg sagde også til ham, at jeg syntes, det var godt, der kunde komme en kurre på tråden. Det er i hvert fald bevis på, at vi ikke snakker hverandre efter munden.

Jog fik brev fra Niels Kjær forleden. Han skrev, at de skulde have Kjestine Lastejn at tjene til 1. Maj. Så bliver de ellers kørende med Pige. Kjestine Lastejn skrev også til mig, at hun var med til Diletant i Frifeld. Jeg kan ikke forstå, at hun ikke er for klodset til at optræde på Scenen. Er det ikke Genboerne de spiller.

Lille Kjesten er ikke godt tilfreds i Høm. Konen er vist en underlig en og lidt gammeldags.

Ja vi slutter jo til Påske, vi må godt blive Påsken over; men alle Foredrag slutter. Så vi kommer jo vist hjem. Jeg vilde ellers have bleven; men mor syntes, at nu havde jeg ikke været hjemme sidste år, og kanske ej heller kommer det i to år. Der skal jo vist også være Gymnastikopvisning i Påsken., så kan jeg jo komme med. Jeg kunde jo nok komme op på Svendsbjærg at tjæne; men de er jo alle lige gode karlene, og nu da Uffe og jeg har haft

overkommandoen i flere år, tror jeg ikke, vi kan finde os i det. Og nu har jeg foresat mig, at jeg vilde til Fyn, så hvis det ellers kan lade sig gøre, vil jeg det. Nu er jeg allerede kommen om på bageste side, så nu får du ikke mere. Det er sådan en dejlig ro i aften, alle er oppe hos Trier, jeg var der sidste Tirsdag aften. Nu må du have en god rolig nat, min lille Trine.

Og med brevet følger de bedste Hilsener fra din egen Peter.

## **Tirsdag d. 04. feb 1913 - Vallekilde**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine.

Tak for brevet. Ja jeg kommer nok til at skrive snart igen. Jeg kan ikke tænke mig, at en sådan lille god Pige skal sidde der hjemme og længes efter mig og hendes mor. Den ene er ikke hernede mer; men Trine, mig har du og kom kun med dine Sorger. Jag skal nok hjælpe dig at bære dem. Og det er ikke let at komme over, næmlig at glemme, at mor ikke kommer mer. Men mig må du ikke sørge for, lille ven. Jeg har stærke skuldre, og hvis jeg må beholde sundhed, skal jeg nok klare den. Og du kan også tro jeg nok skal komme hjem og se til sådan en lille Pige som dig. Hvor kan jeg andet. Aa jeg tænker ikke, jeg kommer ind i tre år. Jeg er dem vist for svær; men til Østpreusen kommer jeg jo vist. Og så kommer jeg jo vist hjem i April måned, tænk dig en hel måned har du mig så. Og så må du ikke tænke så kedsom på et. Nej Trine, vær glad, tænk vi er unge og' hele verden står os åben. Og to år' er ikke længere end de kan tælles i dage. Det havde dog været meget værre, hvis jeg nu havde ligget hjemme og havde været syg eller lignende.

Nu ikke mere om det. I går holdt vi Fastelavn kan du tro. Først igår morgen gik vi en 10 stykker til Snertinge for at blive fotograferet. Så nu kan du vente et nyt billede af din P. hver gang du får brev. Vi fik det først enkeltmand og der efter 7 mand. Da vi så kom hjem og havde spist, skulde vi regne; men hvem havde lyst til at regne. Nej vi satte os til at læse. Så havde vi Gvmmastikkonkurrence, mellem os og håndværkerne. Jeg ved ikke, hvem der var de bedste. Jeg foretrak ker håndværkerne, vi har så mange stive knegte. Så havde vi lidt leg. Og så kulde vi danse med hverandre. Det gik også helt godt. Så så de mig og Uffe danse links om, og jeg var Pige. Så var hundrede og 11 ude. Jeg måtte være dame hele aftenen og fik derved et indblik i, hvorledes det er at være dame ved et bal. Men de arme piger, de sad oppe på Balkonen og måtte se på det. Aa hvor det er streng, sagde Sine. Og det kan man også forstå.

Nej, det var heller ikke min mening (med kurre på Tråden). Men disse her Chokolade kærester som mange har og som siger ja og amen til al ting. Med dem kan der jo ikke komme en kurre. Men det er dog en given ting. at to mennesker ikke kan have samme mening om al ting. Og så er det først, når man har set en sag fra to sider, at man kan betragte den.

Men det er derved, at der opstår så mange misforståelser mellem to mennesker, de vil bægge have ret. Jeg kan godt se den fra bægge sider, og når jeg kan se, at deres er bedre end min, tager jeg den. Og tror du ikke, at det er derved, der er kommen misforståelse mellem Uffe og Bodil. Hun har syntes, at alt skulde gå som en dans.

Du skrev om "Augustinus" søster. Hun har været her en tre dage. Det er en høj slank pige. Og jeg kunde snart ikke holde mig; men hun holdt øje med Uffe. Så var det en dag ved en regnetime, Ejlif Trier sidder ved os, så kom det på tale med hende. Ja, sagde han. Det er Ivers bedste veninde, hun var tit med Iver en tur. Om der er noget særlig, ved jeg ikke. Men at der er noget med Sine og Iver tror jeg. Der har været en hel del i København i Fastelavnen. Jeg syntes ikke, jeg havde lyst at komme med. Jeg har været der, og nu da jeg lige har været i Hamborg, har man jo fået et indtryk af de store stæder med deres tummel.

Ja nu vil jeg vist få breve i massevis. Jeg har sat det i Højskolebladet om plads. Jeg blev en tilbudt i dag. Og det var lige min klip. Men så hørte jeg at det var en død egn. Det var nede ved Fjenneslev. En gård til 4 karle. Jeg kunde få 350 kr. for sommeren; men så skulde jeg påtage mig hele ansvaret. Manden er nemlig død, og nu blir gården dreven af en ung mand i nærliggende by. Han gjorde store fordringer, men skulde kun føre regnskab og den slags ting. God anbefaling forlangtes. Men den kan du tro jeg fik den anden dag fra Niels Kjær. Uffe synes, jeg skulde tage den; men nu vil jeg dog først se, om der ingen andre skulde komme, som stod mig bedre an.

Uffe er i mange beråd om han skal tage til Svendsbjerg. Og jeg ved ikke hvad jeg skal råde ham til. Jeg kunde i hver fald ikke finde mig i at gå sådan og være lige gode alle. Og det tror jeg heller ikke han kan, da han har været forkarl i nogle år. Men derfor kunde han jo godt lære en del; men jeg synes, det er meget mere intressant selv at have ansvaret.

Jeg fik brev fra Kjestine Lastejn i går. Ja, jeg får masser af breve fra Piger, ja ikke så mange som fra dig da. Nu, hun skrev, at de havde spillet helt godt i Råager; men dansen havde været så søvnig. Hun syntes, de manglede mig og Uffe til at føre an. Vi er jo heller ikke så bange på os. Du kan tro vi taler dem også dristig til her.

De (Frifeldterne) skal jo til Brøns at spille. Det er snart ved at blive for meget rned det Diletant. Det synes Bodil vist ikke.

Nu tror jeg ikke, jeg har mere. Jeg skulde hilse dig fra Uffe, han er inde at lære engelsk.

Se nu du holder modet og humøret oppe, til jeg kommer hjem til dig, kan du det ?

Ved Signe noget om den aften jeg var ude sidste gang ? Nu en venlig hilsen til min lille Trine fra

din Peter.

Kan du finde mig på billedet.

## **Mandag d. 05. maj 1913 - Bakkely, Regstrup, Fyn**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine.

Hjærtelig til Lykke på din Fødselsdag, lille Musse. Og de bedste ønsker om alt godt i fremtiden. Ja. nu er jeg kommen godt herover til Fyn, og har det udmærket. Jeg tror nok, det er en hel god plads jeg har fået, og jeg tror nok, jeg vil blive glad ved at være her. Manden er en lille tynd en, jeg tror ikke han vejer mere end 100 pund. Men han er vist meget dygtig, det ser dét da ud til. Han er ikke meget hjemme, han har nemlig så mange tillidshverv.

De andre karle (2) er forresten nogle helt flinke nogen. De er bægge Fynboer. Den ene rejser vist 1. Juni. Han har lejet nogle Småfolk til at holde Roer og Frø ren. Og da det er ham jeg synes dårligst om, er jeg helt godt tilfreds dermed. Ja, der er ikke nær så meget at bestille som i Gånsager. Jeg skal ud med Hestene kl. 6, så kl. 4½ skal jeg op. Og tænk dig, så spiser vi 6 gange daglig, og det er en rigtig god kost. Så man kan snart ikke få smagt af munden, før man får en ny ind. Så har vi sådan et pænt værelse. Da jeg kom den anden aften, var der smykket med bøgeregne. Et stort bord, hvor jeg sidder og skriver, og hvor du står lige foran, og klubpigerne til højre. Jeg kan ikke godt lide dig på det billede, med håret - - Du kan tro, jeg har ondt ved at glemme de mange dejlige, ja timer kan man vel ikke kalde det, men Minutter, vi havde i April. Som jeg går, dukker der et op, når jeg har gået det igennem, kommer et andet, og til sidst ser jeg den hvide Sommerhat samt din ny Trøje. Og så blir det lidt trist, når det så kommer, at jeg nu ikke får dig at se før om nogle Måneder. Men jeg er glad ved Postvæsenet, at det vil bringe mig bud ovre fra min lille sønderjyske kæreste. Det er en meget køn egn. Vor mark går ned til Storebælt, hvor man kan se over til Sjælland, og færgerne. Og igår mens jeg gik og pløjede, kom der tre Dampere forbi. Så er det en fløjten og rumlen af Ekspræstogene. De kører også ligeved; men man kan jo aldrig se langt, så dem kan man kun høre. I aften skal jeg hente Herskabet i Nyborg ved 11-Toget, hvordan vil det gå, jeg kender hverken vej eller sti. Nu tror jeg ikke, jeg har mere denne gang, næste gang må du få mere.

Min adr. er Bakkely Gård Byen Rejstrup, pr. Hjulby.

Skriv snart, jeg længes efter dig.

## **Søndag d. 08. jun 1913 - Bakkely, Regstrup, Fyn**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine

Tak for brevet. Jeg har ellers ikke meget tid i dag, da jeg er Kopasser. Og det er skam ikke så let. Vi har 18 Køer; men jeg vil dog hellere røgte de 70 stykker hjemme, som de 18 her. Jeg har svedt over det den hele dag, nu er jeg da endelig færdig. Og godt er det skam, jeg ikke kan malke, for ellers havde jeg da svedt mig 5 pund fra. Og røgteren er det aldrig at se på til dagligdags. Men vanen gør jo meget. Sidste torsdag (Grundlovsdag) var jeg i Ryslinge til Grundlovsfest. Gamle Trier var der som taler, men han holdt nu ikke så godt et foredrag, som han kunde have gjort. Jeg var først ude ved Niels, og så cyklede vi til Ryslinge. Aa hvor det var dejlig at høre den hjemlige dialekt. Anne Tønder er der jo, og vi fik jo en ordentlig hold snak om det hjemlige. Hun blev ganske godt kendt med Niels's søster, som var med. Og vi blev indbudt sammen til at besøge dem på søndag 8 dage. Om Aftenen var der koncert af de fynske Musikanter. Så kl. blev 11 før det holdt op. Og da det regnede tog jeg med toget hjem. Jeg var først i Nyborg kl. 1 og hjemme ved halv to tiden.

Aa du skulde blot have været her nu, hvor Nattergalen den synger ovre i Juelsberg skoven. Ja, i Juelsberg skoven. Der var jeg forleden søndag. Der er et pavillon, hvor der er koncert og to timers dans hver søndag. 2. karlen og mig vi vilde dog derover at se, hvordan det gik for sig. Men jeg tror nok, det både var første og sidste søndag vi var der. Jeg havde dog ikke tænkt, at Danmark havde en så ringe ungdom. Alle var næsten fulde. Og der var en hvinen af piger. Så jeg siger tak. Nej så tager vi hellere selv i skoven og ligger og læser og tager os en lille badetur og kan hænde en lille lur. Det er mit det bedste her på Fyn

### **Onsdag d. 30. jul 1913 - Bakkely, Regstrup, Fyn**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre

Tak for brevet. Nu, så har I nok haft meget travlt til Dyrskuets. Men det er jo overstået. Jeg tænkte på jer hele dagen. Først om morgenen da jeg stod op, da var det sådan tyk tåge, jeg tænkte bare det nu ikke giver regn; men det holdt jo godt. Jeg synes nu egentlig også som Michelsen, hvorfor sælge det bedste, men måske har du manglet pengene, det er jo noget andet, for ellers forbedrer det jo ikke købesætningen. Manden her han mente da du fik 510 M for den og så du leverede nogle Svin, så havde du udregnet, at det lige var til Selvbinderen. Og os her sagde han, vi skulde snart sælge alle vores små Køer for at fa en. Nej vi tager på kredit. Ja, I kan da fortælle Jens Thøjsen, at han faaet en hel ny Selvbinder at køre med til næste år. Jeg skal efter den i morgen og indvie, den på Lørdag. Det er samme slags som jeres. Vi skulde have haft en to Hestes; men de kan ikke fåes her i Danmark. Så skrev vi efter katalog over til Christensen, Obling. Men der blev Tolden for dyr, ellers havde vi taget en derfra. Nu har vi fået en fra København. Forvogn og det hele. Han har været meget optaget af det Selvbinderværk, for han syntes jo, at nu da han ikke havde mere land, var det dygtig lidt til en Binder; men vi må med tiden, siger han, enten så vi kan eller ej. Konen sagde forleden, at Hans Jørgen var ikke rigtig ved Humøret i den tid, han kørte med Selvbinder både nat og dag.



Lørdag aften kom der så Flyveblade om den frygtelige Jern-baneudlykke, det gav os lidt andet at tænke på. Jeg blev så skidt tilpas, da jeg hørte, at Alfred Kjeistrup fra Nyborg var bleven dræbt. Jeg har spillet sammen med ham hver aften, vi havde boldspil i Nyborg. Det var sådan en flink dreng. Han skulde over at besøge hans Familie på Fanø. Hans mor havde sagt farvel til ham i Nyborg Banegård. Og hans far, som er Konduktør, sagde farvel til ham i Odense. Da tænkte de nok ikke på, at det var sidste gang de så ham levende. Og at hans fader var den, der var tjenestgørende i pakvognen i det tog, der kom fra Fredericia, og som medførte hans drengs lig. Han var helt sammenklemt, så hans mor kunde slet ikke få ham at se.

Det er dog kedelig med Jakob Villadsen. Jeg havde dog ikke troet, Jakob havde været så langt nede. Nej Far og Mor, slige ting holder jeg mig dog for god til. Jeg; har fået mig en hel del ny venner herovre på Fyn i den sidste tid. Det er en mil herfra (Ullerslev), dér kom jeg til at spille bold en aften, da jeg var der henne et Ærinde, og så syntes jeg det var set hjemlig der, og nu har jeg sluttet mig til dem. Men det værste er for tiden er så meget optaget siden. To gange har jeg været der til møde og til boldspil, og på Søndag skal vi til Kerteminde til Kamp. Og jeg skulde ned til Niels, men det har jeg udsat til efter Halvor og Jens har været. Det var dog udmærket, som de klarede dem i Aabenrå.

Ja på Lørdag skal vi så til at høste rug, og så kommer Bygden lige ovenpå. Vi har ikke haft sådan haft noget særlig fast arbejde siden jeg har været hjemme; men nu skal vi til at have travlt. Karlen jeg talte om har fået plads, så der er ikke at gere, og jeg ved ingen anden. Nu kan jeg ikke se længere. Med Hilsen til Jer alle fra Peter.

N.B. Vil I ikke sende den gule trøje med dem herover, som du købte i Ribe til mig, og som jeg ikke har brugt meget, jeg vilde have den til boldspil og så klippe Ærmerne af ligesom i en Triikko.

God nat.

## Mandag d. 01. sep 1913 - Øster Åbølling

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Til min lille Trine!

Nu er det nok paa Tide jeg faar skrevet. Kjirsten har hver Dag spurgt, om jeg havde gjort det, for hun havde sagt til dig, at du snart kunde vente Brev. Men vi har bunden ind i de sidste Dage, saa Kl. er bleven 9½ og saa var Hans og Aage hjemme hver Aften. Se der har du undskyldningerne, kanske siger du, de duer ikke.

Jeg fik næsten slet ikke talt med dig den anden Aften, jeg tænkte du havde kommen om til mig, da vi fulgtes ad hjem. Men vi kan jo nu heller ikke altid være ene to. Det kan jo ogsaa være godt nok at høre, hvad andre siger. Truls sagde til mig, at du havde begyndt at se daarlig ud, om det allerede var Længsel. Jeg syntes, han kunde spørge dig selv. Det er ellers

nogle grulige Ting Kjirsten fortæller om hende og Truls. Jeg havde ikke tænkt at han var saa tosset. Ja den anden Aften kom han. ogsaa snyltende bag efter hende. Vi/Uffe og jeg saa ham ikke før ved Kirken; men Kjirsten sagde han havde været med hele Vejen. Skal Bodil og dig ikke snart til Vodder, jeg længes efter at faa Brev om det. For tænk lille Trine, i Dag 4 Uger er jeg i Trøjen og langt borte fra min lille Kæreste. Men jeg er slet ikke ked af det, for jeg ved du gaar og venter efter, at jeg kommer hjem. Mor sagde til mig, at hun nok var den, der vilde tænke mest paa mig. Men jeg tænkte ved. mig selv, at der nok var en til, som ogsaa vilde skænke mig sine Tanker hver Dag. For jeg synes, det kan blive lige saa haardt for dig som for mig. Paa mig kan de dog ikke se, om jeg længes efter dig. Men dig der gaar herhjemme imellem dem er det ikke saa let at skjule det. Men nu tænk, som jeg sagde den Aften, og om 700 Dage har du mig igen. Nu maa jeg nok hellere slutte, for jeg skal ud til Kaffe, og Mor er ved at komme op, Jeg har været hjemme og bliver det ogsaa hele Dagen; men nu har der været lidt Ro, da de kører Havre ind. Paa Onsdag 14 Dage har jeg udtjent.

Det er ikke min Skyld, det er klakset, det er Trækpapiret, der duer ikke. Med mange Hilsener og paa snart Gjensyn din egen Peter.

Ja daarlig er det skreven

nogen skidt det er og bleven.

### **Torsdag d. 11. sep 1913 - Bakkely, Regstrup, Fyn**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære Trine!

Talt for brevet. Nu, du har så været på Udflugt, ja det er jeg- næsten lidt hver Søndag, det gælder jo om at benytte tiden; men nu tror jeg nok, jeg kender det meste af Fyn, så nu begynder jeg at tænke på Tyskerne. Sidste Søndag, for 8 Dage siden var det lige godt, var jeg i Ryslinge. Jeg kørte hjemme fra kl. 7 Lørdag aften, men da det er en 4 mil blev det jo mørk. Og hvad så, så kørte Peter fejl i byen og måtte så ind i et Hus at spørge. Så fik de mig på ret kurs, og så gik den efter Sødinge med fuld damp. Niels havde ikke ventet mig og var så ikke hjemme. Ham og hans søster var omme i Povl

Hansens hjem. Så gik jeg derom, der var stor Dame Selskab, jeg begyndte skam at se uden for da jeg kunde se saa mange Pigeansigter. Men jeg måtte jo ind, jeg pikkede på Døren og trådte ind og begyndte at gøre kompliment. Aa hvor det gjorde godt, da vi kom ud igen i frisk luft. Jeg sagde ogsaa til Niels, om han syntes der var noget ved et sådant besøg, nej men det er ogsaa det eneste sted, det går sådan til et. Vi sad og så hverandre hele tiden, så skulde der synges en sang; men nej der var ingen der kunde begynde. Niels synger ellers godt, men

han gjorde sig også kostbart. Så begyndte jeg for at få ende på legen. Og så vilde de have Uffe ned i den stilling, nej det ligger ikke for mig og Uffe, vi vil helst tale frit ud af posen, måske lidt for meget. Niels' fader er sådan en gammel rar mand; vi kan godt forstå hinanden. Han skulde have været i byen om Søndagen; men nej jeg bliver hjemme, mig og Peter har så meget at tale om. Han interesserer sig meget for de Sønderjydske spørgsmål. Der har jo været en hel del Sønderjyder på Lysttur i de egne omkring Ringe; men dem vi havde de vidste ikke rigtig besked, sagde han dem gamle. Der er noget ved Niels, som der slet ikke ligner hans Far. Det er jeg synes der slet ingen Mand er ved ham, alt så barnagtig. Uffe og jeg har tit talt om det. Men nu kan du få ham at se. Han og bægge hans søstre kommer med mig hjem, og så kommer vi ud at se til dig, må vi det. Så gør du deres bekendtskab, også skal vi jo vel nok på sådan små Udflugter, og så skal du med, er den ikke fin lavet.

Om Søndagen var vi til Skyttefest og bal. Men det går nu nogenlunde til som hjemme, undtagen de danser Langeje hveranden dans; men den har jeg fået lært. Så du kan godt tage mig med til Langeje, når jeg kommer hjem. For du kan den jo. Så tog med Toget 1½ hjem. Jeg ved. ikke, om jeg kommer derned mere, det skulde være om jeg fik tid den sidste Søndag, for at komme ned at sige farvel til Uffe, ellers skal jeg have ham til at komme til Nyborg en aften. På Lørdag skal vi have Fodboldbal her, men jeg tror ikke, jeg skal med, jeg har ikke rigtig lyst, og mine bedste kammerater kommer der ikke, de skal hjem. Og jeg har hel god undskyldning, da Herskabet vist nok rejser på Lørdag, og kommer ikke før om en 10 - 14 dage. De tager nemlig 14 dages billet, og så vil de rejse hele Danmark rundt. De tager vist først til Jylland, og derfra med Damper til København. Så skal jeg være bestyrer i den tid, men da vi ikke har så meget at bestille, kan jeg godt få tid til at have et lille besøg af dig. Ja det kunde ellers blive morsomt at få min lille kusine, som de kalder dig, i besøg. I dag er der druknet to fiskere her lige Nabo til os i Bæltet. De var ude efter deres garn, og så er der vist kommen en vindstød og kæntret båden. De var ellers udmærkede svømmere bægge to. Nu har jeg ikke mere denne gang, og nu får du kun et brev til her fra Bakkely, så kommer de fra den russiske grænse. Men jeg har dog to tilgode, jeg skrev først, lille ven, ikke

Med Hilsen fra din Peter.

## **Torsdag d. 16. okt 1913 - Løtzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre

Ja nu er vi ankommen til Løtzen. Først var vi i Lyk; men da de k sidste korap. i Løtzen ligger, måtte vi igen tilbage, hvor vi kom i aftes kl. 8. (onsdag) . Vi er 6 danskere her ved de 4 komp. resten er i Lyk.

Vi ligger inde i en fæstning omgivet af Mure og volde, så det ser lidt trist ud, men ellers helt ny kaserne og praktisk indrettet. På den kammer, jeg ligger, er vi 11 mand, de 9 er fra Hamborg og en fra Rhinen. Men det er ikke sikkert vi bliver sammen, vi skal nu inddeles i

korporalskaber. Det er ellers helt flinke folk. Men det var jo dog mere hjemlig, om der havde været en dansk iblandt. Vi har ellers sovet helt godt i nat. Jeg ligger i den nederste og slog Hovedet imod den øverste et par gange. I morgen fik vi kaffe, og har nu en hel del hensat til resten af dagen. Nu skal vi til at have resten af tøjlet udleveret og undersøgt og sådan noget. Og da fil ting ikke går så hurtig, kan ret vel nok tage hele dagen.

Så tror jeg ikke, der er mere før om en dags tid; men nu har I jo dog min adresse og ser at jeg har det godt.

Med Hilsen eders Peter.

Musk. Mærsk 12/147 Løtzen

Østpreusen.

Musketier Mærsk

12. komp. Inf.-Regt. 147, Løtzen

Ostpreussen

### Lørdag d. 25. okt 1913 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Lørdag aften,

Kære Forældre

Tak for brevet som jeg lige har modtaget for 5 minutter siden, og for pakken som jeg fik Onsdag, den med Frikadellerne, den første har jeg slet ikke fået, men den kan måske komme, den er jo selvfølgelig gået fejl. Jeg mangler jo heller ikke. I kan jo sende en igen den 7. eller sådan noget, og så vil jeg gerne have lidt Honning, hvis I da ikke har alt for meget besvær med at få det. Jeg kan godt have kunsthonning. Af Kødvarer ikke for meget, for når man skal have det der i den tæt lukkede Skab bliver det hastig mugle. Og det koster vel ikke så meget at sende en pakke. I morgen har vi igen Søndag, det mærker man jo ikke så meget til her, uden at vi må sove til kl. 6½ og ingen tjeneste har, men så kan vi jo lappe i stedet. Ja næste Søndag tænker jeg da, jeg slipper ud sammen med en Enårig. Han har et værelse inde i Staden; men er ellers min Sidemand. Til ham har jeg og ham fra Elmshorn afleveret vores Penge. Jeg 4 5 mark. I dag har vi fået brød og løn, og det er jo de to ting, som vi er mest glad ved. Lønner er 3 mark hver 10 dag; men så gaar der 65 penning af til forskellige ting. Og brød får vi hver 4. dag en brød, de to er altid fra den dag, som vi får, og de to får Stueældsten og jeg som er hans Stedfortræder. Og det er noget udmærket brød. Jeg kan lige

komme ud med det. Af middagsmaden kan jeg nok klare mig med det de 4 dage i ugen, de andre dage har jeg så temmelig meget kaffe tilsidesat, og så dertil brød og kød.

I skrev at I havde fint vejr derhjemme, det har vi også her. Ja for et par dage siden blev vi gennemblødt; men ellers har vi haft godt vejr. I går var vi på en march på en 2 7/8 kilometer og af 425 blev vi 32 udtaget til at gå med de gamle på en march på 45 kilometer den 16. Nov. eller i de dage. Det er jo ikke så rart; men Underofficeren sagde, at så var der også bedre anlæg til at få en god orlov i Julen, hvor længe vi kan få, får vi at vide om 14 dage.

I går blev vi forestillet hos Majoren, han kom hen til mig og spurgte hvad jeg var, og hvor stor min Faders gård var, og om jeg var vant til at omgås Heste. Jeg svarede jo på alle spørgsmål. Så vidt kom jeg igår aftes, så måtte vi i seng, og her nytter det jo ikke man siger å blot denne side.

Nu er det bleven morgen, og vi har nu morgensysselen gjort. Da vi stod og redte Seng, kom der en bagerkone fra byen med friske Rundstykker, vi fik jo alle for hver en grossen, det er helt udmærket med dem. Nu kl. 11 har vi Stuerevision og Appel med vor II Tøj i det vi skal have på i orlov. Jo jeg har skam helt godt tøj. Mine tjenestebukser duede ikke; men så blev der en sendt hjem her fra vor Stue, han var ikke rigtig klog, og så plyndrede vi ham, for alt det tøj, han havde der duede noget tog vi, og der fik jeg hans bukser, som er nogenlunde. I mellem benene går de jo alle. Og mit driltøj som heller ikke var helt godt, har jeg nu lappet og vasket og hængt ind i Skabet, og så har jeg købt mig et sæt nyt som kostede 6 mark. Jeg har også bestilt Koppel og Hat, som vi skulde have, men det ved vi ikke hvad koster.

I skrev at der lå en Peter eller Petersen her i Løtzen.

Jeg har nemlig fået kort fra en Feldartillerist Petersen, men kan ikke komme i tanke om, hvad det er for en én, jeg har skrevet tilbage og spurgt, hvem det er. I spurgte også, om det var en køn egn, det kan jeg jo ikke sige meget om endnu; men hele fæstningen er omgivet af Søer; men om det aldrig er så kønt, er det jo ikke som hjemme, og sand har vi nok af at løbe i.

En dag i sidste uge var der en i vor korporalskab der havde talt i Geledet. Så jagede han os 10 - 15 gange igennem noget Sand og Grøfter. Mange lod sig falde, jeg tænkte nej du skal da heller ikke sådan rakke os af; men vi havde nok den Formiddag. Nu ikke mere denne gang.

Med Hilsen fra Peter,

Brevet går af herfra Mandag kl. 10 Formiddag. Og når jeg rejser hjem og herfra kl. 4 1/2 morgen, så er jeg hjemme næste dag enten med 4 eller 8 toget.

Nu er det bleven aften og har haft travlt hele dagen, jeg vil meget hellere gøre mine 5 timers tjeneste om dagen, end have Søndag. I middag havde vi appel med vor tjeneste Trøje. Jeg mente da jeg havde min fint i orden. Det var den også undtagen en knap var lidt løs, som jeg ikke havde set, så skar han dem skarn alle af, så det var helt galt; men jeg var jo til gode

lykke ikke den eneste. Der var mange han skar Drættet i stykker på, det er skam værre, de havde nok hele Eftermiddagen.

Nu ikke mere, endnu en gang Hilsen fra Peter.

## Tirsdag d. 25. nov 1913 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre

Ja kl. er rigtignok 8½, men jeg er Stueældste i aften og skal blive oppe til kl. 9 (Gefreiteren er ikke hjemme) og da alle de andre er i seng og sover, er der så godt ro. Lørdag aften må vi gå i seng, når vi vil. Det gør så godt når der er sådan ro som nu, ingen tummel, og når man så skriver og brevet som jeg lige har modtaget ligger foran mig, ja da er det som man er halvvejs hjemme. Først om Danskerne. Ja jeg har en her, vi er Nabo, han ligger i en anden kaserne, vi kommer sammen et par gange om ugen. Han er smed og nede fra Aabenraa, og er en dejlig fyr. Der ligger en mere, men ham holder vi ikke af. Ham fra Døstrup har jeg ikke talt. Så om skydningen. Jeg skød de første tre Skud i går. Vi er 8 Rekrutter som skød af hele komp. Jeg vidste ikke at jeg kunde sigte så godt før', jeg blev udraget til at gå med til Skydebanen, mangan kommer ikke til det før Jul. Med Orlov i Julen står det ikke helt godt. Vi har kun 4 dage. Undtagen dem der har ekstra grunde. Jeg har indgivet om at få 8 dage. Feldveblen sagde det selv til mig, at jeg skulde prøve at give ind til Hauptmanden. Og nu har jeg fået fri fra den 23 - 29 altså 7 dage. Så der bliver jo en 4 dage hjemme. Jeg ved ikke, men jeg tror nok, hvis I ikke synes det blir for dyrt, at jeg kommer. Min kammerat har fået 6 dage, og han tager hjem. Det kommer af at vi måske både i Påske og Pinse får 14 dage. Og de gamle kun 8 dage, men 14 dage her i Julen. Feldveblen sagde, at nu havde han da tjænt en Cigar. Han har jo vist lagt et godt ord ind for mig. Ja Hauptmanden kender også nok ham der er godt kendt med Heste. Nu er det bleven morgen og vi har fået kaffe og jeg har pudset mine Lamper. I går aftes skrev jeg, at de alle var i Seng. Så korn Underofficeren og vilde se Vaskefadene. Jeg tog dem ned en for en. Så var der 5 der var lidt skidne i kanten, straks jagede han dem op af søvnen og ned til purnpen. Den ene bandte værre end den anden. Og sådan gik det hele Stuerne igennem, sået var så fuld nede ved purnpen, at ingen kunde komme til. Jeg var jo Stueældste, ellers havde jeg vist også, kommen med. Det er en skitte en vi har fået nu, men er heldigvis ikke i min korporalskab. Det er jo nu i førstningen han er så ivrig. Alle de andre er nogle helt ordentlige mennesker. Og så er de næsten alle ældre folk og gifte. Så vi ser dem ikke andet end i tjænesten. Dem der bor her på kasernen de går jo og kommanderer med deres korporalskab altid. Det er jo om at få den bedste nu til 1. Febr. Vores er en forfærdelig tænkende menneske. I skal ikke gå for meget i snapskantin, så hellere få lidt godt at spise. Og spar på pengene, så I kan få lidt ekstra, tøj, for det er meget værd, især om vinteren, når det er kold er det meget værd at have godt tøj. Og sådan er han helt igennem. Nu må I jo ikke tro, at han ikke kan skælde ud. I går fik vi udleveret den krigsgrå garnityr. I næste uge kommer der 900 mand fra Kønigsberg, og angriber

Fæstningen, og da skal vi jo forsvare. Alt ny Tøj og Støvler blev trukket nå, og så går det løs. Vi skal nemlig altid være på vagt her, fortæller de. Vi kommer i en krig med Rusland først til at krydse klingen. Inde midt i Fæstningen er der en bøj Jordvold, og den kan rumme 2100 mand og alt det øvrige uden om bliver omgivet med vand. Men så vidt håber vi da ikke det kommer, i hvert fald ikke i de år jeg er her" Rekrutter siger ellers, at de hellere vilde gå i krig med det samme, end her ligge indespærret. Ja nu har jeg ikke meget mere at fortælle fra denne uge. Men jeg vilde gerne have om I vilde bestille de bukser til mig i Skærbæk. I kan jo få målet oppe hos Skrædderen. Men de må ikke være for snævre, og så lidt længere end dem jeg har fået sidst hjemme. Jeg har nemlig fået helt ny Søndagsbukser udleveret, og så kan jeg tage hjem i dem og så bruge de andre til tjeneste. Hver aften kan jeg nemlig lappe på det gamle kram, og straks om morgenen springer det igen. Og så er der en træk igennem dem, så når det bliver koldt, går man og fryser. Men de skal sende dem så snart som muligt.

Nej du tør ikke sende mig knepkager, de går nemlig helt i Stykker før de kommer herop. Og en pakke kan jeg bruge sidst i ugen. I kan jo sende en pølse og et stykke ost, og sådan lidt. Og engang når du får tid., Mor, vil du så ikke strikke mig et par tykke fingerhandsker, vi må bruge dem fra 1. Dec Så er der nok ikke mere denne gang. Ja jeg får jo endda noget herop; men jeg synes dog det hjemmefra er det bedste. Og nu til slut en Hilsen til Jer alle

fra Peter.

## Lørdag d. 06. dec 1913 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre

Hjærtelig til lykke på din Fødselsdag. Og jeg kan jo ikke komme; men jeg ser og tænker mig hjemme hos jer. I kan jo sætte lidt til side, til jeg kommer, fra Tirsdag af er der jo kun 12 dage, hvis alting går som jeg ønsker. Vi har fået en mængde Sne i nat, og det sner endnu kraftig. Men er ellers slet ikke kold, det er et rigtig som vi kalder dansk Julevejr. Jeg vilde have været lidt ud i byen i dag, men vejret er ikke til at gå ud i, så har man så meget at gøre ren på bagefter. Vi har haft nogle små ture i denne uge, som har været helt morsomme. Nu har vi en på Fars fødselsdag, vi ved ikke hvor den går hen; ja det er andet end at være til fødselsdag og få. Udfyldt Ribben med Svesker. Men kanske en Mellemmad med Pølse smager lige så godt, når vi kommer hjem. I gaar var Obersten for at se sine ny kadetter, han udtalte, at der var vist mange, der ikke kunde forstå, hvorfor vi netop her i Løtzen blev samlet fra alle Landets kanter. Grunden var netop, at vi lå på Forpost mod Rusland, og den skulde være stærk, og dertil skulde nu stærke karle til. Vi kunde have gode dage her, hvis vi vilde føre os godt; men selvfølgelig vilde han også se, at vi kunde Svede. Så spurgte han nogle ud; men mig gik han dog forbi. Vi har fået en ny mand i vor Korporal skab, og han har aldrig været uden for Hjemmets grænse, han har det ikke godt, ingen ting kan han, og saa har han Længsel.

En har vi som har drukket sig fuld den første gang han var ude, han har lavet noget Radov, han får nu ingen Orlov og skal have 3 dage arrest. Nu til slut vil jeg gærne bede om at sende mig 25 mark, helst i en pengebrev eller Indskrivebrev. Så har jeg sådan, at jeg med lethed kan komme hjem. I får ikke mere, da Poulsen lige er kommen et par minutter. Ja I kender ikke hans Forældre, han er Smed og er en hel god menneske. Nu med Hilsen og et dansk Hurra fra os to her i det fjærne østen.      Eders Peter.

Af Strømper vil jeg nok have 4 par mere med 2 par tykke.

### **Torsdag d. 18. dec 1913 - Løtzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære alle derhjemme!

Her sender jeg eder et dårligt billede af mig og mit korporalskab. I eftermiddag har vi fri, da vi skal jo på marsch i morgen tidlig. Min Urlovspas har jeg fået, og vi rejser her fra Søndag morgen og er vel hjemme Mandag kl. 4                      4.

Med Hilsen eders Peter

### **Torsdag d. 01. jan 1914 - Løtzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Ja du må hellere få lidt mere da jeg har helt god tid nu. De blev ved i går aftes helt til kl. 1½, så blev der dog ro, jeg sov nu helt godt; men det er dog alligevel bedre når der er ro. Nu i morgen sidder de og hænger ad med hovedet. Nej man skulde da tro at folk kunde blive klogere, men det skal de jo selv forstå. Vi sov helt til kl. 7 så vi fik helt godt udsovet. Nu i eftermiddag skal vi 4 danskere samles inde i byen og have os lidt godt at spise, og holde en rigtig dansk Nytårsdag. Og det er så afslutningen af Julen. Her har vi jo ingen Julebesøg.

Her op ad fulgtes vi jo med Søren Tønder, og vi drillede ham med Bodil. Om der er noget, ved jeg ikke; men han vil i hver fald gærne høre om hende, flere gange førte: han det selv i tale. Vi kunde ikke få ud af ham, om han havde været der i Julen,

Nu ikke mere, nu et godt Nytår lille Trine.

Med Hilsen fra din Peter.



## Fredag d. 02. jan 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre

Ja nu er vi igen kommet godt til Løtzen, og er igang igen, det var ikke så slemt som jeg havde tænkt. Som jeg skrev kunde jeg og Jørn fra Lautrup snart have fået en slem Eventyr. Vi steg om et sted her opad en time før vi var her, og fik lov at køre i II kl. Men det var for godt, vi var jo trætte af Rejsen og faldt i Søvn, kørte forbi Løtzen 4 mil. Jeg blev vågen og vi kravlede ud ved første Station, hvor vi måtte vente til morgen kl. 3 ½, vi havde ikke mere glæde end til os selv. Jeg kom til bage og skulde gennem vagten, og meldte hvorledes det var gået alt til. Gik hjem, og da jeg der kom, kom de andre lige op. Jeg gik straks hen til Feldveblen og meldte hvad der var passeret. Nå ja sagde han, jeg gør ikke noget ud deraf, du er jo ellers fornuftig, så det kan jo nok passere. Og glad var jeg. Men ingen søvn havde vi nu fået i to nætter, og så straks i de gamle klude og Tornister på og afsted. Så tænkte vi dog, nå i eftermiddag har vi vist fri. Men nej. Kl. 3 kom Feldveblen og sagde jeg skulde straks komme op på Skriverstuen, jeg tænkte nu har han ligegodt meldt det. Jeg komn derop, så sagde han ja jeg har ingen Gefreider, og der skal en mand til "Juca" en grænseby ved grænsen, til Regimentstaben med nogle papirer, og der tager du hen. Toget går kl. 6 og her er udlov til kl. 12 1/4 Jeg gik op og gjorde mit tøj i orden, jeg vilde dog ikke gøre mere tjeneste. Kl. 5 ligesom I vel var ved Stegen, gik jeg af til Stationen. Da kan jeg nok sige, da var det lidt udbehagelig, at tænke sig Nytårsaften, og her kørte man helt inde ved den russiske grænse. Jeg var ganske alene i toget. Da jeg kom tilbage, var de alle i gang med Øllet, de havde nemlig købt en anker øl, og flere af dem var allerede helt lystige. Jeg måtte jo også af med 30 P. Så tog jeg mig et stykke brød og et stykke Harekød, og så gik jeg i seng og sov helt godt. Jeg kom til at tænke på at sådan som de fejrede aftenen skulde være en tak for det år; men de tænker jo ikke så vidt. Næste dag havde vi fri, og Poulsen og Jørn og mig vi havde sat hinanden stævne inde i byen. Men vi kunde ikke finde Jørgen, de har jo nu ikke så let ved at komme ud som os. Så gik vi ind i byen og fik os en god Karbonade til 80 P. og sad og holdt snak en par timer. Kl. 6 gik vi hjem og kl. 7½ gik jeg i seng. Sådan gik de sidste dage af Julen for sig her i Løtzen.

Men det værste var dog Nytårsaften, en sådan ønsker jeg ikke mange af, men kanske bliver det også den sidste på den vis. Vi har hård vinter heroppe og en hel del sne, så det er helt udhyggelig der og ligge og krable omkring. Jeg har dog forglemt at fortælle, hvoraf det kommer jeg skriver i dag, Fredag. Jeg har ingen Tjeneste haft i dag. Jeg blev afkommanderet i morgen på kammer for at sanse Tøj. Så blev jeg færdig kl. 1 og så skulde jeg gøre hans Stue i orden. Du kan jo lukke døren i lås, og så holde det godt varmt. Du tør ikke gøre Tjeneste med i eftermiddag, så du har tid nok. Og der sidder jeg ved hans Skrivebord og skriver, og de andre er ude, så det er hel godt.

Ja nu har jeg ikke meget mere at fortælle, da der jo ikke er passeret meget i de to dage. Men så snell som i de sidste dage før Jul er det ikke. Der er mange som hænger med Hovedet;

men det hjælper jo ikke, vi skal jo dog igennem. Ja en par har endda grædt over det. Nu får I ikke mere denne gang. Med Hilsen fra Peter.

NB Morgen nat skal vi på en march på en tre timer, det vil blive kold. Fra 11 til 2 nat. Hils dem alle derhjemme.

### Søndag d. 18. jan 1914 -

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Lille Musse!

Tak for brevet. Ja jeg skulde egentlig have været i byen i dag; men meget havde jeg at bestille, og så skulde jeg dog have skreven til dig, for du er altid så tro til at skrive til mig. Jeg er helt alene her på Stuen, men om lidt kommer Poulsen, han skal også skrive til sin lille kæreste, og så sidder vi os her ved hverandre. Vi har en forfærdelig vinter heroppe, rigtig til det bider, så snart man får næsen udenfor, og så skal vi endda ligge og rode ude. Ja på Fredag nat havde vi en march på 25 kil. og det var en Himmelknog, så jeg kunde ikke se andet end min formand. På de andre marcher har man altid kunnet gå helt gemytlig og have tanken ved sin lille kæreste, men her må du have mig undskyldt, for her havde jeg nok at gøre med mig selv. Glat var det, meget sne, og så fløj det kolde sne ind i Hovedet. 12 af vor korap. måtte blive, de kunde ikke mere. Vi holdt en lille hvil i en Stald, der mødte jeg Poulsen, han sagde, Nå Mærsk, nu vil de nok sætte Jydens sejhed på prøve. Jeg syntes det littede helt godt og kom til at tænke på, at vi jo virkelig også her repræsenterede Jyden. Og det viste sig også, at vi klarede pynten. Men det er jo ikke den sidste, i morgen nat går det igen løs (30 kilom.) Og så på Onsdag middag rykker vi ud herfra til Arys og kommer først tilbage Fredag aften, så har jeg vel et brev fra dig igen, så har jeg da lidt at glæde mig til, ja eller Lørdag. Du kan jo tænke på mig, det er vel ligesom du får min brev at vi rykker ud. Hele Reg. skal der samles til et Angreb. Vi er alle som udrustet til krig i feldgrå Tøj, helt nyt fra top til tå. Vi skal ligge i Stuer og Stalde om natten selvfølgelig i Halm. Derfor er det, at vi træner i disse dage. Så kommer vi hjem, og så den 6. Febr. har vi Rekrutbesigtigning, så er vor Rekruttid forbi, og dermed er den første trappe taget, så det går jo alt, om også kun langsom.

En af dem her på Stuen havde også en kæreste, og nu skrev hun at hun syntes, de skulde forloves i Pinsen, men nu er han kommen i tanker om, at han ikke vil have hende. Ja en sådan en skulde egentlig straffes med arrest. Jeg har set hendes billede, en helt pæn en at se til, ja jeg kan ikke lade være med at tænke på det; men jeg synes altid, jeg kan se hende gå der hjemme og sørge over ham. Nej Musse, om du også gjorde nok så stor en fejl, så kunde jeg ikke smide dig bort, vi kan jo dog alle lave fejl. Men vi skal jo huske på, at det

hænger vel ved det tyske folk den slags ting. Kanske også findes der samme slags iblandt danskere.

Skal jeg skrive mere? Jeg fik dig slet ikke spurgt i Julen, om du så skal til Vallekilde til Sommer? Mor skrev, at P. Jensen havde været inde at snakke med Far om Gårdhandel, har han købt den? Nå, du var inde at besøge mig, ja, ja, så må du ellers nok komme, når jeg er hjemme, nu kan de da ikke sige, at du går efter mig. Men nu næste gang, måske i Påsken, der er udsigter til at vi får god udlov i Påsken, så kommer jeg igen, i dag er der 12 uger til Påske, ja vi ved besked her på tiden, og i dag har vi sunget ligsang over de 600, nu er vi da i de 500, så alt går fremad.

Poulsen er lige kommen, han kan da ikke forstå, at jeg kan have så meget at fortælle dig, men jeg synes, jeg kunde blive ved, når jeg skriver til dig, som må få alt at vide.

Men nu vil jeg da ikke mere. Jeg kunde jo nok sende dig en kort fra Arys; men det er vel ikke værd; er der aldrig nogen, der ser mine breve? når de kommer ?

Jeg har lige fået en pakke hjemmefra, så når vi to kommer til den, vil den jo svinde. Ja vi er glad ved sådan en pakke; men de andre, blot de kan få penge til øl, så er de tilfreds.

Nu mange Hilsener til dig og Signe, men klar dog mest til min

lille kæreste fra Peter.

## Søndag d. 18. jan 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet, og for pakken som jeg fik i middag. Ja, nu må I heller ikke tro at vi er så kede af det her oppe, det kan jo sagtens nytte. Vi har en streng vinter her oppe og nogle hårde ture. Vi var Fredag nat på en march på 25 kilometer, og igennem meget Sne og så glat som det var, og så var det en Himmelknog, så vi kunde næsten ikke komme fremad. 12 af vor komp. måtte blive bagefter, og hele 9 komp var næsten udmattet, officererne kunde heller ikke mere. Poulsen og jeg kom forti hinanden. Nu bliver Jydens sejghed sat på prøve, sagde Poulsen, men vi kom og godt igennem. Og i morgen har vi en på 30 kilom. Og så på Onsdag går det løs til Arys i tre dage, til en vinterøvelse. Det skulde nok ikke være så slemt, men det er så søvrens koldt. Om Natten skal vi ligge i udbredt Halm i Stuen eller Stalder, så der vil jo blive Sjøv, når der skal ligge en 100 Mand ved hverandre. Jeg stod op kl. 6 i morgen og gav mig; til at vaske mine sager, så kunde jeg nemlig blive heroppe, ellers nar vi er alle på stuen kan vi jo ikke få plads. Nu er kl. 7 of nu er jeg færdig til kaffe; men de sover alle endnu, så nu kan jeg jo skrive, til vi skal have kaffe. Og i eftermiddag tænker jeg at vi danskere samles inde i byen og får en kop kaffe. Sidste Søndag var vi i Kosmorama. Men om Peteisen kan komme med i dag ved jeg ikke, tie har jo disse Heste. I denne uge har vi haft noget vi kalder

"ausrømen", det er en hel korporalskab som har det en uge ad gangen, og de bringer alt ud af redskaber, Plint bom og Skiver og lign. Så i går havde Feldweblen mærket, at jeg gjorde altid det meste, og så blev han helt forrykt, først skældte han dem ud, og så jagede han mig ind på Stuen, jeg havde bestilt nok, sagde han, de andre havde endnu en 1 og så måtte de selv fragte alt ind igen. Sådan er han forfærdelig påseende. Så man kan dog også se her, at troskab lønner sig bedst. I formiddag skal vi til kirke, vi skal 5 mand af hver korporalskab, men jeg går også med.

Om udlov i Påske, har vi allerede begyndt at høre lidt, at det skulde give 12 - 14 dage, men kun 8 i Pinsen, da vi da ikke er her, men i Gybbe en Øvelsesplads, så det var jeg helt godt med på. I dag har vi 12 uger til Påske, sagde en i går. Ja nu får I ikke mere i dag, jeg kan jo sende et kort fra Arys .

Det er snart for tidligt I har sendt mig en pakke; men nu.

Hils dem nu alle derhjemme

fra eders Peter.

### Lørdag d. 24. jan 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for brevet i går. Ja nu er vi Gud ske lov kommen tilbage til Løtzen igen, og jeg var glad, da jeg igen lå i min Seng. Men jeg er ligegodt glad ved, at jeg har været med, nu bagefter. Vi kom til Arys med toget, og derfra gik det løs 32 kilo. af og til i kamp. Om aftenen kl. 7 kom vi i kvarter. Men først om dagen var vi gennemvåde af sved, skønt vi havde 23 grader kulde, og så måtte vi ligge i sneen i 1½ time, så vi var sådan af kulde, at vi ikke kunde gå et skridt, og for alt fødderne, de var som is. Nå, vi kom i kvarter, vi var 8 mand ved en Kommunforstander. Vi spurgte, hvor vi skulde ligge, ja hvor vi bedst kunde var svaret. Jeg fik mig først et par andre Strømper på, og fik mig lavet et lidt varmt kaffe, så var jeg helt godt tilpas. Så jeg og en til kravlede ned i Hakkelseskisten, hvor vi sovede udmærket. Næste morgen gik vi en 28 kilo. og så i kamp igen, så havde vi fri en 3 timer, det var i en stor gård, der gik vi en tre stykker ind i en Kostald, fik lidt halm og blev godt opvarmet. Om aftenen gik vi 17 kilo. igennem en 7 kilo. stor skov, det var noget af dét værste, mørk var det, kulde og så så meget sne; mangen måtte blive tilbage; men det hjalp jo ikke meget, vi skulde jo alle til målet, og vi kom der aftenen kl. 8 - hos en Blikkenslager, hvor fra jeg skrev mit kort. Næste morgen igen Tornysteret på Ryggen og afsted, til kl. 7, da var vi hjemme. Den sidste nat lå vi i en værksted 28 mand, der var der sjøv hele natten. Næste dag henmod aften havde vi et lille hvil, hvor vi blev indkvarteret i stuer for blot at sidde lidt. Der sad jeg alene hos et par gamle folk, og de var så glade ved os. Jeg fik kaffe og et stykke brød, det var skarn godt. Så gik den sidste tur løs, til vi var i Løtzen. Næste dags morgen meldte der sig 19 syge, så hele

Revieren var overfyldt. Jeg kan ikke forstå det, for jeg frøs også meget, og jeg er ikke engang bleven forkølet; men jeg passede på straks om aftenen at få andre hoser på, og Støvlerne til Kakkelovnen, så de igen var tørre til næste morgen, og så havde jeg fire par strømper med, de våde stoppede jeg i Tornysteren. Men der var jo mange, der kun havde et par med. Når man sådan ser de stakler, der hverken har Strømper eller lidt godt med i Tornysteren, da kan man takke Gud for, at man har et godt Hjem, og på sådan en tur kommer man først ret til at tænke på det, og om aftenen, da jeg lå i Hakkelsen lå jeg længe og tænkte på det, og takkede både Jer og Gud for mit kære Hjem.

På Fredag har vi Rekrutbesigtigung, så er vor Rekruttid forbi så begynder kampøvelsen, og så begynder vi jo at vente på, hvad for en Stilling vi får til næste år.

Jeg fik brev fra P. Barsballe den anden dag, at de vilde send mig en pakke, så I skal dog ingen sende, når de sender en; men når I sender, vilde jeg gerne have et par af de grå Handsker mere, da jeg oft får de andre våde. I dag vil vi lidt i byen, når vi er færdig.

Med Hilsen fra Peter.

Rejsepengene får den ene halvdel nu og de andre enten i Påske eller Pinse. Jeg har bestemt at vente til Påske, det kan jo være lige meget.

## Lørdag d. 24. jan 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Ja jeg har ikke fået eders brev endnu, men det får jeg vel i aften. Alt er ellers ved det gamle her. I går fik jeg en god pakke fra Morbror Peters, en Hane en Pølse og nogle Frikadeller. Og jeg tænkte, at den først kom på Mandag eller først i ugen. Jeg var i Staden om eftermiddagen for Feldveblen, og da købte jeg lidt ind til mig selv også. Jeg købte 1 pund Smør 75 som er helt udmærket og 1 pund kunsthonning, da det andet er oppe, og det er snart billigere end Kød, så det kan godt gå. Men jeg vil da nok have en lille pakke Smør, når I sender pakke, for så tør jeg da ikke købe, for vi vender jo hver 5 P før vi giver den ud.

I dag har jeg ingen tjeneste haft, vi blev 4 mand kommanderet til at vaske en vogn, ja hele formiddagen. Da vi var færdige, gav vi os til at sætte vore egne sager i stand. Kl. 9 satte jeg ild på Kakkelovnen, tændte piben og gav mig til at vaske Hosser og Strømper og alt, og nu i eftermiddag, mens de andre vasker, har jeg jo tid til at skrive. Vi har temmelig hård vinter heroppe endnu, men det er nu ikke meget mere kold i de her dage, som hos os hjemme. Men der er jo sne nok til at lade os kravle i. Ja I vilde undre jer, når I så, hvorledes man her må ligge og rode i sneen, ingen dyr gør det om man også slår dem; men det kommer os aldrig for, da det er jo alle som en, og særlig vor Feldvebel bruger det ikke, før han er tvungen til det. Men han siger også selv, at han aldrig før har haft sådan en Korporalskab, og vi er de bedste i alting, over hele komp. er vi kendt for vor Parade march, og vi skal foreføres for

hele Batalionen på Kejsers Fødselsdag, som vi har nu på Tirsdag; men vi fejrer den først på Fredag, da har vi Teater og alt hvad det nu er, og fri halvanden dag, og så får vi vel en hel del gratis øl. Vi tre danske har nu bestemt at ville have os en Bøf i stedet for. Og så i teateret, så kan vi jo se dagen efter, hvem der har stået sig bedst enten dem der har fået Øllet eller os. Jeg var ved at blive forkølet først i ugen, så gik jeg ned og tog en Grog, men blot af den ene var jeg næsten fuld. Nu er forkølelsen ovre. Jeg har lige modtaget jert brev og pakken, hvorfor jeg takker.

2 mark har jeg funden. I skrev, at I vilde sende mig en i næste uge, men det må I hellere vente med en 14 dage, jeg skal nok skrive om det næste gang, jeg kan ikke have så meget, for det bliver jo kun ødelagt.

Nå Sine Rahr er bleven forlovet, ja jeg kender ham nok, jeg tror nok, det er en hel ordentlig karl. Hvad har Asmus været så længe på Vallekilde efter.

Ja Petersen gik det også godt efter orloven, han står vist også godt ved sine Befalingsmænd. Nej Strømper mangler jeg ikke, jag tænker de holder ud til Påske, i så fald jeg kommer hjem, og når de bliver alt for slemme, sender jeg dem hjem i en pakke. Jeg har vasket to par i dag, og der har endnu ikke været hul efter Jul på dem.

Ja nu ikke mere da vi skal i seng. Med Hilsen fra Peter.

Vil I ikke sende mig nogle frimærker næste gang.

## Lørdag d. 31. jan 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.

Ja I kan vel nok mærke at vi begynder at få lidt mere tid, da jeg ofte skriver om Lørdagen. Jeg har jo ikke fået Jer brev endnu, men derfor kan jeg jo godt skrive lidt forud, og fortælle lidt om den store fødselsdag. Om eftermiddagen havde vi først fætterspisning, som var rigtig godt, men så pokkers lidt. Derefter gik vi i Konkordia og der gik festen rigtig løs: Der var en stor Statue af Kejseren opstilt i baggrunden på Scenen, og ved begge sider stod der 5 Soldater, og idet tæppet gik op blev der kommanderet pr. Gevær. Og så fulgte den ene Hurra salve på den anden, jeg slap for at råbe Hurra da jeg var med til at præsentere. Men det havde nok set helt godt ud da vi stod der med den blinkende bajonet og Hjælm. Så blev der spillet Teater og lign., som var helt godt.

Søndag middag. Ja jeg blev forstyrret i går idet jeg måtte hen til vor Feldvebel med en ordre. Men nu kan jeg jo fortsætte med fødselsdagen. Så blev der drukket øl i svære mengder, da kl. var 12 gik jeg og en Chauffør hjem, vi havde købt os en franskbrød og lidt smør, og så satte vi os til at fodre da vi kom hjem. Med de andre danskere var jeg slet ikke sammen, da de havde fejret dagen i Forvejen. Og så tændte vi os en cigar og snakkede lidt og gik i seng. De

andre kom først kl. 1; men af vore Stuekammerater kan jeg ikke sige var fulde, alle havde det lidt, men mange var jo fulde hele dagen, skønt vi kunde sove til kl. 11. Ja mange af Underofficererne holder endnu i dag fødselsdag, jeg var nede i kantinen og der sad der en tre stykker, som var helt fulde. I spurgte om Besigtigelsen, ja det har jeg forglemt at fortælle sidste gang, at det blev opsat til den 12, da Majoren var bleven syg. Så vi har det for resten helt godt i disse dage, da vi er jo færdig med uddannelsen, og vi har jo blot lidt gentagelser. Jeg tænker jeg slipper de to første dage for tjeneste, da der skal en del ind i byen og tage det pyntede grønt ned, og det vil jo da tage noget tid. - Det er ikke for det jeg er skam ikke bange for tjenesten son mange; men det andet er dog lidt mere i det fri, for at gøre 5 timers tjeneste daglig er jo ikke alverden.

I skrev at vinteren var forbi derhjemme, ja i de sidste to dage har det regnet her, så, nu er Sneen snart borte, og det er heller ikke så kold. Det er også godt for i næste uge skál jeg vist på vagt. Ja jeg har ikke meget mere at fortælle denne gang, vi oplever jo ikke så meget her, da det altid er det samme. Jeg kan jo nok have en pakke om en 8 dage, hvis I sender den af Fredag eller Lørdag er det godt, da jeg endnu har lidt pølse og Smør. Og så skulde jeg vist have et par underbukser, dem jeg har er den ene par som jeg fik med i Julen er helt i stykker, og en par er temmelig lidt. Jeg kan ikke huske om jeg har sagt et tak for pakke jeg fik sidst, den sidste 2 mark fandt jeg i min Smørpotte. Jeg kan også nok bruge nogle frimærker næste gang.

Med Hilsen: til Jer alle fra eders Peter.

Jeg sender eder her et par kort af Løtzen og omegn, ved Sommertid er det helt kønt.

### **Onsdag d. 04. feb 1914 - Løtzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre :

Tak for pakkerne , den sidste fik jeg i går aften .Besigtigungen overstået, og Gud ske lov. I denne uge har vi pudset og lavet tjeneste til langt ud på natten, alt skulde være så Spejlblank. Og så alt det man havde at sanse med. Ja I tænker måske, hvad kan der egentlig være at arbejde med. Ja et lille eks.: Vi havde 6 sæt tøj, foruden driltøjet, og alt skulle jo ses efter i sømmene og syes og børstes. Og endelig nåede vi til Dagen, hvor vi kun var for en halv time så ikke mere denne gang, og i dag var vi ligeledes kun 3 Kvarter. Så vi har haft godt de to dage, og imorgen er det søndag, da har vi jo heller ikke videre noget, når vi ellers ikke skal i kirke. Hvor Feldvebel fik en Anerkendelse Medalje for at han havde uddannet os så nøjagtig, og for hans Kommando. Og vi gjorde og alt for at blive de bedste, de andre nemlig 1 korporalstab som ikke kan lide deres Underofficer, gjorde alt så sløjt, at han fik på hovedet; men han kan jo takke sig selv, og de bliver jo også klogere når de først bliver så gamle som vores. Den første dag da vi stod opstillet, kom Majoren hen til mig, han havde ellers ikke noget at sige, og sagde til mig helt sagte, er du ikke fra Schlesvig, ja det var jeg,



det kan jeg straks se, de har alle så åbne og ærlige øjne. Jeg kender dem ganske nøje, jeg har selv tjænt i Flensborg som ung Leutnant. Og så kom igen, kan du passe Heste. Min Feldvebel hørte det, og sagde, ja når jeg går af, skal jeg nok hjælpe dig til den plads, hvis du har lyst; men ja han sagde ikke mere; men ellers skal jeg vist blive som Gefrejde, men nu jeg tænker nok han går af. Og endskønt at være på den ny kaserne som Gefrejde kan jo også være helt godt, men jeg vil da hellere være Tjæner, især Hestetjæner, det andet ved jeg snart ikke, det at gå og gøre pottes rene har jeg ikke meget lyst til. Poulsen er det nu helt bestemt, at han bliver Gefrejde og Petersen vist nok også, hvis han da ikke bliver afkommanderet. Nu skal vi jo til at gå på vagt engang imellem, jeg tænker jeg bliver afkommanderet en 5 dage på arbejdskammer, der kan man jo nok tage et stykke med Hønsekød.

Ja nu har vi

Vi har fået en ny Hauptmand som er en hel forrykt karl, han lader den ene indspærre efter den anden. Den anden dag lod han en indspærre, fordi han var gået ud på V.C. i Tøfler, så man må se sig for. Det er en hel ung en som lige er blevet Hauptmand, han vil jo gøre sine bukser grønne, og så forlanger han så meget Tjæneste, så underofficerne siger, at i Comp. ekserseren ligger den ene halvdel i Lazarettet og den anden sidder i kassen; men nu det går vel heller ikke så galt. I dag 8 uger har vi påske, om det gives udlov ved vi ikke helt bestemt, men en 10 dage tænker jeg jeg kan få, hvis blot man havde lidt man skulde hjem til Bryllup eller lign, måske gives det også mere. Nu ikke mere idag. Med hilsen og tak for Hønen til pigerne fra Peter.

## Søndag d. 15. feb 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine

Ja nu har jeg ventet helt til i aften med at skrive, da jeg tænkte om dit brev kunde komme med sidste post; men forgæves; men så har jeg jo noget at glæde mig til i morgen. Det er snart gal nok at jeg har tid til at skrive til dig i dag; men om jeg også skal trave hele dagen, så vil jeg da skrive til min lille kæreste. Det er helt tosset i disse dage, da vi har besigtigning på Fredag, og dertil har vi jo fået helt ny Tøj fra top til tå, og de er meget værre at pudse end de gamle der bliver pudset hver dag, og der til skal der jo puds til det er en ren skandale 14 dage i forvejen, forarbejde til en dag, det er dog meget, men sådan er det her hos tyskerne, forberedelserne er langt de værste. Du tænker vel, ja hvad kan de da have at arbejde med. Et lille Eks.: Vi har modtaget 4 sæt tøj til det foruden alt små ting, og der skal der navn i og hist og her lidt syes, som jeg er så god til, tror du ikke? Så alt Ledertøj som skal være så blank, at vi kan sætte krøllerne op. Ja det er et løvnet her hos Tyskerne. Men vi har et ordsprog som kommer mangan gang om dagen, nemlig: To år er ingen evighed. Og tiden går helt godt især i denne tid vi har så travlt. Og nu er det jo også lidt mere interessant end i førstningen. Og hver dag ud af fæstningen og ser lidt nyt, så går tiden meget hurtigere. Men alligevel der kommer altid Stunder, hvor det kommer: å her går man og slider to gode år af de bedste, så



blir det lidt sort; men så kommer jeg altid til at tænke på, ja, men du har jo din lille kæreste gående der hjemme, som lige så meget som jeg ønsker sig to år frem i tiden. Og om Søndagen når man her går og døser om, kommer det altid, så. kunde du nu blot en time havde siddet ude på Ravnholdt, og så kan jeg så tydelig se dig, enten du går omkring derinde i dagligstuen, eller du sidder, jeg ved ikke jeg synes altid det er ved vinduet du sidder, det kommer vel af at jeg altid sidder i det venstre hjørne. Ja det er egentlig pjat at skrive i et brev, men vi to må jo da fortælle hverandre alt hvad vi tænker, og luftkasteller kan vi jo ikke andet end stille op, om også de er lidt høje.

I dag har vi hørt, at vi fik ingen orlov i Pintsen, da vi da lå i Arys, så der er jo helt gode udsigter til orlov i Påsken, og jeg sætter nu alt ind på, for at få fri i Paasken. Vi har Påske omtrent om 8 uger, så det lider helt godt. Jeg har lige fået brev fra Niels Kjær, han skrev, at der var jo vist ikke så meget nyt at fortælle mig, da jeg jo vist en par gang om ugen hørte fra dem i Roager Sogn - tankestreg Ja han er slåv, han har jo også selv i sine unge dage kendt hvad det er at være borte fra kæresten. Ja nu får du ikke mere denne gang, da jeg har ingen tid. Jeg ved ikke om jeg har skreven, at den sidste besigtelse blev ikke til, da Majoren blev syg.

Nu mange kærlige Hilsener fra din Peter.

Hils dem alle til Dilletanten, som I vel har næste Søndag,

Jeg sender her en afsnit af en Avis, som vi får her. Jeg synes det er helt godt skreven, man kan da se, at de alligevel ser op til os danskere.

## Søndag d. 22. feb 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre:

Tak for brevet og den gode pakke, i middag fandt jeg en Krone, da jeg vilde tage lidt Smør.

Ellers går alt sin gamle gang, jeg er så døv i dag at jeg snart ikke kan høre, igår havde vi Skarpskydning, og det er jo en øredøvende larm. Mens vi lå der en 120 mand ved siden af hinanden op; skød på de opbyggede Skiver, kom jeg til at tænke på, at sådan ser det ud i Krigen, enhver har sin Mand at skyde på; men vi håber jo ikke at komme til at opleve det i virkelighed. Vi havde hver 100 skarpe patroner, så Skulderen er helt ømt i dag, og næste gang i Arys, som heller ikke blev til før den 12. marts får vi 300, som skal forskydes. Mor spurgte om jeg var oppasser hos Feldveblen. Nej han har en fra sidste år, og han kan nok have behov at tjene den lille Skilling, som det giver for pudsens. Sådan er han forfærdelig påseende, som også er rigtig. Men alligevel bringer jeg ham alle ordrer og lign. Sidste søndag var jeg så ude ved Petersen; men han kunde ikke komme med, da han havde Staldtjæneste, og i dag har han vagt, så vi kan ikke komme sammen i dag. Jeg og Poulsen kom til at snakke om Soldaterlivet den anden dag, da vi tilfældigvis kunde komme sammen et Ærinde ind i

byen. De siger altid at Soldaterlivet er et råddent og fordærvet liv, sandtnok, men der er også noget bagved alt det larm og banden. Når man ser en ensom Soldat går eller står vagt, ser man ham altid stå i dybe tanker, og hvad tænker han på: Jeg tror næsten at altid tænker han på sit hjem, for det kan være nok så dårlig Soldat at se til, når man kommer til at snakke med ham, kommer det altid: å havde vi bare været hjemme. Sandt nok; men når vi blot er raske og ikke lider noget, må vi takke gud, for det at vi kan være Soldat.

I skrev om Laden at den vilde komme på en 15000 m., ja det er jo lidt meget; men jeg synes alligevel at det skal laves, for noget skal der jo laves ved den, og så kan det jo ligeså godt blive rigtig gjort.

Nej vi får ingen Fastelavnsboller, men det kan jo også være det samme, når man blot har et ordentlig stykke Pølse i Skabet. Ja jeg kan godt lide de tykke Pølser, alt hvad vi får hjemme fra smager godt her.

Så skrev I om, om det kunde gå an, at sende udklip af Hejmdal herop i pakken, det kan det godt, jeg har læst det, som Dr. Schiffere har fortalt dem i Landdagen. Ja jeg skal nok sende mine Strømper hjem når de er i stykker, men nu efter Jul slider det ikke så meget som før, da de nu behandler os mere lemfældig, og vi ved bedre at tage det rigtig. Men alligevel vil jeg nok have et par eller to ombyttet om en 14 dage. I går var jeg inde i byen, da købte jeg mig en Driltrøje, så nu har jeg selv alt sådant småpillerie selv, som er udmærket som Soldat.

Det havde jeg da ikke tænkt, at her havde siddet danske arresteret her i Løtzen, og det kan jo ikke være andet end i den nuværende Kommandantur, som vi står vagt for. Nu med Hilsen til Jer alle

fra Peter,

### **Søndag d. 08. mar 1914 - Løtzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.

Tak for brevet igår. Det er dog kedelig med lille Freja, det er kun to nætter siden jeg drømte, at jeg så ham ude ved Åbling Station. Ja nu er vi ovre Skolen, men det er ikke blevet bedre af det; vi har haft et grulig bøvl i denne uge, men det er nu da kun et overgang, og vi forstår jo bedre, hvordan det skal tages nu, og ved bedre at trykke os lidt. Og på onsdag går vi vist af til Arys i 3 - 4 dage, så der skal vi jo have alle de i orden.

I dag har vi været i kirke, og nu har vi Appel magen til det er rent skrækkelig, så havde det været i førstningen, havde man hverken haft tid til at spise eller skriv. Men nu er jeg da endelig færdig og vil ud til Petersen lidt. Poulsen er på vagt, så ham kan jeg ikke få med. Og kl. 7 må jeg være hjemme igen, da Gefrejden er ikke hjemme. Og måske skal jeg på vagt næste Søndag, så nu vil jeg da holde lidt Søndag i dag. Til dagligdags er vi nu mellem de

gamle, og det er det ikke bleven ringere af for os, der kan vore sager, op, så er det truffen sig så heldig, at jeg er kommen til min Feldvebel igen, jeg er den eneste af vor Korporalskab, så jeg er godt stillet, især nu, for nu går det jo løs hver dag med Strafekserceren, og der skal han nok holde tilbage. I går var der en af vor Korporalskab, der manglede en knap i sine bukser, og det så vor Feldvebel, straks var han henne og høre, hvad der var løs, han skulde nemlig have Strafekserceren. Nej, sagde han, min Korporalskab er aldrig falden på, og så skal de ikke her have straf hver gang der er en lille ting galt. Og ham som fører vor Zug er også kun en Feldvebel og har ikke mere at sige som vores. Men I skal jo passe på, sagde han den første dag, for nu kan jeg jo ikke altid hjælpe Jer, da I er over hele Komp. Mærsk har jeg jo, han kan jo vær glad, og det er han også.

Tit har jeg bandet over at jeg skulde løbe der hen hver gang han manglede noget (en 20 minutter herfra). Men nu har jeg kanske belønningen derfor, det var jo ikke altid så morsomt der at løbe efter endt tjeneste, og når de andre har fri.

Ja nu får I ikke meget mere i dag, da kl. er 4, og når jeg skal derhen lidt, bliver det ikke for tidlig, og vi kan jo ikke sige som hjemme, at natten er vor egen.

Så vil jeg gerne have en pakke med det første, da jeg har snart opspist, og penge kan jeg også bruge om en 14 dage, da jeg er på de sidste 5 mark.

Jeg ved ikke om I vil sende dem i pakken, kanske er det rettere på en postanvisning, og- ikke mere end 10 mark.

Jeg vil vist lade mig fotografere engang, men så kan jeg jo få igen, de andre vil også vente til ind under påske.

Nu med Hilsen til Jer alle fra eders Peter.

Rest 78 uger.

## **Tirsdag d. 10. mar 1914 - Lötzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Ja det er jo lidt tidligt at begynde på et brev, da det først er Fredag; men jeg har nu lige tid. Jeg har været ude at skyde og har skudt mine betingelser helt glimrende. Og da jeg skulde til tjeneste bagefter, syntes Skydefeldveblen, som er en god ven af vores, at det kunde ikke lønne sig. Og så skulde jeg pudse hans Cykle, som altid står på vor Stue. Nu har jeg pudset, og der er endnu en time, til de andre kommer.

Vi har i dag fået en ny Underofficer i vor Korporalskab i dag, han er Stedfortræder for vor Feldvebel. Hvorledes han er ved jeg ikke, da jeg ikke har været under hans Kommando; men når de kommer tilbage, skal de nok have set ham efter. Han ser nu helt ordentlig ud, og

vores den gamle ved jo også nok hvor vidt det skal gå. Vi har nu rigtig begyndt at gå på vagt, og det blir nok noget der dur noget. Vagten er bleven forstærket med 16 mand, så hele vagten består nu af 30 mand, og efter hvad vi kan regne ud, kan vi komme på vagt hver 14 dag. Det kommer af at hele Fæstningen er blevet forstærket, og der skal nye poster udstilles. Men det er nu helt gode pladser vi har, i Skov og i Porte. Og i den tid laver vi jo ikke andet. Den anden dag havde vi Vagtbesigtigung, og Majoren gav hver Feldvebel den opgave, at en af hans Folk skulde stå på vagt, og så vilde Majoren komme forbi som en Spion, der skulde arresteres. Og natyrlig kom jeg på vagt. Jeg tænkte ja du må jo vist hellere behandle ham som en anden. Nu ham forbi, jeg sagde "holdt", men han gik videre, jeg gik hen og slog ham en Hånd i Skulderen, og sagde "holdt De er min arrestant". Godt min Søn, sagde han, du er værdig til at komme for Fanen, så jeg kan jo vist gøre regning på at komme med de første. Det er nemlig den værste post vi har, da der kommer så mange Officerer.

Lørdag nat kl. 2.

Ja nu er vi nået til Lørdag, og jeg er på vagt og er lige kommer hjem fra 2. nummer. Det er et dårligt vejr; men vi har jo helt gode Mantier på; men alligevel der at stå 2 timer på sådan en ½ m kvadratsten. Og i hver 5 minutter præsentere. Så jeg fik Æren først af alle Rekrutter at komme på vagt for Fanen. Ja når man sådan står så stille og ene, som det er om natten, kommer man til at tænke på, hvor det egentlig er sært, at man her skal slide to år af sit liv i et sådan stilling.

Jeg kom til at se på Skyerne, de kom fra Nordvest, jeg kom også til at tænke på, kanske er de gået over mit Hjem. Ja det er nu fantasier; men det kan man ikke lade være på post.

Underofficeren har ondt ved at holde orden i alt det nye Patroul og poster, da 12. komp. er det første der trækker op med 25 mand. I morgen eftermiddag går jeg vist ud til Petersen lidt. Poulsen kommer på vagt for første gang morgen middag, men det er for Gevær og inde i Porten, så det er ikke så slemt. Ja nu får I ikke mere, da jeg vil jo også lige lidt på det hårde leje og omspænd Ledertøj.

Om Udlov i Påsken ved vi ikke bestemt endnu, men har hørt, at de giver 8 dage. Jeg skal jo se, om jeg kan få et par dage mere. De er vel ikke noget løs hjemme i den tid, for at få en lille grund.

Nå, god nat og mange Hilsener fra Jer Peter.

## **Søndag d. 15. mar 1914 - Løtzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre

Tak for brevet igår. I har jo vist fået mit kort fra Arys, jeg fik ikke tid til at skrive et dagen efter, da vi først kom sent hjem og skulde straks til forbinden i Reviren, de fleste havde jo

dårlige fødder af den lange march. Jeg havde nu slet ikke noget, det gør jo meget, når man har ordentlige Strømper og Støvler. Jeg har jo nu bægge dele, havde et par rene strømper med til hver dag. Leutnanten sagde også, at det er altid nogle bestemte, der har dårlige fødder, det er en bevis på, at de andre ikke bryder dem om det. Vi havde ellers en hel god tur. Vi vidste ikke rigtig, hvad det var for noget, vi skulde der hen til, da det var helt udsøgt mandskab, og til en tid, som ellers ingen af 3. Batl. går til Arys. Da vi kom derhen, tog en Major imod os og overtog Ledelsen. Vi havde ingen Tornyster på Ryggen, så de 35 kilo. gik let, den blev nemlig afsendt med Banen. Vi havde vores allerbedste tøj på, som vi heller ikke kunde forstå. Majoren gav os to timer "Bettruh", som vi kunde lide. Jeg lagde mig på Sengen og læste Hejmdal, som jeg havde medbragt. Så gik jeg og en til i kantinen og fik os stegte Kartoffler med tre Spejlæg for kop., det er helt udmærket. Næste dag var der så skydning på Luftfartøjer, det var nemlig et forsøg på hvad måde man skulde behandle Luftfartøjer på. Og til det havde Majoren af hele Reg. valgt os. Vi fik hver 120 skarpe Patroner, og jeg for min person brugte 98. I kan tro, det gav en øm Skulder.

Vi skød 7 ned, og 3 gik over os, som vi ikke kunde nå. Vi skød ud over en Sø; men der var alligevel Artilleri til Hest for at bevogte, at der ingen kom for tæt til Søen på den anden Side, og der var Petersen imellem, vi var de eneste danskere i Arys herfra, ialt var der 150 Officerer og Generaler som tilskuere, så det var helt interessant. Kommandant Generalen udtalte en tak til os, at vi havde haft så megen interesse for det, og han vilde nu give os en fridag til løn; når vi får den ved vi ikke endnu. Dagen efter kl. 4 gik den lange tur tilbage igen, kl. 2 var vi hjemme, og over halvdelen måtte igen til forbinden, vi andre gik og halvsovede, at gå i seng faldt naturligvis ikke vor Tatmæssig Feldvebel ind; men vi kom jo om ved det uden.

Ja jeg har jo fortalt jer, at vi havde fået en ny Underofficer. Og nu er det da gået sådan, at vi har fået ham til vor Korporalskabsf., og vor Bøse er sat over i Reserven som Vice; men bliver i tjenesten til Efteråret, så vi har jo været meget kede af det. For mig gør det nu ikke så meget, for jeg bliver dog ved ham i tjenesten, men alligevel, en sådan Underofficer kan jo slet ikke gøre noget for sit Korporalskab. Han var også ked af det, nu har jeg uddannet dem, sagde han til en anden, og nu tager de dem fra mig, og det er en af de bedste Korporalskaber, jeg har haft. Men I kan kun komme til mig, jeg skal nok hjælpe Jer alligevel. Og den anden kan jo ikke gøre det så galt, vi er jo herre over vor egen Hat nu.

Nu skulde vi indgive om udlov i Påsken, nu var det, om vi skulde indgive eller ej, da det giver kun fra den 8-15 April. Jeg fik lige eders brev om, at kanske blev der Barselgilde hos N.Kjærs. Jeg fortalte Bøse det, aa sagde han, du kan jo indgive om 5 dage mere. Det vil jeg nu ikke; men jeg har andraget fra den 5 - 15 og tænker nok jeg får det bevilliget. Og da den 4. er en Søndag, tænker jeg, at jeg rejser der om morgenen. Altså i dag tre uger håber jeg igen at være på vejen hjem til Jer. Petersen søger også om en sådan lille grund, og han vel også nok en, så er vi dog to i følgeskab, de andre herfra vil ikke med hjem før Pintsen, men jeg vil hellere nu og ikke i Pinsen; men så i Sommer.

Ja nu får I ikke mere denne gang, ja det er sandt - om bygninger Jeg synes helt godt om den lille Tegning, som I sendte, det er jo også mange penge; men det går vel nok. Og Motoren kan

vel også vænte lidt, om I synes det blir for meget på en gang, eller retter I det sådan ind, at det kommer alt på een gang. Mine Strømper sender jeg ikke af før en 8 dage, før jeg kommer hjem, da de er blot at vaske rigtig godt. Men en pakke kan jeg godt have med det første, da det har taget på det i den sidste uge. Det sidste stykke Flesk, som kom med Strømperne, fik jeg on aftenen og lavede mig nogle gode Mellemad, som jeg havde med til Arys .

Nu mange Hilsener fra Peter. I dag ryger jeg mig den sidste Cigar fra Julen.

## **Fredag d. 20. mar 1914 - Løtzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Jeg har nemlig god tid til at skrive i eftermiddag, da jeg har ingen tjeneste. Jeg er nemlig bleven udtaget sammen med 4 andre som Cyklister, og vi bliver uddannet i denne tid, vi laver kun tjeneste om formiddagen og har gjort det den sidste uge og til omtrent Pâske. Vi skulde lære at cykle; men vi kan jo alle 4 i forvejen, så jager han os op på stuerne, hvor vi sidder hele efterm. Vi laver en lille tur på 1 time, så er det forbi, og når de andre har cyklet og lign. går vi til Cyklerengøringen. Min gamle Feldwebel er nemlig leder, så det er jo ikke så dårlig. De andre er helt misundelige over det, men det er jo en kommando, som kommer fra Hauptmanden. Om vi kan have fordele deraf dette år i manøveren er ikke afgjort, men i hvert fald det sidste år, da har vi gode dage, hvis jeg ellers bliver i komp. Vi var 9 mand, som blev udtaget, og deraf blev vi 4 af Lægen, som undersøgte os, udtagen. Det hele er jo kun småting, men vi skulde alligevel undersøges. Der var ellers (Tirsdag til Torsdag) store planer oppe om, at jeg skulde væk ½ år fra Løtzen, nemlig til 1. okt. og på Skydeskolen i Danzig, men der er jo en Hage ved alting, det gav ingen udlov før Jul, og det var dog pokkers længe, om man også kunde have gode dage der. Af hvad grund jeg blev spurgt, ved jeg ikke, da der er mange, der står på samme højde og nogle over, i skydning end jeg, men de skal vist have folk derhen, som de kan stole på, da de der ikke sådan er under opsigt som her. Jeg sagde så, at hvis jeg kunde blive fri, vilde jeg nok være det. Men ak, hvor Leutnanten skældte mig ud, men det hjælper jo kun lidt her.

Den ny underofficer vi har fået er en ren Djævel, som vil plage i tjenesten, hvor han kan, men vi kan være glade ved, at vi er så vidt som vi er, for i Rekruttiden kunde han have gjort os det broget nok, nu lær vi kun af det. En lille træk, vi var alle inde i Stuen og havde piberne tændt forleden, han kom derind, nå om vi havde ikke noget at bestille. "Nej" det havde vi da ikke. Under et af skabene fandt han en Tændstik, så skulde vi børste under skabet med Tandbørsterne, den ene forsvandt efter den anden, helt udbemærket ud af Døren, og han bandte. Til sidst fandt vi en gammel Smørrebørste, som én kom med og vilde til at feje under med. Men så havde han nok, så gik han bort og skulde ikke have mere fortalt.

Vi har rigtig forår heroppe, Lærken synger og solen skinner, så det er helt morsomt at komme ud i fri mark, som vi nu er hver dag, men ser man så en pløjemand eller landmand,

kunde man godt smide Geværet og Tornyster, Hjælm og det hele langt bort, men vi må jo bide tænder sammen og sige endnu 18 måneder. Og det er jo heller ikke så slemt, den 1. fjerdedel er jo allerede borte, og jeg synes, at det kun er et kort tid siden, jeg rejste af for første gang. Men så meget er det, den første tid ønsker jeg ikke en gang til i mit liv, men det er jo også kun en gang. I går fik jeg brev fra Maren i Hytten og to andre, jeg kender derovre.

Søndag middag.

Nu er vi nået til Søndag, og jeg har fået min pakke og eders brev i dag, som jeg siger tak for. Ja, det er jo kedelig nok, hvis der skal være Barselgilde hos Kjærs den 16. men jeg har jo nu andraget om fra den 4-15, og det er vist så vidt, at jeg skal andrage hos Hauptmanden en af de første dage. Jeg har angivet, at jeg skulde hjem til en større festlighed hos min Onkel, Min Feldvebel syntes, at det var bedst at forme det således, da et Barsedåb jo kunde sættes efter udloven. I kan jo da sige det til Anders Thomsen, hvis der skulde komme Forespørgsel, men det gør der vel ikke. Og så er det med den fri rejse, som vi får nu, mærkelig, for vi har ikke hørt til, om vi får dem forud eller ej. Så jeg må vist hellere lade mig dem sende, og det er jo nu også kun portoen. Jeg havde tænkt en 18 Mark, 12 Mark koster rejsen, og så skal jeg have mine egne Støvler forsålet. Ja, nu får I ikke mere denne gang, for om også det er Søndag, er det ikke Søndag her, vi har så megen appel imorgen, og der skal man jo passe på nu ind til udloven.

Med Hilsen fra eders Peter.

NB I kan hilse pigerne, at hvis de vil have et billede, må de først sende en 5 Mark. Nej jeg behøver ingen pakke mere nu. Og pengene kan I sende af omkring ved Mandag eller Tirsdag og på postanvisning.

## Søndag d. 29. mar 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Lille Trine!

Tak for brevet i dag, ja jeg vidste nok, at du vilde blive glad ved det. Og om påsken, ja for min parts skyld kan vi godt fortælle de gamle det; men hjælper det meget, vi skal jo alligevel passe på for de andre. Jeg synes vi må hellere lade det gå som det bedst kan, og kommer det sådan for i påsken, at jeg ikke kan komme ud til dig, så kan jeg jo sige det som det er. Du kan vel ikke komme til Hygum i de dage, sådan at du kom hjem den dag, jeg kom, for så kunde jeg jo rejse over Kiel Flensborg Vojens. Du kan jo se, ellers kan du da komme til Skærbæk imod mig ikke, for ellers kommer jeg jo den vej, da den passer mig bedst. Igår var jeg på vagt igen, og mens jeg gik der, kunde jeg ikke en time blive fri for den sang, som du skrev "Kanske vil der gå". Ja jeg har tidt tænkt på mangel en sang, men lille ven, hvorledes har du

egentlig fået fat på den. Jeg synes ikke der er en sang der passer bædre på den tid vi to har for tiden end den, da alt er hen i det udvisse. Og derfor kommer den også altid igen.

Nå lille Kirstens Mads er bleven udvist, det er jo ikke så morsomt, men hun har jo ikke så langt ned til ham. Men de er nok ellers lidt skarpe derhjemme. Nå Sine egner sig ikke som Leder, hvorfor ikke ? Jeg tænkte hun havde været helt god. Til at være god hører der jo meget; men hun er dog en hel god Gymnast, og fri er hun, for det hører der til, at man kan stå udsjenert for fronten og tale frit ud. Når man ikke kan det, er man heller ingen Leder. Ja i denne tid går opvisningerne jo løs, og det kripler i Fingerne, nu i forårstiden, når Lærken synger og Solen skinner, og man tænker sig tilbage til den tid da jeg var hjemme og om dagen gik bagefter ploven og om aftenen kunde gå op at lede Gymnastikken, og se hvorledes nu enhver gjorde sit til at gøre en god opvisning. Ja, det er en underlig sammensætning, men til dig kan man jo fortælle det, ja du kan tro det har jeg tidt tænkt på siden; men i den tid man går hjemme ved dig og Far og Mor tænker man ikke så meget på hvor godt det var. Og den år da vi havde Sanglege, det var også en dejlig tid, ikke. Ja du kan tro jeg vilde også gærne hjem at danse lidt med dig; men man kan jo ikke vove det i denne udrolige tid. Men til sommer når jeg kommer hjem i Høstudlov, og man har sin plads til næste år lidt sikret, da kan vi gå med, for da er der ingen der kan gøre noget fortræd derhjemme. Jeg har det ellers helt godt i disse dage, jeg bliver nemlig udannet som Cyklist i denne tid og bliver ved til Påske, jeg laver kun tjeneste om formiddagen, om eftermiddagen har vi en lille Cykletur og skal male nogle kort og Meldinger. Om jeg kan have gavn af det i år ved jeg ikke; men til næste år når jeg ellers bliver i komp. har man det udmærket. Jeg fik brev fra Uffe forleden, og han mente, han fik kun tre dage i Påsken, det er jo ikke de store sager; men når de kun er så få om vagten, kan de jo ikke komme alle bort. Han får vel så 14 dage i Pinsen, da kommer jeg ikke om jeg også kan få udlov, men venter til Høsten og sætter efter at det kan vente til August, til du kommer hjem. Forleden dag fik jeg brev fra Maren i Hytten og to andre jeg kender. Hun fortalte mig, at du kom her over, men måske havde jeg hørt det igennem Uffe, hun tænker nok ikke på at der altid er breve i Postens hænder fra dig til mig, eller omvendt. Ja nu har jeg ikke mere at fortælle dig denne gang, og tiden er knap i dag, da jeg skal på arbejde i morgen tidlig straks, og morgen eftermiddag har vi så megen apel, som er hvor skræk. Nu mangen kærlige Hilsner fra din Peter. I dag 14 dage håber jeg at være på hjemvejen.

## **Torsdag d. 02. apr 1914 - Løtzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Jeg er i dag på vagt og er nu ved at få morgenkaffe. Jeg fik brev i går fra N. Kjær, som indbød mig til Barselgilde Lørdag efter påske, men det er jo desværre for sent. Jeg rejser herfra Søndag morgen kl. 3 og håber at være hjemme med 4 Toget. Jeg kommer nok til at rejse allene hele vejen, da der ingen er der nede fra.



Med Hilsen fra Peter.

## Søndag d. 05. apr 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære Trine!

Tak for brevet i går. Ja du må undskylde, at jeg sender dig et så tysk stykke papir, men til dig kan det jo gå, da du ved det er godt nok inden for. Ja hvis alt går vel, rejser jeg herfra Lørdag aften eller Søndag morgen, og kan være hjemme enten

Mandag aften eller Tirsdag med 4-Toget. Og jeg tror nu ikke, at jeg kommer af sted før Søndag morgen, da jeg forudsigtlig skal på vagt til Lørdag, og er vist Ordenans Lørdag eftermiddag, så der blir vist ikke tid før. Og i dag er jeg også Ordenans og skal herfra kl. 4½, så skulde jeg gerne have dit brev med. Vi har en grulig rykkeri her i dag, en af hvor Korperalstab har fået 14 dage streng arrest, fordi han ikke havde udført en given befaling af en Gefreiter, som så har meldt ham, og nu bliver han flyttet over på min stue, vi skulde tugte ham lidt. For jeg tror det er "ganz nette Karle" på denne Stue havde Hauptmanden sagt. Jeg synes ikke vi er så meget nette, men som Soldater behøver vi jo ikke at føre os så godt, før det skinner lidt i deres øjne. Men det er en hård en at gå i møde, 14 dage streng, nemlig mørk og vand og brød, men som man reder, så ligger man jo.

Kl. er 3½ du kan tro jeg tænker på jer derhjemme. Jeg kan nemlig se jer alle gå om mellem hverandre oppe i Forsamlingshuset og i den ny finske Gymnastikdragt, og med lidt blege kinder. Ja du vil ikke tro det; men jeg ved det helt bestemt, at I har lidt begyn-

delsesfeber. Sidste gang jeg fremførte Pigerne havde jeg nær aldrig fået dem ind, jeg kunde ikke få dem inddelt, om det var aldrig sådan. Og da vi kom ind lavede de alle venstre om, og skulde lave højre; men det så I jo slet ikke, du sad ved Døren ud til Nord, kan jeg huske, og bagefter havde vi Sanglege, kan du huske N. Kjær, da vi var ved "Jeg ser dig"

Jeg har en hilsen til dig fra H. Nissen, som jeg fik brev fra i går. Han har jo været på Ryslinge i vinter, og der er der så mange, der kendte mig, og de har alle skrevet et brev, så jeg fik i et brev 9 breve. En er der imellem som hedder P. Christensen, som jeg ikke kan komme i tanker om hvem er; men jeg tror nok, det er en fra Delingsførerkursuset. Nu får du ikke mere denne gang; men håber at se dig Tirsdag 8 dage, så kan jeg jo fortælle dig lidt mere. Jeg havde ellers så meget at fortælle dig, men om 10 min. skal jeg være på Batt, Stuen, og så skulde dit brev gerne med, ellers får du det ikke før Torsdag.

Med Hilsen og på Gensyn i næste uge

din egen Peter.

## Søndag d. 05. apr 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Ja nu lider vi jo så småt mod Påsken, og tænker meget på Hjemrejsen, og hvis alt går godt rejser jeg herfra Søndag morgen. Jeg havde andraget fra den 5. men Hauptmanden mente, at det var tidlig nok Mandag aften. Men nogle af mine kammerater havde hørt dagen efter, at da Feldveblen havde talt om mig, og så talte Hauptmanden mig hen og sagde, at hvis det kunde lade sig gøre, og jeg vilde føre mig som hidindtil, som Feldveblen havde fortalt, så kunde jeg rejse Lørdag aften. Men efter forudsigterne kommer jeg vist på vagt på Fredag til Lørdag, og så kan jeg vist ikke få tid før om Søndag morgen, og kan så hvis alt går godt være hjemme Tirsdag med 4 Toget, men I skal ikke vente mig, før I ser mig, og kanske kan jeg sende eder et kort et par dage forud.

De er lige ved at flytte om her på Stuen, vi har fået en ny mand og en anden er flyttet på en anden Stue. Det kommer af, at han, som vi har fået her, har nægtet Gefreiteren at gøre en lille ting, som han har meldt, og nu har han fået 3 uger streng arrest. Det er en hård en at gå imøde, men det er nu også en fræk fyr. Og nu skulde han herover på vor Stue, og under lidt streng førelse. Gefreiteren og jeg som Stedfortræder var hos Hauptmanden og fik at vide, at så snart han ikke udførte, hvad vi sagde, skulde vi melde det, ellers kunde vi selv blive bestraffet; men jeg tror at igennem ord blir han bedre menneske end streng arrest; men det mener de nu ikke.

Jeg var en lille smut ude ved Petersen forleden, den anden aften, han kan ikke komme med hjem i Påsken, de har nemlig Besigtigung, så han må vente til Pinse.

Vi har en søvrens stram tjeneste i denne tid, vores unge Hauptmand er bange for, at vi bliver de ringeste, når vi kommer sammen med hele Reg. Og han stifter alle slags "Djævelforeninger" som de kalder dem. Til straf for dem som ikke godt kan følge med og de kan jo ikke selv gøre ved det, så de har snart hverken ro nat eller dag. Jeg er ikke medlem endnu og håber heller ikke at blive det. Og når vi rykker ud om morgenen, har de allerede den første bed gjort, og ligeså om eftermiddagen. Da trykker jeg mig jo, da jeg skal til cykelundervisning, som varer to timer, så går vi hjem, og så er den dag for bi.

Tak for brevet som jeg- lige har modtaget. Jeg fik tre breve i dag og en fra Hans Nissen fra Ryslinge med Seglmærke på. Feldveblen syntes da, det var nogle helt pæne mærker.

Nå ja Barselsgilden behøver jeg jo ikke at \_\_\_ efter.

Og mine Strømper og sager tager jeg med i Kufferten, det er jo ikke så svært, og i Berlin, hvor jeg vist får 5 timer ophold, lader jeg det assurere. Der er kun tre par Strømper der ikke dur, og de kan jo blive hjemme, da jeg snart kan begynde at gå i korte.

Nu er der vel ikke mere denne gang, uden at det kan vente, til jeg selv kommer. Ja det slider jo så småt på min pakke, men den skal jo holde ud nu den sidste uge, ellers kan jeg da hænte lidt i Slagteriet.

Med Hilsen til Jer alle derhjemme fra eders Peter.

NB Hvis det går efter min plan er jeg 2,34 i Berlin om eftermiddagen Søndag.

## Lørdag d. 11. apr 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet i går. Jeg er lige kommen hjem fra den russiske grænse. I morgen da vi stod med Tornyster på Ryggen, kom Majoren og bad om to dygtige Ekcerserere. Så tog Hauptmanden og tog mig og en Gefr., vi skulde til Lyk med nogle Krigskort. Vi smed Tornysteren, og i vor bedste tøj og afsted til Toget, som gik kl. 9 I Lyk var vi kl. 11 ½ og havde tid til kl. 5½ eftermiddag. Vi har rigtig Sommervej heroppe, så vi gik rundt inde i Lyk, som er en hel køn byt,, og så os om. Så tog vi os en Spejlæg og var rigtig vel tilpas. Så vi havde en hel god dag. Og hjemme har de haft et bøvl hele dagen. Jeg traf ingen bekendte derhenne, da de jo alle havde tjeneste. Ja og så slap jeg for at komme på vagt, jeg skulde have været på vagt fra i middag af, og det er jo ikke så behageligt fra Lørdag til Søndag, da vi jo altid sover længe Søndag morgen. Men nu kommer jeg på vagt Onsdag middag. Og nu kommer jeg altid ind for Fanen eller Gevær, vi er 20 mand udtaget til de to poster. Det kommer nemlig af, at Majoren, som jeg havd tænkt at blive Tjæner hos, har spærret 5 (fem) mand ind, fordi de ikke har præsenteret stram nok. Og så sagde vor Hauptmand, at at nu vilde han sende sådan nogle derhen, som nok skulde præsentere godt nok, og om vi også kom lidt hårdere an med vagt end de andr så vilde han se at gøre det godt mod os på anden måde. Så vi er jo ikke så kede af det, hvad - vi skal jo lave tjeneste alligevel. Så det er jo lidt betænkelig at give sig hen til ham. Og han bliver forflyttet til næste år, så når nu man er rigtig kendt med sine kammerater her, skal man først på rideskolen, hvor man ingen kender, og så hen et sted igen til efteråret, hvor man heller ingen kender; men det gik jo nok. Jeg har jo en 14 dage endnu at betænke mig på. Jeg havde jo også nok lyst til at lære rigtig at omgås sådan fine Rideheste og gå Rideskolen igennem. Men nu skal vi jo se.

Jeg fik...igår et brev og en rigtig god pakke fra Kjærs, med Kage og Steg; men det var skam ikke fri, at Stegen lugtede lidt; men jeg spiser jo af det, så galt jeg kan, og ham fra Elmshorn har fået et lille stykke. Det kommer vist af, at det er så varmt heroppe i disse dage. Og kagen går jeg jo og smånipper til, så den er jo snart borte.

I skrev om Barselgildet i Gånsager. Ja jeg tænkte meget på jer det aften, men når man ved, at man ikke kan komme med, falder det ikke så svært. Men man kan jo ikke lade være at tænke på det, når man krøvler i Sengen, og de morer dem derhjemme, og her er det et og det

samme altid; men to år er jo ingen evighed, så det går jo også over, og der er jo mange, som har gået den tur igennem, og mange kommer bagefter, og så tror jeg nok, at vi er glade ved alligevel, at vi har gået det igennem. Mor skrev, at nu begynder vi vel snart at tælle dagene til næste ferie, ja vi regner 87 dage fra i dag af i det højeste. De kan alle ikke forstå, at jeg vil ikke have udlov i Pinsen, alle Underofficerer spørger.

Ja nu har jeg nok ikke mere i aften, jeg er snart søvnig, og alle de andre sover, så nu må I have God nat. Med Hilsen fra eders Peter til Jer alle.

### Lørdag d. 18. apr 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Påsken. Ja vi kom godt herop, og er nu i de gamle gænger igen. Jeg kan ikke forstå, at nogle siger, at de næsten ikke vil på udlov for det samme. Man kan jo nok sige, at det er lidt svær den første morgen, når man hører de stramme Skældsord; men det er jo alt forbigående. Jeg havde nu en lille tryk med det samme, jeg var med til tjeneste en time, og svedte helt tosset. Så kom Hauptmanden og tog mig og en til til Skivearbejde. Vi skulde ligge og holde nogle Skiver, som de andre skød efter, og vi lå der den hele eftermiddag, og lod Solen skinne på os, så vi var næsten ved at falde i søvn.

Angående med Gendarmen i Skærbæk har jeg ikke hørt noget. Hauptmanden sagde i går, da der var mange der kom tilbage med forslået Ansigter, og mange havde været i parikkel med Politiet. Der er Mærsk sagde han, han kommer gennem Berlin og Hamborg, og ham er der aldrig noget i vejen med; men I andre har altid noget. Og derfor kan jeg ikke med sikkerhed sende jer på udlov mere. I aften blev der forelæst i Parolen, at Majoren vilde have en Hestetjæner af 12. komp., og vi kunde melde os. Jeg vidste snart ikke hvad jeg skulde gøre; da han jo ikke er af de bedste, men så meldte jeg mig alligevel. Så kom bægge mine Feldvebler hen og sagde, at de syntes, jeg kunde få mange pladser bedre end denne; men jeg skulde jo selv vide det. Så nu har jeg mig en 14 dage at betænke mig på, så jeg ved ikke rigtig hvad jeg vil endnu. I morgen tænker jeg nok, at jeg vil ud til Petersen, for ellers bliver det altfor trist herhjemme, når I er til Barsel. Rejsen herop gik helt godt, men til sidst blev det alligevel trist, og især da alle danskere gik bort, og jeg endnu måtte en 5 timer længere, da kan man nok blive lidt trist til mode; men så lagde jeg mig til at sove og sov helt til Løtzen. Nu har jeg ikke mere denne gang.

Med hilsen til Jer alle fra eders Peter.

Pakken har jeg fået. Jeg forglemte nogle frimærker.

## Søndag d. 19. apr 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære lille Trine.

Ja nu er jeg kommet godt her op igen, og er som noget i de gamle gænge:, men dig kan jeg ikke rigtig få ud af Hovedet. Jeg har aldrig længtes sådan efter dig som denne gang, jeg ved ikke hvorledes det går dig, og så er vi jo endda godt på vej til, at jeg kommer hjem til dig, vi har i dag helt bestemt 17 måneder til den glædestrålende dag, da jeg kommer hjem til min lille Trine.

Hvorledes gik det dig den aften, ja jeg kom forbi Jens Thomsens, da begyndte Hanen at gale, og da jeg kom hjem, var kl. 3½ ja og vi mente kl. var kun 1½ nå ja tiden gik jo helt godt. Næste morgen kom moder ind og kaldte på mig. Hun så mine Støvler som ikke mere var helt blanke, og mine bukser som heller ikke var helt rene; men hun sagde blot, at det nok ikke havde været helt tørt på vejen. Jeg sagde blot nej og vilde hun have spurgt mere, havde jeg fortalt hende det altsammen; men hun ved det jo alligevel, så vi behøver jo ikke at gøre så store krumspring. Du skulde have hørt til M.P. dagen efter, han troede rigtig han kunde drille mig, men jeg sagde, at jeg kunde ikke godt tåle, at sådanne små Piger skulde gå alene hjem. Så det kom han ikke vidt med.

Rejsen her op gik helt godt, men det er så trist alligevel, og da først alle danskere var borte og jeg måtte endnu en 6 time, da var det skam trist. Jeg havde sovet hele vejen og lagde mig nu til igen og tænkte på dig; men hvad hjalp det, da jeg rejste hjem kunde jeg glæde mig til at se dig, og nu ja nu kom jeg i stedet for altid længere bort fra dig. Men igen kom din sang: om end der går både vinter og s.v.

I går blev der forespurgt om der var en der havde lyst til at være Hestetjæner hos Majoren. Jeg vidste snart ikke, om jeg skulde melde mig, men meldte mig dog. Så kom først den ene Feldwebel hen og sagde Mærsk lad det være, og bagefter kom

den anden og sagde det samme.

Så nu ved jeg snart ikke hvad jeg vil, om jeg igen skal melde mig, der er en 14 dages at betænke sig på. Og jeg ved, at bægge Feldwebler mener det godt med mig, så jeg ved ikke, hvad de har for en plads til mig.

Ja der er jo ikke så meget at fortælle i dag; men jeg synes dog jeg skulde skrive i dag, for at du kunde se, at jeg var kommen godt her op, og kommen i de gamle gænge igen med skriveriet.

Nu mange kærlige Hilsener til dig lille Trine

fra din Peter.

Jeg sender dog N. Kjærs brev, så kan du selv læse det. Du husker vel min fødselsdag ?

## Søndag d. 26. apr 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.

Ja, jeg har ikke fået jert brev endnu; men den kommer kanske i dag eller morgen. Men nu har jeg lige lejlighed til at skrive lidt. Vi har lige fået vor Middagsmad. Kartoffelsup og rå Frikaddeller. Det er den næst ringste Middag vi får (blauen Heinrich er slemmere). Jeg tog mig et stykke brød med fedt og så mors Frikadeller og dertil kold kaffe fra imorges, Det smager udmærket. Ja, nu har vi lovet den tyske Kejser troskab. Vi blev tagen i Ed i går under stor festlighed. Jeg frygtede ellers for den dag, for det er jo ikke så let for os, at love ham troskab og forsvare det tyske Rige, når vi ikke her samme Sindelag. Så blev der 8 mand udtaget til at lægge Hånden på Fanen, og de skulde jo repræsentere alle de andre. Så i sidste øjeblik kom Hauptmanden hen og spurgte vor Leutnant, om han havde en fornuftig Rekrut, som kunde besørge en ordre, og der kom jeg med. Jeg vidste nok, at når jeg kom tilbage, vilde der blive fest over, at jeg havde sagt at jeg ikke skulde hen til Fanen. Og jeg kom ligesom han havde udnævnt en anden til Fanen. Han skældte jo lidt ud; men det er vi jo vant ti]. Så kom Regimentsmus. ikke med Fanen og så var Højtideligheder. Q Bagefter gik turen til Kirken, det var en hel køn Højtidelighed. Hvad han talte om kunde jeg ikke høre; men den Stilhed og fred, ingen bander: og lign. Og der sad vi alle i fineste puds, i grå mantel og Pikkelhue. Når man så kom til at tænke på., at her havde han (Kejseren) så mange unge Mænd siddende, som altid skal være beredt til at træde i Skranken. Men som sagt jeg var glad ved den 1½ time, der kan man være ene med sine Tanker, for de er dog todfri, og dem kan ingen se, de gik også langt ud over Løtsens mure. Ja i sådan en time kommer man til at tænke på Sangen "Så langt, så langt." Det går jo ellers helt godt, og dog stadig bedre. Man kommer mere ind i Sagerne og forstår bedre at tage det som det skal.

En af hovedtingene her i førstningen er at holde sit tøj fuldstændig i orden til Appel. Jeg har passet på hver gang, cg nu bliver jeg ikke nær så hårdt eftersat som de andre. Vi har en på vor Stue, han dumper hver gang, fordi det altid var i udorden i førstningen. I går aftes var der appel med tjenestetøj, og der er den værste appel da, den bruger vi til alt muligt. Så kors: Feldweblen, og da der stod en lampe ud for mig, sagde han, at jeg skulde lyse ham, og så blev jeg slet ikke eftersat, I eftermiddag skal vi ud at spadsere, men ham fra Elmshorn og jeg; bliver hjemme , vi skal skrive, og så er der ikke meget ved at løbe om i geled. Tak for Brevene, som jeg lige har modtaget. Ja så får jeg ellers pakke. Jeg får vist den første i morgen. Og den første I sendte af har jeg også fået, men den var brækket. Den har ligget i Rastenburg, men ellers alt i god behold. I går var vi på Natøvelse, vi tog ud kl. 9½| og var hjemme igen kl. 12, Det gik næsten i løb hele vejen; Målet var at der lå en fjende et sted. Jeg var ligeglad med fjenden. Det øsregnede og af og til skulde vi smide os, så hjem og i Seng op kl. 4. Så det var ikke så morsomt. Mange meldte sig syg dagen efter. Jeg mærkede ikke til noget. Mange er nu også så ømskindet, det kan ikke hjælpe. Det værste er med fødderne; men der har jeg godt. Jeg har ikke mærket det mindste, skønt mange bliver forbunden river dag. Men så snart jeg kommer ud vil jeg have mig et par Støvler, for mine er ikke tætte, og så

er man jo straks forkølet. Nu får I ikke mere denne gang, for jeg har endnu lidt at lave. Jeg skal vaske Hoser, Drilltøj og pudse lidt, sådan går en Søndag eftermiddag hos os. Med Hilsen fra eders Peter.

Når I sender en pakke igen vilde jeg gerne have et lille stykke ost i stedet for så meget kød, men ikke foreløbig. Jeg har købt et stykke ost her, men jeg ved ikke, det er så stærkt, så man ikke kan have det.

## **Torsdag d. 30. apr 1914 - Løtzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for den gode pakke og fødselsdagshilsenen. Karbonaden smagte udmærket, jeg var snart ved at komme i tanker om, at jeg var hjemme. Det sidste stykke havde jeg med idag på vagt, og har spist det til kaffe i aften. Jeg er i dag på vagt, og har nemlig den bedste (Patrolje) Det er helt udmærket at komme til, at gå så stille og rolig over de grønne græsmarker i disse varme dage, det er nemlig helt sommer heroppe. Og en pløjemand som har arbejdet der i eftermiddag, kunde jeg godt rive tømme ud af Hænderne på, eller bytte med bøssen og ploven. Men han kender nok alt for godt os blanke Jenser. Jeg skulde ellers have været for Fanen. Men vor Feldvebel, som altid er så bange for, at 12. komp. skal falde på havde jo også ganske rigtig denne gang taget mig til Fanen. Og det hørte Hauptmanden, at jeg skulde for Fanen. Så spurgte han mig, hvor mange gange jeg havde haft de svære vagter. Jeg sagde en 8-9 gange. Og hvor mange gange jeg havde haft let vagt. Aldrig, sagde jeg. Så fik Feldveblen en lille Irettesættelse, at fordi vi var nogle få af I klasse, behøvede han ikke at tage dem hver gang. Han kunde godt tage de andre også, faldt de på, så blev de straffet; men de havde jo samme øjne som os, og sådan kom jeg på let vagt, hvor man har det en hel del lettere, end at stå der og præsentere for enhver arm Leutnant eller Hauptmand, der har en 10-12 de er ikke engang så meget som mangan Musketier.

På Lørdag har vi komp.besigtigning, og vi har arbejdet til det i den sidste uge, til man kunde blive vammel af det. Straks om morgenen Tornyster på Ryggen, Hælm på og fat i Geværet helt til om aftenen; men nu rev jeg jo da de to sidste dage af, idet jeg kom på vagt. Så på Lørdag når besigtigingen er forbi, kan vi få en hel del bedre. Men nu er det jo om, hvem der kan få den bedste komp. og dem der ikke er rigtig faste i det, har de skikket på udlov, eller de skulde melde dem syg.

På selve fødselsdagen fik jeg ingen brev; men dagen efter fik je vist 11 breve og to kort. Uffe havde været på vagt natten mellem 26 og 27 og var kommen i tanker om det, og havde så skreven samme nat. I eftermiddag har jeg også sovet hele tiden, jeg havde fri, ude i Solen, og



nu da alle sover, er der bedst ro til det, skønt den ene snorker værre end den anden, og så knager det altid i Ledertøjet.

Sidste Søndag var jeg ude ved Petersen, og jeg, Poulsen og Petersen gik en lang tur i det kønne vejr ud til en lille Landsby, hvor vi gik ind i en kro og forlangte tre Spejlæg; men de kendte kun kogt, og så fik vi hver et kogt æg, en rundstykke og et koppe kaffe, og gik så hjem igen, og vi syntes, vi havde haft det helt godt den eftermiddag. Petersen fortalte, at han havde hørt hjemmefra, at det havde været i bladene fra kirken i Skærbæk. Uffe skrev slet ikke noget om, at Sigurd havde hørt fra det, han blev vel ellers opskreven. Poulsen bliver afkommanderet nu engang i Sommer og hele næste år, i en stor Smedie, det er nok helt god siger de, der er nok at bestille; men de tjæner nok en hel del penge oven i købet, så det kan jo nok gå an.

Nu har jeg ikke meget mere at fortælle denne gang, det er jo ikke de store sager, der passerer her. Ja det er sandt, vi kommer i Manøver omkring Grandens fra den 4. - 16. Sept. og Rekrutterne kommer hertil den 14. Okt.

Nu med mange Hilsener fra eders Peter.

Godmorgen. Jeg er lige kommen hjem, og har nu fået kaffe, nu har jeg fri helt til middag, og tager nu en lille lur ude i det grønne, det er alt for varm at være inde i.

## Lørdag d. 16. maj 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet og pakken, og skillingerne som jeg fandt et par dage efter. Vi har det dejligste forårsvejr heroppe, men har haft er temmelig hård uge, der har været så mange fremmede Officerer i denne uge, og så blir der foranstaltet Gefægte for dem, som de så ser på og udtaler sig om. Så har de jo stor spisning bagefter, og vi kan gå hjem til vore tarvelige retter og med. vort svedgennemblødte tøj, for nu har vi jo fuld pakning i Tornysteren, som i Manøvren, og så gælder det jo om at holde ryggen rank. Mange de gruer for den, jeg mærker ikke mere til den, nu er man vant til den. Vi har jo nu også mange, som kun er drenge, det er jo heller ikke at forlange, at de skal kunne bære den. Men jeg synes alligevel meget bedre om Sommeren end vinteren, for det første er det ikke så koldt, når man er på marsch og der bliver gjort holdt, kan man straks lægge sig ned. Derimod i vinter, så snart der blir gjort holdt, begynder man at fryse. Og så bliver tiden ikke nær så lang, det var jo altid det samme i vinter, nu er hver dag jo helt forskellig, en dag er god, og en anden dur slet ikke, men man skal jo tage det onde med det gode. Nu går det jo også i hele Batteljonen, sa det er mere interessant, og nu er vi dog altid en 4 - 5 danskere sammen et par gange om dagen, hver gang der blir gjort holdt, er vi også sammen. De andre kan modet nok hænge lidt på, Poulsen



og jeg er altid tilfredse, Poulsen synes altid at det er dog helt morsomt, at vi danskere kan holde ud; men de andre er nu sådan lidt sløje, så vi to kan bedst, og om Søndagen går vi ud til Petersen, og så kan vi som ikke forlange det bedre. Petersen er jo heller ikke så forknýt. Han blir nok også Gefr. til næste år; men Poulsen tager vist fra os, han er nok en udmærket beslagsmed, og bliver vist afkommanderet til Officersmedien i Raztenburg, det er vist en udmærket plads, og hvor de kan fortjæne en hel del; men kanske kommer der jo mere danskere her op til næste år. Og ellers er vi jo også selv kendt her og på sidste tur, så det går jo nok. Kommer der en transport fra Nordslesvig, kommer der jo også nok danskere, og så kommer jeg vel også nok med efter dem og får et par dage udlov i efteråret.

Lørdag efterm. kl.13 (Vagtstuen)

Jeg har nu truffen det så uheldig at komme på vagt i dag. det er jo ikke så behagelig en søndag formiddag, men nogle skal jo være de lyklige.

Jeg står for Gevær og er lige kommen hjem fra første nummer og har nu fri til kl. 7 og så igen fra 1 - 3 i nat. Det er det nydeligste vejr som i går, så det er en hel fornøjelse at gå der ude mellem de grønne træer og så stille har det været nu i middagsstunden, så jeg gik snart og kom i tanker om at jeg blot var i Skoven, men en Leutnant kan jo snart vække en af dvale. Nu har jeg fået mig en mellemad og et kop vand, så nu går det, det er ellers lidt uabetitlig ved disse borde i vagtstuen, da de jo vist ikke er bleven afvasket siden de er bleven lavet; men sådan noget må man jo ikke tænke på her.

Nu er der nok ikke mere denne gang,

med Hilsen fra Peter.

vil I ikke sende nogle frimærker engang med det første.

## Søndag d. 24. maj 1914 - Lötzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet idag. Ja undskyld at I får brevet så sent; men vi har besigtigung i Batteljonen i morgen, og så skal vi jo have lidt pudset. Og de sidste dage har vi haft så megen tjeneste, at jeg har ingen tid haft til at skrive. I selve tjenesten har jeg det udmærket, jeg er nemlig bleven Gefægtsordonans og behøver kun halvt så meget i Tornysteren end de andre, og kanske bliver jeg det hel til ende på Manøveret. Jeg skal altid følge Hauptmanden og bringe ordre til Majoren og til Førerne i hans korap. Det er jo nok lidt mere løberi; men man behøver jo aldrig at løbe så langt ad gangen, og heller ikke gennem vand og lign., for Hauptmanden er jo ikke af den slags, der går gennem vand og ild. Ja nu lider det jo snart

mod pinse, og dem der skal hjem, de er jo grulig oppe i det, de rejser herfra Fredag aften. Vi bliver kun tre mand her på Stuen, så vi kan jo pleje vor ro. Den ene er fra Hamborg, som også var hjemme i påsken, og den anden er ham, som har haft 14 dage i arrest, og som er kommen ud i dag. Han vil ikke gærne gå den tur igennem igen, siger han. Det kan man også nok forstå, der at ligge på et bord og kun få vand og tør brød, og så oven i købet bælgmørkt; men de skal jo også passe på, at de ikke laver sådan noget. Nej der er heller ingen af de andre to, der rejser hjem. Petersen og Poulsen venter også til i Juli. Petersen skal allerede afsted til Arys den 2. Juni; men kommer så en 8 dage før hjem end os. De fleste af dem her fra Øst- og Vestpreussen rejser jo alle. Underofficererne kan da ikke forstå, at jeg ikke rejser på udlov, for det var da blot at have givet det ind.

Jeg kan snart ikke forstå, at I allerede er så vidt med Laden, som I er, det må gå temmelig rask fremad. Jeg kan heller ikke forstå, at vi allerede er i slutningen på Maj, tiden siden Febr. er gået forfærdelig hurtig. Det er jo nu også mere interessant nu, og forskelligt hver dag. Og når vi nu først har nået ende på Arysturen, så er vi også fri helt til Manøveren. Ja der går jo endda lidt glip for mig i de sidste tre år derhjemme; men man må jo finde sig i det, der kommer vel også noget når jeg igen kommer hjem igen.

Nu er der ikke meget mere i dag, da jeg ikke har megen tid. I morgen og Overmorgen har vi tid nok; men jeg syntes da, jeg skulde have brevet afsted i dag. Hvad pakken angår er det ligegyldig, hvad jeg får, og et stykke Karbonade er skam også godt, og I kan jo sende Smør endnu denne gang, så vil jeg hellere købe det heroppe, hvad det koster jo også noget derhjemme. Og til 80 får vi god Margarine her, som man godt kan spise. Om jeg så vil have mere pakker før i Juli, ved jeg ikke, da i Arys er det jo ikke så bestemt med Adr., men derom kan jeg jo altid skrive.

Nu mange Hilsener fra eders Peter. Tak for frimærker.

Jeg fik lige et brev fra H. Nissen og et fra Uffe nu.

Søndag eftermiddag Løtzen

Endnu et par ord. Jeg kom ikke ind ad byen igår aftes, da det regnede så slemt, at jeg kunde ikke komme derind, så nu må I hellere få et par ord mere i dag. Jeg sidder ganske ene på stuen, alle de andre ligger og sover ude på voldene, da det er så varmt i dag, som en rigtig sommerdag. I formiddag var vi i kirke, og man kunde nok mærke det var i forårstiden, da alle næsten sad og nikkede ud, og en 11 stykker af vor korap. blev opskreven, og da de kom hjem, pakkede Feldweblen dem straks i Seng, ja de måtte ikke engang spise middagsmaden oppe, jeg var inde at se til en, det så lidt komisk ud, vi var ingen af vor Korporalskab så heldig at komme i seng, havde det været en søgnedag, havde det ikke været så galt. Jeg og Poulsen gik og snakkede lidt her inde i fæstningen i middag, og nu er alle Træer udsprungne, så det er lige så køn som ovre på Fyn; men det er jo knap samme forhold som ovre på Bakkely. Og jeg havde ikke tænkt man kunde finde Bøgetræer heroppe; men vi har de nydeligste Bøgetræer her inde i fæstningen.

Nu ikke mere denne gang, næste gang I sender mig en pakke kan I sende mig et halv pund Tobak med. Endnu en Hilsen til Jer alle fra Peter

### **Torsdag d. 28. maj 1914 - Løtzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Ja det er jo lidt tidlig at skrive, men jeg er igen så heldig at være på vagt; men Feldveblen har vist gjort det af det gode, for ellers havde jeg kommen på vagt fra 1. til anden Pinsedag, og i dag har de haft en stram tjeneste, så den kneb jeg også udenom. Og nu har vi jo ingen tjeneste, før de kommer tilbage fra udlov igen. Og når man så har lidt i skabet og en skilling, kan vi jo også have det godt heroppe. Men det er alligevel sådan lidt tryk kende, når alle de andre kører hjem, og vi må blive her. Og jeg kommer til at lukke porten op for dem i nat, når de drager af, som Poulsen gjorde for mig i påsken.

Sidste Søndag skrev jeg at jeg ikke havde megen tid til at skrive, da vi havde besigtigning dagen efter; men jeg fik tid nok, da jeg slet ikke kom med til besigtigning. Det var om eftermiddagen, mens jeg havde alt færdig, kom komp.skriveren og sagde, at jeg skulde gå over på kammer og få de bedste Støvler og Tøj, da der var kommen Thelegrarn, at Kommanderende Generalen kom kl. 9 og for ham skulde der jo Dobbelpost, og mig og en Gefr. var bleven bestemt. Ja så kunde vi begynde at pudse igen, og da skulde vi forestilles for Majoren, om vi var gode nok, så det var en bøv!; men de hjalp mig jo alle, så det blev ikke så slemt. Ja til sådan en lejlighed kan man få ordentlig Tøj, vi havde I Garnitur fra oven til ned. Og han boede inde i byen på hotel "Kejserhof som var pyntet med grønt fra oven til ned. Og vore Skilderhuse var næsten helt bedækket med Syrener og Bøgegrene, og der stod vi nu; men man skal passe grulig på, når man er to mand, for når en Officer kommer, skal vi jo præsentere bægge på en gang blot ved at se på hinanden; men det gik nu udmærket, og dem der havde lavet besigtigning hjemme havde det også gået godt, så de fik fri næste dag. Og nu har vi jo ikke videre nogen tjeneste før vi kommer til Arys. På Dobbelposten stod vi i helt hvide Bukser, så det tog sig godt ud. Jeg vil se, om jeg kan få et billede deraf, der var nemlig en fotograf, der fotograferede os. Nu er det bleven morgen, og alle udlovene er borte. De drog af sted med sang og klang, ja det er noget andet som når vi rykker ud midt om natten til natøvelse. Og så er der jo endda mange, som ikke har meget at komme hjem efter; men man kan da se, om det aldrig er så småt og fattigt, er hjemmet dog det bedste. En jeg holder meget af og kommer meget sammen med, er også på udlov og næmlig første gang i de to år, han ligger nemlig andet år. Han er fra Berlin, og hans Far er død; men han vilde dog hjem nu, da rejsen var fri, sidste år havde han sparet pengene til hans mor, for hun skal ikke arbejde så hårdt mere, hun har slidt hårdt for os, og nu er vi to Sønner, der ligger Soldat, og vi kan nok tåle at leve lidt tarveligt i to år, så man kan da se, der findes også rigtig rettænkende mennesker blandt tyskerne. Nu mere i morgen, det er snart for tidlig at sende det af.

31. maj 1914 Pinsemorgen

Nu er vi stået op og fået kaffe. Og vi er kun to mand på Stuen, de andre er alle til kirke. I går aftes blev de udtaget, dem der skulde til kirke; men han ved jo nok Feldveblen hvem der har lyst at gå i kirke eller ej. Og vi andre kunde blive hjemme. I går aftes blev der også forespurgt hvem der vilde have udlov for natten mellem I og II pinsedag, og de meldte dem alle, dem der var der, undtagen en Chafør på vor stue og mig, det kunde de da ikke forstå. Vi syntes vi kunde få nok i en eftermiddag fra 12 til 10 og i middag går vi hen og tager Poulsen med, og så tager vi tre os en Bøf, og en Cigar og så er vi vist bedre holden end dem, der drikker den skilling op, de har fået, hele natten i øl. Petersen kan vi ikke få med, da han flytter i dag, og i morgen tager de afsted til Arys, så de mærker ikke meget til Pinse.

I går fik jeg et brev fra P. Barsballe med 5 mark i, så jeg kan jo nok holde Pinse nu. Tak for brevet og Pakken med pengene i går. Jeg tænkte jo nok der kom en pakke, og jeg var cyklende ind i byen for Feldveblen, og da var I jeg inde at spørge på Posthuset, og jeg kunde kende den blandt mange, da enhver jo gerne har sin måde at pakke på. Ja nu får I ikke mere denne gang. Vi har en rigtig god regn her i nat, så alting står så grønt og frisk i morgen. Og alting står helt udmærket heroppe, de har en vældig masse græs, og godt græs.

Nu mange Hilsener og en glædelig Pindse ønsker eder alle

eders Peter.

Vi har smagt Tobakken.

### Søndag d. 31. maj 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille kære Trine.'

Tak for billedet og brevet igår. Det er helt godt, undtagen I har vist haft en lille smule fotografangst, ikke; men det bliver I jo snart vant til på Vallekilde, da det jo går oft på med fotograferingen. Ja nu må du da ikke skælde alt for meget ud på mig, for jeg ved godt du siger, å han har da også altid noget. Nej, lille ven, jeg er rigtig glad ved det, og jeg ved ikke hvor mange gange jeg har set på det siden igår aften. Du skrev at Asmus kom derover igen, tror du nu at det er blot dem på Højskolen besøget gælder, for jeg tror det ikke; men hvis der er lidt andet der trækker, kan man jo heller ikke fortænke ham i det. Jeg kender det af Erfaring, fra 5. Juni - Skibelund Krat.

Ja jeg har hørt det, at der skal et hold fra Sønderjylland af til Malmø. Hans Nissen har fortalt det, og han skal også selv med. Men sådan noget skal jo nu altid foregå, når man ikke kan komme med, sådan var det jo også sidste år til Aabenrå. Undskyld lille ven, nu er det bleven Pinsedagsaften, i formiddag mens jeg var ved at skrive kom Feldveblen ind, at jeg skulde ind i byen for ham med noget Tøj, de vilde nemlig i Skoven, og så hæntede jeg ved hans Svigerforældre nogle madvarer. Ja jeg vil dog fortælle dig det, jeg måtte vente der en time på disse madvarer, og fik mig et kop kaffe. Og der var en datter eller Plejedatter, hvad det nu var, å hun lånte mig sådanne milde øjne, og vartede så omhyggelig op for mig, så det var snart om at modstå at se efter hende igen, og havde jeg ikke før set de dejlige danske piger, kunde det jo komme an; men min lille kæreste der ovre på Vallekilde kunde let konkurrere med dern, så de fik afslag.

Og så lige efter middag kom Petersen og Poulsen og vilde have mig med i byen. Jeg sagde at jeg først skulde have brevet færdig til dig; å lad hende nu bare vente 3 timer for en gangs skyld. Hver Søndag vi kommer her, skal du skrive til kæresten, nu kommer du med, og så gik vi en lille tur rundt i byen og ud i Skoven, hvor der var Koncert, og nu er kl. 8, og jeg er kommen hjem igen.

Du skrev, at vi kom helt fra det i de to år, hvad der rørte sig derhjemme og derovre i det lille land du nu er. Ja det må du nok sige, vi lever på disse områder som i en ørken; men vi kommer vel nok godt hjem igen. Jeg fik også brev fra Kristine Larstejn, da hun var kommen på Roskilde, og skrev straks videre, og nemlig at vi Sønderjydske Soldater kunde nok behøve at holde lidt forbindelse imellem os og vore piger, der er på Højskole, for vi mangler alt, hvad I der får; men også som du skrev, må vi være glade ved at vi har noget at tage af, fra vi har været der. Du ønskede mig en glad Pinse, ja tak lille Trine, jeg er virkelig glad, om jeg også her går i tvang men to år er ingen evighed, og jeg lever på Håbet, at jeg må komme sund og rask hjem igen til dig. Og om der også kommer mørke timer, så har jeg dig at glæde mig ved, jeg ved, du går og har de samme tanker som mig. Ja det er dog dejlig at have en lille kæreste, ikke ? ?

Du spurgte om jeg kendte Valdemar Nissen. Ja det gør jeg, jeg tror endda, at jeg var på kammer sammen med ham den sidste måned derhenne, A jeg synes såmænd helt godt om ham, jeg ved jo ikke hvorledes han har det nu; men dengang var han forfærdelig stille i det, han sagde ikke meget; men var en lille flink fyr, ja hvorfor gør du mig nu så nysgærrig, ja næste gang vil du da fortælle mig det, ikke ?

Du skrev, at der var mange piger der var forlovet derovre, ja det vil jeg da tro om du havde sagt dem alle, for af de 100 er de 99 da vist forlovet. Og du behøver såmænd ikke at holde dig bedre, for hvis du ikke ved det, kan du såmænd godt regne dig med iblandt de 99 ikke.

Jeg skal nok også snart til at øve mig i skønskrift, for du forbedrer dig da grulig; men du ma undskyldte mig, for til dig kan jeg ikke skrive bedre. Ja det er også en skam, at du ikke har mit billede endnu; men vi vilde vente alle til en gang, og til vi kom til Arys; for du ved jo nok, at du får et, så snart jeg har dem.

Så behøver du heller ikke at skrive Soldatenbrief og alt det længere, for du betaler jo hele porto. Ja nu ikke mere af grund på Stofmangel. Mange Hilsener til dig fra din Peter.

## Lørdag d. 06. jun 1914 - Lötzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre:

Tak for pakken igår, og brevet idag, jeg kom lige hen på Skrivestuen, da pakken kom, jo det er jo helt godt med en Appelsin jeg havde en med på march idag, og det var udmærket. Først gik vi en 25 kilo. og så med fuldpakket Tornyster, og varmt er det også her. Jeg sagde til en af mine kammerater (fra Elmshorn) at han kunde åbne den til jeg kom hjem, da jeg blev forestillet for Oberstleutnanten, som jeg senere kan fortælle. Og jeg vilde slet ikke tro, at dette stykke pølse og de appelsiner havde været i min pakke, da jeg syntes ikke det lignede Mors pakke. Jo, det er et godt stykke pølse, det havde jeg ikke tænkt, vi kunde få derhjemme, det er den bedste mad vi får, når vi selv skal købe os lidt godt. Vi giver en 90 p. for pundet. Nu har vi jo komp.ekserceren overstået og går nu og driver lidt om, hver 3die dag har vi en øvelse i Battl. og den kan jo være svær nok imellem, men lidt skal vi jo også lave. Det værste er, når man har gået en 4-5 dage og haft det godt, været ude af komp. og så man igen skal have fat på Tornysteran en dag igen. Jeg har ikke lavet med siden sidste Tirsdag, jeg har været lidt rundt om på arbejde, sidste to dage var jeg henne på en gård og lade Halm, vi forkede hver to læs pr. dag (i to dage), det var til Sengene, vi har fået ny halm i sengene. Så går det jo også løs med, hvad vi blir til næste år. Jeg blev forestilt sidste Onsdag for Oberstleutnanten, og han kunde også nok bruge mig. Jeg var så henne om eftermiddagen og se stalden og sagerne an, og jeg blev snart mere og mere ked af det, da alle rådede fra, og den nuværende tjener også; men så skulde jeg forestilles igen om Torsdagen i Eksercerdragt med Gevær, og da var Hauptmanden med, og han holdt en lang samtale med Oberstl. før jeg begyndte at eksercere. Og nu da jeg havde gjort, hvad jeg skulde, sagde han, ja det var jo meget godt, og han kunde nok bruge mig; men min Hauptmand vilde nødig af med mig i komp. og han kunde også nok se, at der sad en god Gefreiter i mig, så han måtte nok hellere på ny søge efter en anden, så min skæbne er jo vist afgjort, og jeg er nu helt godt tilfreds med det. For det første bliver tiden ikke så lang her i tumlen, som når man går ganske alene, og så er man jo også fri mand her, kan få en hel del mere udlov som i år, og har meget mere frihed her. Og vi kommer jo også ind på en hel ny kaserne inde midt i staden. Jeg og Petersen deler vist Skæbne, han bliver nok også Gefr. Vi spekulerer jo grulig på udlov nu, og hvorledes vi skal bære os ad, at få mest. Jeg tænker, det blir omkring ved 15. Juli, jeg kommer hjem, og jeg skal jo vist have Far til at andrage om en tre uger, da der jo er meget at gøre hjemme i år, det skal nu gøres efter at vi er kommen hjem fra Arys.

Og der lader vi os fotografere, så I må vente så længe, da I jo ikke vil have et kolloret. Med Hilsen fra eders Peter.

**Søndag d. 07. jun 1914 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet igår. Jeg havde ingen tid til at skrive igår, da vi havde en stor gefægt med Ridende Jæger, og vi kom først hjem igår aftes. Nå I har solgt Lise. Ja det kan jo godt være, det var det rigtigste, for jeg synes ellers ikke om det. Lise var dog en dygtig og solid arbejdshest, og en skal der jo dog istedet, om den bliver bedre kan man vist sætte en stor spørgsmålstegn ved. Så skrev du Far at du vilde vist købe part i Nis Becks Radsåmaskine, det må du nu dog endelig ikke gøre, om også den har sået godt i år. For det første er den ikke praktisk, og for det andet er der meget for meget i den, som koster meget i reparation, når den bliver ældre, og to mand er dog vel heller ikke så heldig.

I skrev at jeg havde vel længtes lidt i Pinsen, nej det kan jeg såmæn ikke sige, vi havde det rolig hele tiden. Om eftermiddagen gik Petersen og Poulsen og jeg en tur i skoven og om ved Søerne, gik tilbage til byen og tog os, som vi kalder det en Æggepandekage, med en varm Frikadel til. Det er hel udmærket og koster kun 40 pf. Så gik vi hjem og Pinsedag var jeg den sidste der gik i seng, og jeg gik kl. 8 og anden Pinsedag kl. 7½. så fik vi godt udsovet til næste dag kl. 7 I hele udloven havde jeg ingen Tjæneste, jeg havde en lille Trykkommando hver dag. Så var jeg inde i byen for Feldveblen og så hyppede jeg kartofler og lign. I går var den første dag efter Pinse at jeg havde tjæneste med. I ved at jeg skrev at jeg var på vagt for Fanen, da de drog afsted, de to andre der stod sammen med mig der for Fanen var også to Rekrutter; men da de som ellers plejer at have den post var på udlov, måtte de to jo, og de; bliver vist bægge straffet med 3 dage. Den ene havde ikke præsenteret godt nok og den anden var ikke i lige linje med Skilderhuset da han præsenterede. Det er nu i vingel med den en; men den anden går imorgen. Det er nu en hel forbistret en den Oberst, så man skal passe grulig på der. Når jeg står der rører jeg mig ikke afstedet de to timer.

I spurgte om, når vi gik til Aryz; det gør vi på første Aars-mødedag, Lørdag morgen kl. 2 og kl. 10 er vi der. Det vil blive en temmelig stram dag, i sådan en varme. Her er det nemlig så varmt, at blot man rører sig lidt sveder man. Men vi vil dog hellere have varmen end kulden i vinter. Nej, lille Mor, hvad jeg lærte, eller hvad I lærte mig som lille, det glemmer jeg ikke som stor, og glemmer det aldrig. Og om jeg aldrig er så træt så forglemmer jeg aldrig at sige tak for mit kære hjem, og fordi det går mig så godt. Ja, nu får I ikke mere i dag, jeg skal nemlig ind til byen efter mine fotografier, når de ellers er færdig. Jeg fik mig fotograferet anden pinsedag, ellers kommer den en dag med det første. Og en pakke skal I ikke sende mig; men en skilling til når jeg kommer tilbage fra Aryz. I kan jo sende mig 10 eller 15 mark om en 14 dage, sådan at jeg har dem, når jeg kommer igen den 4. Juli. Til mine fotografier og Aryz har jeg nok; men så er det også nok forbi. Min adr. er som før blot Aryz istedet for Løtzen fra Lørdag af.

Med Hilsen fra eders Peter

Send mig nogle Frimærker til Aryz.

### Onsdag d. 10. jun 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære forældre!

En lille Hilsen sender vi to jer, vi lod os tage sammen på Prospekt. Vi har haft et par strenge dage, de siger, at det var lige så slemt som på Vinter Øvelsen. Jeg var så heldig at komme på vagt og travede således siden hen de 60 kilo, som de har lavet. I efter middag får vi en Middags det er skam nyt. Ja ikke mere før fra Arys.

Med Hilsen eders Peter.

### Søndag d. 14. jun 1914 - Arys (Orzysz)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for pakken og brevet i går. Pakken fik jeg dagen før jeg kom her hen; men jeg stoppede hele pakken i Kogeapparatet, det kunde udmærket gå. Og den er jo god her, for alting er jo dobbelt så dyrt her som i Løtzen. Og man kan jo ikke have så meget på oplag, da vi jo ingen Skab har. Vi ligger 180 mand i en hel ny hestestald, hvor vi bliver liggende til den 19, så kommer vi i de rigtige barakker. Men vi vilde næsten hellere blive liggende her, hvor vi er, da det er så lyst og luftigt. Turen her hen igår faldt mig helt let, jeg kunde godt have gået 10 kilo. til. Jeg mærkede slet ikke noget til det, da vi havde ligget en time efter vi var kommen herhen. Men der var mange, som måtte blive undervejs, en 10 stykker blev slappe og faldt om, hvor ser det dog grim ud, når en der falder om, og man blir så skidt tilpas, når man ser det. Min sidemand faldt også. Der ligger 45 i Sengen i dag. Jeg stod op kl. 5 og vaskede mig og sådan noget, og nu sidder jeg og skriver ved Hakkelseskisten. Mange har slet ikke sovet i deres fødder, da de er fulde af blærer, og skindet er næsten helt borte. Men de løber jo også om i noget skident og dårlige Strømper. I går aften fik jeg at vide, at Artilleriet No. 73 var også her.

Jeg var henne på Skrivestuen og spurgte om en time længere udlov. Ja, sagde Feldveblen, dig kan jeg jo give det, da du jo ikke drikker dig fuld; men ingen sige det til. Jeg satte så af for at finde Niels Skau, han vilde lige til at gå i seng men så fik han også en time længere, og så lå vi ude ved hans Barakke og snakkede til kl. 11. Nu i dag skal vi jo have fat på ham Vollau, som Mads kender, og Petersen og Poulsen. Niels Skau er Hestetjæner for Obersten, og han mente også, han blev det næste år. De fire første dage nu har vi Divisionsøvelse, det er det værste der gives; men det er jo dog kun 3 uger her og så er vi også færdig for i år. Manøveren er



ikke nær så slem som her, siger de alle. Men vi holder det vel nok ud. Vi kan jo altid skimte udloven bag ved alt dette her. Vi ved ikke bestemt endnu, når vi kommer hjem; men vi regner med den 15 -20, og vi regner jo også med en tre uger.

Vi ligger lige for tiden 9000 mand her, så I kan nok forstå, der er røre i det. Ja nu har jeg ikke meget mere denne gang, en lille pakke kan I godt sende mig, blot skrive Arys i stedet for Løtzen.

Med Hilsen fra Peter.

Mine penge må I hellere sende af i næste uge, da jeg synes, det svinder grulig i dem, og her i Arys vil det jo vist nok ikke blive bedre. Jeg har helt forglemt at fortælle Jer, at jeg har fået første Præmie i Sport, i Turnen og Fodbold, som jo også er min Specialitet. Det er en stor bog om krigen 1870-71, men det er jo på tysk desværre, for jeg har aldrig set så fin en bog, og prisen er 10 M 80 p, så den er jo ikke helt billig. Jeg tager den med hjem.

Jeg vil helst have at I tager af mine egne penge i Sparekassen, for jeg skal jo snart have nogle igen til rejsen, og jeg har jo dog disse penge til Soldatertiden. Endnu en Hilsen fra Eders Peter.

## Søndag d. 21. jun 1914 - Arys (Orzysz)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet igår, og for pakken, som vel kommer en af de første dage. Det er dog en sær masse udlykker, der er sket derhjemme i den sidste tid; Nej her behøver vi ikke at være bange for badningen, da det kun er en kanal, vi bader i, og nu hvor der kun er knædybde. Men der er jo endda mange, som ikke tør gå i det; men her skal de jo, det er jo af den slags som Ole. Vi har haft det temmelig strengt i denne uge. Det er nemlig så varmt, og vand kan man ikke løbe hen til, da der ingen kilde er. Men i disse dage der var så mange mand der kæmpede, gik der ikke mindre end 67 spænd Heste med vogne til vand, og vi blev alle godt forsynet. Nu går det i Regimentet, nu er det ikke så slem. Vi rykker gerne ud kl. 4 og går til kl. 12, så får vi Middagsmad og har så 3 timer fri, hvor vi kan gå i seng. Så bagefter gør vi Gevær rent, da vi skyder jo hver dag. Der har jeg en lille fordel, for jeg bruger jo ingen Gevær som Ordonans, da pudser jeg gerne mine sager til næste dag, og så kan jeg jo gå lidt i byen om aftenen, når de andre pudser. Niels Skau kommer gerne henved kl. 6 og så går vi en lille tur rundt til alle de andre og snakker et par ord med dem, og nogle kan vi jo også få med. I de tre dage, da hele Armeen var samlet, var jeg skam ikke helt glad, og da havde jeg det dobbelt så svært som de andre. Da var der jo så mange Officerer, og nu er det jo om at kende dem alle fra hverandre. Og så får man så mange Ordre, så det løber helt rundt i Hovedet. Den sidste dag var jeg på Cykle, da kunde det jo bedre gå. Men det går jo ikke altid på vejen, nej tværs over Agrene. Når så slaget er forbi, går det jo hjemad med Regimentsmusikken i

Spidsen, det letter grulig. Det dårligste er med kosten, for den dur næsten ikke, de vil jo vist benytte dem af det, i de store køkkener. Men vi har noget godt brød, og så går det jo løs med brød og smør og kold kaffe. Ja nu vil jeg ikke fortælle mere, da det er en udro her på Stuen, vi ligger jo kun 50 mand, og i dag er det jo Søndag, da går munden jo. Om udloven har jeg ikke hørt endnu, men udlov får vi, det har Hauptmanden sagt. Når jeg kommer hjem tager jeg mine Strømper med, så kommer jeg vist til at have et par mere med; men I skal ingen sende herop før \udloven, da det jo ikke lønner sig for de 4 uger.

Nu mange Hilsener fra eders Peter.

Kanske der kommer et kort fra os danskere i eftermiddag.

### Lørdag d. 27. jun 1914 - Arys (Orzysz)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet idag. Ja nu er det da endelig bleven aften, skønt det har varet længe. Vi har været i gang siden i morgen kl. 2. og til kl. 5 i eftermiddag. Det har nemlig været slut på Regiments-ekserceren, nu går det i det sidste i Brigaden. Og nu har vi jo også kun 5 tjenestedage, før vi igen kan komme tilbage til Løtzen. Men i sidste uge har vi også haft det strengt, en morgen har vi sovet til kl. 3½ ellers altid før. Sygehuset er helt overfyldt, og i dag kom der to fra vor komp. derind. Jeg har nu ikke mærket meget til overanstrengelserne, men man er jo dog alligevel så slap. Et lille Eks., nu har jeg begyndt mindst 7-8 gange på Hansens tale ved Aarsmødet; men jeg er hver gang falden i søvn, og jeg kan ellers aldrig sove sådan på stående fode, men her bliver man vant til alt. Det værste er med føden, for det er noget, der kræver noget, og vi får næsten det bare vand, en brød snupper vi i tre dage. Men er nød til at have lidt, vi er en tre stykker, som hører til vor kantine (danskere), vi tager os et Tallerkenfuld kartofler et par gange om ugen, det er helt udmærket og koster kun 40 p. På sådan et Portion kan man gå længe, da man bliver fuldstændig sat af det. Nej pakke skal I ikke sende mig mere til Arys; men jeg vil gerne have en, så snart jeg kommer hjem til Løtzen igen. I kan jo sende den af Torsdag, så kommer den vel til Søndag middag. Så lidt angående udloven. Vi har hørt en lille nys om det, men ikke meget. Det skulde nemlig deles i to dele. Den første udlov skulde gå fra den 10. juli til 25. og den anden fra 24 - 10 August. Nu ved jeg ikke, hvilken en jeg kommer med, da vi vist skal uddannes, og der skal være Gefr. Og om det bliver først eller sidst ved jeg ikke; men skal nok skrive så snart jeg drager an om udlov, og jeg tænker jo at ville have en uge mere, og hvis denne uddannelse ikke kommer i vejen, tænker jeg også nok jeg får det, da jeg står forfærdelig godt ved Hauptmanden.

Men den 15. August skal alle være tilbage igen, da Manøveren begynder på Mors fødselsdag og slutter den 15. Sept. I skrev om mine Rejsepenge. Ja jeg synes næsten jeg får for mange i denne tid; men vi kan ikke komme igennem her, og nu har jeg fået mig fotograferet og sådan

noget som tager alt. I må hellere sende mig 25 - 30 mark, og til omkring ved den 10, i så fald jeg skulde komme først. Maren skal jeg nok sende et billede, men de ligger jo i Løtzen. Nu kan jeg ikke mere, da øjnene falder til, men i morgen kan vi jo sove til kl. 7 så kan vi da få ordentlig udsovet. Med Hilsen Peter Mærsk

## Lørdag d. 04. jul 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.'

Nu er vi Gud ske lov kommen godt til Løtzen igen, vi kom i eftermiddag. Og har nu sovet tre timer, de andre er gået til Stationen efter sager, jeg kunde blive her, da der var nok for uden, og så kan jeg jo skrive hjem. Sidste uge har været temmelig streng, og mange måtte til sengs, jeg tror, der er en 15 syge, eller kan da ihverfald ingen tjeneste lave med. Og så var det så varmt, at mange besvimed og faldt om, det var mest, når vi var på hjemvejen. På Fredag faldt bægge mine Sid« kammerater; men bliver så skidt tilpas, når de sådan falder 01 To af os gik lige og talte sammen, og på en gang sagde han, Mærsk tag min Tornyster, og jeg havde båret den en 10 minutter så faldt han om, og en halv time efter faldt den anden. Men de kommer jo snart til kræfter igen, og så er det dog mest af dem, der drikker og ryger de mange Cigaretter. Vi kan ellers ikke klage, for de gjorde alt mulig for os, med vand og lod os af og til tage den svære Tornyster af.

Jeg var så vant til min Tornyster, at jeg kunde slet ikke mærke den. Men jeg er skam glad ved at vi er hjemme igen, og nu til næste år kan man jo gå med to Tornyster, så kan man jo gøre det med. Og jeg har også haft mange gode timer der som Ordonans; men så havde jeg det til tider også sværere. Når de andre kunde ligge, kunde jeg løbe rundt, og kunde hverken finde Adjudanten eller Officerer. I dag fulgte Regimentsmusikken os helt til Løtzen, så det gik helt let. Men da vi kom på Stuen og fik Skabene op, så vi til os andre, da alle Skabene var tom, og især Spisekammeren. Jeg tror aldrig det er passeret, at vi ikke har haft noget på vor Stue. Men vi måtte jo ned i kantinen og have lidt pølse og Smør. Men vi venter alle efter pakker, så vi må jo hjælpe os afsted så længe.

Om udloven har vi ikke hørt uden det jeg skrev sidste gang. I skrev om, hvad jeg helst vilde have i pakken, ja det er snart det samme. Men jeg tror nok, at rå flæsk er det bedste, og de Frikadeller med Sovs er også gode nok.

Sidste aften i Arys tog alle os danskere afsked med hinanden, jeg tror vi var en 16 stykker. Der var 4 af dem fra Lyk, som drog på udlov nu på Søndag. To af dem skal også være Gefr. og de fik kun 14 dage, jeg er nu ikke tilfreds dermed foreløbig.

Jeg giver straks ind om 8 dage mere, når jeg kun får ik dage, og jeg er kommen hjem.

Vi har ingen tjeneste nu i de 4 første dage, da skal vi have vore sager rengjort, for det så jo grulig ud nu fra Arys.det støvede sådan, at man var helt sort i Hovedet, når man kom hjem

om middagen. Generalen sagde også, at vi rykkede ud som Parade Soldater, men kom hjem som Sviner, og det er virkelig også sandt. Ja nu vil jeg ikke mere denne gang, nu skal jeg se, om jeg har fået alle mine sager med hjem, for nu er de kommen hjem med det. Og så går jeg i min Seng igen, som I kan tro jeg er glad ved.

Med Hilsen fra eders Peter Mærsk.

Søndag morgen.

Nu er vi opstået og har sovet helt til kl. 8, da kom der en Underofficer og skældte os rigtig godt ud, om vi ikke havde noget at bestille, da måtte vi jo ganske vist op; men nu har vi da rigtig udsovet.

### Lørdag d. 11. jul 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet, og Indbydelsen til Bryllup, som jeg håber at kunne modtage, og hvis det må gå, glæder jeg mig meget til den. Ja lille Mor, vær nu blot ikke så udrolig, jeg skal også nok komme hjem til Jer; men man skal jo også se alting an, før man rækker ind. Som jeg før har skreven har vi besigtigning den 22 - 23 Juli, os der skal være Gefr., og der kan jeg vistnok rejse samme aften, er det nu først den 23 rejser jeg lige til Vojens og til Stenderup, som jeg kan nå ved 1-tiden om Middagen, det er jo lidt sent; men jeg er glad hvis jeg kan komme til den tid, og måske er det også den 22 så er der jo tid nok til at rejse hjem; men ellers kan det andet jo også nok gå. Men du skrev slet ikke om hvilken dag det var enten den 24. eller 25. Jeg kan jo også nok forstå at I bliver lidt udtålmodig, når de kommer hjem rundt om, men vi var jo så sent i Arys, og så kunde jeg jo nok have fået lov at rejse der dagen efter; men jeg ved at hvis jeg venter til den sidste del af måneden, så får jeg mere, og jeg håber at få til den 7-8, så kan jeg jo se om jeg vil række ind hjemme fra om en 8 dage mere; men deri 15 skal vi være alle her igen, og før den tid skal vi også nok begynde at flytte om i den ny Kaserne, og vi kommer selv der sidst i August. Men jeg synes nu ikke vi må klage, for de får alle udlov dem der ikke er straffet og har et dårlig nummer. Jeg kommer vist til at rejse alene, da Petersen er rejst. Poulsen rejser måske i aften og Callesen rejser først den 30, da han bliver Tjæner ved en Hauptmand, og hans Tjæner som han nu har rejser først 14 dage. Og Poulsen blir vist også Gefr., men de har først besigtigning den 4. August, så han har sendt ind nu; men vi skal jo tage, når vi bedst kan få det. Poulsen og jeg har lagt hele formiddagen ude i en lille skov, hvor vi skulde søge forglemmigej til en Leutnant, vi havde: jo en lille Håndfuld hver, og så lå vi og snakkede til kl. 10, så blev det for varmt, så vi gik hjem, og så fik jeg lyst til at skrive. Vi går ellers og har det helt godt i denne tid, tjæneste har vi ikke meget af, det er jo mest Arbejdstjeneste og skydning og sådan lidt. Halve af komp. er jo også på udlov, og i morgen rejser vor Feldvebel.

I går fik jeg brev fra Hans Nissen fra Nordborg, han var blevet taget til Inf. Reg. 85, som ligger i Kiel og Rendsborg, han har jo truffen det heldig. Ja I kan tro, jeg er glad ved at jeg ikke tør med igen, skønt tiden er gået forfærdelig hurtig.

Ja nu skal jeg jo nok skrive, når jeg har fået udlov, jeg går til Hauptmanden næste Fredag. Men i så fald jeg skulde rejse lige dertil, kan I så ikke sende mig et par ordentlige Strømper, da alle de andre er stoppet. I kan jo sende en lille pakke hjemmefra med dem i Onsdag eller Torsdag; men ingen Smør, da det bliver for blødt. Nu med Hi1sen og mange tak for Pengene og pakken

fra eders Peter.

### **Mandag d. 13. jul 1914 - Løtzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine.'

Tak for brevet igår. Nå Iver tænker også på at forlove sig, ja ja; men jeg kan slet ikke huske hvorledes hun ser ud. Ja det er nok ved tiden at vi kommer hjem og ser til dem, for de har så meget nyt for. Men nu varer det jo heller ikke længe, før de har os. Jeg fik brev fra Madsen Barsballe i Stenderup sidste Torsdag, at han vilde fejre hans Bryllup enten den 24. eller 25. Juli. Så jeg kommer vist til at ændre lidt ved udloven. Som du ved min plan er, eller var, at rejse den 25., rejser jeg nu vist den 23. Os der skal være Gefr. til næste år, har vist forestilling den 22. og der rejser jeg vist om aftenen, hvis det ellers kan lade sig gøre, men det tænker jeg da nok. Det er jo nu ellers sådan en sag for først må jeg køre i to nætter og så til Bryllup den tredje, men det er jo med sindet. Jeg rejser lige dertil over Vojens, og med lille Bane: til Østerlindet. Det er jo om at få det rigtig udregnet, men jeg skulde jo også gerne have udloven lagt så meget mod 1 August som muligt. De er ellers ved at blive lidt udtålmodig hjemme, især mor, nu da de andre alle er hjemme, og jeg komme ikke. Uffe har også nok været hjemme igen. Og jeg kan jo også nok sige, at det kribler lidt i fingrene, når alle drager af, og det blir så rolig rundt om, når der rejser så mange. Men så kaster blot dit navn det altsammen bort, når jeg kommer til at tænke på den 1. August.

Ja Trine jeg ved også godt at det ikke er rigtig af mig, at jeg ikke har fortalt mine forældre vor hemmelighed; men det er; ikke så let at få det rigtig sagt synes jeg. For det første har vi et år endnu, inden vi kan gøre det offentlig, og for det andet kan vi ikke komme bedre sammen for det, for det er jo næmlig de andre folk der har os på tungen og ikke de gamle, men nu kan vi jo tale om det, når jeg kommer hjem. Du kan også tro, jeg glæder mig til at komme hjem, og især nu i den allerkønneste tid, og når vi kommer herop igen, har vi kun 3 uger til Manøvren, og så er min den værste tid overstået hos Tyskerne.

De skal vist have en temmelig stor fodboldfest hjemme, de har forespurgt nu to gange, når jeg kom hjem, og om jeg turde gå med, for Truls Bejer havde sagt det kunde da ikke gå an.

Jeg kan da ikke forstå Truls; at han da ikke snart kan få lidt mere mod. Når vi var alle som Truls, var vi nok snart tabte i Sønderjylland. Og om også Politiet var på boldpladsen, vild jeg gå med, da jeg jo ingen ting er forbudt. Og ellers kan jeg jo vise ham min Præmie, som jeg har fået her for boldspil. Ja lille ven, jeg har ingen stof mere.

Og nu får du kun to breve til herfra Løtzen til Vallekilde. Med Hilsen fra din Peter.

Hans Nissen er bleven taget til Inf. 85, som ligger i Kiel.

### **Mandag d. 13. jul 1914 - Arys (Orzysz)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Jeg er nu kommen op og skal afsted til byen, jeg var lige henne på Skrivestuen, og da sagde Feldveblen, at jeg skulde skrive hjem, at I skulde skrive til Hauptmenden om udlov, for at få før udlov. Og han fortalte mig, hvorledes I skulde skrive.

Først skrive Herr Hauptmand Becker. Og så bede om at få mig på udlov fra omkring ved den 27 til den 10 da en karl var inde til øvelse, og der var ingen folk at få. Så skulde han nok gøre sit til at jeg kunde komme væk i denne måned. Du kan jo få Anders Thomsen til at skrive, men han skal også skrive dit navn under, da det ikke er forskriftsmæssig når en anden skriver. Adr. Hauptm. Becker

Løtzen

Ostpreussen

Med Hilsen fra Peter Men skriv snart

### **Torsdag d. 16. jul 1914 - Løtzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Nu har jeg gået og glædet mig til Brylluppet, og til at rejse og til at komme hjem på Onsdag, nu må jeg for det første opgive Brylluppet. Jeg blev fra igår af, til Rekrutterne kommer kommanderet som Ordonans på Kommandanturet. Jeg var selvfølgelig ikke helt godt tilpas, og studerede straks på en plan, at komme uden om. Helt bort vilde jeg jo også ikke kaste tilbudet; men min udlov. Så gik jeg straks til Feldveblen og spurgte, om der ikke var mulighed for at jeg kunde først få en 14 dage udlov. Men det troede han ikke, jeg kunde jo gå ti Hauptmanden, og han gav mig endda lov til at gå derhen straks imorgen, i stedet for at ekcercere. Jeg straks Hælmen på og afsted, meldte mig hos Tjæneren, og han tog mig også

straks an. Ja sagde han jeg tænkte nok på, at du vist vilde have udlov; men jeg er nødt til at sende en mand som jeg kan stole på, og en der ikke i hver fri minut sætter sig hen i en Ølstuen. Og da du har meget frihed der, er der jo lejlighed til det. Men nu vil jeg hjælpe dig så godt jeg kan. Og det er: 1. August kommer der to mand tilbage fra Skydeskolen, og så kan en af dem tage din pinds i 14 dage. Så det hjalp jo lidt; men jeg vilde jo gærne have været hjem til Brylluppet, men dem de vil være noget, må jo også lide noget. Og jeg er såmænd også glad når jeg kan få 14 dage fra 1. August, for det er en udmærket plads; kun en dag i ugen behøver jeg at gøre tjeneste med i kompagniet, de andre dage kan jeg gå i Søndagstøjet. Men jeg ved jo, at I også gærne vilde have mig med til Bryllup, men vi må jo tage det som tyskerne byder os det det første år det andet som Gefr. har man jo mere Rettighed. Jeg tænkte om jeg kunde rejse den 31. om aftenen, så det blir imorgen 14 dage. Men nu kommer jeg til at have en 10 mark herop og en pakke, da de penge jeg sidst fik, har jeg stående på Skrivestuen og kan jo blive stående til hjemrejsen, og jeg har købt mig en ekstra Trøje nu til Brylluppet, men det gør jo nu ikke noget. De ti mark kan I jo sende i pakken. Ja nu ikke mere i dag, nu må I jo ikke være alt for kede af det.

Med Hilsen fra Peter.

Mine billeder kommer kanske også hjem, da de kunde ikke blive færdige, til jeg mente jeg skulde rejse, og så lod jeg dem sende hjem.

## Lørdag d. 25. jul 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine!

Tak for brevet i dag. Jeg vil skrive med det samme, da der er så dejlig ro på Stuen, en del er på udlov og tre stykker er på vagt. Men om jeg bliver færdig vil jeg ikke love dig. Og så vil jeg først fortælle dig, at jeg ikke kommer hjem til Bryllup. Jeg er nemlig bleven afkommanderet som Ordonans og kan ikke komme løs før sidst i måneden, eller først i August. Jeg kan jo nok sige at det var en skuffelse, da jeg hørte at jeg ikke kunde komme til Bryllup; men så tænkte jeg som så, så kan du da blive længe hjemme ved din lille Trine. Bestemt kan jeg ikke sige når jeg kommer; men jeg regner med at kunne rejse den 29. Juli. Så efter hvad du skriver kunde det jo grulig passe, at vi mødtes i Vojens. Men som jeg siger kan jeg ikke sige det bestemt, men sætter nu alt ind på at slippe løs den dag, så skulde du jo rejse derfra om aftenen; men jeg skal nok skrive nærmere besked. Du skrev om hvornår den fodboldfest skulde være hjemme, ja jeg har ikke hørt noget fra det siden, og ved ikke når det bliver. Og blir det mens jeg er hjemme, må du jo nok være så elskværdig at tage imod min tilbud. Jeg mangler jo en Baldame, og så havde jeg tænkt lidt på at tage dig med. Men nu skal vi da først se, om det blir. Jeg vil også snart forloves, for hver gang jeg får brev, er der en ny forlovelse. Og til sidst får jeg jo ingen, så står jeg der. Ja det holder jeg også meget af at gå og sætte sådanne små Luftkasteller op; men her hos Tyskerne brækkes de ofte af, det kan man bedre i civil. Ja lille ven jeg skal nok komme ud og se til dig, hvis alt da må gå som jeg ønsker det. Så



skal jeg fortælle dig et lille Eventyr hjemme fra. Det er fra sidste Bal. Signe cyklede alene hjem, da hun kom ned til Jens Thomsens kom der en Herre på cykle bag til og sagde, at hun kunde da stå af. Herren spurgte om han måtte følge hende hjem. Aa sagde hun, jeg kan bedst lide at gå alene, og så gik de hver til sit. Herren var Peter Maler. Ja kanske har du hørt den, jeg fik den af Uffe; men måtte ikke give den videre, så du ved besked. Sådanne f har vi jo adskillige af på lager, mente Uffe. Ja nu får du ikke mere i aften, for jeg kan ikke holde øjnene oppe.

Godmorgen igen. Jeg har også sovet helt til kl. 8 imorgen. Gefreiten er nemlig på udlov, så jeg har jo rådet i denne tid, da kan vi jo lave os lidt mere. Så kaldte jeg på de andre, og vi lå og snakkede lidt, nogle af dem var stået op, så kom Kagekonen ind i Stuen. De stod endnu i Natuniform. Men det er hun jo vant til, hun gjorde sin handel færdig og hun gik videre. Jeg lå henne i Sengen og lo, for det så helt dramisk ud, der en tre fire mand rundt om hende. Så fik vi kaffe, og nu skal vi til at gøre os færdig, vi skal i kirke i dag. Nu har jeg ikke mere i dag. Hils den lille Dagny. Og du hilses mangan gang fra din Peter.

Bare vi dog måtte have det lykke at komme til at følges ad hjem fra Vojens.

## Søndag d. 26. jul 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Ja tak for brevet i dag lille mor og for indbydelsen; men som jeg skrev forleden, kan jeg ikke modtage den. I er jo vel lidt ked af det, og jeg selvfølgelig også; men det havde jo været værre, hvis jeg havde været syg, eller noget andet noget. Der er jo gået så meget bort fra mig i de sidste par år, så jeg tåler jo nok også dette her; men nu havde jeg jo glædet mig forfærdelig til det, og I jo også. Feldveblen sagde også, at det var noget pjat af Hauptmanden, for han kunde jo dog have taget en Gefr., for jeg skal jo dog derfra efter Manøveren; men han har jo nu sine egne folk han holder sig til. Ja jeg var der endda nok engang, for igår sagde Feldveblen, at hvis jeg vilde, kunde jeg gå hen og byde ham hans Pudser, som er en hel fornuftig en, men det var ikke nok. Han svarede blot, at han vilde ikke gå her og være bange for, så snart der kom et brev fra Kommandanten, at det var en klage over hans Ordonans, og Pær måtte gå slukøret tilbage. Jeg er lige kommen hjem, jeg har haft så meget løberi i de sidste to dage, men i morgen kan jeg sove helt til kl. 7, hvis jeg vil, og er fri morgen middag kl. 1. Jeg skrev om en pakke forleden, nej den skal I ikke sende mig, da jeg fik jo en, hvorfor jeg takker; men I kan jo sende mig 10 marken i et brev til næste Søndag. Pakke vil jeg ikke have foreløbig, da det er meget for varmt. I går havde vi 44 gr. varme. Og så har vi ikke fået regn, siden en af de første dage vi var i Arys.

Høet har de inde her, og er i lag med Byg og Rugen, de fleste har Rugen inde. Ja det er skam tidlig. Ja nu får I ikke mere, da I jo lige har hørt fra mig. Og vær nu ikke alt for ked af det, for jeg skal nok holde modet oppe de 400 dage vi har endnu. Med Hilsen fra eders Peter Mærsk.



## Lørdag d. 01. aug 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.

Freden hænger i et hård og alt er i krigstilstand. Jeg sidder på Kommandanturen og venter i hver minut på Mobil, om det så blir til noget ved man jo ikke, Vi har stået rede til at rykke ud siden Mandag nat, og en 60 stykker af os har været på forpost og spærret alle veje der fører til Rusland. Men kære far og mor skulde det virkelig gå løs, så lægger vi alt i Guds Hånd, og at han igen må vænde det til det gode. Ja kære far og mor hver kugle træffer jo heller ikke. Om jeg kommer med i Ilden ved jeg ikke da jeg er Cyklist og skal bringe alle ordrer frem og tilbage.

Et vilde jeg gerne fortælle jer, da jeg synes det er det eneste jeg har holdt så længe hemmelig for eder og som vi synes det ikke hvad rigtig over for Jer. Det er at jeg er forlovet med Trine, og som vi ikke kan skjule længe for jer. Men kære forældre hjælp og trøst hende. Ja nu lad Gud råde, cg vi beder ham om at vi igen må se hverandre.

Eders kære søn Peter

Lev vel alle I kære derhjemme.

Min pakke har jeg fået lille mor, og min adr. blir endnu 12/147

farvel I kære og Gud være med os.

(med blyant tilføjet): I middag er der lidt mere ro

## Søndag d. 02. aug 1914 - Løtzen (Gizycko)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Poststempel: 2.8.14 Løtzen

Kære Forældre!

Der er i aften erklæret Mobil men vi rykker vist ikke ud i de første 5 dage. Men fra i morgen af er min adr.

M. M.      12/147 20 Armekor      37 Division

Feldpostbrief

NB.

Vi er i eftermiddag 5000 mand i hver komp. og i nat kommer der tre fire Ekstra toge; men vi håber ikke det går så galt som det ser ud til.

eders søn Peter.

Musketier Marsk,

12. Kompagni, 147. Regiment, 20. Armékorps, 37. Division.

### **Tirsdag d. 04. aug 1914 - Løtzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Jeg er endnu Ordonans - og blir det foreløbig, ellers ser det jo ikke helt godt ud her. Hvor komp. er på Forpost, men i ingen fare, og der holder jeg stadig forbindelsen, men jeg er dog hver nat i seng, og sover helt godt, mange af mine kammerater har ikke været i seng i 8 - 10 dage. Russen er rykket over grænsen med nogle Hundrede Kosakker, som I nok har hørt er farlige, og som stikker beboernes Huse i brand, og de kommer her Husvilde til fæstningen for at finde ly, så det er som en hel folkevandring. Hvore dragoner har kun skudt 76 og de har ingen døde på hvor side. Fra Søndag morgen til i dag er der bleven 21000 mand i Uniform. Alle er indtrådte fra 16 - 45 år, så det ser sørgelig ud på markerne. Ja nu kære Forældre er det ikke mere, jeg kal nok sende et kort hver 4 - 5 dag. Min pakke får jeg nok ikke, jeg har længe haft og send heller ingen. Jeg skal nok skrive hvis jeg mangler noget.

Hils alle - eders Peter

### **Onsdag d. 05. aug 1914 - Løtzen (Gizycko)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Jeg har nu lige hel god tid og vil så skrive et par ord, da det jo ikke er sådan som ellers, at man kan tage sig tid. Jeg har været med på Feldvagt fra igår middag og havde det udmærket. Jeg måtte kun en gang tilbage med Melding, ellers havde jeg fri hele 24 timer, og sov helt udmærket fra kl. 9 i går aftes til i morgen 7½. Jeg har jo næmlig to Mantler en på Cyklen og en som far nok kender på Tornysteren. Og vi lå inde i en kornfyldt Lade.

Af nyt fra Krigen er der ikke meget, men de andre danskere som tjæner i Lyk, de har allerede skudt efter Russen; men ikke at der var fare for dem selv, da de ligger i Grave og volde. Den melding som jeg bragte tilbage igår, var at der vilde komme 6 russiske

Automobiler fra Frankrig og som skulde have flere Millioner med sig til Rusland, Der er blevet en taget tæt ved Grundens, - om det er en af dem ved vi ikke endnu. Noget af det værste er at se de arme beboere, der kommer kørende med det lille smule de har, og så så mange gamle folk på 70 og 60 år, de sidder der og græder, og må ligge ude under åben himmel om natten.

I formiddag kom jeg til at tale med en gammel kone, som havde bragt mad ind i fæstningen til hendes sønner, ja sønner var det, for hun havde næmlig 5 ialt der tjænte. Og jeg har selv ikke, sagde hun, men mine børn må jeg først sørge for; men jeg beder Gud daglig om fred, at det igen må blive ro i Landet, og Gud skal nok høre os. Ja da måtte jeg vende mig om, for tårerne kom mig i øjnene, og jeg kom til at tænke på min lille mor, hvorledes hun sørgede for hendes dreng; men lille mor og far, sørg ikke, da der jo ingen fare er endnu, og så har jeg en fast tro på, at Gud nok skal beskytte mig. Han ved jo også nok, at jeg eller vi danskere må gå med som Maskiner, han ved også, at vi hører et andet folk til, som vi er rede til at kæmpe og dø for, men ikke for vor fjende. Kanske bliver det også ikke så slemt, da England jo i dag har erklæret Krig, og når vi har de tre store magter om os, er det dog et spørgsmål, om Tyskland vil i lag med dem. Ja nu er det ikke meget mere i dag. Min pakke har jeg fået og har lige spist mig rigtig sat af den. Men når I sender mig igen, vil jeg helst have lidt Kiks, tør Chocolate og kogte Æg og skinke, da det kan stå sig længe, og det gør ikke noget, om det blir lidt omsmidt, og Æg kan jeg have i en taske som jeg har som Cyklist. Ja ellers mangler jeg ikke noget, penge har jeg nok endnu. Hils dem nu alle der hjemme, og sørg ikke alt for meget over mig, jeg er jo ingen fare i endnu, og kanske blir det bedre end det ser ud til, og som det lader til.

Ja lev vel alle I kære

og Jer to, far og mor

eders Peter.

### **Tirsdag d. 11. aug 1914 - Bialla (piska)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Jeg har endnu slet ingen breve fået hjemme fra i de sidste 10 dage; men de kommer vel engang, det er jo hovedsagen, at jeg kan få mine igennem, for det håber jeg da, at I får dem. Vi er endnu kommet lidt længere bort, de to komp. af os; men ellers er der ikke noget nyt. Jeg har et godt kvarter og er med 4 mand der. Jeg har slet ikke med komp. at gøre, så jeg er næsten helt fri mand. Og på Buroet er der heller ikke meget. Vil I ikke prøve, om vi kan få penge igennem. Jeg har nok endnu, men det er jo ikke godt at vide, hvor længe det tager. Men send en 10 mark i en Indskriverbrev og ikke andet, da det andet må vi ikke tage an. Ja lev nu vel og hils alle derhjemme.

Med hilsen fra eders Peter

Byen her hedder Bialla.

### **Torsdag d. 13. aug 1914 - Bialla (piska)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Vi er i morges rykket ud fra Løtzen og er kommen til en lille stad, som hedder Rhirn, og hvor vi bliver foreløbig, der var ingen plads mere i fæstningen, og så måtte vi ud. De havde en streng marsch hertil, mange måtte blive tilbage. Jeg kan jo sagtens, jeg sidder på cyklen, jeg måtte jo have alt i orden til Majoren kom, have en lille Skrivestue indrettet. Men det gik alt udmærket, og folkene er her så flinke, jeg fik et god Middagsmad og Kaffe lidt efter, nu er hele Batt1. kommen. Jeg ved ikke, om jeg blir ved Kommandanten, ellers kommer jeg som Cyklist ved Bagagevognene, altså følger altid bagefter, ellers blir jeg som Ordonans; men i første Linie kommer jeg i hvert fald ikke. Omtrent en 800 m. kommer jeg bagefter fronten.

Men vi har jo ingen Russer set endnu, og efter hvad det fortælles er Russen jo så bange, eller rettere de vil ingen Krig, så snart de ser en fjende løber de bort. Jeg har fået brev fra Trine idag og tak kære forældre, for det I har taget så godt imod hende, hun var så glad ved det, og ikke mindre jeg, jeg er så glad i dag, som om der var ingen ting. og Gud skal nok hjælpe os igennem det, og så blir glæden dobbelt så stor. Og må jeg virkelig komme lykkelig hjem igen, så må I ikke tro, at vi vil giftes der med det samme, nej vi vil have endnu meget mere at se af verdenen, og lære meget mere, så at vi engang med tiden kan bygge og danne et godt dansk og kristen hjem, som vi bægge er gået ud fra, og dertil skal Gud os nok hjælpe, når vi beder ham om det.

Ja nu får I ikke mere i dag; men hold nu modet oppe, og tænk at der er så mange der må over denne mur.

Ja kære alle lev nu vel til vi ses.

eders søn Peter.

NB. Jeg har sendt mit tøj hjem, da jeg ikke vidste, hvor jeg skulle have det, da nu der kom andre på kasernen.

(i samme kuvert)

Kære Forældre!

Jeg er nu opstået, har fået kaffe og skal nu om en time på buroet. Jeg kunde jo nok ligge lidt længere, men når Kirkeklokken slår 6 kan jeg ikke sove mere. Af nyt er der ikke meget. Blot igår aftes kom der Melding, at foreløbig blev vi 147 her ved den russiske grænse til beskyttelse for befolkningen. Vi skulde foreløbig ikke i forbindelse med det store Armeekorps. Og blot vi kunde blive her, da det er meget bedre her end i Garnisonen. Jeg er også glad ved at jeg ikke ligger i Altona nu, da jeg så var kommen mod franskmændene, som er lige så dygtige som os. Russen kan nemlig ikke skyde. Men jeg er ked af, at jeg ingen breve får, jeg er ved komp. to tre gange om dagen og høre, men der er ikke noget. Men fra Trine har jeg jo nu også hørt for 4 dage siden, bare mine breve kommer hjem.

Ja nu lev vel og hilsen til jer alle fra eders Peter.

### Lørdag d. 15. aug 1914 - Bialla (piska)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Hjærtelig tak for eders to første breve, som jeg fik i dag, og som er de første siden vi er rykket ud fra Løtzen. Kanske har I sendt flere af, som ikke har nået mig, da vi jo er flyttet om næsten hver dag, nu har vi ligget her i Bialla en 5 dage. Brevene som jeg fik er den ene skreven en Tirsdag morgen, og Mandag aften havde Nis Beck bragt en med fra Posthuset fra mig. Den anden er der Torsdagen efter, altså det tager lang tid, inden de kommer herop. Ja kære forældre, jeg vidste nok, at I trængte meget mere til at trøstes end mig. Vi ved ikke af at sige endnu at vi er i krig, og kan jo heller ikke kalde det krig endnu, da vi bliver liggende foreløbig til beskyttelse for befolkningen her i Østpreussen. Så man ved jo ikke, hvorfor jeg skulde så langt bort.

Vi har ingen kugle hørt pibe endnu. Mine danske venner i 7. komp fra Lyk har jo været i en lille Gefægt, og hvor de tog 8 kanoner fra Kosakkerne. På deres side havde de 3 let sårede, hvorimod på Russens side var en 69 døde; men de vil jo ingen krig de arme Russere, så snart de ser vore tropper, overgiver de dem eller løber bort. I hele vor Reg. (af 3000 mand) er der kun en død. Og han var på Patrulje eller forpost. Jeg har endnu ingen Russe set, jeg kom herind til byen på Cykle, og har ikke været ude af byen siden, skønt den ikke er meget større end Skærbæk. Men alle de andre buroer er her, og videre behøver jeg ikke. Mine kammerater har det skam værre, hveranden dag er de på Forpost, og hveranden arbejder de ved Skyttegravene. Jeg sover helt til kl. 7 og har nu tjeneste fra 8 til 12 og fra 4 - 9, og i den tjenestetid kan jeg jo læse og skrive og hvad jeg nu har lyst til. Men man skal jo blot være der i den tid, da der jo af og til kommer meldinger og befalinger. Jeg sover og logerer i Rådhuset, og sover oppe i en Tårn. Min komp. ligger helt nede i den anden ende af byen, og som er noget af det værste, da man ikke altid får noget at spise derfra. De sætter jo nok til side dernede; men når vor middagsmad først er kold, er den ikke appetitlig længer. Men vi har jo vort udmærkede Kamisbrød, og smør har jeg også, og jeg har endnu ikke det stykke skinke opbrugt, som jeg fik med Kyllingen hjemmefra. Jeg har jo min Kogepotte på Cyklen,

og den har jeg fuld, blot af Levnedsmidler, og det står sig udmærket deri; derimod de andre de skal slæbe det på Ryggen, de kan ikke tage så meget med.

I skrev, at nu måtte jeg ikke forglemme Jer over min lille pige. Nej kære far og mor, intet på Jorden kan bringe mig til at forglemme min far og mor og mit kære Barndomshjem. Når jeg sidder så alene, som jeg gør nu, så tager jeg ofte kort op af min Tegnebog, af vor Gård derhjemme. Og i fantasien kan jeg se min lille mor i Hjørnevinduet, og far bagved i Skjorteærmer og hans lange pipe i munden, stå og spejde efter deres dreng, som kommer hjem, efter længe ikke at have været hjemme. Ja og så beder jeg Gud om, at han vil lade den dag komme, at det må gå i opfyldelse Det skal blive en dag som aldrig glemmes, og Vorherre giver os nok den dag.

### **Mandag d. 17. aug 1914 - Lissen (Suwalki)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Vor komp. ligger endnu her på Forpost, men kommer vist tilbage sidst i ugen til Bialla igen. Jeg er også kommen herud, men laver ingen ting, da jeg blot skal bringe Battl. Befalinger til Bialla til Kommandanten, og nu ligger vi her den tredie dag, og der er endnu ingen meldinger kommen. Men ellers er det en kedsom gammel forarmet by, og hvor der er meget dårligere veje end til "Sandbjærg", og der er hverken Købmand eller bager.

I går var jeg med en anden cyklist blot for at få tiden til at gå, inde ved vor yderste Forpost (Dragoner). Da cyklene vi 11 kilom. uden at se så meget som et Hus eller Skur, og på hele Turen så vi en gammel mand, som fortalte, at alt var udbeboet. Så det var ikke meget fornøjelse. Ellers intet nyt. Lev vel og med Hilsen til Jer alle fra eders Peter.

NB.

Jeg har lige købt et halvt pund Smør ved en gammel kone, det er nu helt godt.

### **Tirsdag d. 18. aug 1914 - Lissen (Suwalki)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Ja af nyt kan jeg ikke fortælle Jer meget mere end i går, men jeg synes nu da jeg har så god tid, og da jeg ved at I er glade ved at høre et ord fra mig; blot jeg vidste om postforbindelsen er sådan, at I fik mine breve omtrent hver dag. I går aftes kl, 8 kom der her en melding, som

jeg måtte afsted med til Bialla, hvor Battl. ligger. Det er en 10 kilom. og inden jeg kom derhen var det både mørk og silde, da det gik gennem en skov, og så gik min cykle i stykker. Nu stod jeg der, ene og alene, og jeg havde endnu 1 kilom. til Bialla. Da jeg kom derhen var alle Smede ikke hjemme og jeg kunde ikke få cyklen sanset. Så gik jeg ind i en Købmandsforretning, og hvem stod der: min Kvartervært fra den by, hvor jeg kom, og han var kørende ganske alene. Så gav han Kaffe ud, da han var glad ved at have en Soldat på Vognen hjem, og så kørte vi hjem, og da vi kom hjem fik vi igen kaffe og et stykke brød med godt Honning på.

Da var kl. 1, så gik jeg ud i Laden og sov rigtig godt.

Eders Peter.

### **Onsdag d. 19. aug 1914 - Johannsburg (Pisz)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Vi er nu kommen fra Bialla i nat og bliver forladet her i Johannsburg, og med banen, hvorhen ved vi ikke, men længere bort fra Grænsen kommer vi da, da Toget er vendt hjemad; men den går vel ikke helt til Åbling.

Beboerne har givet os alt mulig, Kaffe, Eg og Strømper, men desværre skal vi jo bort herfra.

Med Hilsen fra eders Peter.

### **Søndag d. 23. aug 1914 - Olsztyn**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Vi ligger nu tæt ved Allenstein og er nu hele Regimentet samlet for at forhindre Russen i at komme over Grænsen, som han prøver hårdt på i disse dage. Og i dag særlig i sydlig retning er der stærk Kanontorden og bulder. Vi har ingen set endnu; men er tæt ved dem. Enkelte Patuljer af vor komp. har set dem, men jeg har endnu altid haft held, og kommer aldrig i fronten. Det værste er at vi har næsten ikke noget at spise da vejene er så dårlige, at de ikke kan komme frem med Provianten. Jeg kan jo sagtens, da jeg kommer lidt på egen hånd, og så kan man få nok endnu, skønt folk har heller ikke meget mere. Men det havde jeg aldrig

tænkt at jeg skulde komme til at gå ind til en privat mand og bede om et stykke tørt brød. Vi ligger bagved en sø, hvor der ikke er meget fare for, at de kan komme til os.

Ja nu tak for de to breve og det kort, som jeg fik for to dage siden. Nej pakke skal I ikke sende af, men penge. Andre breve har jeg ikke fået endnu end disse to og et kort.

Nu en venlig hilsen til Jer alle derhjemme, og lev rigtig vel kære far og mor og Jer alle fra eders Peter.

## Tirsdag d. 25. aug 1914 - Olsztyn

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Kan med glæde meddele Jer at Gud har bevaret mig fra den første og måske den største fare hvad en nutidskrig kan byde en. Det var Søndag morgen kl. 7, vi lå i en lille Vandmølle med høje til bægge sider tilvokset med skov. Af fjenden var der ikke meddelt noget nyt uden sædvanlig. Vi vilde netop til at sove lidt da det dog var søndag. Da kom der en Dragonpatrulje og meddelte at der var fjendtlige forposter i anmarch, vi tænkte ikke sønderlig meget på det; men lå os igen til at sove til kl. 10. Da blev der meldt, at der var en fjendtlig Batl. i anmarch og tog retning på "Orlau", en by der lå 500 m. for os. Vi stod der ganske alene med vor komp. Jeg meldte straks meldingen videre til Majoren; men han gav heller ikke meget agt på det. Kl. 12 kom der melding, at en udhyre fjendemasse marscherede ind på os. Kl. 1 kom vore forposter tilbage, de kunde ikke holde dem længere, og kl. 1½ åbnede vor komp. for første gang løbet for de skarpe patroner. I førstningen var fjendens ild ikke så slem; men det blev værre og værre, og så kom Artilleriet til. Og fjenden lod sig ikke standse, men gik stadig fremad, og nu stod vi der på en afstand på 150 m. man kunde se dem falde derovre på den anden side. Jeg lå lidt bag ved fronten, og kuglerne piskede om mig fra alle sider, jeg lå bag ved en stor Træ, bladene røg ned om mig, som om den blev rystet. En kugle kom på min højre side og fyldte mine Øjne af sand. Jeg skulde tilbage med en melding, da jeg kom hen til cyklen, var den skudt sammen, jeg fik en anden. Da jeg kom tilbage, var det et skrækkelig syn, vor komp. havde stormet og var blevet slået tilbage. Man så manganen en bekendt der ligge enten død eller såret, og da jeg gik tilbage, kom der manganen en god kammerat mig i møde, med såret og blødende lemmer. Men jeg måtte igen derhen, og undervejs kunde jeg ikke modstå de bønner de stakler bød mig, en vilde have vand, en anden vilde tildækkes, å det var en ynke at se. Kl. 3½ kom der forstærkning; men vi måtte endnu blive der til den næste kom, kl. 6. Da var vi tre Reg. og 1 Reg. Artilleri.



Kl. 7 standsede Slaget, da der var ingen der gik tilbage. Vi drog os tilbage, solen gik ned over den endnu skinnende sol og nu så stille blodige Slagmark. Resultatet var for vort vedkommende, af 265 mand kom der kun de halve tilbage, mange er selvfølgelig kun såret; men mangan er også død. Vi kom i kvarter tæt derved; men jeg kunde ikke sove, jeg kunde høre kuglerne pibe, kanonerne tordne, og derimellem de såredes jammer og klage.

Dagen efter drog hele vor Reg. sig tilbage og går endnu stadig tilbage, da fjenden, vi stod overfor sidste søndag, var på 64.000 Mand. Over alt hvor vor komp. kommer, bliver der råbt Hurra, og vi får alt mulig, da de jo kan se, at vi er kun halv så mange som de andre. Og mange af vor komp. får nok også Jernkorset (Dannebrogskorset). Da jeg lå i Halmen om aftenen kan I tro, kære far og mor, at jeg takkede Gud for, at jeg havde mine hele lemmer, og var kommen levende fra det. Kanske ser I det i bladene, om Slaget ved Orlau. Nu ligger vi i Reserven og kommer ikke med i den første tid, da det jo er det mindste Reg.

Ja nu har jeg ingen tid mere, da jeg er på en tur til Kommandanten, og der ligger jeg i en Vejgrøft og skriver.

Nu mange Hilsener og tak for alt godt fra eders søn Peter. Tak for eders to breve.

## **Torsdag d. 27. aug 1914 - Orlau-Frankenau, polen**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

aug. 1914

ære Forældre!

Sidste Søndag traf vi udvæntet på Fjenden, og mangan brav mand matte gå blodig tilbage. Men Gud har bevaret mig for det første store Slag, og som jeg har takket for. Af den hele komp. kom kun halvdelen tilbage. Sagen var at vi 12. lå på forpost, og vi lå 3 timer i Ilden før der kom forstærkning, og om også de henimod aften blev ved at smide Reserve ind, så var vi dog for svage og måtte gå tilbage og vi går stadig tilbage og er nu snart i vestpreussen, da Russen har 64000 mand. Af mine danske kammerater er alle levende. Ja nu Gud ske lov og tak at jeg er levende. Når I ser i bladene om Slaget ved Orlau så var jeg med. Vi har ikke meget at spise i denne tid, da vognen er kommen fra os, hvor mad er mest tørt brød. Pakke har jeg ingen fået af.

Nu lev vel kære forældre og tak for alt godt imod mig.

eders søn Peter

## Torsdag d. 03. sep 1914 - Willenberg = Wielbark

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.

Jeg er sund og rask og helt godt tilpas, jeg har været lidt forkølet i de sidste dage; men nu er det bedre. Jeg har ikke kunnet skrive, da der ingen postforbindelse var; men i dag går der en. Vi ligger tæt ved Allenstein og har slået Russen og taget 10.000 til fange. Hvor længe det hele varer, er jo ikke godt at vide, men Gud give at det snart var ende. I det hele har vi kun været i Ilden tre gange (jeg een gang). Det har været en streng tid de sidste 14 dage, nu siden vi har vunden, har vi det godt. Ja lille Mor, det var din fødselsdag i går, du kan tro, jeg huskede den, og jeg satte mig stille hen under en Busk i Haven og tænkte på, hvorledes det tit har været en glad dag, og i år skal man tilbringe den sådan; men for Eder har den jo heller ikke været anderledes. (Tak for brevene for 8 dage siden).

Og hvis I ikke skulde have modtaget mit kort eller brev, så vil jeg endnu engang sige jer tak, fordi I har taget så godt imod Trine, da hun var inde. Hun har fortalt mig, at hun kunde se, at hun var velkommen, og som hun var så glad ved. Og hun syntes ikke, at det var ret af os at gå og skjule det for jer i denne alvorlige tid, og så gav jeg hende lov til at fortælle det.

Ja nu har jeg ikke mere i dag, og jeg skriver hver dag, siden vi er kommen til Bialla, hveranden dag til Jer og hveranden dag til Trine. Har I fået det kort om, at I nok måtte sende mig en 10 mark; men kun i et pengebrev, da det vist er det sikreste.

Ja så lev vel, I kære alle derhjemme, og Gud give, at vi igen må ses i mit Hjem, som jeg ikke kan takke Jer nok for, men som en anden vil belønne Jer.

Eders kære søn Peter.

Posten er ikke kommen endnu, så I får et par ord endnu. Jeg vil blot fortælle Jer, kære forældre, at I virkelig kan takke Gud for, at der ingen fjender er i min Hjemegn. I kan tro, de lider mere end os Soldaterne.

Først er de bleven mishandlet af Russen, og så er de flygtet med en Vogn eller to ud i det frie. Så har Russen først lavet alt øde af Møbler og lign. taget alt fødevarer og Tøj med, hvad de kunde bruge. Så kommer vi bagefter, og der er jo også mangan af os, som ikke rigtig tænker på, at det har været et hjem. Ja de arme folk. Føde er det også knap med hos os, jeg havde aldrig tænkt, at jeg kunde blive så glad ved et tørt stykke brød, som jeg her er. I 14 dage har vi hverken set Smør eller pålæg; men Middagsmaden er helt god, det hjælper, og os der sidder på cyklen, kan jo også bedre sørge for lidt end dem der går i Geledet.

Ja endnu en Hilsen og et level fra eders Peter.

## Lørdag d. 05. sep 1914 - Willenberg = Wielbark

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Jeg er Gud ske lov sund og rask endnu og ved helt god Humør. Ja lille Mor jeg ved nok at det var din fødselsdag for tre dage siden; men i de sidste 14 dage har vi slet ingen postfor bindelse haft, alt har været afreven, og det er grunden til at jeg ikke har skreven. Men nu vil jeg ønske dig Hjertelig til Lykke lille Mor og ønske, at vi må fejre den sammen, når Gud lader mig komme hjem til Jer igen. Vi ligger ikke så lang fra Allenstein, hvor vi har ligget i en 5 dage, og der har været sådanne små Træfninger, men vor Armékor har taget 14.000 Russere til fange, og de bliver afført i dag til Allenstein, hvor vi går med, og hvor brevet skulde afsendes fra. Vi har taget en hel Russisk Bagadse med Vogne og Heste, og Levnedsmidler. Ja I kan tro vi har set de russiske Officerskofferter efter, der var alt. Jeg har fået et par udmærkede Støvler, Skjorte og et par Underbukser. Vin var der også; men det tog Officererne, men jeg fik også en flaske af en Leutnant på Bat ti.buroet. Det er helt godt, men blot jeg har taget et eller to mundfulde, bliver jeg halvfuld, da jeg jo ikke er vant til Alkohol.

I det hele har vi haft tre Gefægte, jeg har været med i en, men den, jeg var med i, har jeg jo fortalt om i forrige brev. Hvad det nu skal blive til ved jeg ikke, den fjende, som vi havde for os, er delvis taget til fange, og resten er flygtet over grænsen, og vi ved ikke hvor den er nu. Men jeg kan sige eder I kære derhjemme, I kan takke Gud for, at det ikke er hjemme, at fjenden er. Alle byer hvor vi kommer hen er enten nedbrændte eller folk er flygtet derfra, og så har først Russen taget, hvad han har haft brug for, og så kommer vi bag efter, og der er jo også mange blandt os, som ikke rigtig betænker, at det har været et hyggelig Hjem, som nu her ligger omrodet. Møbler og alt Sølvtøj er i stykker slået, og alt ligger om mellem hverandre.

Alle os danskere, som er i vor Battl., er alle sunde og raske Poulsen har ellers flere gange været udsat for at blive skudt men de blev så vant til at høre kuglerne og se alt dette, at de mærker det ikke så meget som os, der går bagved. Ja I kan tro der er megen dårlighed at se i sådan en krig, og så er det jo endnu meget værre i frankrig eller i Slesien, hvor det rigtig går for sig i det store.

Men Gud ske lov at vi kan krybe om heroppe i denne Hjørne.

Men når man sådan i en stille Time sætter sig ene hen og tænker på sit kære Hjem, aa da kommer Tårerne frem, og man må længes, og man må bede Gud om fred, og om at han igen vil lade os komme hjem til alle de kære igen. Men kære forældre,

Gud har hjulpen mig så langt, og når vi beder ham om det, hjælper han os også nok resten af vejen. Ja nu må jeg slutte, da vi skal afsted.

Tak for brevet for 10 - 12 dage siden. Men penge har jeg ingen fået af.

Ja nu med mange kærlige Hilsener til Jer alle, og til Trine

fra eders søn Peter. Lev vel.

## Lørdag d. 05. sep 1914 - Vallekilde

**Fra:** Niels og Maren Hansen

**Til:** Trine Mærsk

Hytten d 5 - 9 - 1914.

Kære Trine!

Nu er ungdommen gået; kl. er 9 aften, så nu bliver her nok god ro og fred til at skrive et lille brev til dig i. Det har jeg længe længtes efter; men du skrev i dit første brev, at jeg vist helst måtte lade være, og det har jeg så rettet mig efter. Hvor er det godt, at vi nu kan skrive til jer igen. Nærmere at drøfte krigen er vist ikke værd at komme ind på; men du kan tro, at jeg kan forstå lidt af den ængstelse og uro, I må gå i.

Ja, kære, lille Trine! Bare du kunde komme ligeså stille og mild ind ad vor Hyttedør engang imellem nu, som du til min glæde kom næsten hver dag i sommer. Hvor skulde jeg tage godt imod dig og sætte mig ved siden af dig på bænken under vinduet og rigtig tale med dig og trøste dig så godt, jeg kunde, hvis du trængte til det.

Tak for dit brev i dag. Du kan nok forstå, at jeg er glad hver gang, jeg hører noget om jer eller fra jer. Ja, du kan tro, jeg har tænkt meget på Uffe netop ud fra den opfattelse af ham, som du også gør gældende. Hvor er det godt, at P. Jensen kan røre benene, for så kan da selve benet ikke være i stykker. Han må vel heller ikke være i så store smerter, siden han kunde skrive et langt brev til jer. Når han nu bliver så rask, at han kan flyttes, mon han så ikke får lov at komme hjem. Tror du ikke, at Ellens bror også gør det. Jeg kan også forstå din jublende glæde ved at få at vide, at din Peter var uskadt kommen ud af sådant et slag. Gud bevare ham fremdeles, så I må mødes i en god stund. Kære Trine når du skriver til Peter og til dine brødre, vil du så hilse dem kærligt fra mig og sig dem, at mange tanker går ned til dem både tidligt og silde. Det er godt, at Iver ikke også er sendt af sted. Hils også ham og Ellen så kærligt fra mig. En, som jeg ikke har tænkt mindst på, er din far. Hvordan har han det? Ham må du endelig også hilse. Ja, Signe ikke at forglemme. Det er godt, at hun ikke er kommen ud at tjæne. For nogle dage siden havde jeg et godt brev fra Dagny Jensen. Hun kommer vist herover til november enten i Kristine Rahrs eller Johanne Skovs plads. Jeg vilde så gerne have haft hende hjem til mit hjem på Fyn et par måneder, fordi at deres sønderjyske pige blev hjemme; men Dagny kunde ikke, fordi hun havde lovet Sigrig Nielsen at være i hendes hjem, mens hun var på gymnastikkursus. Maren Bøjlesen går så god og så tro i sit arbejde. Hun er bleven meget raskere nu hun arbejder, end hun var, mens hun sad på skolebænk. Sigrig, "Sinna", Povl og de 2 mindste børn er på Nekselø for rigtig at få hvilet ud. Sigrig og "Sinna" har det godt; men Povl kniber det nok med endnu. Jeg håber, at det må hjælpe godt på ham også, for han var temmelig medtaget. Med Niels er der ikke megen fremgang endnu.

Han skal være så forsigtig både med at gå og i det hele taget være så meget i ro som muligt. I går gik han temmelig længe i haven, og så har han det knap så godt i dag. Min brordatter, Elisabeth fra Fyn, er her i denne tid. Hun er heller ikke helt rask, så hun skulde hvile sig lidt ud her i Hytten. Jeg er så glad ved at have hende her, for vi kan så godt tale sammen og holder meget af hinanden. I morgen skal her være høstprædiken i kirken og menighedsmøde hos Henrik Nielsens. Endnu engang tak for dit brev, min lille ven, og tag så til godnat et trofast håndtryk og en kærlig hilsen fra din ven

Maren Hansen.

Jeg skal hilse dig og alle dine fra Niels!

Jeg skal hilse fra Maren Bøjlesen, Hun er en god pige, som jeg holder meget af.

### **Søndag d. 06. sep 1914 - Orlau-Frankenau, polen**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for alle de breve jeg har fået i dag, jeg har fået mindstens 12. Jeg er sund og rask og har det rigtig godt, jeg har lige købt et pund Smør, så nu går det lidt igen. Af fjender har vi ingen af den første tid, da vi ligger så langt tilbage.

Nu med Hilsen fra eders søn Peter.

### **Torsdag d. 10. sep 1914 - rehsau**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Kan meddele Jer, at jeg er sund og rask; men vi har haft et par strenge dage, da vi har været i dækning ved Artilleriet. Og så har vi måttet ligge ude om natten, og uden Halm og Telte. Jeg har nu kun ligget ude en nat, nu sidste nat har jeg ligget hos Majoren, hvor jeg og en til satte ild i Kakkelovnen, så det var udmærket. Og bord og alt var der i Stuen, og så fik vi sådan en dejlig varm Tee igår aftes, så man blev som et helt nyt Menneske. Men kl. 2 måtte jeg afsted med en melding, og så havde en Officer givet mig til opgave at tage Befalinger med tilbage fra Brigaden. Og det er nu ikke så let, da det er jo så indviklet, og man må jo passe på at skrive rigtig. Da jeg kom tilbage og vækte Hauptmanden ved Staben, spurgte han, da jeg havde forelagt dem, om jeg havde selv optaget dem, og da han hørte det, kunde jeg ligge mig at sove igen, og nu sov jeg lige til kl. 6½, så nu har jeg helt godt udsovet. Der er jo mange der synes, at vi Cyklister vi har gode dage, sandtnok; men de skal jo betænke, at ofte når de andre sover, kan vi køre omkring derude i mørke og udkendte veje.

Af nyt er der, at vi igen har fået to ny Armékor til hjælp, og de er nu i anmarch og ved at omringe dem, så i disse dage falder afgørelsen her. Om vi kommer med er et spørgsmål, da vi ligger så langt tilbage og i Reserven. Vi kan høre kanon-tordenen, men det er også det hele. Ja jeg har ikke meget at skrive om i dag, da vi jo ikke oplever meget andet end de daglige Strabadser.

Ja nu mange Hilsener til Jer alle derhjemme, og tak for de sidste to breve, fra Jer og Trine. Med Hilsen fra eders Peter.

Refsau eller Rehsau ?

## Onsdag d. 16. sep 1914 - Darkehnenen (Osjorsk)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Darkehmen d. 16. Sept.

Kære Trine!

Jeg er sund og rask og har det helt godt efter forholdene. Vi er nu helt ude af linen og vor Armékor trækker sig helt tilbage, hvorfor ved jeg ikke, men der bliver sagt, at vi skal igen til Grænsebeskyttelse. Og alt går Fredensmæssig, vi går som der ingen ting var, og tænker heller ikke meget på Krig, men på at få fred, til at vi igen kan komme hjem til Jer derhjemme. Men du kan også tro, at vi har lidt noget, og mange har været hårdere med end mig. I tre dage fik vi ikke andet end lidt kogt vand og Kålrabi, og så marcherede vi daglig en 65 kilo og oft var vi også i Gefægt. Jeg fik dog alle tre dage lidt tør brød, som jeg besørgede mig undervejs af civil folk; men de har jo selv ikke, da Russerne havde taget det altsammen. Men nu kan du tro jeg har næsten lige så god spise kammer som du på Ravnhold; blot i mindre stil. Hør nu bare. I min Rygsæk har jeg 1 pund Smør. 1 pund Skinke, ½ p. røget flæsk og 8 kogte Æg og så har jeg en dose Ancioser, som jeg har fået af en Russisk Officer, som jeg bragte bort. Ja det er dog helt godt, men så kan der jo også komme 14 dage, hvor der slet

ikke gives lejlighed til at købe. Men man skal jo spare i tiden, så man har i nøden. Vi ligger ude på marken og skal nu have middagsmad, og så i kvarter. Og morgen går det igen en 18 kilo. Ja det er jo til at holde ud, men blot det dog snart havde ende. Jeg har ingen breve fået fra Jer i de sidste 5 dage, men de kommer vel. Du kan forklare dem derhjemme, at de skal sende mig sådanne små pakker til et pund. Så stor som et pund Chocolate, da de går igennem, andre får vi ikke. Og så skal de skrive Feldpostpakke. Det bedste er lidt Keks, Chocolate eller lign. Ja nu ikke mere lille ven. Så vidt kom jeg i formiddag, nu er vi kommet i kvarter, og er helt godt.

Har ellers ikke oplevet noget. Japan og Tyrkiet har i dag erklæret Rusland krig, så nu er det vel snart forbi med Rusland Ja hils nu alle derhjemme og fortæl dem lidt i Åbling herfra.

Med Hilsen til dig fra din Peter.

### **Torsdag d. 17. sep 1914 - Angerborg (W?gorzewo)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Ja jeg har jo ellers skreven engang idag; men jeg er så godt tilpas og har nu lige tid til at skrive et brev. Jeg var cyklet forud for at lave kvarter, og så ventede jeg to timer før de kom, og da fik jeg mig lidt købt, for lidt gaves der dog her i Angerborg. Og jeg fik mig et udmærket kvarter opsøgt. Det er et stort Hus, hvor alle folk endnu ikke er tilbage; men enkelte er dog, og en Skriverskone ved Amtsrettet bestilte jeg lidt godt at spise, og virkelig, jeg havde tænkt at jeg havde fået lidt kaffe; men jeg fik de dejligste Frikadeller med Kartoffler; man blev som født på ny. Og så kom hun bagefter og bød mig en halv seng at sove i. Og en hel stue står mig til rådighed, så nu kan I nok forstå, at jeg er så glad, at jeg snart ikke kan gå i seng for glæde. Morgen tidlig skulde hun nok la ve mig et kop Kaffe, så det er jo helt udmærket.

Så imorgen går det til Lötzen og derefter bliver vi nok forladet til Galitein eller dervedad. Sagerne står således: Der var 7 Armékors imod 4 af vore, så fik vi 4 i forstærkning og har fuldstændig slagen dem. Der er ialt 130.000 Russiske fanger, og det var de 5 Armékor. Så løb der to bort fra os, da de havde anlagt en hemmelig Bane, og de har nu fået to Armékors mere fra Sibirien, men som ikke er uddannet Krigsfolk. Om de vil imod os ved de nok ikke, da der står 5 Armékors og tager imod dem. Så tilovers bliver 20. og 11. Armékor, og vi bliver nu strøet langs Grænsen.

Imod Østerrig er der 15 Arm. imod 11 Østerrigs, og de er også slagen; men derhen skal 11 Arm. foreløbig for at få dem helt ødelagt. Men det er jo ikke godt at vide hvorledes det nu går da de skal jo også have noget at sende imod Japan og Tyrkiet. Ja sådan er vor stilling for tiden.

Foreløbig har I ikke noget at frygte for, og nu er jeg heller ikke så hårdt med end før. Majoren har nemlig sagt, at så snart det gik i Gefægt, kunde jeg blive bagved, og nu går alle Meldinger pr. Telephon, så jeg har ikke andet end mig selv at passe.

Den sidste slag vi havde for en 10 dage siden, sad jeg og en Ordonans mere inde i et Rør, som går under vejen, i 4½ time; men kuglerne og Granaterne susede? men man er så sært til mode, når man ved, at mangel en god Kammerat må falde. Ja nu kan jeg ikke holde Øjnene åbne mere, og vil nu slutte med mange Hilsener fra eders søn Peter.

Hils dem alle og især min lille kæreste.

Penge har jeg ikke fået endnu og pakke heller ikke; men jeg mangler jo heller ikke.

### **Fredag d. 18. sep 1914 - Coucy**

**Fra:** Nis Muusmann

**Til:** Trine Mærsk

Coucy den 18 - 9 - 14

Feldt-

Post

Nu ere vi langt fra Vallekilde; men Tankerne ere der dog alligevel daglig. Jeg håber også snart at komme Hjem igen, dette kan jo umulig vare ved længere -

Mange Hilsener til Eder alle

Nis Muusmann

### **Søndag d. 20. sep 1914 - Orlau-Frankenau, polen**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære lille Trine.



Har det rigtig godt efter forholdene og har nu lige haft to dages hvil, i aften bliver vi forladt til et stykke syd for Thorn bliver der sagt, der bliver vi fordelt langs grænsen. Ja man skal jo sætte til, bliver der sagt, for andet ved vi jo ikke. Det er et gruligt liv, når man kommer til at tænke sig rigtig om. Vort liv er kun så kort her nede, og så skal man endda ofre et stykke af denne tid til sådan noget; men Gud give at det snart må få ende. Endnu går det, men skulde det blive ved i vinter, kan jeg ikke tænke mig den tanke. Du skrev om, at I længe ikke havde hørt fra Uffe, ja der kan skam sagtens være en grund for, at han ikke kan skrive, man blir så oft sat ud af postforbindelsen. Men på Uffe tænker jeg så oft, hvor meget har vi to ikke haft sammen, hvor mangan en gang har vi ikke stået oppe på Korsvejen, han skulde til Ravnhold og jeg til Åbling, og oft var der lys på Ravnhold. Da var mine halve tanker der, da jeg tænkte på min lille kæreste som færdedes der. Ja Trine du kan tro, jeg tænker også mangan gang på alt hvad vi har sammen, på de mangan gang jeg måtte (ja og vilde også nok) med dig på vejen, hver en bugt på vejen står mig så klar. Men Gud give at vi igen må opleve det, for undvære dig lille Trine kan jeg ikke tænke mig. Så kan jeg også fortælle dig, at hver brev jeg får hjemmefra, kommer det altid: og Trine var her og fortalte det og det, og vi er så glade ved Trine, bare hun vil komme ind til os. Ja Trine gå derind så tit du har lejlighed til det, for jeg kan godt forstå, at det er en trøst for dem.

Ja lille Trine, kommer jeg hjem igen, så vil jeg også blive hjemme hos dig altid. Kan du huske den sidste aften, jeg var med dig hjemme (fra Tr. Bejers far) Jeg spurgte dig, hvor du så vilde hen, når du havde været ude. Du slog bægge dine små arme om min hals og sagde "væ dæ oll daw". Aa Trine det forglemmer jeg aldrig, og Gud giver os også nok den tid, hvor vi to må komme sammen. Ja lille Trine nu har jeg ikke mere i dag, kanske havde jeg væntet en Time længere, kunde jeg have fortalt dig en nyhed mere; men så sender jeg et kort.

Nu mange Hilsener til Jer alle der hjemme, men først til dig min lille kære Trine. Din egen Peter.

## **Tirsdag d. 22. sep 1914 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.

Vi kom over grænsen inden vi tænkte på, da Russen er gået helt ind i landet. Og nu ligger vi 16 kilom. inde i Rusland. Der er jo ikke megen forskel uden Husene, som jeg synes er rigtig hyggelige, men små, og så er der store Granskove og dårlige veje, og så kan man jo ikke forstå sproget skønt det er polsk. Ja af Levnedsmidler har vi endnu fra Banefarten, og nu skal vi jo spare lidt, for til sidst kan det jo blive knap nok.

Med Hilsen eders Peter.

**Lørdag d. 26. sep 1914 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Som jeg har skrevet på kortet i morgen, er vi nu et stykke inde i Rusland, og hvor vi er bedre tilfredse end oppe i Ostpreussen, hvor alt var røvet. Her kan vi få alt mulig at købe endnu, men vi har jo kun så få penge. Mine penge ligger på Buroet, men de bliver ikke udbetalt, af hvad grund ved jeg ikke men tror nok, at det er fordi at vi har så mange fremmede folk iblandt os, som vi ikke rigtig stoler på. Men far, send mig dog 10 mark i et brev, der er mange der får, og når den komme mellem et par kort og ind i brevet, går det let. Ellers er al helt godt, vi har haft temmelig godt i den sidste tid, vi har jo ingen for os foreløbig.

Vi marcherer gerne 20 - 30 kilom. om dagen, og så i kvarter, og af og til har vi så en hel dag som i dag; men da skal man jo have sit tøj lidt i orden. Jeg har i dag vasket en skjorte og et par underbukser, som både er rene og tørre nu, og i aften kommer de igen på. Jeg har tre skjorter, men kun en par underbukser. En skjorte har jeg af en Russer, og som er bedre end mine. Men nu skal man jo til a tænke på vinteren. Og vil I ikke sådan langsom sende mig, 1-2 par strømper og så lidt undertøj. Jeg vilde gerne have sådan en Lederjakke, som I nok kender, helst med Ærmer i, der er ud mærket, mange har fået dem. Sådan en og lange strømper vilde jeg gerne først have, da det andet kan jeg købe, hvis jeg blot kan få mine penge; men jeg får jo alle mine breve, om også de varer lidt længe, så det skal nok gå. Og hvis I sender de to dele i to eller tre pakker, og de kan se, det er Tøj, skal de nok gå igennem, da det er ekstra ansagt fra General Kom. Og så siger jeg tak for to små pakker, som jeg fik idag, de var kærkommen, forglem kun ikke at sende en af og til, var bægge hjemmefra? Og lidt rygetøj, helst Shægtobak også i sådanne pakker, det er udmærket, når man går eller cykler om natten for at holde søvnen borte. Jeg har det ellers meget bedre som i førstningen, ingen Gefægt behøver jeg at gøre med og nu har jeg fået en hjælper, men som jo ikke rigtig er inde i sagerne endnu.

Nej lille Mor, i seng det kender vi ikke, og jeg er en af dem der har de første betingelser. Vi ligger altid i Halmen; men jeg sover altid udmærket. Men i Vinter vil det jo blive lidt kold. Ja af nyt kan jeg ikke fortælle meget, da jeg jo har skreven i de sidste dage til flere derhjemme, og de fortæller jo vel lidt. Jeg har i dag haft kort fra en dansker, som er såret, og som ligger i Berlin og har det lige så godt som hjemme. Poulsen og de andre danskere er alle ved godt mod. Ja jeg både håber og tænker også som Uffe, at vi må samles derhjemme, og med Guds hjælp lykkes det også nok.

Nu mange Hilsener fra eders søn Peter.

Vær nu ikke alt for ængstelig, lille Mor, for vi er ikke det eneste Militær i Ostpreussen, og det er kun sjældent, at vi træffer på fjenden. Med ved Lyk var ingen af os.

Send kun nogle flere kort.

Hils Trine, jeg har fået hendes 5 breve idag.

### **Torsdag d. 08. okt 1914 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.'

Har det godt, men en streng tid. Vi er i opmarsch for at få forbindelse med den østerriske Armee, og så kan Bagadsen ikke komme med, og Levnedsmidlerne heller ikke, i 4 dage har der ingen brød været i komp. Jeg kom da tilfældig til

at købe tre brød og ladede på en Vogn, hvor en kammerat er kusk, da jeg nok tvilede på, hvad der forestod os, så jeg må ikke klage. Ja ellers er alt ved det gamle, jeg tænker I har fået kortet, da jeg var bleven Gefr.

Alt vel

Nu med Hilsen fra eders Peter.

### **Mandag d. 12. okt 1914 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Rusland d. \_\_\_ Okt.

Min kære lille Trine.'

Tak for brevet i dag. Nå du længes både efter mig og efter brev, ja lille ven jeg ved det. Brev er der undervejs til dig; men det havde jo været bedre havde det været mig selv; men vi må jo vente tiden af lille ven, til Gud giver os lov dertil og jeg er overbevist om at han hjælper os til den dag. Du skrev forleden at vi to egentlig havde talt så lidt om vort Gudsforhold, sandt nok.

Jeg har nemlig tit tænkt på, at vi vilde tale om det; men så kom tanken altid. Jeg har dog kendt Trine helt fra vi var små og har fået en opdragelse i vore hjem, så der kan vi ikke være i nogen tvil om, at vi bægge to tror på de samme store ting. Ja lille Trine, vi skal ellers nok komme til at tænke på at Gud er den eneste der kan hjælpe i denne tid. Og som Uffe skrev at

Gud kunde gøre de underligste ting, ja jeg kan også takke Gud mangen gang, hvad havde jeg ellers ikke udstået, hvis jeg ikke havde haft den plads jeg har, skønt den til tider kan være slem nok. Og som jeg skrev forleden, har jeg haft det lige som Uffe, har også ligget en tid lang i byen; mens de andre lå i Skyttegravene. Du skrev om, om jeg mente jeg kom hjem til Jul, ja lille Trine det er min bøn tidlig og silde, om det lykkes er jo ikke let at sige, Gud kan jo snart dæmpe den store Krig.

Om det er kold her oppe, ja det begynder nu med rusk og kulde, og jeg har mest angst for vinteren. Jeg har nu fået en Lederveste hjemmefra, den er udmærket. Ja lille Ven den dag tænkte jeg også meget på, da det var et år siden jeg tog afsked med dig, og om aftenen kunde jeg ikke sove, jeg kan fortælle dig det, jeg måtte næmlig græde, da alting var så mørk for mig; men så slumrede jeg lidt, og så drømte jeg, at jeg var sammen med dig, å jeg blev så glad da jeg vågnede. Jeg syntes det gav et nyt og forstærket håb på at komme hjem. Og jeg kan godt sige, at jeg har aldrig haft så stærk et håb på at komme hjem igen, som nu, hvoraf det kommer, ved jeg ikke. Jeg talte i går en dansker i mit Reg. og han fortalte at alle danskere i vor Reg. var levende, en har vi der er såret; men han har det godt. Ja nu har du fået sådan lidt af alle slags i dag; men jeg syntes, det var nogle spørgsmål, jeg særlig skyldte svar, skønt jeg ikke har megen tid og lejlighed i dag. Og kommer der en tid, der ikke kommer breve til jer, må I ikke straks blive udrolige, da det er postforbindelsen der er skyld, og så skriver jeg ikke når jeg ved, de ikke bliver beførderet. Ja nu Hils alle derhjemme. Og mange til dig lille Trine fra

din Peter

Du blev den første der sendte et brev med Gefr. på

Kan du ikke stoppe et ark papir og kort i dit brev hver gang da det er sær knap.

### **Torsdag d. 15. okt 1914 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.'

Kan meddele at jeg er sund og rask. Har ikke kunnet skrive, da postforbindelsen var afbrudt, nu er vi færdig med den lange opmarch og ligger nu foran Varschau, som er en fæstning, og som blir belejret. Vi ligger bagved Artilleriet, som ordentlig buldrer ind. Vores folk ligger i Skyttegravene, jeg ligger ved badgadsen sammen med Callesen, vi har sovet sammen de sidste nætter. Men ellers er det strenge tider, det har begyndt at blive kold, vejene blir opblødt og dagene korte, og med brød er det sær knap. Men jeg har hver aften bedt om mit daglige brød, og Gud har givet mig det, ja jeg må ikke klage, for tit har jeg fået meget mere end det, et som man kun hjemme får. Ja når I tænker, jeg har i den sidste tid haft fedt, og når man sparer lidt, har man længe af 1 pund. Jeg og en Underofficer og en kusk, vi har alt mulig

sammen. Jeg besørger sagerne, kusken har det for det meste på vognen, og Underofficeren må for det meste betale det, da vores pengemedler er for små. Jeg får jo nu en mark mere hver 10. dag, så det går nok. Postpenge hjemmefra har jeg ikke fået endnu, da vi nu i 12 dage ingen post har fået. Men i dag er der kommen en hel del, og da håber jeg, at der er lidt til mig også. Den anden dag fik jeg igen en lille pakke fra Tante Grete, de går lige så hurtigt som et brev, så dem må I jo nok sende af.

Jeg ved ikke, om jeg fortalte Jer, hvad Kommandanten sagde, da han overrakt mig Knapperne. Det var en Middag, jeg kom fra Brigade Staben, og da jeg havde sagt ham, hvad jeg havde at sige, sagde han, at han vilde forhøje mig til Gefr., og her havde jeg knapperne, og han håbede, at jeg vilde gøre min pligt lige så fuld, som Gefr. som Musketier, så at jeg efter Freden kunde komme hjem med Korset, som han vidste vilde gøre mine Forældre stor glæde. Jeg tænkte, blot jeg må komme sund og rask hjem, så er jeg glad. Men han kender jo ikke vore forhold. Lidt om hvordan vi lever her. Et rigtig Zigeunerliv er det. Vi ligger i Skoven, og der blir der kogt og stegt, så det er en lyst. Jeg har lige kogt en stor potte fuld Kartoffler, som jeg og Callesen lige har spist. De smager udmærket på brødet med lidt salt til. Det er en 14 dage siden jeg kom til at tænke på, at det gjorde Mor da så tit, og så skulde jeg da også prøve det, og nu smager det så hjemlig.

Ja de hjemlige minder og hjemmets længsler, det er det værste når de kommer, så kan det jo nok blive lidt tung. Når man tænker på, at der kunde man stå op af sin gode seng om morgenen, og så gøre sit arbejde, få sit gode Middagsmad, og igen gøre sit arbejde og gå i sin gode seng. Ja, sådan en modsætning, når vi her først må sørge for lidt at spise om morgenen, glad når man får lidt middagsmad, og er rigtig glad, når man kan få lidt god Halm at sove i. Men Gud ske lov jeg har kun lidt lidt af kulde om natten; men vinteren står jo nu først for, men Gud hjælper mig også nok der, som han altid har gjort. Og når jeg tænker på, at kanske kunde han gjerne give fred, så er alt kun så lidt. Og jo længere vi kommer hen, desto mere og større bliver håbet på, at jeg igen kommer hjem, og med Guds hjælp lykkes det nok.

Ja ellers er der ikke noget særlig, blot jeg kunde få lidt Undertøj, og lidt at ryge af. Med mange Hilsener fra eders Peter.

Hils Trine, og sig at jeg i morgen vistnok får tid til at skrive til hende, da vi i morgen kanske har hviledag.

Poulsens adr. er den samme som min, blot 9.. komp. og Callesen 10. - -

**Mandag d. 19. okt 1914 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.'

Jeg har tid til at skrive lidt i aften. Sagen er som igår, vi kan hverken frem og vil heller ikke tilbage. Men vi forlanger det heller ikke bedre, for mit part skyld da. Jeg kan lige for tælle hvorledes vi har levet i dag. I morgen kl. 7 stod vi op. kogte os kaffe, og så gik jeg op til Køkkenet, og de slagter jo et stykke kvæg hver dag, og der fik jeg et stykke kød. Hvad det var bedst til, var der ingen der vidste; men ligemeget, vi kogte det først, og så stegte vi det, og kogte dertil kartofler, og vi levede som en Baron, ja ikke nok dermed, i aften fik vi Pandekager, som jeg bagte, og sukker fik jeg også ved Køkkenet, jeg har nemlig en hel god nummer ved Serganten der. Og nu har vi spist Pandekager og fået et kop kaffe, så nu er vi som født på ny, og alt mit Undertøj og strømper har jeg kogt og vasket i dag, og fået det tør, så nu er vi oven på det. Men når man kommer til at tænke på sine kammerater, som ligge i Skyttegraven og har ligget der hele dagen i en svær Ild, men jeg tror ingen vi har hverken såret eller døde, så kan man nok blive mismodig. Men jeg må jo være glad ved, at jeg kan blive liggende omme bagved, og så især sammen med en dansk. Jeg har skreven forskellige breve og kort i dag, en har jeg også skreven til Jørgen Jensen, Tante Grete sendte mig hans adr. I skrev at nu var Stalden færdig, og at I havde Motorfolk ja det er strengt at høre, men man skal jo. Ja vi håber jo de bedste, at jeg må komme hjem og se det. Ja det andet brev får I vel ikke før dette her, men jeg kan da fortælle, at de 7 mark er kommen udskadt an, og de skal nok blive godt anvendt. I disse dage er der jo ikke meget at få, men når jeg først kommer på vandringen igen, kommer man jo altid gennem byer, hvor der gives. Pakkerne skal jeg også nok få, de to små er nok kommen, men jeg har ikke afhentet dem endnu, da jeg ikke kan komme ud til komp. for Kanontordenen. Blot jeg nu må få min Vest og tøj, som jeg er forfærdelig ved, da det både slider på mit, og begynder at blive kold. Ja nu vil jeg slutt da jeg har begyndt at blive søvnig.

Nu med mange Hilsener til jer alle derhjemme fra eders Peter. Strømper må I nok sende et par mere.

Her er navnene på Husets beboere: Auf unbekannter Marsk, erlaube mir fur Sie ein Gruss zu sende;

Gustav Gert. Schakovski

Hilsen fra I Callesen

**Mandag d. 02. nov 1914 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

ære Forældre!

Tak for sidste brev. Ja jeg er sund og rask, og kan nu for første gang i lang tid skrive et par ord, vi har ingen postforbindelse haft i længe. Nu har vi da endelig fået ro en dag. Vi har marcheret dag og nat, kom i kvarter et par timer, og måtte så løs igen, og det værste var om natten, det er endnu det værste vi har været med til, nu håber vi da, det er forbi. Vi marcherede igår 56 kilo. og på endnu en dårligere vej end til Sandbjerg, tænk jer blot, og så med cykle. Sagen var, at fjenden vilde løbe os i flanken, og nu var det om, hvem der kunde løbe bedst, og nu er vi vel kommen et stykke i forkøb. Vi nåede i går aften til en lille stad, hvor vi kom i kvarter, I kan vel nok se, at det er et bedre kvarter, da jeg skriver med blæk. Jeg er nemlig i et Amtsretsbygning i kvarter, og der ligger vi kun bægge Ordonanser og Officererne, så I kan tro, det er helt godt. Vi har en lille Stue og har ligget på Madradser, så det var udmærket. Nu har vi god tid i dag at få vort tøj lidt i orden, for det så grulig ud. Det værste er, det er helt i stykker. Jeg har nu lappet et par huller, men det holder jo ikke længe. Men for de fleste var det værst med Støvler, de løber alle med Støvler, hvor både vand og sand går igennem, mine var også helt itu; så igår måtte jeg til Divisionen og kørte så en anden vej, og der fandt jeg et par hele nu Støvler, som vel en badgadse har tabt. Ja undergerninger sker der sandelig.

Som jeg har skreven, har jeg modtaget min vest, og som I kan tro, jeg er glad ved, nu har vi ingen post fået siden, så nu i eftermiddag kommer de andre vel an, jeg glæder mig allerede til det. I skrev om for lang tid siden, at min bog var kommen, er Kufferten ikke ?? Så må den vist komme. I skrev også, at nu var I færdig med Bygningen og stalden, ja havde jeg endda været hjemme. Men vi skal jo vænte tiden af. Vi har hørt i dag at i Frankrig er der 3 dages Våbenstilstand, så det ser dog ud, som om det snart var ende. Og når de først har endt der, varer det heller ikke længe her. Ja jeg må slutte, for at jeg kan få det med i dag, i eftermiddag skriver jeg igen. Penge har jeg jo også fået (7 mark), og pakker er vi jo altid glad ved.

Med Hilsen eders Peter.

**Onsdag d. 04. nov 1914 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Først må jeg sandelig sige tak for alle de gode pakker og breve jeg fik igår. Vi var endnu i den gode kvarter, og jeg havde rigtig tid til at sandse det. Jeg fik 13 - pakker og 15 breve, å hvor jeg er glad ved alle de gode sager, og jeg tog straks Skjorte Underbukser og Strømper i brug, så I kan tro jeg er godt tilpas i dag. Og Skinke og Smør kan I tro smagte da vi ikke har set Smør i længe. Tobak og Cigarer, ja nu kan man sagtens være glad, jeg skal også lave 40 kilometer i dag; men jeg skal nok slæbe det, kan I tro. Og en glæde er der mere, da vi har hørt at vi er på vej til Tyskland igen, om vi skal med banen eller gå ved vi ikke, der er 90 kilo. Nu ikke mere, brev følger så snart jeg får tid.

de ny bygninger er ud og eder er det morsomt at se, især mor og far.

Nu tak for alt kære far og mor

eders Peter.

### **Mandag d. 09. nov 1914 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet i dag, og især billedet af stalden og Jer to. I står udmærket der, far ser lidt gnaven ud; men det passer vel ikke. Vi ligger nu på Station og venter på at blive forladet. Vi kom hertil i nat, og blir vel ikke forladet før i nat igang. Men vi har fået kvarter tildelt, og vi kunde selv kvartere os ind der, jeg fandt så meget et lille hyggelig hus uden beboere; men ellers med alt, om det så er en Gramophon og Mel til Pandekager. Vi ligger her to Underofficerer og os bægge Ordonanser. Pandekagerne er spiste, og de sover alle, jeg fik lige mit brev, så jeg må hellere skrive med det samme igen Ja Gud ske lov at vi igen kommer til Tyskland, som vi da håber I kan tro vi har haft nogle strenge dage i den sidste tid. Vi har marcheret dag og nat, og vi vidste ikke, hvor vi skulde hen, og ved det heller ikke endnu; men der blir dog sagt til Posen eller Thorn, hvad vi skal der, ved vi heller ikke; men værre end her kan det dog ikke blive. Ja, I kan sandelig tro, at jeg er glad ved alle mine pakker og breve og penge, som jeg har fået i brevene. Men om 14 dage får vi nok de andre udbetalt, så nu skal I dog ikke sende lige straks. I skrev om, at I havde bestilt Hejmdal til mig, det kunde være morsomt at få den. Callesen får engang om Ugen Sædekornet, den får jeg. I går aftes var jeg på buroet, og var gående da det ikke var så langt. Og da jeg gik hjem, gik jeg gennem en lille skov, hvor månen skinnede så klart, og alt var så stille. Jeg gik ganske langsom og sang Fred hviler over o.s.v. Og bagefter kom jeg til at tænke på, at nu sad I vist for første gang sammen med de ny folk inde i dagligstuen, som jeg synes begynder gærne hen i Nov. Far sad i Sofaen og Mor ved bordenden ved Kakkellovnen, bægge med Hejmdal og Dannevirke og læste om krigen, ja jeg kunde se hvert billede derinde, da med et kom der tårer i øjnene, og jeg måtte græde; men så kom jeg i tanker om, at Gud nok skal føre mig hjem igen, og jeg kom også til at tænke på, at jeg jo i grunden må være glad, manges en her i komp. har kone og børn og er selvstændig, gården er afbrændt, og han er en arm mand. Ja så



må jeg jo takke Gud, og I også, kære far og mor. I må være glad ved, at det ikke er i min Hjemegn krigen raser. I har nok læst om, hvorledes det ser ud i Ostpreussen. Ja her også, tænk blot hvad det vil sige, sådan en aften, når der kommer en 20 mand ind i et lille Hus som hos Thøjsen og siger, nu er vi de rådende her, og mange tænker jo ikke altid på, at det er civil folk, som ikke kender til de grovheder. Og alt ser de igennem, om der dog ikke kunde være lidt, de kunde bruge. Ja det er skam ikke så let. Ja jeg vilde ellers have sluttet, men lige som jeg var ved at slutte, kom der en anden Gefr. (Ordonans) og bragte 3 breve fra Trine, og 1 fra eder og en Hejmdal, og der kommer endnu mer, og fra den anden side kom Underofficeren med bagte Pande kager, og en pakke, han havde fået med Chocolate og kaffe. Kaffen havde han kogt, så spiste vi pandekager og drak kaffe, jeg havde sukker, så det var et helt festmåltid.

Og jeg sidder alene i Sofaen, de andre på polstrede Stole, i Kakkellovnen brænder det, Trøjen er aftrukken, piben er tændt, og sådan skriver jeg hjem til Jer. Ja kære far og mor, jeg kan nok for stå, at I har væntet efter brev. Men da postforbindelsen var så dårlig, vilde jeg ikke skrive, og ofte er man så træt om aftenen, at man er ved at slippe i søvnen med maden i munden. Det er grunden til, at I ikke har fået før, nu blir det vel bedre, når vi kommer til Tyskland igen. Ja jeg har også ligget foran Varschau, men blev nu taget ud af kæden og har marcheret dag og nat. Ja Hemming vidste jeg nok lå foran Varschau, da 17. Korps ligger til Højre for os, men tænk Jer blot, at 1 korps har en spænding af en 10 kilom. og har 25.000 mand, så det er jo ikke let at træffe hinanden.

Og ind i andre Armékor kommer man jo aldrig.

Nej lille Mor, jeg er ikke med i fronten, jeg har endnu min gamle plads. Nej jeg må skam ikke klage over min soveplads om natten, jeg er for det meste under tag, og for det meste ligger jeg på en knippe halm i køkkenet. Det kan jo forekomme at jeg må nøjes med laden. Men er det sådan, gir Hauptmanden mig for det meste en Hestedække, og han sørger nu altid meget for sine folk ved Staben. Ja nu vil jeg slutte for i dag, jeg skal nok sende et kort på henfarten. Hils nu alle derhjemme fra eders Peter.

Her kan I se et billede af en grav af mine kammerater i Østpreussen.

## Fredag d. 27. nov 1914 - Lods

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Efter længe ikke at have kunnet få noget brev afsted, vil jeg prøve på det igen idag. Jeg kan meddele eder at jeg er sund og rask og ved helt godt Humør. Det har ellers været en streng tid kan I tro. I 11 dage har vi ligget sådan at sige i en slag, der bliver nemlig kæmpet hele linjen over, om vi ikke har været i ilden hver dag så dog i march og uden en times ro. Og om enden, er der nu ved vi ikke rigtig; men det skulde da være slutningen. Russen er omringet og nu har de prøvet på i 8 dage at brække igennem og to dage vilde han igennem hos os, men kom det ikke, nu prøver han på det andre steder. Men det kniber for os at holde ham, da de jo er så mange. Men det går nok helt godt for os. Det var sidste søndag at det var så hårdt her hos os, og mungen god kammerat måtte lægge sig til ro for altid. Af mine danske kammerater er vi nok: alle der; men af dem fra Løtzen måtte to bort, deri ene svær såret og den anden let. Jeg lå i en Hestestald hos vor Hestetjænere, der var nemlig ingen Huse der, og det var, som vi kalder hjemme en streng vinter. Og intet kunde vi få at spise, da de ikke kunde komme til os. Ja der lå man i en gammel og forfalden Hestestald, hvor vi krøb oven på hverandre for at holde varmen, men I kan tro jeg takkede Gud for at jeg kunde ligge der i lidt dækning og lidt ly. Jeg og en Meldeordonans til Hest vi lå og talte om, at vore Dyr havde det meget bedre hjemme end os. Men som han sagde, kanske giver Gud os nok en bedre tid igen. Ja og så kom vi til at tale om, at kanske skulde vi tilbringe Juleaften på samme vis, men Vorherre tilbragte jo også sammen med hans mor Juleaften, eller en sådan aften i en Hestestald, på grund af at der ikke var plads i de bedre Huse. Og vi må jo være glad ved hvis vi næste år må fejre Jul hjemme, og Juletanken er altid hos mig i denne tid, for I ved jo, at jeg altid holder meget af den tid ind under Jul. Ja kære far og mor hvor vilde jeg gjerne hjem igen, og se den ny stald og lade, og jeg beder om det hver gang, og hjem til min gærning, som man nu rigtig savner, også til alle I kære. Ja jeg kan ikke skrive ret meget i dag, da vi kan rykke af når det skal være, og vi må alle passe vor plads i disse dage. Tak for alle de kære pakker og breve. Vil I ikke sende mig en lille Lommelampe i en pakke, da jeg tit skal skrive et par ord om aftenen, og nu er de næsten udundværlig, og så ved I jo nok med alle de andre små pakker som jeg så gjerne vil have. Ja hils nu alle og sig lille Trine at hun nok skal få i nærmeste fremtid; men i de dage er det udmuligt, og kanske bliver dette brev også først afsendt om et par dage. Ja, Hils nu alle og lev vel kære forældre. Med Hilsen fra eders Peter.

Vi er lige ved at koge kartofler og min kammerat kan Ikke vente til de bliver færdig.

## Søndag d. 29. nov 1914 - Lods

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er sund og rask, skønt det er en streng tid. Jeg er endnu ikke bleven brevene løs, men jeg vil dog sende et lille kort i dag og fortælle Jer, at jeg foreløbig har fået en anden plads. Jeg er bleven forhøjet lidt i min stilling, jeg er nu ikke ved mit Battl. mere; men ved Brigaden som Ordonans. Det er meget bedre på den måde, at man ikke er i Ilden, eller rettere længere borte som før.

Jeg har blot at bringe meldinger fra Generalen til Reg. Men på en måde er det ikke så godt, da man ikke er så tæt ved køkkenet, men jeg er glad ved min nye stilling. I morgen ligger min komp. i stærk Ild, vi sidder i en varm Stue, og har sovet udmærket, Min adr. er som før.

Nu mange Hilsener fra eders Peter.

Vi er to Gefr. og 6 Underofficerer her.

### **Mandag d. 30. nov 1914 - Lods**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Vi lå i nat i den blideste søvn, os Ordenanser, her er vi istedet for 2 - 11 mand, da kom der bud fra Brigaden, at vi kunde melde, at der var en stor Postsending at modtage. Jeg sprang op som et lyn. fik fat på en Bonde med sin vogn; men som ellers heller ikke syntes om sit køreri om natten, og fik postsagerne på vognen og kørte først til min komp. Der blev glæde kan I tro, ja selv Underofficerne, som har forbandet mig i Kasernen, de vidste ikke hvad godt de vilde gøre mig; og jeg selv var ikke mindre glad, for jeg havde jo selv 4 fine store pakker hjemme fra. Aa kære Forældre, I er meget for gode. I havde dog ikke haft behov at købe en Ledertrøje mere. Men jeg siger mange Tak, og for alle de andre gode sager, jeg kunde snart ikke tåle at se det. Og så kom det nu lige da man har tid til at sandse med det, og få det ret ordnet. Jeg kunde jo nok have solgt den enden veste og penge for den; men jeg har nu skenket den til min kammerat, den anden Gefr. Han er fra østpreuser. og hans fars og mors Gård er brændt, og de står helt bare, og de kan; jo ikke sende ham noget, så jeg ved I har ikke noget imod at jeg har givet den bort. Ja han har også smagt lidt af alt det andet. Jeg er ikke med ham sammen mere; men han sørger altid for mit brød og lign. nu i morgen har jeg pakket min gamle veste ind sammen med lidt af hver slags af alt det andet, og skikkede det hen til ham i morgen, så han vil jo blive glad, han er nemlig så nøjsom, jeg ligner ham meget ved hvor Søren Møller, og han ligner ham også.

Du skrev, lille Mor, hvis der var en Kammerat jeg kunde ønske noget, kunde jeg sende adr. Hans adr. er Gefr. Hornisk Meiske 12/147, 37 I D.

Ja ellers er der ikke noget særlig fra igår af. Ja dog, men her har det jo ikke så meget at sige, Hvor hus brændte igår. Det kom af at Stuen ved siden af hvor vi lå, var belagt, med Folk fra Telephonen, og de havde fyret så stærk, så det tændte huset an. Og vi måtte på Hals og Hoved ud, jeg fik alt mit tøj med undtagen en halv brød, min Ske og en Hånd-tørklæde, og mine Øreklapper som du havde skikket. Men jeg har fået en anden af min kammerat, så skaden er jo ikke så stor. For den ene brændte hele hans Tornyster med Indhold, som var meget kedelig. Vi har nu fået en anden; men det var alligevel bedre der hvor vi var igår.

Ellers er Kanonaden lige så stærk som igår; men igår aften havde vi ingen sårede, det hørte jeg fra mit komp. Igår købte jeg mig en udmærket Hestedække for 2 m af en ved Brigadestaben. I kan tro den er udmærket. Ja nu ikke mere idag, og hvis stillingen ikke forandrer sig, som det ikke ser ud til. da vi ikke kan komme videre frem, skriver jeg imorgen til Trine.

Med hilsen fra eders Peter

## Onsdag d. 02. dec 1914 - Lods

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre

Ja jeg skriver et brev hver dag, enten til eder eller til Trine i disse dage, men jeg ved, at det er eder den største glæde Og af nyt er der jo ikke meget at fortælle, så jeg vil i dag fortælle jer, hvorledes sådan et liv foregår i sin enkelhed en Døgn. I går morgen kl. 7 stod jeg op, vaskede mig i lidt vand som min kammerat først havde vasket sig i; men vandet er knap Så havde en kogt kaffe, hvor jeg fik lidt med, og med alle mine gode pakker fra Mor blev der nu en ordentlig frokost sat til livs. Så blev piben tændt, og nu begav jeg mig til at skrive til Trine og Ablings i Skærbæk.

Stuen er en 3-fagsstue med et bord i midten og tre trækasser som bliver benyttet som Stole. De to sider af Stuen er belagt med Halm, hvor vi sover, jeg ligger i den ene Hjørne og har det der helt hyggelig indrettet. Når vi ellers ikke bliver bortskikket, begynder vi at koge lidt kartofler og kød, som vi hugger hist og her ved en Feltkøkken. Jeg må nu ikke klage for jeg får alt muligt hos vor Køkken Sergant. Så bliver der spist lidt henved kl. 11 igen. Kl. 12,15 er der "Befehlsausgabe" ved Divisionen, og kl. 1 er det ved Brigaden, da er vi der alle 11 mand og går nu i alle retninger med vore sager til Reg. Jeg har nu ½ time at gå, jeg går altid, da jeg holder meget af at gå så alene og lade tankerne fare. Når jeg så kommer hjem igen besørger

man sådan små pilleri. I går fik jeg mit tøj vasket, og lidt syet. Så bliver der snakket lidt og så begynder det at blive mørk, og da kommer der i reglen en fra Staben og meddeler, at nu kan vi hente os lidt fødevarer. Så går vi løs, hver til sin køkken. I går aften fik jeg ½ brød, et kop malet kaffe, en Håndfuld sukker, som ellers ikke hører til forplejningen, og et stykke kød. Så går turen tilbage og hen til Brigaden for at se, om der ikke skulde være et brev eller en lille pakke, men i går aftes var der ingen. Da jeg kom tilbage, havde de allerede sat igang med at fortære af de nybragte Levnedsmidler. Og efter endnu at have snakket lidt om, hvad vi har hørt, lægger vi os til at sove, da det er knap med Lys. Jeg vikler mig ordentlig ind i min Dække og Mantel, sender endnu en tanke hjem, og sover så ind. Kanonerne tordner, men jeg ved, at der er en som ikke sover. Og sove så trygt til jeg om Morgenen bliver vågen. Ja nu har I fået lidt mening om, hvorledes vi lever en dag her, og sådan går den ene dag som den anden i denne tid; men stadig med det mål for øje, at nu er der dog en dag mindre til freden. Og særlig i denne tid, da vi venter i hver Øjeblik på at høre at den russiske Hovedarmé, som vi har med at gøre, er slagen.

Ja nu vil jeg slutte i dag med mange Hilsener

fra eders Peter.

## Fredag d. 04. dec 1914 - Lods

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Jeg er nu opstået har fået mig vasket og fået kaffe, så nu vil jeg igen sende eder en lille Hilsen og fortælle, at jeg er sund og rask, og at der af nyheder ikke er noget særlig. Blot vil jeg fortælle, at igår aften, da det havde begyndt at blive mørkt, kom Adjudanten og sagde, at Generalen ønskede sine folk samlet til Gudstjæneste.

Vi gik straks ud, og da der lå en komp. i byen, som han også lod sammenkalde, sluttede vi en kreds om Præsten og Generalen i midten. Han talte helt godt, han talte ud fra det ord, at der falder ikke en Spurv til Jorden uden Guds vilje, og Jeg syntes, det gjorde så godt, efter at i 4 - 5 måneder ikke at have hørt det mindste.

Komp, stod i en firkant og vi stod i det ene Hjørne. Da han talte i slutningen, sagde han, at om også der var strenge tider for os, så måtte vi ikke først tænke på os selv, nej først på dem derhjemme, og jeg ved, sagde han, at mange af eder både har kone og børn hjemme, og hvor det lille barn råber efter "far". Da kom jeg til at se på en, der stod ved mig, en stor stærk karl, som ellers havde stået så rolig og hørt til; men nu kunde han ikke mere, tårerne trillede ham ned ad kinden, og han blev ved med at græde. Det rørte mig forfærdelig. Nu havde Præsten

sluttet, og vi sang, Takker alle Gud, og Præsten trådte tilbage. Da vendte Generalen sig om og spurgte os, om vi havde noget at spørge om. Der blev svaret Nej. Da sagde han, Kammerater, I kan efter udsigterne sove rolig i nat, God nat, Kammerater, og jeg kunde ikke få øjnene fra den store karl; men da Generalen sagde dette, rettede han sig op og råbte med Tordenrøst "God nat, Herr General", og nu gik hver til sit, og vi sov til den lyse morgen i vort Halm, og vi er igen en dag mere i krig og en dag tættere ved Freden.

Ja nu har jeg ellers ikke mere, undtagen en lille af mine kammerater her ved Staben, en Reserve Underofficer. I Civil er han Skuespiller i Berlin og nemlig "komiker". Det var igår aften, der kom så meget Artilleri til byen og skulde blive her natten over. Nu kom der 4 - 5 Underofficerer og spurgte så krads "Hvad kommer herind". Ja sagde min kammerat. Først kommer der Halm, så kommer der Ordonanser ved Brigadestaben, og så kommer der igen en del Halm og Levnedsmidler, og så kan der for min parts skyld godt komme et lag Artilleri. Døren blev lukket og vi så ingen Artillerister.

Ja nu vil jeg slutte og meddele, at af Undertøj skal I foreløbig ikke sende mere, da vi jo også får noget her, og nu har Jeg jo fået en hel del. Og jeg må sige, at jeg mangler ingen ting; men de kære små pakker er dog det bedste hvad en tysk Soldat kan få.

Nu mange Hilsener fra eders Peter.

## **Fredag d. 04. dec 1914 - Lods**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Min kære lille Trine!

Tak for brevet idag, og som du havde skreven Bededag, ja du spurgte om, hvorledes jeg havde tilbragt bededag. Ja lille ven jeg tilbragte den for så vidt helt godt, vi lå ellers i Skyttegraven; men jeg lå i en varm Hestestald og skrev til Thomas Nielsen. Som du skrev, at du syntes at Signe Lycke sagtens kunde være glad, da hun kunde vænte sin kæreste hjem, ja det syntes jeg også; men når man er sund og rask, så kan man da sagtens være glad, om man også til tider skal holde temmelig store Strabadser ud. Og da er håbet dog altid der om igen at komme hjem sund og rask. Aa lille Trine, hvor er jeg glad i aften, det synger inden i mig. Du spørger "Hvorfor". Ja da må jeg først fortælle dig, hvorledes jeg har det. Vi sidder 3 Underofficerer og 3 Gefr. om et bord i vor Stue, alt er stille man hører ikke engang et skud i aften, og nu henimod aften

hentede jeg min post, og næmlig dit brev. Da jeg kom hjem var det i skumringen, og de sad alle i mørke. Så sagde den ene Underofficer, en Reserve, er Lærer i civil, nå Mærsk, sæt dig nu her hen, nu vil vi synge et stykke, og så sang vi alle Stille nat, hellige nat, å det var så dejlig, og så hjemlig. Nu har vi tændt lyset, ja det også kun lyset, for det er en lille Tællelys. Og så kommer du igen og opfrisker din lille sang, om end der vil gå både vinter og vår. Ja tak, lille ven, å deri ser man først, hvor meget man har i dig.

Ja det var blot den ene sætning jeg måtte fortælle dig i aften at jeg var så glad ved dig, ellers havde jeg ikke skreven i aften, da jeg ellers ikke har noget nyt, og det er ikke let at skrive ved så dårlig et lys, som du jo også kan se, da det går op og ned ad linjerne.

Og du får heller ikke mere i aften, da jeg er så søvnig, og jeg håber på, at alle mine breve til dig er kommen hjem, eller ret tere kommer hjem til Jer. Nu mange Hilsener til dig lille Ven fra din egen Peter.

## **Mandag d. 07. dec 1914 - Namur**

**Fra:** Uffe

**Til:** Trine Mærsk

Min kære lille Søster!

Det har tit været i mine Tanker at skrive et lille Brev særligt til Dig, men jeg skal sige Dig, det er meget lettere at skrive til Jer, naar vi er glade end naar vi er sorgfulde og ængstelige. Men i Dag da jeg fik Eders Brev og saa, hvor ængstelig og bange Du netop nu var, lovede jeg mig selv, at nu skulde jeg prøve paa det. Den Krig aabenbarer jo da ogsaa noget godt, saaledes ogsaa, at Du og Peter holdt af hinanden. Det kom nok saadan helt af sig selv som noget selvfølgeligt, da det rygtedes, at Peter var i Krig. Ja lille Søster rigtig hjærtelig til Lykke! Gid Du maa faa Din kæreste Ven sund og rask hjem igen; Aa saadan Glæde der vil blive, om vi alle faar Lov at samles igen, dem der holder af hinanden.

Jeg tror, vi alle vilde holde endnu meget mere af hverandre end før Lille Trine, at vi først nu ret har faaet det at vide med Dig og Peter, giver det og Dig saa kønt et Præg af Trofasthed. Det er nok noget mangen Soldat oplever i denne Tid saa trofaste og kærlige de danske Piger er. Jeg kan nok tale med derom. Jeg kan slet ikke sige, hvor meget min Kæreste har været for mig i denne Tid. Og saadan vil nok ogsaa Peter sige. Du blev tidlig voksen, lille Søster, og faar meget at prøve. Først at Moder blev syg og Du saa tidligt blev HUsmoder, og saa nu dette at Din unge lyse Kærlighed saadan skal prøves, bogstavelig talt næsten i Ild. Gud give, det alt maa blive Dig til Vækst og Gavn, saa Du modnes og lutres derved. Ja Du har vist en Følelse af, at det er svært at være saa langt fra dem, man holder mest af og saa slet ikke kunne hjælpe dem. Det føler ogsaa jeg saa tit her. Men Du har da det, at Du kan være god mod Far og ogsaa mod os, og det hjælper Dig vist ogsaa tit. Er Du nu al Tid rask? Lille Søster Trine, jeg kan saa godt forstaa, at Du tit er træt og ene. Aa naar det er allermørkest, faar vi dog Hjælp og Trøst. "Naar Hjærtet sidder mest beklemt, da bliver Frydens Harpe stemt, at den kan bedre klinge." Gud være med Dig min lille Pige og han gøre Dig glad og stærk. Kærligste Hilsner fra Din Bror P. Jensen.

Trine, har Du mærket, hvilket egen Klang der er i Julesalmerne i Aar, naar vi nynner dem.

De passer saadan i vort Sind.

Hilsen til Far og Tak for Brevet i Dag. Jeg har skrevet et langt Brev til Iver i Eftermiddag.

## Onsdag d. 09. dec 1914 - Dombrova

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevene i går og for de to små pakker. Ja kære far og mor, jeg kan godt forstå at I bliver lidt udrolig, men der var for det første den grund at jeg ikke kunde få brevene bort og for det andet at opmarchen var så hurtig, at vi ikke kunde få tid til at skrive. Men nu har I jo fået temmelig mange i den sidste tid. Vi har nu fået en anden opholdssted, Russerne gik tilbage, og vi indtog Lods. Lods som I kan se på kortet er en temmelig stor Stad, en som Altona og er en stor Fabriksby. To dage efter at den var indtagen, var jeg derinde. Jeg var derinde efter Sæbe og Conjak for Generalen, og så satte han en anden i min plads den dag, så jeg havde hele dagen tid. Og jeg blev der også hele dagen, og det var helt morsomt. Cyklen satte jeg ind på en vagt, og så må I ikke undres når jeg fortæller Jer at jeg kørte i Elektriskspovogn og spiste Spinatsuppe og Svinesteg til 1,60 i et tysk Hotel. Ja det var som jeg var hjemme. Og da jeg næmlig havde temmelig mange penge, da jeg havde fået min løn, så købte jeg mig forskellige Småting, som man ikke har haft lejlighed til at købe i krigen. Man kunde næmlig få alting der. Jeg sender nu et par kort med for at I kan se, hvorledes Lods ser ud. Vi blev der hvor jeg sidst skrev temmelig mange breve fra til om Søndagen, da var Russerne rykket helt lydløst bort om natten, og så løb vi lidt omkring til Tirsdag aften, da kom vi her til en by Dombrova, og hvor vi nu ligger siden.

Hvorlænge vi bliver her er jo ikke godt at vide, men jeg tror ikke, det varer længe før vi igen rykker et lille stykke frem. I går aften har nemlig et Battl. af vor Reg. stormet to Russiske Skyttegrave og taget 200 fanger og 90 sårede, som alle var såret ved Lansestik, det må være forfærdelig så at stikke med den blanke Bajonet, men de må for ellers blir de selv nedstukken. Og efter hvad vi kan høre i dag, går det temmelig godt fremad, tilvenstre for os har de taget 6000 til fange. Men det er jo også på tide, at denne slag får ende, det er et slag som nu har varet i 19 dage, og tror de i de sidste 14 dage hver dag har væntet på afgørelse. Ja kunde vi blot få ro til Julen; men det Ser det ikke ud til, men så må vi jo finde os i det.

Og jeg glæder mig allerede til de kære pakker som er undervejs, for jeg ved at de ikke er så slætte, og hver postsending her er en julegave. Og jeg har erfaren at de allerede er ved Divisionen, så de kommer jo lige to eller tre dage før Jul.



Ja og så vil jeg nu slutte med at ønske jer for anden gang en glædelig Jul og et velsignet Nytår.

Så er jeg kommen på den tanke, at I skal Nummerere både pakker og breve, så kan man altid se, om der går nogle tabte. Og så skrev far, at han havde købt en Lampe til mig, så må I huske at sende et nyt Batteri hver 14 dag. Ja nu lev vel alle I kære til vi ses

eders Peter.

I morgen sov jeg og min kammerat til kl. 8½, nu har vi fået kaffe og er nu ved at skrive. Igår fik jeg 7 breve fra Trine.

### **Onsdag d. 16. dec 1914 - Dombrova**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Blot et lille kort, for at I kan se at jeg har det godt, og jeg ved at det glæder eder når I hører fra mig, og så nu i Julen for at I kan holde en glad Jul. Jeg har lige fået kaffe, og har nu været ovre ved en Feldvebel, som altid holder mine Postsager tilbage. Jeg fik tre Pakker med Cig. Tobak, Aal og Smør, så nu kan vi leve igen. I morgen er der lige kommen efterretning at Østerrigerne har taget 31000 tilfange, ellers ikke noget nyt.

Med Hilsner: fra eders Peter.

### **Søndag d. 20. dec 1914 - Skinidutze (skierniewice)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Peter Mærsk

Kære Forældre!

Har igen lejlighed til at skrive et par ord til eder. Vi er rykket en 20 kilom. frem, som jeg jo skrev på kortet i formiddag; men tiden blir mig for lang, jeg er ganske alene i Stuen, min Kammerat er gået efter brød til os, og nu har jeg længe ligget og tænkt på jer og på Jul, og alt det kære derhjemme, og så kom jeg i tanker om, at satte jeg mig nu til at skrive, så fik I også del i noget af det. Først tænkte jeg på min kære Barndom, hvorledes vi da holdt Jul, og hvor

stor en fest det var, når man havde fået Juleferie. Og hvor hyggelig var det ikke der ind under Jul, når enhver gjorde sit til at fejre en glad Jul.

Så kom jeg til at tænke på en tanke, som jeg som lille så oft har tænkt, nemlig når jeg blev stor, så vilde jeg altid indrette det sådan, når jeg kom ud i verden, at jeg altid vilde fejre Jul hjemme, for jeg syntes ikke, jeg kunde tænke mig en skønnere Jul end hjemme, og sådan synes jeg endnu, men i år må jeg jo desværre lade en anden råde for, hvorledes vi skal fejre Jul. Og man har altid regnet med, at vi kunde slutte ti Jul; men så kan vi jo nok se, at det ikke kan gå an. Jeg kommer altid til at tænke på et lille vers, som Trine hun skrev til mig i førstningen. Om end der vil gå både vinter og vår, og somren med, og det hele år. Jeg skal nok vente dig. Trine kan fortælle jer det, for jeg kan ikke huske mere. Ja det lille vers det kommer oft op i mig, og når jeg kommer til at tænke på, at ligeledes er det med eder, da får jeg igen kraft til at holde ud. Og når jeg så kommer til at tænke på, at jeg må egentlig ikke klage, når man tænker på den gode plads jeg har Og de stakler som er hårdt såret, ja da takker jeg Gud. Og han lader vel også nok engang komme en bedre tid. Og når man så må få lov til at komme hjem, ja den tanke tør jeg næsten ikke tænke mig, for der er så mange der ikke kommer hjem af os, og når Gud lader mig komme hjem, så er det så stort, at jeg ikke kan tænke mig det. Men jeg håber og har en fast tro på, at han hjælper mig hjem igen. Ja det er nu nogen af de tanker, jeg har tænkt mig, da jeg

sad alene, og nu er min kammerat kommen, og han er helt god til at holde modet oppe, så nu går det igen, det er jo ikke så let, når man er alene, og så især nu ind under Jul.

Hils nu alle kære derhjemme.

I forgårs fik jeg en pakke fra Ablings i Skærbæk med en slags Cacao. Kan I ikke sende en dose fuld med tilsvarende sukker (blandet). Det smager udmærket, om også det er i vand.

Nu venlig Hilsen og et velsignet Nytår

eders Peter.

## **Tirsdag d. 22. dec 1914 - Skinidutze (skierniewice)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Kan meddele at jeg er sund og rask, og har det godt. Det er lidt mere besværlig i disse dage, da vi ligger på et Gods om Natten, og i en by som ligger 5 - 6 k. herfra om dagen. Vi ligger foran en lille flod som vi ikke kommer over før de russiske stillinger er taget; men det kommer vi vel til at arbejde med i Juledagene.

Ellers ikke noget nyt.

Nu med mangan Hilsen fra Peter.

Jeg har haft udheld med min pibe, så jeg får vel en anden

## Onsdag d. 23. dec 1914 - Skinidutze (skierniewice)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Far og Mor!

Det er et meget smuk Julevejr i dag, og i aften. Der ligger en tynd lag sne, og træerne hænger helt fulde, ja sådan et Julevejr var det rigtig vi ønskede hjemme, og er det måske også. Jeg sidder i en lille Stue sammen med 4 Thelephonmandskaber og min kammerat. Min kammerat er lige gået til vor Battl. for at se, om Julepakkerne er kommen, men jeg tror, de kommer først imorgen. Jeg ved, at I har meget travlt derhjemme i disse dage med at få alt færdig til Jul. Vi har også tænkt lidt på Jul i disse dage, men det har jeg nu fortalt Trine, så det kan I få at vide. Og Jer vil jeg så fortælle, hvorledes jeg har haft det i de sidste dage. De tre sidste dage har været alle som en. Vi lå (Brig.) på en temmelig stor Gods om natten, og nemlig oppe på Loftet ved Skorstenen, der var det dog lidt varmt. Ved siden af var der et fint værelse med Sofa og alt, hvad der hører til. Der lå de fire Officerer fra Artilleriet, og de rykkede ud om morgenen kl. 4 for at komme på deres plads, inden det blev lyst. Og vi havde fri helt til kl. 9., så gik vi to derind og fortsatte. Min kammerat sov altid videre væk, jeg kunde ikke sove mere, havde altid lidt at pusle ved, og kogte imens kaffe. Kl. 7 vækkede jeg ham, og så drak vi kaffe, fik os vasket, og holdt så lidt snak eller skrev lidt til kl. 8½, så gik vi ned og meldte os. Nu om dagen lå Generalen på et Gods, som lå 4 kilom. herfra, så spadserede vi af derhen. Vi står nemlig her i en meget farlig stilling, foran en lille flod, som vi må over, og I kan tro, det koster blod. Og navnlig mit komp. har jeg hørt, jeg har ikke været der i de sidste dage, skal have en 35 mand døde og sårede. Ja Far og Mor, havde Gud ikke givet med så god en plads, var det ikke godt at vide, hvor jeg havde været. Og jeg skal nok passe på at gøre min pligt for at kunne beholde den.

Vi har ikke så meget at bestille, da alt går nu pr. Thelephon. Når så det begynder at mørknes, og det gør det kl. 2½-3, så rykker vi af i vor kvarter igen, så har vi der en hel del at bestille, at fylde meldinger ud og lign., og mens vi går hjemad, gør vi gærne en lille omvej til vor Feldkøkken for at få vor Brød og sådan lidt, især Postsager. Så bliver der lidt kogt, og så går vi til ro. Middagsmad får vi sjælden. Ja sådan er de sidste 3 dage forgået. Og så er vi snart nået til Jul, og mine tanker kredser om jer derhjemme. Jeg sidder helt alene, som jeg fortalte Trine, og betjæner Thelephonen, de andre sover alle, og de har alle haft det temmelig strengt i sidste dage, så jeg har lovet at sidde til kl. 12. Nu mange Hilsner fra eders Peter.

Vi har et Juletræ og 3 Lys.

## Torsdag d. 24. dec 1914 - Skinidutze (skierniewice)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Glædelig Jul kære alle derhjemme. Ja nu er Juleaften forbi, og jeg kan jo sige den var lidt trist på en måde. Jeg vil da fortælle, hvorledes jeg har tilbragt den. Da vi kom i vor kvarter som var den samme som igår aften, da kunde vi gå hen at hænte os levnedsmidler hos køkkenet. Det var kl. k, jeg gik over marken helt alene og langsom, og tænkte på, nu sidder de ved bordet derhjemme, og Far læser Juleevangelium. Og jeg kunde se min lille Mor sidde i Gyngestolen med Tårer i øjnene da hendes tanker var hos hendes dreng. Og jeg ved at det også har været en trang Juleaften for jer.

Jeg kom så til mit Battl. og havde nu den faste forhåbning ..... medsendte gren har ødelagt papiret var post også lidt ekstra, da alle andre Reg. havde fået Honningkage og alt mulig; men det var nu knap sådan, og jeg blev ikke lidt nedslået. Jeg hørte nemlig, at min halve Komp. var borte, en Officer og vor Feldvebel død og så mangen anden bekendt; mangen er nu også kun let såret, og en del i russisk fangenskab. Så forespurgte jeg, hvad det gav, og da gav det kun brød, jeg fik mit brød, og så gik jeg lige så langsom bort igen, jeg fulgte jer hele tiden og tænkte, nu er de ved det og nu ved det, og jeg syntes, alt faldt sammen, nu havde jeg hørt det, og det tog særlig mine tanker, men så med et kom det op i mig. Ja men du er jo sund og rask, og så blev jeg så glad, lagde mit brød hen og satte mig ned, og bad til Gud og takkede, fordi jeg havde det så godt. Jeg gik så videre og sang Dejlig er den - - for det var så kønt et vejr. Og jeg tænkte på, at ligesom jeg vandrede her over marken havde vel også Hyrderne fra Betlehem gjort det. Da jeg så kom hjem, skulde vi have vor Juleaftensnadver. Og for vi tos vedkommende bestod den af et stykke brød vor Høne og et kop kaffe. Så tændte vi vort Juletræ, vi havde pyntet den med forbindsvat og Patroner, som vi havde hængt op. Og to lys havde vi i det hele, så sang vi alle 6 Stille nat, hellige nat, og så sad vi helt stille en stund, og jeg tror, de fleste af os havde tårer i øjnene. Nå så fik vi igen munden lidt i gang og piben tændt; men det var ikke som ellers, der var noget over os, som vi ikke rigtig kunde fordrive. Vi kogte

den medsendte gren af juletræet har ødelagt papiret, så teksten er ulæselig eller helt forsvundet.

os så endnu engang et kop kaffe, og så besluttede vi, at vi nu vilde lægge os til ro. Så fik vi lidt Halm indbragt og udbredt på Gulvet, og så lagde vi os til at sove, undtagen mig, jeg måtte have et brev skreven hjem og fortælle jer, hvorledes jeg havde tilbragt den ellers så dejlige aften. I morgen er det Juledag; men den vil jo gå som alle de andre, men i morgen håber jeg da, at jeg får mine pakker, der var nemlig slet ingen post idag på grund af de store Troppetransporter i de dage i Tyskland. Ja nu god nat og mangen Hilsen fra eders Peter,

Her er en lille gren af vor Juletræ.

## Søndag d. 27. dec 1914 - Skinidutze (skierniewice)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Far og Mor!

Tak for brevene og pakkerne Juledag. De store pakker fik vi ikke; vi får dem først når vor Komp. er kommen i Reserve, og som jo også er meget fornuftig, da de jo ikke har meget ud af det i Skyttegravene. Men jeg fik 5 små, så jeg kunde nok hjælpe mig. En fik jeg fra Trine, en fra Chr. Bejer Roager og tre hjemmefra, så fik jeg mindst 10 Hejmdal, der har været standsning nu i en 8 dage. I kan ellers tro, at vor komp. har gået meget igennem i sidste tid, de gik nemlig foran for at storme en høj, og det så manges en god mand. Vor Feldvebel og så en Underofficer, som jeg kom meget sammen med, måtte også lukke deres øjne, og fik lov til at holde Jul andetsteds. En lille Scene vil jeg fortælle Jer som er så særlig. Dagen efter vilde jeg til Battl. for at høre hvem der egentlig var falden, for mine kammerater kunde jeg ikke godt få ud af tanken. Og da jeg kom på vejen fra Reg. til Battl. så jeg bagfra en Rytter, og forfra en Muskt, Og da vi mødtes stod alle tre der.

Min H. Meiske, og så en Melderytter, og da det var Julemorgen, ønskede vi alle hverandre en glædelig Jul, og et øjeblik stod vi stille, jeg tror vi alle havde Tårer i Øjnene. Men jeg kan sige, hvor blev jeg glad, og jeg tror allesammen. Nu måtte Meiske fortælle os, hvorledes det egentlig var gået til, for han var jo den eneste, der havde lavet det med. Og da vi havde talt lidt sammen, gik hver igen til sit. Ja det er Juleoplevelsen, og den ene dag går ellers som den anden, og nu er Julen jo snart forbi.

Ja jeg må slutte, da posten går, og jeg vilde dog have brevet med, og I har jo da fået en lille Hilsen.

Ja nu mange Hilsener fra eders Peter.

## Fredag d. 01. jan 1915 - Skinidutze (skierniewice)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet igår og de to pakker. Jeg vil ønske Eder et

godt og velsignet Nytår, og at vi må ses i dette år. Jeg vil nu fortælle Jer, hvorledes jeg har tilbragt Nytårsaften. Jeg ligger endnu i samme lille Hus som før og hvor jeg fejrede Juleaften. Forskellen er blot, at jeg eller vi to ikke ligger med de Thelephonister som før, men med 4 gamle Landværnsmænd, som nu tjæner Thelephonen. Det er helt morsomt med sådanne gamle knarker. De tre er født 1877 - og den anden 1880. Og nu var de jo ikke rigtig kendt

med sagerne, så jeg måtte jo hjælpe dem lidt tilrette. Og de var jo så ængstelig for at de skulde lave en bummert. De er alle gifte og fra Berlin, Sachsen og en fra Hanover. Nu nåede vi til igår aftes, og nu var det jo om at få lidt tilrette til Nytårs Nadveren. Og da vi bægge to havde temmelig meget at bestille igår, skulde de besørge os lidt. Men vi tvivlede jo nok på det, at de ikke var rigtig kendt med den slags ting. Og da vi kom hjem kl. 4<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, var der ikke andet end vort brød der. Nej sagde de der var ikke noget at få. Nu stod vi der, skulde vi nøjes med at spise et stykke tørt brød, uden kaffe. Nej om også kl. blev tolv så vilde vi to dog hen at se om vi ikke kunde klemme lidt. Og afsted. Vi kom først til Batl. for at høre om post, som de ikke vilde give ud til de gamle, ganske rigtig jeg havde to små pakker, en med pølse og Boullion og en med Chocolate, og to breve. Så til køkkenen der fik vi et stykke Oksekød og lidt Talg, og så fik vi et kopfuld Ruhm. Så nu hjemad. Da jeg nu kom hjem, var der kommen bud igennem Thelephonen, at jeg skulde på buroet for at forklare noget, jeg tog straks afsted mens de andre ordnede med sagerne. Da jeg gik hjem igen var det så stille og så tyst, og jeg tænkte på alle de kære Nytårsaftener, som jeg havde oplevet derhjemme. Jeg satte mig nu hen på en Sten og takkede Gud for det gamle år og bad ham om han vilde bevare mig i det kommende, og få lov til at komme hjem i dette år.

Så gik jeg videre. Da jeg kom ind, havde de allerede Sagerne færdig. De havde skåret kødet i små stykker og så stegt i Talg, det smagte udmærket. Så blev der vand kogt til Boullion

og så et stykke brød dertil, det var Nadveren. Så havde vi to fået en par Cigarer af en af Officererne, de blev så antændte sammen med et lille Julegren, som jeg fik fra Trine. Bagefter igen vand kogt til vor Rum. Jeg lavede den dejligste Grog, lidt flov var den jo; men om også jeg kun fik en halv kopfuld kunde jeg dog mærke det køre rundt. Og så gik vi til ro. Og de gamle de glædede sig over, at vi virkelig kunde præstere så meget. Vi la os nu hen og tænkte på Jer derhjemme.

Send endelig lidt skrive papir, da det er det sidste. Tak for de 5 Mark til Jul..

## **Fredag d. 08. jan 1915 - Skinidutze (skierniewice)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for alle de kære breve og pakker igår. Først fik jeg fem (5) som jeg selv hentede, og da jeg var kommen hjem, og jeg havde fået lidt at spise, kom der en Melderytter (min kammerat) med 9 (ni) og ialt en 15 breve og kort. Der var en pakke fra N. Kjær eller Sine, en fra Hejmdal med fint Skrivepapir og et Julekort fra Thomsen. Så en fra Katrine Midtgård med Nødder. En fra L. Abling, som næsten altid er de praktiske. Han sender Støvlesåler, Tee, Kaffe og Cacaovyrfle, Pebermynte og Salmiak. Og eders pakke med brune kager og Smør, ja

nu har jeg alt muligt igen. Men jeg måtte også spise tørt brød den sidste dag. Og så fik jeg et halv pund rigtig godt fedt fra en kammerat, som nu er bleven Underofficer ved køkkenen. Ellers er der ikke meget nyt, vi retter os ind efter at blive liggende her længere tid. Jeg fik også 6 breve fra Trine hun skrev om Juleaften, og om at I havde været sammen i Skærbæk og købe ind til Jul. Ja og I fortalte hvorledes I havde tilbragt Juleaften og Juledag. Ja lille Far og Mor, det har jo ikke været helt let, og jeg ved at det har været værre for eder som for mig, da jeg ved hvorledes I har det; men I ved ikke, hvorledes jeg har det. Men Gud ske lov at I dog har hørt fra mig der ind mod Jul. Jeg skrev også en temmelig del breve for at der skulde træffe en til Juleaften. Og jeg har også skreven hveranden dag i Julen. Jeg fik også eders Julebog og den lille Salmebog; men jeg havde allerede fået en fra Margrete Jørgensen Skærbæk. Jeg fik også et meget kønt brev fra Broder Hansen og Mathilde og Ellen. De skrev blandt andet, at de ting som var mellem os nu helst skulde være glemt, da det jo kun var småting imod hvad der nu foregik ude i den store Verden. Jeg havde jo sendt dem et kort til Jul, hvorfor de takkede, og de skrev, at det jo egentlig var dem, der først skulde have tænkt på mig.

Ja ellers har jeg ikke noget særlig idag, og jeg skal jo også have skreven til alle dem, som har tænkt på mig. Om det så er Jørgen Andersen, Bakkely, så har jeg fået et langt brev.

Ja nu vil jeg slutte med mange Hilsener fra eders

Peter.

NB. I går skød jeg en Hare, så i dag giver det lidt særlig. Laust Obling har sendt mig en pakke Insektpulver; men jeg har det nu ikke så hårdt behov. Men jeg kan også finde en af og til. Men Annis er bedre, så I kan sende mig en lille glas. Og forglem så ikke Tobak og Tændstikker.

## **Mandag d. 11. jan 1915 - Skinidutze (skierniewice)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet igår, i dag har jeg ikke hentet min post endnu. Jeg er sund og rask og har det godt, og bor endnu på samme sted som før. Vi har lidt vinter, men det er slet ikke kold. Men tiden blir forfærdelig lang for os her i vor lille Hus, og de gamle de længes jo efter deres koner og børn, og så får man jo også længsel i sind, og bliver ofte lidt udtålmodig; men vi må jo igennem. I dag er vi kun to hjemme, de andre er ude at fægte. Men en af os to skal altid

blive hjemme på grund af Thelephonen, da det ikke er helt let at sætte sig ind i. Og nu da vi kun var to syntes jeg, at der var udmærket lejlighed til at skrive. Den gamle sidder ved Apperaten; men i hver 5 minutter må jeg høre op, jeg kan ikke forstå hvad de nu egentlig vil, siger han, og han kan jo heller ikke huske alle de navne på alle de Officerer som hører til os, og som jo heller ikke er så let. Der er lige kommet et Thelegram fra Italien, at den Italienske Gesant er afrejst til Paris, og jeg hørte at de højere Officerer er særlig spændt på hvad det vil blive. Jeg hørte igår to Stabsofficerer talte om, at de mente, det var aftalt, at Italien først skulde gribe ind, når det kneb, da når Italien kommer i krig bliver det ikke så let for os med Forplejningen, og nu mente de, at nu vilde Italien enten tvinge de Allierede til Fred eller de sætter 3de Armékors ind i Frankrig. Ja Gud ved hvad det skal blive til, blot det snart var Fred, at komme hjem er jo ikke til at tænke på, og forlanger det heller ikke, blot vi kan komme under lidt menneskelige forhold igen. Nu regner jeg ikke med at komme hjem, hvis jeg da må komme hjem igen, før til vi kan smide det hele i Hjørnet og trække vor blå Kittel og Træskoene på igen. Ja og så rigtig sanse med alt det sager I nu har fået hjemme. Men det vil jo endnu vare en dag. Ja nu har jeg ikke meget mere i dag, da jeg ikke rigtig kan samle tankerne, ved alt det ringeri. Jeg mangler ikke videre noget, blot af og til et par Lys og Tændstikker.

Ja nu vil jeg slutte med mange kærlige Hilsener fra eders Peter. Jeg kan godt lide dine brune kager Mor.

### **Onsdag d. 13. jan 1915 - Namur**

**Fra:** P. Jensen (Trines bror)

**Til:** Trine Mærsk

N. 12/1. 15.

Tak for Dit Brev kære lille Søster.

Fire Breve fik jeg i Aften. I Morgen skal jeg se at faa skreven nogen Breve igen. Jeg faar nok ikke Lov at rejse hjem før mit Saar er helt lægt, men forhaabentlig varer det heller ikke saa længe nu. Jo, jeg har faaet dit Brev med Kortet fra Hytten.

Hils dem fra mig.

Kærlig Hilsen til Dig og Far og Jer allesammen derhjemme

P Jensen

Feldpost

Frk. Trine Kjems Gad, Ravnholt Roagger Schleswig-Holst.

Poststempel:



Festungslazaret Namur

## Fredag d. 15. jan 1915 - Skinidutze (skierniewice)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.

Tak for Juletræet igår, og Cigarerne. Ellers har jeg ingen af pakkerne fået, da vi ingen post har fået på grund af den store Artilleri Munitionsforbrug; men så får vi nok om to dage har vi hørt.

Det er vinter, og en stærk østenvind jager ind over de flade og udbeboede marker, og kold er det ude, så det er bedst at blive inden døre. Og jeg er også kun ude 2-3 timer om dagen, ellers bliver vi inde i vort lille Hus, og hos mine gamle Kammerater. Vi ligger endnu foran floden, og jeg tror ikke, at vi kommer over den nu foreløbig. Den Stilling russerne der har indtaget er nemlig værre at tage end en fæstning. De ligger jo hinsides floden, bagved floden er der Sump og Tørvemose, og så kommer der en temmelig stor Høj, hvor de kan se alt hvad vi foretager os om dagen, og de har 5 Skyttegrave bagefter hinanden, og hvorfra de kan beskyde os fra alle 5 på en gang. Nu igår kom der Melding at vi skulde blive liggende her en længere tid, og indrette det lidt Husligt, så nu må vi jo til at se os lidt om, vi har slæbt lidt Træ ind i morgen i forråd, for ellers bliver det taget bort af andre Tropper. De gamle er jo ikke rigtig kendt med at bringe lidt sammen, men de lærer jo, så det bliver jo altid bedre. Igår fik da en af dem lyst til at gå med mig på min tur. Og nu går jeg altid over marken og over en gammel Slagmark, hvor der altid ligger Tornyster og alt sådan noget, som vi aldrig ser efter; men min gamle kammerat skulde jo nu have alt eftersat, og ikke alene eftersat; men han slæbte så meget med, så han kunde snart ikke bære mere, og alt vilde han have med hjem til Berlin. Jeg kunde ikke lade være med at le af ham, for han kunde anvende det alt hjemme i Berlin. Vi lever ellers helt godt sammen vi 6 mand, og hvis det bliver som det er, kan vi nok holde det ud her vinteren over.

I går var min kammerat på jagt og skød en Hare, så i dag giver det jo lidt ekstra. Det værste er jo altid med os, at hvis vi har det ene, har vi ikke det andet, og nu i dag har vi ikke noget at stege den i, så vi må koge den, og den damper allerede sammen med en gryde kartofler. Ja når I nu hører, at vi indretter vinterkvarter, så siger I vel, at så kan det vare længe endnu. Dertil vil jeg svare. Efter hvad man kan se og dømme, og hvad de mener i de højere kredse, så varer det ikke så længe mere. Og jeg tror det heller ikke. Når man blot betragter Tropperne, så er vi ikke i stand til at yde en  $\frac{1}{4}$  del af det, hvad vi i Sommer har præsteret. Og nu et bevis på at alle er trætte er (nu i kl. at Generalen har meldt sig syg, Obersten er død;

min gamle Major har meldt sig syg) ikke de ord igen. Og mange, ja de fleste af de bedste folk er borte, og dem kan de ikke ersætte, og er jo heller ikke at forlange, at sådan en gammel mand og sådan en ung fyr på 16-18 år skal kunde holde det samme ud som os, eller som vi har holdt ud. Ja ellers er der jo ikke meget at fortælle Jer af nyhed. Og jeg mangler heller ikke noget, mit Smør slap op igår, men min kammerat havde fået et stykke flæsk ved køkkenet, så nu har vi igen fedt for to dage. Og pølse har jeg endnu for idag, og måske kommer der post idag, det ligger allerede ved Divisionen.

Kan I ikke sende mig 200 Cigaretter, det er til at fordele imellem køkkenmandskabet, for dem blir jeg en hel del skyldig, for de er gode ved mig. I kan jo sende sådan en kassefuld, som man kan købe hos Frandsen i Skærbæk. Ja nu vil jeg slutte med mange kærlige Hilsener fra eders Peter.

### Lørdag d. 16. jan 1915 - Skinidutze (skierniewice)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet i forgårs, i dag får vi vist igen post, så jeg venter jo at høre hvorledes I har det i dag. Posten har ellers været lidt sløj i sidste tid, da der er stor Munitionstrans-port; men så får man det jo alt på en gang. Vi er nu stået op, fået os vasket, og drukken kaffe, og nu går det løs med skriveriet. Af nyt er der ellers ikke meget, som kan interessere Jer, og måske hører I det før brevet kommer hjem. Først i overgår 31000 Franskmænd tagen tilfange, i nat kom der Thelegram, at igår havde de taget 1400 mand 4 svære Kanoner Maskingeværer og lign.

Her hos os er der ikke noget og kan heller ikke være det, da vi ikke arbejder på at komme videre frem; men fløjene skal bøje om, og vor venstre fløj skal ligge cirka 17 kilo. fra Warschau, og der blev sagt i forgårs at de svære 42 cm Mørsere var undervejs, og de blev beførderet med ilfart, da Hindenburg vilde skænke Warsrchau Kajsere til hans fødselsdag, om det lykkes blir vel et spørgsmål. Men en ende må det jo snart få. De store magter må dog snart kunne indse, at det blot er om at ødelægge folket, da til store Resultater vil det jo ikke falde på ingen af siderne.

I dag er mit Battl. kommen i Brigade Reserve og ligger kun en 3 kilo. herfra, så jeg får vist tid i eftermiddag til at komme derved, jeg skal afhænte Lønning og har forskellig at besørge der. Og mangan af de gamle Gefr. er bleven Underofficerer, dem må jeg jo også hen at se, hvorledes de tager dem ud.

Jeg har lige optaget en Thelephon fra Frankrig, at i nat har de taget 5.200 Franskmænd tilfange 14 Kanoner 6 Maskingeværer. Og der kom også, at i Berlin var der meget tale om fred. Ja det var jo nu helt andet.

Jeg har forglemt at fortælle Jer hvor glad jeg var ved den lille Salmebog som I sendte mig. Her går man og forglemmer alle de kære gamle Salmer og Aftensange. Jeg har tit prøvet på, at synge en når jeg gik alene; men der kom altid et par ord som jeg ikke kunde huske. Nu bærer jeg den altid hos mig, og når jeg går hjem om aftenen, går jeg ganske langsomt og synger en aftensang. Trine har afskrevet en sang i brevet, som jeg har læst igennem et par gange; men min lille bog er lige godt bedre. Og jeg synes næsten at det er ligesom alle de Salmer der er i den netop er henvist på os Soldater, kanske er den også blot for os.

Ja nu må jeg slutte med mange Hilsener til Jer alle fra eders Peter

.Tak for Lomkniven, den er godt indviet.

Hvorledes går det har I sendt en pibe af til mig ?.

### **Onsdag d. 20. jan 1915 - Skinidutze (skierniewice)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevene og pakkerne med Mavebælten og alle de små ting. Mavebælten er helt god, da jeg har så ondt i Hyggen, jeg ved ikke om det er Gigt eller om det er af alt den hårde leje også ofte en 12 - 13 timer. Ja ellers er alt ved det gamle og det går som en lang dag. Ja jeg har fået nye Kammerater, de gamle har fået en anden Station, nu er der kommen en Aktiv. Gefr. en friv. som er Gymnasiallærer og så en Skollærer, meget flinke folk, men de er jo kommen lige fra Berlin, så det er jo ikke så let at komme ind under de forhold, som vi lever under. Ja det er sandelig også sært, at man kan holde det ud, da vi lever jo endnu i mere skidt end dyrene, og til man ikke får en sygdom på Halsen undrer mig. Men jeg passer nu grulig på, med at vaske mig ordentlig hver dag, og af og til vaske mine Skjorte. Og ligeledes af de dele man spiser at de altid er rene. Der kommer også temmelig strenge befalinger angående renligheden. Og nu får vi Rum for Koleræ; men desværre jeg får ingen da jeg er kommanderet. Det er nu ikke fordi jeg er bange for Kolerafaren, men man skal jo se sig for. I går var jeg ved Feldposten og sendte 500 M. af for mine kammerater i komp. I skrev om jeg havde fået de 5 M. før Jul. Ja dem har jeg fået, men det har jeg da skrevet, men brevet må jo ikke være kommen hjem.

Ja jeg ved snart ikke hvad jeg skal fortælle Jer, da man ikke oplever det mindste. Et blot, at jeg drømte i nat, at jeg var hjemme, og jeg sad i køkkenet og spiste Ribbensteg og Hvidkål, og jeg kunde ikke mere; men Mor blev ved at proppe op, og så fik jeg Mavepine. Jeg blev

vågen, Mavepinen var der, men Stegen og Hvidkålen var ikke der. Forhåbentlig må vi opleve det. Ja nu vil jeg slutte for i dag, med mange Hilsner til jer alle fra eders Peter.

Kan I så ikke sende mig et par Blyanter, nemlig Blækstift eller Blåstift.

Og er der så ikke sådanne små Cognacflasker at få på Apoteket, der er mange der får dem, og de er ekstra lavet for os og for Smitten og forskellige Sygdom

Eders Peter.

### **Fredag d. 22. jan 1915 - Skinidutze (skierniewice)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære forældre !

Tak for brevene og pakkerne i går med Aal, ost, Underbukser og Strømper. Og i dag får vi vores Julepakker, så nu har vi nok foreløbig, og I kan dog spare lidt ved posten nu en tid, da jeg jo ved at der er noget i pakkerne. Min kammerat fik hans i går aften; men jeg kunde ikke rigtig vove at spise med, da min Mave er i udorden. Jeg ved ikke men jeg tror, jeg har fået det af en Middagsmad, som vi fik forleden ved Køkkenen. Jeg tror det var helt godt, hvis I sendte et pakke Camilla Te.

Underbukserne er udmærket. I behøver ikke at sende mere undertøj nu foreløbig, da jeg også har fået en rigtig fin Julepakke fra Røde Kors, men har fået den ved Brig. Der var en Skjorte et par Lommetørklæder og Honningkager og alt muligt. Du skrev lille Mor, at du tænkte hver aften, hvordan en leje har min dreng i nat. Jeg sover udmærket og fryser slet ikke. Jeg har min plads i det ene Hjørne, og der har jeg to bundter Halm, som hver aften blir udbredt, og så kommer der først en Felt som under Dyne og Lagen og så kommer jeg og dækker mig til med min dække og Mantel', og som Hovedpude min Trøje, og så sover man til den lyse morgen. Men I kan tro jeg tænker ofte på min lille soveværelse og seng; men Gud giver mig nok den lykke, at jeg må få lov til at hvile der som før. Ja jeg har jo ikke så meget at fortælle Jer, når jeg skriver så tidt. Og her går den ene dag jo som den anden.

Nu mange Hilsner

fra Peter.

### **Mandag d. 25. jan 1915 - Skinidutze (skierniewice)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevene og store pakkerne igår, de andre er endnu ikke ankommen. I skrev at I havde ikke hørt fra mig i 14 dage, jeg kan ikke forstå det postvæsen, da jeg mindst skriver et brev hver 3 dag. Men Trine klager jo også over det; men jeg kan ikke gøre for det. Nu er der også en post brændt fra d. 18 så der får I vel igen en stoppelse. Men vi kan ikke klage over posten, vi får post hver dag i den tid. Og nu har vi meget for meget. Så skriver I om pakker fra Ludvigs og alle dem, jeg har slet ingen fået af dem. Men de kommer vel og jeg skal nok sende et kort af til Ludvigs. Så skrev I om, at jeg havde fuldskæg, nej jeg ser ud akkurat som hjemme. I hver uge raserer jeg mig, og for en 14 dages tid siden fik jeg håret klippet i en lille stad hos Jøderne, og nu har jeg opstået Hår, så der er ingen forskel. Nej her kan man ikke løbe rundt med fuldskæg, og Tøjet skal man også holde lidt bedre i orden skønt det ikke er så let, da det snart blot er lapper. Men jeg har det helt godt i orden nu. I skrev om Callesen, han ligger i Flensborg, han har bugskade, og Poulsen er også borte, så jeg er ganske alene, men det gør ikke noget, hovedsagen er, at det snart blir fred og vi kan komme hjem igen.

I skrev om, at Nis Bek vilde have Tyskland knust, ja det er jo ikke godt at sige; men jeg tror, at ingen afgørende Slag bringer fred, nej en overenskomst fra oven skal bringe fred. Og der vil vel også snart være ende med pengesækken. Ja nu har jeg ikke mere i dag, da vi oplever jo ikke det mindste; men jeg vil dog sende en Hilsen da jeg ved I er glade ved hver brev.

Nu mange Hilsener fra eders Peter.

### **Onsdag d. 27. jan 1915 -**

**Fra:** Uffe

**Til:** Maren Mærsk (Peters mor)

Kære venner.

Tak for pakken, jeg fik den i går. Dine brune kager smager udmærket, Maren. Det siger de andre også, som smager dem. Kakaopulveret er også meget godt.

Hils Peter når I skriver til ham.

venlig hilsen

fra Uffe.

Fru Maren Mærsk Østeråbling pr. Roagger kr. Hadersleben Schl.Holstein

Poststempel: K.D.Feldposte-Edition XIX Ersatz-Division 28.1.

## **Fredag d. 29. jan 1915 - Skinidutze (skierniewice)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre

Jeg har meld mig syg og ligger nu på Syghuset i Skjærnevitze. Hvad Jeg fejler ved jeg ikke; men jeg tror det er Mavekartar. Vi er to danskere på Stuen. Send ingen ting da vi får alt godt.

Blot et par Æbler

eders Peter

Ja jeg kan ikke mere da vi skal ligge helt stille

Ufrankeret og ustemplet konvolut: Feldpostbrief

Jes Mærsk, Oster Abling pr. Roagger, Kr. Hadersleben, Schles-  
vig Holstein

## **Tirsdag d. 02. feb 1915 - Skinidutze (skierniewice)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Hejmdal (Sønderjysk avis)

Fra Felten

Fra Kampene i

Polen.

Pr. (Rusl.), den 10.

Januar.

Jeg er Ordonans ved Brigadestaben. Om Dagen ligger vi paa et Gods ca. 4 Kilometer bag Fronten. Men om Natten gaar vi tilbage til et andet Gods ca. 7-8 Kilometer bag Skyttegravene.

Russerne ligger bag en lille Flod R., hvor de har forskanset sig paa en Høj. De har fem Rækker Skyttegrave, saa de kan beskyde vort Fodfolk fra 5 Grave paa en Gang. Vi har som Følge deraf en meget farlig Stilling.

I Førstningen vidste vi ikke, hvor stærkt Højen var besat, nærmede os til en Afstand paa 500 Meter og vilde gaa over Floden. Men dette maa Russerne vel have anset for alt for næsvist af os. Vi fik nemlig en Ild, som vi endnu aldrig havde været udsat for. Vi maatte gaa tilbage. Men om Natten, efter Mørkets Frembrud, gik vi atter frem til samme Sted, gravede vore Skyttegrave, hvor vi nu ligger., og kan foreløbig ikke komme videre som Følge af den 4-5-dobbelte Overmagt.

Nu har Russen imidlertid mærket, at vi ikke arbejder for at komme over, men har andre Planer, saa nu vil han over at se vore Stillinger efter. Og netop en køn og stille Nat som denne havde han planlagt et Angreb paa os.

Brigadechefen var kommet i Kvarter, og mine Kammerater og jeg var ogsaa kommet hjem - vi bor i Telefonværelset. Generalen og hans Stab var ved at spise Middagsmad, og vi kogte ogsaa lidt. Da kommer der én ind og siger, at der kan høres Infanteriild på vor højre Fløj. Ti Minutter efter ringer det i Telefonen. Der kommer fra Skyttegraven telefonisk Melding om, at Russen har aabnet en Ild, der kunde ligne Indledningen til et Angreb. Brigadeadjudanten kommer til Apparatet, men tror ikke, at det har noget at betyde. Det ringer igen; et andet Regiment melder, at det er udsat for stærk Artilleriild. Generalen kommer selv til Apparatet og spørger for ved et andet Regiment, hvad der foregår der, og han erfarer da, at der sandsynligvis er et Angreb i Gære over hele Linjen i hans Front. Han venter endnu ca. 20 Minutter. Men da der stadig indløber Meldinger om, at Ilden forstærkes, tilkalder han nogen Reserve.

Reserven er paa sin Plads. Pludselig kommer der Melding om, at Russerne angriber med en 4-5-dobbelt Overmagt og sandsynligvis vil gaa over til Storm. Straks telefoneres der ud til alle Sider, at alle Reservebatailloner saa snart som muligt skal frem til Understøttelse.

Imidlertid er Russerne allerede gaaet over til Storm og har taget vor første Skyttegrav. Men det vilde vore Folk dog ikke finde sig i at være uden Grav om Natten.

Nej, nu var Reserven der, Generalen befalede: de tagne Skyttegrave tages tilbage, Trompeten lød - for mangan én sidste Gang - og saa gik det atter frem mod Fjenden. Det kom til en Kamp, som, efter hvad min Kammerat fortalte, ikke er til at beskrive. At bruge Bajonetten var der for mange til, nej, de maatte som i gamle Dage bruge Kolben. Ja, min Kammerat, en Hornist, som intet Gevær har, maatte bjærge sig med sin Trompet. Efter kort Tid indsaa Russerne, at om de end var mange, maatte de gaa tilbage. Vore Folk indtog atter deres gamle Grav og sendte Russerne en sidste Hilsen, nemlig med Kugler. Men det viste sig, at mangt et Gevær ikke vilde gaa af efter den Omgang, det havde faaet.

Vi indtog altsaa igen de gamle Stillinger, og Reserven blev sendt tilbage. Men mangan en god Mand maatte blive der og hviler nu i Ruslands kolde Jord. P.M.

## Tirsdag d. 09. feb 1915 - Skinidutze (skierniewice)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Jeg ligger endnu i samme Hjørne og seng som sidst da jeg skrev. Aa hvor gør det godt når man blir bedre at ligge i en Seng. Vi har tre varme dækker til at dække os til med, og så blir der varmet herinde. Mad får vi ikke af, blot tynde vare, Mælk, Vin og Kakao.

Jeg spekulerer jo på at blive Felddienstunfähig som jeg skrev sidste gang.

Ja nu ikke mere denne gang, send ingen, send højst et Æble og Batteri, ellers kan man få alt her. og så ikke til 12 k. men til Feldl. Skärnevitze.

Med Hilsen eders

Peter. Når jeg blir bedre skriver jeg også til Trine.

Hils Hende

## Onsdag d. 24. feb 1915 - Jetsov (Jezow)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.'

Ja nu kan jeg jo fortælle det, jeg vilde ikke før, Jeg har haft en ondt artet Tyfus, men nu er Faren overstået. Og jeg går nu oppe her i denne Lazaret. Jeg er lidt slap endnu, men må ellers alting. Kan få alting at spise, blot jeg havde haft en Grossen; men pengene blev taget os af i første Lazaret, og dem får vi først når vi kommer tilbage til komp. igen. Men det går jo også uden.

Men jeg ved slet ikke hvorledes jeg skal få pengene hjemmefra, da jeg jo nu går herfra kanske i dag, i Auto til Lodz, hvor vi skulde have 6 uger ro. Men om vi så blir på en adr. er jo et spørgsmål. Ja det ser dårlig ud, alle mine sager er borte, om det så er jert billede, cg jeg går uden Seler, da de er også borte, og jeg kan jo ingen købe. Men det går jo altsammen, hovedsagen er at jeg er snart sund igen. Og i fronten, tror jeg, kommer jeg ikke mere.

Så er der en Saniteter, en ung fyr fra Posen, han har plejet mig hele tiden, og ham skylder jeg sandelig meget, og han går vist med til Lodz. Jeg havde tænkt at give ham en 5 -10 Mark. Derover kan I nu bestemme og sende derefter. Men han lever blot for hans Tante, som sidder i små kår, cg han sender hver penning, han har over, hjem. Ja jeg skal jo nok sende



den ny adr. så snart jeg kommer der. De penge, I har sendt af er jo enten kommen hjem igen, eller de er gået til komp. De er jo ikke tabt. Men det er jo temmelig mange penge at lægge ud.

Nu mange kærlige Hilsener til Jer alle eders Peter.

Hils Trine hun læser vel mine små breve.

### Lørdag d. 06. mar 1915 - Lods

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Aa hvor er det godt at ligge i en varm og god Seng. Og så altid blive tiltalt med ven og kammerat og lign. Jeg har lige fået Davre og er nu rigtig godt tilpas. Ja jeg kommer vist lidt nærmere hjemad. De ved ikke, men de mener at der er et temmelig stor slag i vænte og så skal vi lave plads for de sårede, der kommer. Og så kommer vi til Lazaretter i Tyskland. Der er allerede kommen to Transporttoge bort. Men jeg kommer med en der kun har II kl. vogne. Når den går ved vi ikke. Kedelig er det med mine postsager, for de bliver jo altid bagefter, nu har jeg siden i Febr. ikke hørt fra jer. Men når jeg kommer til Tyskland skal jeg nok skynde mig at sende adr, så I kan Thelegrafere de ord (Vi har det godt) så er jeg glad og tilfreds. Og så skal I slet ikke sende mig, da det jo dog ikke kommer til mig før vi igen er borte. Det værste er at være uden penge; men det går jo også nok, ihvertfald skal I ikke sende mere af. Jeg lever jo også godt foruden tilsætning; men man kan ikke engang købe en Tændstikke.

Eftermiddag.

Jeg kom ikke videre i formiddag da jeg var til kirke. Jeg vilde først ikke derved, da jeg var bange for at jeg skulde fryse, men jeg gik dog. Ja kære far og mor, nu har jeg været i krig over et halvt år; men jeg har endnu aldrig grædt sådan som i dag, jeg kunde ikke holde mig, da han talte hele tiden om hjemmet og om dem der hjemme, og det var som var det et stik i mit Hjærte. Ja jeg kan ikke fortælle Jer hvad han talte om. Og vil nu fortælle om noget andet.

Søsteren er en temmelig gammel kvinde og ligner meget Magdalena Villadsen. Hun har 12 mand på hendes Stue; men I kan tro om vi også alle får forskellig Medicin, så er der ingen der kan narre hende. De er meget flinke, og gør alt muligt for os. I dag har Dr. sagt at jeg kunde ryge lidt. Nu skulde det jo straks prøves, men jeg havde hverken pipe eller Tobak.

Jeg bad Søsteren om en pipe. Nu har jeg fået en Leer pipe som de brugte i gamle dage; men det smager helt godt.

Feldveblen for Sanitætsvæsnet fortalte os, at når vi kom til Tyskland skulde vi blot Thelegrafere vore adr. hjem, så havde vi straks forbindelsen. Det gjorde de næsten alle sagde han. Men nu skal vi jo da først til Tyskland.

Ja nu har jeg ikke meget mere i dag, og vi skal også have Middagsmad.

Så vil jeg slutte med mange Hilsener til Jer alle derhjemme

fra eders Peter.

Hils Trine

Jeg er meget ked af at alle eders billeder er borte. Men jeg håber at jeg snart må se Jer i Virkeligheden.

Jeg har nu fået Middagsmad (nemlig Kartoffler og Frikadel) og nu vil jeg have en lille Middagslur. Men jeg synes at jeg må hellere få papiret fuld. Ja jeg forglemte at fortælle at Leerpiben den kvalmer. Vi må ellers ikke ryge i sengen; men Søster hun siger det er for kold der hvor vi må ryge. Ja nu har jeg ikke mere

eders Peter.

På konvolutten

K.D.Feldpostexp.

Feldpostbrief

Gefr. Mærsk

des

J. Petersen Mærsk

z.z. Krigslazaret

-7.3-15.10-11V

Øster Abling

Abteilung 124

Oberkommando

pr. Roagger

Madchenschule Lods.

der

Kr. Hadersleben

12/147 37-Division

9. Armee

Schlesvig-Holstein

XX Kor.

**Mandag d. 08. mar 1915 - Øster Åbølling**

**Fra:** Maren Mærsk (Peters mor)

**Til:** Peter Mærsk

Kjære lille Peter.

Jeg er her nu igjen, og spørger til min lille dreng befindende, er du bedre kjære Peter, går det bestandig fremad ? idag venter jeg brev fra dig, du må ikke vente så længe med og skrive hjem til Moer, du ved hvor jeg længes efter og høre fra dig, men måske er det Postvæsnet der er skyld i det. igår var vi til Møde og så vilde Peter Gad have os med ud lidt. Trine var ikke henne, hun havde lidt ondt i Benet, de havde jo havt så mange fremmede i de sidste dage, da P. Jensen var kommen hjem, og Iver og Ellen var også hjemme, og hun havde havt en stor Vask, så hun var næsten udkørt, men så kom der igjen mange igår. Rosendal var med derud og Truels Bejer og Anne Tønder, og igjen Iver og Ellen, og Agnes Schmidt. Så du kan tro, at Krigen blev drøftet, de var så vidt at de begyndte og lave Flagstænger.

Iver er en Krikiler, han kritiserede, om det så var Feltbrevene, men det skal man jo ikke bryde sig om, de kan jo sagtens sidde hjemme i den bløde Soffa med Kjæresten om Livet og lade I andre Stakler lide og stride, og så er der ingen ting tilpas til dem, men vi kan jo sige som Anders Ribe skrev hjem til Kjæsten den anden dag, at dem der holdt de lange taler om Krigen, at det skulde gå sådan og sådan til bagefter, dem vilde han byde ind i Kugleregnet og se, hvordan det går til der, så glemte de lidt af al den kritik, det bagefter overlod han til en anden, også til Danmarks Regering, for vi kunde ikke snakke os til det, og så I som har været med og må få Lov og komme hjem igjen, I kunde så tale et Ord med i denne ting. Ja han skriver så fornuftig og så køn, at der er mange som lærer og sige Verden ret Farvel og som lægger sig til Ro i det fremmede Frankrig, for aldrig mere at betræde det kjære hjemland igjen. Der er vigtige ting herinde der tager tankerne fangen, end det de trættes om derhjemme, og dog får de vel ikke noget i det og sige alligevel. Det kan vi rigtig forstå, vi beder kun om dit Liv og så Fred på Jorden, for I kjære mennesker.

Gud sørger så for os igjen, at det ikke bliver strængere end vi kan bære det, Gud give os snart Fred, han forstår det bedst, hvad der er til vor gavn, alle ting tjener dem tilgode som elsker Gud, vi er bedst tilpas og sidde hjemme og lader Tankerne være hos dig, og så når lille Trine kommer herind. Vi har glemt og fortelle dig hvad hun bestilte den anden dag hun var her, hun satte sit eget Billede på mit Sybord ved Siden af dit, for det gør ikke noget om alle ved det, det kan jo ikke dølges. Du vi går sammen og hører om hverandres Breve, og dit Billede står ude på hendes bord, aa måtte du snart komme hjem og se det.

Onsdag middag, i går skrev Faer, så i dag er jeg på Plads igjen, hvordan har du det, lille Dreng, er du bedre, i formiddag var lille Marie af P. Barsballes her over med et brev fra dig, det var skreven om mandagen, som du skrev til Trine om Søndagen, de havde først fået det i går, og i dag er det otte dage siden Trine fik hendes, så det er Postvæsnet, der er skyld i det, når det tager så lang tid. Der er vist også P i gang til os, håber vi. P. Barsballes havde sendt Æbler af til dig, men de var kommen tilbage, at der måtte ingen pakker gå af til Øst i denne tid, jeg har jo sendt pølse og og lidt andet af, men måske går det igjennem.

Vi håber da at du faer dine Penge, idag er det otte dage siden vi sendte 20 M. af, bare du faer dem lille Peter, vi kan se at du har været hårdt med, men Gud ske tak at du er bedre, og måske kommer du ikke mere i Fronten; vi håber det må få Ende inden du bliver rask, i det

hele mener alle at I der har havt Thyfus, ikke mere kommer med, men faer en anden bestilling

## Mandag d. 08. mar 1915 - Lods

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Trine!

Ja jeg havde jo tænkt at jeg havde bleven i Lods; men nu er jeg lige kommen med Elektrisk Sporvognen kommen ind i Lazareth Toget, ligger i sengen. Du spørger hvorledes ser der ud der. Jeg vil prøve at fortælle dig det. Først er det en tredie kl. vogn, hvor alle bænke er borte. Så til venstre er der et skab med vasketøj. Så kommer der et skab med køkkentøj, så en kakkelovn, og så kommer der 10 senge, to oven på hinanden. Jeg ligger ovenpå. Det er rigtig praktisk indrettet der. For det første er der et lille skab til alle vore småting, så er der når man spiser et bord at klappe op. Nu så i Hjørnet er V.C. Ja nu ved du hvorledes det ser ud. Toget går vist til Magdeburg bliver der sagt.

Tirsdag.

Ja jeg kom ikke videre igår, da Toget kørte og så kan man ikke skrive, da sengen vugger som en Gyngestol. Men ihverfald kommer vi ikke til Breslau, men til Halle og skal være der omkring ved 10-tiden iaften. Jeg har sovet udmærket i nat, har slet ikke mærket til farten. Og så var alt så varmt, at jeg snart ikke kunde holde det ud. Nu er vi i Lissa et godt stykke inde i Tyskland, og holder på en større Station, hvor jeg nu lige skriver et par ord. Toget fører jo også køkken med og maden er også der god. Særlig kaffen, der får vi ingen brød, men kiks. Ja jeg må hellere slutte af, da Toget går straks videre, og jeg vilde have dit brev færdig sådan at det er parat til at gå af med adr. fra Halle af iaften. Nu mange Hilsener til Jer alle på Ravnhold og du går vel ind til Abling hils så dem. Og du være mange gange Hilset din Peter. I dag får vi Gullasch til Middag udmærket. Send mig Signes adr.

Endnu et par ord, da Toget holder og vi er endnu ikke i Halle. Vi kører gennem en øde egn. Har lige fået Kaffe med Kiks. Og Lægen var lige her, vi har alt med, hver vogn en Sanitætssoldat som rækker og henter maden, og en søster som giver

os det. Lægen sagde at jeg skulde have megen fisk og frugt for at forhindre at Tyfusen ikke kom igen. Nu går Toget, så jeg må holde op. Ankomsten til Halle 1½.

Blev kørt i Auto til Hospitalet. Men det er ikke ret efter min smag efter hvad jeg kan se, alt ser så militærisk ud.

Og så tror jeg ikke at kosten er som i Lods, vi fik et tør Rundstykke og et koppe kaffe. Så I kommer nok til at sende mig en pakke af og til, om vi bliver liggende her til vi er raske.

Nu ikke mere Peter

Lad dem sende af disse Sardinier (fisk) for jeg synes det er lidt let kost fisk og Frugt, så man kan vist have behov at have tilsætning, for nu er jeg hungrig.

-Spisesettel for Lods Krigslazaret

Mandag

Middag Nudeln ni. Abrikose

Aften Suppe Hvedekage 1 Æg

Tirsdag

Middag Kartoffler m. Frikadel

Aften Tvebakssuppe 1 Æg

Onsdag

Middag Kartoffler, Gulerøder, Steg

Aften Ris-Suppe, Hvedekage, 1 Æg

Torsdag

Middag Nudeln m. Steg

Kartofler m. Heering 1 Æg

Fredag

Middag Ris med kød

Aften Sago Suppe Hvedekage 1 Æg

Lørdag

Middag Kartoffler m. Frikadel

Aften Ris-Vælling Hvedekage 1 Æg

Søndag Grønne Ærter Kalvesteg

Hver dag 1 Glas Vin Kl. 10 Boullion Kl. 3 Kakao.

**Onsdag d. 10. mar 1915 - Halle**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Mange Tak for 20 M. som jeg lige har fået. Brevet har været i Lods, men vi blev forladet om Form. og posten kommer først om efterm. Så har de sendt vores post med, og nu har vi lige fået den. I kan tro jeg blev glad, og så ved det lange kære brev. Det littede så godt, for det er ingen Lods her. Maden er ikke nær så god; men det er synd at klage. Men det er sådan at man ikke kan komme så hurtig op igen som i Lods, og de er ikke nær så flinke. Og nu da jeg er rask igen og er sådan afmageret har jeg en hunger uden lige. Og Stabslægen i Lods som jeg kan sige har kureret mig, han sagde spis min ven alt hvad du kan, og hvad du kan tåle. Og her kommer de og siger at man skal have fisk og frugt. Jeg har også fået sådan noget fiskværk i middag, det smagte helt godt, men det er ikke rigtig det, vi fik i Lods. Men nu jeg kan jo selv købe mig lidt, og når jeg så får en pakke hjemmefra så går det jo, der er jo mangan der ikke har det sådan som mig. Jeg takker blot Gud for, at jeg er kommen igennem, da der er mangan der bukker under for den svære sygdom. Og så takker jeg jer kære far og mor for I gør alt for meget for at få pengene op til mig. Men nu har jeg jo fået dem som sikkert vil glæde Jer meget. Jeg har straks sendt ti 10 M. videre til min kammerat, som har plejet mig så godt, da jeg ved han mangler dem hårdt. Og et takkekort til søsteren i Lods. Hun sender mig også postsagerne, som kommer, når hun har fået min adr.

Og nu bliver vi nok her, siger de, til vi er raske. Dem der ligger her de ligger her i 5 - 6 uger, ja nogle meget længere. Der ligger en ved siden af mig, han har været her i 8 dage, nu søger han om at komme til Berlin, da han er fra Berlin. I kan jo prøve, om I kunde drive op, om der er et Res. Laz. enten i Kiel eller Hamburg Altona, så vil jeg prøve på om jeg kunde komme derhen. Kanske kan jeg også selv herfra få det at vide.

Nu vil jeg svare dig på dit brev lille mor. Du skrev eller spurgte, om jeg var meget syg. Ja jeg kan ikke sige, at jeg havde meget smerte; men jeg lå og fantaserede, og så var min Mave jo helt i udorden.

Så var det med mit Tøj hvorledes det sådan kan blive borte.

Jo for det bliver jo afgivet på grund af Udtøjet, og så bliver det så smidt rundt.

Så om vi blev båren over i en anden Lazaret. Nej der bliver vi beførderet i Auto. Ja nu vil jeg slutte i aften Ja lille Mor nu kommer jeg til dig, hvad jeg har appetit på.

Jeg tænker jo ikke på andet end spise når man her ligger i sengen. Hvad jeg før har skreven ønsker jeg endnu, undtagen Æbler dem kan jeg jo her købe. Men et stykke Karbonade eller sådan noget, å hvor det kunde smage.

Nu mange Hilsener fra eders Peter.

Og Smør da vi får tør Hvedebrød om Morgen.

Gefr. Mærsk

Res. Lazaret Med Klinik Märmer station 3 Halle a/S.



## Fredag d. 12. mar 1915 - Halle

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.

Har det rigtig godt, blot jeg har haft et kedelig Udheld i morgen. Vi skulde to mand i bad, og det er i en Kaserne som ligger Halle ved siden af. Jeg kom først derind og klædte mig af i et værelse ved siden af. Og nu har jeg jo været som hjemme i Lods og ikke van til Militærtvang. Og forglemte at tage mit Lommeur ud. Og så har en taget det. jeg meldte det straks, så det kan jo være jeg får det igen. Men jeg er forfærdelig ked af det, og der er ingen steder man bruger så meget ur som her, da vi altid ligger og længes efter Måltiderne. Men det kan jo også komme igen. Jeg modtog lige Jeres Thelegram Fredagen kl. 10 form. og venter nu morgen brev.

Ellers har jeg det godt; men det er ikke som i Lods. Som det anede mig er det sådan en Hungeranstalt. Jeg kan ikke sige andet end maden er god; men for mig er det jo ingen ting som skal fodres op igen, ihverfald vil det vare længe; men det skal de jo selv forstå, så bliver jeg jo her længe, og de skal ikke så let få mig ud

Om morgenen får jeg et koppe kaffe og 1 ubelagt Rundstykke. Kl. 10 ligeledes et Rundstykke med 1 stykke pølse og et koppe Mælk. Kl. 1 ofte 2 får jeg sådan en let Middag. Altid fisk eller sådan noget, Ris igår fik jeg Smør med Kartoffler og en Saltet Sild. Det smagte jo udmærket, men kun ½ af det jeg fik i Lods. Kl. 3½ et kop kaffe med et styk brød med Smør. Kl. 7 1 koppe Mælk og et stykke brød med pølse. Så I kan jo nok se hvis I sammenligner det med det fra Lods, at det ikke er sådan. Men ellers har jeg det rigtig godt, jeg ligger varmt og godt i min seng og fejler ingen ting, blot når jeg kommer op er jeg jo forfærdelig slap, når jeg sætter mig på en Stol kan jeg ikke godt rejse mig; men blot de 8 dage i Lods er jeg kommen mig så meget, at fra at jeg slet ikke kunde gå og ikke kunde rejse mig i sengen, kan jeg nu spadsere 15 min. før jeg bliver mat. I kan også tro at min gamle Søster var stolt af mig, og hun vilde gærne beholde mig, men sagde hun, du får det lige så godt i Tyskland. Og når jeg må købe mig lidt og jeg får en pakke hjemmefra, så går det jo også nok.

Vi ligger 9 mand på Stuen og over hver seng hænger det tyske flag og en Tavle med vort navn og Fibertabelen, alt sådan noget kendte vi ikke i Lods. Alt så Militærisk. Nu står der også på Tavlen hvad vi får at spise. På min står der Diæt, og en gammel kone som går her og vasker og holder orden i stuen sagde igår. Ja min ven du skulde have noget kraftig at spise efter din sygdom, men jeg vil se at hjælpe dig lidt. Nu ligger jeg i disse dage i undersøgelse og er bleven færdig nu i middag, for Thyphus er de forfærdelig bange, og det viste sig, at den var fuldstændig borte.

Og i disse dage kan man ikke rigtig sådan stå op, når man vil (VC) og er altid under opsigt, men alligevel den gamle kone kom dog hen og sagde hun vilde købe mig lidt Diætkost. Jeg gav hende 2,50 M. og hun bragte mig, (altså det er jo hvad jeg kan spise om

Middag) det er sådan en fiskepostej, som smager udmærket. Og så bragte hun mig også en dose som kaldes Marmolade, som man kan lægge på brødet. Det er en slags syltetøj. Nu kom dokteren, spurgte hvad jeg havde der. Ja jeg havde fået det i Lods og havde nu købt det her i byen. Han undersøgte det, og det viste sig, at jeg måtte spise det efter deres metode her. Her mener de jo at blot man har maven fuld af Medicin så har man nok. Ja det bliver et langt brev i dag; men jeg har jo tid, der er endnu 1 Time til Middag.

Så har jeg købt mig noget sild, da de andre er så dyre, og købte 100 som jeg betalte 2,40 M. for, så nu har jeg et helt lille Spisekammer; men I kan også tro jeg har den gode Appetit til alt. Blot jeg kunde komme hjem og få en ordentlig Middag. Men nu har jeg jo indkøbt for en 14 dage. Og hvad jeg har manglet af ting, som var nødvendig, har jeg også nu, så det svinder i 20 M., 10 har jeg sendt bort. I går fik vi os fotograferet, så der kommer et kort, så I kan se, hvorledes jeg ser ud.

Jeg har lige læst i et Berlinerblad, at der var flere af Ministrene, der mente at Tyskland godt først kunde række Hånden til freden, og nu har der jo stået et afgørende slag i Frankrig, så det kan da være, at det snart er forbi. Men vi kommer jo ikke hjem, før vi har udtjent, og jeg vil heller ikke

Nu mange Hilsener eders Peter,        Hils Trine

Jeg vil gerne have alle de breve.

Nu har jeg fået middag, Smør og Kartoffler

Tak for brevet i efterm. og for 5 M.

Mit Ur har jeg fået i god Behold.

Send også Batterierne

## **Mandag d. 15. mar 1915 - Halle**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære

Forældre!

Tak for brevet igår, jeg fik 4 igår, to fru Jer og 1 fra Trine og 1 fra Martin Jørgensen og en hel del skrifter. Ellers har jeg det godt; men det var ikke til at mærke, det var søndag, kosten var som ellers, og så så man næsten ingen Søster hele dagen. Jeg fik Kartoffler med Smør og et lille stykke røget Sul (2 tom.) Men det går ellers bedre nu siden man blir vant til

det. Ja lille far jeg skal nok passe på med Levermaden; men nu kan jeg jo næsten tåle alt, og jeg ved helt bestemt, hvad jeg ikke kan tåle. I Maven mærker jeg slet ikke mere, blot Halsen er endnu helt rå af alt det skarpe Medicin, som jeg fik de på to første Lazaretter. Og nu får jeg har sådan noget skarp brød, så det river mig det op igen. Og nu skal jeg nok have en klud om Halsen. Jeg har lige fået Frokost, og har nu tid til at skrive da der er jo meget at svare på. Jeg fik et Rundstykke med Tungpølse, og den gamle kone giver mig altid Mælk i stedet for kaffe, jeg er blevet så glad ved Mælk i Lodz, og det er jo og meget mere Næringsrig. Og så om morgenen får vi jo en udbelagt Rundstykke den belægger jeg med div Marmolade, det er alt slags frugt knust og vel kogt. Søster købte mig også et ½ pund pølse igår; men det smager ikke rigtig. Og så må jeg jo få de her små Pølser, som altid er bunden to sammen, er de at få hjemme, ellers skal jeg jo købe dem her; men her ved man ikke hvad det er for Butikker. Ja jeg forlanger meget. Du spurgte om I måtte komme til Halle lille Mor, ja det må I godt, men jeg ønsker det ikke. Der har været flere her at besøge deres sønner, og set når de skal afsted igen. Og Jeg kunde vel også nok få en 10 - 14 dages udlov, men jeg har nu besluttet engang eller aldrig at se mit Hjem og I kære derhjemme. Og Gud har ført mig så vidt, han fører mig også nole li jern. Jeg har lige fået min pakke med Cigaretter og Blyant som jeg straks tager i brug.

Cigaretter kan jeg ikke tåle at ryge; men jeg kan jo se om jeg kan lave en byttehandel med nogle Cigarer. Jeg fik også en Pakke fra P. Barsballe med Æbler og 1 brev fra eder og et fra Trine, som jeg ikke har læst endnu, da det lige kom, så nu skriver jeg først videre i eftermiddag når de andre sover ..... jeg sover ikke til Middag.

Jeg kan endnu skrive lidt, da det blir nok sildig med middagsmaden. Doktoren var lige her, og så en Chef Læge som undersøgte os. Jeg skulde op lidt hver dag så meget som jeg selv syntes men ikke over 1 Time. Så skulde jeg have en Lænestol, og have en god kost; men også meget fiskemad og rigtige fiske, og så til Middag måtte jeg kun få Okse og Kalvekød, hvad det nu vil give.

Nej lille Mor hav ingen angst for det stykke pølse, jeg har dog fået pølse, så længe jeg har fået fast mad. Her får jeg det to gange om dagen, om det så er rigtig sylt, det fik jeg nu også i Lodz. I skrev om, at der var mange gamle karle rejst af, nå I tror ikke de kommer i fronten. Jeg kan ikke forstå at de ikke før er bleven indkaldt. Ved siden af mig ligger der en som er såret, han er 43 år og har været med siden 4. Nov. Du skrev om Julepakkerne. Jo den med Honning og med småkager fik jeg, og så fik jeg pakker så vidt jeg husker ret, til 9. Maren Jessens pakke har jeg ikke fået. I skrev, at jeg ikke havde skreven siden Febr. Nej for jeg kom i Reviren den 2. Febr. og var syg siden 20 - 21 Jan., men jeg vilde ikke på Lazaret, da jeg vilde ikke af med min plads. Så blev vi to mand kørt i en slags Sygevoan til et Feltlazaret.

Der lå vi den første nat på gulvet i en dække, om morgenen havde jeg 39,3 Fiber. Lægen sagde at det var blot Forkøling, der lå jeg 7½ dag sådan medste tid uden rigtig at jeg vidste af mig selv at sige undtagen når de rejste mig op. Jeg fik blot 1 kop Citronvand om dagen, og havde heller ikke forlangten efter mere. Så kom jeg til Jetzow eller Skirnevitze. Først i en lille og derefter i en stor kold kasten. I den første tid fik jeg omslag og Medicin hver halve time. Fiberen var endnu 39,5 - 9 ja 40. Jeg fantaserede grulig der, et lille Eks. Min

sidekammerat havde fået Appelsiner, og jeg måtte ingen få, og om natten så jeg pakker med Appelsiner komme flyvende, og jeg greb efter dem, så min kammerat] ellers plejer snart ikke kunde holde mig i sengen. Så kom jeg over i den anden Lazaret hvor jeg straks blev lidt bedre og jeg blev hver dag bedre, men endnu havde jeg ikke fået noget fast mad. Blot hel tynd mælk med Med.

Ja, ja ved det levede jeg i den tid fra jeg blev syg af til to dage jeg kom til Lodz. Ja sådan gik det til. Nu har jeg fået Middagsmad (Æggepandekage med et lille stykke Karbonade; men det var helt kold, jeg ved ikke hvorledes det går til for man får næsten altid kold Mad. Ja, nu vil jeg slutte, ellers får jeg slet ikke noget til næste gang. Mange Hilsner fra Peter. Hils Trine.

Mor du kan jo ellers sende mig i en stor pakke, kan det ikke gå nu, og det er dog meget mere bekvemt. Der er mange der får store pakker her. Brevpapir har jeg så meget af fra Lodz, så foreløbig mangler jeg ikke. Har I endnu et billede af den ny lade?

Jeg har jo slet intet, alt tabt - mine anbefalinger fra Niels Kjær og HJ.

## Onsdag d. 17. mar 1915 - Halle

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet i dag, og for pakken med Pølsen igår af, Hønsekødet har jeg ikke fået endnu. Jeg har det ellers godt, og er oppe nu hver dag. Jeg blev undersøgt i formiddag med Røntgenstråle på grund af min Hals. Det har jeg vist ikke fortalt, at da jeg lå i Skærnevitze var jeg hæs, at jeg slet ikke kunde tale, og stemmen er ikke rigtig ren endnu, derfor blev jeg også der undersøgt, nu får jeg en kold omslag om, om natten. Jeg har stjålet mig til at se min Sygehistorie, hvor Lægerne skriver, hvad man fejler. Der er det jo fra hver Laz. Og der kan jeg se, at jeg har haft tre Sygdomme, nemlig Thyphus, Luftrørskatarr, og Hjertemuskelvækkelse, som skulde helbredes ved længere (Bettruh). Det er en ting som jeg vil holde på, når de vil sætte mig i fronten. Jeg mærker ellers ikke mere. Det er ellers ikke, for det jeg holder så meget af Lazlivet, men krigen er jo dog værre, nej hen at pløje.

I skrev om P. Kjær. Hvis han ligger i Ostpreussen, er det meget muligt, at det er postvæsnet. Jeg har hørt af sårede fra Ostpreussen, at de ingen postforbindelse har haft i lang tid. Nå I vil op at besøge mig, ja hvis I synes, nu kan vi jo se, hvorledes det ser ud om en tid. Jeg er blot bange for, at I har det sværere bagefter. Jeg mærker det jo ikke så meget, da jeg bliver i rumlen; men hjem vil jeg ikke, før der er fred. Ja mit Ur har jeg fået igen, men helt i udorden, hvad han har gjort ved det; men glad var jeg da. Søster kom med det. Du skrev om du måtte sende lagkage, det kan du godt, men jeg vil hellere have Småkager eller af det brune Chokoladekage med noget inden i, sådan noget fik vi meget i Lods til Kaffe. Du vilde

sende Smør, ja nu må I dog heller ikke tro, at jeg spiser så meget som da jeg var hjemme; men nu er man så aftæret, så Maven kræver altid, og Lægen har jo dog sagt, at havde jeg Appetit på noget, skulde jeg selv prøve til det. Men de bestemmer jo dog her, hvad man skal spise, og alle os, der så så dårlig ud, vi blev opskreven til II Form straks, inden vi blev undersøgt.

Ja nu er der nok ikke mere i dag, og nu vil jeg have en lille Middagssøvn til Kaffetid, og til Søster kommer. Nej, hun kunde være meget bedre, eller rettere dygtigere.

Jeg har købt mig et par Filttøfler, da jeg altid havde kolde fødder, når jeg ,var lidt oppe.

Nu mange Hilsener fra Peter.

Mor, der er mange, der får kogt Æg sendt, kan det ikke lade sig gøre, (hårdt kogte), da her får jeg ingen som i Lods. Nej, Hejmdal vil jeg ikke have andet end i pakkerne, da vi har mange blade her.

Far, kan du ikke give mig en Tegnebog, da jeg nu begynder at få lidt papirer igen, (helt billig), det kan jo være til fødselsdag.

Jeg skal nok skrive til Poulsens Hustru, men nu har jeg skreven tre breve, 1 til Trine og 1 til min kammerat i komp.

## **Fredag d. 19. mar 1915 - Halle**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Posten har ikke været her endnu så jeg har ingen brev fået i dag, og måske kommer der heller ingen, det er jo heller ikke nødvendig hver dag; men tak for alle dem igår og for pakken med Hønsekødet; men lille Mor, jeg tror ikke du skal sende sådan noget i så små pakker, det var helt hvid af mul; ("hvid af mul" - mul er sønderjysk for mug.) men nu har søster sandset det, så nu smager det godt. I en af brevene, som jeg fik af dem som havde været i Skjærnevitze, spurgte du om, mor, om hvad der blev af mine Julepakker. Ja jeg kunde jo ikke selv spise dem, jeg prøvede på det; men det vilde ikke, og så har jeg fordelt det som jeg syntes om. Og en kom der da jeg lå i Halmen den sidste morgen før jeg meldte mig syg, den fik Meiske. Min kære sidekammerat, som også kom med mig fra Lods, og som var meget raskere end mig; men klagede blot over Hovedpine og har ikke haft andet Sygdom. Han blev i går middag så syg og talte i vildelse, og i middag er han død. Jeg blev flyttet på en anden sted; men man kan jo ikke lade være at se efter ham. Der blev Thelegraferet efter hans

Forældre, og de kom imorgen, men da var han allerede uden bevidsthed. Aa hvor det er strengt at se, og vi har en Ringkæmper en rå fyr; men også han måtte lade Tårerne trille, ja jeg puttede mig under dynen og græd. Og kom til at tænke på et ord, som Mor hun skrev i en af brevene "Ingen kan som en mor". Nej det er rigtig, og denne mor blev ved med at sige, havde jeg blot haft dig hjemme. Ja vi må være glad at Vorherre har beskyttet mig, og vi beder om, at han vil blive ved med det. Ja Gud ske lov at jeg har det godt, og jeg er også bedre tilfreds nu, siden man bliver vant til det; men leve ved kosten kan jeg ikke, så det vil jo koste lidt i de uger, jeg ligger her. er er to som også lå i samme stue, de har besværet dem over at kosten var for knap, de kom lige fra Skyttegraven og var kun let såret og havde god Appetit og fik jo I form (Mest) de kunde ikke holde det ud længere, og de får også mere nu. Ja nu slutter jeg i dag med mange Hilsener fra Peter.

Det er sandt, Far, vil du bytte med den lille Pibe og kridtpiben, jeg vil have et par Cigarer i bytte, da min er fra Rusland.

Og Mor har du en røget Ål eller et stykke Karbonade til mig. Smør har jeg nok af en 8 dage endnu. Pakkerne tager en 5-6 dage om at gå her op, undtagen Morbror Peters, den tog kun 3.

Tak for brevet og 5 M, i efterm.

Og jeg har skreven bestemt hveranden dag. I morgen skriver jeg til Trine.

## Søndag d. 21. mar 1915 - Halle

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet i går. Jeg har det godt er lige stået op lidt (kl. 11) og har gået lidt rundt. Jeg fik også brev fra P. Barsballe og Niels Kjaers. Niels var meget bekymret, og det kan man jo også nok tænke, når man ligger syg, og så der kommer andre sorger til. Han skrev om at han var hårdt såret og at de ikke havde hørt fra ham så og så længe. Men de kan dog søge oplysning gennem Generalkommandoen. Ja han skrev hele 5 sider og fortalte så meget, jeg var meget glad ved hans brev og skriver igen i middag. Jeg har fået middagsmad nu, og nemlig helt godt, det er det første som rigtig har smagt. Jeg fik lidt saus og Kartoffler og et lille stykke Steg, det var kun halv portion for at prøve om jeg kunde tåle det.

Trine har jo vist fortalt det at der er død en mere af dem der lå her, hans Broder og søster var lige her. Ja I vil jo nu sær gærne op at se til mig, og når I alle er for det vil jeg

heller ikke sige noget imod det; men jeg ved at I har det sværere bagefter. For besøgets skyld kan I blive her hele dagen, hvis jeg blir her, og under de forhold, vi har nu.

Jeg har ingen rigtig ro til at skrive i dag, de spiller på en gammel Grammophon. De siger, det er søndag, og det er også rigtig, vi kan nok selv have behov at lave os lidt udsædvanlig, for her er Søndag længere end de andre. Posten har vi om morgenen, så man har ingen ting at vente på, jo i dag har jeg dog, den gamle kone bringer mig en Aal og et stykke Chocolate, nu har jeg ikke fået siden da I sendte mig, det har været mig streng forbudt, jeg har nu heller ikke haft Appetit på det, nu i dag sagde Lægen, at jeg godt måtte spise et stykke Chocolate. Men kun spise Chocolate, I kan jo sende et stykke med engang imellem

Ja nu har jeg ikke meget mere i dag, jeg venter jo et par påskeæg og så et stykke karbonade. Ja nu mange Hilsener fra eders Peter.

Nu er klokken 7 og nu går jeg i Seng. Dagen har været så lang; men Gud ske lov at jeg nu kan sove rolig og uden nogensomhelst Smerte helt til Morgen tidlig. Ja når jeg tænker på da jeg lå syg, hvor havde jeg angst for natten.

Jeg er altid oppe kl. 6 om morgenen, jeg kan ikke sove længere, vasker mig, ordner min seng, og går frem og tilbage på Korridoen til kl. 7½ så får vi kaffe. Ja nu ikke mere, God nat.

Mor, må jeg også få et lille stykke ost; men ikke så meget af gangen, da jeg jo da heller ikke spiser så galt.

## Onsdag d. 24. mar 1915 - Halle

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine!

Tak for brevet igår, og for pakken i dag, ja jeg skulde jo have skreven igår, men der er så mange som skriver til mig, og som jeg må svare. Jeg har det ellers godt, og har idag været ude for første gang i Haven. Det var nemlig sådan et herligt vejr og så fik jeg lov til at spadsere ude i Haven en halv time, sammen med min Kammerat. Han vilde i førstningen ikke med, for det kunde da ikke lønne sig for en halv time at trække Mantel på, og alle de anstillinger. Men vi kom tilbage efter 20 m., da havde vi nok, ude i det frie. Og han havde da mere end mi, for han lagde sig straks til at sove, jeg kunde da holde det oppe.

I har nok en grulig lyst til at komme til Halle, og jeg vil heller ikke stritte imod; men for at jeg rigtig kunde få nytte af Jer, kunde I så ikke komme af to gange, at du kom selv, og så de gamle kom selv. Men når du ikke er for at rejse alene, så er det jo noget andet. Men det er

dog let at rejse til Halle. Jeg tænker at du behøver blot at stige om i Hamborg og Berlin, og fra Halle Station tager du blot en Auto på min adr., og så skal jeg nok tage dig i døren. Da vi var ude at gå i formiddag stod vi nede ved Udgangen, og så ud på gaden, en temmelig stor Gade, kom vi til at tale om, at det ikke var meget at se, at det var krig; men man kan se alle de der går i Sørgeklæder, ja hvor mange, og alle så de så sørgelige ud. Ja kære Trine, vi kan takke Gud for sådan som han har ført mig rundt. For jeg kan virkelig sige, at det er en stærk Hånd, der har ført mig fra det ene farlige sted til et andet sted, hvor der var ingen fare. Og nu her til Lazarettet, hvor jeg ligger og har det godt. Og vi håber at han så vil føre mig videre, til Krigen er forbi, og jeg kan komme hjem til min lille Trine.

Mor skrev om, at det var sær at jeg ikke var bukket under for alle de tre Sygdomme. Ja nu bagefter kan man jo fortælle det.

Først mærkede jeg smerte i Maven, så kom der smerte i det ene Øre, som var en Ørebetændelse. Der fik jeg hver dag udsprøjtet og med en spids genstand pillede han derinde, som gjorde meget ondt. Så gik det endnu lidt videre næmlig til Halsen, som ikke er helt forbi endnu. Og så erklærede Lægen i Lods, at jeg også havde Hjertermuskelsvækkelse. Ja skulde man have troet det om mig, når du så mig på Boldpladsen eller i Gymnastiksalen, hvor man viste mere kræfter end man selv havde brug for. Ja nu må jeg slutte.

Ja dine Appelsiner smager så søde - og Honningen er også sød -

Ja nu lev vel lille Trine mange Hilsener fra din Peter.

## **Mandag d. 29. mar 1915 - Halle**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet og Skoene i dag, jeg har dem på, så de er allerede kendt her. Jeg er i dag bleven undersøgt her for sidste gang. Overlægen fandt mig fuldstændig sund blot slap og mat. Og jeg kommer vist bort herfra i en nær fremtid, og kommer vist til Ersatz Battl. 147, Laz. i Elbing, hvor jeg skal gå i Reviren, til jeg er ved de gamle kræfter igen. Det er nu deres Mening, nu min. Jeg vil for det første ikke lade mig skrive sund - og for det andet vil jeg ikke gå som Revler Patient, når jeg ved, jeg kommer i fronten igen. Og sender de mig i fronten om en 4 uger, og jeg ikke er rigtig som før - så melder jeg mig igen syg. Men de er så frække her, så man må passe grulig på, for at de ikke narrer en. De spurgte mig om jeg var tilfreds med at komme til Ers.Battl. og så 3 uger gå i Reviren. Jeg sagde at jeg var langt fra sund, og som Aktiv Gefr. mente jeg ikke jeg havde behov at gå i Reviren, jeg var aldrig straffet og kunde derfor nok være min egen Herre i den tid de gav mig til at komme mig i, hvis de fandt mig for sund. Og derfor beanfregede jeg om 3 - 4 uger udlov hjem. Og så bagefter til Ersatz Battl. Nu har Doktoren skreven til Battl. Men jeg ved helt bestemt at det kommer med afslag, da ingen får udlov mere i vor Kor. Men kunde jeg komme til Elbing og gå i Reviren i 3 - 4 uger,



og så kan man jo endda se, om man er sund. Så var det ikke så galt. Og der kunde jeg jo også bedre have jert besøg end her, skønt det er lidt længere for Jer at rejse. Men nu skal vi jo se om et par dagstid. Der kom 24 bort her i dag. Jeg vil også nok bort herfra, da jeg aldrig har været rigtig tilpas her. Og jeg går altid alene om her, og venter på eders breve, og skriver igen til alle I kære der hjemme. Ja jeg kan sige jeg går som var jeg sammen med Jer. I Lods faldt det mig ikke så meget ind, da det var meget mere hjemlig og hyggelig, og så ordenen. Men jeg ber til Gud at han vil hjælpe mig og lede mig, og han bønholder mig også nok og fører det til mit bedste. (Nu er det kaffetid)

Mandag aften.

Morgen form. rejser jeg af til Lötzen eller Elbing, de ved ikke rigtig endnu hvor Ersatz Battl. ligger, det er jo et bevis på at de ikke har sagerne i orden.

Jeg rejser alene, og tager vist over Berlin, hvor jeg vil tage mig et par timers ophold. Og så kører vi vor gamle vante vej til Lötzen; men ikke for vidt. Om det så giver udlov om en tid skal vi jo se. Postsagerne bliver sendt herfra til Lötzen; men til Påske får jeg vel ikke min Påskepakke.

Ja nu Godnat og vi håber nu at jeg kan blive bedre tilfreds i Lötzen.

Eders Peter.

Min adr. kan I skrive:

Ersatz Battl. 147, Lötzen, men blot breve, sålænge jeg har skreven eller Thelegraferet.

## **Torsdag d. 01. apr 1915 - Königsberg (Kaliningrad, Kaliningrad Oblast, Russia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Peter Mærsk

Kære Trine

Er nu nået til Königsberg (5½ efterm.) og kommer heller ikke til Elbing; men til Braunsberg. Vil du meddele det hjemme, så snart du kan. Altså Ersatz Battl. 147 Braunsberg, ellers alt godt. Nu mange Hilsener fra Peter.

Trine Gad Ravnhold pr. Roagger Kr. Hadersleben Schleswig-Holstein

Poststempel 1. 4. 15.

## Mandag d. 05. apr 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min

kære Trine!

Glædelig Påske lille ven, ja jeg ved at I er ikke rigtig glad; men der er ikke andet at gøre. Det er som luften er forpestet her i Tyskland for mig. Men vær ikke ked af det, måske kan jeg narre dem til sidst alligevel, og når jeg engang blot må komme hjem til dig, så har det ingen nød, om jeg også skal gå i fronten igen. Og da jeg ser lidt bleg ud endnu kan jeg melde mig syg, når det skal være; men ikke gerne her, da jeg jo så kommer i Garnisonslazaret. Ja de vilde jo have sendt mig afsted til fronten med det samme, da der næmlig gik en Transport, men Feldveblen hjalp mig, og nu kommer jeg ikke afsted foreløbig. Mange er ellers kun her tre-4 dage. Og fra tjeneste er jeg også fri, af Lazaretten gik jeg jo frivillig ud som jeg også har skreven hjem, da jeg dog hellere vilde gå og pysle lidt om, som gå der i en streng Garnisonslazaret. Nu gør jeg ingen tjeneste foreløbig, så har I lyst kan I godt komme at besøge mig, men så må I komme snart, nu da jeg har tid at gå med Jer i byen. Og jeg skal nok stille på Banen og i helt ny tøj. Kunde det ikke gå an nu på Søndag, en Søndag med var jo bedst, og en Søndag længere hen i tiden er forlænge, da jeg muligvis er borte til Reserve Battl. som ligger i Rusland en 25 kilometer fra grænsen. Ja nu har jeg fortalt dig hvorledes sagerne står, og hvis I har lyst, må I gerne komme, og synes I ikke om det er det også det samme, da du ved jo hvad jeg har skreven dig før; men jeg er også rigtig glad ved det, når I kommer. Men rigtig glad er jeg først når jeg er hjemme ved eder I kære. Ja jeg er nu ellers godt tilfreds og glad ved at jeg er sund igen, hvor let kunde man ikke have bukket under for denne sygdom. Nu kan du tro jeg er kommen mig. I dag venter jeg da at høre hjemme fra, og så må min Påskepakke jo også snart være her fra Halle. Ja fra Halle havde jeg en hel del sager med; men det er alligevel ikke som en pakke hjemmefra.

Ja nu har jeg ikke meget mere i dag. Jeg lå hele eftermiddagen i går i mit kvarter, først vilde jeg skrive til dig; men så kom der så mange gamle bekendte, som havde hørt at jeg var kommen, og nu skulde de hen at hilse på mig. Så begyndte det at blive mørk, og så lagde jeg mig hen og så på dit billed og tænkte på dig. Og tænkte på hvor dejlig det var at være hjemme sidste påske.

Nu mange Hilsener fra din Peter.

## Tirsdag d. 13. apr 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Ja nu er der gået en dag, og den blev lidt lang, jeg lavede ikke videre noget tjeneste, men gik og drev om. I går aften da vi var opstillet til Appel, gjorde Feldveblen bekendt, at der i denne uge gik en transport af. Og der skulde 40 mand fra vor Komp. Han gik rundt og så hans folk an, da han kom til mig, sagde han, du kan gå på venstre fløj, så jeg blev fri denne gang, og jeg har slet ikke sagt noget til ham om, at Jeg ikke var rigtig rask endnu.

Mine pakker er endnu ikke kommen ellers ikke noget nyt.

Eders Peter

## Torsdag d. 15. apr 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for den store pakke, og den lille med Karbonade. Og så fik jeg en stor pakke fra Halle; men den var der ingen Sjal i, og nu behøver I ingen at sende da det nu ikke er så kold længere. Selve pakken måtte jeg smide bort, alt hvad der var i den var ødelagt. Jeg har det ellers godt, og kan aldrig få bedre dage. Her går jeg som fri mand ingen siger mig noget, og ingen fast tjeneste. Jeg har et helt godt nummer ved Feldveblen nu. Min gamle Hauptmand var her igår, og jeg sprang straks hen for at holde hans Hest. Jeg blev så stående på et sted; da han kom ud igen, sagde han, nå du har nok forglemt at jeg ikke holder af, at min Hest står rolig, nå ja sagde han, det er jo også længe siden vi var sammen, og mange af vore kammerater ligger i graven. Og så fortalte han, at mit Regt. lå 15 kilo. bagved fronten og gjorde veje i stand og samtidig med I Ersatz Batl. Men jeg vil alligevel hellere blive her i Braunsberg. I går var det så min fødselsdag, og jeg havde ventet et brev fra en eller anden; men ikke en eneste, det er vist aldrig passeret før. Men det er postvæsnets skyld, jeg har ingen breve fået i de sidste 4 dage. Men så kommer de jo alle på en gang. Komp. er lige rykket ud til tjeneste og  $\frac{1}{2}$ 10 skal jeg overtage vagten for den anden Gefr. så blir jeg der til kl. 12, og så har jeg igen fra  $\frac{1}{2}$ 4 til 7 det er hele tjenesten. I disse dage da vejret er så kønt,

er det en hel fornøjelse at gå herude i forårsluften. Ofte køber jeg mig en Avis og sætter mig hen at læse. Men alligevel, om man har det godt kommer tanken dog altid, hvor var det dog alligevel dejlig hjemme nu i forårstiden, hvor man arbejdede ude på marken, hvor Lærken sang og hvor alt myldrede op af Jorden; men Gud giver mig nok den tid igen, om også det varer lidt længe.

Ja nu har jeg ikke mere i dag, og vil slutte i dag. Kagen som du sendte mig var udmærket, blot den var bleven lidt tør; men den smagte alligevel så hjemlig. Nu mange Hilsener fra eders Peter.

I nat har jeg drømt, at jeg var hjemme. En gren af et træ hvorunder jeg sidder og læser.

### **Torsdag d. 15. apr 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Braunsberg d. 15. April 1915

Tak for kortet i dag fra Tønder, og for de sidste to pakker. Indholdet var udmærket. Jeg har i dag fået et brev fra Poulsens kone, som først har været i Halle. Ellers alt godt. I morgen går der en Transport af til Karpaterne, eders Peter.

Jes Mærsk

Oster Åbling per Roagger

Kr. Hadersleben

Schlesvig-Holstein

Gefr. Mærsk

II Ersatz-Battl. 147

Braunsberg

Poststempel:

Braunsberg

16. 4. 15. 8-9N,

(OSTPR.) 1

### Lørdag d. 17. apr 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Jeg har idag tid til at skrive lidt, der er jo gået en Transport af i morgen, og så har jeg haft en lille Trykpost, .og så havde jeg ingen lyst til at gå med til tjeneste, da det er regnvejr, så det er bedst at blive inden døre. Ja sidste Lørdag var I i vænte, da var det lidt mere lyst; men jeg kan ikke sige at jeg led noget af at I var borte. Da jeg kom hjem, sov jeg knap ind, og da jeg var færdig med tjenesten næste dag, som jo gik lidt trang, gik jeg op forbi Hotellet, så op til Vinduet hvor I har boet; men I var der jo ikke. Så vendte jeg om igen og gik hjem i Seng. Jeg har fået mine store pakker nu, og en af de første dage vil jeg sende mine Strømper hjem, hvis du så vil sende mig et par andre. Dem jeg fik nu er udmærket .

Søndag morgen.

Jeg kom ikke videre igår, nu har jeg taget en lille spadseregang op til Banegården og tilbage til den gamle Backer, hvor jeg så drak kaffe. Og nu gik jeg hjem igen og satte mig til at skrive. Tak for brevet igår. Jeg er glad ved, at I har været glad ved at have været heroppe, og ved at I er godt tilpas bagefter. I går aftes da jeg vilde gå ned, kom min gamle Hauptmand der, og da han så, hvem det var, gav han mig Hånden, spurgte hvorlænge jeg var her og lign. Så spurgte han om jeg vilde i hans komp. Ja det vilde jeg nok. Ja nu vilde han se, for nu da Rekrutterne var der, var der ikke meget løs der, da de havde jo tjeneste fra morgen til aften. Men efter den 25. blev det bedre. Nu ja jeg vilde jo nok til hans komp. men jeg kan nu ikke få det bedre end her, og Feldveblen kender mig nu. Ja nu har jeg nok ikke mere i dag.

Mange Hilsener fra eders Peter.

I husker vel at sende min Armbånd til Uret.

### Mandag d. 19. apr 1915 - Øster Åbølling

**Fra:** Maren Mærsk (Peters mor)

**Til:** Hemming Skov

Kjære Hemming

Først tak for rejseselskab, vi kom godt igennem den tur, det gik helt over forventning, det var blodt den første aften i Berlin da skulde vi havde været med et andet tog, hjemad gik det storartet, jeg kom jo altid lidt bagefter, Jes og Trine skulde jo klare det, jeg kan godt forstå noget Tysk, men ikke tale det, vi var ude lidt om morgenen da vi kom til Berlin og se os for, men vi havde ingen rigtig lyst og var også bange for at gå for langt at vi ikke kunde finde tilbage, det var jo på hjemvejen, da lå vi der i fire timer men de gik rask. Ja Peter havde det jo rigtig godt eftersom vi havde tænkt, han så godt ud men hans hård er ved og gå af, det ser ikke godt ud og hans øjne er der også noget fremmed ved, jeg havde ondt ved og kende ham i førstningen, men han var ved godt mod langt bedre end vi havde tenkt, og så kan du tro han kunne spise, de er nok altid sultne efter den sygdom han gjorde jo lidt let tjeneste med, men hans Knæer er ikke gode, han mener det er af at skyve Syklen foran sig, det fik han på den første tur til Rusland, ja hvor i da gik igennem i stakler det kan i nok næsten ikke fortælle, Gud hjælpe jer, at i ikke mere skal gå sådanne ture igennem. Peter mente sikkert at det kunde ikke vare længe, de kunde ikke holde det ud, Folkene var trætte allesammen, og de bedste var borte. Ja i denne tid spør de meget om Fred herhjemme, men her er nu altid meget vrøvl i gang, alle vil de fortælle.

Nu kjære Hemming er du kommen i ro med dine tanker, om det du fortalte os, at gå over ? det har eller været en hård tur for Jens Tøjsen i de sidste dage, hans søster Dorthea vilde jo også have ham denne vej, han talte lidt med os om det, men vi vilde ingen ting sige, det skulde han helt selv forstå, og han skulde overveje det og tale lidt med hans Faer og Moer derom. Så gik der et par dage, han var meget forknytt, men nu har han nok besluttet at blive foreløbig, det er ikke nemt at råde nogen til, det må vi være meget varsomme med, vi ved ikke hvordan det vil komme til og se ud bagefter, og der er vel ingen der kender Danmarks holdning til denne krig, vi kan ikke løbe fra Døden, vi går i Fare, hvor vi går, og jeg tror helt bestemt at den vor herre vil bevare, han skal nok få lov og komme hjem, når vi rigtig beder ham derom. Der møder os alle vegne noget, ihvor vi er, der er jo ikke noget sted henede, som er fuldkommen, vi talte lidt med Peter om, at der var nogen som gik over, det vilde han ikke syntes han, når det var overstået, havde de dog ingensteds hjemme vi håber sagde han, at vi har det bedste tilbage. Gud har beskyttet os så langt på vejen han fører os også nok resten, men det er ikke let når de frister jer, det kan vi godt forstå, det skulde de ikke gøre, de har et stor ansvar, i ved dog lille Hemming at du og Peter har en Moer herhjemme, som daglig beder for jer og i selv også, så gå kun trøstig resten af vejen Gud skal nok være med jer. der er kommen en masse Millitær mere hened til Grændsen der siges at de skal lave Jordarbejde, men der siges så meget herhjemme. Der er kommet mange hjem på udlov både

gamle og unge, og de har alle 3 uger eller 14 dage. Peter syntes ikke om og komme hjem, om han kunde komme det, han var bange for afrejsen igjen, han var glad ved at vi kom derop, og vi fik også meget snakket, vi sad oppe på vort kammer næsten hele dagen, en lille dejlig stue vor vi sov, han kom hver morgen kl. 7 og bankede på, han havde så fri hele dagen, så spiste han med os, og vi gik lidt ud, så det var en rigtig rar tur, vi var glad ved og tale med ham, kan du tro. nu er der nok ikke mere at fortælle, du hilses fra os begge, Jes er i marken der er travlt i denne tid.

Fra dine Venner Jes og Maren Mærsk

Så Gud i Vold, og på Gjensyn Hemming

Din Moer var her den anden aften

### **Onsdag d. 21. apr 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet igår og forgårs. Jeg har det godt og er sund og rask. I morgen har jeg ladet mig undersøge af Stabslægen; mit Hår går jo af som I så, og så var jeg lidt opsvulmet i Ansigtet. Jeg tænkte ikke han vilde tage nogen hensyn, men han var hel fornøftig. Han spurgte hvad Sygdom jeg havde haft, og lign. Så sagde han, at jeg skulde henvende mig til en Speciallæge, hvis jeg vilde, da jeg selv skulde betale det; men han syntes at det var nok værd at passe på, og vi har jo ingen forstand på det, sagde han, det var jo helt fornøftig. Han spurgte også hvorlænge jeg havde været ude, og da han hørte at jeg var et halvt år i fronten, sagde han, nå så vil jeg give dig 4-5 uger ro; men så har Feldveblen vist lagt et godt ord ind for mig, for da han læste hvad Doktoren havde skrevet, stod der (Let tjeneste foreløbig, så nu kommer jeg ikke ud foreløbig. Og nu får vi en 60 Rekrutter, og der bliver sagt at Uddannelsespersonalet skal afløses (de har næmlig ikke været ude endnu) , så det kunde jo være man der kunde få en plads. Jeg ved ikke om jeg skal lade mig undersøge; men jeg tror nok jeg gør det, da det dog var kedelig skulde man miste sit Hår så tidlig, og jeg ved at Far kom for sent til Lægen. Jeg har ingen pakker fået endnu, det tager en sær lang tid, men jeg mangler jo nu heller ikke.

I skrev om at Truls havde fortalt alt muligt vrøvl. Hvis Truls blot vidste hvad det kan koste ham, hvis det kommer ud. Den mindste straf er 1 års fæstning. Der er to som er bleven straffet for at have andraget om udlov, da deres kone og Far var syg. Men det skal de jo selv vide.

Ja nu ikke mere i dag, da jeg skal efter middagsmad. Sig til Jens Thøjsen at han skal betænke sig, før han gør det, som I skrev om. Mange Hilsener fra eders Peter.

"..at Truls havde fortalt ..." i visse perioder blev der kun bevilget orlov, hvis der kunne skaffes lægeattest for alvorlig sygdom i nærmeste familie.

### **Fredag d. 23. apr 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.'

Blot et kort i dag, Trine kommer vist ind og fortæller jer lidt. Jeg er bleven kommanderet nu, og har fået en hel god posten foreløbig. Jeg har endnu ikke fået mine pakker, det tager en sær lang tid. Ellers alt godt.

Med Hilsen fra Peter.

Jes Mærsk,

øster Åbling

pr. Roagger

Kr. Hadersleben

Schlesvig-Holstein

Poststempel: Braunsberg (Ostpr.) 23.k.15

Gefr. Mærsk



II Ersatz Batl.

Braunsberg.

Billedside:

Braunsberg - Wasserfall

### **Lørdag d. 24. apr 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for brevet og pakken igår. Det var kedelig med pakken, der var næmlig gået et par af dem i stykker, og så var hele pakken fuld af dem, og alle de andre lugtede, så jeg kunde ikke spise dem, men måtte smide dem bort, så det dur nok ikke at sende mere. Så siger jeg mange tak for Fødselsdagsgaven. Jeg havde slet ikke væntet noget. Ja igår var en helt god dag, først fik jeg en kommando og så penge om aftenen. Ja jeg tænker Trine har fortalt jer det, at jeg blev kommanderet som Vagthavende, det er en hel god posten.

Jeg er lige kommen op og har drukken kaffe. Hælm og Tornyster har jeg foreløbig smidt i Hjørnen. Jeg kom ikke videre i formiddag da der kom en og holdt lidt snak. Nu er det eftermiddag og jeg har vasket Lommetørklæde og Halsbind. Det er så varmt her i dag, så det er et herligt vejr. Ja blot man kunde have gået hjemme bagved ploven, om det så var ovre på Sandbjærg. Ja da man var hjemme og ovre hos Niels Kjær, hvor var man ked af, når man skulde over på Sandbjærg eller op på Heden. Ja skulde man komme hjem, så er den tanke næm at få ud af Hovedet, når man tænker tilbage på en nat på Krigsskuepladsen, eller en dag i Skyttegraven. Vinteren over har man ikke tænkt så meget på det som nu, når det blir forår, hvor herligt det var hjemme i foråret, når alt blev grønt og varmt, og alt piblede og sang, og nu går man her i sådan en tilstand. Ja jeg må jo nu ikke klage, jeg har ikke lidt noget ved siden af hvad mange har gået igennem.

Ja nu har jeg ikke mere i dag, imorgen går jeg op til Konen som kunde snakke så godt, og får en Karbonade.

Nu mange Hilsener til jer alle fra eders Peter.

Har I sendt min Urarmband af.

### **Mandag d. 03. maj 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet i går og i forgårs. Nå Jens er borte, jeg havde ellers et brev afskikket til ham; men det vil jo så ingen følge have. Ja det vil jeg nok tro at H. Jørgen vil tage godt imod ham, og det kan jo sagtens gå nu; men hvorledes vil det gå efter krigen.

I dag er det Mandag, jeg har slet ikke været ude endnu, da det er så kold, og så regner det af og til. Men kl. 10 skal jeg jo ud og se mig lidt om. Far spurgte hvad det var for en posten jeg havde fået. Ja i freden kaldte vi det en Underofficerposten; men nu er det jo knap på Underofficerer, så nu kommer vi på den plads. Vi har en tre mand som står på vagt, og derover har jeg opsigt. Men kl. 10 må jeg selv være derude, da der da kommer så mange og vil ud og ind, og da må vi hjælpe posten. Nej jeg har ikke ladet mig undersøge, da Lægen ikke er her i Braunsberg; men jeg har fået et Middel hos en som også har haft Thyfus. Det er en salve, som skal indgnides tre gange om ugen. Jeg tror oversat på vor sprog er det rensset Kreaturmask. Jeg har købt to doser fuld, som kostede 6 M. det er dyre sager, og som jeg vidste før jeg kom på Apoteket.

Trine skrev om igår at I havde fejret min fødselsdag, jeg tænkte på jer hele dagen, og tænkte også nok at P. Barsballes var over. Når man sådan sidder helt alene og tænker på hvad der sker derhjemme, blir det helt levende. Og jeg går også tit en lille tur og tænker rigtig tilbage på den tid, man var hjemme ovre hos Niels Kjær, og så synes jeg altid der er noget der siger, når du nu kommer hjem, så det og det. Ja blot det ikke må vare alt for længe inden vi må komme hjem, skønt jeg har det rigtig godt her.

Ja nu ikke mere idag, mange Hilsener fra Peter

## **Tirsdag d. 04. maj 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Tak for brevet i dag, ja jeg må nok hellere skrive et lille brev i aften, da jeg har temmelig god tid og ro. De er alle ude i aften. Nu jeg skal til at kritisere dit brev lidt først, eller kanske er det mig, der ikke har skreven det sådan som jeg mente det. Du skrev, at du mente ikke, at vort arbejde var tabt hvad Idræt angår. Nej det mener jeg dog heller ikke, tværtimod jeg mener også det har været til gavn for os nu i krigen; men jeg mener, at hvis jeg eller vil kommer hjem igen, skal begynde forfra, da alt er så stiv som en gammel Olding, og det skal først igen fra ny gøres smidig. Du skrev også om, at du kunde huske da ti Toget gik første Maj, og jeg rejste til Fyn. Ja da havde vi andre tider som nu. Kan du ikke også huske, da vi sang oppe i Forsamlingshuset, I dag er det første Maj, eller da vi sang Jeg ser dig, og Niels

Kjær skubbede til mig - ja nu kan han ikke drille mig mere, for nu har jeg jo set dig. Jeg fik også brev fra Mor i dag, hun skrev at Adser Skov var død, stakkels Adser, ikke engang Soldat, og nu allerede død. Nej lille Trine du skal ingen bøger sende mig. Jeg har tid nok til at læse; men man er aldrig sikker, på en gang må man bort, og så har man da samlet en hel del sammen, som man får en grulig bøv! med. Nej lad det vente til en bedre tid. Sidste nat drømte jeg at du, Kirstine Bejer og en mere, det kan jeg ikke huske hvem var, kom herop til mig. Og I vilde absolut have mig med hjem, især du. - Ja det kan du jo nok tænke. I dag har jeg været ude at spille Fodbold, og om jeg også har været længe ude, så kunde jeg dog tumle Preparanterne. Jeg syntes jeg blev så glad bagefter, da jeg mærkede at det gamle kraft endnu var i mig, om også det sidder lidt langt inde, og som jeg nu må arbejde frem igen. Ja ellers er der ikke noget nyt heroppe. Og vil heller ikke fortælle mere, da jeg er så søvnløs i aften.

Derfor mange Hilsener fra din egen Peter.

Sig til Signe at jeg venter efter at høre fra hende, ellers skriver jeg heller ikke til hende mere.

### **Søndag d. 09. maj 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet i dag, og for pakkerne igår. Jeg fik en stor og tre små, en fra Trine med små Tvebakker, som jeg lige sidder og knupper på. På Tirsdag går der en Transport af igen til Ersatz Batl. , 80 mand og 5 Underofficerer. Men jeg kommer nok ikke med, det er som Feldveblen ikke vil af med mig, han sender mig altid på venstre fløj. Nu Mærsk gå du hellere bort, siger han gerne, hvor længe det kan blive ved, ved jeg ikke. Jeg kan for resten godt blive her, jeg har det helt udmærket. Jeg kan aldrig få bedre dage, især nu i denne kønne Forårstid, hvor alt er så køn grøn. Jeg tager mig en lille spadseretur hver formiddag, uden for byen, og snakker ofte med Landmændene som arbejder; men når man så går hjemad igen kommer det altid, vil du igen få lov at gå bag ploven. Søndag morgen.

Jeg kom ikke videre i går aften; men er nu opstået, fået kaffe og kan nu fortsætte. Det er et herligt Forårsvejr imorgen. Solen skinner, ja alt er godt, blot der havde været fred. Nu i går kom der bud at Libau var erobret af vore Tropper, og at Russerne nu står på en farlig front kan enhver se på kortet, de må nu ændre stilling da de ellers bliver angrebet fra tre sider. Men Gud ved hvad det skal blive til. Så længe jeg er i Braunsberg holder jeg det nok ud.

Braunsberg er en lille dejlig Garnisonsby, ikke for meget Militær, og er også helt køn.

I skrev om mit Hår, ja det skal vist nok komme igen, om også det går lidt langsom, og jeg tror det hjælper helt godt det Middel. Lægen sagde også forleden at det var det eneste middel.

Jeg tager mig endnu et Portion. Ja ellers har jeg det rigtig godt; men det er ikke godt at vide hvorledes man skal bære sig ad. Som jeg vist har fortalt, da I var her, sagde de til mig i Lods, at det kunde ikke lønne sig at sende mig til Tyskland. Nu siger de, at jeg bliver tykkere for hver dag, jeg er også kommen mig en hel del her i Braunsberg. Ja I skal nok få et billede en gang før jeg går bort herfra.

Trine sendte mig et gammel brev, det første hun havde skreven efter at jeg var bleven syg. Jeg sad ganske alene på Stuen, da jeg læste det, og jeg må tilstå, at jeg måtte græde, hvor gjorde det mig ondt da jeg hørte hvorledes I rigtig har haft det i de dage. Og jeg vidste det slet ikke. Og min lille kæreste hun vilde gå ind og trøste Jer; men kunde ikke, da hun var lige så bedrøvet som eder. Men Gud ske lov, at det gik som det gik, og nu kan jeg igen få eders kære breve der hjemme fra. Ja nu har jeg ikke mere i dag og vil slutte med mange Hilsener fra eders Peter.

Jeg havde ellers brevet tillukket, kom så i tanker om, at I hellere må sende mig en 10 mark, da jeg altid skal være forberedt på at komme bort, og så går det som fra Lods, at man ingen Postforbindelse har.

### **Onsdag d. 12. maj 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevene igår, en fra 6. og en fra 8. Mai. Jeg har det ellers godt, og venter at blive en tid endnu i Braunsberg. Sidste Søndag gik jeg og en til en lille spadseretur, og på hjemvejen traf vi min gamle Hauptmand. Nu Mærsk sagde han, hvorledes går det, er du Feldtjænstdygtig. Ja sagde jeg, jeg har foreløbig let tjæneste; men det varer vel ikke længe, før jeg skal ud igen. Nu sagde han du har jo også fortjænt lidt ro, har du lyst kan du komme til min komp. som Rekrutlærpersonal. Ja dertil havde jeg jo nok lyst. I går sagde jeg det til min Feldvebel, om jeg kunde blive forflyttet til 3. komp. Ja sagde han, har du det ikke godt her. Jo det havde jeg jo da; men jeg mente jo at Feldveblen jo måtte sende mig i Felten. Nu, sagde han, den slags som du er af kan jeg altid bruge her. Så nu ved jeg ikke, hvad det blir til; men jeg tænker nok jeg kommer til 3. komp. Mig er det lige meget, jeg går jo rigtignok og har de bedste dage her som jeg kan forlange; men der kan jeg kanske også blive lidt længere. Og da jeg altid regner med, at jeg skal ud endnu en gang, hvis der ikke knap blir fred, så kommer jeg vel nok ud som Underofficer fra hans komp.; men herfra 5. blir der ingen beførderet. Og lige så godt gå ud som Underofficer som Gefr., da jeg blir dog ikke længe derude. Ja nu nok om det, ellers er alt ved det gamle.

Jeg har vist fortalt det, jeg har fået to fæstningsarrestanter på Stuen. De har trykket dem hele krigen, og er nu bleven snappet i Loritz, og er bleven idømt 1 års fæstning. Det er jo nok

en par grove karle; men som jeg skrev til Trine, gør det mig ondt, når vi sidder og smægter med vores pakker hjemmefra, og de må nøjes med det tørre brød, de får jo ingen løn. Vi ved også hvad det er at leve ved tørt brød. Selvfølgelig kunde de jo have båret dem anderledes ad; men vi har jo alle vore fejl

I dag går Felriveblen rundt med en liste og samler små bidrag ind til de blinde. Jeg skulde samle ind i mit Korporalskab og gav en mark, og da de så det skrev de alle 1 mark. Så vi fik en køn sum sammen, og da jeg gav pengene af, var vor Korporalskab No.1

Vi syntes vi kunde spare den mark en anden sted. Hvor er det ikke kedelig for de unge mænd, som kun er 20 - 25 år og før så sund og rask, må være blind hele deres liv.

Vi har haft en her et par dage, han sagde, jeg gik hellere mit hele liv i krig, end at miste mit syn, hvor gør det mig ondt, sagde han, når jeg hører I snakker og er glade, og jeg ikke kan se det mindste. Og så må vi jo altid tænke på, at vi ved aldrig, hvad der kan passere os.

Ja nu har jeg ikke mere idag, og vil slutte med mange Hilsener fra eders Peter.

Jeg skal nok sende mine lange strømper hjem; men jeg vænte, til jeg rejser herfra, da der dog er en hel del mere at sende hjem. Men et par kunde jeg jo nok bruge i Reserve.

I morgen kom der Thelegram fra Fronten, 100.000 Russere er fanget, Afgørelsen står for i Østen ?

## **Lørdag d. 22. maj 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Ja jeg vilde ellers ikke skrive til dig i aften; men ingen lyst havde jeg til at gå ud, og lå ganske alene på Madradsen og tænkte på min lille kæreste. Tænkte på at det kunde have været morsomt at have haft dig til besøg nu i Pindsen. Ja så havde jeg taget tre dages udlov, og så havde vi taget i Skoven, det er næmlig så køn her i denne tid, alt står så kønt grøn. Men du har jo nu været her og må derfor slå det af Hovedet. Du, ved du hvad jeg kom i tanker om i formiddag. Jeg skulde da have sendt din Far en Hilsen nu til Pindsen. Sådan noget kan du dog også huske mig på, du lille - nå ja jeg vil ikke skrive mer. Og så drømte jeg om, at du kom mig imøde i Hamborg eller hvor det var, og jeg kunde blive hjemme; men skulde der gøre tjeneste hele dagen, alle sagde, han er dog tosset med sin kæreste, havde han bleven i Braunsberg havde han Herredage. Ja sådan noget kobler man sammen. Hvad skal jeg nu fortælle dig, jeg har ikke meget, da det jo er sådan et lille ekstra brev du får, til min tidsfordriv.

I morgen går en Gefr. og mig en lille tur til Østersøen, han er lærer, og i aften er han ude i byen og købe ind, så blir vi derude hele dagen, og når vi så kommer hjem lader vi os fotografere og sender dem med det første hjem til vor pige, ja han er nu egentlig gift. Så nu har du da lidt mere i vente end et brev.

Ja nu får du ikke mere i aften; men måske i morgen eller hvis vi er trætte overmorgen.  
Mange Hilsener fra din egen Peter.

## **Fredag d. 28. maj 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Forældre !

Tak for brevet igår. Ja jeg er endnu i min gamle plads, hvem skulde have tænkt at jeg havde bleven her så længe. Mine papirer ligger på Batl. Buroet, og jeg tænker, de enten har glemt det eller de har forlagt det, ellers havde jeg da længe været hos 3. komp. Men da jeg har det så godt her som jeg kan tænke mig, i krigen dog, så lad det kun ligge lidt. Feldveblen vil jo også nødig slippe mig, ellers havde han jo jaget mig bort for længe siden. Og når jeg mærker at der skal en Transport af, og jeg skal med, så melder jeg mig, at jeg skal til 3. komp. Og Feldveblen har indlagt det sådan at jeg skulde kun gøre tjeneste der ved komp; men have kvarter her. Som I jo også så har vi jo udmærket kvarter. Jeg har fået en hel god kammerat mere, en der var ved Brig. en Underofficer, han er heroppe på min Stue hele dagen, og om aftenen går vi lidt spadsere, og snakker om de strabadser vi har haft sammen. Ja nu bagefter kan man sige, hvor var det egentlig muligt. Ja i går aften kom vi i tanker om den gang vi brændte vor Hus af, og vi måtte ligge ude i to nætter. Og en Sergent kom også igår, som havde bragt mig i Lazarettet, han kunde næsten ikke kende mig. Den gang var jeg jo så mager.

Nej I skal ikke sende noget til Feldveblen, de er meget bedre stillet i denne tid, da de jo får Krigslønning. Og jeg har ikke behov at smigre mig ind, jeg har alligevel et godt Nummer. I skrev om mit tøj. Ja jeg lader også vaske i byen, og nu har jeg sendt en pakke hjem af det som jeg ikke bruger. I skal heller ikke sende mere, da jeg har nok i to Skjorter og Underbukser. Så skrev I om at jeg havde ikke fået pengene, jo penge har jeg fået; men efter hvad jeg kan se af eders brev, må der vist være mere undervejs.

Og de kommer vel også nok. Det er forfærdelig dyrt her i Braunsberg nu; man kan næsten ikke købe noget i byen. Enten har de ikke, eller man skal betale det dobbelte. Pakke skal I heller ikke sende mere af end hidindtil, da jeg har rigelig i dem jeg får, og nu spiser jeg ikke så meget mere, efter at jeg er blevet sat og ikke bestiller noget. Ja nu er der nok ikke mere i dag. Hvorlænge har Jens udlov? Nej Trine hun plager mig heller ikke, med at komme på

udlov, og derved er der nu heller ikke at gøre. Jeg ved hvorledes det er bagefter, og her går jeg nu og har det så godt.

Nu mange Hilsener fra eders Peter.

### **Lørdag d. 29. maj 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine!

Tak for dit brev igår. Nå du længes efter mig, ja jeg tænker også mangan gang om dagen, havde jeg blot haft dig, og nu da jeg havde så god tid havde det været morsomt, hvis du havde været her; men som den lille fugl sang, giv tid, giv tid, så må vi også vente. Jeg havde også brev fra Margrete Jensen igår. Hun ønskede mig til lykke og ønskede alt godt for os; ja skrev hun, jeg har ikke danset på Roser; men jeg er alligevel tilfreds med mine kår, og glad ved min Mand. Skønt du ved hvorledes hun er, så gjorde det mig alligevel ondt. Jeg kom til at tænke på, den gang de lærte hinanden at kende, var det kun lys og glæde; og han har jo vist set meget på pengene, som hun måske ikke anede. Ja hvad skal man med dem, når man ikke er rigtig enige i andre sager. Aa da kan jeg blive så glad ved min lille kæreste, da jeg kender dig rigtig. I går aften havde jeg Underofficerstjeneste og skal så blive oppe til kl. 12 for at tage Udlovspassene af. Jeg gik ude foran Skolen, og det var så stille, og du kan vistnok tænke dig hvor mine tanker var. Ja her i Braunsberg var de ihverfald ikke. Ja jeg kan nok tænke mig at du vilde gærne have mig hjem på udlov; men da du ved at der taler mange spørgsmål med, så synes jeg ikke om det. Og nu har vi ventet næsten i to år, så hvis jeg må få lov at komme hjem igen, så går resten også nok. Ja dengang syntes vi at to år var så lang; var Krigen nu ikke kommen havde jeg kun haft godt tre måneder til rest. Nå så var du inde hos os, da Jens Barsballe var, ja han er vel også godt tilfreds. Far skrev at du måtte hjem i mørkningen. Når Far skriver er det altid lille Trine i hver eneste brev. Ja du kan også tro at jeg er glad ved, at de er glade ved dig, det kunde jo let have været omvendt; da havde det ikke været let for mig at gå med de tanker. Nu vil jeg fortælle dig noget helt nyt noget. I går aften var jeg med en kammerat ved Toget, og da vilde vi da se hvor meget vi vejede. Jeg har aldrig vejat så meget før, nemlig 170 p så du kan nok forstå at jeg ser bedre ud nu som den gang du var her. Så du må hellere komme op og se til mig igen. Ja lille ven, jeg har det også rigtig godt her, hvorlænge det kan blive ved, ved jeg ikke. Nu ikke mere idag.

Slutter med mange Hilsener til dig fra din Peter.

Ja når der først er fred skal jeg nok sørge for udlov, om også jeg bliver her en tid efter freden

## Tirsdag d. 01. jun 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Tak for brevet igår. Ja nu vil jeg sende dig en lille Hilsen, skønt jeg har slet ikke noget at fortælle dig. Blot at jeg har det rigtig godt og jeg længes efter at komme hjem til dig. Og jeg ved, at når du ved jeg har det godt, er du tilfreds. Men jeg har jo også oft fået på Hovedet fordi jeg ikke har skreven, så jeg risikerer det ikke længe; men må se at få et lille brev sammensat til dig. Nu vil jeg først fortælle dig lidt fra sidste Søndag. Jeg havde vagt fra kl. 7 om aftenen til kl. 12. Og kl. 10½ kom der en Muskt. og løb en af mine poster i fingrene, og som meldte ham den næste dag, fordi han kom ½ time forsent. Han blev med 3 dage arrest straffet. Endnu samme dags aften har han jo igen været hos hans kæreste, og hun gik nu til Hauptmanden og bad om at frikende ham, for det var hendes skyld, og det kunde hun da ikke tænke sig. Han vilde afsted kl. 10, men hun havde ment, at det kunde dog nåes, og da det var Søndag gjorde det vist ikke så meget. Ja, ser du, det er godt at jeg ikke har min her, hvem ved hvad du kunde hitte på. Og du var jo slem til at holde mig, ja hvor mangan gang har jeg ikke sagt mig selv, nå i aften vil du hjem til den tid; men ak min lille kæreste trak mig med helt til Ravnhold. Og hvem måtte lystre ?? Du spurgte om du snart måtte skrive Herr Underofficer. Ja, så længe jeg er her må du nøjes med Gefr. Jeg kunde længe have været hos 3. komp; men jeg har det så godt her, og lever som i civil, ingen siger mig noget. Jeg kan snakke ligeså godt med en Underofficer som en Muskt. Og så har jeg noget helt andet at fortælle, nemlig at jeg spadserede med en lille Dame igår aften. Jeg var på Stationen med 4 mand som blev sendt hjem, og da kom Toget fra Allenstein, og der steg en lille Dame ud, og som kom hen til mig, og spurgte om jeg ikke vidste hvor 5. komp. lå. Jo det vidste jeg da, og da fortalte hun at hun var min kammerats lille kæreste, og nu vilde hun overraske ham, og det gik, ligesom da du stod her uden for døren, han kunde nu aldrig sige et ord, jeg kunde da tysk - Ja havde det blot været dig. Jeg skrev for et par dage siden at jeg vilde lade mig fotografere, ja vi har ikke fået det endnu, da vi kun må gå til en fotograf her, og han er ikke hjemme i denne tid; men du skal nok få et med det første.

Ja nu vil jeg slutte for i dag med mange Hilsener fra din Peter.

Ja før har du altid haft så fint Brevpapier, nu vil jeg dog også byde dig en bedre vare.

## Fredag d. 04. jun 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for pakken i går og brevet. Og i dag får jeg igen en, så det blir snart for meget. Også igår fik jeg også en fra Johan Johansen, er det den der har været i fronten?



Ellers har jeg det ved det gamle og har det rigtig godt. Ja hvor er jeg glad ved, at jeg nu har haft så længe godt. Hvor mange er der ikke som kun var her et par dage, så straks ud igen. Og mange som havde meget mere behov at blive her som mig. Og jeg går her endnu, og snart mere civilist end Soldat. Jeg kan gå omtrent når jeg vil, jeg kan igen komme når jeg vil og fejler ingen ting. Fra sidste transport er der kommen 5 mand tilbage, fordi de havde dårlige Tænder og kunde ikke bide brødet. Mine er jo heller ikke af de bedste.

På søndag tager vi os en lille udflugt igen. Underofficeren som jeg er meget sammen med og så den lille Gefr. tager til et Udflugtsted som ligger 3 kilom. herfra. Der kunde ellers ingen få udlov på søndag, da de har bumlet i sidste tid; men jeg var hos Feldveblen imorgen, og han sagde straks ja. Blot det nu vilde give godt vejr.

Ja ellers er alt ved det gamle og den ene dag går som den anden. Men vi kommer jo da altid nærmere Freden, skønt den nu igen ligger lidt fjernt, siden Italien har lagt i med. For de forlænger blot Krigen, da slå dem kan de ikke. Sagerne står vist sådan, at de blot skal holdes Italienerne, og på østfronten skal der først falde en afgørelse; men Gud ved hvorledes det vil gå. I dag blir der over alt fejret, da denne Fæstning igen er falden, som Russerne tog i Marts. Og de skal nok have taget en forfærdelig del der, ikke blot Soldater, men også Levnedsmidler og Munition.

Ja det er blot et lille brev i en hast skreven, da jeg må på vagt og jeg har også skreven til Trine. Derfor slutter jeg i dag med mange Hilsener fra eders Peter.

## **Søndag d. 06. jun 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet idag, jeg har ellers ikke meget at skrive om; men jeg sad så ene oppe på Stuen og tænkte på I kære derhjemme, og jeg syntes jeg kunde se Far og Mor sidde ude på Havestolen og læse i Avisen. Alle de andre er til tjeneste. I formiddag har jeg gjort lidt tjeneste med ved 3. komp., da der er så mange på udlov af Gefr. og Underofficerer. Og jeg tror der mindst er gået 2 p fedt, jeg svedte til jeg var gennemblødt. Og Rekrutterne gik med Tornyster, og jeg som jeg går til hver dag. Og da jeg nu ikke har gjort tjeneste i lang tid blev jeg så træt? men jeg var helt godt tilpas efter denne lille tur. Far spurgte om der var også gamle karle imellem Rekrutterne. Ja der er så galt helt gamle, som kan være en 40 - 45 år. Ja det er jo sådan en sag at sådan en Dreng som mig skal føre kommando over dem, men sådan er Militærlivet jo nu engang. Og jeg er jo heller ikke så udfornuftig som mange af os unge fyre. I morgen sagde jeg til mine, at hvis jeg skulde beholde dem, så kunde de komme til mig til enhver tid, jeg skulde nok hjælpe dem; men sagde jeg, jeg skal jo også passe mit, og i

tjænensten var jeg lidt strengere end ellers. Og de var så glade de gamle karle, jeg fortalte dem, at det slet ikke var så galt, og at de også let kunde få udlov, hvis de førte dem godt. Og de gamle knegte var så fornøjet, så de smed benene, da de marcherede. Mange Hilsener fra eders Peter.

Min kammerat kom lige med et brev til mig, og fortalte at der var en pakke til mig, hvorfor jeg takker, og for 5 M. der lå i brevet.

eders Peter.

## **Tirsdag d. 08. jun 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevene igår. Og for pakken som jeg nok får i dag, den ligger endnu på Buroet. Jeg har skreven til Trine i formiddag; men da vidste jeg ikke at jeg blev afløst i dag. Jeg er næmlig bleven afløst idag, og nu begynder der et andet afsnit her i Braunsberg. Feldveblen sagde til mig igår aften, at nu kunde jeg nok ikke blive her længere, da Hauptmand Becker havde gjort førdring på mig anden gang. Så nu kan det nok ikke nytte længer; men sagde han, du vilde jo gerne blive her i kvarter, og såvidt det er mig mulig, skal jeg nok hjælpe dig til det. Jeg havde næmlig altid min Stue bedst i orden, når der var revision. Hvorledes det vil gå der, kan jeg jo ikke sige; men jeg vil jo komme til at tabe lidt af alt det fedt jeg har samlet her. Det gør jo heller ikke noget. Jeg har helt god lyst til at gøre lidt tjeneste med nu igen. Og med Tornyster tør jeg ikke gå undtagen når det går i hele Batl., da jeg nu er Underofficer aspirant og skal nu lave Underofficertjeneste. Og efter en tid blir jeg jo vist Underofficer. I kommer til at sende mig en 10 M. i næste uge, da jeg nu skal have forskellige ting, som jeg her kunde spare. Pudsetøj, Underofficermyts og sådan. Ja nu nok om det. På Søndag var vi så på en lille udflugt, en dejlig tur. Vi var kun to mand, da den tredie ikke kunde komme med. Vi spadserede om i Haven nede ved Stranden, købte os et kop kaffe, Brødet havde vi selv med, og så den store kasse fisk, de er udmærket. Vi fik os en rigtig god hold snak, og da han er en meget begavet mand, den unge som også var her, da I var her, kunde vi tale om alting. Og da det er et ømt punkt, kan I få det at vide hos Trine, hvad vi talte om. Ja, efter hvad I skriver er det meget værre hjemme hos eder som her hos os. Det er jo noget grulig pjat de samler sammen derhjemme. Er de virkelig så dumme og tror, at hvad de stiller for en mulighed, gør Militærførerne. Nej, netop det som vi ikke tænker på gør de. Sagen er, at vi lever i krig, som de ikke kender noget til; men mener at først skal der en hel del snakkes og skrives om det, og så kommer det. Nej vi får det ikke at vide før planen er udført.

Hemmelighed er næmlig krigens stærkeste punkt. Ja nu er der nok ikke mere i dag, og jeg skal nok fortælle Jer, hvorledes jeg er tilfreds, når jeg kommer til 3. komp. Om jeg kommer derhen imorgen ved jeg ikke.

Derfor mange Hilsener fra eders Peter.

### **Onsdag d. 09. jun 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Tak for brevet igår, og for den lille blomst med. Ja jeg har fået den. Jeg er nu opstået og drukken kaffe og vil nu skrive lidt til eder derhjemme. I dag ved jeg snart ikke hvor jeg skal gå hen, da Schwartz er på udlov, og andre har jeg ikke jeg har lyst til at komme sammen med. De andre enten er det den slags der helst vil sidde i en Restaurant eller lign. Schwartz og jeg kunde gå en hel Søndag og snakke og fortælle hverandre om vor tid før Militæret. Drak os så en gang kaffe, læste Avisen, og gik så langsomt hver til sit. Nå jeg går nu op til 5. komp. og ser jeg om jeg der kan finde en at fordrive tiden med. Det er nu sådan et kønt vejr i dag, det hjælper jo. Ja nu kommer Skopnik jo snart igen, så hvis jeg må blive her lidt endnu, så er vi jo igen sammen. Du skrev om at I havde også fået Motor, det er ikke at mærke at det er krig derhjemme.

Ja jeg har heller ikke meget at fortælle, blot at jeg vilde gerne hjem til dig, ja for altid. Men vi må jo vente. Og kan jo også sagtens blot man må få lov at komme sund og rask hjem som før.

Du forglemmer helt at sende mig Uffes adr.

Nu mange kærlige Hilsener fra din egen Peter.

Stempel S. B.

Inf. Regt. v. Hindenburg 37. Division

### **Torsdag d. 10. jun 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine!

Ja jeg kommer til at sende dig endnu et brev her fra Skolen, jeg er ikke borte endnu; men jeg har alt i orden til at rykke af til tredie komp. De har kvarter lige ved siden af det Hotel hvor I havde Logi. Jeg er afløst her fra vagten og laver nu slet ingen ting, ja det er et dovent levnet; men nu skal jeg jo til at løbe bagefter Rekrutterne hele dagen, så den tykke vil nok tabe af alt det han her har samlet på sig. Det er egentlig svært at tænke på, at nu skal man til at ekcercere med sådanne gamle karle, som snart kunde være min Far; men sådan er Militærlivet jo. Tak for brevene igår og for Hilsenen fra Johannes og Marta. Det ene brev

havde du skreven i Hejsel og kom samtidig med det hjemme fra Ravnhold. Ja jeg skal nok sende et billede, når jeg blot først får dem, men det er kun en gammel mand, og han har meget at bestille. Du skrev om, hvorledes det så ud i eders Dagligstue, aa lille ven, jeg kan tydelig se det, og jeg forestiller mig det altid fra det ene Hjørne i Sofaen af, hvor du ved altid var min plads. Og så kan jeg se min lille Trine komme ind ad Døren, og så nu ikke mere .

Jeg har et grulig bøvl her i disse dage, en havde fået lov til at gå i byen, og kom først hjem den næste morgen. Og nu må der slet ingen af mandskabet gå i staden uden lov af Feldveblen. Mig kan det være det samme, jeg går når jeg vil. Feldveblen sagde også igår efterm. Nu, Mærsk han kan holde det ud her. Jeg mente at jeg også havde lidt til gode ude fra. Ja, sagde han, jeg misunder dig det heller ikke. Ja sådan er det, når man forstår at smøre lidt.

Du skrev om at folk sagde, at denne Krig kunde vare mange år.

Nej lille ven, det må du nu ikke tro. Og Mor skrev også, at der var bleven skreven om, at Nordslesvig kanske kunde blive Krigsskueplads. Ja dem der ikke har været Soldat kan tro det.

Men du, Hemmelighed er mere værd end de mange folk her i denne Krig. Ingen ved om en plan at sige før den står fuldendt.

Du skrev om mit Hår kom igen. Ja nu tror jeg at jeg ser ud som før. Mit Hår gror nu ligeså godt som før. Og jeg skal nok kommehjem til dig, hvis jeg må få lov at komme hjem, som den samme

Peter, som nu snart for to år siden drog fra dig.

Nu slutter jeg med mange Hilsener fra din egen Peter.

## **Fredag d. 11. jun 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet igår. Ja jeg skriver endnu en gang her fra Skolen. Jeg er endnu ikke borte. Og jeg er ellers afløst og laver nu slet ingen tjeneste, så det gør jo ikke noget om det venter et par dage. Og i dag har de netop en øvelse og march på 30 kilo., så den er jeg jo kommen helt fint fra. Jeg går ned til III komp. hver dag og hører Parolen, og her også, da jeg jo endnu ikke har afgivet min Korporalskab. Jeg vilde nu også gerne blive her på Stuen, da det er helt ordentlige folk. I skrev om mit fotografi. Ja vi har fået os fotograferet; men da det kun er en gammel Dame, tager det lang tid. Og så er de så forfærdelig dyre, nemlig 7.50 for 12. Men vi

vilde da heller ikke lade det være. Jeg har fået pengene som I sendte mig, og hvorfor jeg takker.

I skrev om at Rekrutterne havde skrevet hjem, at de fik dårlig og lidt mad. Ja det er jo ikke som hjemme, og ikke som i Garnisonen at man kunde købe alt for billig penge. Hvorledes vil de bære dem ad, når de kommer i fronten. Der kan man ikke købe noget og man må nøjes med hvad det giver. Om det så er Roer. Men man kan jo nok mærke dem som ikke har været ude. Og de kan jo nu heller ikke forestille dem det, som vi heller ikke, før vi havde været ude.

Det er så varmt i dag at det er snart ikke til at holde ud. Jeg har Trøjen aftrukket. Når jeg har brevet færdig skal jeg føre de ... til Stranden i bad. Det kan blive herligt og få en lille dykkert. Jeg har snart altid med dem at gøre, det er mest gamle karle og som er så hård såret, at de ikke kan gå uden Stok. Ja det ser ud når jeg kommer trækkende med dem gennem byen. På Mandag går der igen en Transport af til I Ersatz Batl. 147. Der går fra hver komp. 100 mand af. Ja nu har jeg nok ikke mere i dag, da her jo ikke kommer så meget for, som interesserer Eder som hjemme fra mig. Jeg fik et brev fra Trine i forgårs; det var skreven fra Hejsel og et fra da hun var kommen hjem. Nu mange Hilsener fra eders Peter.

Jeg skal hilse fra min Kamrat Gefr. Skopnik som synes godt om min Mors pakke. Han er også fra Ostpreusen, som alle de andre kammerater fra Krigen af.

Hans forældre er i Hannover.

## **Mandag d. 14. jun 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine!

Tak for brevet i forgårs (Lørdag). Jeg vilde have skreven i går; men da gik der en Transport af, og der var en tumult på Stuen, så jeg foreslog at vente til imorgen (Mandag). Alle de andre er nu til tjeneste, og så har jeg tid og ro. Jeg fik også brev fra Signe på Lørdag. Hun ønskede mig til lykke. Og sagde at jeg kunde sagtens være glad ved sådan en lille god kæreste, jeg havde fået. Nu. - Ja det er jeg også kan du tro, blot jeg kunde have været hjemme hos hende, men den tid kommer med Guds hjælp også nok. Hver dag der går er dog nærmere ved freden. I går middag havde jeg Underofficertjeneste, og så da jeg kom fra Middagsmaden gik jeg gennem en Alle, hvor der for det meste sidder folk og læser. Jeg havde købt en Avis og satte mig også hen. Jeg sad en 10 minutter, da kom der en Dame gående og spurgte, om jeg havde noget imod, at hun satte sig hen. Nej natyrlig ikke. Hun var en meget slank og dannet Dame, men sort fra oven til neden, og som de katolske meget bruger et rigtig stor Slør der hænger fra Hatten ned over Skulderen. Hun læste også nu, og jeg tror i en af deres katholske bøger. Og jeg kunde se at hun græd. Hun spurgte mig om jeg havde været i fronten. Hun havde næmlig hendes mand fra August af ude, de var bleven gift i Sept. Og hun havde nu ikke hørt fra ham i 5 uger, og i Tabslisterne stod der syg. Og hun

troede han var død. Som en Knivstik i mit Bryst var det, det var jo, som om det var min egen lille Trine, der sad der, eller som havde siddet der dengang jeg var syg. Og jeg kunde rigtig se dig. Jeg kunde ikke lade være men fortalte hende, at det var gået min lille kæreste ligeså, og uden at jeg vidste, at de var så angst for mig derhjemme. Hun blev så glad og fortalte meget mere, at han var Gefr. og havde fået Jernkorset. Hun nu gik hun, gav mig Hånden og takkede mange gange, for hun syntes at nu kunde hun igen se et lille Lys. Jeg blev siddende og jeg må sige, at jeg måtte græde. Jeg kunde se min lille tro kæreste komme gående ind til mit Hjem. Og se dig der. Ja hvor let kunde jeg ikke have haft en der havde sagt Nu er han borte tager vi en anden. Aa Trine da blir jeg så glad, og jeg er så glad som da jeg var hjemme. Det gør slet ikke noget om det varer lidt længe, før jeg må få lov at se dig, da jeg ved du går der hjemme og nynner den lille sang, Om end der går både Vinter og Vår. - Ja og om også der går endnu længere, da er du dog den samme lille Trine som før, og jeg den samme Peter.

Ja lev nu vel lille Ven Mange Hilsener fra din egen Peter.

NB Nu, du mener at jeg ikke har andet at bestille end at skrive til dig. Nej lige for tiden ikke. Har du fået mit billede.

### **Søndag d. 20. jun 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Tak for brevet igår og forgårs, nu er det nok på tide at jeg får et lille brev afsted. Jeg har ellers ikke meget tid i formiddag, men så får du mere i morgen. Ja de vilde have min adr. ja nu vil de mig nok til Livs, men derom vil jeg ikke skrive, du kan jo gå ind og læse brevet som jeg har skrevet hjem. Du spurgte om jeg vilde have tyk mælk og reven brød. Nej lille ven. Når du blir min lille kone, må du lave lidt andet, da det kan jeg næsten ikke tåle at se. Nå I har fået indkvartering, ja Mor skrev også om det. Ja så er det jo kun et let sag at være Soldat, når man kunde komme 4 mand i et kvarter. Men i fronten blev der regnet på sådan en gård som hos jer 300 - 400 mand, 30 Heste. Ja så vilde min lille Trine nok få noget at bestille. Du kan jo give et andragende ind om at jeg kan bytte med en af dem. Han kommer her og jeg hjem til dig. Jeg skal også nok hjælpe ved arbejdet; men det er dog blot hvor du er med. P.G. skulde nok være tjent med os to, tror du ikke. Og jeg forlanger slet ingen Løn, blot jeg vilde snakke lidt med hans lille datter.

Nu du synes ikke om mit billede. Nu det er heller ikke let at træffe det, enten er man for tyk eller for tynd. Nej jeg ser jo også helt godt ud; men skal man nu til at lave tjeneste med, vil jeg jo tabe lidt igen. Men en forskel er der jo fra Halle og nu.

Ja nu må jeg slutte, da jeg har tjeneste; men du har jo dog fået en lille Hilsen. Jeg skal nok sende et kort til Hygum, når jeg får resten, men jeg har jo kun fået to endnu. En til dig og en hjem. Mange Hilsener fra din Peter.

Morgen aften mere.

### **Tirsdag d. 22. jun 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Sender eder hermed mit fotografie. Jeg vilde have skrevet et brev med; men det blir nok forsent i aften, og må derfor vente til imorgen.

Den anden der er på er min kammerat Skopnik, Batl.Skriver,

eders Peter.

Fotograf:

Robert Schubert, Photogr.,

Braunsberg Ostpr.

### **Torsdag d. 24. jun 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevene igår. I skrev om at jeg slet ikke havde skreven om J. Cakarisen. Ja jeg har nok tænkt på det. Men nu må I beregne, at man næsten hver uge hører, at nu er den falden og den falden, så til sidst tænker man ikke så meget på det. Du skriver meget om Soldaterne. Ja kunde man få sådan et kvarter som hjemme hos Mor, ja det kan vi ikke tænke os. Nu vil jeg fortælle, hvad der egentlig stod eder til, når I havde været i Rusland. 120 Heste, 265 - 300 mand, ja så havde lille Mor nok fået grå hår; men så var forplejningen også derefter. Og de store Lader var besat af folk og Heste imellem hverandre. I spurgte om hvorledes det kunde være at jeg først var færdig til at gå til Becker. Det kom af at Feldveblen sagde mig, at nu kunde han nok ikke beholde mig længere, da Hauptmand Becker vilde have mig. Og så et par dage senere sagde han, at mine Papirer ikke var tilbage fra Batl. og jeg kunde blive her et ugestid endnu, og så vilde jeg natyrlig have mit kommando igen istedet for at lave tjeneste. Jeg har det jo så godt her som jeg kan forlange det.

Angående Alpenkoret (? EM). Ja så var jeg kommen mod Italien. Men jeg er alligevel glad ved at jeg blev her, da det nok ikke er en hel let tjeneste. Men det var jo i alfald dog en forandring.

Ja ellers har jeg ikke meget at skrive om, da den ene dag jo går som den anden, og jeg er rigtig godt tilfreds, og er glad ved at jeg er sund og rask igen.

Jeg havde nær forglemt at sige Tak for pakken i forgårs, med Strømperne.

Angående mit udlov kommer ikke, jeg har ikke hørt fra det siden.

Nu mange Hilsner fra eders Peter.

### **Torsdag d. 01. jul 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille kæreste.

Tak for brevet igår, og blomsten. Jeg fik den lige da der gik en Transport af, jeg kom til at tænke på, at havde du gået med, havde din lille kæreste truffet det ganske rigtig med blomsten. I denne tid blir næmlich alle udsmykket med blomster og grønt, og mange har jo haft en pige et par dage her, som så til afsked giver dem en blomst, når de rykker i fronten. Men om du også kun sendte mig en lille, var den desto mere betydningsfuld. Jeg kunde da med rette have sagt, at jeg havde fået et brev fra min lille kæreste.

Men Gud ske lov, at det ikke var sådan. Nå du har så mange billeder af mig, ja jeg kan jo lade være med at sende dig mere. Nej det kan jeg ikke lade være, da jeg ved min lille Trine er glad, når hun kun får en. Du syntes, det var fordringsfuld af dig at bede om et billede til Johannes og Martha. Nu sådan noget tænker jeg aldrig på, jeg synes nu altid, hvad min lille Trine skriver er rigtig og så ikke mere, og jeg er glad hver gang jeg får et brev fra hende. Ja sig mig, hvorledes kan det nu være, at to kan komme til at holde sådan af hinanden, at de slet ikke kan undvære hinanden. Ja du lille - du har også fortryllet mig helt. Jeg fik brev fra P.B., også han skrev, at der var vel ingen fare for at jeg blev et lille stykke t. Embedsmand. Men han mente ikke det havde noget at betyde, da jeg jo havde en god lille d. . . . kæreste. Ja det ved jeg jo nok; men der kan man se hvor folk blir tosset, havde jeg ikke ret hvis jeg sagde, at hvis jeg bliver Underofficer, så er jeg også t. Nå den gode P. Barsballe skal nok få et



Svar tilbage. De kan sagtens snakke som står uden for linen; men vi sidder midt i den, og må gøre alt med.

Jeg har også fået brev fra Signe i de sidste dage, og har nu sendt hende et billede. Ellers har jeg ikke mere at fortælle dig i dag, blot det havde været fred, og jeg kunde komme hjem til dig, men vi må jo vente til Gud strækker sin hånd ud og siger stop, hvorlænge det varer ved vi ikke, men om det varer længe før han kommer, så må vi jo ikke tabe modet. Ja nu lev vel lille Trine til vi ses. Din egen Peter.

### **Onsdag d. 07. jul 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine

Vær ikke vred på mig fordi jeg ikke har skreven. Posten har været spærret i 4 dage og jeg har heller ikke fået noget. Og i dag får du heller ikke meget, da jeg ingen tid har. Ja lille Trine jeg ved at jeg har forvoldt jer megen sorg med min Thelegram; men der kom Thelegram her at alle som var Feldtjænestedygtige skulde ud, og min gamle Hauptmand var ikke hjemme, så der var jo ikke noget at gøre. Nu kom han i går aften, og jeg gik straks derhen, og sagde at nu gik jeg til fronten. Nej, sagde han, du kommer her hen. Og i dag kom det allerede i Parolen. Ja hvor jeg blev glad, og hvor har vi meget at takke for. Ja nu får du ikke mere, da jeg har ingen tid; men så snart jeg får det.

Mange Hilsener fra din egen Peter

3 komp.

### **Mandag d. 12. jul 1915 - Gånsager**

**Fra:** Trine Mærsk

**Til:** Peter Mærsk

Min egen kære Peter!

Så blev det aften igen og så må jeg hellere skrive lidt til dig, havde du været her, kunde vi ha haft det dejligt, men ak. Men den tid kommer vel også igen.

I den her tid er det to år siden du og Uffe var på session. Kan du huske, at du var herude om eftermiddagen, og traf mig ene hjemme. De andre var henne at rive hø . . Ja her er der mange minder, og vi har da kun lyse og gode minder sammen, det er så godt. -

Jeg tænkte snart der havde været brev fra dig idag, men jeg blev skuffet, men så tænker jeg det kommer i morgen. Du skrev sidst at jeg ikke måtte være vred fordi du ikke havde skrevet, da der havde været standsning i det. Nej, lille ven, det blir jeg da heller ikke så let, endskønt jeg har jo sagt dig at der ikke skal meget til, før jeg blir det. Nå, dig blir jeg nu ikke vred på da -

Når der ikke kommer brev i nogle dage, blir jeg jo lidt urolig for din skyld, og ked af, at jeg ikke hører fra dig, det er det hele. Men nu mens du har været i Braunsberg har jeg da fået tit brev fra dig - Tak for det, min lille ven.

den 13- juli

Jeg blev ikke færdig iafte. Iver kom så sent hjem fra engen, han var ude i vesterengen at slå. - så jeg kunde ikke se at skrive da han var færdig. Underofficeren kom også så sent. -

Videre kom jeg ikke i formiddags, det blir nok et brev med forstyrrelser, men du får nu nøjes med det idag, så skal du snart få et bedre.

Gid posten kom med et brev fra dig.

Farvel og lev vel.

Kærlig hilsen fra din Trine.

Gefreiter Måersk II Ersatz Batl. 3. Kompagni Braunsberg, Ostpr.

Poststempel:

Roagger 13/7 15

### **Fredag d. 16. jul 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine !

Tak for brevet i går. Ja det varer lidt længe før jeg får skreven; men nu er det ikke som i skolen, at man kunde skrive til dig når man vilde. For det første er der ikke så megen tid og for det andet ikke så god lejlighed til det, da jeg bor nu i en mørk Krog. Jeg har det ellers

rigtig godt. Jeg har 25 mand i mit Korp. hvoraf de 13 er helt gamle og de andre helt unge fyre. Men det hjælper jo ikke, man må jo kæmme dem under en kam. Men jeg tror nok at de gamle er de bedste. Hver korporal har en pudser, og jeg kunde jo også tage mig en af mit Korp. og foretrak en af de gamle, som henter Middagsmad og pudser mine Støvler. Ja vi kan læste det. Du vil vel ikke være pudser, for så kan du jo melde dig, lønnen er 35 P hver 10.dag. Nå for dig kunde det vel være nok. -

Jeg fik også brev hjemmefra igår, Mor skrev at nu havde de først fået mit Thelegram, det er dog et bumlerie. Men det er jo snart godt at I ihverfald ikke fik den første. Ja det var nu en sær lykke at have, og vi kan jo sige tak for det. Ja kunde man nu blive her til Freden kom. Men nu, kommer den tid at man skal ud igen, så går vi ud og han som har ført os her-indtil han fører os også nok herefter.

Du skrev om jeg kunde huske den dag vi kom fra Session og du var ene hjemme. Ja lille ven det husker jeg ganske tydelig, da tænkte vi ikke på hvad det egentlig var man skulde ind til. Havde man vidst det, var det vist falden lidt sværere. Ja nu slutter jeg idag, og undskyld hvis jeg oft skyder over engang nu efter at jeg er kommen til tredie, du ved jo at jeg har det godt her i Braunsberg.

Mange Hilsener fra din egen Peter.

## **Søndag d. 18. jul 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Støvlerne og Cigarerne for et par dage siden, og for brevet igår med 5 marken i. Nå så var I udrolig for mig, nej det behøver I ikke at være, brevet har også taget forfærdelig lang tid om at gå hjem. Ja og så har jeg ikke så meget tid som hos 5. komp. Tjæneste er der hele dagen, om end vi ikke laver noget, så skal man føre opsigten, og har ingen tid til at skrive. I morgen går der en Transport 300 mand, og det værste er min kamrat går med. Han kunde nok have blevet der; men han kan komme på Officerkursus, og kun ude fra da de først skal have været 3 måneder i fronten, og han har 4 uger tilbage. Så har jeg kun mig selv at gå omkring med. Der er jo folk nok her ved mit komp. men til mandskabet skal vi optræde som foresatte, og hvis vi ikke gør det får vi på Hovedet, og som jeg før har skreven, er de andre Gefr. alle sådanne gamle ensformige, som ikke har været ude. Men der kan jo komme andre, jeg har jo så tit været uden bekendte eller kamrater. Jeg har nu fået mig en dejlig Seng, og sover dog alligevel bedre som på Strosæk. Jeg har nu fået en anden Korporalskab, før havde jeg sådan nogle dejlige folk; nu har jeg fået andre. Det var også en Gefr. der førte dem. Og nu kom Hauptmanden og sagde til Feldveblen, lad Mærsk få den, han har jo temmelig længe ført en, så han kan vel også nok føre den. Nu har jeg haft den i tre dage og det går helt godt.

Vi har kvarter i en Theaterbygning. To Korporalskaber ligger på bynen, så det ser jo helt godt ud. I dag er det Søndag, og jeg går op til min kamret i efterm. og siger farvel. Ja nu er vore små udflugter forbi, vi to har haft mange dejlige timer sammen; men det er jo Krig, og derved er der jo ikke noget at gøre, før Freden kommer.

Ja nu har jeg nok ikke mere idag, og vil slutte, da jeg også skal have skrevet til Trine. Tak fordi I har sendt mine Fodboldstøvler af.

Mange Hilsener fra eders Peter.

### **Fredag d. 23. jul 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine!

Tak for brevet i forgårs, og for Ivers brev som du jo kan sige ham tak for. Og du får tak for Rosen som vel havde en særlig Hilsen til mig. Men ak, jeg havde en dårlig molør med den. Jeg er nemlig på vagt ude på Ekcerpladsen fra igår middag til i dag (middag) og nu havde jeg din Rose med i brevet. Og så fandt jeg sådan en lille glas som jeg syntes kunde passe for en Rose. Og da vi næmlig sover og logerer i Skyttegraven manglede der også lidt af blomster og den slags ting. Og da jeg vilde til ro kom der en vindstød og puster Glasset med Rosen bort, og min Rose tabte alle sine Blade. Ja det var kedelig. Nu så gik jeg til ro og sov udmærket til kl. 7. da kom en af mine poster og meldte at kaffen var færdig, vi koger næmlig også på fri mark. I morgen er det Søndag, og jeg tænker snart jeg tager til Østersøen igen, en San.Gefr. vilde have mig med, og nu siden Skopnik er borte har jeg ellers slet ingen mere, og hvad skal jeg foretage mig hele dagen her i Braunsberg. Ja jeg skrev det også hjem igår, jeg havde nær kommen med min gamle Hauptmann til Belgien, det var såvidt bestemt, men så kom det, at han skulde komme alene. Ja ellers har jeg ikke meget at skrive om. Hør har du ingen fotografi af Ivers Ellen. Jeg kan slet ikke huske hvorledes hun ser ud. Alle fortæller at jeg har fået sådan en lille god kæreste, mon det da også stemmer, Nu -

Du jeg vil ikke mere da det ikke rigtig vil funktionere, og jeg ligger på Maven og skriver og er nu så træt.

Din Peter.

## Søndag d. 01. aug 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære lille Trine.

Ja jeg kan ikke sige tak for dit brev da jeg ingen har fået de sidste dage; men det gør heller ikke noget, da jeg ved du har så travlt, og du må først passe dit arbejde, så kommer det at skrive til kæresten.

Nå jeg har det ellers rigtig godt, kan du huske forrige år, ja da havde jeg lige skreven vor hemmelighed hjem, og rigtig hvorledes sagerne stod. Jeg skjulte det så længe som muligt, da jeg selv ikke troede, at det gav Krig. Ja når man tænker på I Mobil. Ja havde de sagt mig at jeg skulde gå det igennem som jeg har gået igennem, så havde jeg sagt, så vil jeg hellere dø på stedet. Men en har ført mig godt igennem alt til nu, og han fører os også nok videre. Jeg har ikke fortalt, da jeg sidst var på vagt, da kom der to Damer derud og vilde gerne se Skyttegravene.

Og nu kom den ene hen og spurgte mig om noget. Og gav sig i snak med mig. Og fortalte at hendes kæreste var falden her på Østfronten. Havde fået et Hovedskud. Han vilde se op et Øjeblik og havde så fået en.

Ja hvor gjorde det mig ondt at se sådan en lille pige stå der og græde over hendes kæreste som nu lå derude på Slagmarken, og hun kunde aldrig få ham at se mere. Og jeg syntes at jeg kunde se dig komme gående grædende ind til Åbling den aften, da dine breve var kommen tilbage. Ja kunde jeg da bare have hjulpen dig. Men lille ven, jeg kunde ikke hjælpe mig selv. Ja nu må jeg hellere slutte da det blir så mørkt at jeg slet ikke kan se mere. Til dig kommer det jo ikke så nøje, du kan jo læse mine Tegn. Det er en kedelig Søndagsvejr; men jeg blir dog hjemme i dag om også det var godt vejr.

Ja nu mange Hilsener fra din egen Peter.

## Onsdag d. 04. aug 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for pakken igår og brevene og for pakken i dag med Dril-jakken. Den store pakke kom lige tilpas, jeg havde lige op-spist og snakkede om, at nu skulde jeg nok til at leve ved tørt brød, men lille Mor kan altid træffe det. Driljakken har jeg lige syet Gefr.bånd i, og nu har jeg den på, sidder ude i haven i den dejligste Aftenstund og skriver; men det begynder allerede at blive mørk. Jeg er for det meste alene nu, jeg kan ingen rigtig venner træffe mere. Dem

der er her som endnu ikke har været ude, er så kloge og ensindig og kender alt bedre, og har meget større mund over for deres Undersatte, som os der har prøvet lidt mere. Jeg har jo ellers min San.Gefr. endnu, men han er lige på udlov, ja jeg er glad ved at jeg ingen udlovstanker har i Hovedet, for det er ikke let. Jeg går her og har det så godt, er glad ved at jeg må få lov at blive her så længe. Jeg tænker aldrig på det, blot på at komme hjem engang for altid.

Idag er der igen gået en Transport, og ikke så lille en, næmlig 400 mand til Aktive Reg. Og imorgen får vi igen 400 fra Elbing. Jeg har kun 3 mand i mit Korporalskab nu, de andre 22 gik i fronten i dag, nu får jeg igen friske imorgen. Ja det skifter stadig; men det er man jo vant til nu. Ja ellers er alt rigtig godt og vel også hjemme.

Nu mange Hilsener fra eders Peter.

Jeg ved endnu ikke om jeg kommer med til Arys på Søndag.

### **Mandag d. 16. aug 1915 - Arys (Gmina Orzysz, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine!

Er nu på vej hjemad til Braunsberg

Vi ligger i Angerburg, ja sidst da vi var i Angerburg blev mangel her for sidste gang. Det var I halvdel af Sept. forrige Aar. Man kan endnu overalt se Krigens spor.

Nu mange Hilsener fra Peter.

## Tirsdag d. 24. aug 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine!

Tak for brevet igår. Ja nu er det nok på tid at jeg kommer hjem til dig. Aa du lille pige du har for meget at bestille, det har jeg længe sagt. Mor skrev at din Far havde sagt, at du havde grædt, da du fik Soldaterne igen. Aa tag det ikke så nær, jeg har også tit så meget at jeg skal lade udføre, som jeg ikke kan se ende på; men jeg kan ikke mere end arbejde, og du heller ikke. Men jeg ved at du og Mor gør det meget for godt for dem. Hvis de som er i fronten fik det sådan vilde de aldrig have fred. Men jeg ved nok, at dem som ligger bagved, gør meget større fordringer som de andre, som så oft ikke har haft et bæger kold vand eller et stykke tørt brød, men måtte dog hele dagen ligge i Kuglereggen og hele natten ude. Jeg er i dag på vagt igen og ligger i Skyttegraven i nat. I dag er det næsten bedre som sidste gang, da var det så varmt her, at det var snart ikke til at holde ud. Den 8. Sept. går der igen en Transport til Arys og jeg går vist også med. Det gør heller ikke noget, hovedsagen er at jeg må få lov at blive her, så er jeg tilfreds og glad.

I morgen går der en Transport på 600 mand til Reg. Alt hvad vi havde kom snart med. Og Overmorgen kommer der igen 600 fra Rekrut Depoen, så kan man begynde forfra. Ja, sådan er det, når man har dem igen, kommer de bort. Ja nu har jeg ikke mere i dag, og slutter med mange Hilsener fra din Peter.

Kalder du det er brev eller et Kort ? Du kalder det natyrlig kun et kort.

## Tirsdag d. 31. aug 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære lille Mor!

Hjærtelig tillykke på din fødselsdag, og mange kærlige Tanker sender jeg dig den dag, og vil, hvis jeg må få lov til det, næste år fejre den sammen med Eder. Ja Gud give at vi alle må være lige så sunde og raske næste år på din fødselsdag som i år.

Jeg har det ellers rigtig godt og ved godt Homør- Den 8. Sept. går det igen til Arys; og jeg skulde også med, men nu kommer jeg det nok ikke. Jeg har idag fået en kommando. Der er kommen en gammel General hertil og som blir her foreløbig, og han søgte en Ordonans, og der blev jeg den lykkelige. Han har 8 Officerer med sig som hører til hans Stab, og som hver Middag spiser i Schwarzen Adler, hvor I logerede, og dem må jeg betjene. Om form. har jeg tjæneste, kl. 1 spiser de, og nu er jeg lige kommen hjem (kl. 3). Det gav Oksesteg og Blomkål;

men blot ikke for en. - Ja det forlanger jeg jo heller ikke. Han er ellers en meget flink mand. Han spurgte mig ud fra fronten, og hvorfra jeg var.

Ja ellers er alt ved det gamle. Sluttes nu med mange Hilsener til Jer alle som fejrer lille Mors Fødselsdag.

Eders Peter.

I dag er Schwartz rejst til Lyk og blir der på et Lazaret

og er bleven Underofficer. Jeg var med ham ved Toget i Middag.

### **Torsdag d. 02. sep 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Jeg kan ikke lade være med at sende tankerne hjem til Eder i dag på lille Mors fødselsdag. Jeg har taget mig et kop kaffe i aften, hvor jeg nu sidder og skriver, og netop ved det bord og i den Kafee, hvor vi den første dag gik op, da I var her. Jeg er ganske alene, og der går så mange Minder op, ja langt tilbage kan jeg huske Mors fødselsdage, da havde man ikke tænkt på alt dette her.

Ja jeg er ellers rigtig glad kan I tro, og takker for at jeg har det så godt. Havde jeg ikke fået den kommando som jeg sidst skrev om, var jeg taget en tur på 4 dage til Berlin, og skulde have rejst i nat. Der er jo stor afsløringsfest for Tannenberg i Berlin i disse dage, hvor der er indbudt 5 Officerer og 8 Underofficerer eller Gefr. og 20 Mand, og der var jeg også bestemt; men da vi blev Majoren forestillet sagde han, det nytter ikke at han kommer med, da han nu er Ordonans, og vi kan ikke uden videre rive ham bort, og vi kan ikke stille enhver derhen. Så måtte jeg føje mig i Skæbnen. Det gør heller ikke noget; min kamrat fra 12. komp. kommer nu med, og han er jo glad.

Nu mange Tak for brevet og Pengene i går og i forgår og sluttes med mange Hilsener fra eders Peter, som tænker på Eder.

Nu går jeg hjem i Seng.

Nu har jeg bedre tid til at skrive, så længe det varer.



## Søndag d. 05. sep 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine !

Tak for brevet i forgårs; jeg kom hjem om aftenen, jeg havde været med Skopnik lidt, og da jeg kom hjem lå dit brev på mit bord. Jeg lå så i Sengen og læste det ved hjælp af min Lommelampe. Nej rejs du bare af til Vallekilde; vi skal nok klare os uden pakke og breve de par dage, jeg vilde gerne have at du tog derover, og repræsenterede os, da der jo mangler mangen, som ellers havde kommet der, og som nu aldrig kommer der mere. Så rejs du bare. Nej det passer ikke, når du skriver, at du synes ikke det passer sig, at du rejser derover og jeg går her og keder mig. Det gør jeg ikke, jeg er så glad for at jeg har det så godt, og er glad for hver dag jeg må få lov at blive i Braunsberg. Tænk dig der er gået så mange ud, som aldrig kom mere, og mange som igen var ude, sårede, og kom igen; men jeg er her endnu. Og hvad fritiden angår, ja derom vil vi slet ikke tale, om jeg også skulde arbejde til jeg faldt om, så vilde jeg endda ikke sige noget; men det er jo nu ikke så slemt Ja og især i denne tid hvor jeg spiller Ordonans, da har jeg det særlig godt, jeg går i Kasino Middag kl. 12 og blir der til 3 og så har jeg blot mit Korporalskab til tjeneste i Geværrengøring, og så må jeg aften 7½! til Parole, og så er dagen forbi. Om aftenen sidder vi to oft (Skopnik) hos Møller der i Kafeen og tager os et Kop kaffe, og fortæller os om alt muligt, mest fra den tid da vi var hjemme. Så går vi, Skopnik skal altid med et stykke på vej, da jeg har længst. Hør skik mig et fad Rødegrød her op, jeg har endnu ingen fået. Ja jeg fik rigtig appetit på det, da du skrev det.

Nu ikke mere i dag, slutter med mange Hilsener

fra din Peter.

## Søndag d. 05. sep 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Vil sende Eder en lille Hilsen i formiddag, da jeg lige har tid til det. Jeg tænkte på det i går aften; men så kom Skopnik, og lavede en sjov, så det blev ikke til noget. Ja ham har jeg mindst 10 gange om dagen, han går jo der med sin arm, og driver hele dagen om, og vi kan jo nu ikke godt undvære hinanden. I dag da tager han på udlov i tre dage, og jeg sagde til ham at han behøvede ikke at komme igen uden Kage eller sådan lidt hjemme fra.

Og så kan jeg fortælle Eder en nyhed mere, jeg har fået et kort fra Meiske, som endnu er ude, og er nu Vice Feldvebel og Batl. Tambor. Jeg sendte et kort af i går, og i dag en lille pakke med et par Cigarer og en æske fisk fra dig, som jeg også skrev, og et stykke Chocolate. Ja jeg tænkte at han var længst borte, enten død eller i fangenskab. Jeg spurgte om jeg skulde sige

Herr Feldvebel nu. Ja det er godt for ham, han får en stor Lønning, og han forstår at bruge dem, om hans mor endnu lever ved jeg ikke. Jeg blev så glad da jeg hørte det. Jeg syntes som om der var en der sagde, sådan er det, er der en der må få lov til at leve, så kan kuglerne komme så tæt de vil, så går det dog. Ja og hvem har været så meget med som Mejske, jeg tør sige, jeg kender ingen.

Ja nu ikke mere i dag, slutter derfor med mange Hilsner fra Eders Peter.

### **Mandag d. 06. sep 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Det er en regnvejrs aften, og er ikke til at gå ude i, og nu blir mig tiden så lang, så derfor vil jeg sende et par ord hjem til Eder, skønt jeg har ikke meget at skrive om. I form. da jeg lå og læste, kom der en løbende over og sagde Gefr. Märsk skulde straks komme over i Hovedkvarteret. Og til hvem ? Ja en hel udvæntet. Min gamle Feldvebel fra Løtzen "Zukunft". Han blev jo hårdt såret ved Soldau forrige år i Sept. Nu bor han i Løtzen sammen med sin Familie og er Feldvebel Lautnant. Han besøger her vor Feldvebel, som er en god ven til ham. Vi talte nu sammen hele formiddagen, og om efterm. skulde jeg have været med i en Park til Koncert; men det var sådan en regnvejrs aften. Han kom lige fra Orlau og fortalte, hvor mange af vort komp. der der lå. 3 Mand af min Stue i Løtzen, som vi mente var i fangenskab, lå også der og mange andre. Han spurgte om jeg snart gik ud igen. Ja sagde jeg det vilde vel ikke vare ret længe, å sagde han bliv heller her en tid endnu, de mangler jo dog Eder, I Aktive til at uddanne Rekrutter, og Sprung (hed vor Feldvebel) kan jo ikke udstå alle Frivillige som kun har tjænt 3 Måneder og enten allerede er Gefr. eller Underoff. Så han skal nok holde Eder tilbage.

Ja nu mange Hilsener fra Peter.

I forgårs fik jeg et brev med 5 mark fra P. Barsballe.

### **Onsdag d. 08. sep 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine.1

I aften må du hellere få et lille brev, da du vist smider med mine kort og siger, han kan da også sende mig et rigtig brev. Ja det er dog sådan, ikke ? Ja jeg ved det. Jeg sidder så ene i

aften, alle er i dag rykket af til Arys, så nu har vi ro igen; men jeg vil snart heller have dem her, det blir så rolig når de er borte, og det kniber med at få tiden til at gå.

Jeg har det ellers rigtig godt, men kunde man blot have kunnet komme hjem. Hjem på udlov kunde jeg jo nok komme et par dage; men for det første har jeg det så godt som jeg kan forlange det efter forholdene, og hvem ved hvorledes bladet vender sig, når man kommer hjem igen. Og så går man og længes derefter, her ved man ikke så meget af det at sige, jeg må tilstå, jeg længes ikke. Nej jeg takker mangen gang for at jeg har det så godt.

Jeg har idag fået brev fra Schwartz. Han kom jo til Lyk i forrige uge. Og han længes efter os gamle her i Braunsberg, og så er alt så dyrt i Lyk, så penge er ikke nok. Men man må jo finde sig i Skæbnen, skriver han, og det er jo også sandt. Og et kort har jeg fået fra Skyttegravnen fra mit forrige Korporalskab, og takkede mig for alle gode råd jeg havde givet dem; men en ønske havde de til mig, og det var at jeg skulde selv komme ud og føre dem, da deres fører duede ikke. Og de håbede at jeg vilde opfylde deres ønske.

Ja nu har jeg nok ikke mere i aften, da jeg sidder ene i den store Stue, og det er så kold. Nu mange Hilsener fra din egen Peter.

Send mig Ivers Adr.

## Lørdag d. 11. sep 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet i forgårs. Jeg kan ikke forstå, om I ikke får alle breve og kort. I sidste tid har jeg næsten skrevet sådan et kort hver anden dag. Jo jeg har også mit Korporalskab endnu, jeg har tjeneste til Middag i Komp., eftermiddag har jeg fri. Men det er vist snart forbi. Feldveblen sagde imorgen, at Staben blev vist forflyttet til Allenstein, og vi kommer vist til Lyk 1. Okt. Så må jeg jo igen til den gamle tjeneste igen, det gør heller ikke noget, jeg er glad hvis jeg må blive her. Men som I ved er de alle i Arys i disse dage, og der er så rolig, nej jeg vil hellere have dem her, jeg må altid have noget at bestille, og helst meget, da er jeg bedst tilpas. Oft kan jeg jo blive lidt hidsig når der kommer en 30 mand anstormende, den ene vil have det, den anden det; men jeg hjælper alle, når det da står i min magt. Og især de gamle karle tager jeg meget hensyn til, de skal jo lære alting, det er klart, og jeg skal jo også passe på at jeg ikke falder på, når de går bort; men det har jeg altid haft let ved. I går gik der et par mand af til fronten, og næmlig til 3. Batl. Den ene kendte jeg fra før af, jeg sendte en lille pakke af med ham til Meiske, et par Strømper og et par Handsker og sådan lidt, jeg syntes jeg vilde hellere selv spare de par mark. Han ligger derude over et Aar nu, og jeg går og har det så godt her. Og ingen blir mere glad end Meiske, det ved jeg med vesten, da var han helt tosset.

Nu mange Hilsener fra Peter.

### **Torsdag d. 16. sep 1915 - Berlin**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Ja nu er jeg borte fra Braunsberg og på vej til Spandau. Ersatz Batl. måtte straks sende en par dygtige Aktive Gefr. til Spandau til et Kursus på vistnok to eller 4 dage. Det er ved en Maskine som blir brugt ved Staben ude i fronten til at se hvor de forskellige Komp. er. Så nu har jeg helt gode udsigter igen. Om vi kommer derfra i fronten ved vi ikke; men Hauptm. mente vi kom igen til Braunsberg.

Ja vi har lige talt om, vi er nemlig bægge to temmelig længe her, at vi havde meget at takke for i Braunsberg. Min pakke fik jeg igår aften med Ålen; men Strømperne ikke. Den anden Gefr. der er med er også en Kammerat fra mit Komp. og også fra Schlesvig Holstein. Vi har fået Marschpapirer og Skudsmål "Dygtige I kl. Soldater i uden og inden tjeneste". Og alt har vi fået med Træsser og alt, så det er blot at sætte dem på; men det løber vi nu ikke efter.

Vi er glad for kommandoen for så vidt. Ja jeg kan ikke skrive mer, da det skumper så slemt. Vi har lige taget os et stykke Ål.

Nu mange kærlige Hilsner fra Peter.

Jeg lod mig 20 M. skikke fra Spandau, da jeg jo ikke ved hvorledes det skal gå til, og så at jeg kan købe mig lidt Vintertøj.

Poststempel: Berlin - Dirschau 16.9.15

### **Torsdag d. 16. sep 1915 - Berlin**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine!

På vej til Berlin

ved ikke om jeg kommer Braunsberg igen. Nærmere så snart jeg har tid og ved mere.

Med Hilsen fra

Peter.

## Fredag d. 17. sep 1915 - Berlin

**Fra:** Uffe

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Jeg er nu kommen lyklig til Berlin, har udsovet og har lige givet et Thelegram af, da de sagde vi kom direkt herfra i fronten. Men nu har jeg lige været hos Obersten og meldt os an, og han spurgte om vi havde været i fronten før, ja, nå sagde han, så tager I hellere tilbage til Ersatz Batl. igen til næste Transport. Og her skulde I jo egentlig blive to dage; men I skal ikke lide noget her, idag kan I se Spandau an, imorgen har I 4 timer Undervisning, og Søndag vil jeg give Eder udlov til - Berlin, og Mandag form. kan I gøre den sidste Tjæneste, Tirsdag morgen tager I igen til Braunsberg, og det er jo herligt. Ja kære Far og Mor, det er som om Gud tager mig ved Hånden, og siger nu går det ikke længer der, nu må du et andet sted hen, og der vil jeg igen give dig en god plads. Efter hvad de her fortæller skal det være en meget god plads, blot opholde sig ved Reg.Staben. Og hele natten igennem kan man heller ikke have noget at bestille, da da kan man dog ikke se igennem. Tornyster skal vi jo have med; men den bliver på Bagadsen.

Ja I kan tro vi er glad ved det, at vi ikke behøver at ligge i Skyttegraven i vinter igen. Og nu igen til Braunsberg, så er min pakke jo vist kommen an med mine Strømper, og så går det alt.

I dag tager vi en lille tur til Spandau og ser de store Gevær og Munitionsfabrikker. Ja I kunde vist ikke tænke jer, hvad jeg skulde i Spandau.

Nu mange Hilsener fra eders Peter.

Breve kan I igen sende til Braunsberg, men ikke for mange pakker, da kanske blir vi der kun et par dage. Men det tror jeg ikke, da der i morgen går et Transport.

Peter.

## Mandag d. 20. sep 1915 - Berlin

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine!

Er nu på vej til Braunsberg igen, skønt vi endnu sidder på Banegarden (Le )

så er de par gode dage borte i Berlin, Ja havde vi nu været der i en 14 dage havde du vel besøgt mig ?

Nu mange Hilsner fra Peter.

## **Mandag d. 20. sep 1915 - Berlin**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Ja nu endelig har din Peter da fået tid til at skrive, jeg vilde skrive i går aften, da jeg kom hjem, men så kunde jeg ingen steder finde brevpapir, og nu har jeg heller ikke; men du kan da se, at det kan dog sig et brev ud der af. Vi kørte i går morgen med Elektrisk ind over Spandau Bok til Potsdamladsen, og spadserede gennem Brandenburger Tor og beså Hovedvagten. Jeg tænkte på her har P. Jensen jo stået så mangan gang. Der havde jeg rigtig lyst til at stå. Derefter beså vi det Keiserlige Slot, og den store Hindenburg Statue. Og der var en mængde Mennesker der som bankede Søm i; men alligevel vil det tage en lang tid før han er forsømmet. De billigste Søm er grå og koster 1 M. Sølv 10 M og Guld 100 M, så det er ingen Spads. Så gik vi Linden alleen et par gange frem og tilbage, beså alle de Mennesker som der gik og nyder Livet i det kønne Søndagsvejr. Ja her er det ikke at mærke, at det er Krig. På os som må slide i det derude, er der kun få der tænker mere. Af og til blir man jo spurgt af en ældre Herre eller Dame, om et eller andet. Der hvor vi i disse dage har spist til Middag er hos en ældre Kone, har en Datter på en 16 år, vi sad i går aften efter vi var kommen hjem og talte om Krigen. Hendes mand var også i fronten, og hun har nu et Pensionat. Og det var så stille der, vi tre vi sad ved et Kop kaffe som hun gav. Jeg fortalte nu om alt hvad jeg havde set i Berlin, at jeg syntes det var næsten for galt, som de morede dem i den strenge tid. Ja, sagde hun, de har ret. Og sagde jeg kommer man tilbage som Krøbling og kommer her til Berlin, blir man ikke set. Hendes lille Datter lagde sin hånd på min Skulder og sagde, Hr. Gefr. om der også er mange der forglemmer det, så forglemmer vi det aldrig, hvad vi har Eder at takke for I Feldgrå Soldater, og om også I kommer hjem som Krøbling, så glem ikke, at det er for eders Fædreland. 2

Ja, jeg syntes, det var som om jeg havde en dansk pige for mig, og det vilde jeg gerne have, at de skulde sige til hver Soldat, som kæmper for deres Fædreland. Jeg har jo mine Grunde. Ja og nu er Kursuset forbi, i dag tager vi igen til Braunsberg, om vi kommer afsted før i nat

ved vi ikke, da vi endnu engang har Undervisning idag. Og hvor længe det varer, før vi kommer i fronten ved vi ikke. Ja nu må jeg slutte med mange Hilsner fra din egen Peter.

Nej lille Trine, jeg kommer nok ikke hjem til Sølvbryllup.

### **Onsdag d. 22. sep 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Blot et par ord, da jeg ikke har meget tid. Vi to som var i Berlin, fortsætter rejsen iaften kl. 7,24 til fronten. Så det blir vel det sidste brev du får fra Braunsberg. Ja nu er de gode dage forbi her. Men han som har hjulpen hidindtil, hjælper os nok herefter. Og hold nu Modet oppe lille kære Trine, jeg er ikke ked af det. Men er taknæmlig for at jeg har været så længe i Braunsberg.

Mange Hilsener fra din Peter.

Lev vel.

### **Onsdag d. 22. sep 1915 - Branusberg (Braniewo, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Ja nu er jeg kommen igen til Braunsberg; men jeg går nok videre en igen i dag til fronten, vi venter blot på vore Marchpapirer. Ja de gode dage i Braunsberg er forbi; men for det første er jeg meget taknæmlig for at jeg fik lov at blive her så længe, og for det andet, igen for den gode plads jeg har fået. Jeg har igen igår Thelegraferet efter 20 M. i Skopniks Navn, da jeg jo måtte holde mig rede i hver Minutte. Og jeg har købt mig alt, hvad jeg manglede for Vinteren. En Undertrøje 10 M. et par Handsker, og så et par Strømper som jeg måtte betale 4 Mark for. Så en del småting, så nu tror jeg nok jeg kan se Vinteren i møde. Ja I synes vist det er en grulig masse penge; men de par dage i Berlin tog 20 M. og når man skal have lidt med i Reserven, så blir der ikke meget for meget. Og nu især da vi kun skal to mand afsted, det vil jo tage meget længere tid, end en anden Transport, og så har vi vore Instrumenter at slæbe på, så der vil dog gå en 8 dage, før vi kommer derhen. Vi meldte os an igår hos Majoren her, og nu skulde vi forklare ham det. Nå, sagde han, I har dog ikke været helt omsonst borte de

par dage, og han forbedrede vore Skudsmål med "I kl. førelse i og uden tjeneste, dygtige Rekrut-Korporaler" Major Kaiser. Så vi kan jo nok være bekendt at komme ud igen og være bekendt at vise vor Stab, vi kommer til, vore papirer.

Ja ellers har jeg ikke meget mere, blot vær ikke ked af det, kære Far og Mor, han som har ført mig hidindtil fører mig nok videre. Som jeg skrev for et par dage siden, er det som hans Hånd fører mig gennem alt.

Ja nu mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

Vi er ved godt Mod, vi kender jo romlen.

### **Torsdag d. 23. sep 1915 - Lyk (Gmina E?k, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.'

Vil endnu sende en lille Hilsen fra Lyk før vi overskrider grænsen. Vi har nu talt Schwartz, og han var natyrlig glad ved at se os, og vi også ham. Og en ting var jeg særlig glad ved, jeg købte et par Støvler af ham som ekstra er beregnet for Vinteren. Han har jo ingen brug for dem, da han blir her. Jeg har betalt 10 M. vil I nu ikke sende ham 5 Mark, da jeg ikke kan undvære mere.

Ellers er alt godt, og nu går det videre over grænsen. Jeg har nu så meget med, at jeg snart ikke kan slæbe det.

Med Hilsen Peter.

San. Gefr. Schwartz, Res. Laz. Lyk. Ostpr.

Abs. Name: Gefr. Mærsk 3/147

Truppenteil: Inf. Reg. Gen.Feldmarschall v. Hindenburg. Osten.

J. P. Marsk, Roagger, Kr. Hadersleben, Schl.Kolstein.

### **Torsdag d. 23. sep 1915 - Lyk (Gmina E?k, Poland)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!



Har nu nået Lyk og går vistnok videre over Magrabowa Augustowo Grodno. Vi må hen at besøge Schwartz han er jo her i Reserve Laz. Har det ellers rigtig godt. Har sovet helt godt oppe i nettet.

Mange Hilsener fra os bægge

Peter og Konow.

Min adr. er foreløbig

Reg. Stab 147

Inf. Reg. Gen. Feldmarschall v. Hindenburg,

### **Torsdag d. 23. sep 1915 - Königsberg (Kaliningrad, Kaliningrad Oblast, Russia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er på vej efter Lyk over Augustowo Grodno. Har lige fået noget at spise i Königsberg, Der var så mange med os på Banen i Braunsberg at vi kunde ikke overkomme at tale med dem alle. Tak for pengene, Skopnik havde fået dem i aften.

Mange Hilsener fra Peter.

Vi er så søvnige at vi snart ikke kan holde øjnene oppe.

### **Fredag d. 24. sep 1915 - Sywalki (Suwalki)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Har nu overskredet Grænsen, og er så omtrent i Syvalki. Vi holder i en lille ellers helt køn Stad "Ulita" og kan foreløbig ikke komme videre på grund af den store Trafik. Natten har vi tilbragt i Magrabowa, vi kunde ikke komme videre. Vi lå nu i en stue, og tilbragte nu efter temmelig lang tid første nat i en udmøbleret stue i Halm; men har sovet helt godt. Vi har jo vore Tæpper med. Hvorledes vi kommer videre fra Augustowo ved vi ikke, da der endnu ingen Bane går, og der er kun 85 kilom., men vi sørger kun for nutiden.

Peter.

Abs. Name: Gefr. Märsk 3/147

Truppenteil: Inf. Reg. Gen.Feldm. v. Hindenburg. 37. Div. XX A.K.

J. P. Marsk, Roagger, Kr. Hadersleben, Schl.Holstein Poststempel: K.D.Feldpoststation Nr. 163 25. 9. 15 8-9 V

Sf

### Lørdag d. 25. sep 1915 - Augustowo (Augustow)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er kommen godt til Augustowo og har sovet udmærket i en Kasse/Kane? I dag går det videre efter Grodno men 25 kilo skal vi nok løbe.

Nu mange Hilsener fra Peter. Ellers alt godt.

### Søndag d. 26. sep 1915 - Dombrova

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Søndag efterm. Kære Forældre.'

Ja nu er vi endnu nået et stykke længre ind i det innere. Vi lå hele dagen igår i Augustowo og er nu kommen 35 kilom. videre i nattens løb. Har gjort en lille march på 9 kilo og har nu taget kvarter i en lille By Dombrowo som ligger en 30 kilom fra Grodno, og hvor vi vel når hen i morgen. Vi har lige kogt Kaffe, og jeg har lige været på Kommandanturen efter Levnedsmidler for to dage, så vi har nok endnu. Ellers er alt rigtig godt, og vi har ikke tabt Modet endnu.

Mange Søndagshilsener sender eders Peter.

## Søndag d. 26. sep 1915 - Augostowo (Augustow)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Vi er endnu ikke videre og ved heller ikke når det går videre Jeg vil blot meddele at I godt kan adr. mine Postsager til Reg.Stab, da det ellers varer så længe før jeg får post. Og med Spisevarer kommer vi nok igennem, men da vi har hørt at den selve sport går løs som før beder jeg eder om at sende Lys Tændstikker og Tobak. Og I ved jo hvad jeg bruger.

Mange Hilsener fra Peter.

Abs. Name: Gefr. Marsk Truppenteil! Reg. Stab

Inf. Reg. Gen. Feldm. v. Hindenburg

37 Div. XX A.K.

## Onsdag d. 29. sep 1915 - Grodno

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

I går morgen kl. 8 marcherede vi af fra Grodno, vi havde som jeg skrev kvarter hos en jøde. Vort mål var 30 kilom. Skile men vi kom meget længere. Da vi var gået en 4 kilom, kom der en Auto bag til os, og de har jo kunnet se at vi har haft meget at slæbe på. Det var en Zalmester som kom med 5 Proviantautos og som skulde til en Proviantamt. Han tog os med, og med ham kørte vi 70 kilo så vi var glade, da vi kl. 4 steg af og var kommen sådan et stykke vej over. Nu i dag har vi Hviledag i en lille by som ligger afsides fra vejen, hvor ingen stører os i vor ro. 3 kilom herfra er der en Proviantamt, der er Konow henne efter Brød og andet Proviant, jeg har vasket Skjorte og Underbukser Strømper, nu er jeg færdig, og sidder nu alene og tænker på Eder der hjemme. Jeg tænkte på, de arme Mennesker som her lever, et lille barn græder, og som istedet for en vugge kun har et Trug med høg og gamle klude og så er bunden fast til Loftet, og tjæner således til Vugge. Ja hvad vilde I sige, når I så sådan et hjem. Gud ske tak at man kender et bedre. Vi har endnu en 80-100 kilo. til Fronten. Der fortælles her, at der ligger så mange Tropper bagved fronten, som er overflødig. Om de kommer til Frankrig ved de ikke; men ihverfald går der mangan til Frankrig. Så det blir vel en Vinter som forrige Vinter. Om vi gør en Vinter mere med er jo et spørgsmål, vi kender mere udveje nu end første gang. Og det der trykker os mest er, at der går forskellige Herrer,

som endnu ikke har været ude i fronten. Men vi får nok vor løn derfor, vi er ikke ked af det. Nu ikke mere i dag, vi skal til at koge Middag.

Mange Hilsner fra Peter.

I har vel sendt Schwartz de 5 Mark.

Ja nu hjælper pengene ikke mere, at købe er forbi. I efterm. skriver jeg til Trine.

### Onsdag d. 29. sep 1915 - Grodno

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Lille kære Trine!

Ja når man sidder så ene og ikke meget at tage sig for og så langt borte fra Eder, da er det rigtig man kommer til at tænke på hvor godt det er hjemme hos Eder. Vi kom her til fra Grodno i går med Auto (70 kilom), så det var et ordentlig stykke. Og vi holder også derfor i dag Hviledag, vi har vasket og hentet levnedsmidler fra Proviantamtet, og nu vil jeg skrive til min lille kæreste. Ja nu havde jeg været hjemme hos dig, hvis Krigen ikke var kommen, det havde været en herlig ting. Men måske kommer den tid snart, da rejsen istedet for imod øst går til Eder derhjemme.

Om Krigen også går hele Vinteren igennem, så hvis jeg ellers må blive forskånet som hidindtil, igen at komme til Tyskland. Og nu kender man bedre udveje end før. Men rolig med de ting. Vi har endnu en 80-100 kilom til Fronten; og det vil endnu tage forskellige dage. Vi har kvarter i en lille afsides by, som ligger inde i skoven. Ja havde man ingen kort haft med, havde man aldrig fundet det. Aa de Mennesker der lever. Ja så du det, eller vilde jeg fortælle dig hvorledes det er, vil du ikke tro det. Meget dårligere end dyr lever de. Et lille Barn har de her, og som ligger i gamle Klude og i en Kurv, som er bunden til Bjælken, og som således er dets vugge. Moderen arbejder sammen med Manden i Kartofflerne fra Morgen tidlig til Aften silde. Huset består af et lille Træhus med 2 små Vindues-ruder. Lys har de ingen, de går til ro så snart de kommer hjem. Ja så må man være glad ved at man kender bedre forhold. Jeg har jo ellers ikke meget at fortælle dig. Det er sandt, Mor skrev, at hvis jeg havde bleven et par dage længere i Berlin var du kommen. Ja du kan tro jeg spekulerede på at Thelegrafere efter dig; men jeg vidste snart ikke mere end Eder derhjemme.

Ja nu vil jeg slutte med mange kærlige Hilsener fra din Peter. Sidste nat drømte jeg at jeg gik med dig hjemme på en Landevej, du havde en kjole på som jeg ikke kunde lide. Du sagde den var køn.

## Fredag d. 01. okt 1915 - Lida

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Forældre!

I middag da jeg skrev var jeg ved at tabe modet, da trætte var vi, intet at spise, ingen Kvarter. Nu har jeg løbet hele Staden rundt, og nu har vi alt. Ja her må man kunne vare sig, ellers går det ikke. Jeg var tre steder, nej de vilde ikke give os noget Levnedsmidler. Det er mig ligegyldig sagde jeg til min Kamrat, får vi ikke går jeg direkt til Oberkommandoen som også ligger her. Og da jeg var på vej derhen traf jeg en Hauptmand som før var ved Brig. Stab og nu var Major og han var her på Stadkommandanturen. Og jeg fortalte ham min Sag. Nu sagde han, jeg skulde melde mig kl. 3 på. Buroet. Jeg var der, han skrev en Seddel, og med den dampede jeg af til Proviant Amtet, hvor de nu måtte give os to Brød dertil hørende Kaffe, Sukker, Smør og Kød, ja så galt hver 2 Cigarer. Og ingen var mere glad end da jeg traf Konow, der havde fundet en dejlig Stue med 1 Bord og to Stole. Og der sidder vi nu og skriver og er glad over vor Tilværelse. Skønt det er jo ikke så glimrende, og om Stuen er fri for (lus) er ikke bestemt, men dem kender vi jo, og dem må vi dog stifte bekendtskab med i nærmeste Tid.

Jeg var også på Buroet for vort 20. A.K. og nu fik vi at vide, at vore Tropper er kommen til Vilna og imorgen går det løs efter Vilna, 80 kilom. herfra, og derfra igen østpå. Ja man prøver alt muligt her, og man må finde sig i Skæbnen. Vi har Gud ske lov ingen nød været i endnu på denne tur, og Gud følger os også nok videre.

Ja det var alt hvad jeg vilde fortælle Eder, det der krænker os mest er at vi ikke får vor post; men I ved jo dog hvor vi er, så det får jo at hjælpe sig.

Nu mange Hilsener fra Peter.

I aften giver det Kaffe Smør Brød med Sukker på, så kom kun

## Mandag d. 04. okt 1915 - Lida

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Vi har i dag gjort 15 kilo. mest tilfods. Vi traf en polsk Bonde, som måtte tage os med et stykke, og så marcherede vi for resten. Så vi tilsidst fik en 18 Kilom. ud af det. Og nu har vi taget Kvarter, fået Kaffe og går nu snart til Ro skønt Kl. er kun 7; men Lys har de ikke, og vi må spare på det. Og vi sidder kun og keder os. Vi har endnu en 40 Kilom. tilbage, over Wilna tager vi ikke, da det er længre.

Mange Hilsner sender Peter.

**Torsdag d. 07. okt 1915 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Vi er idag nået til vor bestemmelsessted Reg.Stab 147. Og efter at vi har ventet i to timer, kom Reg.kommandøren hjem, vi har meldt os an, og han spurgte, om vi var Aktive, og hvor vi havde været, nå sagde han, har I så godt et Skudsmål med Eder, så bliver I her. Og hvem der var glad, var vi naturlig. Det var meningen at vi skulde blive her denne vinter; men nu får vi nok en andet sted. Hvor ved vi ikke! Så vi kan ikke tænke på at indrette Vinterbolig endnu, vi har det ellers tilrettelagt.

Ja nu mange kærlige Hilsener fra Peter.

Gud ske lov og tak for den gode Plads og ikke i Skyttegraven. Altså min adr. på forsiden. Ellers alt rigtig godt.

Dienstgrad Gefr. Marsk Absender Name Reg. Stab 147

Inf. Reg. Arja^korps

Gen.Feldm.v. Diy-i^ion Hindenburg Re^g-tT Nr.

Feldpostbrief An J. P. Mærsk, in Roagger Kr. Hadersleben Schl. Holstein

Poststempel:

K.D. Feld-Postexped. 37. Inf. Div. 8.10.

Besondere Formation (Flieger, Funker usw.) Bei diesen ist die Armée oder die Etappeninspektion anzugeben.

**Fredag d. 08. okt 1915 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er nu opstået, og vi finder os ikke rigtig hjemme endnu, da vi en af de første dage rykker af efter Wilna til eller hvorhen ved vi ikke. Og derfor har vi blot indkvarteret os blandt de andre, hvor der er plads. Artilleriet donrer, og Russen er meget fræk her efter at de har mærket at vore Offensiver er til ende. Men vore ligger i stærke Stillinger. Jeg har haft den første lille Malør imorgen. Min Pibespids er knækket i nat oppe i Høet, og jeg måtte lave mig en af Hyldetræ. Derfor beder jeg eder om at sende en Træpibe, ikke for Shægtobak; men for rigtig røg Tobak, også lidt Skrivepapir da det er knap med alting her.

Kanske blir det bedre hvor vi kommer hen. Ellers alt godt.

Mange Hilsener sender Eders Peter.

Smør kan jeg jo også bruge lille Mor, da vi får kun tørt Brød.

Strømper har jeg endnu foreløbig og Handsker. Men et par Mofediser.

### Lørdag d. 09. okt 1915 -

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Mange tak for Eders kære brev igår. Ja jeg havde slet ikke tænkt på brev fra Eder endnu. Og igår aften, mens jeg vilde gå til ro, kom min kamrat som endnu er ved Staben her med et brev til mig. Ja I havde tænkt det kun var et par dages rejse, nej det er et ordentlig stykke inde i Rusland. Far spurgte hvad det var for en plads. Ja lille far, det kan jeg endnu ikke sige dig. Bliver vi her ved Staben er det en rigtig god plads, og kommer vi til et Batl. er den heller ikke at foragte. Vi kan måle 10 Kilom. med vor Apparat på 20 m. nær. Men ikke under 400 m. Så det er jo mest beregnet for en højere Stab. I skrev om jeg ikke vilde have en Ledertrøje. Jo det vilde jeg gerne; men jeg synes snart det er for meget der at give en 35 M. ud igen for den. Og i Braunsberg havde jeg ikke så mange penge.

Jeg vil meddele at hvis der ingen forandring sker til Jul og jeg må komme sund og rask igennem, så håber jeg at komme hjem på en udlov. Det er næmlig Armébefaling at alle de som endnu ingen udlov havde haft, kunde få det fra den tid af, hvor vi fik fast stilling. Og da vi mente vi blev her, var det Reg. befaling at de kunde række udlov ind nu fra 20. Okt. Men nu kommer vi bort en af dagene, i hver time kan vi komme bort. Så nu blir det vel først fra en 14 dage af. Vi kommer vistnok over Wilna op til Dynaborg, der ligger 41 Div. som hører til vor Korps. Ja og der håber vi at blive i Vinter. Men derfor kan I godt sende Postsager af, da vi får dem lige så snart undervejs. Vil I ikke sende Brevpapir og helst ikke for store Kuverter. Og Smør og sådan lidt, da her giver det kun tørt brød. Kaffe giver det ikke meget, mest Cakao i vand og uden Sukker. Og så min lille pibe og Tobak.

Og ellers alt som før. Ja Gud ske tak at man har sådan et Hjem hvor man kan få lidt fra. Mange Hilsener fra Peter.

Vil I ikke sende 10 Mark af på bagnævnte Adr. Vi har penge nok; men vi kan ingen sende af herfra. Vi har skreven efter cigarer Konow og to danskere, og af dem har jeg nu fået pengene. Vi får to gange i Måned en par cigarer og det er for 3 Mand. Carl Peter, Langgasse, Cigarengeschaft, Braunsberg, Ostpr.

## **Mandag d. 11. okt 1915 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Mange tak for sidste brev fra første Oktober. Jeg havde slet ikke ventet post endnu. Ja på den adr. finder de let her hen siden vi har fået Navnet Hindenbarg med i det, da kender de vort Reg. over alt. Vi skal jo have udmærket os bedst ved Slaget ved Tannenberg, og vi hører ikke under XX Armék. mere; men står med Hindenborg som Chef. Men der er jo mange som først er kommen til nu, og som ikke har gjort Slaget ved Tannenberg med som jo også tilegner dem Navnet "Hindenborger", som de kalder os. De Aktive som har vundet Navnet, er jo for det meste borte. Vi er nu på formarch bagved fronten Nord på. Hvor vi er for øjeblikket kan jeg ikke sige Eder, Konow siger vi er der på Kortet, og jeg siger der, så I må undskylde os, vi er for dumme i dag. I hver fald ligger vi (Reg.Staben) på en stor Gård, og jeg og Konow ligger i en lille Kartoffelhus. Vi kan godt sammen, og søger helst alene Kvarter. Vi har fået Middagsmad af en gammel bekendt Leutnant, så vi behøver ikke selv at koge. Og imorgen får vi selv en Feldkøkken, så det blir jo bedre. Og nu kommer Reg. Musikken også hertil, så blir Staben på 100 mand. Ja det er ellers ikke helt let at komme direkte til Staben nu om ikke Officererne, så alle de andre som bamle ved Staben ser så afsky på os. Respekt har de for os, da vi er Aktive men alligevel sådan lige med en gang til Staben. Og vi lader os heller ikke meget sige, jeg har allerede været i Tag med dem. Men det går ellers helt godt. Det er altid med Spisevarerne, det er galt. De svømmer i Fett og alt, og vi kan spise tørt Brød, så længe vi får lidt hjemmefra, og kommer igang. Men man skal jo finde sig i meget her i Krigen. Jeg har jo også min Kammerat fra Tinglef, han er Hestetjæner her. Og i dag traf jeg to danskere mere, som også har en Trykposten; men kun ham her har gjort hele Krigen med. Ja ellers er alt godt, vi skal marchere hver dag til den 18 Okt. den 14 holder vi Hviledag; men der skal vi nok holde ud, med de unge Fyre, de har dårlige Fødder.

Mange Hilsener sender Peter.

Vil I ikke nok sende et Stykke Sæbe med en gang.



## Torsdag d. 14. okt 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

God aften, jeg har nu lige fået kaffe, efter at jeg har holdt Fyraften. Jeg har i dag bygget på vor ny Bolig, har sat et Vindue i og lagt Loft. Ja sådan går dagen. Jeg har i dag fået en lille pakke med Smør, og den var velkommen. Jeg har i dag truffet en gammel ven, som lå på den Stue, hvor jeg lå, da I var der i Braunsberg. Det var i formiddag, jeg vilde hænte en Sav i en gammel Lade, som er indrettet som Revier; men den er langt ikke færdig, det er meget mere et Skur end en Lade. Jeg kom derind, en ældre Mand med Fuldskæg, en 35 år gammel sagde god dag Peter. Jeg kunde ikke kende ham, og der stod han. Han er kun et par dage her, en gang såret og lidt sygelig. Og jeg måtte spørge om det var et stykke Jord eller om det var en Menneske, syg var han, benene var tykke af kulde, at han ikke kunde få Støvlerne på, og ikke at spise, ja mange kan jo modstå det; men jeg kan det ikke. Jeg gav ham hvad jeg havde, ½ Brød og et stykke af Skinken, som jeg fik igår. Og han var så lykkelig. I aften har jeg samlet lidt sammen blandt mine Kammerater og bragt ham derop. Jeg synes, jeg kan miste det, ja være helt foruden, når man ser det

slutning mangler

## Fredag d. 15. okt 1915 -

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Mange tak for dit brev igår fra den 4 Okt. Vi var i går på en lang og trang march, og igennem en stor Skov, og midt i den store Skov kom en gammel bekendt med 5 Breve til mig. Og deriblandt var der også en fra dig. Ja lille Trine man må finde sig i meget i denne Krig, også i at slæbe rundt i Rusland igen. Men jeg må jo ellers ikke klage, jeg har været så længe i Braunsberg, og næmlig da det slemste stod på. Den gang I besøgte mig mente Jeg jeg skulde ud. Ja da begyndte næmlig den store Offensive her på Østfronten. Og nu for 3 Uger er den jo beendnet, så nu gir det igen fast stilling, og vi blir vist også blot skubbet ind imellem to Landstorm Div. for at støtte dem lidt Vinteren igennem. I hverfald vi ved ikke hvor det går hen, men vi marcherer med en Ro og af og til holder vi Hviledag, det er vi ikke vant til, da gik det altid løs dag og nat. Vi sover snart hver Morgen til kl. 7 og Efterm. kl. 3 er vi igen i Kvarter. Men det er så underlig, nu har man sine to år omme, og man kunde have været hjemme igen. Ja og imorgen er det Mors og Fars Sølvbryllup, kan du huske det var altid vor Fremtidsmål før Soldatertiden. Og før Krigen. Men engang han kommer det ved jeg for vist ikke? Ja jeg skal nok komme hjem til dig igen lille ven, om også det varer lidt længe. Men vi må sige Gud tak, når man tænker tilbage, tænk af hele mit gamle 12. Komp. er vi kun 3 mand

ude, de andre er enten døde, eller udbrugelig i Krigen. Men den tredje som var her, er endnu ikke såret eller været syg, har været 15 måneder i fronten.

I dag har vi Hviledag; men jeg har så meget at bestille, imens det er lyst, da Lys har vi ikke. Og mine pakker er ikke her endnu.

Nu slutter jeg med mange Kærlige Hilsener fra din egen Peter.

### **Fredag d. 15. okt 1915 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Mange tak for eders tre breve igår fra 4 - 5 - 6 Okt. Vi havde en trang vej at komme over igår, igennem en stor Skov og meget Sand og der midt i det slemste kom en gammel bekendt med 5 Breve til mig, Et fra Braunsberg et fra Trine og 3 fra Eder. Ja og jeg havde lige tænkt på at det var Eders Sølvbryllupsdag den 16. Trine har skrevet det for kort tid siden. Ja kunde jeg blot have fejret den sammen med Eder; men min tid er ikke kommen endnu da vi må komme hjem.

I dag har vi Hviledag, vi har et temmelig godt Kvarter. Og blot gamle Kammerater. Jeg kom så sildig i Kvarter igår aften, jeg måtte vente på en Vogn fra Staben. Og da jeg kom havde de en fin Kvarter og Mad kogt til os; og så lagde vi os til ro. I dag har jeg vasket og stoppet Strømper, det slider forfærdelig på dem i denne tid; men forhåbentlig er vi snart der, hvor vi skal hen. I dag har jeg også truffet en dansk mere, han er Hestetjæner ved en Læge ved III Battl. Ja de meste som er så længe ude, eller af os gamle har en lille Trykposten.

Trine skrev, at Mathias Mygind var falden for Grodno. Var han kanske ved 31. Landv. de er jo fra Altona, og de har gjort Stormen med sammen med de 147 på Grodno. Og 31. L. blev nok helt opreven. Og Pastor Eriksen er han også med i Fronten eller er han Feldprædikant.

Ja det går hårdt til i Frankrig i denne tid, og det vil nok tage til i de første 8 Uger, så længe alle Tropper er indskudt her fra Øst. Og nu siges der, skal der tilbydes alle andre Nationer fra Tysklands side en Våbenstilstand. Ja Gud ved det.

Nu Hjærtelig til Lykke på den store dag i morgen kære Far og Mor.

Mange Hilsener sender Peter.

Vil I også sende lidt Sukker og Chocolate.

## Lørdag d. 16. okt 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Da jeg ikke ved hvad jeg skal tage mig for til vi får Middagsmad vil jeg igen sende Eder en lille Hilsen. Vi har kvarter sammen med Thelefonisterne og har en lille Stue, hvori vi ligger 8 Mand. Det værste er at der ingen Kakkelovn er, og ingen Ildsted, vi må koge ude. Stuen er belagt med Halm, og der har hver sin lille plads. Vinterkvarter kan vi jo ikke indrette os endnu, da vi jo ikke bliver her. I morgen da jeg stod op, var der kommen en Melding fra Div. at vi skulde lade byerne lidt oprømme. Reg. Stab havde en Gade som fører op til Gården, og som skulde gøres rent. En af vore fik den opgave at lade det gøre rent med Indbyggerne. Nu samlede han en 20 stykker sammen, og nu gik arbejdet løs. Han står derude endnu, de vil rykke ud. I går skulde vi alle lade vort Hår og Skæg afrasere. Jeg har nu haft sådan et kraftigt Hår og nu på en gang borte, det er så koldt på Hovedet de første dage, jeg har Hatten på dag og nat.

I Efterm. giver det Gullash til Middag, og i aften Tee uden Sukker.

Nu slutter jeg med mange Hilsener fra Eders Peter.

Vil I af og til sende lidt Tobak og så en lille Pibe da min kun er skrøbelig.

## Tirsdag d. 19. okt 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

I går aften kom vi her i Kvarter i en lille by, og hvor vi nok bliver foreløbig. Vi ligger en 15 kilom bagved fronten, og for os ligger en Kavalleri-Division som vi nok skal løse af om en tid, hvornår er ikke bestemt. Reg.kom. mener at vi får et Uges-tid Ro her. Men vi skulde herhen, da Kavalleristen jo ikke er helt sikker som Infanterist. Og i fronten foran Kav.Div. ligger ingen Russere mere; men Kosakker, de tog 1100 til fange i forrige uge; men de er heller ikke så frække som før siger de. Og når vi der bliver indskubbet blir vi forhåbentlig der Vinteren over. Jeg har det ellers godt, ja jeg må jo sige rigtig godt efter forholdene. Jeg har ingen post fået i de sidste dage; men nu har vi jo Ro, så forhåbentlig kommer der noget nu i dag. Ja jeg må, eller mere vi må være glad ved at vi har kammerater over alt. Vore penge var natyrlig oppe nu, og vi har nu hver 4 Lønninger at få; men da vi ingen komp. blev tildelt måtte vi vente til den 21 nu, da får vi på engang 22 Mark.

Og nu for to dage siden kom vi gennem en lille Stad og der kunde man købe forskellige ting. Æg en slags Ost og lidt Tobak, jeg fik 4 Mark af en Underofficer og Konow af en anden, og vi købte hver 8 Æg og et stykke Ost, så nu har vi haft godt af det et par dage, om også der kun er et Æg hver dag. Med Tobak er det snart værst, da når man ikke har noget at ryge, så er alt borte. Vi får hver dag to Cigarer men det blir jo også oft 8 dage imellem, før man får dem. Med Brød kommer vi to godt ud, vi spiser omtrent lige meget, og hver aften koger vi Kartoffler Brød og Salt med Kaffe, ja det smager udmærket når man først vænner sig dertil. Igår marcherede vi forbi alle 12 komp, og i hver komp. kendte man så mange af vore Rekrutter i Braunsberg, de råbte alle, God dag, jeg kendte dem natyrlig ikke alle, da man har haft så mange.

Jeg fik i forgårs brev fra en ældre Dame i Braunsberg, hvor vi meget kom efter Papir, kort og lign. Og hende har vi sendt et kort fra Rejsen hertil. Hun skrev at hun savnede de 147, hun kendte nu så mange og nu på engang var de alle borte, de er jo i Lyk nu.

Og for et par dage siden kom Reg. Musikken, som hver dag laver Koncert, det letter dog lidt på Homøret. Ja ellers har jeg ikke meget i dag, blot at jeg har det godt, og er rigtig glad hvis vi må blive ved at blive her.

Nu slutter jeg med mange Hilsener fra Eders Peter.

Hvis du har Strømper færdig og du kan sende et par, må du nok lille Mor, jeg kan have dem i Tornysteren, jeg skal nok bære dem, skønt jeg har en ordentlig fuld Tornyster af alle slags.

I husker vel at sende Batterier og så lidt Sukker, da vi oft får Cakao, men uden Sukker.

Hils alle der hjemme.

## **Torsdag d. 21. okt 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Jeg lovede jo igår at jeg vilde skrive i dag igen. Jeg har sovet helt til kl. 7½ stod op og kogte os Kaffe. Og nu har vi vasket Tøj og jeg måtte på Strøjet, da post har vi ikke fået an i 5 dage; men venter derpå i hver time. Og med Levnedsmidler er det også temmelig knap endnu, så længe der kommer lidt i forlag, og vi natyrlig også. Jeg måtte derfor se om jeg ikke kunde fægte lidt. Og min vej gik først til 3 Batl. hvor jeg traf min gamle ven Underofficer Meiske, der fik jeg lidt Sukker, så til 12 Korm. der fik jeg ½ Brød. Så til en Underofficer, der fik jeg 5 Cigarer, og så gik jeg velfornøjet hjem. Overalt sagde de, det er dog klart, du har altid hjulpen os før, ja når de blot alle siger sådan, så kan man altid komme igennem. Men da jeg kom hjem og mente at jeg var rigtig glad, fik jeg som et skud gennem Hjærtet. Vi skal jo blive

her temmelig lang tid, og så blir der jo rømmet op over alt. De rømmede en Stue ud, Skabe og lign. og den unge Kone og Mand her måtte stå og se på, hvorledes deres Sager blev smidt rundt over hele Stuen, ja og til sidst ud. Jeg kan ikke se sådan noget. Tænker jeg på mit Hjem på Eder, havde det været der. Min Kammerat og mig har lige talt over det, han sagde, havde det været i mit hjem, jeg havde slået dem alle, om de også havde slået mig ihjel på stedet. Ja men de arme Mennesker de står magtløse, og må smides ud af deres eget Hus.

I går aften mens vi havde lagt os til ro, kom der en Feldvebel og skulde hænte to af mine Kammerater fra forrige Vinter, som også er her som Thelefonister, de skulde komme over til Reg. kommandøren, og de kom tilbage med Jernkorset. Den ene sagde, jeg vilde hellere have haft 14 dages udlov eller en Flæskebø De har gjort hele Krigen med, blot en 14 dages tid i Feldlazaret.

Ja ellers har jeg ikke mere i dag, og slutter med mange kærlige Hilsener fra din Peter

Hils alle på Ravnhold.

### Lørdag d. 23. okt 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Mange tak for brevene i forgårs aften og Kortet fra den 7.Okt. igår. Jeg vilde have skrevet igår, men da havde jeg så travlt med at lave os en Seng, ja nu ligger vi ikke på Jorden mere, nej Konow ligger nederst og jeg oven på. Så har vi et ordentlig lag Halm i, og så kommer Teltet som under seng og så kommer Dækken og Mandelen som Dyne, og der sover man udmærket. I dag har vi haft meget travlt, vi har hjulpen ved at sætte en Kakkellovn op for Majoren. Og der har vi mindst at bestille i 4-5 dage. Det er en Kakkellovnsmand som hver morgen kommer her fra Artilleriet; men så går den tid jo. Ja vi retter os ind her som om vi skulde være her hele Vinteren, og vi var naturlig ikke utilfredse med det; men vi vilde dog hellere hjem. Da jeg kom ind i aften, havde de lavet Skilte til hver sin Seng; på min stod der (Gefr. Märsk, den tykke), så I kan dog se at jeg ikke har tabt noget endnu.

Vi skrev op, og regnede sammen igår aften, at vi har siden den 22 Sept. til 22. Okt. tilbagelagt 575 Kilom. fra Braunsberg. Nej lille Mor, det er ikke så let at komme op at køre som hjemme, her må man bede sig igennem, og så er det endda knap nok at man kommer med. Baner går jo ikke, nej Sandveje. Men vi er jo kommen vejen godt over, vi er jo temmelig stærke bægge to. Hele Byen her er nu gjort rent, og alle Huse er betegnet med Navnet på den Mand som står ansvarlig for Husets orden og renlighed, og at alt fungerer. Jeg har her det Hus, så jeg er nu Husejer og bosat i Rusland.

Huset hedder Willa Fred. Ja nu har jeg ikke mere idag, blot at jeg har det rigtig godt, og venter efter de små pakker; men man må jo have Tålmodighed.

Nu mange kærlige Hilsener sender eders Peter.

Jeg kunde også nok have et stykke Ost eller I kan også sende Røget Flæsk så at man kan stege det for at få fedt.

## **Tirsdag d. 26. okt 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Jeg vil i aften sende dig et par ord, skønt lyset er både dårlig og kold er det også her i Stuen. Men i morgen begynder vi at sætte en Kakkelovn op. Ja vi ligger her og venter blot på Freden, tror jeg. Vi ligger 15-20 Kilom. bagved Fronten. Og vi rette det ind som om vi skulde blive her i flere år. Hele byen er nu gjort rent, der er anlagt Kule for Affald, der er anlagt V.C. Hver Hus har sit Navn, og jeg har jo vist fortalt dig at jeg er ejer af Willa Fred, så du må finde dig i at komme til Rusland, hvis du vil være min lille Kone. Nå jeg tror dog jeg vil hellere bytte og igen komme hjem til Eder. Jeg ved ikke om jeg har fortalt, at vi hver har vor Seng, vi ligger 7 Mand på den Stue, og 3 ligger oven og 4 neden. Jeg ligger også oppe i II Etage, men ligger storartet der. Forleden aften havde de skreven Navne hen på Sengene, og på min stod der (Gefr. Märsk, den tykke) Ja jeg ser også helt godt ud, bedre end da I var i Braunsberg. Og er rigtig i den gamle gænge igen som før, og jeg håber at kunne komme lige så sund og frisk hjem. Ja lille Trine blot det da snart vilde give fred.

Ja nu går det løs med Udlov igen, det er igen optaget alle skal have udlov, og det kunde jo være helt morsomt om man kunde komme hjem i Julen; men Tankerne har jeg endnu ikke i Hovedet, blot at det var Fred, og jeg kunde komme hjem til dig. Jeg talte en gammel Kammerat i efterm. Og han var før Krigen forlovet og helt til nu for 3 Uger, da fik han på en gang et brev, hvori alt var forbi, uden grund. Ja sagde han, det var mig lidt stræng, hun var en god pige, og hun har støttet mig meget i Krigen. Men nu er alt forbi. Jeg har aldrig tænkt mig den Tanke; men man må jo finde sig i meget. Ja Trine, jeg kom ikke hjem mere, hvis det var gået mig på, og jeg kunde ikke tænke mig den tanke. Jeg ved ikke, hvad der blev af mig, hvis jeg ikke mere fik de små breve fra Ravnhold.

Ja nu vil jeg ikke mere i aften, da jeg fryser, og så går jeg i Seng og drømmer om dig derhjemme,

Mange Hilsener sender dig din egen Peter.

## Lørdag d. 06. nov 1915 - Gånsager

**Fra:** Peter Andreas P. Gad (Trines far)

**Til:** P. Jensen (Trines bror)

Kjære Signe og P. Jensen!

Tak for brev og kort, vi vil saa gjerne høre fra jer jævnlig. Ja det var da godt, at du blev hjemme foreløbig, det er ikke let at være hjemmefra. Det var da slemt, om det skulde blive til noget med Klovsygen, det vil blive et stort økonomisk tab for jer, og det føles jo mest nu i førstningen, inden I får ret begyndt. I dag må jeg blive i sengen, og det er ikke så let at faa anstilt, saa jeg kan skrive. Jeg har faaet noget blodforgiftning i en haand og arm. Jeg var ved dogteren igaar og ligger nu med omslag om armen. Jeg tror nu ikke, det er saa slemt, og dogteren mente ogsaa, at hvis der var held med, kunde det være istand om 3 dage.

Der er kommen en karl fra Sælland, han er nok ellers tømrer, men lader til at være en flink karl. Ham fra Jylland, som jeg har haft lejet længe, er ikke kommen og kommer vel heller ikke. Han har faaet begyndt at søge om rejsetilladelse, og det bliver vist ikke givet til dem, der ikke er militærfri. De skal vist bare se at faa pas og saa rejse uden forlov. Det gaar vel nærmest, at vi begge 2 skal prakke med folk, som vi nu har gjort et helt aar. Det er mig ligefrem en pine at ligge og skrive til de karle fra Danmark, for der kommer næsten aldrig noget ud af det. Pigen er heller ikke kommen endnu, hun har en uge fri og kommer saa paa mandag, saa hjælper det da noget. Nu kunde der maaske være tale om at faa Iver hjem, naar jeg er syg.

Men jeg kan jo ikke faa noget gjort, naar jeg ligger i sengen, og haaber ogsaa at komme igang igjen paa mandag. Din fader, Signe, var her i søndag, og vi var meget glade ved ham baade i Kirken, og de par timer han var med os herhjemme, saalænge toget gik.

Vi savner alligevel avisen, nu den ikke kommer, og nu havde jeg jo ret tid til at læse den. Jeg tænker næsten det er en artikel der stod i den for nogle dage siden, om indenrigske forhold, efter et social blad, der er skyld i det. Efter den syntes jeg næsten, at stillingen i tyskland var uholdbar.

Jeg tror nok, jeg vil holde op nu, for det bliver noget grødere

Kjærlig hilsen fra os alle

Eders Fader

Tak for indbydelsen til at komme til Hejsel. Vi kommer ogsaa nok en gang snart, hvis vi bare snart kunde få Far rask igen, Armen meget hovnet, men han er ellers ikke syg ved det, det er da godt.

Igår fik jeg brev fra min ven fra den 26. okt, det var dejligt nyt, efter som de plejer at komme, det tar så lang tid fra Rusland. Han har det godt og jeg skulde hilse jer herhjemme

fra ham.      Kærlig Hilsen fra

Eders Trine Hilsen fra Signe

### **Tirsdag d. 09. nov 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine

Ja du må undskylde at jeg ikke har skrevet før; men det har været udmuligt i disse dage, vi har ingen Kvarter haft, men har måttet grave os ned i Jorden ude i Skoven. Vi kom hertil om Natten og to Nætter lå vi under åben Himmel. Som du ved skulde vi til Schønberg; men blev kaldt til Hjælp af 36 Div. hvor Russerne vilde igennem. Og straks den første nat tog de et helt Komp. af os til fange. Vi ligger endnu her i Skoven; men har det nu helt godt, vi har bygget os et Jordhus, og lavet et Fyrsted af Kampesten, så nu er det så varmt som i en Stue. Ja sidste nat måtte vi have Trøjen af. Og en bedre blir der endnu bygget, da vi nok blir her i Vinter. Og vi er også helt godt tilfreds med det, da vi kun ligger 14 Kilom. af fra Banen.

Vi bor sammen med to mand fra Køkkenet som af og til må af med lidt for natteleje. Og Levnedsmidler går det også helt godt med, vi må ikke klage. Blot vi nu fik vor post; men det varer endnu et par dage, da det jo alt er gået til Schønberg. Dagene er sær korte her, det blir først lyst kl. 8 og kl. 3 er det igen mørk; men så snart det blir mørk ligger vi os til at sove og sover til det bliver lyst igen. Ja jeg tænker først og sidst på Eder, og jeg ser dig i drømmene så tydelig. Sidste nat var vi så galt sammen til Gymnastikopvisning, du havde en hvid Kjole på, og små Kavringer med. Og tak for brevet fra Sølvbrylluppet. Det har jeg også drømt at jeg lige kom ind i Stuen da du var ved at skrive til mig, du heldede på Hovedet, ja jeg kan se dig endnu ved Far's skriveborg. Ja sådan noget drømmer jeg; men forhåbentlig sålænge til at blir til virkelighed. Nu vil jeg slutte i dag, da det er så mørk herinde, og jeg vil love dig, at det nu skal blive bedre med det Skriveri, når vi blir her. Og du kan vel nok læse det.

Mange kærlige Hilsener sender dig din egen Peter

Ikke mere XX A.K.

### **Tirsdag d. 09. nov 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!



Ja I må virkelig undskylde mig, at jeg ikke har skrevet; men omstænderne var ikke sådan at jeg kunde, og er endnu ikke rigtig gode. Sidst da jeg skrev var i Subak og skulde til Schönberg, der blev vi kaldt til Hjælp af 36 Div, hvor Russerne absolut vilde igennem. Og Natten mellem 2-3 Nov og den 3 Nov gjorde vi en March på 35 Kilm. Og nåede natten mellem 3 og 4 hertil. Det var kold og Snevejr og mørk. Og vi havde drømt om Kvarter. Men ak, vi kunde se hvor vi kunde komme under. Vi lavede os så et Bål og samlede Grangrene sammen, og lagde os til at sove, da vi ikke kunde mere. Og Huse og Halm er der ikke her, alt er ødelagt. Næste dag stod vi op, så snart det blev lyst og nu gik det løs med at grave et Hul til en Understand. Og igår fik vi den færdig og nu ligger jeg der og skriver hjem. Den består af et Hul i Jorden på ½ m og over Jorden 1 m. og i omfang er den 10 m.

I det ene Hjørne har vi lavet os et fyrsted af Kampesten og Leer. Og i går aften var det så varmt at vi måtte trække Trøjen af. Sammen med os ligger to fra Køkkenet som jo må betale Lejet med lidt Spisevarer, vi må ellers ikke klage vi får nok at spise. Af arbejde har vi også nok, Officererne kan jo ikke forglemme mig som gammel Ordonans, og om det end ikke er mit arbejde må jeg dog spille den gamle Rolle som Ordonans; men det gør heller ikke noget. Jeg takker hver dag Gud for at jeg må blive her. Konov kan alt han bygger Huse for Officererne og Officerskøkkenet, hvor der er en meget flink Underofficer, som oft giver os lidt. Ellers er alt rigtig godt, og vi er rigtig godt tilfreds. Vi begynder nu at bygge et rigtig Hus til os selv, da vi vist bliver her i Vinter. Vi ligger 14 Kilom fra Dynaborg. Kan I læse det, da det er lidt mørkt her, og lys har vi ingen. Men imorgen håber jeg det går bedre.

Slutter med mange Hilsener fra Eders Peter.

I kan jo fortælle Trine lidt af Indholdet, der skriver jeg lidt andet.

Ikke mere XX A.K.

## Tirsdag d. 16. nov 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

God aften, jeg har nu lige fået Kaffe, og har lige holdt Fyraften. Jeg har i dag bygget Kakkelovn og sat en Mur op så at det ikke blir alt for kold. Jeg har i dag modtaget 2 Breve fra Eder fra 1-2 Nov. og en pakke, i forgårs fik jeg en, nu har jeg modtaget 5 - 6 - 9 - 10 og 11, så nu begynder det at hjælpe lidt på Homøret; men når man der altid må leve ved tørt Brød blir det også lidt trist. Ja jeg må ellers ikke klage, i formiddag traf jeg en kamrat som jeg var saramen med i Brauns-berg og som også var der da I var der. Han lå her i Revieren og han var så syg. Ja I kan tro at de arme Mennesker har noget at stå imod. Når de kommer af Graven ved man ikke om det er et klump Jord eller en Menneske. Han kendte mig straks, og sagde god dag Peter, ja sådan har jeg det, blot jeg havde været død. Ja jeg trøstede ham lidt,

men han syntes, alt klappede sammen, ikke engang noget at spise havde han. Ja jeg gik i mit Kvarter og hæntede hvad jeg havde. Og det hjalp dog lidt på ham. Jeg kan ikke se sådan noget, om jeg også kun selv har lidt, så må jeg give et sådan stakkel, når jeg må blive her er jeg både tilfreds Og taknæmlig. Og så har vi fået en 12 mand også af Graven i dag, de skal uddannes som Thelefonister, og dem skulde jeg hænte. Jeg fik Listen af Adjudanten, og nu faldt mig Navnet "Hansen" straks i Øje, jeg spurgte hvorfra han var. Ja han var fra Afenrå. Nu ja og så fandt vi da en dansktalende Kamrat mere. Jeg skal jo nu se om jeg kan få en god plads til ham, jeg har jo hjulpen så mange, så måske kan jeg også hjælpe ham. Ja ellers har jeg ikke mere at melde om. Mangen, har jeg bemærket, fortæller om hvad der foregår i forreste Linie. Ja det kunde jeg også, da jeg hele dagen hører dem tale igennem Thelefonen fra Skyttegraven, og har også selv været der et par gange, men jeg har ingen lyst til at fortælle Jer det.

Ja I må undskylde mit papier, det var så fugtig, og jeg havde lagt det på Skorstenen.

Ja nu mange kærlige Hilsener sender Eders Peter.

### **Onsdag d. 17. nov 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine

Tak for alle dine breve idag, igår aften fik jeg 6 breve og 3 pakker hjemmefra, idag 5 Breve fra dig.

Jeg har det ellers rigtig godt efter forholdene, og i disse dage får vi post hver dag, og jeg får natyrlig som forrige år det meste. Du skrev også at Mor vist var god til at sende pakker. Ja lille Trine, du kan tro jeg har oft tænkt og takket for mit kære hjem. Hvor er der ikke mange her blandt os, som ingen Hjem har, og som ingen har hjemme som tænker på dem herude. Og så har du været syg, du lille kæreste, du har haft meget for meget at bestille i Sommer. Tro mig, om jeg også er langt borte følger jeg også med i de sager. Jeg ved at man kan bestille meget, men på to måder, at lade noget bestille, og selv bestille meget. Jeg ved jo at du selv arbejder selv hårdt med, og du er nu ingen Arbejdshest. Ja det er på tid at jeg kommer hjem til dig.

Du skrev at I havde kun tre Senge til Soldaterne, så I kunde ikke have mere. Ja lille Trine, om det er gamle eller unge, her bliver der ikke engang spurgt, om det er lidt Halm eller et Skur, og ved siden af mig her sidder en gammel Landstorm-mand på 43 år, han må lide samme Skæbne som os, jeg ved ikke, jeg må altid hjælpe sådanne folk. I disse nætter vi lå ude, tog

jeg ham med i vor Jordhytte, om også den var lille; men alt går blot Viljen er der. Og Konov og jeg er altid af samme Mening i den slags.

Jeg kom til at tænke på i form. da jeg læste et brev, en havde skrevet hjem, at jeg skrev lidt, jeg havde ikke meget at melde om. Ja når jeg skulde som han, fortælle alt hvad der foregår i forreste Linie, da havde man meget. Men jeg ved ikke, jeg synes det har I ingen interesse af, og jeg har heller ikke lyst til at fortælle Eder det. Når I ved at jeg har det nogenlunde og at jeg er sund og rask, så er I tilfreds. Ja alt rigtig godt og håber snart at det blir fred, vi har det hørt visle i Hjørnerne i disse dage -

Ja nu mange kærlige Hilsener sender dig og Eder alle din egen Peter.

Samme aften 18.

Nov. 1915

Vi vilde ellers slutte med at skrive i aften; men da det er for tidlig at gå til Ro og vi kan læste at sidde lidt længere oppe i aften, da vi har fået Lys, så vil jeg fortælle om en aften i Villa Vinterhistorie.

Jordhytten består af et Rum på 18 m i omfang, 1,80 høj, til højre 3 Sengesteder over hinanden, til venstre et bord, afsavede tykke Granstammer tjæner som Stole, et Vindue sammensat af mindst 100 stykker glas, men kun tre Ruder. Kl. 5 er Kaffen færdig og der holdes op med at arbejde ude, alle er kommen ind, har vasket os, og nu sidder alle og drikker Kaffe. På Brød må vi spare, da det skal vare 3 dage denne gang. De små pakker kommer frem, som vi alle har fået de sidste dage, og nu går det løs. Der serveres Skinke, Smør, Honning og røget Aal, ja og så klager vi endda over Føden, hvem kan forstå det. Efter Aftensmaden bliver det alt stillet til side, Bordet afvisket med papir og en Feldpostpakke sat mitte på Bordet som Lyseholder. Ved siden af står endnu en med Tobak, som af og til må udlevere. Og nu Blyandten igang på papiret, så er alt rolig, nu er vi ikke mere her; men hver er i sit Hjem eller hos sine kære. Af og til ser vi hinanden an, Russerne tænker næmlig også på os, en susen høres, hvor vil den Eksplodere, efter knaldet skriver hver videre. Konow fortalte nu lige at han havde ikke fået sig vasket i dag; men imorgen vilde han da have hans tid til det. Sagen er næmlig at vi har en 10 minutter at løbe efter vand. Ja og nu blir Lyset kortere og vi må skynde os til Ro. Og nu går det under Dækkerne.

Godnat

Peter.

**Fredag d. 19. nov 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Sender i aften en lille Hilsen fra Villa Vinterhistorie, har drukket Kaffe og Piben igang. Alt ved det gamle og rigtig godt.

I skrev at I havde bestilt Hejmdal, bestil den af igen, vi har den, og Dannevirke også, så kan jeg holde den lidt senere. Petersen har dem bægge to.

Tak for to gamle Okt. breve i dag.

Peter

Således har vi fået mange Kop Kaffe.

### **Tirsdag d. 23. nov 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Mange tak for de kære pakker jeg har fået i dag. Jeg fik fem i alt, nemlig de færske, og så min Pibe som allerede er i gang. Så fik jeg også vore Cigarer fra Braunsberg, som vi også har delt. Så I kan nok forstå at vi er i godt Homør, vi har ellers sådan en dårlig forplejning i denne tid, ingen Kartofler har vi, og på Brød skal vi også spare. Men Gud ske lov at man kan få det hjemme fra.

Og der er også mange der klager over at deres post ikke kommer, jeg kan ikke forstå det, jeg får det alt, om også det varer lidt længe imellem. Nu venter jeg så småt efter min Lædertrøje, men den kommer jo også nok.

Vi må ellers heller ikke klage vi to, eftersom der er mange udbekendte foresatte her ved Staben, så har vi dog en rigtig god ord for os. En Underofficer som jeg kender fra før, og som nu her er Adjudant, og som jeg også har spurgt om udlov, som jeg jo har skreven, kom i formiddag hen og talte med mig, jeg vaskede lidt tøj. Nå Marsk sagde han, er der mange af de grå i tøjet. Ja ellers havde jeg ikke kogt det så godt, sagde jeg. Nu sagde han, vi har jo modtaget Linned fra Reg, og deraf har I vel ikke fået. Nej jeg mente, at vi kunde ikke tilkomme det, da vi havde endnu fra Garnisonen. Nu sagde han jeg kunde komme med ind, og så gav han os hver to Skjorter, 1 Underbukser, 1 par Handsker, 1 par Strømper. Og så spurgte jeg ham, hvad han så mente om vor udlov. Ja sagde han, vi to må vist blive her i Julen, jeg kan heller ingen få, da han er fra Elsass; men kanske bliver der fred før Jul. Ja kanske; men det mente vi så længe. Og så må vi jo også finde os i at blive her i Julen, når blot vi engang må komme hjem. Der er ellers mange der tager på udlov i denne tid, idag gik der en Transport af på 12 Mand, næste går af når de er tilbage igen, og de kommer hjem til Jul.

Jeg har vist fortalt, at jeg forrige gang fik Højskolebladet, og jeg læste alt fra ende til anden, og jo længere jeg læste desto galere i Hovedet blev jeg, når jeg så og læste hvorledes de

derovre i D. morer dem, ja og os stiller de spørgsmålet, kommer den tid tilbage igen, som før Krigen. Ja jeg ved snart ikke hvorledes det skal forstås, hvis den ikke kommer. Vi - som vil være et Folk og som måske efter Krigen skal stå som to, da vi ikke kan stå imod de store tab Krigen har medbragt.

Ja jeg vil ikke komme videre ind på Sagen, Trine har fået en hel masse deraf, det var netop den aften da jeg skrev til hende at jeg læste det.

I aften har vi en Snevej, så vi ikke kan se op til næste Jordhus; men vi fyrer så det knager, og der er også rigtig godt varmt herinde, og så ruller vi os ind i vor Dække og sover som lå vi hjemme i vor egen Seng.

Nu slutter jeg med mange Hilsener til Eder alle

fra Eders Peter.

Piben ryger udmærket.

### **Torsdag d. 25. nov 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevene i dag fra den 11 - 14 - 15 og 20. Nov. Det er gået meget hurtigt, et brev herind i 4 Dage. Og tak for de kære pakker igår. Jeg skrev ellers i forgårs, men jeg synes jeg kan bedst få tiden til at gå med at skrive hjem og til Eder alle derhjemme. Jeg fik de pakker igår, som I først har sendt af, blot min Lædertrøje er endnu ikke nået herind; men den kommer vel, jeg ved ikke rigtig, når I har sendt den af. Ellers har jeg fået alt, hvad I har sendt mig. Så vi lever ordentlig i de dage. Og Konov har også fået sine pakker. Jeg fik også Hejmdal igår, hvor det lille stykke var i fra Eders Sølvbryllup. Da jeg havde læst det, måtte jeg gå uden for, jeg ved ikke, hvad der var i vejen; men jeg måtte græde. Jeg syntes, der var noget der sagde til mig i det lille stykke, og jeg syntes jeg kunde se Far stå, ham som jeg og jeg ved alle, anser for den stærke og rolige Mand, sige Mor tak for deres Samliv; men så kommer det lille ord. Med Vedmod fortalte han, at det bedste de ejer, deres Dreng er på vej til Fronten, ja og jeg ved, at er Far først vedmodig, har allerede mange måttet bukke under for Gråd.

Ja så kommer man igen tilbage til det, hvor er det ikke godt at have et godt Hjem, og en Far og Mor. Tak for alt godt imod mig.

Jeg kom ikke videre i aften, nu vil jeg ende brevet, jeg har jo ikke så meget at skrive om, når man skriver så tit; men der kommer jo oft en tanke og et spørgsmål i Eders breve, som jeg må besvare; men oft kommer der så en 4 - 5 breve på en gang, så må I undskylde, når jeg forglemmer et Spørgsmål. I spurgte om der var megen Sne her, nej, der er lige kommen en Transport fra Ersatz Batl. og som fortalte, at der lå meget Sne i Lyk, vi har slet ingen Sne her,

i disse dage en let Frost. Om jeg ikke mærker min Sygdom mere, nej ikke det mindste spor, jeg har en rigtig god Appetit, og ser vel også rigtig godt ud, blot oft kan man jo ikke stille Appetitten, når man ikke har at stille den med, nu blir det jo bedre ser det ud til.

Nej lille Mor, fryse gør jeg heller ikke om Natten, jeg har min egen dække og så en stor dække af min kammerats, og den er god både for kulde og Lus, da den går der ingen i, når den er gennemtrængt af Hestestøv. Jeg har også i dag fået Højskolebladet som jeg er meget glad ved, nu har vi både Hejmdal og Høj. I har vel husket at bestille den af igen.

### Søndag d. 28. nov 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet idag fra 21-11-15. Det går helt godt med posten nu, pakkerne er ikke kommen med denne gang, men de kommer mere på en gang, og skal også nok nå os om et par dage. Jeg har det ellers rigtig godt. I dag har vi streng Vinter, et tyndt lag Sne med en 6 Frost. Og det bider ordentlig i Ørerne. Jeg kørte af med tre mand i morgen Skoven efter tør Træ til at brænde. Det var tæt bag ved vor Stilling. Vi gjorde os nu nogle stykker Træ itu og lavede et lille Bål. Røgen er stegen temmelig højt og har givet Russerne lyst til at sigte på Røgsøjlen. Og nu sendte det russiske Artilleri en Salve efter den anden over efter os; men de gjorde os ikke noget, i 25-50 m. afstand eksploderede de. Vi rykkede naturlig en 5 minutter til side, og efter at de havde ophørt fortsatte vi vort arbejde videre, og bragte en stor Træstamme hjem, hvorved vi i aften koger og varmer os. Da jeg kom hjem måtte jeg til en Reg.Stab med en Melding, og jeg havde nær aldrig funden derhen, da der ingen veje går her, og er ikke andet end Skov og Sump. Men jeg fandt dog, og fik oven i købet en god Cigar af Obersten. I skrev i dag at I havde ikke hørt fra mig så og så længe, det kan jeg ikke forstå. Jeg har lige set i min bog, hvori jeg skriver alle breve op, som jeg sender af, og da har der været en tid fra 29/10 - 5/11 hvor jeg ikke har skrevet, da vi var på vej herop; men de må vel komme alle på en gang. Jeg har også fået Højskolebladet idag. Til Konow skrev de også idag, at de ingen breve havde fået i lang tid.

Far spurgte om det var en god plads jeg havde fået. Ja det er det, man må blot ikke se på forfremmelsen, og på alt andet arbejde som ellers ikke hører under vort Fag. Men vi er tilfreds blot vi må blive her. Ja ellers har jeg ikke noget iaften, og jeg skal også skrive til Trine.

Det er sandt, vi får igen 100 gr. mindre og det vil nok komme til at knibe med Brødet, kan det ikke gå an at sende af de tørre Keks eller Knepkager af og til, det er der mangel der får,

og dem kan man også spise uden Smør, så sparer man da noget igen. Tak for 5 M. idag, nej I skal ingen penge sende mig, jeg har selv nok, jeg har nu 45 M. hos mig.

Nu mange Hilsener fra eders Peter.

## **Torsdag d. 02. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Tak for brevet i dag fra 24-11-15- Og jeg blev meget glad da jeg så, at I havde fået brev. Og jeg håber nu at I har fået rigelig i sidste tid. Jeg får min post regelmæssig nu og får næsten hver dag en Hilsen der hjemme fra. Vi får post hver dag, og du ser at det kun tager 8 dage den lange vej. Du spurgte igen om jeg kom i Julen, ja du ved jo min mening, og jeg kommer nok ikke, og må fejre Jul her igen. Ja vær ikke ked af det lille Trine; men du ved jo, at jeg ikke kan gøre ved det.

Du mente at det var en lang nat vi havde her, og at vi ikke kunde sove så længe, nu man kan ellers vænne sig til en lang søvn. Men du ved jo at jeg ikke kan sove så længe, så ligger jeg og tænker på dig og på Eder derhjemme, og jeg kan ikke lade være med at lave små Fremtidsplaner, og vi håber at de eller ihverfald noget lign. går i opfyldelse. Ja som du så oft skriver, jeg kan snart heller ikke tænke mig den glæde igen at gå hjemme hos Eder. Ved du hvad jeg har foretaget mig idag, jeg har indrammet dit billede med Grankogler, og nu står du der på Bordet og ser til, hvorledes jeg skriver til dig. Jeg synes det er, ligesom du vilde sige til mig, skriv kun, eller kom selv hjem til mig.

Ja når der blir fred så kommer jeg for altid. Og en gang må det dog komme. Og jeg tror der er noget stort i gang, ihverfald er der noget nyt her ved fronten som vi aldrig før har kendt. -

Men man må jo ikke fortælle alting.

I aften er det en Snevej ude så det er gruligt, vi sidder her i vor Jordhytte og har det varmt og godt, ja det er snart for varmt i aften. Og nu har vi det rigtig hjemligt indrettet, ja du vilde undre dig når du så os, for eks. forhæng for vore Senge, billede, Avisholder, Bogreol og hver aften en ren Avis på Bordet.

Ja nu ikke mere iaften, slutter med mange Hilsener til dig fra din egen Peter.

Mange tak for dine små Tvebakker, de var udmærkede.

## Søndag d. 05. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine.'

Tak for dit brev idag. Og da jeg nu lige har tid vil jeg skrive til dig, og først fortælle dig hvad jeg har drømt. Jeg ved ikke, jeg har aldrig haft sådan en drøm før, så virkelig og som om det passer.

Jeg lå igår aften og kunde ikke sove, og jeg tænkte på dit brev, at du havde skrevet at der var så mange som troede på at komme hjem, men som alligevel ikke kom hjem, og jeg bad om at jeg måtte få lov til det, og er så sovet ind. Jeg drømte, at jeg var kommet hjem, og du kom lidt efter, Mor og jeg stod oppe på mit kammer, og Mor søgte Trøje Benklæder og jeg ved ikke alt hvad det var ud af mit Skab, og nu kom du, og I kunde ikke få mig hurtig nok i Tøjet, jeg skulde med dig, hvorhen ved jeg ikke, og så vågnede jeg op, og jeg kunde længe ikke sove, lå og gentog min drøm i tankerne. Ja blot det måtte gå i opfyldelse, og ikke om alt for længe; men vi må jo være tilfreds, når man må komme hjem sund og rask.

Ja ellers har jeg det rigtig godt og ønsker, at vi kan blive her til det bliver fred. Nu har vi alt så hjemlig indrettet. Ja du skulde bare se, hvad der kan lade sig gøre, noget som man før aldrig havde tænkt. Hvor har man ikke undret sig over når de før har læst eller fortalt, at de to eller han begynder på Heden i en Jordhytte.

Igår tog Reg.kommandanten afsted i Automobil til Kovno, han var indbudt af Feldm. Hindenborg. Besøget varer 4 dage. Og den 28 tager han igen på udlov hjem, han har endnu ikke været hjemme siden Krigens begyndelse. Han er også gift og har 4 Børn.

Ja ellers har jeg ikke noget at fortælle dig idag, blot at jeg længes efter dig du lille kære Trine.

Nu mange kærlige Hilsener til dig fra din egen Peter.

Du lægger vel af og til en Hilsen af til dem derhjemme, når jeg forglemmer at skrive det.

Samme Dag. 5.

December 1915

Det er i mørkningen, og jeg har længe siddet ganske alene herinde og tænkt på dig, og så kom jeg i tanker om, at jeg kunde dog endnu skrive et par ord for at fordrive tiden, da brevet ikke er afgået endnu. Posten har også været i dag, men desværre der var intet brev til mig, og Pakkepost er nok spærret til den 17/12, jeg ved ikke hvoraf det kommer. Det gør heller ikke så meget, jeg har nu fået mange pakker i sidste tid og Konov også, så vi er forsynet. Jeg tænkte på, havde du blot været her, der er plads ved siden af mig, på Bænken, en smuk polstret bænk, så du kunde godt komme og fortælle mig lidt. Jeg vilde natyrlig hellere hjem til dig, og sidde hos dig på Ravnhold i Sofaen. Kan du huske jeg sad altid i den ene Hjørne. Og



jeg kan tydelig se dig komme ind ad døren, og jeg søgte at fange et blik af dine små Øjne. Jeg har oft tænkt på, hvor meget tænkte vi da på den elendighed den gang, da var vi altid så glade. Og hvor oft har jeg tænkt på de aftener vi har været sammen i Forsamlingshuset. Og da jeg holdt Gymnastik, ja da tænkte man ikke på hvor godt man havde det. Kan du huske en aften i Julen, da jeg var ude hos dig og du havde en Lampe med dig, du stod og ventede på mig, og jeg vovede mig ikke der hen, da jeg troede det var en anden. Ja da vilde du da også - ikke ? Og da jeg tabte mine Galoske. Ja den Ravnholdervej kan fortælle meget.

Ja nu er det så mørkt, at jeg ikke kan se mere, og vil nu slutte for anden gang.

Peter.

### **Søndag d. 05. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

.Kære Forældre!

Tak for pakken i dag med Tungen og Pølsen. Blot en lille Hilsen i aften, da det er sent, og jeg er søvngig, jeg har løbet omkring hele dagen og er snart træt. I efterm. var jeg i Skyttegravnen ved II Batl. de har det helt godt nu, hver dag får de post og får en hel god forplejning.

Jeg har også fået brev fra Skopnik i dag, han er endnu i Lyk, men kommer nok snart hertil igen. Han har det jo ellers helt godt, han er jo så tæt ved sit Hjem, og tager hjem hver Søndag.

I spurgte om jeg havde fået min Ledertrøje, nej det har jeg ikke, men det var vel en temmelig stor pakke, så den kan vel ikke være her endnu. Men jeg har jo også min Undertrøje, så det har ingen nød, og vi er jo ikke meget ude. Vi har det rigtig godt her i vor Jordhytte. Ja jeg takker hver aften Gud for at jeg må have lov at ligge så godt.

Nu ikke mere i aften mange Hilsener sender eders Peter.

### **Mandag d. 06. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet igår. Endelig har I da fået mit brev, det har også varet længe. Det tager længere tid hjem, end hertil med brevene. Ja man kan jo sige at det var strænge dage, de første dage her; men nu er alt bedre indrettet og alt er igen forglemt. I spurgte, om det var et stærk angreb de gjorde, ja det var de bedste Russiske Kræfter som var samlet i Dynaborg, og hvorfra de gik ud. Vi lå tre Div. bagved hinanden, 54 - 36 - 37 I.D., og 54 Div var i løbet af et par timer udkampdygtig. Et Reg. havde i 1 dag 2000 mand tab. 36. Div. kom nu for, vi som No. 2 og vi kom igen i forreste Linie om natten. Man kunde ikke høre et ord, det var en Trommelild som vi kalder det. Og det eksploderede rundt om os. Men vi arbejdede alligevel hele dagen på vor Jordhytte. Ja man er jo vant til det, og man tænker ikke så meget på det. Man kan først mærke det rigtig når der kommer helt friske ud, som ikke har været ude før, de har ikke den ro.

I dag er Majoren taget på en 5 dages udlov for at besøge Hindenborg, han er indbudt. Og den 28 tager han på Udlov hjem, han har endnu ikke været hjemme skønt han er en gammel mand og har Kone og Børn, og hans Hestetjæner Petersen tager med, og Jeg har hørt idag, at han får Jernkorset før han tager på udlov.

Ja nu ikke mere i aften, jeg har skrevet et langt brev til Trine.,! og jeg er nu så søvning, og går i Seng. En Underofficer fra Maskingeværen som også ligger her og jeg er de første om aftenen der går til ro og de første om morgenen der står op.

Nu mange Hilsener fra eders Peter.

## **Torsdag d. 09. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Pige!

Tak for brevet igår fra Hygum. Jeg vilde ellers ikke skrive til dig i aften, da jeg er så forkølet; men så var jeg lige ude og det er en Snevejr, kold og udhyggelig, og så da jeg kom ind igen og mærkede, hvor godt det egentlig var her inde, da fik jeg lyst til at sende dig en lille Hilsen. Vi har det rigtig godt her nu, og ønsker at vi må blive her til det bliver Fred. Men vi må vente tiden af, og det kommer jo også nok. Ja lille Trine jeg vil gerne tro dig, at du er bleven ked af det, da mit brev nåede dig, hvori jeg fortalte, at jeg ikke kom i Julen. Og igen skriver du mig, at du ikke har håbet opgivet endnu. Ja du ved min mening, og tro mig, det er ikke af den grund at jeg ikke længes efter at se og tale med dig. Udlov kunde jeg også vel nok få, men kommer jeg så tilbage igen og de siger til mig Pladsen er optaget, du blir nu Underofficer og går i Skyttegraven, ja så har man fortrudt det. At tage hjem er en let Sag; men igen at komme afsted. I skrev at Uffe havde let ved at komme af sted igen. Ja nu må I også beregne, at det er meget lettere for dem der ligger et halv ja helt år på et sted og har det indrettet som vi har det her nu; men vi kan gå videre i morgen, som vi natyrlig ikke håber, og hvad det vil sige at flytte dag efter dag, det er meget værre end at ligge i Skyttegraven. Ja nu har du hørt min mening, og du må ikke blive vred på mig for det.

Nu så var du nær bleven bag Toget, ja ja det kan jo kun passere - Ja havde jeg gået der ved siden af og pløjet, kan du tro at jeg havde leet. Nej havde jeg set dig komme ude på vejen, og Toget, havde jeg straks spændt Hestene for vognen og hentet dig, tror du ikke ? - eller jeg havde sagt til dig, nu er du så langt på vej nu kan du gå med mig hjem. Ja blot den tid snart måtte komme at jeg kunde tage dig med hjem, eller jeg med dig.

Nu mange Hilsener og God nat din egen Peter.

### **Søndag d. 12. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Tak for Brevet igår med 5 M. og for pakkerne i dag, jeg har det rigtig godt, og er sund og rask. I dag har jeg fået helt gamle pakker, men alligevel gode og kærkomne. Ja nu lider det igen mod Jul, og der er endnu ikke Fred. Nej vi hører heller ikke om Fred; men der kommer så mange Spørgsmål som tyder på Fred. I fortalte at Søren J. var kommen hjem, og at han måske skulde have Armen afsat. Ja hvis han skal det må de selv betale det. Han er nu udskrevet med 70 M. pension og streget i Bøgerne, og de har ikke mere med ham at gøre. Ja det kan jeg tro at Kresten har den store Mund, og mener at de skal selv betale alt. Jeg vilde ønske ham blot tre dage i Skyttegraven, med den forplejning, så vilde han være taknemlig, ja måske vilde han give en af hans gyldne Mynter for et stykke Brød. Ja de har kun en lille mening om Krigen, at sidde derhjemme og læse i bladene er en let sag; men at se og gøre det med i virkelighed er en anden. I skrev også om at Maleren var indkaldt, ja det vil også blive noget andet for ham, og jeg tænker ikke at han tænker meget på hvorledes det i det store G og skal gå til.

I dag har vi vasket igen, og nu er vi såvidt rene igen, vi har vekslet Tøj hver 4 dag, så blir man da nogenlunde ren og kan begrænse dem. Nu har jeg jo fået min Ledertrøje og der går ingen i, det er blot værst i Uldtøj, der kan man ikke drive dem ud af igen.

Ja der ligger mange folk her om Dynaborg; men det er ikke let at træffe nogle bekendte, vi ligger jo hver på vor lille afsnit, og kommer ikke videre. Vi ligger særlig heldig nu, tæt ved Banen, og har en god forbindelse. Ja nu vil jeg slutte i aften, da jeg er søvnig, og vil gå til Ro.

Mange kærlige Hilsener sender eders Peter.

Jeg har i aften også skreven et brev til Morbror Peter og fortalt hvor godt de egentlig har det derhjemme - -

### **Mandag d. 13. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Tak for de to breve i dag fra Hygum, jeg glæder mig også at du har haft en lille Ferie. Jeg har tit tænkt på om morgenen når vi lå så længe, at min lille Trine var nok længst på benene; men i sidste tid har jeg ligget og glædet mig over at min lille Trine også havde Ferie. Ja du kan også nok have behov at have lidt bedre i vinter. Du skrev at du var ked af at jeg var så nær ved forreste Linie. Ja lille Trine, hvis det er meningen at man skal forskånes, så kan man gå igennem den tætteste Kugleregn, og i hverfald er der lige så meget fare 4 Kilom. bag ved fronten. Kun en kan kun bevare os, og til ham vi bede og stole på. Jeg ligger lidt og tænker på, hvor mange dejlige timer har vi ikke haft sammen, og som vi vel ikke så meget har skønnet på, og hvor meget vilde man ikke give for sådan en time nu. Men Gud giver os nok den tid igen. Ja hvor kunde det være herligt at være hjemme hos dig igen.

Jeg har ikke meget at skrive om; men vil fortælle hvorledes jeg har tilbragt Aftenen. Da det blev mørk kom der en hel Vogn med Post, den blev sorteret, jeg fik tre små Pakker, en fra dig. Så kom en af vore Kammerater med Lever, og Konov gik straks i lag med at stege, jeg måtte dele Posten ud her ved Staben. Så blev Lyset tændt, og alle 4 mand som danner vor lille Hjørne om Bordet, og så blev der spist Aftensmad. Jeg måtte så en lille Tur til en "Zahlmester", og da jeg kom hjem, læste jeg Hejmdal og Højskolebladet.

Nu har vi alle Blyandten i Hånden som går flittig, og dine små Tvebakker står på Bordet til fri benyttelse. Og nu sidder jeg alene, de andre er alle gået til Ro; men jeg har fået så mange Breve i sidste tid som jeg skulde svare på, og min lille Trine skulde da også have en lille Hilsen.

Nu slutter jeg med mange kærlige Hilsener til dig fra din Peter.

### **Onsdag d. 15. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Mange tak for pakkerne idag, jeg fik 5. Og min Lommekniv som jeg var sær glad ved, da jeg længe har måttet nøjes med en Polskniv. Ja ellers har vi det rigtig godt, og den ene dag går som den anden. Vi hjælper nu ved at bygge et Badehus og det er helt godt at man kan få tiden til at gå. Kl. 7 står vi op, vasker os, drikker Kaffe, henved kl. 8 begynder vi at arbejde til kl. 12. Fra 12 - 1 er der middag, og kl. 1½ kommer for det meste Postvognen, så skal vi sortere Post, som tager to timer, og som er de gemytligste timer vi har. Kl. 4 giver det kaffe, og så bliver Bordet gjort rent og så begynder vi med at skrive hjem, og læse vore Breve. Og kl. 7 - 8 går vi igen til Ro, så vi kan jo nok få udsovet; men hvad skal man gøre, på Lys må vi spare, og den ene aften og dag er som den anden. Og nu har vi snart Jul, ja i dag ti dage har vi Juledag, og den skal vi jo vist også forleve som de andre. Men jeg er glad ved at jeg er sund og rask.

Igår tog min kammerat Petersen fra Tinglef på udlov. Jeg sad oppe hos ham i Stalden, og da kom Majoren og sagde, at han kunde tage på udlov fra idag af. Da han igen var borte, trillede Tårerne ham ned ad Kinden, og han sagde så må jeg dog komme hjem engang endnu, kunde jeg nu blot have smidt disse

Ja han er så rolig og så stille. Men jeg ved ikke, ja igrunden vilde jeg jo gerne have været med; men for afrejsen og for den tilværelse som man igen skal ind i igen er ikke til at tænke på. Og nu har vi det helt godt her, og ved ikke så meget af det at sige, så jeg mener det er bedst at man bliver her, til det ser lidt lysere ud. Ja ellers har jeg ikke mere idag, Konow skænder fordi jeg brænder for meget lys. Jeg skal også Hilse fra ham, og ønske Eder en glædelig Jul og sige Tak for pakkerne.

Mange kærlige Hilsener fra os bægge

Peter.

### **Torsdag d. 16. dec 1915 - Colmar**

**Fra:** Maren Mærsk (Peters mor)

**Til:** P. Jensen (Trines bror)

oiuweoiruwe

### **Fredag d. 17. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Mange tak for pakkerne i de sidste dage, breve har jeg ikke fået i de sidste dage. Jeg har det ellers rigtig godt, er sund og rask. Nu lider det ind mod Jul, ja ind under Jul hvor er det trist. Den ene dag går som den anden, og den kære Jul skal jo vistnok fejres som de andre dage. Da jeg var lille, tænkte jeg altid. Meget vil du se i Verden, og langt ud, men altid sådan at du er hjemme i Julen, det kunde jeg ikke tænke mig, at fejre den i det fremmede. Og nu skal man holde Jul i sådan en tilstand. Men Gud give os bedre tider. Men blot vi må blive her i Ro nu er vi meget meget godt tilfreds; vi har det nu så hyggelig indrettet, og nu har vi fået så meget Post, som nu bliver opsparet til Jul. Over min Seng har jeg lavet en Hylde, hvorpå jeg har alle pakker stående. Og imorgen kommer der en vogn med lidt Julestads, så køber vi os Julelys og sådan noget, og så bliver der lavet et lille Juletræ. Konov har allerede begyndt at lave pynt. Og Underofficererne fra Officerkøkkenet giver os alt muligt, vi hjælper næmlig oft lidt deroppe, med at hænte Træ i Skoven og kløver brænde og lign. og så falder oft lidt af. I spurgte hvorledes det var gået min Kammerat. Ja han var der kun et par dage, og så kom han til næste Feldlaz. Siden har jeg ikke hørt fra ham.

Og i dag har jeg fået et brev fra Skopnik, at han gik af til Fronten; men desværre ikke til os, til hans gamle Mobile Ersatz Batl. Ja han skrev at det var heller ikke let for hans Forældre vilde gerne have beholdt ham Julen over hjemme, men det ved I jo kan man ikke selv bestemme. Og han er også bleven forlovet, med en Postmesterdatter. Ja nu ikke mere i aften, jeg sender nu Listen med over mine Pakker fra den 28. Nov. Den første Liste er gået mig tabt. Og nu kan I se hvor udlige de kommer, men jeg har fået dem alle.

Mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

I dag har jeg fået en pakke med Pølse fra Tante Maren.

Tak for de Keks, de er udmærket. I husker vel at sende Lys.

Den 28 Nov 1915 Pakke No. 22 = Pølse

" " 24 = Smør

" " 17 = Tobak

1 Dec. Pakke No. 18 - Kaffe

" " 25 - Kage

" " 30 - Smør

Dec. Pakke No. 32 - Tobak

Dec. Pakke No. 29 - Tunge

" D. 7 - 12 - 15 Pakke No. 26 - Ost

" " 28 - Fisk

Den 9, Dec Pakke No. 41 - Kage

11. Dec.

Pakke No. 23 - Honning

" " 25 - Tobak

" " 42 - Tobak Lys " 43 - Kaffe

D. 14 Dec

Pakke No. 37 - Fisk " " 36 - Kaffe

D. 15 Dec

Pakke No. 31 - Keks " " 35 Smør " " 34 - Pølse

## Fredag d. 17. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for pakkerne idag No. 18 og 27 med Kage og Kaffe og så fra Trine med små Tvebakker. Og tak for brevet igår fra 24-11-15. Det er meget kedelig at I ingen breve har fået, men det er jo Postvæsenet. Gud ske lov, jeg er sund og rask og har det rigtig godt efter forholdene, og vi må sige rigtig godt, det er temmelig streng vinter her nu, men vi har det godt varmt her inde i vor Jordhytte, og nu får vi regelmæssig vor forplejning og ikke at forglemme vor post, hver dag kommer der en vogn med post. Og den må vi også hjælpe at sortere. Den kommer gerne henved kl. 4, så blir lyset tændt, Bord tilside, 4 mand i mitten hver på en Stol med en stor Sæk mellem os, og de andre beboere bærer så Sække ind og ud, og hvor glædelig er det så når en råber eller man selv ser sit Navn, det er den glædelig-ste time hele dagen.

I disse dage har vi haft besøg af russiske Flyvere, hver Middag kommer der tre over os, som enten søger noget eller vil besmide Banegården, som ligger tæt herved, med Bomber. Nu er der kommen to Kanoner som blot er for Flyverne, og de beskyder dem og kan også begrænse at de ikke kommer for langt ind over vor Stilling. Igår da den ene kom, måtte vi ud med vor Instrument og måle Højden, vi kunde konstatere at den fløj 4025 m. høj. Majoren har bemærket at vi havde det rigtig indrettet, og nu har han Thelephoneret til de Officerer som er ved de to Luftkanoner at han havde to dygtige fyre som målede udmærket, om han skulde stille ham de to til rådighed, ingen Svar er endnu kommen tilbage. Vi vilde gerne derhen, da det er lige ved Banen, en 7 Kilom. tilbage.

I dag har vi lavet Portrætramme til vore Fotografier, jeg har de meste kort indrammet hjemmefra og stillet på en lille dertil lavet Bord. Trine og Signe står naturlig også der og i en ramme af Granæbler. Så det ser meget hjemlig ud her hos os nu, blot vi nu må blive her hele Vinteren.

I skrev om vor lille Kammerat. Ja vi har haft et Brev fra ham idag, han har det helt godt efter forholdene. Jeg har jo vist skreven at du skulde ikke sende mere Smør til ham, da han jo er borte.

Jeg ved ikke om jeg har skrevet, at jeg har fået et Brev fra Morbror Peter. Han er også ved at blive storpolitikker, tror jeg nok. Og han håber altid på bedre tider - hvad han der under forstår, kan jeg mig nok tænke. Og han som har så meget med dem på den anden side.

I skal være lidt forsigtig med Brevskrivning i denne tid, da vi får en skærpet Censur, man kan jo nu også tænke sig til meget når man sætter et Tankestreg.

I skrev om Maria Thøjsen, nå vær bare rolig, Sara skal nok sætte hende til og hun skal nok få lov at lave mere end at spadsere ved Stranden med Børnene. Jeg har længe ikke hørt fra Bakkely; men H. Jørgen har måske ikke tid, og det tager jo også lang tid før det når helt her op.

Vi har som jeg har skrevet i de sidste tre dage haft en Regnvejr hele dagen, og det morsomste er, at alle de ny Huse og endnu meget mere Villaer (Padlasser) der regner det igennem, og hos os, som er en simpel men solid lavet, er det tæt. Vi sidder og er så tilfreds og glade derved. Ja I kan slet ikke tænke Eder hvor glad man er ved at sidde i sådan en selvlavet Hus, og når det regner ude.

Ja nu ikke mere i aften, skriver også lidt på rejsen.

Mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

### **Søndag d. 19. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet igår; I aften kommer vi bægge to med en Hilsen til Eder. Det var forleden aften, da lod vi os fotografere ved Kunstlys. Der er en Skriver her som er Fotograf, og så satte han 7 Elektriske lamper op i den ene Ende og tog således en plade af os, som vi sidder og skriver og læser om aftenen. Den første fra venstre er en Gefr. fra Maskingeværkomp. med hans Kalkpibe. Mig kender I vel, så kommer Konov, som ikke er så god, da der er en Pladefejl på ham. Den lille er en Ordonans, som jeg før var meget sammen med, og næste også, en Underofficer fra Reg.Musikken. Den sidste er en fra Elmshorn, som også er her ved Reg.Staben. I baggrunden ser I et landkort, som vi har taget ud af en Avis over Balkan, og dannet en ramme af Prospektkort.

Oven over en Hylde med Brød og Honningpotter. Til højre er Kakkellovnen hvorover vor vaskede Tøj hænger til tørring. Bordet ser jo helt godt ud, den er næmlig stjålet på et Gods, og som jeg har båret 4 Kilom. på Ryggen. Som Borddug tjæner gamle Aviser. På Bordet er en Cigarkasse (tom), en Flaske som Lysholder og en Porcelæns Gedebuk, som vi benytter til Sukkerkop.

Til højre for Tøjet har Konov lavet en Hylde til vore Spiseskeer. Og til venstre ser I et forhæng, som skjuler vore fattige Senge, og som er lavet af sammensyede gamle Sække. Ja og på den Plads sidder jeg nu og skriver, blot ganske alene, de andre er gået til Ro. Ja nu kan I få et lille indblik i, hvorledes vi lever i vor Jordhule.



Ellers har jeg ikke meget at fortælle i aften og vil slutte med mange kærlige Hilsener, og i håb om, at den må nå Eder til Jul.

Eders Peter.

Trine skal også have en; men jeg får først om et par dage

### **Tirsdag d. 21. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Ønsker Eder alle en glædelig Jul og et velsignet Nytår og håber at vi må ses sunde og raske i det nye Aar. Og med tak kan vi se tilbage på det foregående.

Mange har måttet blive her og mange er for altid mærket.

Ja kunde jeg blot have fejret Jul med Eder, om det blot havde været Juleaften; men vi må jo vente til Gud Fader siger stop.

Hils alle i Huset fra Eders Peter.

Lad Juleharen Smage.

### **Onsdag d. 22. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for alle de kære Pakker i dag, vi har nu 6 dage ingen Pakkepost fået fra Hamborg, og endelig i dag. Jeg var ved Div. i Efterm. og da jeg kom hjem, var Posten allerede sorteret, og de havde en halv Sækfuld til mig. Fra P. Højer og fra Tante Grethe fik jeg også, og så 6 hjemmefra, så nu kan vi nok holde Jul. Vi har en stor Kasse, og den har vi kaldt Julekasse, og vi 5 mand som bor i denne Hjørne har nu sparet på vore bedste Sager i en 14 dage, og nu har vi den så vidt at vi kan glæde os til at leere den. Ja forhåbentlig kan vi fejre den lidt bedre end forrige Aar, og det håber vi da, hvis Russerne ellers lader os i Fred. I skrev om Julen før, ja hvor var det egentlig en dejlig tid, hver aften før jeg sover ind i denne tid, tænker jeg på den tid da jeg var lille, hvor man forbe-redede sig blot på den kære Jul.

Morgen tidlig skal jeg igen til Div. med 7 Vogne efter Julepakker, idag har jeg hængt 400 og imorgen 1100, ja i år er alle store Pakker kommen til rette tid. Nej lille Mor, jeg er ikke ked

af at jeg ingen har fået eller får, de små har bragt mig nok, og jeg har lige så meget som dem der får de store pakker, og mangler ingen ting.

Og mine Strømper, Sjal og Ledertrøje har jeg også fået; men det har jeg dog skreven. Aa med Brød går det egentlig bedre, når man ligger rolig fortærer man ikke så meget. Jo Smørret kan nok slå til, når vi blot har lidt af alt, kan det altid slå til. Jeg har fået et Kort fra Peter i dag (som er på udlov) han er rejst hjem i 4 dage, det er jo ikke så slem, og nu kommer han jo snart igen.

Jeg har meget at bestille i disse dage nu før Jul, jeg skaffer hjem i disse dage. Konov arbejder herhjemme med Borde og Bænke og Juletrækurve og alt muligt, og vi laver os også et lille et, vi har købt Lys og sådan noget af Feldveblen her, og Konov og de andre har fået lidt af den slags man kan hænge i Træet, så vi holder Jul så godt vi kan. I dag har jeg også fået Pakken med Persil, og Gryden kom straks på, ham fra M.G.K., den første til venstre på Billedet koger, så det er en varme her, at vi snart ikke kan holde det ud.

Ja nu ikke mere i aften slutter med mange kærlige Hilsener og God Nat

Eders Peter.

## Lørdag d. 25. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet i dag fra den 21-12-15. Ja Julen er allerede forbi. I dag, hvor vi ellers for det meste Hjemme havde Møde eller Bal i Forsamlingshuset, var jeg en 20 Kilom. bagved Fronten efter tør Træ til Brænde. Ja og i morgen igen, men det er helt godt at man har lidt beskæftelse, så går tiden og tankerne. Ja nu må I ikke tro, at jeg længes sådan går og længes, nej nu er man sådan indlevet, at det snart blir ens arbejde.

I skrev at Trine var kommen ind, og troede at jeg var kommen hjem. Ja jeg tænkte mig det så småt, at jeg vel gærne kunde gøre Eder vild derpå. Men jeg syntes at når Peter tog dem med, kunde I få dem før Jul eller til Jul. Nej Peter Petersen er ikke direkt fra Tinglef; men tæt derved. Og han spurgte mig også om han ikke skulde tage derned til Eder og tage noget med; men jeg ved jo hvorledes tiden er knap, når man er på udlov, og jeg mangler slet ikke noget. Nej nu har jeg alt hvad man kan forlange her i Felten.

I skrev at I syntes at de alle kom på udlov. Ja min mening ved I jo, og mig gør det ikke noget om de også alle tager bort. Den anden der er her tæt ved (som er Skrifer ved Kasseimesteren) vil heller ikke, han er af samme mening som jeg. I skrev også at P. Bejer havde skrevet, og at det var dem forbudt at skrive på D. Ja det tør de ikke lade byde dem,

det er kun i "Armé Verordnungsblad" forbudt at skrive på Fransk. Men det tror jeg heller ikke at det er forbudt, de har vel sagt til dem, at de kun må skrive på Tysk; men han kan ganske rolig skrive på hans eget Sprog.

Ja jeg har ellers ikke noget i aften, synes jeg ikke, og vil slutte med mange kærlige Hilsener fra Peter.

Tak for Ålen i går.

## Lørdag d. 25. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Glædelig Jul og et velsignet Nytår ønsker jeg Eder, ja jeg kan høre Far siger de Ord endnu, når han læste af den gamle Bog, og Mor sad i Gyngestolen, jeg i Sofaen. Ja nu er det to Ar jeg ikke har fejret Juleaften hjemme; men da jeg havde Lejlighed til i Ro at tænke tilbage på svundne dage. Som jeg for et par dage siden har skrevet har vi haft travlt med at skaffe hjem til Jul, og det kneb at blive færdig dermed. For tre dage siden kom der så mange store Julepakker, og jeg fik nu den Opgave at skaffe dem hjem.

Der stod mig 21 Vogne til rådighed, og vejlængden var 28 Kilom. hen; men der var også blot 11.500 Pakker, og efter hvad jeg kørte den første dag kunde jeg lade dem på af to gange; men da vi nåede Juleaftensdag kom der Melding, at der endnu var indtruffen 4000, og skønt jeg først var kommen hjem natten mellem 22-23 kl. 3 så kørte jeg igen med 6 Vogne, og nåede først hjem Juleaften kl. 8½, og de gik straks videre, og jeg har hørt i morges, at de kl. 11 var i Graven hos hver enkelt. Ja jeg syntes jeg gjorde et godt arbejde der, med at glæde de kære der i Skyttegraven, som vel lå og tænkte: min kommer ikke til jul, og så med et er der gået et Lys op i 4000 mand. Nu vil I jo sige, det var en kedelig Juleaften, nej jeg var rigtig godt tilfreds, vi har en forfærdelig kulde 17 Gr. og så en snefog, og det har vi nu haft i 4 dage. Men jeg sad på hjemvejen i går aften mellem alle pakker på en vogn, havde lavet mig et rigtig Hul, og så et Fåreskindspels på, Hovedbeskytter om Hovedet, og så tænkte jeg på nu er de ved Bordet nu læser Far, nu synger de en Julesalme, og nu tænder de Juletræet. Ja, jeg kunde se den dampende Hare komme ind, og jeg var næmlig hungrig, og kunde godt have haft et stykke, så nåede vi hjem, og de havde ventet efter mig, Konow og de andre Kammerater havde lavet lidt varmt tilrette, de havde tiggert et par Kartoffler og så har de kogt et stykke Kød, og det smagte udmærket. Her har de også haft lidt Fest, en stald har de pyntet med Juletræ og Grangrene, og et stort Bord i midten lå der til hver en lille Gave, og så blæste Reg.musikken et par Julesalmer, og så gik hver til sit.

Jeg sad lige ved Bordet og vilde spise da kom der en, jeg skulde komme til Majoren, jeg kom ind, de sad ved Nadveren, ja Steg og alt havde de natyrlig. Og han sagde, at det havde jeg

gjort godt, og nu skulde jeg have to Hviledage, og her har du en lille gave, og her en Flaske Vin, fordi du har gjort det så godt. Og så drak vi et mundfuld vin og kl. 11 gik vi til ro.

I går efterm. mens de var i færd med at pynte og de hæntede Juletræer i skoven slog der en af de russiske svære ind og knuste en af dem som er her ved staben hans højre ben, men alligevel havde han takket for at han havde beholdt Livet. Ja nu ikke mere idag, vi sidder så lunt og godt herinde og skriver, holder snak.

Eders Peter.

## Søndag d. 26. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet og Hefter fra de nordslesvigske Kvinder, som jeg allerede har læst og givet videre til en anden. Ja Julen er forbi hos os; idag måtte jeg efter Piktråd og lign. ved Div. Og Konov har hæntet beklædningsstykker med 6 Vogne, og undervejs har de stjålet ham 7 par Bukser og 6 par Støvler bort, og vi drillede ham natyrlig. Nå det er jo ikke så let at passe på, og han kan jo ikke for det, og det kommer jo heller ikke an på et par Bukser i Krigstid.

I aften har vi spist hønsekød af den dose som jeg fik før Jul. Det smagte udmærket, og Trine har jo skikket mig en lign. I skrev at vi havde nok en trist Jul, ja som hjemme langt fra, men vi er taknemlige for at vi har det så godt som vi har det, og i Aar må heller ingen i vor Reg. klage. Når man snakker med en fra Korap, så klager de natyrlig over alt, at deres Brød når kun en dag, ja det er godt altsammen; men får man ikke mere, skal man dog komme igennem to dage, det hjælper ikke meget at man spiser det en dag og næste dag kan man sulte.

Vi kender det også; men vi lever altid sammen, og fortærer en Brød om dagen og dermed færdig, den anden blir ikke rørt, og vi kan også klare os. Nu i Julen har vi jo haft rigelig Post og også fået lidt her, så nu har vi ordentlig spist os sat. Nej, vi har en Feltkøkken, men den er ikke meget værd, den er for gammel, og så får de for lidt at putte i den. Kartoffler har vi ingen set af i 6 Uger undtagen et par stykker vi har (besørget).

Der må absolut være gået breve tabt, da jeg kan høre I oft spørger om noget som jeg ganske bestemt ved, at jeg har besvaret, og som jeg kan se at I i 10-12 dage ingen brev har fået. Der går aldrig mere end tre dage uden at jeg skriver hjem, oft hveranden, foruden hvad jeg skriver til Trine. Hvorledes er det, har I bestilt Hejmdal af; ellers lad den blot blive ved med at komme, da han som har den er en ½ time her fra af nu.

Nu slutter jeg med mange Hilsener og God nat

Peter

## **Fredag d. 31. dec 1915 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet igår, idag har jeg ingen post fået hjemmefra. Fra Ablings i Skærbæk har jeg fået en meget fin Julepakke, jeg har aldrig fået så fint et før. Det var en sær fin Konfekt og Marcipan, og en Julehilsen. Og nu fik jeg også Hejmdal fra Juleaften, som jeg har læst. I spørger mig jo nu, hvorledes tilbringer du Nytårsaften. Ja jeg kan fortælle det, da vi snart går til Ro. Først har jeg hentet Træ i dag, kom hjem kl. 5 så sorterede vi en time post. Og så lavede vi os lidt aftensmad, en af de doser, jeg har fået hjemmefra. Og som det jo er skik hos T., så skulde der jo drikkes så længe de kan; men her gives der ingen Øl; men Rum har vi så meget af, at vi vasker i det, og for mange er det ikke godt. Konov og jeg og en fra Rendsborg en Tekniker, (vi var meget sammen forrige år) vi spiller ikke med, sidder i vor Hjørne og læser og skriver. Det er nu heller ikke ret at sige at de andre er beruset, nej det er de ikke; men jeg kan ikke se den Sprit, langt mindre drikke den. I Skyttegravnen får de i denne tid hver dag pr. mand 1/4 Liter Rum, og det er nok, det var bedre at de fik lidt mere Brød eller andet.

Men det går os jo ikke an. Vi sad alle tre her, og med et holdt vi alle op med at skrive, jeg ved ikke hvoraf det kom. Heini (ham fra Rendsborg) sagde, Peter hvad tænker du på, å sagde jeg på intet. Jeg ved du tænkte på dem derhjemme og Konov også, og jeg var der også. Ja havde vi blot været derhjemme. Og så skrev vi videre. Og nu koger Konov Kaffe og så tager vi et stykke brunt kage, som jeg fik igår, stopper endnu engang Piben, og går til Ro, så er dagen forbi, og igen en dag Freden nærmere, og om den også synes langt borte; men det tror jeg ikke. Der må komme noget andet, det kan ikke gå videre. -

Der stod i den lille Bog, at en gammel Kvinde havde sagt i en svær tid, til en som ikke kunde se over den høje sorte Mur som stod foran, at hun skulde tage en dag af gangen, og sige tak for hver dag der gik. Jeg synes at det er så rigtig, jeg takker hver aften for den dag der er gået, og at jeg er bleven vel forvaret. Og på den måde når vi nok engang enden.

Nu slutter jeg med mange kærlige Hilsener til Eder mit Hjem og min lille Trine og siger Eder alle Tak for det forsvundne år, og håber at Gud følger os lige så i det nye. Peter.

## Søndag d. 02. jan 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Tak for brevet i går. Jeg har det rigtig godt i det nye Aar, skønt vi ikke har mærket meget til det, at vi er gået ind i det nye Aar. Jeg har for en par dage siden fået brev fra Skopnik, han gik to dage før jul af til fronten, men ikke til os, men til Mobile Ersatz Batl. Han fortalte mig, at han havde taget min Eks. og havde forlovet sig, og han syntes helt godt om det, men det havde ikke været helt godt at komme afsted, først så nær på Jul og så bor hans Forældre og kæreste tæt ved Lyk. Men han håbede, at der snart var fred, så at han kunde komme hjem igen. Ja, det er ikke alene os der længes, nej der er så mange.

I går kom Peter Petersen hjemmefra, og han var helt godt tilfreds med, at han havde været hjemme. Jeg ved ikke om I har hørt det, der er en Udlovstransporttog, som er løbet af sporet mellem Berlin og Thorn, og den var han med; men der skete ham ikke noget. Der var ellers 28 døde. Ja man tror, at når man blot er bag ved fronten, så er man sikker.

Du skrev om hvad du skulde fortælle mig, om jeg interesserede mig for det, Trine, blot din lille Hånd har skrevet det, er det mig altid kær, og jeg synes altid jeg kan se dig, når du sidder og skriver til mig, ja hvor vilde jeg gerne komme listende ind af Døren, når du var ved at skrive og så ja jeg vil ikke for tælle dig mere, kan du tænke dig det ?

I går fik jeg først min rigtige Julepost, jeg fik brev fra N. Kjær, som fortalte at de havde fået en søn, og fra Søren Jensen, som var kommen hjem. Og så en hel del Kort.

Du jeg kan ikke mere i aften, de sidder alle her og snakker, så jeg kan ikke samle Tankerne. Sluttes med mange kærlige Hilsener fra din Peter.

## Søndag d. 02. jan 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet igår. Jeg har det rigtig godt i det nye Aar. Vor Major er på udlov, og en Oberst der bor 11 Kilom. herfra fører vor Rg. Jeg er nu Ordonans imellem ham og Reg. her. Og der står hver Efterm. kl. 4 med Kusk til rådighed, jeg er for det meste tilbage igen kl. 7. Og er nu for en halv time siden kommen tilbage, og er kun kippet om tre gange, jeg stødte mig ikke, da jeg jo havde den store pels på. Det er heller ikke let at køre på de veje, da det jo kun er veje, som er lavet nu i Krigen over de højeste Bjerge, så det er ingen under når man vælter og kører fejl.

I går fik jeg først min rigtige Julepost, brev fra N. Kjær, Søren Jensen, og kort fra forskellige. I går aften sad jeg oppe hos Peter helt til kl. 12, han måtte fortælle om udloven. Han var helt godt tilfreds dermed. Han fortalte, at der havde været en med fra Haderslev, og som blev forbudt at rejse til Haderslev, så han måtte blive i Flensborg, og hans Forældre måtte besøge ham der. Jeg ved ikke, hvad I siger dertil. For min part havde jeg straks Thelegraferet til 9. Armékor i Altona, og havde de ikke tilladt det til mit Reg. Det er vedtaget, at alle de, som er et år i fronten, skal have udlov, og så vil sådanne simple Foresatte som på et Kommandantur forbyde det, nej det skulde de dog ikke få held med. Og ligeledes fortalte han, at når en kom cyklende eller lign. imod grænsen så blev de anholdt. Jeg kan blive så ærgerlig på sådan noget, og jeg havde lyst at komme på udlov for det samme.

Nu siger I måske, vær ikke så nej tro mig jeg skulde nok vide hvorvidt jeg måtte gå. At sende dem til fr. er de tilrede; men at de engang må komme hjem på udlov for kort tid, er kun en biting.

Ja ellers har jeg ikke noget i aften og vil slutte med mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

## **Onsdag d. 05. jan 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevene i dag fra 20-27-12.

Jeg har det rigtig godt. I fortalte om Juleaften og Juledag. Ja hvor dejligt kunde det ikke have været at være kommen ind ad Døren netop som I sad ved Juleaftensnadveren men desværre, jeg måtte nøjes med at sidde på vognen og tænke på Eder. I skrev om de fra Vodder. Ja jeg har en lign. Eks. her. Da jeg var i Braunsberg var der en Gårdmand, som også havde en Søn ved 3. Komp. og i mit Korporalskab. Og han kom der oft, og bad Feldveblen om at han ikke måtte blive der lidt længere. Og han fik også lov dertil. Hans Far har spenderet overalt, han gav Soldaterne når han kom og besøgte ham, og alle. Nu blev hans søn afkomm. til Kovno som Skriver og det kom en 4 Uger før han skulde afsted; men Schwartz skriver fra Lyk, at de andre havde sagt, efter at det var bestemt at han skulde til Kovno havde han ikke set til den side hvor de andre var. Havde det været i den tid jeg var i Braunsberg havde jeg forbudt ham adgang til Kvarteret. Men deres tid kommer måske også.

I skrev at jeg vist var blevet så Alvorlig, og ikke var Barn mere som før. Tro mig, jeg kan endnu når det kommer på mig sætte hele vor Jordhytte i bevægelse, trække dækkerne af dem og lign. En fra Hamborg siger også oft, Peter er altid ved godt mod, som jeg næsten ikke kan forstå, eftersom han kun er eneste Barn, som jo ellers altid er forkælet. Ja det er jo sandtnok; men når man sådan hænger med hovedet, blir tiden dobbelt så lang. Ja når jeg kommer hjem kan I jo selv bedømme.

Vi har ingen Pakkepost fået fra Hamborg nu i 8 dage, det kommer vel af det meget Sne I har haft. Det er jo meget mere Vinter hos Eder som her.

Nu mange Hilsener fra Eders Peter.

## Lørdag d. 08. jan 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for eders Breve igår, og de mange Pakker i dag. Jeg fik de Dose med Syldt, og en fra P. Barsballe og en fra L. Johansen, som jeg næsten ikke kunde forstå, da I dog har skrevet, at de var i den gamle dur igen.

Jeg har det ellers rigtig godt, og den ene dag går som den anden. I dag er vi bleven indsprøjtet for Typhus og Kolera, men da vi jo også blev det sidste år, så har jeg ikke meget tro til det, men det er vel heller ingen skade til.

Elevhæftet fra Vallekilde har jeg også fået, og jeg har den længst gennemlæst, jeg var meget glad ved det. Det var som var man sammen med dem derovre, og tænkte tilbage på den tid, man var derovre, og så se de gamle billeder fra Gymnastiksalen og de kendte Ansigter. Og også Tak for Brevet og kortet fra Fyn, man kan da se de tænker på os, som jeg så meget har tænkt på, da når man læser H.sk.bladet, som jeg jo også får, da er det, som om de helt har forglemt os, de fører deres Liv videre som før.

Vi var i dag ude ved forreste Linie sammen med Oberstleutn. og han spurgte om vi ikke hellere vilde til Komp. som Underofficerer.

Nej, det vilde vi dog ikke, og han er af samme slags som os, han kunde og længst være Hauptm. men han ved også, at det er bedre. Nu faldt det ham ind at vi ikke havde Jernkorset, og han vilde nu vide, hvorfor vi ikke havde det. Ja jeg sagde jeg havde vel ikke fortjent det, nu sagde han, det skulde man da tro, sidste år har vi jo dog gjort meget med, og du var jo også altid på færde. Og Konov hvorfor har du det ikke, ja han skulde have det, men da kom han i Lazarettet, og så blev der jo ikke mere tænkt på det. Nå sagde han, jeg vil bringe det på tale.

Jeg kom til at tænke på i går aften, da jeg var efter Reg. Meldinger, og da jeg alene gik hjem, sidste år den 7. Jan. var jeg også ved Div. og det var et udvejr, og da var det en lang vej, og jeg har da allerede været meget svag eller syg, da jeg kan huske, at jeg næsten ikke kunde komme hjem, og da jeg kom til Reg. spurgte Hauptm. mig, om jeg var syg. Nej det var jeg ikke og så gik jeg til ro.



Nu slutter jeg med mange kærlige Hilsener fra Peter.

### **Tirsdag d. 11. jan 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet i dag fra 3 og 5-1-16. Jeg har det rigtig godt, og har næsten hele dagen ikke været ude af Hulen. Det er nemlig en Snefog i dag her, så vi er næsten ikke at se, når man kommer oppe fra Hovedbygningen, og når man smutter ind ad det lille Hul (Dør) så står der en 10 Mennesker. Jeg havde til al lykke ikke noget at bestille i dag, uden at sortere Post, og så sov, eller i hvertfald lå jeg i Sengen til Kl. 9, stod op, drak Kaffe, og gik igen i Seng, lå og læste Hejmdal, Højskolebladet, og gamle Breve, det var herligt. Kl. 12 kom post, sorterede post i to Timer og har nu lagt en lille Tur igen, da det er så kold oppe om dagen, da er det en klebberi med Døren, som Mor altid var ærgerlig over, når jeg om aftenen løb 4-5 gange ud i Køkkenet til Ølpotten, eller hun vilde sove Middagssøvn. Nu er det aften og vi sidder alle i Kakkelovnskrogen og har det snart for varmt.

I skrev at I nær havde solgt den lille gule Hest, jeg synes, I skulde beholde den, jeg vilde også gerne have den at se.

Næste dag.

Jeg kom ikke videre igår aften, da der kom en fra 8 Komp og besøgte mig.

Og nu er der gået en dag mere. I dag var jeg først en 14 Kilom. efter Brænde, så kom jeg hjem kl. 2 og måtte igen afsted til Majoren efter Meldinger, kl. 6 hjemme igen, og i dag kom først Posten kl. 7, nu har vi sorteret Post i to Timer, jeg fandt to en med Pølse og en med Kage (60-61) Så nu drikker vi snart kaffe og går i Seng. Og så har vi fået to dække mere i dag. En Madsen fra Tønder er ved Kassemesteren, og han har fordelt 1200 dækker i dag, og jeg sagde til ham i middag, at han kunde give os et par. Og nu kom han med to gode dække. Ja jeg vil ikke mere i dag, da det er en udro her, og slutter med mange kærlige Hilsener fra Peter.

### **Søndag d. 16. jan 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet i dag. Jeg har det rigtig godt, er sund og rask. Jeg fik i dag brevet, hvor I fortalte, at Line fra Døstrup var død.

Og igår fik jeg brev fra Thomas Nielsen, Schwartz i Lyk, Uffe og natyrlig fra min lille kæreste. Uffe skrev, at han havde da aldrig kendt sådan en Smadder, som de havde der, så var Ravnholdvejen slet ikke, nej det kender vi også her. Han fortalte også, at de havde Elektrick lys og alt, ja når de sådan bliver på et sted, kan de jo rette dem det lidt bedre ind. Vi sidder oft her ved Talglys, og de brænder Elektrick, ja vi er ikke så godt van; men vi er meget godt tilfreds her.

Og vi er tilfreds, når vi må blive her, til det bliver Fred. Thomas var også helt godt tilfreds, men han syntes ellers, at det ikke måtte være let i Garnisonen, når tjenesten endnu var værre der. Og så havde han altid en hunger, så det var for galt, Nej med Brød går det helt godt nu, vi kommer helt godt ud dermed. Vi arbejder jo ikke så meget, og når man så får så meget hjemmefra, så må vi ikke beklage os, og gør det heller ikke. Vi har i dag igen en forfærdelig kulde 21 Gr og det hele dagen igennem. Jeg har nu siddet på Buroet tre dage, og der er Vinden rigtig på, så det er så kold der, nu har vi igen fået en Kakkelovn mere ind, og jeg har hele dagen siddet med Ryggen til den, og Konov har fyret for os. Og en udbygning er der også bleven tilbygget, og der er der også kommen en stor Kakkelovn ind, og den skal der fyres i hele Natten, for at den kan blive tør, og der skal Konov også fyre, vi har drillet ham i dag, at han er Reg.Fyrbøder. Ja vi må være glad ved den plads vi har her, at vi kan blive i varmen.

Nu ikke mere i dag, slutter med mange Hilsener fra Peter.

## **Søndag d. 16. jan 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for alle de kære Pakker i dag, og Konov er allerede i færd med Tungen, jeg har siddet på Buroet hele dagen og skrevet et gammel Kram af, så jeg er helt sær i Hovedet, og Adj.Obleutn. sagde, at jeg kunde jo tage en dag mere dertil, men jeg gider ikke tænke på det, så jeg har malet hele Krammet færdig i dag. Nu har vi drukken Kaffe, og nu holder vi Fyraften. Jeg er på Buroet snart hele dagen i de dage, Der er en på udlov af Underofficererne der, og så må jeg jo også der fylde en plads op, men det gør heller ikke noget.

I dag har jeg haft en særlig glæde, nemlig at træffe N. Skov fra Vesterbæk. Jeg kom lige ud fra Buroet, da kom der en Slæde med Kakkelovne, og der var Niels med. Han kendte mig også straks, og vi talte kun et par ord sammen, da han havde ingen tid, og jeg heller ikke. Jeg fik indtryk af, at han var så modfalden, og han ser heller ikke så godt ud som jeg; men han har heller ikke været i Tyskland, han er jo hele tiden ude. Og jeg sendte en Hilsen med ham

hjem, han rejser næmlich hjem i morgen på udlov. Og nu vilde jeg egentlig derhen i aften, og en af vore Dragoner vilde give mig hans Hest, men nu måtte han til Div., så det blir ikke til noget. Jeg har slet ikke vidst, at Niels lå så tæt herved, da det meste af Reg. 73 er ved et andet Div.. Men når han nu er kommen hjem, eller rettere tilbage igen, må jeg jo hen at besøge ham. Og Petersen er jo Hestetjæner, og han har jo også en Hest, og jeg får også nok en, og så tager vi derhen en aften. Nu ikke mere, da vi skal i gang med Posten igen, der er igen kommen en 10 Sækfuld. Mange Hilsener fra Peter.

Vil I ikke sende mig en Barberapparat, da vi ingen Barberknive har.

Absender: Gefr. Marsk Inf. Reg. Stab v. Hindenburg 37- I. D.

portofrei Feldpostbrief

J. P. Marsk

Roagger

Kr. Hadersleben

Schl. Holstein

## Onsdag d. 19. jan 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevene i dag, endelig fik vi da Post igen, vi har ingen brevpost haft nu i 5 dage da der var så meget sne, nu er alle veje åbne igen; men Pakkerne kan vi først vente om et par dage. Og Thelephonforbindelsen var også afbrudt en nat, og det første, som kom igennem, var om den lille fredsgnist, som har dannet sig nede i Montenegro, og som der i de større Kredse blandt Officererne bliver sat en meget god Tro til, at det kan vikle sig ud til den længe ventede Fred for alle. Hvad det kan blive til, er jo ikke godt at vide; men en stor afgørelse, som endnu ikke kommer for offentligheden, står for. - -

Vi har det ellers ved det gamle, blot en af vore Kammerater er taget på udlov i dag, så vi er en mand mindre i Butikken. Du var bange for, lille Mor, at det var hos os, de gjorde et angreb nej det er mere til venstre for os; men man kunde høre Kanontordenen og af og til Maskingeværer; men vi tager det med ro, og gik i Seng, ja og I derhjemme ængstes over os. Men man bliver så vant til det, så man regner det ikke for noget mere. Jeg har i dag også modtaget Brevpapiret, som nu går direkt tilbage igen.

Ja ellers alt godt, og vil i aften slutte, da jeg har ondt i Hovedet af alt det skriveri hele dagen. Sluttes med mange Hilsner fra Peter.

Trine har skrevet til mig fra Ravsted eller Hejsel.

Sig dog til Maleren, at han ganske rolig kan skrive D. det kan ingen forbyde ham. Det er jo en grulig Skrift, den kan man jo falde over.

Peter.

## **Onsdag d. 19. jan 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for pakkerne i dag og i går. Ålen smager udmærket. Jeg er ellers sund og rask og har det rigtig godt. Vi har i de sidste dage haft en forfærdelig Snestorm, vor Jordhytte var ikke det mindste at se. Hullet, hvoraf vi går ind, var slet ikke at se. Nu i dag har vi igen streng Frost en 20 - 23 Gr°, og det var et prægtig Syn i morgen, da vi stod op, da hang Træerne så fulde af Sne, det var et Syn, som jeg aldrig har set før. Jeg skulde til I Batl.Stab og jeg gik helt langsom og tænkte på, at nu var det så fredelig og så kønt, og i grunden var der så en Myrderie, hvor daglig mange Mennesker må lade Livet. Men man må jo tage det som det kommer, men oft når man kommer til at tænke på, at her går man og tænker på blot tiden vil gå, til at arbejde har man ingen rigtig lyst i den tilstand, og når man så tænker fremad, hvorlænge skal man endnu slide her omkring. Men netop som man går med sådan en Tanke, da kommer der en bekendt, eller Postvognen kommer med en vognfuld hvide Postsække, ja da er alt forglemt igen, og sådan går dagene.

I går aften kom der amtlig Melding, at Montenegro vilde have Fred. Og i dag går der stærke Rygter om, at det kan ende med Freden, og skal det gå videre, skal der nok en Troppemasse til Frankrig, og den større Offensive skal så begyndes. Ja hvem ved hvorledes det vil gå; men jeg har en hel god tro til det nu. Nu er Tyrkerne og Bulgarerne fri dernede ved Gallipoli og Dardanellerne, og når de truer Frankrig, er det ikke godt at vide, hvad de vælger. Ja for os alle her kan det gå, som det vil, blot vi får fred, så vi må komme hjem, så er vi tilfreds, og så råder Gud nok for, hvad der er det bedste for os.

Jeg skal hilse mangan gang fra Konov og sige Tak for alle de gode Pakker, han vilde selv skrive, men han er i færd med at gøre alle de Blikdoser rent, hvori der er kommen Honning og kød, og dem sender jeg med en engang ved Lejlighed, som tager på udlov, og så bliver de sendt hjem.

I husker vel at sende et Batteri med engang imellem, da det er lige så nødvendig som Brød, når man oft om Natten må igennem de mørke og store Skove, kan man ikke se en Hånd foran sig, og når man så ingen Lys har, ligger man oft på Maven, og det er ikke så godt, når man har spist alt for meget. Sluttes med mange Hilsener fra Peter.

Nu får vi ingen Post i to dage, da Banen ligger fast i Sne østlig Kovno.

### **Mandag d. 24. jan 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Brevet i dag. Jeg har det rigtig godt, er sund og rask, og håber snart på Fred, vi har aldrig haft så god en tro som nu, om også det vil vare lidt længe. Men der er så meget hemmeligt igang.

Sidste år ved denne tid var jeg ikke så vel som i år, da var det ved den tid, at jeg begyndte min lange Rejse til Tyskland, den 29. Jan kom jeg bort. En San. Feldvebel som jeg talte forleden, kunde slet ikke forstå, at jeg var kommen igennem, det var også et under. Nej så vil jeg dog hellere gøre et halvt års Krig mere med end sådan en tur, skønt det dur heller ikke. I går aften er Madsen fra Tønder taget på udlov. For 8 dage fik han et Thelegram, at hans Far var meget syg, og at han var blevet opereret, men han fik ingen udlov, da det er en rigtig - hans Hauptm., og Kassemesteren var endda gået derhen for ham, men det hjalp ikke. I går morgen blev han såret Hauptm. og straks benyttede han lejligheden ved den ny, og fik også lov; men da han stod og vilde bort kom der Thelegram at han var død. Men jeg har blot skrevet hans udlovspas ud; men fik ikke talt med ham inden han tog bort. Trine skrev, at hun havde været i Hejsel, og Peter J. var glad ved at han var fri. Det vil jeg gærne tro, men det er ellers ikke let at sige, at de er fri, vi har forskellige her der har været et halvt år fri, og er nu bleven indkaldt igen. Hun spurgte også, om jeg ikke havde forglemt at være Bonde. Nej det har jeg ikke, jeg tror jeg har let ved at leve mig ind i alting, jeg er tilfreds med alt, blot jeg må få lov at komme hjem igen. Og ofte tænker jeg også på, hvor kunde det have været herligt, at kunne komme til at pløje engang eller køre, men med ordentlige Heste, ikke sådanne Krikker, som vi har her. Nu ikke mere i aften, slutter med mange Hilsner fra Peter.

Igår kom først Æblerne, men vi koger dem ikke med, vi har spiste dem sådan.

Og når Buddingen kommer, bliver den spist uden Æbler, det er dog det samme.

### **Onsdag d. 26. jan 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Pakkerne i dag og for Brevene. Jeg har det rigtig godt er sund og rask.

Jeg vil ikke skrive meget i aften, da det er sent, jeg er lige kommet hjem fra forreste Linie. Vil I ikke nok nok at sende et par Batterier, jeg faldt 5 gange i aften og en gang i en Granathul til midt på Maven; men det må man jo vænne sig til.

I går lavede Konow Budding; men det blev ikke rigtig til noget i vand.

Boronikischski den 26. Jan. 1916

Hilsen fra "Villa Vinterhistorie" foran Dynaborg (senere tilføjelse af PM: En hel Vinter, selvbygget)

Jeg sender blot en lille billede af vor Vinterbolig, til venstre og højre ser I Skorstensrøret, sammensat af Blikdoser. Jeg er desværre ikke på, da jeg var efter Post, men Konow kan I vel kende. Sluttes med mange kærlige Hilsener fra Peter.

### **Torsdag d. 27. jan 1916 - Insterburg**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

I undrer Eder vel over at høre fra mig fra Insterburg af; Jeg skal i Bromberg (tjenestlig) og rejser tilbage til Fronten igen den 29-30 Jan. Mere i et Brev jeg vil skrive. Alt godt ellers.

Mange Hilsener Eders Peter.

. P. Mærsk

Roagger

Kr. Hadersleben

Schl. Holstein

Billedtekst: Insterburg. Georg Stilke, Berlin NW 7

Hotel Deutsches Haus.

To Timer senere

Har lige fået lidt at spise, og vil nu sove lidt på Bænken, da jeg ikke har sovet meget siden den 25. Alt vel. Peter .

Poststempel: Eydtkuhnen

P. Mærsk Roagger

Kr. Hadersleben chl.Holstein

Billedtekst: O'stliches Kriegsbild. Die Wagen-Reinigungshalle Eydtkuhnen.

Georg Stilke, Berlin NW 7. Aufgenommen durch Hofphotograph Kuhlewindt, offic. Kriegsphotogr.

### **Torsdag d. 27. jan 1916 - Dirschau**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine!

Er nu nået  
godt til D. må vente her til kl. 8, kommer an i Bromberg 12 Hvor jeg får natlogi er et  
spørgsmål. Ellers alt godt.

Peter,

Trine Gad

Ravnhold) pr. Roagger

Kr. Hadersleben, Schl.Holstein Gefr. Mærsk

Regt.Stab v. Hindenburg.

Billed tekst: Dirschau

Roonstrasse

Georg Stilke, Berlin NW 7

### **Fredag d. 28. jan 1916 - Eydtkuhnen**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine!

Er nu nået til Grænsen igen, blir her til i nat kl. 12 tager videre til Kovno, hvor jeg bliver til imorgen. Ellers alt godt.

Peter.

Trine Gad

Roagger

Kr. Hadersleben

Schl. Holstein

Gefr. Mærsk

Regt. Stab v. Hindenburg

32 I.D.

Billedtekst: Aus Ostpreussen\* Erinnerungen an den grossen Krieg. ach Originalgemalde von Fritz Hass, Wartenburg.

Georg Stilke Berlin NW 7

### **Onsdag d. 02. feb 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!



Tak for brevet i går og to pakker i dag, en med Raserapparatet. Jeg har det rigtig godt, er sund og rask, nu har vi igen mild vejr her, og tøjvejr. Trine skrev i dag, at hun skulde med over at følge H. Lassen til Graven. Jeg kan slet ikke forstå så hurtig, han var da ellers temmelig stærk af Natur.

Ja sidste år var jeg på den lange og trange rejse til Tyskland, jeg lå i det første Feldlaz. i Jetzov; men jeg kan jo også lige huske det. Og Konov blev for et år siden såret (den 7. Febr.) og gik også af. I skrev om, at Niels havde været ovre, og at han var så stille, ja jeg fik også indtryk af det. Jeg har aldrig vidst, at han hørte til vor afsnit. Når han kommer igen, skal jeg jo hen at besøge ham. I skrev også om P. Barsballe, at han havde så meget undervande, at han var i D. og alt muligt, at han mente også, at det var det bedste at smide alt bort. Jeg får oft brev fra dem, og aldrig har han udladt sig med sligt. Og jeg har fortalt ham meget, og sagt ham min mening om den ting. Han skulde også prøve det. Han mener vel, vi der sidder midt i det, vi er tabt, og så er det bedst at løbe i Tide. At folk derhjemme bliver udrolig, det er jo til at forstå; men derved er der jo intet at gøre. Og vi må vente tiden af, til enden kommer. Jeg er meget bedre tilfreds i år end sidste år, for det første har jeg mere fast opholdssted her, og sammen med et og de samme mennesker. Og om vi også er en 50 mand her, Officerer, Underofficerer og menige, så er der ikke mange, der har så velkommen som jeg og Konov, jeg kan komme overalt, de siger alle, bliv dog lidt, Peter. Jeg har også min bestemte gang hver aften. Først i 4 Hestestalde, Buroet, Officerskøkkenet, Thelephonisterne og så tilbage igen.

Nu mange Hilsner fra Peter.

Vil I ikke sende lidt Brevpapier.

### **Torsdag d. 03. feb 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Tak for dit brev idag. Jeg har det rigtig godt; men er nu ved at få rigtig udlovstanker. Det er sådan, at har man noget i sigt, venter man på det, skønt det hvad man har tilgode er ikke borte. Hvornår jeg tager herfra ved jeg ikke rigtig, som jeg før har skrevet, kan vi ikke alle komme bort på engang, og Underofficeren, som jeg er Stedfortræder for, kommer den 7-9. og da kan jeg måske tage afsted den 10 - 11, men det kan også være, at jeg skal vente til 28 - 30, da Adjudanten selv tager på udlov, og om de nu selv kan klare det på Buroet med alt det skriveri ved jeg ikke. Men du må ikke blive alt for udtålmodig, jeg skal nok komme. Nej det skal jo ikke lige være en Hemmelighed, at jeg kommer; men som jeg har skrevet kan der jo altid komme noget i vejen. Men det håber vi ikke.

Du skrev at de havde fået en Søn og Datter i Hejsel, nå, så er jeg glad ved, at jeg ikke er P.J. Han får jo hverken ro dag eller nat, men dertil kan man vel også vænne sig.

Jo jeg skal nok få Thelegrammet tidlig nok afsted, sådan at du kan hænte mig i Tønder. Jeg vil, hvis det ellers går, rette det sådan ind, at jeg kan komme til Åbling med 4-Toget. Så kan du tage med Toget om morgenen til Tønder. Køreplan har jeg alle-rede, to så galt, en har jeg købt, da jeg nu var i Bromberg, og en havde jeg bestilt hos Peter Barsballe, som han har sendt mig. Nu ikke mere i aften.

Slutter med mange Hilsner fra din Peter.

### **Søndag d. 06. feb 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet igår, og pakken i dag med Kage. Jeg har det rigtig godt, er sund og rask. I går aften da jeg kom hjem fra en lille tur, stod N. Skau her og ventede på mig. Vi sad her lidt, men han skulde være hjemme kl. 9 for Hestenes skyld. Jeg har jo ingen bestemt tid, jeg har tjæneste, når jeg er der, og er jeg der ikke, venter det på mig. Jeg takker for Hilsenen og for alt hvad han har fortalt mig derhjemme fra. Han var ellers helt glad ved, at han havde været hjemme, og over at han havde set hjemegnen igen.

Jeg var nu med ham i hans Bolig, og vi gik ganske langsom, og han fortalte derhjemmefra. Jeg gik så alene hjem og måtte igen en halv Time på Buroet, og kl. 12 da jeg vilde gå til ro, var det så stille, og jeg hørte en surren gennem Luften. Lyskasterne fra Dynaborg spillede over hele Himmelen, og der så man et Luftskib glide helt langsomt over os, og vi hørte så efter en 20 minutters forløb Eksplosionerne i Dynaborg eller i hvert fald i den retning. Så var alt stille, og vi gik til ro.

I dag er der igen kommen en Transport an. Der var en tre Underofficerer, som jeg kendte, ellers var det blot nye. Niels fortalte, at hjemme var det regnvejr hver dag, vi har her et dejligt Solskin vintervejr, lidt Frost, men slet ikke kold. Jeg har også modtaget Raserapparatet og er i fuld gang. Jeg har ingen lyst til at skrive i de dage, da jeg sidder på Buroet hele dagen, vi har så meget at skrive i denne tid, det er angående hvorledes Skyttegravene skal laves for en Stillingskrig, så I må undskylde mig i disse dage.

Slutter nu med mange kærlige Hilsener fra eders Peter.

Også tak for de 5 Mark fra den gamle i Birkelev, men jeg kender ikke hendes adr.

## **Tirsdag d. 08. feb 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for pakken i dag med Fisk, breve har jeg ingen fået af i 5 dage, der har været en standsning i Posten i et par dage. Jeg fik også en Pakke fra L. Johansen med Cigarer og Tobak. Ellers er alt ved det gamle her, vi har lidt Vintervejr med Snevejr af og til, men ellers det dejligste vejr.

I går var jeg ved Div. og talte der en Feldvebel fra mit gamle 12. Komp. og Meiske han har været til Kursus i Jena som Thelegraphist, og nu har han da også efter at have gjort hele Krigen med et lille Tryk. Han er jo også Feldvebel nu, han gik så med mig hjem i vores Hytte, og Konov lavede en dose Frikadeller varm til os.

Og så gik Mejske videre til hans Komp. I går kom der igen en Transport an igen, og der var mange gamle bekendte med mest Underofficerer, og såen 3 - 4 Underofficerer og Gefr. som endnu ikke har været ude. De var ikke helt glade ved den her sport, og nu har vi i disse dage en temmelig stærk Artilleri ild, så det var jo ikke den venligste modtagelse. Sidste nat var jeg med Majoren i Skyttegraven, han vilde revidere dem. Det er en underlig gammel Fyr, Majoren. Da vi nåede derhen sagde han til mig, nu Marsk nu går jeg foran. Han spurgte Posten ud, om de havde set nogen, om de havde fået Brød, og hvornår de var bleven afløst. Til en Alarmposten sagde han, Russerne kommer an, Allemer mig Komp., det gik også helt godt ved to Komp; men ved mit 12 Komp. vilde det ikke ret klappe, så den stakkels Leutnant som fører Komp. fik på Hovedet, kan I tro. Kl. 2 kom vi hjem igen, men han var allerede på benene igen kl.6 i morgen.

Da jeg gik ind på Buroet kl. 8 kom han mig lige i møde, nej Marsk sagde han, du kan ligge dig hen til kl. 12.

Nu på Buroet går det heller ikke så strengt til, jeg har et godt nummer hos hele Konsorten der. Og når jeg siger, nu vil jeg ud en 10 minutter, siger de heller ikke noget.

Nu mange Hilsener fra Peter.

Send dog lidt Brevpapier, vi har slet ikke mere, vi må låne os igennem.

## Tirsdag d. 08. feb 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Jeg har desværre ingen breve fået fra dig i de sidste dage, da der har været en lille standsning i Posten.

Men det gør heller ikke noget, jeg kommer måske hjem til dig i en nær fremtid. Du tænker måske og han har skrevet han kommer og kommer, og jeg får endnu et brev efter den anden fra Borovikiski. Ja vær nu helt rolig, jeg tænker jeg tager herfra i overmorgen den 10; men så skal jeg jo først til Lyk og kan være hjemme den 14. Febr. Ja det er ikke helt let, når man har så mange Jern i ilden, først selv at komme afsted, og så at få ham med fra Heide. Men det gør jo meget, når man sidder ved Staben. Nu er det blot, om den ny Adj. vil lade mig tage afsted, før de andre alle er her. Men jeg kommer så snart jeg kan, så er du vel tilfreds.

Ja nu vil jeg ikke mere, da jeg har slet ingen Lyst til at skrive i denne tid, hvor jeg skriver hele dagen.

Slutter med mange kærlige Hilsener og på gjensyn i Tønder

din Peter.

## Fredag d. 11. feb 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet i går og en Pakke med Smør. Jeg har det rigtig godt, er sund og rask.

I skrev om jeg ikke hellere vilde have Konov's plads at fyre og koge, nej jeg vil hellere ud i det frie, og når man ved, at man kommer hjem i en varm Hytte igen, så vil jeg hellere det. Og oft er det også min skyld, at jeg oft løber. Konov vilde også nok.

I skrev også at I havde fået brev fra Fyn "Bakkely". Ja jeg har også fået et, og den har kun gået 9 dage, om den er gået åben til grænsen ved jeg ikke, men ihverfald er den gået igennem censur i Nyborg. De skrev vel det samme som til eder. I mente at hun var lidt fint på sig, da hun ikke havde skrevet noget, nej det tror jeg ikke, det er derfor, men hun er så rolig, og H. Jørgen må jo altid holde for. Jeg vilde gærne se Bakkely igen, og hvis jeg må få lov at komme hjem vil jeg tage en lille tur over at besøge dem. Udsigterne er jo kun små og langt ude endnu, men jeg har aldrig haft så stort håb om at komme hjem igen, som nu, men man kan jo ikke se ud i fremtiden. I skrev også at Uffe skulde skrive Tysk hjem nu. Jeg kan ikke forstå at de ikke kan lave det på en anden måde, og gå lidt uden om. Men over alt bliver det

strængere med den ting, i Elsass får de ingen udlov mere, og hvem ved hvortlænge det varer, før vi heller ikke kan få det mere, og hvoraf kommer det. - Jeg kan ikke forstå, at I, da I skrev sidst, ikke havde modtaget mit Brev fra her den dag da jeg var kommen tilbage igen, eller kan den ikke være der endnu.

Ja ellers ikke mere, jeg sparer lidt på skriveriet i denne tid, da jeg næsten skriver hele dagen.

Slutter med mange kærlige Hilsener fra Peter.

Det kniber med at komme igennem med vort Lys.

I dag har vi efter to måneder smagt et par Kartoffler, (besørget)

### **Søndag d. 13. feb 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet i dag. I får blot en lille Hilsen i aften, da jeg nu lige har en halv time tilovers. Jeg sidder og venter på en Oberst som jeg skal forelægge Underskrifter. Og jeg kender helt nøje hans Fodslag.

I skrev om at der heller ingen karle var at få fra Danmark, da de vilde have så stor en Løn, jeg kan ikke lide det, jeg kan blive så ærgerlig over at høre det. De bedste mænd og kræfter af os står i fronten, og gør deres pligt. - og de høster, hvad vi taber. Og kommer man derover, taler de om, at S. står som de tro og sikre forposter mod syd. Men man skal jo tage det som det kommer.

Far skrev også at I måtte tærse for Oles og N. Beck, jeg havde rigtig lyst til at sanse med maskinerne og rigtig arbejde, nu så tror de vi dur ikke til noget, når man skulde få lov til at komme hjem igen. Ja selvfølgelig en der lige kommer af Skyttegraven og hjem, har ikke kraft til det en tid, men det kommer alt igen, tror jeg nok. Jeg har vundet meget nu i denne tid vi er her, det er dog en bevis på, at det ikke er så slemt, når man selv passer lidt på sundheden. Mange er selvfølgelig af den slags, der ikke vasker sig i 8 dage, der spiser af en og den samme Pot uden at den bliver rengjort, så skal man jo blive syg.

Nu hurtig en Hilsen fra Peter.

## Tirsdag d. 15. feb 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet igår, og for de to pakker i dag med Honning og Kage. Jeg har det rigtig godt er sund og rask.

I dag har jeg gjort en ordentlig tur på Skier sammen med nogle andre kammerater og Konov og. Det er meget morsomt, og jeg vil tage en lille tur så oft jeg kan få tid, da det er meget sundt. Og så i denne Bjærgegn, hvor man russer ned fra en ordentlig Bjærg og et stykke op ad den anden. Man kan jo få en ordentlig kippetur og kan ikke selv komme op igen, men det er jo som hjemme, når vi som Børn løb på Skøjter.

Mor skrev, at Far havde drømt at jeg kom hjem, der var et Thele-gram og at I skulde tage imod mig ved Toget, ja blot den tid ikke var alt for langt borte; men kun en ved det, og kun en råder derfor.

I spurgte også om jeg ikke havde købt en hel del ind, da jeg var i Bromberg, nej der var jo ingen tid til det, jeg var jo kun 5 timer i Bromberg, og det var nat, og i Eydtkunen var der ingen tid dertil. Men vi havde jo heller ikke så meget nødig, nu da man får så meget hjemmefra. Jeg var glad ved at få lidt ordentlig tilberedt mad, som smagte udmærket. Konov sagde jeg skulde købe et glas Sennep, og det fik jeg også, helt omsonst i Hotellet, men da jeg kom hjem var glasset itu, og jeg havde det hele i Lommen.

Ja nu er der ikke meget mere idag, og jeg sparer lidt ved brevene i denne tid, hvor jeg sidder på Buroet. Og I er vel tilfreds når I hører, at jeg har det godt.

Mange kærlige Hilsener sender Eders Peter.

## Torsdag d. 17. feb 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevene fra 10 og 11 -2. I spurgte om I måtte sætte mit Brev i Bladet. Ja det er ikke for det jeg har noget imod det, men så vil jeg hellere skrive den lidt anderledes, eller en hel anden. Jeg har tit tænkt på at sende et Feldebrev til Bladet, men jeg synes, når man læser alle de Breve der, som er et og det samme, så blir man så led på alle de Breve. Men jeg vil tænke over på det, og vil engang sende en ind, som jeg synes er passende.

I spurgte om det var den Major, som jeg hændte af, og hvor Petersen var tjæner hos. Ja det er det, og hans anden Tjæner er en fra Ostpr. og han er vel lidt af Majorens Familie; men Adjudanten mente, at han ikke var så meget vant til at rejse.

Om jeg ikke gærne vilde være Tjæner hos Majoren. Nej, det vilde jeg ikke gærne, for det første fordi de fører et temmelig rigelig liv i Officerskøkkenet, de Ordonanser og Tjæner, som er der, hvad Alkohol angår. Og det er ikke så let, at stå ene mod så mange, og I må ikke tro at det er mindre bedre varer, hvad der serveres. Og så kan jeg ikke få det bedre som jeg har det. Jeg ved jeg har det og det at gøre hver dag, og de ved, at det blir gjort, og det går udmærket. En Posten har jeg nu fået mere, men så behøver jeg heller ikke at sidde så meget på Buroet. Det er at modtage Håndgranater, Lys, Signalmateriel, og igen give det ud til de forskellige. Batl. Jeg har en lille Jordhytte med Lås for, er jeg ude er nøglen hos mig, er jeg i Seng over mit Leje. Ja jeg fortæller Eder så meget. I ved slet ingen besked. I kan slet ikke sætte Eder ind i de forhold vi lever under, men I kan jo danne selv en mening om det, om det er rigtig eller ej. En som sover oven over mig, er lige kommen fra udlov, og han stod op i morgen, da jeg stod op, jeg var næmlig tidlig oppe i dag, jeg spurgte hvorfor han stod så tidlig op; da sagde han, alle mine Knoger gør ondt af den hårde Leje, vi ligger på den samme, og vi sover og mener det er lige så godt som i vor Seng hjemme, men vænnelsen gør jo meget.

Nu ikke mere i dag, slutter med mange kærlige Hilsner fra Eders Peter.

Konov mangler ingen ting i Køkkenet, blot vi altid har så meget som nu.

## Lørdag d. 19. feb 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevene i dag, og for Pakkerne i går. Jeg har det rigtig godt er sund og rask. Vi har en Snevejr i dag, så det er rent for galt. I morgen da jeg så ud ad vor lille Vindue kunde jeg ikke engang se Buroet, og fra deres Side ikke se vor Jordhytte. Jeg har ikke meget at bestille i formiddag og jeg blev i Kisten til kl. 8½, så måtte jeg op, der holdt to vogne for Døren og skulde have Lyspatroner, Håndgranater og Cement, Kitt, og lign. Ja I kan slet ikke forstå alt det her, men jeg har nu alt muligt her, og det så er Jernvinduer.

I eftermiddag har jeg skreven 12 Udlovspasser ud, og der er en hel del arbejde, da en vil giftes, skal have en hel del papirer med her fra Reg. af, og en søger om understøttelse for hans Kone, han skal endnu have en større bunke med, og oft alle de polske Navne som man snart ikke kan forstå at udtale, langt mindre at skrive.

I forgår var jeg med Reg.kommandanten i Skyttegraven. Da vi kom til 10 Komp. stod han og så ud over fronten, og en 40 m fra os står der en Russisk dobbelt Posten og han tændte sig lige en Cigaret, som man kunde se lyse op i mørket. Til en Leutnant fra Komp sagde han, spørg om der vil melde sig tre mand frivillig til at hænte mig ham (Posten). Der meldte sig to Gefr. og de skulde bringe ham eller bægge, døde med blot med hans Hue og Papirer, levende uden Gevær. Vi satte os hen, og det varede kun 20 minutter, så hørte man tre fire skud fra hver side; men så med en gang, begyndte Artilleriet, og russisk Inf. så man kunde ikke høre et ord. Da det havde lagt sig lidt, sprang tre mand ned i Graven, de to Gefr. og en Russer, den anden havde de skudt, og bragte hans Papirer. Majoren tog to pakker op af Lommen, dekorerede dem med Jernkorset, og de blev straks Underofficerer. Så gik vi hjem.

Mange Hilsener fra Peter.

### **Tirsdag d. 22. feb 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevene igår og i dag og for Pakkerne med Lys og Tobak. Jeg har det rigtig godt, og er lige ved at få et kop Kaffe. Det er helt morsomt når man tænker tilbage på den tid, da vi kom her, og havde ikke så meget som et Halmstrå, hvorpå vi kunde lægge os hen, eller Tag over vort Hoved, nu sidder vi her indgravet i Jorden og så hyggeligt indrettet, og lever sammen som en familie. Det er snart sært at vi alle kan forliges sådan om alting. Men vi er kommen sammen, da vi næsten ikke kunde hjælpe os selv, og nu har vi arbejdet alle på med hverandre, og nu har vi det så kært her, som et Hjem. Igår aften var der et heftig Artillerikamp 4 Kilom. nordlig for os, og det vil I vel se i Bladene. Også vi fik lidt af, inat kl. 2 har stærke russiske Patruljer sneget sig frem til vore Grave, og er trængt ind i en, hvor vi havde 3 døde, 14 sårede, det er en kedelig tilfald, og det har været en udro hele dagen. Majoren har haft alle Komp.fører og Feldwebler tilsammen, og de fik ikke blide ord. Det er jo også sandt nok, de arme folk som ligger i Skyttegraven i den tro, at deres folk holder vagt og de kan rolig sove, og med en gang blir de skudt død i søvnen. Det kunde jo have været meget værre; men der blev jo gjort Alarm, og alt kom igen til ro. I dag har jeg arbejdet hele dagen med at give Lys- og Signalpatroner ud, og Håndgranater, da de mener, at de vil komme igen i aften; men det tror jeg ikke, da de har haft store Tab sidste nat. I går aften var jeg oppe hos Niels, men han var i Ab... efter Foderstoffer, og kommer først igen om 5-6 dage. Jeg har også ingen rigtig lyst i denne tid; men nu den 30 kommer den anden Underofficer tilbage igen, og så blir det bedre. Så har jeg meget mere tid.

Slutter nu med mange kærlige Hilsener fra eders Peter.



**Torsdag d. 02. mar 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Konow

**Til:** Peter Mærsk

Mein lieber Peter !

Die herzlichsten Grusse und unser senden dir Herzlicher Gruss

Cl. Reinert Georg

Wilhelm

Peter

Fritz

Ernst

Beskow

Poststempel: 3.3.16.

Feldpost

Gefr. Marsk

z . z . J . P . Marsk

Roagger Kr. Hadersleben

Schleswig-Holsten

Billedside: Generalfeldmarschall von Hindenburg mit dem  
Kommandeur des Inf. Regts. v. Hindenburg Major Beerbohm

## Fredag d. 10. mar 1916 - Vallekilde

**Fra:** Niels og Maren Hansen

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Hvordan har du og alle dine kære det ? Der går ikke en dag, uden jeg tænker på jer, så hvis du snart kunde sende mig en lille hilsen med besked om det, vilde det glæde mig meget. Har din Peter og Uffe nylig været hjemme på orlov ? Nu er snart den lange strænge vintertid ovre og så må vi håbe, at våren og sommeren vil bringe solskin og varme. Vi har haft en god rolig vinter både i skole og hjem. Niels har da kunnet holde sit ugentlige foredrag for landmændene hver gang i vinter. Det er en god opmuntring for ham og de unge har gavn og glæde af at høre ham, tror jeg.

Hils alle dine kære og tag selv de bedste hilsener fra din gamle ven Maren Hansen. Lev vel.1

Trine Gad, Ravnholt, Roagger st. Nordslesvig.

Poststempel; Vallekilde 10. 3. 16

## Fredag d. 17. mar 1916 - Eydtkuhnen

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine

Er nu nået godt til Grænsen. Kl. 9 Form. går det videre,

Alt godt.

Peter

Trine Gad

Roagger

Kr. Hadersleben

Schl. Holstein

abs. Gefr. Marsk Reg. v. Hindenburg

Billedtekst: Ostliches Kriegsbild.

Gesprengrter Wasserturm in Wirballen

Georg Stilke, Berlin NW 7.

Aufgenommen durch Hofphotograph Kuhlewindt, offiz. Kriegsphotograph.

## Søndag d. 19. mar 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Først vil jeg meddele at jeg er kommen godt herind og er godt igang igen.

Og nu har jeg tid til at overtænke den tid som jeg har tilbragt hjemme. Og jeg takker Eder mangen gang for mit kære Hjem, at man har et så godt sted at ty hen til og at tænke på. Ja kære Far og Mor tak for alt godt imod mig,

Jeg har jo ikke skreven siden Eydtkunen, og vil nu begynde der. Rejsen over Hamborg, Berlin gik helt godt, jeg traf min kammerat i Hamborg, og nu gik turen til Eydtkunen.

Der måtte vi vente en lille tid og så gik turen ind i Rusland, som jeg snart ikke var helt glad ved, da det er mere roligt og så kommer der alle hånde tanker op i en, Men det gik helt godt, det var dejligt varmt i Toget og jeg fald i søvn og sov, en 8 Timer. Fra Banegården i Jelovka (Endstationen) kom vi kørende et stykke, og så kom der et par af Komp.s Vogne, som vi så kom med helt hjem. Her ligger der lige så meget Sne som da vi drog af; men ikke koldt.

Vi nåede "Steinse" 3 Kilom. herfra, da kom Majorens Hestetjæner imod os på Hesten og tog os Pakkerne af. Og han gav os ikke den bedste Velkomsthilsen. Han fortalte at Majoren havde været helt rabelsk, og havde afløst 1 Underofficer og 6 Hestetjænere i den tid vi var borte. Der er en Smitsom Sygdom iblandt Hestene, og han giver dem skylden. - De var alle glade ved at jeg kom igen. Jeg gik op til Majoren og meldte mig an. Han spurgte hvorledes de havde det hjemme og hvorledes det så ud i Tyskland, og så sagde han jeg skulde overtage min Post igen. Og så hjælpe til at se efter lidt over alt, da han havde indsat ny folk for et par dage siden, og de kendte ikke rigtig sagerne endnu.

Oberleutn. sagde, hvorfor vi ikke blev en dag længere borte; men M. er jo nu altid punktlig. I dag overtog jeg Sagerne, og imiddag dampede Konow af, som jeg skulle hilse fra mangen gang, og sige Tak for pakkerne blot 3 af Æggene var itu da de kom. I dag har jeg haft vældigt travlt; men det er helt godt nu i de første dage. Men jeg længes ellers slet ikke, og er rigtig glad ved at jeg har været hjemme.

Slutter med mange Hilsner fra eders Peter.

mere imorgen , \*

Efterskrift på forside: Lampen lyser udmærket, og Kaffen

smager også helt godt. Efterskrift på bagside: Jeg sov rigtig godt på min Hylde,

Reg. Musiken v. Hindenburg foran Dynaborg d. 19 - 3 - 16.

og hold ud i 11 Timer.

### **Torsdag d. 23. mar 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Jeg vilde ellers slet ikke skrive i aften; men nu har jeg lige skreven til Fyn, så nu får I også en lille Hilsen. Og jeg siger tak for Brevpapiret og for Eggene i dag, de var alle hele, og vi har spist to af dem. Jeg har også fået Smør idag, så nu er vi kørende igen.

Det er sandt vil I ikke nok sende af det glatte Brev (papir] dette her er ikke så godt, når det bliver fugtig. I dag har vi en knagende vinter, og jeg gøs ved at komme ud i morgen, men først da jeg kom ud var det heller ikke så slemt. Konov er jo nu allerede to dage hjemme, ja tiden går alligevel hurtig, nu ikke mere i aften, alt vel, og jeg befinder mig rigtig godt efter udloven.

eders Peter.

### **Fredag d. 24. mar 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

P.M.

Kære Forældre!

Tak for pakken i dag med Honning.

Jeg har det rigtig godt, og jeg vilde ellers ikke skrive i aften, men jeg ved jo hvorledes Mor hun ser i Bladene, og det er jo lidt kritisk her i disse dage. Russerne har greben an både til højre og venstre for os; men vi har jo nu en udmærket Stilling, og vi ligger i ro, men kan nok høre Kanonernes torden. I dag havde jeg kort fra Konov, han var på vej til Berlin. Ja det var alligevel på tide, at vi kom på udlov, fra i dag af er udloven beskrænket til 1 %, og det er jo snart ingen ting. Jeg har lige været oppe i Officersskøkkenet og fået et stykke -- det smagte

snart som hjemme. Underofficeren bød mig ind, han mente, at han hellere måtte vænne mig ganske langsom af med Udlovsmaden.

Ja ellers alt rigtig godt. Mange kærlige Hilsener fra eders Peter

## **Fredag d. 31. mar 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

P.M.

Kære Forældre!

Tak for Brevene igår og forgår. Jeg var ifærd med at skrive igår aften; men så kom der kl. 8 igår aften 12 Vogne an med Cement Brætter og Lyng. Og så skulde jeg have det fordelt. Jeg har det ellers rigtig godt, og vi ligger så rolig som den hele Vinter. Nu er Russerne jo også kommen til ro igen. Nu er Forårsforberedelserne og Sommerens også i fuld gang her. Kuskene kører Gødning hver dag, og der kommer plove. Men Sneen er endnu længe ikke borte, men de er jo nødt til at have det ud før det tører alt for meget, for så ser de vel hverken Kuske eller Heste mere.

Mor skrev idag at I havde hørt at der var bleven kastet Bomber ved Højer Sluse, ja jeg skrev det jo for et par dage siden, at jeg måske vidste det før end Eder. Nå I behøver ikke at være bange for de rygter om at de vil lande Tropper, det er kun falske rygter, det har vi også hørt.

I dag da har jeg også fået et kort igen fra Konov, han er også glad ved at være hjemme et øjeblik. I går kom der en ny Maskin-Geværkomp. igen, og den kom i to dele, en igår eftermiddag og en igår nat, og så måtte jeg op kl. 2 igår nat og give dækker og alt muligt ud, I kan tro jeg var ikke god, da de der kom an bøvlet, og jeg måtte ud af den varme Køje. Jeg stak blot bare Benene i Støvlerne, ja her kan man opleve alt muligt, og I vilde tit le, når I så alt de ting og det liv vi fører her. Jeg ved ikke om jeg skrev at det gav ingen udlov mere herfra foreløbig, nu er det allerede igang igen. I kan tro de var lykkelig, da de tog afsted i dag.

Ja ellers har jeg ikke noget i aften, og jeg skal i Seng nu. I aften har jeg spist Eg til aftensmad. Da jeg kom ned i min Hytte, og havde som vi jo kalder det hjemme Fyraften, havde Konovs Stedfortræder 2 Eg kogt til os.

Nu mange kærlige Hilsener fra eders Peter.

Vil I huske at skikke Papier.

## **Lørdag d. 01. apr 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

PM.

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev igår og for pakkerne igår med Pølse og Smør. Jeg har det rigtig godt er sund og rask. Vi har rigtig fint Forårsvejr i disse dage, og I skal bare se sådan en virksomhed der så er her. Der bliver vasket, der bliver bygget, og der bliver gravet om at få vandet bort, så at vi senere kan lægge Have an. Ja vi har lavet os en fin Hegn om vor Jordhytte af hvide Birkestammer. Konov kan slet ikke kende sit Hjem når han kommer igen. Jeg har haft et Kort og et Brev fra ham, siden han er kommen hjem. Og så har vi haft noget helt nyt i dag, nemlig vi har set Storcken, først kom han langt til syd for os, og vi diskuterede om at det måske var en Flyver, men så kom han lige over os. Og nu er alle Bygninger dog nedbrændte og skudt, og han søgte sin Rede, kunde man se, og han blev ved at kredse om det sted hvor han før havde boet, men så tog han tilbage igen og forsvandt i vest, da Artilleriet gav et par Salver af. Vi talte om, at det egentlig var sært, for om Artilleriet eller om der kom en Flyver der blev beskudt, derfor kom der ingen ud af sin Hule; men idag da Storcken kom, da var de alle der.

Ja vi har nogle sære Tanker her, og vi tænker ikke meget på, at det er Krig. I dag kom der en af mine Kammerater fra sidste vinter, han er nu ved Batl. og spurgte, hvad jeg syntes om at spille Fodbold, når det nu blev lidt mere tørt. Og der var flere Officerer, der vilde spille med, jeg skulde nu spørge den gamle (Majoren) når jeg engang gik med ham.

Jeg fik jo også en Hilsen fra Soldaterne derhjemmefra, jeg skrev igen igår aften, det vilde de jo vist have.

Ja nu slutter jeg med mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

### **Fredag d. 07. apr 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

PM

Kære Forældre!

Tak for brevet igår, og for pakkerne idag. Jeg har det rigtig godt er sund og rask.

Nu har vi også forårsvejr her, og Sneen er borte, så nu er det rigtig forår her også, og vi er rigtig glade derved. Jeg havde et Brev fra Niels Skau idag, jeg har ikke talt ham endnu, da han ikke er ved Batteriet. Og det er udmuligt for mig at få tid, da vi har en mængde at bestille i denne tid; men det er jo nu også blot så længe Konov kommer. Ja nu er hans udlov også snart forbi. Jeg fik et Kort idag, at han vilde rejse fra Hamborg iaften med samme Tog som jeg tog med. Og når han så kommer her begynder vi at bygge en ny Villa. Vi har fået

tilgang i sidste tid, og vi er jo nu 5 mand, som har levet sammen som en familie hele Vinteren, og haft så mange dejlige timer sammen, vi har nu besluttet at bygge et andet. Så har vi alting for os selv, (som vi vel også helst vil have). Det er nu heller ikke let for andre at komme ind imellem sådanne 5 gamle Soldater. I dag rejste Majoren af til Kovno til Hindenborgs Jubileum sammen med 8 Officerer og 16 mand. Så nu har vi det selv i et par dage.

Nu ikke mere i aften, da det er sent og jeg er søvsnig, Mange kærlige Hilsener fra eders Peter.

Vil I ikke sende lidt pudstøj for mine Støvler, ikke Fett.

### **Lørdag d. 08. apr 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

PM

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag, og for pakken igår. I skrev, at nu var jeg tre uger borte, det kan jeg næsten heller ikke forstå, tiden går også her så hurtig. Så skrev Mor, at I havde kun fået tre Breve fra mig i den tid, det kan jeg ikke forstå, da jeg har ligesom før skrevet hver tredie dag; men ikke så lange Breve, da jeg ikke har så meget tid nu i den tid, da Konov har været borte; men så må de andre vel komme, jeg er ihverfald sund og rask og har det rigtig godt. Igår havde vi igen vinter, men idag er det det herligste Forårsvejr igen.

Mor skrev at alle Eders Soldater var bleven allemeret og kanske Mobil, kanske er de kommen til den Hollandske Grense; men der vil jo vist komme andre. Det kan man jo nok forstå, at de hellere vilde have blevet hos Eder derhjemme.

Ja tiden går, imiddag kom Konov igen, han er også meget glad ved at han har været hjemme, men alligevel idag har han ikke lyst til noget. Han sover allerede, og vi er nu ifærd med at spise en Lagkage, som han har bragt med, ja han har slæbt på den i 3 Døgn, og vi spiser den op i en time. Men man kan jo dog se deraf, at vi ikke alene tænker på os selv, men også har lidt tilovers for vore kammerater.

Konov fortalte også, at det var meget knap med Fødevarerne hjemme hos dem, og at den almindelige mening var, at det snart måtte få ende, enten sådan eller sådan. Jeg tror nok, at det er en forfærdelig dygtig Søster han har, hun bestyrer alt, og er både ude og inde, det er ellers ikke så let for sådan en, før da har hun været i et stor Hus i Hamborg og pyntet Damehatte, men i Krigen læres der meget.

Nu til slut mange kærlige Hilsener fra eders Peter.

## Søndag d. 09. apr 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet idag, og for pakken med Keks. Jeg har det rigtig godt, er sund og rask, og ved godt mod. Jeg er lige kommen med Posten, og har nu fri idag. Mit arbejde består nu hovedsageligt i Posten, da jeg jo ikke er meget her, har Konov hele Depotet, men han kan jo ikke godt komme ind i det endnu, så jeg vedbliver at være hans Rådgiver. -

Jeg står op kl. 5½ og kl. 7 holder en vogn for Døren, hvorpå jeg bringer Afgående post til Tyskland, og kører med den vogn til Feldpoststation. Når det er kønt vejr er det en køn køretur, men oft og ikke; men det hører jo alt sammen. Så er jeg hjemme igen kl. 10, så går jeg oft og ser om det funkgerer i Depotet, og tænder Piben, og så driver jeg om til kl. 1, igen en Vogn med 4 Heste, så går det igen løs, da er det efter Posten, som kommer. Da tager det også længere tid, da man da skal afgive Værdibreve, tage imod igen og overalt skrive under. Så går det hjemad igen, og jeg overgiver mine sager til de bestemte Personer, andre sorterer Posten, og jeg drikker nu kaffe, og så er kl. bleven 7, og den dag er forbi, og imorgen om igen. Nu skal jeg nok sætte ud i 4 dage, da jeg skal bringe de leere Øltønder til A.O.K. igen; men så er det da vel også forbi med det køleri derhen, ihverfald sålænge den gamle er borte. Og Posten overtager en Feldvebel i de 4 dage, ja de vilde helst dele mig i to tre dele; men det går nu ikke, vi forstår at tage det med ro.

I skrev at Onkel Jørgen var hjemme, og at han endnu har de samme ord på Tunge, ja så har han også heller aldrig været i Skyttegravnen og set hvad det er der går for sig, for så kan han ikke sige sådan noget. Men jeg kender de Herrer, desto længere de er bag fronten, jo større ord risikerer de.

I har oft spurgt om Konov havde forældre og hvorledes han havde det hjemme. Ja Forældre har han, og efter hvad jeg kan høre en sær god Mor; men hun er død forrige Vinter. De har haft en lille Landejendom ved Hamborg, og det gik dem meget godt. Da begyndte hans Far at blive vidtløftig med Handel og Pengespekulationer, men de levede ellers meget godt sammen hjemme.

Da har han været så vidt som Onkel Jørn, da forsvandt han, og det viste sig, at de nu var arme folk, Konov var 17 år, og han har kun en Søster mere. Og hans mor tog det så nær, at hun blev så syg og svagelig.

Det viste sig nu, at det var en mand i en anden by, som havde drevet ham bort, og Konov fik det at vide, sagde til sin Mor, ham skal jeg nok vise noget andet, og han har købt sig en Revolver, hvormed han vilde hævne sig; men til god lykke har hans Mor bemærket det, en aften da han gik bort med Revolveren, har hun kaldt på ham, grebet ham i Lommen og fandt Revolveren, spurgte hvad han vilde, ja han vilde skyde den og den og den anden hans Far, så snart han fik ham at se. Nej har hun sagt, en anden som bedre kender Loven og straffen skal



nok straffe dem, og det slog ham, og han har sagt, Ja Mor, det er også rigtig, og mit arbejde er at samle mit Hjem sammen igen, som Far har ødelagt, og så begyndte han at arbejde, og han har arbejdet hårdt, og han har også bragt det vidt i de par år, inden han blev Soldat, hans Søster er nu hjemme og arbejder videre. Hvor hans Far er bleven har de aldrig fået at vide. Konov er meget stil; men kan ikke godt være i ro, altid må han lave noget. Og vi lever meget godt sammen, vi har altid en mening om sagerne, og er glade ved, at vi har så god en plads. Ja nu ikke mere i aften, de andre sover alle, og jeg må også gå til ro.

I dag har jeg fået de sidste Cigarer fra Braunsberg. Nej penge skal I ikke sende mig, så vil jeg hellere have, at I sender en 5 Mark til Braunsberg, og at han sender os Cigarer, der er mangen her, der får af disse billige Cigarer her.

Nu mange Hilsener og God nat Peter.

Vil I ikke sende en pakke med Skrivepapier.

## **Mandag d. 10. apr 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

PM

Tak for Eders brev igår, og for pakken. Jeg har det rigtig godt er sund og rask, og vi har så travlt i disse dage med at bygge et nyt Hus. Vi har nu gravet i to dage, og skal nu til at bygge. Vi har jo så mange Vogne til rådighed, og en af dem har vi holdt tilbage i de sidste dage for at køre de tykke stammer hjem, så nu kan det gå løs med byggeriet. Det er jo ellers strengt nok for Konov, han er lige kommen fra udlov og nu arbejde fra morgen til aften; men det er jo for os selv. Og vi er taknæmlige for at vi har fået lov til at sidde her.

I går aften var jeg oppe for at se om jeg kunde finde N. Skau, men det kunde jeg ikke, de har flyttet Kvarter, og her i de Skove er det ikke let at finde sig tilrette. Så da jeg gik hjem, kom jeg i tanker om, at der var også en bekendt ved III Batl.Stab. Han er fra Als, så gik jeg derhen, og kom først hjem kl. 11, vi havde så meget at tale om, han har gjort hele Krigen med, og han var på udlov i December, nu tager han igen på udlov. Han er Hestetjæner ved Adjudanten ved III Batl.

Mor skrev at hun havde ikke meget tid i disse dage, da hun skulde ind til Maren, så jeg måtte nøjes med lidt mindre. Det gør heller ikke noget, men nu har jeg i to dage intet brev fået, jeg skrev ellers jeg havde fået et igår, men det var i forgårs. Så kommer man først til at tænke på, hvor mangen er der ikke der aldrig, eller ihverfald i en lang mellemrum, hører fra deres Hjem. Ja man ved snart ikke af det at sige, hvor godt man har det; men jeg tror nok at de fleste af os herude har lært at kende, hvad et godt Hjem er. Henningsen og jeg vi talte om det i efterm. Ja I kender ham jo ikke; men jeg ser ham som Niels Kjær Gånsager, i hans Alder er han vel, og hans udseende. Han sagde, havde jeg ikke haft mit Hjem nu i Krigen, så troede, havde han været borte; men han syntes altid, at det var som hans Mor stod der hjemme, og

sagde, går du bort har jeg ikke længe tilbage. Og da han havde sagt det, var det som om det blev til klarhed for mig, at det samme gjaldt mig. Ja kære Far og Mor tak for alt godt imod mig.

Mange kærlige Hilsener fra eders Peter.

### **Torsdag d. 13. apr 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag. Jeg har det rigtig godt er sund og rask, og vi arbejder i disse dage, så vi har snart ikke tid til at spytte. Nu har vi snart vort Hus halvt færdig; men det er jo ikke sådan, når man har først sit daglige arbejde, og så bygge et Hus i ly ved. Jeg sender Eder idag et Billede af Konov, det er ikke mit, men er bestemt for Mor. Han sagde, at det bedste skulde du have, jeg kunde nok nøjes med et, der var et lille plet på. Det andet Billede er hele Reg.Staben fotograferet oppe fra en høj (i Febr. Måned). Nu er der to Huse mere bygget. Vi er kommen af med en af vore kammerater, han kom igår fra udlov, og nu er der kommen en bort oppe i Officersskøkkenet, og der er han nu kommen op. Vi har fået en andet i stedet for, det er sådan en rigtig Ostpreusisk Bonde; men ellers en meget flink en. Det er sandt jeg har også taget en bestilling mere på mig, næmlig at være sådan halvt tjæner ved en Leutnant, han har en Hestetjæner, men han kan ikke overkomme det alt, og så kom Adjudanten og sagde, om jeg ikke kunde hjælpe lidt, for han vidste snart ikke, hvor han skulde skaffe ham en fra, og han vilde have en der da var en lille stykke Soldat i, da han selv var Aktiv. Jeg har også blot en halv time om morgenen, og tænder Lampen om aftenen, det andet besørger Hestetjæneren. Så det er da til at overkomme. Adjudanten ved også nok, at jeg ikke er så meget for det pysleri. Men Leutnanten havde set mig og havde spurgt, om han ikke kunde få fat på mig.

I efter, var jeg i Steinse og jeg var ved Arm.Batl. og spurgte om Hansen fra Skærbæk; men jeg kunde ikke få fat på ham, han var vistnok ved Reg. 150. Nu vil jeg prøve at skrive et Kort til ham. Men at komme der hen til Georg Petersens Grav har jeg endnu ingen Lejlighed haft, kanske lidt senere.

Niels Skau kan jeg heller ikke træffe. Madsen fortalte i dag at hans Mor havde skrevet i dag, at hun havde set Trine og Mor i Tønder, det har jo vist været den dag da I har været i Tønder og købe ind.

Han kommer nu her over til os hver dag, og skriver nogle befalinger af, så jeg taler ham hver dag. Ja ellers lever vi som før og godt tilfreds efter forholdene.

Mor du behøver ikke at sende mig Strømper, da jeg har besørget en del.

Ja nu ikke mere i aften, slutter med mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

Nej lille Mor, du behøver ikke at være bange for, at jeg lader Brevene ligge, men en gang kan det jo passere. God rolig nat - -

## Lørdag d. 15. apr 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

PM

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag. Jeg har det rigtig godt er sund og rask, Mor skrev at det hjalp altid når I fik et godt brev fra mig. Ja jeg er sommen også altid godt tilfreds; vi er bægge taknæmlige for, at vi må have det så godt efter forholdene. Vi har ellers mangen her der ikke skønner på det, at de har det godt; men det er jo af den slags der aldrig før har prøvet noget værre. Men nu derfor er vi vel også bedre bygget end andre, og er bleven mere treneret som Aktive Soldater. Konov har ellers ikke så let ved at få udloven af Hovedet end mig. Han siger skidt med det hele, og han har nu også været syg. (Maven natyrlig) Jeg kan snart heller ikke forstå, at jeg kom så let i gang med dette Liv igen, det har jeg altid haft angst for. Men Sagen var jo nu også, at jeg havde så meget at bestille, og Konov rejste straks dagen efter.

Ja jeg har tit tænkt på skulde du få udlov nu i Krigen, så var det værste øjeblik at komme bort fra Eder derhjemme igen. Blot det moment, da jeg sagde farvel har jeg altid haft frygt for, men det gik nu meget bedre end jeg havde tænkt. Jeg kan jo nok sige, at det Øjeblik, da jeg kørte ud af Gården og forbi Gården og så min lille Mor stå der Grædende i "Sønderdøren". Så igen i Skærbæk da Far stod der og så Toget rulle af, jeg kunde nok se, at Far vilde gøre sig stærk; men jeg kunde se Tårerne stod ham i Øjnene. Og til sidst i Tønder, da stod min lille Trine og så at jeg rullede af. Ja så var jeg alene, og i grunden må jeg sige var jeg både glad og bedrøvet. Glad for at jeg havde været hjemme; men det at køre ud i det udvisse igen, var jeg ikke bedrøvet over; men jeg kunde endnu se Eder alle tre stå der med spørgende blikke, hvornår kommer du igen. - - -

Trine skrev i dag, at vi i grunden havde meget at sige Tak for, først for at jeg var bleven så godt bevaret i denne forfærdelige tid, og så kan hun ikke forglemme, at I har taget så godt imod hende, i den tid da I endnu ikke vidste vor forhold. Hun synes snart at I er for gode mod hende.

Ja nu vil jeg slutte iaften med mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

Vil I ikke sende mig en lille Klædebørste, og så en 4 - 5 Doser Urbin.

.

## Søndag d. 16. apr 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders brev idag, og for Eders brevpapier, som jeg vil straks prøve, og som nu med det samme går tilbage igen. Jeg har det ellers rigtig godt, er sund og rask, og vi er så trætte om aftenen nu, så snart vi lægger os, sover vi ind, Vi arbejder også i denne tid, kan I tro, det er blot acord arbejde. Vort ny Hus skal være færdig til 1 Påskedag, og det er ikke så let at bygge her som hjemme. Men nu har vi dog alle Træstammer hjemslæbt, vi skulde egentlig have slæbt dem på Ryggen; men jeg gik til Adjudanten og han gav os også straks et par Heste og en vogn til at slæbe de store Stammer hjem. Vinduet og alt har vi selv lavet, og tilsidst kommer Møblerne. - -Vi har ellers meget kønne Forårsdage, det har tørret så stærkt i de sidste dage, og nu er det så dejligt tørt, og Vinteren er helt forsvunden, blot nu Krigen også var forsvunden, og vi kunde komme hjem. Jeg fik også et brev fra Morbror Peter igår, han skrev at I var ordentlig i gang med Forårsarbejdet, og Far skrev det også. Jeg havde ordentlig lyst sådan rigtig at tage fat. Jeg tænker oft på over N. Kjær, vi havde en sær masse at bestille der i Foråret, men jeg syntes det gik udmærket. Niels han sagde altid at hvad jeg syntes om det, og derfor tror jeg nok at ad den vej fik N. sit arbejde lettest fra Hånden.

Men vi håber at vi må få lov til at komme hjem og igen lægge vore Kræfter i.

Nu ikke mere iaften da Konov skælder at han kan ikke sove, fordi Lyset skinner ham i Hovedet.

Mange Hilsener fra os begge - Peter.

## Torsdag d. 20. apr 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Jeg havde ventet brev fra dig i dag; men vi fik ingen brevpost i dag, så det kommer vel imorgen. Men alligevel vil jeg skrive et par ord i aften. Vi er nemlig flyttet over i vort ny Hus i aften, og det er så det første brev du får herfra. Du kan også tro, vi har arbejdet i de 8 dage vi har arbejdet på det, men ingen er gladere end 'os i aften.

Vi sidder alle 5 mand herinde, og nu har vi dog ro til at skrive til Kæresten; hvor der er så mange, kan man ikke ret samle Tankerne .

Det begyndte ellers ikke ret godt i morgen, da der gik en Russisk Flyver op, og som gav Signal for de Russiske svære Artilleri, og som så begyndte at beskyde os. Og vi har været

henne at se en, som ikke var eksploderet, den er 1,45 m lang og 30,5 cm gennemsnit, og det var et under, da skønt der var folk overalt, så kom der ikke en eneste til skade.

Ja nu har vi Påske, men vi mærker snart ikke til Påske her, blot vi ved at det er det; men vi er tilfreds med vore Kår efter forholdene.

Du må undskylde, du skrev mig noget i sidste Brev, som jeg skulde svare dig på; men nu er dit Brev bleven borte ved al den flytteri i dag, så du må skrive nok engang.

Ellers alt godt, slutter med mange kærlige Hilsener og Kys fra din Peter.

### Lørdag d. 22. apr 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders brev idag, og Påskeæggene. Vi har det alle rigtig godt, og har gjort os lidt rede til Påske idag. Vi har badet, trukket andet Undertøj på, og Konov og en mere har gjort alt pænt rundt om vort Hus. Ja vi synes også rigtig, at det er Søndag, og at vi kan holde Påske iår. Vi har et nyt Hus og alt så rent og kønt, og vi har alt sådan indrettet, at vi behøver ikke at bestille noget videre imorgen. Og så har vi også sparet lidt i de sidste 14 dage, så at vi kan leve lidt bedre imorgen som de andre dage. Så I kan nok forstå, at det er lidt Påskelig hos os. Og næste år håber vi alle på at være hjemme. I spurgte om vi aldrig tænkte på Fred. Jo vi tænker jo dog lidt på det, men jeg tror ikke så meget som Eder derhjemme. I formiddag måtte jeg med den gamle op på en udsigtsplads og spejde efter Flyvere med mit Aperat. Vi lå der to timer helt alene, han spurgte ud derhjemme, hvorledes det så ud, og om Kreaturtallet forringede sig. Jeg sagde at der skulde de passe bedre på, for ellers var der ikke en eneste Kreatur om en års tid. Han mente også at det blev for meget ruttet med Kreaturerne Nå sagde han, måske kommer Freden snart. Jeg mente man kunde ikke se meget til det endnu, men han mente, at den kunde lyde inden vi tænkte på det. Så med en gang hørte vi en surren, og en punkt viste sig i det fjærne Osten. Og vi opdagede at det var en Russe. Og vi mente at vi lå så dejlig skjult der; men på engang sendte Russerne en salve over, så Jordet det sprøjtede os i Øjnene, og så pakkede vi vore Sager sammen og gik hjem. Og nu holder vi Søndag.

## Søndag d. 23. apr 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Godmorgen og en glædelig Påskefest. Vi er lige opstået i dag, og har lige drukken Kaffe, og da det er Søndag for os i dag, så gør vi kun vort nødvendige arbejde. Og som jeg skrev i går aften føler vi os rigtig lykkelige i vor nye Hus.

I efterm. vil vi tre mand som kun kan komme bort, en stund over i Skoven lidt, og jeg vilde se om jeg ikke kunde finde N.Skau, han ligger et sted her i Skoven, men jeg kan ikke finde ham. Og så snakker vi lidt, og så er dagen forbi; men vi er helt godt tilfreds med vore Kår, og håber og beder om at der vil komme en lysere

For to år siden var jeg hjemme på orlov, og da tænkte vi ikke på at Krigen skulde vare så længe. Da hjalp jeg Far med at købe Motoren.

Ja ellers har jeg ikke noget nyt idag, Posten er ikke kommen endnu.

Mange kærlige Hilsener til Eder alle

Peter.

Kan det ikke lade sig gøre at sende et par æsker Tændstikker i Tobak da vi ikke har en eneste Tændstik. Lys behøver I ikke at sende mere.

## Søndag d. 23. apr 1916 -

**Fra:** Jens Cl. Barsballe (Marens nevø)

**Til:** Maren Mærsk (Peters mor)

Kære Morbroder

og Tante!

Så mange Tak for brevet sidst, nu fik jeg dog at vide, hvordan I omtrent har det derhjemme. Håbentlig kommer Maren over det denne gang, jeg kan nok forstå, det er ej let med de mange små, godt at Sine har taget Olga, der er jo nok enda til at gøre Spetakkel, men det skal børn jo nu engang, der er jo intet at gøre ved, jeg kan også nok huske jeg fik Skænd, når jeg kom ind til Eder på Gården med klodser på og vilde dreje rundt på hælen, for det lavede jo huller i gulvet, som jeg naturligvis ingen tanker havde ved. Ja, det var de gode gamle Dage, som du skriver, Tante, jeg kan også godt huske, at Farbroder (Jes) vilde gerne blæse i Skrå.... Bestemor kan jeg kun" huske foran sin Spinderok, den Dag da vi skar Hakkelse

Andreas (af Frederik Lunds) og mig, da Fingeren fik lidt, og så den Formiddag, da Bestemor døde, kan jeg også huske.

Ja, det er for mig min Barndom, for Jer Eders Ungdom, sådan glider Tiden bort, og vi går med. Og hvis det blir mig forundt at komme hjem efter dette her, ja så er jeg vel snart 40 År. Her blir man hærdet på alle sider, det bløde fra Barndommen af svinder fuldkommen bort, for Barnet er ømfindlig for hvert et hårdt ord og stød, det modtager udefra, og kan ikke glemme det, nu preller alting af, som var det mod et jern Panser; men Jens Busks ord tænker jeg tit på: Min Søn, når du vil i Verden frem, så buk, og atter buk, ja ti og buk. Ja I kan vel nok forstå, at det er mig mangen gang en hård tårn at føje sig i alt, når man vil have det godt, også det må man lære og taale; men derfor er man jo ikke ringere, det er bare det, man skal lære. Når vi ser tilbage, så er Livet kun et Pust i Sivet, men lad os nu derfor ikke opgive Håbet. - Alt hvad der er evig ungt rejser sig dog frodig.

Det unge frie Mod, det må vi ej lade falde, så er vor Sag tabt. Der må jo komme en Frihedens Dag, om vi oplever den, ved vi ej, og der kommer en Ungdom (ja er efter os), som aldrig skal glemme, at vi har haft så tung en Lod. Håbentlig får de det lettere, men så er jo alting ej forgæves.

Nu venter jeg efter at høre, hvad Doktor Johansen har sagt ? I morgen tidlig rejser jeg med min Leutnant til Brigaden i 3 Uger mindst, og bagefter får jeg nok Udlov, så Lykken tilsmiler mig jo over Forventning, jeg har meget at takke for, hos ham, der styrer alt.

Håbentlig har P. Mærsk og Ole Jessen det nogenlunde. De beste hilsener og tak sendes Eder fra

Jens Cl. Barsballe.

på Gensyn

## **Onsdag d. 26. apr 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for alle de kære pakker, jeg fik I Påskedag eller rettere II Påskedagsmorgen. Og for brevene igår og idag. Mor skrev, at I vidste nok, at jeg ikke var så meget dreng som før, og at I ikke havde mig helt alene mere, siden jeg var bleven forlovet. Ja lille Mor og Far, tro mig jeg forglemmer Eder aldrig. I er hver Time i mine Tanker, og jeg er den samme som før. Som jeg så tit har skrevet forglemmer jeg aldrig Eder og mit gode og kære Hjem. Og ikke alene mig, men Trine har også skrevet det nu siden jeg er kommen herop igen, at vi måtte aldrig

forglemme, så gode I var mod hende, og at vi altid skulde blive ved med at være Eder taknæmlige for.

Ja kære Far og Mor tak for alt godt, og den tid får vi nok lov til at opleve, hvor vi kan gengælde Eder det igen.

Ellers har vi det ved det gamle, det er i mørkningen, jeg sidder ganske alene i vort nye Hus. To er ikke færdig med deres Arbejde endnu, Konov og Frits er gået i Skoven efter Birkestammer til en lille Hegn om vort Hus, det var så kønt vejr syntes han. Nu har vi også lidt mere ro siden vi har vort Hus færdig. Nå I mente ikke, at vi havde fået det færdig til Påske, jo når vi sætter os noget i Hovedet, så skal vi også nok fuldføre det. Alle beundrer vort nye og kønne Villa, og mange vilde gerne kvartere dem ind med. Men det tillader vi ikke.

Jeg vilde have skrevet igår aften; men da jeg vilde til at begynde, kom der en og sagde jeg skulde med den gamle til Div. og jeg stillede nu i Hælm og med Gevær. Nej Marsk, sagde han, i aften er det sådan et kønt vejr, da vil vi ret gøre en spadseretur, og da sætter du din Mütze på og ikke i Hælm, og uden Gevær. Og så gik vi. Han var blot til besøg hos en General, og vi levede helt godt, jeg fik min part i køkkenet. - - Da kl. var 12 begav vi os på hjemvejen. I dag har jeg ikke bestilt meget, da vi egentlig skulde i stillingen, men der var så mange fremmede Officerer, så han fik ikke tid. Og jeg var også helt godt tilfreds dermed.

Far skrev, at I var ordentlig igang med forårsarbejdet, ja her pløjer de også nu, de har fået et par gamle plove anskaffet, og de roder jo lidt om i det; men jeg havde da ingen lyst til at ærgre mig med de Heste og de Redskaber, så jeg vil hellere vente til jeg kommer hjem.

Ja er nu ikke mere i aften, slutter med mange kærlige Hilsener fra os bægge

Eders Peter

Vil du ikke sende en pakke Persil, da vi har ingen sæbe.

## **Torsdag d. 27. apr 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet i dag på min fødselsdag. Jeg har ikke meget at skrive om, men jeg kom til at tænke på, da jeg sad herude i mørkningen, at Mor skrev at I vilde fejre min fødselsdag lidt, Trine og Signe kom ind til Chokolade. Ja jeg kom snart først i Tanker om at det var min fødselsdag i formiddag. Og den er jo også som alle de andre.



Jeg har det ellers rigtig godt er sund og rask og ved godt mod. Jeg har fået 9 Breve idag; men jeg fik heller ingen igår. Ja den ene som bringer mig posten, han mente også, at jeg skulde selv have en Brevbærer, for nu blev det snart for galt. Det er også Konovs og min eneste fornøjelse vi har at få lidt at høre derhjemme fra, og det er kun en sjelden aften, hvor ikke vi skriver. Den ene spørger altid, hvad, vil du ikke skrive ? Og nu har vi så mange kammerater fra Ersatz Batl. som vi også står i livlig Breveksel med. Det værste er at få Brevpapiret til at slå til; men det går jo, og jeg tror nok, I derhjemme i Nordslesvig får Eders part af det.

Ja ellers ikke mere i aften da det er blot et brev ekstra fordi det er min fødselsdag. Mange kærlige Hilsener fra

Peter.

### **Søndag d. 30. apr 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev igår og for de to pakker, jeg fik idag med Børste og Frikadeller.

Jeg har det rigtig godt er sund og rask, og nu har vi travlt med at lægge Have an, og det er ikke så let, da det alt er udkultiveret Jord, og Officererne tror, at det kan gro over alt; men nu det er jo ikke så sært for dem der ingen Forstand har på dette område. Det bliver ellers meget kønt her, jeg var ovre i Skoven i eftermiddag, og da sang Fuglene så kønt, og jeg hørte også en Kukmand. Ja jeg tænkte blot på, havde du blot været hjemme; men vi skal jo vente tiden af. Det er ellers lidt her hos os, Russerne er ikke helt at stole på i de dage; men alle Forberedelser er truffen, så de kan godt løbe imod.

Der blir regnet med 2-5 Mai men det blir vel ikke så slemt.

Nu mange kærlige Hilsener sender Eders Peter.

Godt Nat. det er sent. Mor vil du ikke sende et lille Håndtørklæde som sidste gang.

### **Mandag d. 01. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders brev idag, ellers er alt godt, vi er sunde og raske. Og nu er Foråret også rigtig kommen her. Det har regnet lidt idag, så det i aften er rent grødevejr. Det er idag tre år siden

jeg rejste til Fyn, det var en Søndag, jeg kan nok huske Far fulgte mig ud til Toget, og ønskede mig en lykkelig Rejse og at jeg måtte få en god plads; og jeg fik det jo også. Jeg har nu haft mange pladser siden den tid, og jeg kan sige, blot gode pladser, også nu i Krigen efter forholdene rigtig gode pladser.

d.

2. Mai

Jeg kom ikke videre i går aften, der kom en og sagde, at jeg måtte med den gamle i Stillingen, og så var der jo ikke andet, end at lade være med at skrive, og vi gik igennem stillingen på 3 timer, med to Batl., men der er lidt tale om at Russerne griber an, og så er der nu bleven arbejdet dag og nat i de sidste 8 dage, så nu måtte han jo se, om alt var i orden; men det var langt fra efter hans Hoved, de stakkels Officerer fik en ordentlig omgang.

Jeg kunde snart ikke lade være med at le, for først skældte han ud af fuld Hals, og når han så syntes, de havde fået nok, så vendte han sig om og sagde, nå kom så Marsk".

Da vi så kom til tredie Batl. hvor de ligger så tæt sammen, da sagde han til mig, inden vi gik ind i stillingen, at jeg skulde tysse lidt på ham, når han blev for højrøstet, for ellers kunde Russerne høre et. Nå endelig kl. 1 gik turen hjem igen. Og jeg kan kun råde Ruserne til at blive i ro, da de får kun blodige Pander, Konov har skrevet en Hilsen på bagsiden, jeg sagde næmlig, at de sidste cigarer var også til ham for Billedet. I kan jo nok læse tysk ikke!

Ja ellers er der ikke noget nyt idag og vil slutte med mange kærlige hilsener fra Eders Peter.

NB. Nej lille Mor jeg har ingen ønske, jeg er rigtig godt tilfreds med det jeg får.

Werther Herr Marsk !

Für die erhaltene Kiste Zigarren meinen herzlichsten Dank. Geht uns sehr gut.

Aber hoffentlich ist doch bald Schluss dass mann für immer in die Heimat zuruch kehren kann.

Besten herzlichen Grüsse an Ihnen und Ihre Frau sendet ergebenst

Wilh. Konow.

Denne hilsen fra Wilhelm Konow er skrevet på bagsiden af PM's brev fra 1./2. maj 1916.

**Søndag d. 07. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet Igår, og for pakken i dag med Fødselsdagskagen, den har vi nu lige spist. Der var en par kammerater her, og så drak vi Kaffe.

Ellers er alt godt vi er sunde og raske, og ved godt mod, nu er vi dog snart færdig med vort Haveanlæg, og med Lysthuset, den er næmlig så stor at hele vor Musikkorps kan gå derind, og nu i disse aftener, da det er så stille og rolig sidder Officererne derude og spiser og Musikken spiller så kønt. Ja, så er det som en aften på Fyn, i fremmed Land, og alt så rolig og stille.

Så igår hen imod aften, da hørte vi en rullen gennem Luften, og et Eksplosion i det fjærne, det var det svære Russiske Artilleri, som skød over os, og ti Kilom. længre. Der ligger Div. i Kvarter, og de Herrer som sad der nu over et halvt år, og hvor der endnu aldrig er kommen et Skud derhen, troede at de var helt sikre der; men det er som om alle skal prøve hvad det er at føre Krig, og som om de der skal offeres blir heller ikke skånet. 3 Tjænere og en Oberstleutn. døde, og en 4 sårede. De var lige ved Aftensmaden, da susede der sådan et Kolos ind i Værelset.

Jeg fik også et Kort fra Uffe idag; men blot med en Hilsen til Fødselsdagen. Han havde også travlt skrev han nu med Forårsarbejdet.

Mor skrev om at hun havde opdaget en nyhed til mit Fødselsdag, ja Trine har også lige nævnt det, angående Signe og Thorvald. Jeg sidder ganske alene iaften igen, de andre sover allerede, man kan sove så rolig, når man har sådan en lille beskæftigelse hele dagen. Alle kan ellers ikke godt komme op om morgenen, men jeg kan ikke ligge i Sengen så længe, da det er så herligt her om Morgenen herinde i Skoven.

Nu ikke mere i aften, slutter med mange kærlige Hilsener og God rolig Nat.

Eders Peter.

## **Mandag d. 08. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Blot et par ord i aften. Tak for Brevet og især for Billederne, de er udmærket; men Mor mener jo nu altid at hun ikke er godt truffen. De er allerede indrammet og hænger over Konovs Seng, også over min, da vi ligger oven på hinanden. Ellers er alt rigtig godt, vi er sunde og raske, mere i morgen da det er sent i aften.

Mange Hilsener fra Eders Peter.

## Tirsdag d. 09. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev igår, og for de kære Billeder, som jeg skrev igår aften er de allerede indrammet. Vi har det jo ved det gamle, og er ved helt godt Mod. I aften har vi regnvejr, og det regnede igennem 4 steder i vor ny Villa, så det var ikke så behageligt; men vi ved jo altid råd, jeg gik op til Leutn. og fik lov til at tage tre Roller Tagpap, og så alle 5 mand Overfrakke på, og op og nagle Pappet på, så nu er den sorg forbi. Nu har vi ild på vor lille Kakkelovn, vi har næmlig kun en lille Jern-Feldkakkelovn; men som ellers er meget god her i vor ny Hus, og vor lille Lampe, som jeg har bragt med, brænder udmærket, blot jeg har slået Kublen itu, og fik natyrlig skænd af Konov.

Som jeg før har skrevet og også har sendt et Billede af den svære, som vi har fået forskellige af, men som dog blev for meget nu, og for to dage siden satte den gamle sig på Hesten og red til Div. og fik lov til at stille to 21 cm Mø til et Batteris rådighed. I går nat kom de hertil og blev opstillet, og imorgen kl. 5 steg der en Flyver op og fløj over den Russiske Stilling og gav Signal til de svære Batterier, som så åbnede Ilden, alle Vinduer klirrede, og man kunde høre et vældig Brag ovre bag fjændens Linie.

Og efter hvad Flyveren har meldt i eftermiddag, var den 5. Skud en fuldtræffer, så nu er vi vel fri for den plage.

Ja når man tænker det er et gruligt Liv; men det er jo ikke andet at gøre ved, vi skal jo igennem, og med Guds Hjælp kommer vi det vel også nok. Vi har dog lov til at håbe og tro, at vi må komme hjem igen.

Trine skrev idag, at der var kommen en Flyver, en Engelsk mente hun, og som havde kastet Bomber ned ved Havet, vi har ikke hørt det her endnu; men det vil vel komme i de nærmeste dage. Nu må I dog ikke blive alt for bange derhjemme, det er kun en dagligdags ting her hos os; men jeg kan nok tænke, at der har været udro derhjemme.

Jeg har også fået et Brev fra Fritz Schwartz idag, han er kommen til Pr. Holland (vest for Braunsberg) i et Feldlaz. som San. Han er ellers helt godt tilfreds der nu, i de første dage var det ellers ikke godt, men det er jo altid sådan, så længe man lever sig ind i det. Så nu kommer han dog nok ikke i fronten mere, det var dog heller ingen mening i.

Ja nu ikke mere iaften, slutter med mange kærlige Hilsener

fra eders Peter.

## Torsdag d. 11. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders brev igår, jeg fik ikke tid til at skrive igår aften, da der var besøg her hos os. Og alle kommer jo blot her engang over 1-2 Måneder, da de ligger 4 Uger i Graven, og 14 Dage bagved os, og om natten før de marcherer derhen, blir de her i vor nærhed om natten.

Mor spurgte om Flyverne var meget igang her hos os. Ja oft kommer der en 12 - 20 stykker hver dag (Russere), men de kaster nu ikke altid Bomber ned, og her hos os har de nu aldrig anrettet noget skade. Der er kommen en ny, det skal være en Fransk Kampflyver som har 5 mand Besætning; men nu vover den sig ikke over mere, imorgen da den kom, kunde man ikke se den oppe i Luften for Pulverdamp af vort Artilleri.

Ellers arbejder vi hele dagen igennem, og I kan ikke forestille hvad der kan lade sig gøre. Vi har nu bygget på et Lysthus en tid lang og nu er den dog så langsom bleven færdig; men så bliver der bygget en Musikhalle ved siden af, og det er en Kunstværk. Men Mandskabet står jo til rådighed, og Træ er der nok af. Ja I undres vist hvis jeg fortæller, at der er Parket Gulv og Loft af Grantræ. Og på ydersiden står der Hindenborg Reg. lavet af Birketræ. Og 12 Stole af Birketræ. Men det er jo nu ikke for os, det er jo for Officererne.

I dag er vi bleven indsprøjtet for Kolera, vi kan snart ikke løfte Armen i Aften; men nu det er joovre igen imorgen. Konov siger han vilde hellere give et par Grossen og så være fri; men det hjælper nu ikke.

I aften er det så gråt et vejr så det er helt kold; men vi har ild i vor lille Feldkakkellovn, og jeg sidder med Ryggen til den, så det er så lunt og godt herinde.

I morgen, når det blir godt vejr, vil jeg vaske, jeg har idag fået Pakken med Sæbepulver. Nu vil det vel blive helt skinnende hvid efter hvad der står på pakken.

Nu ikke mere i aften, slutter med mange kærlige Hilsener fra eders Peter.

## Søndag d. 14. maj 1916 - Jelovka

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Breve og pakker i de sidste to dage. I må undskylde at jeg har skudt over en dag, jeg var næmlich ikke hjemme. Jeg måtte en tur til "Jelovka". I kan vistnok huske det navn. Og så måtte jeg blive der om natten, og nu traf det sig så uheldig, at det var så kold, og jeg havde ingen Levnedsmidler fået med, da jeg tænkte at komme hjem samme dag igen. Og jeg

kunde intet Kvarter finde, så jeg måtte nøjes med en åben Hestestald, og det var en Hundekuld der. Kl. 3 måtte jeg op, da kunde jeg ikke holde det ud.

Og da jeg var på Hjemvejen, jeg havde næmlig Thelephoneret efter 8 Vogne, og tog med Småbanen derhen. Da kom der en Vogn kørende, jeg sad på Vognen og slumrede lidt. Da hørte jeg en råbe "God dav Peter Marsk", og det var min gamle Ven Petersen fra Luvrup. Han kom og kørte efter Hø. Nu fik jeg min hele Karevane stoppet, og så holdt vi en halv time og holdt snak. Vi har ikke set hinanden siden på tilbageturen fra Varschau. Ja det var et sær træf. Han ligger et stykke til venstre for os; men han vilde se om han ikke kunde komme over at besøge mig. Ja ellers er alt ved det gamle, vi har det rigtig godt, og Russerne er kommen til ro igen. Og nu er vi dog også bleven færdig med at bygge Lysthuse.

Nu skal vi vaske, og have en Hegn om vor egen lille Villa inden den bliver p fotografert. Og så lever vi en god dag, så håber vi at det blir fred. Ja det er sandt, jeg har skreven til Laurids Lund om en Fodbold. I tænker nok, nå der kan man se hvor meget de tænker på Krig. Ja jeg tror også at I tænker mere på det som os.

Nu ikke mere iaften da jeg har ikke udsovet endnu. Mange kærlige Hilsener eders Peter.

Vil I sende mig sådan en Blok Skrivepapier igen, da det er knap her, og der skriver så mange til mig, og jeg må skrive igen.

## **Mandag d. 15. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine!

Som jeg skrev igår aften, at du havde et Brev til gode, så vil jeg da holde ord, og nu får du det i aften. Jeg har ellers ikke meget at skrive om, men dog en lille Hilsen skal du have. Og så vil jeg fortælle dig at P. Petersen idag er taget på orlov, og nu spørger du jo straks, må jeg så vænte dig, nej ikke endnu, så hurtig går det ikke; men nu går det helt godt med orloven her igen, og når det blir sådan ved, kommer vi jo raden igennem. Jeg er tilfreds hvis vi kan komme hjem igen i Juli; men ikke et ord, men du kan jo nu også få alting ud af mig, det vilde jeg nu ellers slet ikke have gjort nogen beregning over, men nu lad gå.

Jeg har ingen Post fået fra dig idag, jeg fik blot et Brev fra Morbror Peter, jeg var nu også heller ikke rigtig god på ham, da de kunde dog have ladet mig det vide; men nu, det er jo en travl tid.

Jeg har sendt min Ledertrøje med Petersen hjem idag, og i den ene Vestlomme er den Ring som vi havde lavet, den må I dog ikke kaste bort. Jeg har forglemt at skrive det hjem iaften, og Brevet har jeg tillukket.

Du jeg drømte sidste nat at jeg var hjemme, og Reg.Musikken spillede inde i en stor Skov, og jeg kendte slet ingen af alle de Mennesker der var der, så sagde en til mig, du Mærsk din kæreste venter på dig inde i den anden Sal. Da jeg kom derind kom du mig i møde, du var helt hvid, og så havde du Blomster på dig overalt, jeg kan endnu se dig. Og alle de andre, som var fra Roagger Sogn, og nu dansede jeg med dig, og du sagde til mig, hvorfor kom du ikke noget før, og så blev jeg vågen. Men helt tydelig kan jeg se dig Salen og høre Musikken spille en bekendt Vals her (Tiroler). Ja nu det var nu en anden valse jeg dansede oppe på min Hylde, men måske får vi lov til det engang.

Nu mange kærlige Hilsener og Kys fra din Peter.

### **Mandag d. 15. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Da jeg lovede igår, at jeg vilde skrive et lille Brev idag igen vil jeg også holde det, og meddele at jeg er sund og rask. I dag er det igen bleven Sommer, nu har det været så kold i tre - fire dage. Og idag har de også sået Havre her ved Staben. Og vor Ko som er den eneste jeg har set af Kreaturer her i mange Mils omkreds, er også kommen på Græs idag. I dag er Petersen igen taget på orlov, så det er nu dagens begivenheder. Nu må I ikke tro at jeg følger bagefter, for så vidt er det dog endnu ikke, han har taget min Ledertrøje med og sender den af fra et sted i Tyskland, og så et par lange Strømper som jeg ikke bruger mere.

Jeg fik også et Brev fra Morbror Peter idag, jeg var nu heller ikke helt god, for jeg syntes dog de kunde meddele mig det; men nu kom det, jeg havde nu heller ikke skrevet før, men jeg ved jo, at han har mere med dem at gøre på den anden side, som med os.

Vor lille Kammerat som sidder i Hjørnet på Billedet fra vor gamle Underhusets indre, er bleven syg og ligger her i et Revier; men da jeg var oppe at se til ham i Middag, kunde jeg nok se, at han var meget syg; hvad han fejler ved han ikke, men han har høj Fiber. Og han bad mig skrive til hans Kone. De er jo nu alle gode ved ham, han kan jo få oppe fra Officerskøkkenet, hvad han ønsker; men alligevel vilde han dog hellere blive her end at skulle i Feldlaz.

Jeg talte også Madsen idag, og han havde fået Brev hjemmefra, at de ikke måtte sende mere Levnedsmidler til Soldater, har I også hørt noget til det? Så skal vi jo til at vænne os til tørt Brød igen; men nu det har vi jo før været glad ved, og må jo også være det nu.

Ja ellers har jeg ikke mere i aften og vil slutte med mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

## Onsdag d. 17. maj 1916 - Jelovka

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Brevet igår, og for papieret. Konov havde nu lige fået to dage i forvejen, så vi var hjulpne. Jeg har det ellers rigtig godt og er sund og rask, jeg er lige kommet hjem med den gamle. Og vi blev helt våde i aften. Det er en Regnvejr; men ham kan hverken Vand eller Ild holde tilbage. Nå endelig nåede vi hjem, og jeg havde lige sat mig til at skrive, så måtte jeg op til ham igen. Og nu fik jeg til opgave imorgen at tage en lille Rejse over Novo Aleksandrov - Utschany - Swenschany - Ponnwitz - Jelovka og hertil igen. Jeg skal afhænte 6 Øltønder med Banen. Det var ham det samme hvorledes jeg kom vejen over, og 8 dage har jeg til rådighed; men han var gladere ved mig, hvis jeg kom den tredie dag. Så nu har jeg jo noget at spekulere på til imorgen kl. 8, da damper jeg af herfra. En mand gav han mig med.

Ja nu har jeg ikke tankerne ved skriveriet længer, da kl. er 11 og jeg skal have Kortet set efter og mine Sager lidt i orden, så I må undskylde mig; men I ved jo at jeg har det godt. Sluttes med mange kærlige Hilsener fra os bægge.

Peter.

Jeg skal sige Eder tak for Billedet fra Konov.

## Lørdag d. 20. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine !

Er nu nået til P. i nat, og nu må jeg ligge her hele dagen, og så "rumle" hele natten igennem igen. Men vi lider ingen nød, vi sidder i et Soldaterhjem og drikker Kaffe. Morgen håber jeg at nå Reg. igen. Jeg længes også efter Post,

Hilsen sender Peter.

Trine Gad            Gefr. Marsk

Roagger            Reg. Stab v. Hindenburg

Kr. Hadersleben    37. I. D. Osten



Schl.Holst.

Poststempel:

Kais. Deutsche Feldpoststation

Nr. 216 20.5.16

Kortet påtrykt:

Verlag und Eigentum der Buchdruckerei Pawlowski in Tilsit,

"Tageblatt fur Litauen"

### **Mandag d. 22. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er nu nået hjem fra Aleksandov og siger Eder Tak for brevene idag og for Kagen og for alle de pakker jeg har fået i de dage jeg ikke var her hjemme.

Nu vil jeg fortælle lidt om turen. Majoren sagde til mig, at en Hauptm. ved Armé Oberkom. havde så meget Øl, og han tænkte nok der var lidt at få der, og nu skulde jeg med to eller tre mand tage derhen; hvor og hvorledes var mig overladt. Jeg tog nu kun en mand med herfra, da det er lettere at komme igennem som så mange. Så kørte os en Vogn på vejen til vi nåede Førde-banen (lignende Mergebanen) og så tog vi til Novo Aleksandrov, hvor vi blev om natten. Næste morgen stod vi op kl. 6, og da var der 9 Auto, som gik af til vort bestemmelsessted. Der nåede vi kl. 12 middag, vi har nu spist lidt, og så gik jeg til A.O.K. og meldte mig, og jeg fik også lov til at afhænte 6 Tønder Øl i Officers Kasinoen. Og en Vogn fik jeg fat på som bragte os til Stationen. Kl. 4 havde vi det hele besørget og gik nu lidt rundt i byen, en hel køn by, Soldaterhjem med Klaver, Skrivestue, og så hyggeligt var der. Om aftenen kl. 6 tog vi af sted med en lille smalsporet Bane, der hele natten rumlede, helt til kl. 2, da nåede vi Ponewietz, og da var det en øsende Regnvejrs og så mørkt var det, og vi stod nu der med hele Krittet. Nå sagde jeg, stjæler de det, kan vi heller ikke for det, her stå hele natten i dette vejr vil vi heller ikke, og vi lod det stå, lagde os til at sove, og da vi kom ud igen, var det nu også der. Så måtte vi blive der hele dagen, da der intet Tog gik, som vilde tage det med, og aftenen kl. 7 tog vi afsted til Jelovka, som vi nåede om morgenen kl. 4, og vi frøs hele natten, så jeg havde nær smidt det hele i Hjørnen. Og fra Jelovka måtte vi igen et stykke med Førdebanen, og så kom der to Vogne, som jeg havde bestilt pr. Thelephon fra Jelovka efter os, og ingen var gladere end Majoren, da han så 6 Tønder Øl. I ved jo hvor glade de er ved Øl. Og vi var naturligvis også, skønt vi ikke fik af det; men fordi vi igen var her. Konov og de andre havde kocht Æg, som jeg havde fået, da jeg var borte, og det var så dejligt varmt

inde i vor lille Hus, og jeg lagde mig til at sove; men kl. 8 skulde jeg komme til Leutn. og han gav mig besked at jeg skulde afsted til Novo Aleksandrov imorgen igen.

Slutning mangler.

## Tirsdag d. 23. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag. Jeg vil hellere skrive idag igen, da jeg nok skal afsted igen imorgen, og det blir nok ved, så længe der gives noget der. Nu jeg har heller ikke noget imod det, nu kender man rumlen, og det er jo kun 4 dage ad gangen. Det er dog en kedelig Historie her med P. Varming i Gånsager, hvor er han bleven, og drikker han så meget, jeg mente der var ingen Spiritus at få. Mor skrev at Trine havde været inde og hjælpe at hænge Gardiner op, og at hun havde sagt, at jeg havde 6 mand til at bygge vort Hus. Nej det har I nu fået i helt gal Hals. Huset er længst færdig, og de 6 mand er nu bleven til 11, som arbejder i Depotet; men de tre gamle ved jo ligeså godt besked som mig, blot jeg skal være der, og jeg er ansvarlig for det. Og nu er det sådan indrettet, at der blir kun uddelt til Batl. i de tre dage jeg er her, og de 4 dage jeg er på Tur, arbejder de blot. Men det er jo ikke let at forstå alt dette, vi her har.

Jeg har skrevet til Onkel Jørn for en 14 dage siden; men det kom tilbage igen, tilligemed et Brev fra ham selv og med hans rigtige Adr. Jeg vil også skrive til ham i aften. Tante Grete skrev, at jeg kunde dog sende ham et Kort, da der var ikke mange der skrev til ham. Jeg fik også et Brev fra Fritz Schwartz idag, han er meget godt tilfreds der, det er jo lidt rolig derude midt på Heden, og så sammen med alle de Russere; men hans Forældre kan jo besøge ham der. Fra E. Skopnik har jeg også haft Brev, han er nu bleven Underofficer og kommer snart på Officers Kursus. Ja ellers har jeg ikke noget idag. Nu vilde jeg gerne bede om 60 Mark kanske i to Breve. Det er nu i denne tid, hvor man kommer derhen, hvor man kan købe lidt, og så kan I spare lidt ved pakkerne. Og vil du så ikke sende to Mark af til Braunsberg, da vi nu har kvalmet de to op, som jeg sendte af, da jeg var hjemme. I ved jo Adr.

Slutter nu med mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

Jeg har helt forglemt at fortælle, at jeg i forgårs da jeg var i Jelovka, var i Weissensee og så Georg Petersens Grav, det er meget kønt i stand og så ud lignende det billede, jeg har sendt hjem. Jeg skriver nu til Anna Petersen en af dagene. God nat. Og Mor har du lyst til at sende os en stor pakke, så går det udmærket over "Paket Depot Elbing", det tager kun 9-12 dage. Har I ikke et par brune eller sorte Sko til mig til at gå i ?

## Onsdag d. 24. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet i dag, og for pakken med Keks, og igår for Børsten.

Jeg har det rigtig godt er sund og rask. Vi har lige drukken Aftenkaffe, og går nu snart til ro. Det er så kønt ude i aften, Solen er lige gået ned, og Fuglene synger ovre i Skoven, så man kan ikke godt holde sig inden Døre.

I skrev at Thomas også var borte, jeg kan ikke forstå ham. Sandt nok det er jo ikke så let at tænke på for første gang, at man nu skal ud i sådan et Liv, hvor man ingen mening har om, og hvor man ikke kan regne med noget bestemt. Men han skal da også tænke en lille smule på, hvad der kan komme bagefter, og som Thomas, hvorfor er han så ikke forsvunden, inden han skyldes for Faneflugt, inden han kom i Trøjen, nu har han gjort uddannelsen med, og I kan tro det har ikke været helt let for ham, som ikke har været meget hjemme fra, så nu gik han også nok det andet igennem. Men nu det er jo ens fri Vilje, og om det er det rette at følge den, må tiden jo vise. Og en lille smule må han da også tænke på hans Ejendom, og på hans Far og Mor, men nej, de synes det er kun den vej der kan hjælpe dem. Vi er bleven bevaret hidindtil, og Gud hjælper os nok videre.

slutning mangler

## Lørdag d. 27. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Kæreste!

Tak for dine to Breve ligesom du skrev til mig. Nå du mener jeg er bleven mere flittig til at skrive. Ja det kan gærne være, når jeg har sådan noget godt papier, og så jeg har tid, så skriver jeg også en gang tiere. Jeg har igen i dag været på en lille Tur, i Novo Aleksandrov, og det var en herlig tur. Solen brændte næsten, og så køre hele tiden gennem Skoven, det var så kønt, og ved du hvad jeg sad og tænkte på, på den gang jeg var til Grundlovsfest i Skibelund, og jeg ikke kunde finde dig; men måtte have Uffe til hjælp, og på dagen efter, da jeg kom fra P. Varming, og du kom fra Skibelund, jeg kunde se dig langt før jeg nåede dig, og kan endnu se dig, i en hvid Bluse og en blå Skørt. Ja lille Ven, du må også nok glæde dig til at jeg må komme hjem til dig engang igen i Sommer. Og jeg glæder mig også til at tage en lille spadseretur, med en nej ikke en, men med min lille kæreste, i hvid Kjole. Jo du kunde godt have taget din hvide Kjole på til Barselgilde. Og du skal også være Fadder inde hos Ole Jensen, det må du rigtig være duelig til, eftersom de bruger dig til det over alt. Ja det er ikke

så let for Maren, Ole han ligger vel i Skyttegraven; men der er jo ikke noget at gøre, der er jo så mange der må. Men måske blir det dog også snart til Alvor, her taler de ikke om andet i denne tid, som om Fred. Og jeg tror også, at der er noget i Luften, der blir udtaget kapitulerende Mandskaber af alle Reg. som kommer til Tyskland, og som får en ekstra Kursus, og som blir derfor den kommende Fredsheer, og der er meget mere, så nu kunde det dog være, at de har fået nok alle sammen. Majoren har sagt til et Komp. i forgårs. Ja måske har vi om to Måneder fred, og som et Lyn er det nu gået gennem hele Reg. og hver aften de nu marcherer her forbi, så synger de.

Madsen var nu lige herovre, og han fortalte, at hans Kassemeister havde tilbudt ham orlov; men han vidste snart ikke, om han vilde på orlov, for når han kom på orlov, forlovede han sig blot. Nej det har jeg ikke hørt, at Hans Hansens kæreste fra Ullerup er død, du fortalte mig jo, at han var forlovet, men med hvem kan jeg ikke huske. Jeg kan snart ikke tænke mig, når jeg tænker derpå, hvorledes jeg kunde tage det, når jeg havde fået budet. Så synes jeg alt vor borte, nu går man her og har det så godt og er glad efter forholdene, og skulde der så komme sådan et bud. Nej Trine vi har virkelig meget at takke for.

Ja nu ikke mere i aften, slutter med med mange kærlige Hilsener fra din egen

Peter.

Du hilser vel dem derhjemme på Ravnhold af og til, jeg kan da ikke skrive det hver gang, vel, det er da for bøvl, synes du ikke - - Ja sådan en kæreste har du. - -

## Lørdag d. 27. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag, og for pakken med Kagen. Den skal opbevares til imorgen, da har vor lille Kammerat Fødselsdag. I kan vel ikke forstå, at vi kalder ham den lille; men han er nu kun 1,45 m. og er så lille og spinklig. Jo vi har endda Læge, så galt en Stabslæge, og han er også rigtig god ved ham; men I kan nok forstå, når han engang har så god en plads vil han nødig af med den.

I dag har jeg igen været på tur, jeg var i Aleksandrov og er nu lige kommen hjem. Vi havde et herligt vejr, nå varmt var det at sidde på Vognen; men dog en hel køn tur gennem Skoven. Og i Aleksandrov var der en Fest i dag, der var stor Kirkegang, og Hofpredikant Dryander fra Berlin var der. Vi har dog haft hans Søn som Landråd, ikke ?

Så var vi i Soldaterhjemmet, og der traf jeg en gammel bekendt fra sidste Sommer i Braunsberg. Han hedder Lankars, jeg ved ikke om I kan huske hans Navn. Han er nu afkommanderet som Vagthavende i en lille By, men derfra kunde han ingen orlov få, og han

spurgte mig, om han skulde gå til Komp. igen, så kunde han jo nok få det. Jeg mente det var bedst at lade orloven være og så beholde hans plads der.

I spurgte om jeg tænkte at komme hjem i Sommer. Ja som jeg skrev i Vinter, når det blir ved at gå som nu, at orloven ikke blir indstillet, og at der ellers ikke sker noget, så kommer jeg også nok på raden, men de regner alle med Fred i Juli-August, ja I siger vel også, nå nu finder de også på nykker. Men der er noget i Luften, og alt tyder på det. Der blir Freds-mandskaber afsendt til Tyskland, som skal være Underofficerer og lign. og som skal uddannes for Fredsheeren, og meget andet. Så engang må det dog komme. Hør Far må jeg købe mig et par ny Støvler, mine Russere er også bleven kede af Krigen og nu ved at forsage.

Konov har købt sig et par, og de er helt udmærket; men vi kan snart ikke få noget, de Militærstøvler vi får, de dur slet ikke mere, man får sådanne dårlige Fødder deri, og os som må løbe så meget, og oft tre - fire dage ikke få dem af er det ikke så let, nu er man vant til de bløde russiske, og Konov sine er noget lign. men de koster 28 Mark; men jeg tænker nok jeg må, ikke ?

Ja ellers ikke mere idag, slutter med mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

NB. Batterier behøver I ikke at sende, da jeg har købt, da jeg var i Ponovitz. Og tændstikker heller ikke. God rolig Nat.

## **Mandag d. 29. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag. Ja jeg har det rigtig godt, vi er sunde og raske. Jeg er ikke på Tur endnu, men i de nærmeste dage. Nej vi har ro her, og med II er der ikke noget at mærke til her. Vore Flyvere flyver hver dag i den retning, og der er ingen ting meldt her; men Russerne har ved vort III Batl. hængt en Plakat ud, at de måtte ikke skyde, da der var udsigt til Fred, men det er jo ikke så let at lade være. Aa ja jeg kan helt godt med Majoren, og han har også en hel god tro til mig, man skal jo blot forstå at skyde tingen. - Vor Major tager på orlov igen fra 2. Juli til 3. August. Ja det går rask væk med orloven her, en flok går, og en kommer tilbage; men det tager jo også en tid, inden en 5000 mand igennem. Jeg tænker vi kommer på rad hen i Juli også; men ikke noget bestemt, da der jo kan ske forandringer til den tid. Jeg havde også brev fra Uffe idag, de er jo kommen et andet sted hen; men han er jo også helt godt tilfreds der, de er jo ellers vant til at blive, hvor de kommer, og ikke de flyvende Reg. som vi, nu må vi jo heller ikke klage, vi er jo også længe her og venter at blive her til Freden kommer, som vi snart venter. -

Trine skrev, at hun havde været ovre hos Nis Rahr, og at Asmus nu vist snart blev helt fri. Ja man ved aldrig, hvorledes det kan gå, den gang mente han, at han kun var let såret, og nu blev det til et hård Slag. Konov er to gange såret, og mange er 4 - 5 og er endnu ude, så det er ikke let at dømmе. Jeg har ikke rigtig noget at skrive om i aften og vil slutte med mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

Vil I sende mig en Flaske "Birkenwasser" engang. Og hvorledes er det med Fodbolden.

### **Onsdag d. 31. maj 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Trine!

Tak for dit Brev idag, ja jeg vil nok tro du er søvning sådan en lille Pige som dig, og tænk ingen Middagssøvn, det er også rent for galt. Nå ja nu må du ikke tro jeg vil drille dig, nej langt fra, eller tror du ?

Jeg har det ellers rigtig godt, og har idag gjort mig færdig til at rejse imorgen igen efter Øl, så blir jeg igen borte i 4 dage og får ingen Breve fra min lille Pige; men nu - når jeg så kommer hjem er der en hel Bunke, og så læser jeg dem efter datoen, og det er morsomt med så mange.

Du skrev, at der gik mange Værdier tabt under Krigen, ja mener du i økonomisk henseende, så tror jeg ikke I derhjemme kan have så meget forestilling derom. Hvad der går er helt over det store. Her blir der snakket, som om det kun var natyrlig, det skal til, og det kommer og det går lige så snart igen. Hvad sådan et Reg. forbruger i en dag, er nok for en Familie deres hele levetid. Og vi her ved Staben har jo vist mere indsigt i det, som forskellige andre; men vi må jo dølgе og kanske også det bedste.

Du skrev om Maren Jessen, at det ikke var let for hende, nej det er skam ikke let, og hvorledes vil det se ud, om også Krigen er forbi, og Ole kommer hjem. Jeg kan høre på Far, at han mener, han får aldrig Gården samlet mere, det er også kedelig. Men nu Ole er jo ingen Mand, han kan kun overse lidt. Og så tænkte han vist ikke meget om sig; men nu det er jo ikke hver mand der kan lige meget. Jeg ved ikke, men jeg synes Niels Kjær havde en udmærket måde at tage tingene på. Du kan tro det, der var meget at tænke på dette Aar jeg var der; men han kunde se alting så klart, og det kom alt af sig selv. Og jeg tror også jeg har meget af det, det er vist af Far, jeg har arvet det, han tager også alt med ro, ihverfald ikke af Mor - -Du ved du hvad jeg tænkte på idag, den første eller 2. Juli tager Majoren på orlov, og når jeg så også kunde komme bort i Juli, så vil eller rettere kan risikere det, at lade mit Hår gro lang, og så har jeg lang Hår, når jeg kommer hjem til min lille Kæreste, og så vil jeg gå ind på dit sidst forelagte, kuldkastede forslag, at lade mig sammen med min lille Kæreste for

første gang fotografere, er det ikke en herlig plan. Nu ikke mere i aften, jeg skriver undervejs. Sluttes med mange kærlige Hilsener fra din Peter.

Nu kan du snart vente et Billede af vor nye Hus. Interesserer det dig, de Billeder ??

**Torsdag d. 01. jun 1916 -**

**Fra:** Jens Cl. Barsballe (Marens nevø)

**Til:** Maren Mærsk (Peters mor)

Kære Morbroder og Tante!

Ja jeg fik jo brev fra Maren (Søster) knap efter dit brev, og nu har I det vel godt i Østerobling. Håbentlig kommer jeg et smut over til Eder snart, venter at rejse herfra senest den 7. Juni, når ellers alt går vel. Her er forholdsvis rolig. Ole Jessen har jeg skrevet engang til, men fået brevet tilbage så der må jo være noget galt ved adr. Ellers alt vel, og så snart på Gensyn  
Glædelig Pinsefest med kærlig Hilsen

Jens Cl. Barsballe

Hr. Jes Mærsk

Østerobling

pr. Råager

Kreis Hadersleben

Absender:

Barsballe

18. Res. Armeekorps

9. Landw. I. Regt.Nr. 85

Bataill.

Komp.

## Lørdag d. 03. jun 1916 - Uzjany (Utena)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Har lige anmeldt mig på A.O.K. og har fået Middagsmad gratis på A.O.K. Officers Kasino.

Peter.

Gefr. Marsk      J. P. Mærsk

Reg. Stab v. Hindenburg      Roagger

Kr. Hadersleben

Poststempel:      Schl. Holst.

3.6.16 11-12 V

Oberkommando      Feldpost

Armee Abt. Scholtz

## Lørdag d. 03. jun 1916 - Uzjany (Utena)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Nu er mit Kommando nået til Uzjany, vi tog fra Poniewitz inat kl. 12, og nåede hertil imorgen kl. 5½ Vi sidder ude foran Soldaterhjemmet og drikker Kaffe, det er herligt, som de har det indrettet her. Der er en lille Sø, og hvor en Bakke dertil nedad skråner. Der har de bygget Soldaterhjemmet, og uden for et Pavlion, hvor vi nu sidder. Vi blir her til iaften, jeg går nu om en timestid op til A.O.K. og melder mig. Og så kan vi få sagerne i orden før middag. Det har ellers været et pokkers bøvl denne gang, og jeg har været så gal i Hovedet} men man skal jo tage alt med ro.

Jeg har også en Bestilling fra Officerskøkkenet på Hvedebrød for en 40 M. Ja sådan en Hvedebrød får I ikke, helt hvid er det som før Franskbrød hjemme; men det er jo Jøderne, de har jo alt hvad andre ikke har. Så skal jeg have 2000 Æg med, jeg sagde også til Leutn. jeg troede ikke, der var mere end 1000 hele, når jeg kom til Reg. igen, eller også det hele var Æggepandekager.

Ja ellers alt godt, slutter med mange kærlige Hilsener



fra Peter.

### **Torsdag d. 08. jun 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Trine!

Tak for dit Brev i dag, blot et par ord får du i aften. Jeg skal nemlig sige dig jeg er i dårligt Humør. Som du ved, har jeg skrevet til Laurids Lund om en Fodbold, det har naturlig været for meget forlangt, og de er blot gået over til Åbling og sagt, ja Peter vilde gerne have en Fodbold, og netop derfor har jeg skrevet til ham, fordi jeg vidste, at de derhjemme havde ingen forstand på det, nu skriver de til Åbenrå og køber en hel ny Bold, og så galt kun en halv, og nu har de sendt den af til mig, ja hvad skal jeg eller vi med den, uden Slange. Nå ja, jeg skal jo ikke belaste Herr Lund med de ting mere. Og vi lader være med at tænke på Sporten.

Ja det var det, jeg var ærgerlig over, le nu ikke alt for meget, du lille - jeg har været ovre at besøge Niels Skau i aften og er lige kommen hjem, og så er nu kl. bleven 11, og du ved dog, jeg er altid søvrig om aftenen, så det blir kun kort.

Fra Uffe har jeg også fået et Brev samt Photographi til Hest. Ja du har ret, han er dog tykkere end jeg, du jeg har endnu taget en hel del af. Så du må ikke kalde mig den tykke mere. I morgen tænker jeg, at du får et Billede af vort Hus. Vi har fået Kort i dag, så nu skal jeg lave et par i morgen. Sluttes nu med mange kærlige Hilsener fra din Peter.

Jeg er ikke gal i Hovedet, ihverfald ikke på dig. - -

### **Torsdag d. 08. jun 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for eders Brev idag, og for de to Mark, nu har jeg fået 20 Mark i de to sidste Breve. Jeg har det ellers rigtig godt er sund og rask, og ved godt Mod. I dag har de ellers haft os på Kornet, hele vor kønne Lysthus er gået i Luften, det vil sige den blir gjort istand igen. En af de Russiske svære er brummet derind; men ikke en eneste er bleven såret. I aften har jeg besøgt Niels Skau og er lige kommen hjem. Vi har fået os en hold snak og en Pibe Tobak. I skrev at I havde sendt mig en hel ny Fodbold. Hvorfor har I nu det, det vilde jeg slet ikke

have. Jeg har jo slet ikke skrevet til Eder om en, og jeg ved at Laurids Lund let kunde besørge mig en; men det har jo natyrlig været for meget forlangt, det er jo heller ikke så let at gøre en så stor en tjeneste. Og nu har I sendt en, men uden Slange, ja hvad skal vi med den; men det er jo nu ikke at forlange, at I skal forstå det; men nu ligger hele vort Boldspil i Vandet. Og jeg vil sende den med en der tager på orlov hjem igen.

Nu har vi snart Pindse igen, men vi mærker jo ikke til det her; men det er nu også det samme, vi er glade og taknæmlige for, at vi har det så godt som vi har det.

Konov arbejder i disse dage på Havebænke til Stabslægen, men han tager det jo med ro, vi forstår det jo nu efter snart i tre år at have været Soldater. Det var også kedeligt, hvis man ikke vidste, hvad man skulde fordrive tiden med. Jeg har også fået en Pakke fra Doris Jepsen idag, med Cigarer og Smør, og en Pindse Hilsen.

Ja nu ikke mere i aften, da det er temmelig sent, og imorgen tænker jeg, at jeg sender Eder Billedet af vor Hus.

Mange kærlige Hilsener fra Eders

Peter.

## Fredag d. 09. jun 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine!

Tak for Brevet idag. Jeg vilde ellers have skrevet et langt Brev iaften, men jeg har været på Rejse idag igen, i Jelovka, og jeg har redet hjem, og for det første er det sent, og så stiv i Benene, at jeg snart ikke kan gå; men jeg har lovet og lovet dig Billederne af vort ny Hus, og så skal jeg jo holde ord.

Tak for Pindselilien. Ja det er dog klart, at du skal have din hvide Kjole på, når jeg kommer hjem, da skal du bare se, når jeg kommer, skal det nok være kønt vejr. Nej ikke hver dag behøver du det, men du ved jo nok, jeg vil nok have at min kæreste skal se lidt kønt ud. Hvornår jeg kommer, ja jeg kan ikke sige dig det nu, lille ven, men jeg kan komme først i Juli, midt og jeg kan også først komme i August. Men udsigterne er efter hen midt i Juli kanske lidt før. Se andet kan jeg heller ikke sige dig, er du tilfreds dermed. Ja det vil blive morsomt sådan en køn Sommerdag at tage en lille Spadseretur med sin kæreste. Jeg kan godt forstå, at du længes efter mig, men vi råder jo ikke selv lille ven, og vi må heller ikke klage, da det gir ellers kun orlov en gang om Aaret. Jeg vilde have fortalt dig så meget, men får jeg først begyndt derpå, så kommer jeg jo slet ikke til ro, så jeg vil holde op hermed.

Nu endelig får du Billedet af vor ny Hus, det er det til venstre, til højre boede vi i Vinter, der bor der nu Ordonanser. Kan du se vor Havebænk til højre, og Lysthuset mellem Husene. Er det ikke en fin Hegn, og inde i Huset er det meget fint, kan du tro. Nu god nat lille Trine og mange Hilsener sender dig din Peter.

Alle selvlavede Billeder.

Tekst bag på fotografiet:

"Borovikischki d. 9. Juni 1916

Til venstre vort gamle Hus, til højre vor Sommerbolig. Mellem Husene en lille Lysthus.  
Peter."

### **Fredag d. 09. jun 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag med ti Marken, nu har jeg fået 30, jeg vilde dog ikke have mere. Mine Støvler har jeg haft på idag, og de passer udmærket. Og Penge skal I ikke sende mig mere, da vi nu også snart får vor tilgodehavende Lønning (40 M) fra Sept. Okt. I får også kun et lille Brev iaften. I formiddag kl. 11 var jeg lige ifærd med at lave Billeder af vort Hus, da måtte jeg afsted til Jelovka med en Vogn som bragte en Obsl. derhen der tog på orlov, og Vognen tog hjem igen, og jeg skulde vente til han selv kom, og han kom først til Toget aftenen kl. 7 ridende, og så red jeg på hans Hest hjem, og nu er jeg så stiv i Benene, at jeg snart ikke kan gå. Jeg kom hertil kl. 10; men Konov sad og ventede på mig, og nu har vi snakket lidt, og nu skal jeg lige have et par ord skreven, da I jo længes efter Billedet af vort Hus. Ja det er et gruligt Søslag der har været; men jeg tror, det er helt godt for at få ende på det, da det er om Engländerne ikke har stolet på deres Flåde, og I synes nok, at der er gået mange Mennesker tabt, ja tror I ikke også, at her på Land dag efter dag mungen ungersvend må bøje sit Hoved. Ja nu vil jeg slutte iaften med mange kærlige Hilsener og tak for Brevet og Pengene

eders Peter.

vænd

Her kan I se, hvor vi nu har boet snart et helt år. I det gamle til venstre bor nu Ordonanser. Imellem Husene er der plantet i udhulede Granstammer Bregner og små Gran. Havebænken til højre for vor nye Hus; Skorstenen i venstre Hjørne.

### Søndag d. 11. jun 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev igår. Jeg har det rigtig godt efter forholdene. I dag har vi haft lidt ro; men vi havde nu regnet med helt Hviledag. I morgen kl. 4 stod Konov op og gik i Skoven og hændede Birke- og Bøgeløv til at pynte med, og da vi vågnede op, var alt så kønt pyntet. Kl. 6 stod vi op, kl. 5-6 lå vi og pludrede, vi mente dog det var Søndag. På en gang lød Mærsk ude, og jeg måtte jo ud af Kassen. Og jeg havde nu givet de gamle, som arbejder i Depotet, lov til at sove så længe de vilde, dem måtte jeg jo også have vækket, og de havde nu lige trukket rent Linned på. Og nu måtte vi til at læsse 8 Vogne Tag Pap af, og det var jo et gruligt arbejde, syntes de, men vi må jo føje os i alt, og det var jo heller ikke så slemt. Og til Middag var vi også færdig. Så nu i efterm. har vi helt ro, håber vi da. Vi er ellers ikke helt godt tilfreds i dag, i morgen rejser en af vore Kammerater, som nu har været sammen med os hele Vinterren; han skal nu til et Batl. men hver Befaling er helligt som de siger og skal på det yderste udføres. Så nu er vi kun 4 mand herinde.

Nu kom Konov lige med posten, og igen tak for eders Brev med 20 M. jeg vilde jo slet ikke have så mange, men I har jo ikke forstået mig rigtig, og forhåbentlig kan man snart begynde at øjne orloven igen. Jeg ved ikke rigtig når jeg kan komme bort; men efter for mig at skønne, kan jeg bedst i Juli, da Majoren da er på orlov, og da går det jo ikke så nøje til. Men som sagt kan jeg ikke bestemt sige noget, da vi jo kun ved og kan kun se i det nu vi står. Men vi håber dog at det vil gå som hidindtil.

Jeg har læst i Hejmdal idag, at de kunde høre Kanontordenen fra Søslaget i Nordsøen. I har vel tænkt, at Englænderne vilde i Land i Danmark. Vi hørte det den næste dag efter Slaget, så I kan se, at sådan noget er ikke længe undervejs. Ja der er gået mange Mennesker tabt.

Slutning mangler.

### Tirsdag d. 13. jun 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev igår. Jeg har det rigtig godt, er sund og rask. Og tak for Fodbolden som jeg fik idag, og den er allerede igang. I skrev dog at der manglede en Slange; men den var dog med, så alt er i orden. I mente Officererne vilde spille med, nej det vil de nu ikke, der er blot gamle Soldater fra Komp. og her fra Staben.

Nu så er Johanne Bejer bleven forlovet med en fra Mecklenborg, ja de er nok ved at blive bange for at de ingen kan få efter Krigen. Og Kjesten Riber, det var også en kort fornøjelse, men der er vist mange af den slags og endnu meget værre. Vor Fritz som er fra Johannesborg har fortalt, at en Kone havde ladet sig skille fra hendes Mand blot fordi hun havde forelsket sig i en Landstormsmand. Og når man hører bagved Fronten, ude af Operationsegnen, så er der ingen der driver det så vidt som de gamle mest gifte mænd.

I aften skal jeg med den gamle igen; men jeg tror, det er blot til Artilleriet, de skal næmlich forstyrre Russerne en forskudt Stilling, som de arbejder på foran os om natten. Ja de stakkels mennesker, som må arbejde som en Sklave, og er udvidende om, hvad der går igennem vore Telephontråde, og ved ikke, at der en 20 - 30 Kanoner er rettet på dem. Og som i hvert Minut kan gå løs; men med et slag øser det af Jern og Sprængstykker ned over dem; men det er jo Krig og det er jo om at slå så mange ned som muligt, eller ihverfald at gøre dem Kampuddygtige. I formiddag har de igen sat en hel del her over til os, men vi har altid held, de har aldrig udrettet noget rigtig skade endnu.

Mor du behøver ikke at sende mere Smør til vor lille Kammerat, da han er kommen bort på et Feldlaz. Han kunde ikke blive her længere, da alle hårdt sårede og svær Syge måtte bort. Men Majoren har lovet ham at han skulde komme igen til Staben. Niels Skau var her igår aften, hans Heste har været borte i to dage, nu har de da funden dem igen. Han arbejder for en Oberst med sine Heste, så han har det helt godt.

Ja ellers har jeg ikke noget nyt iaften, og jeg skal have Støvler på, da det kun er 7 Minutter til, at han råber Mærsk, og han er præcis, kan I tro, og er man der ikke er der fest, som man helst ikke vil høre; men det kan nu ikke passere mig.

Slutter med mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

### **Torsdag d. 15. jun 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet igår, og for Pakkerne idag. Jeg har det rigtig godt, men vi har en hel del at bestille i denne tid, der kommer så meget som skal ekspederes. Jeg skulde ellers på Tur

igen; men af den Grund skal det nok vente et par dage. Far skrev om Hestene, ja man syntes de sidste år, da man var hjemme, at det var nogen grulige Priser; men nu er alt jo overskreden, og det er vel blot mere Penge, der er med i spillet. Niels Kjær har også skrevet, at det så ud til at blive et frugtbar Aar i alle retninger. Han har nok snart Heden igang nu, han har jo også en hel del udlagt. I skriver om, at I har så megen Regnvejr, vi har en brændende Hede hver dag, og har ikke haft Regn i lange tider. For os kan det jo nu være ligegyldigt, men vi ser natyrlig blot og helst på vor eget jeg, da vi nu kun har et sæt Tøj, og når det blir våd, så skal det tørres på Kroppen igen, og ikke gå ud når det regner gives jo ikke hos os.

Vi har ellers også alting sået, Agurker, Radiser, som vi kan begynde at pirre ved som Bedstefar sagde om Kartofflerne - Men dem vander vi med vor Vaskefad (Marmelade Spand). Konov har ladet alt sende hjemme fra.

Vi har også små Kyllinger, vi fik for lang tid siden tre Høns, og en blev borte, nu kom den forleden dag med 11 Kyllinger, og den gamle står ved dem timevis.

I har spurgt om hvad vi mente om Søslandet og om Kitscheners død, om det vilde forlænge eller forkorte Krigen. Jeg tror nok den almindelige mening er, at der skal gå noget for sig til Søs. De vil blot ramme England, da de mener, det er den det holder ved altsammen. Og den har jo sparet sine Landtropper overalt, om også de har haft store tab, så er det dog ikke som de andre Lande.

Og nu har de vel vidst længe at England kun kan rammes i Hjertet på Søen; men ingen har ret turdet vove den ny Krig. Nu har Tyskland endelig taget den beslutning at byde sig til, og det er jo endt heldig. - Og det næste slag er vist ikke langt borte. - - måske endnu i denne Måned. - At vi her skal i bevægelse igen tror jeg næppe, at vi går over til Offensiv tror jeg heller ikke; men at Russerne vil åbne en på os kan være muligt; men her er Stillingerne sådan at der kan ingen gå over, i hverfald ingen Russer; men vi vil håbe at det vil blive ved med at være så rolig til Freden kommer.

Slutning mangler.

## **Mandag d. 19. jun 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.'

Tak for Eders Brev idag, og for de dejlige Rødegrød, som vi nu lige har smagt. Vi har endnu en Pulver, den skal forvares lidt. Jeg har det ellers rigtig godt er sund og rask, og skal imorgen igen på Tur, Jeg har lige hæntet mig Urlaubspas, og da jeg så kom til den gamle at

han skulde underskrive, sagde han, nå Märsk du vilde vel hellere tage hjem til dit Hjem; men det kommer vi jo også nok.

Denne gang får jeg kun en Mand med mig, da vi har det temmelig knap med folk her i denne tid, da der er så mange på orlov. Også tak for Bedstemors 6 Mark, jeg skal nok sende hende en tak. Vi har også Regn og Rusk her i disse dage, en kulde er det, så vi har fyret i vor lille Kakkelovn i de sidste to dage. Nu vilde jeg ellers nok have godt vejr til den tur, jeg skal på, da det er ikke helt morsomt i sådan en Kulde at ligge i en Kreaturvogn; men vi er jo vant til det, så det tænker vi ikke på.

I spurgte om hvorledes jeg havde tilbragt Pindsen, ja jeg ved ikke om jeg har skrevet det, men I Pindsedag har vi nu ellers haft Hviledag og anden gik som en anden. Og man tænker heller ikke så meget på det, da de jo alle arbejder, og man er jo glad ved, at man kan lave lidt, så går tiden.

Mor mente, at på Hindenborgs tale til Kejseren var som om der igen skulde gå en Offensive løs her på Ostfronten. Nej det tror jeg nu slet ikke der er tale om, og jeg syntes heller ikke, at Hindenborgs tale var derefter. Og skulde det gå løs igen, så håber vi og beder Gud om, at han igen vil bevare mig som hidindtil; men sørg nu ikke over det, lille Mor, tag en dag af gangen, og for hver dag der går, kommer vi en dag nærmere Freden. Angående Fredsrygterne, ja så mener man at der slet ikke er tale om Fred mere, og det kan man jo også sige efter Bladene; men jeg tror endnu altid, at det kommer lige så snart som Krigen kom. Men til Søs skal der vist mere ofres endnu - og måske er tiden nærmere end man tror - Jeg kom i tanker om at nu skulde de da alle have et Krigsbillede af mig, og nu har jeg lavet 20, men jeg tror jeg kommer til at lave 20 mere, da de ellers ikke rækker; men de koster mig jo også kun 73 Penning, så det er ikke så slemt.

Derimod de som vi sender hjem, koster 15 P; men jeg synes det må være helt interessant at se dem, og hvorledes vi har det her, og så alt sammen selvlavet her bag Graven.

Jeg har også fået et Brev fra Uffe idag, han mener at han kommer på orlov nu i Juli, ja havde jeg vidst det, havde jeg måske også gjort lidt til, at jeg havde kommen, men jeg ved ikke, jeg kan ikke være så hensynsløs som så mange er her, at de tænker blot på dem selv, blot de kan komme afsted. Og jeg har det jo tilgode, hvad jeg ikke har haft. Konov er af samme mening, han siger også, når en kommer og siger, at jeg kan tage på orlov er det godt, så er jeg glad ved det, og tager afsted. Jeg er jo først på rad igen, og tænker om Gud vil at komme i August, omkring ved den 15 så må I jo nok spare lidt Rødegrød, da jeg ingen har fået i tre Aar; men Trine skrev at jeg kom vist til at spare på Sukker, da det var knap. Ja om også slet ikke, det gør heller ikke noget.

Nå så er der kommen en Flyver over egnen igen, ja det er vi så vant til at se en tre fire Flyvere hver dag, og de kan heller ikke gøre meget.

Nu må jeg slutte da jeg ikke kan se mere. Mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

Tak for Pengene lille Mor.

## Fredag d. 23. jun 1916 - Poniewiez (Panevžys)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine.

Er i Nat nået her til P. og må nu vente her til i aften kl. 8. Det er så koldt og Regnvejr i dag, så det er ikke så morsomt. Ellers alt godt.

Mange kærlige Hilsener til Eder alle på Ravnhold.

Peter

Fri. Trine Gad      Poststempel: Kais. Deutsche

"      Feldpoststation

Roagger

..",,, Nr. 216 - 24.6.16.

Kr. Hadersleben

Schl. Holst.      Abs. Gefr. Mærsk, Inf.Reg.stab

Hindenburg.

Billedside: Kriegslazarett in Uzjany

Zensiert vom Stellv. Gen.-Kommando. Verlag Georg Stilke, Berlin NW. 7. Lichtdruck  
Graphische Gesellschaft, Akt.-Ges., Berlin SW. 68.

## Lørdag d. 24. jun 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for alle de kære Breve og pakker der lå til mig, da jeg igår aften kl. 8 kom hertil. Jeg har det rigtig godt, og har også haft det helt godt på turen; men jeg vil alligevel hellere blive her i mit Hus og forrette det daglige; men det er nu det samme, det tænker vi ikke på, vi er godt tilfreds, og skal også være det, hvordan det så går.

I skrev I havde Regn og rusk derhjemme, ja her har vi også haft det, men nu er det dog lidt bedre. Og nu begynder I jo snart at slå Græs, så nu skulde I da også gærne have rigtig Sommer. Ja jeg tror knap at jeg kommer hjem i Høslætten, da udsigterne er efter, at der blir



meget for mig i de næste 4 Uger. Der blir næmlig indlagt Elektrisk Lys over hele Linien, og her fra Reg. går alle dele som dertil hører igennem mit Depot, og så skal jeg jo også efter Øl alle tre Uger; men så kan jeg jo komme hjem og hjælpe far at køre med Selvbinderen. Jeg vil også lige så gerne vænte, jeg synes tiden er gået så rask, siden jeg var hjemme.

Nej lille Mor, du behøver ikke at have angst. Det er ikke vor Bynavn, der har været nævnt, det er mere til syd; men de har også været lidt nærgående her, kom tæt foran vore Grave, men blev afvist med et Modangreb, og vore fulgte dem til deres Grave, hvor de har smidt dem ud, så nu ligger de en 300 m endnu længere tilbage (Russerne). Ja de har åbnet en ordentlig Offensive hos Østerrigerne; men nu begynder vore at gribe ind, så det vil ikke vare længe, før de blir standset, og måske må tilbage igen.

Den 3. Juli tager Majoren på orlov, og en hel del mere, så blir der forhåbentlig lidt mere ro, skønt han den gamle laver de mindste Spektakler.

Nu ikke mere i aften, slutter med mange kærlige Hilsener

fra Peter.

I kan jo bytte Billederne om med Trine, da hun får nogle andre.

## Søndag d. 25. jun 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Lille Mor, tak for dit billede idag og for Brevet. Det er udmærket og jeg har i aften hæntet Birketræ for at jeg kan få den indrammet. Den får plads over min Seng; der har jeg nu en hel samling, det er kedelig at I ikke kan se det, det er så fint indrettet.

Ellers har jeg det rigtig godt, er sund og rask. Nu har vi godt vejr igen, Solskin og varme. I dag har jeg været efter Post. Og det er snart en tur som at køre over Sandbjærg ud til P. Højer efter Klyne, i den hede. Nej vi ligger helt rolig endnu, og vi håber at blive ved med det. Der er en høj, som vi kalder Russerbjærget, den bliver i nat stormet af vore; men det er nu ikke så slemt, da hele bjærget først bliver sprængt, og så med Artilleri, så der er måske slet ikke noget i graven, når Infanteriet kommer. Jeg ved ikke, men jeg tror at jeg skal med den gamle i nat på Gefægtstanden; men det er ikke så slemt. I aften kom der en russisk Flyver her over vor Stilling og os, og den blev så kraftig beskydt af Artilleriet, at den måtte vænde om lige over os, en Zynder, et stykke af en Granat fløj ned 1 m fra Konov, han stod og vaskede sig, han tog det og har nu naglet det fast på Døren. Så kom vor Kampflyver, og så var den snart forsvunden. I formiddag da jeg var efter Post og var på hjemvejen, kom der en Vogn med Gødning imod mig, det var Niels Skau, som kørte Gødning for Batteriet; men han havde ikke meget tid til at holde snak.

Har I ikke fået mit Brev, hvor jeg skrev, at jeg havde modtaget den store pakke, men nu er den måske der. Mor skrev om der nu ingen udsigter var til Fred, nej man hører ikke noget til det; men det kan jo også snart komme, det eneste er, at man ikke mærker noget til, at der blir forberedt til et Vinterfeldtog; men måske er det allerede.

Nu mange kærlige Hilsener fra

Eders Peter.

## **Tirsdag d. 27. jun 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Pakkerne i dag, og for Brevet. Jeg har det rigtig godt, er sund og rask. Det er meget varmt her i disse dage. Jeg har været efter Post idag igen, og jeg skal nok blive ved med det foreløbig, da der har været noget kludder med Underofficeren angående nogen Penge, og han er nu bleven afløst som Postunderofficer, og så har den gamle sagt, at jeg skulde gøre det foreløbig, og Konov kunde så overtage lidt mere af min bestilling her ved Staben, men det er nu let ordnet, for enten de råber Konov eller Peter, som de kalder mig, er det samme, da vi bægge ved lige god besked i Depotet. Det er også helt godt at køre efter Post, om morgenen kl. 7 kommer der her en Vogn, og med den tager jeg med, oft har jeg to vogne, når der er meget, men man skal passe på med alle de indskrivnings-breve og Penge; men jeg har jo prøvet det før, og hvad man ikke kan, er nemt lært her i Krigen. Og jeg har jo nu snart prøvet alt hvad der hører til en Krig, så det går også nok. Kl. 12 middag er jeg tilbage igen, så om eftermiddagen har jeg blot lidt oppe i Depotet at dele ud til Batl., og når det så er en gang imellem at man skal med den gamle i Stillingen. Det er nu mit foreløbige arbejde; men det skifter så oft nu i Krigen, en dag har man det, en dag det; men vi forstår nok at dreje det sådan, at man ikke får den dårligste Posten, og Konov og jeg er tilfreds med vore. -

På Lørdag tager den gamle afsted, vi vilde nu hellere, hvis vor Stabslæge havde taget afsted, da han er os altid på Pelsen; den gamle siger aldrig noget, og er det engang, at han kommer, nå så er det ingen småting, men det sker kun sjelden. Om jeg kommer hjem i Juli kan jeg ikke sige endnu, det afhænger af som jeg skrev, hvor meget vi får at tage vare på, og Leutn. sagde forleden, at hele Anlægget til hele Reg. (Elektricitetet) gik igennem vor Depot, og det vil vist tage en 3 - 4 Uger; men hvad man ikke har haft, har man til gode.

Jeg fik et kort fra P. Maler igår samt Photographie. Jeg kan jo ikke engang kende dem alle længere, de er alle bleven så store. Og når man ser P. Maler og Søren, det er jo Kavalerer.

Jeg skrev om, at de skulde angribe her forleden nat. Ja, det gik godt, de har blot haft et par let sårede.

I aften kl. 10.17 går det løs igen, der skal arbejdes med 37 Kanoner, og 7 Flyvere skal kaste Bomber. Tre Kampflyvere blir bag vor Front i Reserven, hvis de andre skulde blive angrebet af Russiske Kampflyvere. Og så skal et Kornp. tage en Russisk Feldvagt Det er nogle gruelige Priser på Kreaturerne derhjemme, hvad siger de nu, som har solgt Besætningen i Foråret, for dem ser det dog dårligt ud. Hvorledes går det med arbejdet, kommer I igennem med de unge Fyre ? Jeg havde rigtig haft lyst til at hjælpe nu, ikke som sidste år, da syntes jeg i Foråret og i førstningen af Sommeren, at jeg havde til ingen ting lyst, og at jeg var så slap, men da har jeg jo ikke været rigtig rask endnu, nu er jeg så sund og rask som aldrig før, og Gud give, at det må blive ved; men jeg tror da nok jeg har tabt lidt af fedtet nu i Foråret, det skader jo heller ikke noget. Ja nu har jeg ikke mere idag, iaften skal jeg hen at se om jeg kan et par Bukser et sted, vi har jo forbindelse over alt. Ja nu de Bukser jeg havde på hjemme er helt opslidte. Nu mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

Nej I skal ikke sende mere Penge, da jeg ingen bruger.

### **Fredag d. 30. jun 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag. Jeg har det rigtig godt, er sund og rask. Er bleven rigtig godt gennemblødt idag, jeg sidder og skriver i Underbukser, og Ryggen mod Kakkellovnen. Vi tager det ikke så nøje som Eder der hjemme, at der ikke må fyres efter 1. Mai. Vi hugger et stykke træ i stykker, når det er kold, når der er noget der skal tørres, og så brummer det, når vi fyrer i vor lille Kanone, som vi kalder den.

I formiddag var jeg efter Post, og i eftermiddag skulde jeg hen til et Batteri Stab fra Reg. Nu rejste den gamle næmlig af i eftermiddag på orlov, og han vilde afsted ved to-tiden. Og nu skulde jeg bringe hans Koffer til Banen og ekspedere den til Bromberg; men Märsk var der jo ikke; nå da kan I tro blev der sjøv, han skældte ud, hvor det kunde være de sendte mig afsted, når han skulde på orlov, som om der ingen andre var af de 38 mand, der kunde ekspedere en Koffer. Da jeg kom et Batteri forbi, stod der en Artillerist, og han spurgte om det var Gefr. Märsk, ja det var det, nå jeg skulde straks vende om og melde mig ved Staben. Jeg tænkte hvad er der nu løs, men jeg tænkte nok på, at det var sådan noget. Jeg meldte mig, og han sagde, ja Märsk, ekspeder min Koffer til Bromberg. Og så var sagerne i orden. Så fik jeg jo fat på en Vogn og rumlede af, og nu har han vel ro. Men de gamle Officerer de har jo nu engang sådanne indfald.

Jeg skrev vist forleden aften, at der skulde angribes, og det begyndte med 3000 Skud af alle Kaliber Artilleri af vore, og så gik Infanteriet frem og tog Graven, og vore tab var 3 let sårede, så det var jo ikke så slemt. Artilleriet havde arbejdet sådan, at alle Russere var

rykket ud, undtaget 24, som blev taget til fange; men så begyndte Russerne med lige så meget Artilleri og fortsatte det helt til i morgen. To Shrapnelkugler er gået gennem vor Tag, og nu lækker det igennem. Vi var vågen til kl. 2, da gik vi til Seng; men man kunde ikke sove i den øredøvende Larm, og forskellige slog ned tæt ved os, men jeg sov dog ind, og da jeg i morgen vågnede, var det rolig igen.

Nu skal vi til at læppe vort ny Hus, det er vi nu ikke tilfreds med. I dag har de indladt Elektrisk Ledning og Lampe her hos os; men vi har ingen Strøm endnu, og det vil vist vare en 3 Uger, før vi kan bruge det. Ja så galt i Skyttegraven får de det.

Jeg siger også, det blir snart lige så bekvemmelig indrettet som i Tyskland. Ja ellers har jeg ikke noget i aften, og vil nu i Seng, da vi ikke har sovet meget sidste nat. Sluttes med mange kærlige Hilsener fra

Eders Peter.

## Lørdag d. 01. jul 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Blot et lille Brev iaften, og siger Eder tak for Eders pakke igår, og for Eders Breve. I kan tro Skinken smager udmærket, vi har ingen pålæg haft på Brødet i 8 dage, og nu gir det ingen Kød mere i Middagsmaden, som vi ellers altid har fisket op og spist til Brødet; men vi kommer nu lige igennem med vort Smør, så I må ikke tro, at vi lider nogen nød. Og om morgenen sparer vi Smørret og spiser Hestesukker som smager udmærket. Ja sukker kan I jo ikke engang få derhjemme; vi har det, om det også kun er Hestesukker.

Mor skrev, at Storpolitikerne var samlet, og de talte vist om, at den og den skulde knuses. Ja jeg ved jo nok hvem. Jeg kom til at tænke på et stykke, jeg har læst nede fra Elsass-Lotringen. Der var Forsamling, alle var oprørt, alt skulde sættes ind. - Da trådte en af Byens unge Mænd ind i Salen, han kom fra Laz. og havde nu orlov, og havde hørt om, hvad det var for en Forsamling. Han sagde, har I mod til at se, jeg blir skudt eller nedstukket. Alle tav, han havde slaget dem alle sammen, og jeg synes, det var, som kom det op i mig, du kunde snart komme i samme Situation. Har de mod til at se deres egne Folk lide. At de ingen egne har med, gør, at de kommer på de tanker, som de ikke kan få store nok; men jeg tror alligevel de vilde bukke under, når de blot så et lille glimt af, hvad der foregår i en Kugleregn; om de nu ikke forglemte at sige, det gør ikke noget, de og de skal knuses, jeg tror det neppe. Når Morbror Peter skriver til mig, har jeg mærket siden han har fået min mening skriver han så forsigtig; men jeg kan alligevel mærke, at der er noget mellem Linierne. Men lad dem, det er kedelig at de ikke selv kan indse, at folk som har deres kære med først sørger for dem, enten det går sådan eller sådan; men at hjælpe dem på anden vej - - hvor de efter min mening ikke

fylder deres Pligt; men er for fejge til at sige, hvad jeg har sagt det står jeg ved, Gud kan dog kun hjælpe i den store Sag, og ikke Grænsepælene eller et Neutralt Land.

Nu ikke mere i aften, slutter med mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

### **Søndag d. 02. jul 1916 - Poniewiez (Paniev?żys)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er nu nået til Ponnivitz og må blive her idag, inat går det videre til Udzany. Denne gang er jeg bedre kendt med tingene, og det er heller ikke så kold.

Vi har kørt hele natten i en Kreaturvogn, og sovet udmærket. Jeg har købt mig et par Støvler, som jeg får i morgen, når vi kommer tilbage.

Reg. Musikken spiller, de siger der er vunden en stor Slag til Søs over England.

Nu ikke mere, alt vel, slutter med mange kærlige Hilsener

fra Eders Peter.

Feldpoststation Nr. 216

S. B.

Etappen-Kommandantur

Feldpostbrief

Herrn J. P. Marsk

Roagger

Kr. Hadersleben

Schl. Holst.

Gefr. Marsk

Stab. Inf. Reg. von

Hindenburg

37. I. D.

Osten

### **Onsdag d. 05. jul 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev igår. Jeg har det rigtig godt, er sund og rask. Blot et lille Brev får I i aften, da jeg er lige kommen hjem fra en lille tur, og nu er kl. bleven 10, men jeg ved jo at I også er tilfreds med blot en lille Hilsen for engang. I dag har jeg hæntet Post for sidste gang der, hvor vi nu så længe har hæntet det, og nu skal jeg efter det tæt derved, hvor Georg Petersen ligger begravet, og det er meget længere der, men Posten går meget hurtigere hjem derfra, nu kan I jo lægge mærke til det, dette brev går af herfra den 5. Juli. I dag kom der en Transport unge Rekrutter hertil, og ligesom de stod her ved Staben, begyndte Russerne at skyde fra alle Sider. De unge fyre de vidste i førstningen slet ikke, hvad der var løs, blev helt blege, og så vilde de rykke ud til alle sider, vi fik dem jo dog til ro igen; men en hel time blev de ved med at skyde, og på alle fire sider af Staben. To heste blev såret og to mand som gik ved dem.

Ja nu vil jeg slutte for i aften med mange kærlige Hilsener

fra Eders Peter.

Jeg sender et par Breve af som skal til Fyn, de kunde ikke gå herfra.

### **Søndag d. 09. jul 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Blot et lille Brev iaften, da tiden er knap, vi bliver afløst i nat og marcherer i morgen i en ny stilling, men ikke langt herfra. Konov og jeg blir til sidst af Staben, jeg skal efter Post morgen middag og tager så derhen, Konov kommer først om et par dage. Ja nu må vi give afkald på vort ny Hus. Ellers alt vel

Eders Peter.

Billedtekst:

Borovikischki den 9. Juli 1916.

Russer højen 65 m afstand

På selve fotografiet: x ved (H)vore

x ved Russen

### **Onsdag d. 12. jul 1916 - Poniewiez (Panevžys)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine!

Er nu kommen i ny kvarter er efter Post, har ingen tid.

I Morgen til Ponnevittz skriver i morgen Brev.

Ellers alt godt

Peter

### **Lørdag d. 15. jul 1916 - Uzjany (Utena)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Nu er jeg nået til U. og har nu endelig tid til at skrive til Eder. Som jeg skrev på et Kort er vi nu ikke mere i Borovikischki; men på grund af en umgruppering er vi kommen 7 Kilom. længere mod Nord, vi ligger på et Gods, men det er ikke så dejlig indrettet som hos os i B. Vi har straks begyndt at arbejde i vor Hytte, som næsten er en som den, vi drog fra, men ikke så køn. Der hvor vi ligger nu er tæt ved Rautensee, jeg ved ikke om I har det på Kortet. Ja der kan man se hvor hurtig man kan komme bort fra et sted, om Middagen da vi spiste til Middag vidste ingen noget, selv Majoren ikke, (som i denne tid fører Reg.) og kl. 4 havde hver allerede sine Befalinger. Og om natten rykkede vi af.

Ellers er alt ved det gamle, jeg var helt glad ved, at jeg skulde efter Øl denne gang, da man dog var et par dage ude af denne udredehed, I kan tro der var allehånde at samle derhen, hvad man nu har samlet sammen i denne lange Stillingskrig, og som man må give afkald på, når det skulde gå videre. Man har lavet Møbler og lign., men vi har nu alt med. To gange kørte en Vogn efter vore sager. Så vi får det også nok lidt hjemlig indrettet her med tiden.

Jeg kom hertil i morgen kl. 5. Og er nu gået over i Soldaterhjemmet. Det er meget kønt der, det er endnu ikke åbnet, først kl. 6; men de gamle Landstormer har anlagt et Haveanlæg med Bænke og Borde. Ja man skulde næsten tro, at man sad i en af Fyns Strandbyer. Kl. 6 vil jeg drikke Kaffe. Jeg har Smør med, og her gives der en fin Hvedebrød som smager udmærket, og så går jeg ned i Byen. Hør lille Mor, tak for Smørret i Doser, vil du ikke sende det således i fremtiden, så vil jeg sende dig Doserne hjem, så snart de er tomme. Jeg er jo nu Postmester, så det skal jeg nok få i orden.

Hvorledes går det med Høet. I kan tro jeg havde lyst til at hjælpe; men det blir nok ikke endnu i Sommer, forhåbentlig et par dage i August. Her på Banegården står der en 100 Slåmaskiner som bliver fordelt på Tropperne. Det er jo ikke så vidt endnu her. Ja man skulde undres over sådan som alt fungerer, og ikke et sted kan man sige stopper det, det er i og bag ved fronten.

Ja nu vil jeg slutte for i morgen, med mange kærlige Hilsener

fra Peter

### **Søndag d. 16. jul 1916 - Poniewiez (Panevžys)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er nu nået til P. igen. Jeg sidder i Soldaterhjemmet, som I ser på Kortet, og drikker Kaffe, desværre må man nøjes med Marmolade imorgen, da Søster ingen Smør har. Tager igen videre i aften og vil nu først sove et par Timer.

Mange kærlige Hilsner sender Peter.

Gefr. Marsk,

Reg.Stab v. Hindenburg

37. I.D.

Poststempel: Nr. 2-16 16.7.16

S.B.

Etappen-Kommandantur

Herrn J. P. Marsk,

Roagger



Kr. Hadersleben, Schl.Holst.

Tekst på billedsiden: Poniewiez. Soldatenheim

(Vaterlandischer Frauenverein Ostpreussen)

### **Søndag d. 06. aug 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.!

Tak for Eders Pakker idag, en af dem, med Krabberne i har vi nu lagt til side som Jernportion, til når engang vi hverken har Marmolade eller nogen ting. Brevpost var der ingen til os idag.

Ellers er alt ved det gamle, vi har vasket idag, skønt det rig tignok er Søndag; men det blev vi først klar over nu i aften, efter vi har vasket hele Eftermiddagen.

I morgen har jeg det helt ene på Depotet, mine gamle er borte, dem har jeg sendt af nu i eftermiddag. Og I vil vist le, når I hører efter hvad. Det var ikke efter andet end efter et 150 p Svin og et Klaver, det passer jo ikke så godt sammen at Transportere, men det tager vi ikke så nøje. Jeg vil gerne se når de kommer an, en gammel Vogn har de, med Svinet i Kassen, og oven over Klaveret. Og nu er det jo ikke udmuligt, at der kommer en Muskt. til dem undervejs, der får lyst til at prøve Klaveret og sætter sig til at hamre, så Svinen vælter dem hele Krittet af; men hver Befaling er hellig og skal udføres, som der siges.

Slutning mangler.

### **Mandag d. 07. aug 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Pige!

Tak for dit Brev idag. Ja det er klart du skal have din Middags-søvn; hvad når jeg kommer hjem, vil du så også sove hver Middag. Det er sandt fra første Sept. gives der jo ingen Middagssøvn mere eller er det først fra 1. Okt. ? Ja I har jo snart fremmede altid, blot din Peter har endnu ikke været, ja det er dog også heller ikke til at forstå, at han kan lade sin Pige vente så længe, men du må altid tænke, hvad jeg ikke har haft, har vi til gode, ikke. Se er det nu ikke godt, at jeg ikke kom i Juli, så var Herligheden allerede forbi.

I går eftermiddag har jeg sendt mine gamle karle på en meget farlig Transport. De skulde næmlich afhænte et Svin og et Klaver, jeg ved ikke om du synes det passer sammen, men her hos os kommer det sig jo ikke så nøje med den slags ting. Men jeg kunde snart ikke lade være med at le, da de tog afsted, et par gamle Heste og en gammel skrøbelig Vogn, og de er ikke tilbage endnu, men de må dog komme idag.

Reg.Musikken spiller nu lige, det er en herlig stille aftenstund, jeg sidder helt alene, Konov er gået op i Skrivestuen. Ja,hvem tror at det er Krig, så rolig og stille.

Du skriver så tit, hvor må det være herligt og kan være det, når vi engang får lov til at være sammen altid. Ja lille du, jeg kan snart ikke tænke mig det. Det at se dig hver gang jeg så at sige kommer ind og, og tænker mig, du min lille Pige går og sysler rundt og hygger om mig, så at vi har det hyggeligt og godt. Somme tider da tænker jeg oft, kan det virkelig være sandt, at du kan lave det sådan, eller rettere du og jeg, kan lave det sådan at vi aldrig mere behøver at skrive på et dødt stykke papir, eller længes efter at komme sammen en lille tid, (som min lille Pige nu gør. Og intet mere er forbudt for os - Ja når blot Krigen er forbi, så kommer den tid også nok, ikke, lille ven.

Slutning mangler.

## **Tirsdag d. 15. aug 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille kære Pige!

Tak for dit Brev idag. Nu så begynder du også med at skyde K. ud til jeg kommer hjem, kanske tænker du jeg kommer så før, vel. Pas på lille du kanske vil jeg slet ingen af med, når jeg kommer. Jeg var med i formiddag i Graven, og da vi gik hjem, spurgte den gamle, hvorledes det gik med Høsten og lign. Og om jeg havde været på orlov for anden gang. Nej, om jeg ikke snart var på rad. Svar. Jeg håbede at kunne tage af sted omkring ved den 20 - 25 når Unteroffz. Lange kom tilbage igen.

Jeg kunde nok mærke, at han svarede mig på det, og jeg skyndte mig så og føje til, hvis Herr Major ikke har noget imod det. Nej sagde han, jeg vilde gjerne have om du vilde vente, til vor Reg.Revision var forbi. Og jeg måtte jo svare ja. Jeg tænker vi er færdig dermed den 24 - 25. Jeg skal ihverfald nok være hjemme til Mors fødselsdag, så du må ikke skænde, ja lille du, jeg ved jo at du siger til dig selv, han kunde da lige så godt komme nu, ja, ja -I venter alle efter mig det ved jeg, det kan jeg også mærke på Brevene hjemme fra; men jeg skal også nok komme, blot må vi vente tiden af, og det kan vi ikke godt, især - - - Nå det er heller ikke så sært.

I formiddag da jeg stod og sorterede nogle Breve, som var gået forkert, fandt jeg blandt andre to Breve fra en Landst. i Borris ved Bredebro, som havde forvildet sig her til vor Reg. Det var vist hans Kone der havde skrevet. Jeg har nu pakket dem i et Kovert og sendt en

Hilsen med. Ja på den måde kan man også finde Landsmænd, det er nu ellers meget sjælden, iblandt de 1000 af Breve, der kommer hver dag (men ud af de 1000 finder jeg altid et) kan du gætte, hvad det er for et. - Og jeg blir altid så glad når jeg finder det lille hvide Kuvert. -

Nu er det bleven Aften; som jeg sad bedst og skrev, kom en ind jeg skulde komme til Stabslægen. Og han fortalte mig at der kom Artilleri bort og at de efterlod dem så og så meget Vin, jeg skulde ride over og overtage det. Jeg på en Hest, og overtog 732 Flasker Vin til et samlet beløb af 2600 Mark, som jeg lod komme Thelegraphisk fra Kassemesteren. Og så Vogne bestilt, på-ladet, og hjem igen. Nu er kl. 9½ og nu er jeg lige bleven færdig, jeg har igen overgivet det til en Leutnant. Nu var det jo en lykke, at jeg ikke behøver at gøre Nat-Gravtjæneste i nat, da jeg var med den gamle i formiddag.

Slutning mangler.

### **Fredag d. 18. aug 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Pakkerne igår og idag. Jeg har det rigtig godt er sund og rask. Mor spurgte om jeg også altid fik mine Æg hver Uge, ja jeg får alle mine pakker, og Feldposten går nu så godt som Posten i Tyskland. I dag har jeg haft et Brev fra Dyrlæge Dau Hagenbæg, han vilde gerne at jeg skulde sende Thorvald en lille Hilsen, og han sendte også hans Photographi, men han er så lille, så man lige kan kende ham. Han har ligget nede i Tyrol som Alpenjæger; men nu er han bleven syg og ligger i Laz. Nu vil jeg skrive til ham i eftermiddag. Jeg har sovet lidt i eftermiddag, men det blev ikke til meget, da Henningsen fra Hamborg tager imorgen på orlov, og han er jo helt af lave, så han kunde ikke lade mig sove, men det gør nu heller ikke så meget. Jeg skulde besøge ham når jeg nu, om ellers ikke der kommer noget i vejen, kommer igennem Hamborg, han vilde hænte mig fra Banen. Hans og vor kammerat kom idag, og i hans sted tager han nu afsted, vi skal jeg altid rejse med afløsning. Han der kom er fra Berlin, og han har fortalt, hvorledes det ser ud i de store Byer, ja det er helt gruligt; men man kan jo se, at de kan lige så meget som os. Hvem havde tænkt på det for to År siden eller det første Krigsår, at de i Berlin også skulde løbe rundt for at få det daglige Brød. Han var nu så dårlig tilpas, da han kom igen, da hans Mor så så dårlig ud, og hun er helt alene. Han spurgte mig om, om det da ikke kunde lade sig gøre at skrive hjem til min Mor, at hun kunde sende hende et pund Smør engang imellem, hun vilde gerne betale 5 M. for pundet. Jeg sagde at jeg vilde skrive det; men det var om, at I kunde få mere end til egen behov; men har I så meget over, så kan I lige så godt sende hende lidt end de gamle Landst. de behøver jo ikke at have alt. Nu kan du jo selv bedømme lille Mor, men jeg kan ikke godt tåle at høre sådan en Søn

Slutning mangler.

## **Mandag d. 28. aug 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Pige!

Tak for dit Brev i dag, jeg vilde ellers skælde lidt på Eder derhjemme; men det ligger nu ikke for mig, og så da jeg læste at du ikke var rigtig rask, og hjemme, ja min lille Mor har fødselsdag, som jeg nok ikke hjem til, så på den måde fik jeg ingen plads for at skælde på; men lille kære Trine I må ikke være fordringsfuld, da vi må tage i betragt at jeg har en plads der er mere værd end penge - tænk derpå, det skrev jeg også hjem.

Og nu vil jeg ikke sige bestemt når jeg kommer; men jeg kommer i en nær fremtid, og bliv nu ikke udtålmodig lille du, og se nu til at du blir rask inden.

Jeg kan hilse dig fra Hans Nissen, jeg har fået Brev fra ham i dag, han ligger foran Verdun; men har det ellers rigtig godt, da han er Sanitæter.

Ja nu ikke mere, da jeg jo forhåbentlig snart kan fortælle dig det mundtlig.

Tak skal du have lille du, du vil altså ingen Kys give mig, vænt bare til jeg kommer, så kan vi jo tales ved. - (Jeg tror dog)

Nu God rolig Nat og på Gensyn i nær fremtid din egen Peter.

## **Tirsdag d. 29. aug 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine!

Ja du er jo nu ikke rigtig ved Humøret ved jeg; men det er nu lige meget, jeg skal nok få dig god igen, når jeg selv kommer, især i de sidste dage, da vil du være glad ved at jeg blev så længe borte. Nå ja jeg håber at dette er det næstsidste Brev, jeg vil sende dig et Kort dagen før jeg rejser herfra og en lille meddelelse -

Ellers er alt ved det gamle, i aften er der bleven nedskudt en russisk Flyver af vort Artilleri. Den kom først hen over os i en højde af 3 Kilom. og beskød os med Maskingevær; men uden Resultat, og da den så vendte tilbage, blev den nedskudt af det Batteri, hvor Petersen er ved. Ja nu ikke mere i aften.

Slutter med mange kærlige Hilsener fra din egen

Peter  
der snart kommer

hjem til dig.

Har du fået Konow Kort.

### **Fredag d. 08. sep 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for pakken i dag og for brevet. Jeg har det rigtig godt efter forholdene. Og kan meddele at jeg rejser herfra den 12. Sept. og er så hjemme den 14. Sept. hvis der da ellers ikke skulde falde noget helt særligt for. Og jeg måtte egentlig ikke komme afsted endnu, da Majoren vilde have, at jeg først skulde have Jernkorset, som jeg blev forslaget til den 25. August. Men det varer pokkers længe, før det kommer, og nu har jeg sagt at jeg hellere vilde tage af sted uden. Så når jeg kommer herop igen ligger det jo til mig.

Ja derfor er jeg ikke kommen før, ellers var jeg kommen 8 Dage før; men nu ved I det. -

Jeg skal nok sende et Thelegram fra Rejsen, jeg ved ikke rigtig, om jeg skal med de Officerer. Feldveblen og jeg vilde helst selv bort. -

Nu mange kærlige Hilsner og på Gensyn.

Eders Peter.

Kommer som sidst med det Tog.

Absender: Gefr. Mærsk

Armeekorps 37. Division

v. Hindenburg Regiment Nr.

Regt. Stab

Besond. Formationen (Flieger, Funker usw.). Bei diesen ist die Armee oder die Etappeninspektion anzugeben.

Infanterie-Regiment

General-Feldmarschall v. Hindenburg (2.Masur.) Nr. 147

### **Fredag d. 08. sep 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Pige!

Tak for dit Brev i dag. Jeg har det rigtig godt. Ja du længes jo efter mig, du lille kære Pige, men nu vil jeg fortælle dig, at jeg kommer hjem til dig i en nær fremtid, ja det har han sagt så tit, ikke ? Ja men nu vil jeg fortælle dig, at jeg rejser herfra den 12. Sept. og er forhåbentlig hjemme den 14. Sept. Er du nu glad ? - Jeg rejser vist slet ikke til Lyk, da jeg skal med de Officerer til Braunsberg, og håber at få en dag mere ad denne vej. Jeg måtte ellers ikke tage afsted endnu, da jeg er blevet indtil Jernkorset den 25. August og nu har jeg væntet og væntet, men det varer mig dog for længe, inden det kommer, og nu har jeg sagt Majoren, at jeg hellere vilde afsted nu. Ja, ja, sagde han, men jeg vilde nu hellere have at du skulde have det med på orlov, men nu ligger det jo til mig, når jeg kommer. Ja og så fik jeg lov til at rejse. Se det var grunden til at jeg ikke kom i de sidste 14 dage, du har jo vistnok mærket at det ikke var helt rent. Så nu på godt og glædeligt gensyn på Tønder Banegård den 14. Sept, jeg tænker jeg kommer med samme tog som sidst og ikke imellem to Toge.

Alt nærmere igennem Thelegram. Din egen Peter.

### Lørdag d. 09. sep 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.

Tak for pakken idag. Jeg må ændre mit Brev fra igår og meddele at jeg kommer den 12. Sept. Jeg rejser herfra den 10. Sept.

Altså imorgen eftermiddag.

Mange kærlige Hilsener og på godt Gensyn

Eders Peter

### Onsdag d. 20. sep 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Konow

**Til:** Peter Mærsk

Zur Erinnerung an einen gemitlichen Abend bei den Telefonisten Szymczak

Marjanowska d. 20. Sept. 16.

gewidmet meinem Stubenkameraden

Peter Marsk

z. Zt. in der Heiraaat.

Fotografi af 10 soldater, dekorativt placeret om en øl (vin?) tønde.

### **Tirsdag d. 26. sep 1916 - Berlin**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine!

Er nu nået til Berlin.

Jeg fik ikke tid til at skrive fra Hamborg, da vi løb ind med en Time for på grund af en lille brud på maskinen. Så jeg talte ingen af denne Familie, men min Kammerat traf jeg.

Med Hilsen Peter.

Poststempe1: Charlottenburg 26 9 16

Fri. Trine Gad

Roagger

Kr. Hadersleben

Gefr. Marsk

Reg. v. Hindenburg

37. I. D.

Feldpost

## Torsdag d. 28. sep 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Vil nu skrive et lille Brev. Rejsen foregik helt godt; men det var nær gået sådan, at jeg ikke var kommen med fra Hamborg. Toget, som kørte middags fra Tønder, løb af Skinnerne ved Elms-horn, og vi kunde ikke komme forbi. Og på den måde kom vi en time senere an i Hamborg, så jeg traf ikke min kammerat før i sidste moment.

Og Harkau traf jeg slet ikke. I Berlin havde vi en lille ophold på 5 timer; men vi sov det meste af tiden. Da orlovtoget løb ind tog vi sidste Cupe, og havde det næsten hele vejen, så vi kunde ordentlig række os ud.

Da vi kom hertil kom Konov imod os og hjalp os at bære pakkerne. (Han har nu pakket). Alt er ved det gamle, blot der er foretaget store afløsninger, alle Aktive er afløst, kun fire mand, som her er Tjænere og så vi to er bleven, alle de andre er afløst og er kommen til Komp. og kommer nu om en 14 dage til et Regt. i Vesten, så vi kan være glade, at vi blev her.

(i morgen mere)

I dag har Konov pakket og rejser i morgen, så tager han mit Brev med. Ja nu har jeg overtaget alt, og nu går den gamle rummel løs igen. Ja, ja, det var dog dejlige dage; men nu, nu lever vi lidt i minderne, og så håber vi på den næste - ikke. Alt står endnu for mig som jeg levede i det. Leutn. sagde også til mig i Eftermiddag, jeg var jo endnu på orlov, jeg måtte hellere lade Konov besørge det.

Ja nu mange kærlige Hilsener og tak for de dage og for alle de K. din Peter.

Poststempel:

Bergedorf - Zollenspieker

Bahnpost Z. 103 2.10.16

## Lørdag d. 07. okt 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Pige!



Tak for dit Brev idag, og især for Billederne. Du skrev hvad jeg syntes om dem, ja det vil jeg sige dig, du er rigtig god; men jeg dur slet ikke. At vi er bange for hverandre kan man også antage, men det stemmer jo nu ikke rigtig. - Men jeg tror ikke det er min skyld, at jeg ikke er truffen godt, men det er Fotografens skyld. Men jeg har allerede truffen forholdsregler, og jeg vil sende dig en af dem i de første dage. - Det er næmlig kun nederdelen som slet ikke dur, mine Bukser de sidder jo som om jeg havde Skørter på, og mit Sidegevær stikker bagpå, ja der har vi lavet noget; men du er nu udmærket. Jeg ønsker ikke at du sender dem så vidt om Lande. - Så hellere en af de andre. Nu skal du bare se når jeg laver dem om, så er det meget bedre; men det er jo blot til vor egen fornøjelse. Du må nok bestille 6 til for mig, men send blot ingen bort af dem. -

Nej lille du, du skal ikke sende mig ringen, da det jo dog ingen nytte er til her.

Du spørger hvorledes Humøret står, efter forholdene rigtig godt. I eftermiddag havde jeg ikke noget at bestille til de 3 karle som arbejder på Konov Depot, og som nu i denne tid står under min kommando, så tog jeg den ene og lod ham gøre Badestuen i stand, og nu har jeg lige badet, det var udmærket, det letter altid lidt på Humøret, når man kan ligge en halv time i Badekarret .

I dag for et år siden kom vi her til Regt.Staben eller rettere igår aften. Da tænkte vi ikke på, at vi skulde få sådan en indflydelse her ved Staben, men vi er og må også være det mange gange taknæmlige for det.

Tak for din hjælp som du tilbyder mig; men jeg må afslå den, da jeg ikke tror, du er duelig i det fag. Du vilde vist sige, nej Peter, jeg vil hellere gå med dig rundt, istedet for her og stå og rode i gamle Sager. -

Ja nu ikke mere i dag, jeg tror nok, jeg skal til at skrive Brevene lidt længere, og så ikke alt så oft, da de vel ellers begynder og snakke om det derhjemme på Ravnholt. Mange kærlige Hilsener og Kys sender dig din Peter.

**Tirsdag d. 10. okt 1916 - Øster Åbølling**

**Fra:** Trine Mærsk

**Til:** Peter Mærsk

Min egen kære Peter!

Rigtig tak for dine to breve igår. Det er dejligt at få brev fra dig. - Du skulde have haft et rigtig langt et, men jeg har ikke tid og det skulde helst med posten. Jeg har pakket pakker til Uffe og Iver, og soldaterne skal snart have kaffe.

Alle de andre er i Kartofflerne. Igår kom de gennemblødt hjem, de havde kun været borte en timestid. Det er kedelig med det dårlige vejr. - -

Du skrev at jeg måtte bestille et billede til Konov, hvis de var gode, men hvilket skal det være ? det andet fra Skærbæk er ikke kommen endnu. -

Ja jeg kan godt forstå, det er morsomt for dig med alle de billeder. - Mon der skulde være brev igen idag - Ja se, så fordringsfuld er jeg, at jeg venter idag igen, men det nu din egen skyld. Er det ikke ?

Nej nu går det ikke længere, soldaterne kommer vist lige straks og jeg har ikke kaffen færdig. Den ene skal endda have en pakke med for mig, for jeg kan ikke komme på posthuset, når der ingen andre er hjemme end mig.

Rigtig kærlig hilsen og kys fra din lille pige.

Nu må vi vist lukke brevene igen, jeg prøver det da.

## **Torsdag d. 12. okt 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Nu er det bleven aften igen, jeg har det helt ene, jeg har længe siddet og set ud af Vinduet mod Vest, det er rent Efterår her nu. Jeg sad og tænkte på, da jeg var lille, da tænkte jeg tit på, når du engang skal ud i Verden, så vil jeg dog alligevel længes, da jeg syntes man kunde da aldrig få det som hjemme; men det er kommen anderledes som mangan af os har tænkt. Vi er alle bleven tvungen til det, ikke selv at bestemme hvad Kår og måde vi vil leve under; men til at lyde strenge love; og det viser sig, at det kan man også. Så sad jeg og tænkte på dengang man var hjemme, og alt var som om det var virkelighed, men så kommer virkeligheden og forstyrrer drømmene. - Så tændte jeg lyset og sidder nu og skriver, men så snart jeg har lyset tændt, er der ikke rigtig ro mere, da alle kommer de ind til os, og alle synes det er så gemytlig hos os.

senere tilføjelse af PM: (Skyttegraven)

I dag har jeg også haft en hel del at bestille, der er kommen ny Tøj an. Jeg har igen en ny orlov Trøje og Mantel - så for den sags skyld kan jeg godt tage på orlov. -

Jeg har nu i fire dage slet intet Post fået hjemmefra, hverken Breve eller pakke; om det er den ny kontrolle, som de har sat i gang i Tønder; men nu i morgen kommer det vist alt på engang. Mor skrev, at Trine havde sagt, at jeg blev så bleg på Banegården i Skærbæk, og at jeg godt kunde have fortalt Eder det. Nej det kan jeg ikke godt gøre i det moment, det ikke er afgjort; når det først er ovre, kan jeg bedre. Det er heller slet ikke godt for Eder at høre alle de små bekymringer, som der tynger os herude, da det i det hele taget er meget værre for Eder derhjemme. Og Gud ske lov er det jo igen gået til den gode side. Jeg tænker altid, det er gået godt hidindtil, og Gud hjælper mig også nok videre.

Nu ikke mere i aften, da jeg snart går til ro, da det er så kold iaften, herinde som i en ovn. - Træ har vi nok af. Sluttes med mange kærlige Hilsner fra

Eders Peter.

### **Tirsdag d. 17. okt 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine!

Tak for dit Brev igår. I dag har jeg intet fået idag; men nu så har jeg det jo til gode imorgen. Jeg har det ellers rigtig godt, er sund og rask.

I morgen kommer Konov igen, idag sidder han jo i Toget og tænker over på alt hvad han har forbrudt da han har været hjemme.

I aften har jeg slet ikke noget at skrive om, da jeg nu for det første intet Brev har fået idag, og så er der en udro, at man slet ikke kan samle

Jeg fik idag et Brev fra Konov at han var ved at pakke Æbler ned til dem hjemme. Ja nu er hans orlov også forbi, og nu kan vi jo begynde at vente på min igen. Nu ikke mere iaften.

d. 18. Efterm.

Nej igår aften blev det ikke til noget, nu vil jeg ende Brevet før Konov kommer, han er vel her om en Time. Tak for dine tre Breve idag, et sender jeg dig tilbage igen, med forespørgsel om du har overmalet ordet "Kys" med Blyant. Har du det ikke, så skal jeg nok vise kontrollen i Tønder, at vi ikke dertil har en kontrol. Husk nu og skriv det du, det er mig meget om at gøre. De har vel ikke andet at bestille end at lave de streger; men jeg har dem nu helt godt på kornet. Jo lille ven, det Billede fra Skærbæk er du rigtig god på, blot din kæreste dur slet ikke; men nu gør med dem hvad du vil, blot ikke det fra Dagligstuen. - "udha".

Jo du må godt sende en ansøgning angående om at få mig hjem, blot ½ halvt Aar, du er jo da slet ikke fordringsfuld, nej jeg kender dig jo nok. -

Jeg synes du har så meget angst for Engkjær, tror du han læser brevene ? I dag har jeg fået et Kort fra Anders Enkjær, han er nu bleven Infanterist, han kan ikke forstå, at jeg har kunnet holde ud så længe, da han da synes det er ikke til at holde ud. -

Ja nu ikke mere iaften, mere imorgen.

Slutter med mange kærlige Hilsener og Kys fra din

egen Peter.

### **Onsdag d. 08. nov 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Trine!

Tak for dit Brev idag, det var dog godt den kom idag, da jeg nu syntes det var længe siden jeg havde fået et. Jeg har det ellers rigtig godt. Jeg vilde have skrevet længe før i Aften; men det gik ud og ind hele aftenen, og så kom der en, at jeg skal med Majoren Kl. 12½ til Gefægtstanden, det er en Kilometer herfra. I nat er der næmlig lidt løs ved 12. Komp. men nu det er ikke så slemt, håber jeg ikke. Vi tør i hverfald ikke helt til Graven i Nat, og det er et meget fint vejr, så det går nok. Men jeg skal jo dog først have skrevet lidt til kæresten, det går dog for alt det andet, ikke.

Du mente man kunde ligeså let finde en kæreste i en fremmed egn, som i sin egen hjemegn. Ja sådan mener jeg det nu heller ikke. Men jeg skrev, at når man først havde en hjemme, og så man kom hen et andet sted, så kunde i førstningen nok komme en Tanke op, er de nu ikke lige så tilfredsstillende som hende derhjemme. Men først når man lærer dem rigtig at kende, så er det først det går op for en, at hende derhjemme er dog den bedste. Ja det tror jeg også nok, at de fynske Piger er tiltalende og de sværmer let. Det har jeg mange Eks. på fra den Sommer, jeg var derovre. Og så skriver du: men jeg er glad ved at de ikke tog min Peter fra mig. Ja deri kan du jo også have ret; men ellers havde det nu heller ikke været en ret kæreste, du havde haft. Mangen de synes, en kæreste skal man jo nu have; men man må ikke se efter andre end denne ene. (Nu skal du forstå mig ret, jeg mener fra vor grønne Ungdom) Jeg synes ikke det er ret. Så lærer man kanske den ene at kende. Og derfor synes jeg også som du, at det er helt ret at man kommer lidt fra hinanden. Ja lille du, det var godt at de fynske Piger ikke tog mig fra dig. - Ja, ja.

Så har du været i Abling, men din Peter var der ikke, ja og du mangler ham, ikke ? Ja ja jeg kan godt forstå at det er lidt tomt at komme derind når man ikke er hjemme; men som jeg også håber, må vi nok engang få lov til at være sammen hver dag -

Nu ikke mere i aften, slutter med mange kærlige Hilsener og Kys fra din egen Peter.

## Søndag d. 12. nov 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Pige!

Takker dig for dine to Breve idag. Jeg har det rigtig godt, er blot bleven ordentlig gennemblødt idag, da jeg hændede dine to Breve, nå ja jeg var jo også efter mere. Nu giver du mig en hel del spørgsmål som jeg skal svare på. Først angående Jernkorset, om jeg bærer det eller blot Båndet. Ja jeg har blot Båndet, man skal jo ellers bære Korset; men nu det kommer sig ikke så nøje. Skulde jeg komme hjem en lille tur, så kan du jo selv se, hvad du synes bedst om. - Ja tag det nu ikke alt for Bogstaveligt; men jeg mener jo blot, "når" og du ved dog, at når jeg får noget i Hovedet, så blir det også for det meste fuldført. - Her er man jo nu afhængig af så mange. Så mente du, jeg skulde lære Konov at tale dansk, da vi havde dog tid til det, ja men det er ikke som hjemme, hvor to går sammen, jeg kan sige, den meste tid er der mere end to herinde i Stuen, her vil de alle gerne ind til os, og vi tåler det jo også; men er det så, at vi ikke er i ret godt Homør eller en af os vil skrive til Kæresten, så kan du tro flyver de ud; men så siger de heller ikke noget. Det var jo nu også noget galt, hvis vi ikke selv var Herrer i vor egen Stue; men det kan du godt være rolig ved vi er. -Signe mente det var dog en grulig bøvvl, hvis man skulde skrive så oft til Kæresten. Ja jeg skal nok svare hende igen. - Man skulde da også synes at det var temmelig meget. Den gang vor Brevkorrespondance begyndte (Uffes Lomme som Brevkasse) da var jeg glad når jeg fik et i hver Uge, ja og nu ? - Ja lille du, jeg kan godt forstå dig, at du kan komme til at tænke på forsvundne dage, når I er så mange Unge sammen, og jeg tror også nok, at Uffe og jeg spillede for det meste Hovedrollen.

Vi var nu ellers slet ikke så slemme. Du synes da også helt godt om de Kort, jeg har sendt dig, jeg har hele min Væg fuld, jeg kan ikke blive træt af at se på dem. Det vil jeg tro, du vilde gerne stå ved Stranden. Jeg vilde også gerne stå hos dig. - Jeg er bleven lidt forkølet igår aften. Da var her Musik. Klaver, Violin, Cello, Fløjte og Bas. Jeg stod i hele to Timer ude foran Vinduet, og jeg kunde ikke gå bort. Det var så herligt. Det mindede om forsvundne tider. Og når der så kom Valsetakt, så var det som førte jeg dig i min Arm, så let, og så blev der hvisket - ikke ? Ja vi har fortalt hverandre en hel del under Dansen. Du jeg kan nok danse endnu.

Igår aften prøvede vi det igen, jeg var Dame, og links om, å du må ikke tro jeg forglemmer det, om vi også har prøvet meget i de 3 Aar. Du har vel heller ikke glemt det ?

I dag er alle Polakker som har arbejdet her bag fronten bleven trukket ud, og de bliver nu alle "entlassen", og så blir de indkaldt som Polske Soldater, de søger overalt Polske Underoffz. her ved Regt. som kan uddanne de ny Soldater, det er også en måde at føre Krig på. Først at kæmpe på den ene side, og så på den anden side; men nu Krig kan man jo heller ikke kalde det mere, det hele. -

Du det er godt at jeg ikke er hjemme og at jeg skal til Ravnholt iaften i sådan et vejr, et øsende Regnvejr, og en Storm, nå jeg tror da heller ikke, jeg var kommen så. - Uffe sagde ellers, når det var dårligt vejr eller lignende, nu I to Trine og dig kan jo nu hverken Ild eller Vand holde tilbage. - Vi skulde da også benytte lejligheden. - Nu må jeg nok hellere holde op iaften, og så går jeg til Sengs. Konov sover allerede, og Jægeren (Kavaleristen) går altid op til hans folk om aftenen, de ligger en 10 minutter herfra.

Ja nu God rolig Nat lille kære Trine. Sluttes så med mange kærlige Hilsener og Kys fra din egen Peter.

Skal Hils fra Konov, at han skal nok se til om han kan få et par Æbler til dig. -

## **Tirsdag d. 14. nov 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Tak for Eders Brev idag, og for den store Pakke. Bogen har jeg allerede igennemlæst, eller Heftet, der er mange kønne Stykker i den. Jeg har lovet Madsen den, han hænter den vist af i Aften. Ellers er alt ved det gamle, jeg er sund og rask og er ved godt Mod. Det er en kulde nu, og en Regn hver dag, så det er en sølerie. Og om Morgenen når jeg kører efter Post, er det både mørk og næsten altid regnvejr; men nu, det hører med til fornøjelsen, vil man have Post skal man også gøre noget for det. - Og så er der nu kommen noget nyt noget her. Vi har fået en Herr General fra Vesten - (Brigadekom.) og han forlanger Æresvagt, der skal præsenteres, og ingen kan natyrlig, og af de Aktive er der kun få, så nu må vi også gøre det med. Vi er 6 Mand her fra Staben, en Skriver, en af Majorens Tjænere og så vi to og to andre, som er Ordonanser. Det er hver 10 dag, vi er på rad, og så er det kun om Natten fra kl. 4 Eftermiddag til kl. 7 Morgen, så det er jo ikke så slemt. Konov er lige gået ud af Døren med Geværet. Vi skulde først have alle Sagerne sammen samlet, da vi hverken har det ene eller det andet af den slags ting; men så lærer man jo at blive Garnisons Soldat igen, og vi har ikke forglemt det; men det kan jo være godt nok til Tidsfordriv, vi skal nok holde det ud.

Nå så har I kun en Pige, det er dog et bøvl; men I skal da se at få fat på en igen, da det ellers ikke er helt godt med Mor, tror jeg ikke. -

Jeg skal hilse fra Majoren og sige manges tak for Brevet, jeg tror nok, det var rigtig tilpas, han er ikke meget hjemme i denne tid; men han kører mest rundt, der blir næmlig fortalt, at Russerne vil gribe an; men det har de sagt så tit. - Så har jeg skrevet et Brev til Ludvig Skomager i aften, om han da ikke har et par såler tilovers for mig, vi får alting, blot ingen Leder, og dengang jeg var på orlov, havde han så meget, at han nok vilde besåle dem; men da var det ikke nødvendigt. Men I skal ikke sende dem i en Feldpostpakke, da det er en gangbar Artikel, send dem som indskrivningspakke. Det koster 40 P. Ja ellers har jeg ikke noget i aften. Jeg skal hilse fra Konov, han fryser vist, da det er kold og Regnvej, men så sover han bedre. -

Nu mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

### Lørdag d. 18. nov 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen lille Pige!

Tak for dit Brev idag, og for indbydelsen til Chocolate, du må undskylde, jeg kan ikke tage imod den, først er jeg ikke istand til at tilbagelægge den lange vej, og så er jeg da sød nok, jeg behøver da ingen Chocolate, det mener du da også, ikke? - Ja det er også en skam at jeg ikke kan huske Signes fødselsdag; men jeg har nok at gøre med min kæreste hendes, og nu er det også snart Fars fødselsdag, det har jeg nu skrevet mig op, og det ligger foran mig hver aften, jeg skriver, så den husker jeg nok.

Ellers er alt ved det gamle. I dag har jeg badet igen. Du, det er herligt, kan du tro, først at ligge i det varme vand, og så til sidst Styrtebad, det er jo lidt kold, og det kan jo nok komme for, at der kommer et stykke Is med; men det gør ikke noget. Nu kan Isen allerede bære. Jeg ved ikke, om du kan huske, da jeg gik til Skole, da var jeg så gal efter Isen, og Pigerne skulde altid trække os, du har nu aldrig trukket mig. - Og hver Lørdag var vi altid på Vester Engene, da tænkte jeg ikke på dig, skønt jeg oft kom Ravnhold forbi. Men da var det dog også temmelig tidlig, ikke? -

I Aften er det så rolig her, Konov ligger i Sengen, han har ingen rigtig Lyst til at skrive, og den unge Mand er på besøg. Så det er så gemytlig, Kakkellovnen brænder, og alt er så pænt hos os i Aften, det er jo også Lørdag Aften, tror jeg nok. Så for den sags skyld kan du godt komme.

Du jeg længes efter det Billede fra Skærbæk, jeg har for længe siden gjort plads til den på Væggen lige over mit Hoved, så når jeg ligger på højre side, så kan jeg se den, og lidt længere til venstre er det Billede med Signe og dig, så jeg føler mig helt godt tilpas, når jeg ligger og ser alle mine Billeder. Nej lille du, til Jul kommer jeg nok ikke hjem; men så skal vi jo håbe på næste Jul, som vi nu har gjort så længe. Og som du altid synger, Engang han kommer, det ved jeg forvist. Ja du, når først vi måtte være sammen hver dag, jeg kan snart ikke tænke mig den glæde, at jeg må få lov til at se dig hver dag, at snakke med dig hver dag. Ja du, du sagde jo også til mig, da jeg var hjemme, at jeg var en "stjamp", det gør nu heller ikke noget, for jeg ved, der er en mere, og to af samme slags passer godt sammen. Nu mange kærlige Hilsener og Kys sender dig din Trine.

### Søndag d. 19. nov 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine !

Mange kærlige Hilsner fra det fjærne Osten sender dig

din Peter.

Skal hilse fra Konov

Til min lille Kæreste på Ravnhold

### Søndag d. 19. nov 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen lille Pige!

Tak for dit Brev idag, det er da også et grov værk, jeg tror det er den tredie eller fjærde Brev nu i rad; men nu, det er jo da til min lille kæreste.



Og så har du været i Åbling, og Mor har sagt til dig, du passede bedre til Grossererfrue, som til Bondekone. Ja lille du, jeg må virkelig lee. Se når du får en Grosserer er du Grossererfrue, får du en Tømrer - er du Tømrerfrue, og får du en Landmand, er du en Bondekone, så det hele er helt let at ordne, og hvortil du bedst passer, er jo vor Sag, og det skal vi nok komme om ved, ikke ? Som jeg har så tit sagt, tager jeg mig ikke en Kone for at hun skal arbejde for mig og hende, nej jeg har også altid haft denne mening, at min Kone ikke skulde arbejde for meget, men kun, om jeg må sige, føre kommandoen over, hvad der skal gøres, og min Kone hun hygger i hendes og mit Hjem. Ja lille du, det skal vi to nok komme om ved, tror du ikke ? - Og det må du heller ikke tro, at Mor har ment det, jeg kender da også Mor, hun er heller ikke for det meget arbejde, og vil også nok, ja det er vel ellers ikke ret at sige om sin Mor; men jeg mener, hun vil også nok følge lidt med Moden som vel de meste af Kvinder vil -

Ja det var nu det, så vil jeg fortælle dig lidt andet; men det er nu en streng hemmelighed, kan du holde din lille Mund tror du ??? - Jeg var hos Majoren i formiddag, og han spurgte, om jeg ikke kunde besørge ham en 15 - 20 p frisk Svinekød eller Flæsk, hvad I nu kalder det, så vilde han sende mig hjem på orlov i Dec. Hvad siger du dertil, det skulde da være pokkers, ikke ? Mener du det ikke er muligt, så skal du skrive mig det, Men jeg tror ikke det blir før i den sidste halvdel; men Julen skal jeg nok tilbringe her, da han vil jo vist have det til Jul; men nu, det er jo også det samme, ikke. Vi skal jo regne med, at det er en ekstra orlov. Du, jeg blev så glad, da han sagde det, ikke just for min skyld; men jeg vidste, at jeg vilde gøre dig glad dermed, når jeg fortalte dig det. Ja blot der nu ikke kommer noget i vejen; men det håber vi ikke. Har du ikke fået et Billede af os bægge, jeg har dog sendt et.

Nu mange kærlige Hilsener og Kys fra din egen Peter.

## **Tirsdag d. 21. nov 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen kære Pige!

Tak for dit Brev igår, og et idag. Jeg lovede jo igår aften, at jeg vilde skrive idag, og det gør jeg også gerne, det er min bedste Time, når jeg må tale sammen med dig, om det også er skriftligt. Du skriver idag, det er kold ude, og det er rigtig Efterårsvejr; men jeg sidder inde i Stuen og skriver til min kæreste, og det brænder og buldrer i kakkelovnen, så det er hel gemytlig herinde. - Ja netop idag skrev du det. - Hos os buldrer det også i kakkelovnen, og vi må langt fra klage, og hos os er det også hyggeligt; men netop i dag synes jeg det alligevel er så trist. Du må ikke tro, at jeg er ked af noget som helst, nej jeg er glad ved og takker Gud for, at jeg er sund og rask, og at I derhjemme er det, og at jeg ejer en lille Pige derhjemme, som jeg må kalde min. Men netop i dag har jeg længtes hjem som aldrig før. For mig var det en

hård slag igår at høre, at vi nu ikke måtte få lov til at komme på orlov mere til vort kære Hjemland, men for andre er det endnu meget værre, de som stod lige og skulde rejse, som det jo sikkert har været tilfældet mange steder. Vi har mange her som hele Krigen ikke har kunnet komme hjem. (Oberslesinger som jo er Polakker, og dem fra Elsass), men med dem har de store Herrer ingen medynk haft; men med os, har de alle. Jeg kan også godt indse, at den øverste Heeresledelse ikke kunde andet, jeg har længe undret mig over, at de ikke har forbudt det; men jeg har altid haft en anelse om, at det vilde komme; du mente altid, det kunde de ikke sætte igennem, nu ser du det. - Du mente at jeg brugte for hårde ord, når jeg sagde, at vi som er herude må lide under det, jeg tror jeg har ret. , - Hvem der så gør det rigtige, er jo ikke godt at vide, men vi gør ihverfald vor pligt, og efter hvad der alt fortælles derovre i Danmark om dem, som du også har fortalt om, så tror jeg, at det ikke er den rigtige vej, de er inde på. Og jeg tror ikke, de tænker meget på os herude, eller på at vor eneste glæde nu var at vi hver 6-te måned fik 18 dage orlov, og nu er den også bleven taget fra os. Er vi for dumme eller hvad er det ? At begejstringen for Krigen længst er borte hos alle - forstå mig ret - det er længst klart; men de kan ikke alle løbe deres vej, og hvad en kan, kan alle. Og nu lige os som - - har de nu gjort det dobbelt så svært, idet de har taget os vor orlov.

Men igår aften, da jeg gik til et Batt. med min Karabin i Hånden og tænkte på det, da greb jeg om Heftet, jeg ved ikke, hvem jeg skulde lade det gå ud over, jeg følte mig så ene, og som om man var en der ingen Hjem havde mere. Det er som om man går her som et Dyr. -

slutning mangler

## **Tirsdag d. 21. nov 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Pige

Vi har nu lige drukken Café, og nu går det løs med skrivningen Det er en Hundekulde i aften, ja ikke herinde. Ja, jeg vil ikke fortælle dig mere her, et langt brev får du i aften.

din Peter

Min Trine

## Onsdag d. 22. nov 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Pige!

Tak for dit Brev idag, det blir nu snart hver dag, at jeg skriver dig et Brev, Konow siger også, om jeg nu vil skrive min Etatsmassige. Men nu lad gå, jeg skal dog skrive til min Kæreste, ikke sandt ? - Du mener at jeg er tykkere som Konov, da hans Trøje sidder strammere. Ja nu må du først vide, at Konov har en Trøje på som da jeg var på orlov, og så er det, ligesom man kommer til at stå til. Nå ja drille mig må du godt, jeg kan nok tåle det. Så spørger du om du så ikke har haft ret, når du siger, at Mandfolkene er bedre, når de er alvorlige. Ja deri må jeg give dig ret. Men du er nu allerbedst når du leer. Så synes du at jeg nok kunde nøjes med et stempel på hver Brev. Ja hør lille du, det er da et Kys og hvad Lakken angår, da behøver du hverken at klage over, at den er dyr, eller ikke at få. Vi har både feldgrå og rødt og blå, og vi har også nok af den, og skulde du mangle noget, kan du godt få lidt, da så billig kan du ikke få den hjemme. Hvor vi har den fra behøver du ikke at spørge om; men stjålet er den heller ikke.

Idag har jeg fået et lille Brev fra Uffe, han er jo nu kommen til et helt andet Regt.

I Efterm. var jeg på en lille tur, og på hele min vej hertil igen mødte jeg ikke et Menneske på vejen, og det var ved at blive mørkt. Et stille gråt vejr, jeg gik helt langsomt og tænkte på så meget. Jeg syntes det var som den dag, jeg rejste hjem fra Vallekilde til Jul, det var også sådan et vejr, og da sang vi, Der er noget i Luften, jeg ved ikke hvad. Ja og nu, ja jeg må sige, at der alligevel var noget i Luften. Denne gang var man glad over at komme hjem til Jul, som man nu kalder en udendelig stor Glæde, hvis man kunde komme det; men man har lært at nøjes med mindre, og jeg glædede mig til nu at komme til Regt. Staben, drikke Caffé og så at (kanske) finde et Brev fra min lille Kæreste, og det slog heller ikke fejl. Ja jeg har ellers ikke noget særlig at fortælle i Aften, da jeg nu har skrevet hver dag, i lang tid, og jeg skal have skreven hjem og til Uffe i Aften.

Slutter nu med mange kærlige Hilsener og Kys fra din egen Peter.

Hils Signe fra mig, og din Far.

## Tirsdag d. 28. nov 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Marjanowka d. 28. Nov. 1916.

Vor ny Stuekammerat Under-offz. Goldmann, 10. Jæger til Hest, No.: 2 fra venstre .

No. 3 Emil Bentsch, en skriver på Skrivestuen.

De andre to kender du vel ?

Nr. 1 fra venstre: Konow, Nr. 4 fra venstre: Pil.

### **Søndag d. 03. dec 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Pige!

Blot en lille Hilsen, vi får ingen Post mere hertil, altså vi må nøjes med at tænke på Eder.  
Tager i formiddag afsted til Bromberg.

Har i dag sendt en lille pakke af til dig, det er mine Billeder, som jeg ikke kan slæbe rundt med, så kan jeg jo altid få dem, når vi igen kommer til ro igen. Med mangan kærlige Hilsner og Kys

din egen Peter

### **Tirsdag d. 05. dec 1916 - Dirschau (Tczew )**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Pige!

Er nu på engang et langt stykke inde i Tyskland.

Er igår rejst fra Regt. og skal til Bromberg, rejser derfra imorgen til Regt. og dagen derefter d. 8. Dec. går det efter -

Ellers alt rigtig godt.

Tak for dit Brev igår.

Jeg fik det lige inden jeg tog afsted.

Med Hilsen og Kys din Peter

## Søndag d. 17. dec 1916 - Dünaburg (Daugavpils, Latvia)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Hjærtelig til Lykke til Fødselsdagen, lille Far. Og gid Krigen næste Aar må være forbi, så vi må samles sunde og raske hjemme, og må fejre din fødselsdag som i gamle dage

Ellers er alt vel, vi venter blot på at få at vide, hvor vi går hen og hvornår. - Kanske i morgen Nat.

Med mangan kærlige Hilsener til alle Fødselsdagsgæster sender Eder eders Peter.

## Onsdag d. 20. dec 1916 - Bebra

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine!

Mange Hilsener herfra sender dig og alle på Ravnholt

Peter.

Hvor + viser sidder vi og venter til Toget går.

Ellers alt vel.

Feldpost

Frl. Trine Gad

Roagger

Kr. Hadersleben

Schl. Holst.

Poststempel:

Bebra

20.12.16

Gefr. Marsk

Regt. Stab v. Hindenburg

37. I. D.

### **Onsdag d. 20. dec 1916 - Bebra**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er nu nået Nat over et stykke ned i Thiiringen. Vi kom med et Godstog igår Aften fra Hannover og måtte nøjes med Pakvognen som opholdsrum, men der er der jo en Kakkelovn i, og det varede ikke længe, før vi fik sat ild på den, og den blev helt rødglødende. Togføreren sagde, at så længe han havde kørt i den Pakvogn, var der ingen der haft haft mod til at sætte ild på den. Og så for ikke at tale om god leje her helt godt an i Morgen og tænkte vi kunde straks køre videre; men sådan gik det ikke, nu skal vi først afsted i Aften kl. 8, så det er en lang Væntetid. Men det er jo ikke andet at gøre ved, man skal jo rette sig efter hvad de byder en, forhåbentlig kommer der en tid for os igen, hvor man ikke behøver at rette sig efter alle de Herrer. Nu vi må ikke klage her. Jeg var på Kommandanturen, de skulde anwise os Kvarter, og nu har de givet os Røde Kors Kvarter, som ligger tæt herved. Og der er der varmt, og man kan også få nok at spise. Ellers så det heller ikke godt ud, da vi har ikke mere end en halv Brød, og for ikke at tale om noget at lægge på det; men nu, når vi først når til E. igen, så er mine Pakker jo vist der, og Konov skal nok have besørget noget. Og Pengene har vi heller ikke mange af, da det jo næsten ikke er til at komme igennem uden penge, og så de høje Priser. Vi har nu heller slet ikke købt noget. Ja blot man da kunde have lagt alt tilside, og så drage hjem, ja hjem nu til Jul. Alle dem man ser har så travlt for at samle lidt sammen nu til Jul, og vi må nu ind i det Liv igen; men nu vi tåler det nok, blot man må beholde den Plads man har, og så komme sund og rask hjem igen.

Ja nu ikke mere i dag, slutter med mange kærlige Hilsener og Julehilsener fra Eders

Peter.

## Torsdag d. 21. dec 1916 - Frankfurt

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Pige!

Er nu nået her til Frankfurt inat, det var også en drøj Tur, da det er kold, og så har man ikke lejlighed til at få noget varmt at spise. Kl. 1 inat kom vi hertil og må vente til i Middag kl. 11. Nu kunde vi intet sted finde, hvor vi kunde varme og opholde os. Så fik jeg fat på en Oberkellner, som så lukkede III kl. Ventosal op, hvor det er dejlig varmt, og hvor vi endnu sidder.

Ja det er en hel Theater, når man er på sådan en tur, og du kan tro, vi har Næsen ordentlig fuld. Og var det ikke for vore kammeraters skyld, at de kan få deres Julepakke, så var vi ikke kommen til den tid. Nu håber vi dog at være morgen Aften ved Regt, og så få en hel del Post, fra min Kæreste. Nu ikke mere idag, da vi skal ud og lade om.

Med mangan Hilsener og Kys

din Peter.

## Fredag d. 22. dec 1916 - Bruchsal

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen kære Pige!

Er nu nået et stykke videre inat. Det går langsomt, men sikkert fremad mod målet. I Morgen tidlig håber jeg, at jeg er der. Jeg kom først kl. 2 fra Frankfurt, da alle Toge nu løber med et par Timers forsinkelse. Kl. 1 nåede vi hertil, og vi logerede os ind i Røde Kors, hvor der er en stor Sal, Soveplads til en 300 Mand på Sække. Og alt var også naturlig fuld. Da jeg vågnede så jeg til min store forbavselse, at min Hat og min Lommekniv var borte. En gammel Feldmøts lå istedet for. Nu havde jeg set den gode Mand, havde han dog kanske tænkt på mig. Det er udforskammet; men sådan er det jo her hos Preusserne. Nu skal vi vente her til i Eftermiddag kl. 4. Det er til at blive tosset i Hovedet over. Og så dette Køreri i Pakkevogne, sammen med Jernbanepersonalet; men der har jeg set en hel del, som jeg også vil fortælle dig. Overalt har de nu Kvinder i Jernbanetjænesten, og når du set det. Ja man kunde græde. Jeg tænkte straks, hverken du, dem derhjemme eller din lille Kæreste har grund til at klage. En fortalte mig, at hun udførte havde kørt i 43 Timer og så siddet oppe i Bremsen (du har vistnok set de udbygninger, de har på Vognene.) Brødkortene rakte slet ikke til, for ikke at tale om Kød. Overalt så man dem sidde og spise tørt Brød. Middagsmad kogt Roer eller Kartoffler med Salt. Ja lille du, det kender I jo ikke, og jeg vilde ikke håbe, at vi kom til at kende denne Nød; men vi har jo prøvet det adskillige gange, og du kan tro, det er ikke let. Vi havde temmelig meget Brød med, og vi har delt ud, så længe vi hverken har Brød eller

Penge; men nu - vi kommer nok igennem, til vi når Målet. Jeg var nu lige på Kommandanturen og har fået et stykke. Med penge er det også knap, da jeg jo har købt Julegave til dig og dem derhjemme, som du vel har fået nu. Om de nu er gode, ved jeg ikke, da jeg jo selv ikke har set dem. En ven, hvis Fader er Fotograf, har taget en plade i Marjanovka og sendt den hjem til forstørrelse. Ja det var alt hvad jeg vilde fortælle dig idag, nu skriver jeg, når jeg har nået Regt. igen.

Nu mange kærlige Hilsener og 1000 Kys fra din kære Peter.

Vi håber alle på Fred nu.

du også ??

Hils alle.

### **Fredag d. 22. dec 1916 - Bruchsal**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Nu er jeg nået et stykke videre, og nu lider det dog mod enden. Jeg håber, at jeg er der imorgen tidlig. Igår Eftermiddag gik vi først løs på Frankfurt, da alle Toge nu har så meget forsinkelse, men deri må man sig også føje. Vi kom hertil i Nat Kl. 1 og så har vi sovet i Røde Kors, det er en stor Sal, der kan ligge en 300 Mand på Sække, dække har vi jo selv med. Og vi sov også straks ind. Da jeg så vågnede, så jeg til min store Forbavselse, at de havde stjålet min Hat og min Lommekniv, som jeg havde under mit Hovedpude (Mantelen), og det er skreden ud, og så har en ikke kunnet stå imod. Men han havde ikke forglemt at lægge en gammel Feldmøts derhen istedet for. Så nu må jeg løbe rundt i sådan en, så længe jeg kommer til Regt. igen. Ja man kan ikke andet end ærgre sig over sådan noget. I Staden kan vi heller ikke gå her, vi kan ikke komme gennem spærren; nu, vi har jo heller ingen Penge, så det hjælper ikke noget. Vi har endnu et halvt Brød, så vi behøver ikke at sulte. Og når vi først når Regt. så er vi jo hjulpne, vi håber da at der er kommen Post an, ellers ser det ikke godt ud med vor Jul. I kan hilse P.H. Bejer, at jeg i nat kommer igennem Keflen nede ved Strassburg. Så vidt jeg husker var han dog der. Ja det er så alt hvad jeg har oplevet i de sidste 24 Timer, og jeg skal jo nok skrive, så snart jeg kommer an dernede. Nu går vor Post vel ikke så længe som til Rusland, da det jo er Tyskrigs-post .

Ja inden Brevet når Eder, har I vel fået min Julegave (mit Billede). Jeg ved ikke om det er godt, da jeg ikke har set det. En ven Rentsch, jeg har, sendte hans Billede hjem for nogen tid siden. Og han har taget en Plade, og den har hans Far forstørret. Morbror Peter har jeg bedt om 50 M. jeg ved ikke, om jeg skal betale ham dem igen. Men det var nu ikke nok. De kom mig på 68,50 M med forpakning og alt. Se det er grunden til, at jeg ingen penge har; men det vilde jeg ikke skrive før. Så du sender mig vel nogle lille Far.



Ja nu ikke mere idag, slutter med mange kærlige Hilsener

fra Eders Peter.

Hils alle derhjemme.

## **Mandag d. 25. dec 1916 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Eders Brev idag, og for pakkerne som jeg også fik idag, det er de første i Julen, det har jo været spærret lidt. Og tak for pengene som Konov hænter af i Eftermiddag. Han skulde til Kassemesteren, da de var på hans Navn, og han har også fået 35 M. hjemme fra. Ellers har vi det rigtig godt. Blot jeg er meget ked af, at I ikke har fået mit store Billede, hvoraf jeg kan se i Brevet, er det vel slet ikke kommen an, da Morbror Peter dog har været ovre Juleaftensdag. Og jeg har endda ekstra betalt indskrivningspenge og givet 3.00 Mark for pakningen, for at det alt sammen skulde komme til at klappe. Og Bentsch, hvis Far har lavet dem, er også meget ked af det, han vil nu skrive i aften.

Ja nu går det her som i Rusland, den ene dag går som den anden. Men man kan da bedre få tiden til at gå her, og i det hele taget her er meget at se. Om vi kunde købe noget ? Ja man kan købe meget; men ikke meget af det kan man bruge.

Det eneste er her i Soldaterhjemmet kan man få Middagsmad for 60 Pf. men så skal man forpligte sig en Uge af gangen. I denne Uge har vi nu fået Middag der hver dag, da det er Jul; men ellers blir det nok for meget, da man har en hel del at give ud til når man er undervejs, så skal man have kaffe og lign.

I Morgen var det er herligt vejr kl. 6, og så tog jeg min Cykle og cyklede til M. da det er et Kørere på de gamle Vogne. Og da jeg nu mente, at nu kunde Kusken da ikke tage fejl, så cyklede jeg forud; men Vognen kørte naturlig fejl vej, og jeg måtte Thelefonere i alle Himmelsretninger, før jeg fandt den igen. Det er blot gamle Ostpreussiske Bønder, og de er ikke rigtig med på dette her, det er dem for udrolig.

Nu kom Konov ind ad Døren leende med 50 M. Mange tak derfor, nu skal jeg have min Kammerat betalt.

Om I skal sende mere - ja I kan jo af og til sende som I synes om, så længe vi ligger her i Res. er det jo godt nok med en Skilling; men det vil vel ikke vare længe, før det er den gamle Sport igen. Men lille Mor pakkerne kan du nok spare lidt ved i denne tid vi er her, da det gør meget, når man engang imellem får lidt at købe, skønt det jo ikke er så meget værd. Ja nu ikke mere idag, imorgen skriver jeg igen.

Mange kærlige Hilsener og tak

Eders Peter Glædelig Nytår.

## Mandag d. 25. dec 1916 -

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for alle de kære Breve som lå til mig da jeg kom her til igår (Juleaftensdag).

Det sidste Brev jeg skrev var vist fra Preiburg, derfra kom vi kl. 5 om Efterm. d. 23. Dec og nu gik det over Rhinen ved Col-mar. I Colmar mente vi, kunde vi straks komme videre; men der måtte vi vente 4 Timer, og en hunger havde vi, men ingen Penge. Nå kl. 12 gik det igen videre, og kl. 2 var vi, hvor vort Regt. skulde ligge. Jeg syntes nok, det kom mig alt så rolig for, og rigtig Regt. var borte, der stod vi nu midt på Gaden og om Natten kl. 2. Hvorhen ? Så gik vi i et Vagtlokal, og der har vi sovet til morgenen kl. 7. De gav os et lille Stykke tørt Brød, som smagte udmærket, og så sov vi. De fortalte også, at vort Regt. var tre dage borte. Næste morgen (Juleaftensdag) gik jeg på Kommandanturen og fik at vide, at vort Regt. lå 11 kilom. derfra. De gav mig nu to Vogne, og så gik det løs efter Isenheim. En herlig tur var det. Solen skinnede, lidt Sne og slet ikke koldt, og så var det Jul.

Da vi kom her til blev jeg snart løftet af Vognen, Hurra råbte de alle Julemanden er her . Peter er her. Majoren er selv på Orlov og en anden gammel Major som jeg også kender fortræder ham. Han spurgte nu ud, og endelig kom jeg dog løs, og nu gik det, ja man kan sige ind i Herligheden. På et Slot ligger vi. Konow førte mig op på III Etage, og da han viste os vor Stue som vi deler sammen med en Feldvebel og 2 Underofficerer, vilde jeg ikke tro, at vi skulde bo der. Hver en Snehvid Seng B stole - Over hele Gulvet kostbare Tæpper - Malerier.

Ved Siden af har vi en lille Stue mere, hvor der står en Marmor Waskebord med et vældig stor Spejl for. Centralvarme - Elektrisk Lys - Ja og så et lille Skab som Konow lukkede op, og som var fuld af Breve og Pakker - og det var mig den bedste Julegave som jeg kunde tænke mig. Og så alle de kære pakker. Konow dækkede så op, og så blev jeg igen den gamle - og jeg må sige jublende glad. Og alle sagde nej du skal ikke bestille noget idag, da du har gjort nok.

-

Så forgik Dagen - jeg tænkte på Eder derhjemme - nu så vidt og nu så vidt. Kl. 6 skulde vi antræde til Juletræ - som en Leut. selv havde pyntet meget kønt. Alle var nu der og så sang vi til Klaveret Stille nat og en mere. Så holdt Majoren en lille tale, takkede for alt det vi havde gjort i det sidste forløbne Aar, og vilde ønske, at vi måtte næste Aar alle være sunde

og raske hjemme hos dem derhjemme. Så takkede han mig, fordi jeg var nået hertil til rette tid med Julegaverne, som nu hver fik. Det var jo kun småting. Jeg fik 30 Cigarer Chocolate og et stykke Honningkage. Så fik hver tre Glas Vin og vi sang en hel del Julesalmer til Klaveret. Og klokken tolv gik alle katolikker til Kirke. Og vi gik i Seng, og tænkte på Eder derhjemme. I Morgen kunde jeg sove så længe jeg vilde, men Kl. 8 kunde jeg ikke mere. I dag holdt vi så Juledag. Og den er jo snart som alle de andre, blot vi ikke bestiller noget. Og vi lever jo også helt godt idag, det vil sige af vore egne Pakker, da det ellers ikke giver meget. Ja det var nu om de to kære Juledage. Nu spørger I om så meget i Brevene som jeg skulde svare på, men det blir for meget på en gang. I skrev at I havde fået et Brev med penge og en foræring i, det kan jeg ikke rigtig forstå. -

Hvorfor jeg sendte mit Kors hjem. Vi bærer det jo ikke, vi bærer blot båndet, og hvad skal man så med det her. Ja, Majoren er nok glad over at han kunde komme hjem til Jul, og så at der har været lidt hjemmefra.

Nu er det med vore Breve, de bliver alle læst her af en Offz. og nu skal jeg skrive tysk, og må kun i det hele skrive to Breve om Ugen. Men jeg skal se, om man kan lave det anderledes. Men spørg ikke alt for meget i Brevene, og nævn ikke de Bynavne jeg ofte skriver. - Dette Brev går med en, der går til Hamborg. - Nu ikke mere i Efterm. kanske lidt mere i Aften.

Aften. -

Takker mangan gang for de to Breve, det fra Hamborg med Fru Majorens Brev. Nej I skal foreløbig ikke sende mig Såler, og kan I bruge dem, så tag dem kun, da jeg har nok nu. Jeg skal nok skrive Ludvig. Og tak for at I har sendt Penge af. Jeg kommer til E. imorgen, og der ligger de vist til mig. I skal foreløbig ingen store Pakker sende. Konow og jeg er igen sammen, og før var vi jo kun et par 100 m fra hinanden. Nu ikke mere i aften. Vi sidder ene to på Stuen, de andre er gået på besøg. Vi går snart i Seng

Underskrift mangler

**Lørdag d. 30. dec 1916 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

6. Juledag 1916.

Et lille Billede af vort Juletræ.

Fra venstre Obl. Grabovski, i midten Major Rrause, som fører Regt. så længe

Beerbohm er på orlov, og en ordonans Offz. L.D.K. Siebert.

Træet står i en Sal som kaldes "Det røde Salon".

Mange kærlige Hilsner sender Eder eders Peter.

### **Søndag d. 31. dec 1916 -**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Tak for din Pakke idag - den kom lige tilpas til Nytår. Vi har alle fire drukken Kaffe i aften, og jeg skulde hilse dig og sige at den smagte udmærket. Feldveblen mente, at den har du da ikke selv bagt, jeg spurgte hvorfor. Nu han mente sådan en Dame gav sig da ikke af med sådan noget. Så du kan se hvorledes de bedømmer dig her. Det er efter Billederne.

Jeg sidder ene i Aften. Konov er ved Brigaden, og de andre er alle på Besøg. Så nu har jeg det helt ene (i det røde Salon) og da det er Nytaarsaften har jeg tændt med 7 Elektriske Lys. Foran mig på Bordet mine Billeder opstillet. Og jeg sidder i en fin Lænestol. Ja når jeg må få lov til at komme hjem, så vilde jeg slet ikke ønske det bedre på de områder. Men der mangler blot en her hos mig; men hun skulde såmænd nok komme af sig selv hvis det var hjemme. Tror du ikke ?

Ja ellers har vi det helt godt. Alt går som det skal, nu har jeg da også fået mine Penge, så nu går det; men du kan ikke tro hvor det ærgrer mig med mine Billeder. Det mente jeg helt bestemt at de skulde komme an til Juleaften.

Ja jeg vilde have skrevet dig et rigtig langt Brev i aften; men jeg kan ingen Stof finde i aften, skønt jeg ved der er nok; men du ved jo hvorledes det er, oft kan man skrive side op og side ned, og oft kan man slet ikke finde et ord. Ja så imorgen. Sluttes nu med mange kærlige Hilsener og K. og 1000 Tak for det forsvundne Aar. Og Gud give og vi vil bede derom, at vi må blive lige så godt bevaret i det kommende, og må få lov til at komme hjem til Eder igen.

Din egen Peter

### **Onsdag d. 03. jan 1917 - isenheim**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Vil begynde på mit Brev i aften, i de nærmeste dage går der en af til Hamborg. Vi ligger nu her i Isenheim siden den 22. Dec. og nu kommer vi tilbage til Ensisheim igen, vi har blot været til Arbejde her i de 14 Dage, og nu kommer der et andet, og så skal vi ekciecere - eller rettere Komp. - da vi har ikke meget til overs med den slags ting.

Jeg har jo fortalt at jeg hver dag tager til M. efter Post, det er i Mülhausen, det er en meget køn By eller Stad. Der har Franskmændene været 3 dage og nætter 1914. Og man kan endnu se mærker af de hårde Gadekampe. Ved Kirken, som ligger så ene og uden Kirkegård, falder en straks en Grav i øjet, der ligger 4 Beboere fra M., de er bleven skudt 1914, da de var tysk-Fjendtlig. - Over alt er der Asfald Gader med Elektriske Sporvogne. Og så ligger Byen så kønt ind i et Bjærg, op ad Skråningen ser man Vinbjærgene. Ja det er en rigtig Vinegn, det er også snart det eneste man kan købe, og jeg vil hellere drikke Kaffe af Feldkøkkenet som den Vin de byder folk på. Den er så sur. I skrev at Søren Møller kunde købe noget, ja det er jo meget kård på, hvor man ligger, og hvor Inf. ligger (tæt bag forreste Linie om man også er i Res. så er der ikke meget at hænte. Artilleriet har altid bedre Chance for at få noget. Jeg har skrevet til Søren, og er han der, hvor I skrev, så er det ikke langt herfra - så vil jeg tage hen at besøge ham engang; men jeg skal jo først være sikker på at han er der. Det er kun to Timer med Banen.

I dag har jeg ingen Post fået. Det går ikke så godt med Posten hertil som til Rusland, men det kan jo komme. Får I det mere regelmæssig. Det er sandt, Russerne har beskudt Marjanovka, Steinse og Jelovka, alt skal ligge i Grus, det var på tide, at vi kom bort.

### **Torsdag d. 04. jan 1917 - isenheim**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen lille Pige!

Vil i Aften begynde på et Drev til dig, da der rejser en til Hamborg en af de første dage - (kunde jeg have rejst med - ikke ?) Vi ligger nu her i I. siden den 22. - 12. og skal nu den 5. Jan tilbage til Ensisheim igen. Vi har været her til Arbejde i de 14 dage. Hvorlænge vi så blir der, ved man jo ikke. Jeg kan jo fortælle at jeg hver morgen tager efter Post i M. det er Mülhausen, det kan du vistnok finde på Kortet. Og kan du finde mere kan du se efter vejen jeg tager. Bollweiler Pulversheim. Det er bare kønne Byer, og om Sommeren må det være en hel fornøjelse at færdes her. Jeg sagde også til Konov - herved vil jeg lave min Bryllupsrejse - vil du med ? Nå ja ellers kan man da ikke kalde det en Bryllupsrejse - vel ? Nå ja der er jo længe til - ikke ? Du mener nej det ved jeg. Jeg ved ikke om jeg har fortalt det. Ham som var med i Hannover - hans Kæreste havde sagt til ham. Ja hvis det nu blir Fred i Jan. så er vi to gifte næste Aar. Jeg syntes det var temmelig meget sagt, synes du ikke. Jeg tror ikke jeg vilde svare ja på det med det samme. Nu, du spørger mig jo heller ikke om det - du vil jo dog først ud at tjæne - en stor Løn - ikke -. Du jeg har tænkt over det i den sidste tid, - nu ikke spørg mere - at du ikke har let ved at finde en passende plads, og jeg vil også råde lidt med der, ellers går du og får for meget arbejde, og så ved jeg besked. Havde du ikke lyst til at komme til Byen et halvt Aar, der gives der dog pladser nok, som var passende for dig - det er dog mest om at komme ud, ikke - og vil du have mere kunde det vel lige så godt findes der. Der er dog så mange gode pladser også der. Og jeg synes altid, at noget nyt, det er mere morsomt, noget som andre ikke har prøvet, har jeg netop mere Lyst til. Og alle har været

hos M. Skau Semmested, og jeg ved ikke hvor nu alle de gode og berømte pladser er - kunde du ikke sige, nu vil jeg netop prøve noget helt nyt noget. Du kan da se, da jeg tog plads efter Bladet, da syntes de alle, det dur da ikke - dem der averterer i Bladene kan ingen folk få, og det gik da udmærket. Og jeg tror man har også helt godt af at være et halvt Aar i Byen. Der kan man se både det ene og det andet, og der lærer man at skælne imellem det, og det får man aldrig rigtig lejlighed til på Landet.

Ja det kan jo godt være at du siger, nu sætter du mig Fluer i Hovedet min Peter; men så smæk dem bort igen, så tager jeg det tilbage igen.

Det skal du ikke bryde dig om, jeg har jo heller aldrig spurgt dig om, hvor jeg vilde hen. Men tilbage til det første igen, du skal have en plads, hvor du ikke behøver at bestille meget. -for dit Loftskammer. Så hver gang du kommer derop, og du står op går i Seng eller lign. at du kan se mig i større målestok; men det må jo dog komme i nær fremtid. Han har skrevet Du det var egentlig godt, at jeg ikke fik min forlovelsesring med sidst; der er nu kommen en Befaling, at de må ikke bæres enten de er gift eller forlovet; der skal spares på Guldet. Dem der er gift, for dem har de lavet det lidt bedre, de skal sende de rigtige Ringe hjem, og så får de en Jern eller hvad det er, og derpå står det ord - Gold gab ich für Eisen im Jahre 1914 - 16. Og var jeg ikke her ved Regt.Staben, havde de også nok taget min den lille (Venskabsring) Ja kan du huske, da jeg gav dig den første ring - det var jo også en Sport. Og du gav mig dit Billede, det var jeg så glad ved, jeg har beset det mangen gang oppe på Loftskammeret. Det var fra Skibelund tror jeg, du sidder på en Stol i en hvid Kjole. Og det har jeg altid været meget besorgt om; men da jeg kom i Laz. gik jo alt tabt hvad jeg havde. Blot dog mit Billede snart vilde komme an, det var bestemt hans Far igen.

## Torsdag d. 04. jan 1917 - isenheim

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Nu er der igen gået 2½ Timer, og jeg vil nu blot fortælle, at vi i morgen nat tager herfra. Jeg

tænker nok jeg tager efter Post imorgen tidlig og så kører lige dertil. I nat kommer Majoren igen tilbage fra orlov - det er også bedre - det klapper alt bedre - han er jo nok streng; men jeg tror det er bedre som til den anden side. Det er ikke for det, at der er bleven noget bedreven. Men hos os er det sådan, at vor Feldvebel driver Understaben og den gamle det hele, og Feldveblen har ingen rigtig Støtte i ham vi har haft, og I kan tro, der er allehånde at tage vare på; men vi hjælper jo også alle så godt vi kan.

I dag har vi haft et herligt vejr. Det var en hel fornøjelse imorgen at tage efter Post. Men alligevel måtte jeg ærgre mig over Kusken. Og var Far med, tror jeg også han havde gjort det. Alt muligt interesserede ham, så han forglemte at køre. Tømmen hang mellem Benene på Hestene, og en trak slet ikke og den anden trådte alt - Ja når man selv kan køre, kan man

ikke andet end ærgre sig over det; men jeg siger aldrig noget, blot når de ikke kommer til tiden. Det er jo ikke at forlange, mange har måske kun kørt med Stude eller slet ikke kørt før Krigen, så de kan jo ikke spille Herskabskusk.

Der var lige en her og fortælle at vor Oberleutn. vilde have, at jeg skulde med til Banen nu ind efter Majoren - det er jeg nu ikke ret med på; men det blir der jo ikke spurgt om, nå det er jo heller ikke så slemt i Lukket Vogn. Konov kan bedre i denne tid - han har ingen Depot, og nu har han blot Feldveblens Stue at holde i orden, og det er ikke så slemt, da han ikke er så fordringsfuld, men jeg er ikke meget ude om at være Tjæner, jeg vil hellere beholde den Posten jeg har.

Ja nu ikke mere i Aften, nu skriver jeg så snart vi er kommen til E. igen. Vi kommer ikke i de gamle Kvarterer.

## **Mandag d. 08. jan 1917 - isenheim**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

God Dag igen. Nu er det en lille Spring fra 4. - 8. men orloveren er ikke kommen afsted, og der er passeret en hel del siden. Altså den 5. Jan. kom vi til Ensisheim, blev der til den 7., kom så til Isenheim i vore gamle Kvarterer igen. Nu vil jeg så begynde med fra den 5. Jan. I Ensisheim kom vi i Kvarter i en lille Bakeri, vi havde hver vor Seng, så galt med Federmadraser. Vi har det nu også bedre, siden vi bliver regnet til ByroPersonal, og Feldveblen sørger altid først for os. Nu på engang skulde vi så tilbage til Isenheim igen. Vi skulde i Stilling, vi kom ikke i Stilling, og vi bliver heller ikke længe her i Isenheim, jeg tror det går videre imorgen. Hvorhen ved vi ikke. Ja de spiller Bold med os her. I Morgen har jeg lagt en vejlængde tilbage på 54 Kilom. Har du lyst til at høre navnene på Byerne, Isenheim over Ungers-heim - Røderheim - Ensisheim - Wittenheini - Rødlichsheim -Kingesheim Weilheim - Miihlhausen - tilbage over Pulversheim - Schonheim - Bollweiler Isenheim. Det er mærkeligt det er næsten altid med heim. Ja vi vilde ellers hellere blive her; men det er ikke noget at gøre ved. det i Rusland var med ski. Ja de spiller med ...

Ja det bliver en lille Dagbog du far på engang, og jeg vil nu skrive lidt hver dag, sålænge jeg har lejlighed til at få Brevet bort.

Isenheim d. 8. Jan. 1917.

God dag igen! Ja det er en lille spring nu fra den 4.af; men jeg har ingen lejlighed haft til at få Brevet afsted. Vi kom den 5. Jan. til Ensisheim, havde helt gode Kvarterer - det sørger vor Feldvebel altid for - for os der hører til ByroPersonalet. Men den 7. kom vi allerede hertil Isenheim igen, i vore gamle Kvarterer. Grunden ved vi her ikke.

Og her blir vi heller ikke længe, måske imorgen går det videre. Hvorhen ved vi ikke. I dag har jeg gjort en lille tur på Cykle på 54 Kilom. Nu skal I høre Byerne. Isenheim - Ungersheim - Rødersheim - Ensisheim - Wittenheim - Rødhifheim - KingerBheim - Weilheim - Mulhausen tilbage over Pulversheim Schonheim - Bollweiler - Isenheim. Det er altid med heim her, som

Endnu et par ord. Jeg vilde ellers i Seng; men tilværelsen er snart for smuk til det; men Sengen lokker også så igen; men så kommer du også igen og igen - fortæl mig da lidt mere. Ja jeg har så meget at fortælle dig; men man har ingen rigtig ro til det, når man ved, at man kan rykke af i hvad Øjeblik det skal være. Jeg kom til at tænke på Morbror Peter. Han sagde eller skrev også, at når vi to engang fik lov til at bo sammen, vilde det være godt at komme hen at se til os, da jeg så altid så lyst på alt og havde let ved at få det til at ordne sig - (hvor ved han det fra) ? Og du havde alt i orden, det havde han set da de var ude hos Eder nu. Ja de inspicerer os, kan man forstå - nå lad dem, vi skal nok klare alt, når vi først kommer så vidt. Ja jeg må virkelig le af dig og Signe. Jeg kan godt forestille mig, hvad I fortæller hinanden, når I går derhjemme - om udstyr og Eders Kæreste, hvem der får de meste Breve og lign. Du kan jo vise Signe dette Brev, om hun også får så lange Breve. Hun skulde jo egentlig have dem meget længere, da han dog har mere tid, lejlighed og Stof som mig, der blot kan fortælle Krigshistorier. Nu, de er jo heller ikke så vidt som vi to. De skal jo være mere forsigtig med hvad de skriver for ikke at støde hinanden. Den tid ligger jo bag ved os. - Nej nu ikke mere i Aften, nu går jeg i Seng. Konov sover over en Time. God nat min Pige.

## **Mandag d. 08. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Nu vil jeg endelig gøre mit Brev færdig. Vi har det rigtig godt efter Forholdene, blot forplejningen er ikke rigtig god endnu; men det kommer nok. Nu vil jeg så gå lidt tilbage og begynder ved Ensisheim. Vi blev forladet i E. og havde en lille Banetur på 7 Timer og landede i Waldighofen en lille By. Der lå vi som jeg skrev i en Skole i to Dage, det var jo en Sport. Så kom vi i Stilling, vi kom til Feldburg også en lille By, som ikke er beboet af Civil, vi ligger på et Slot eller Kloster. Vi ligger her lige tæt ved Grænsen til Schweitzen, det skal være helt morsomt at se, der står de Grænseposter i deres Fredsuniform og her er alt alvor; men det skal jo være sådan.

Ja jeg tager endnu hver dag efter Post; men nu er det da ikke så langt som til M. Og så kan jeg sove længere om morgenen. Vi står op kl. 6½, og kl 11 tager jeg først afsted herfra. Det er ikke helt let med Posten nu, alt blir revideret; men man kan jo nok få det ordnet endda. I



må aldrig skrive Bynavnene helt ud, når jeg har skrevet dem hjem, blot med begyndelsesbogstaven, da mine Breve blir jo også kontrolleret. Kan I ingen Breve lade gå uden om, med orlover der tager sydpå eller lign. Ja nu vil jeg slutte for i Aften, da Brevet skal bort om et par Timer. Sluttes nu med mange kærlige Hilsner fra

Eders Peter

### **Mandag d. 08. jan 1917 - isenheim**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

God dag igen! Ja det er en lille spring nu fra den 4. af; men jeg har ingen lejlighed haft til at få Brevet afsted. Vi kom den 5. Jan. til Ensisheim, havde helt gode Kvarterer - det sørger vor Feldvebel altid for - for os vi hører til Byro-Per-sonalet. Men den 7. kom vi allerede hertil Isenheim igen, i vore gamle Kvarterer. Grunden ved vi her ikke. Og her blir vi heller ikke længe, måske imorgen går det videre. Hvorhen ved vi ikke. I dag har jeg gjort en lille tur på Cykle på 54 Kilom. Nu skal I høre Byerne. Isenheim - Ungersheim - Rødersheim -Ensisheim - Wittenheim - Rødhifheim - KingerBheim - Weilheim -Mulhausen tilbage over Pulversheim Schonheim - Bollweiler -Isenheim. Det er altid med heim her, som det i Rusland var med ski. Ja de spiller med os her i Westen; men vi holder nok ud på de Veje, det er jo kun det halve, som vi har prøvet i Rusland .

Ja det blir snart en hel dagbog I får her på engang; men jeg har ingen lejlighed haft til at få Brevet afsted; men så får I det alt på engang. Ja ellers er alt vel. Jeg sidder helt alene. Konov sover, og de andre er i Soldaterhjemmet. Jeg har lige lavet et stykke Brød tilrette til i morgen på vejen efter Post. Og nu går jeg også til ro.

God nat Eders Peter.

### **Fredag d. 12. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

.Kærlige Hilsner sender dig to gode Venner

Konow og Peter

### **Fredag d. 12. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Pige!

Tak for dit Brev igår og idag. Nu er vi kommen ud af det røde Salon, kan du tro, vi ligger alle i en Skolestue; der er både Pulte og "storker" som Uffe og jeg nok kender. Og der ligger vi en 50 mand i Høvlespåner; men i morgen går det videre igen - ikke langt herfra, og der skal vi få Kvarter for længere tid men hvem ved, hvad de regner for lang tid. Jeg vil erklære dig alt i den lange lovede Brev, du skal nok få den; men du skal blot vente lidt. - Og du har 8 dage at bestille, før du får den læst, tror jeg.

Jeg har også fået brev fra Uffe, han mente også, at han kom tilbage igen. Og efter hvad han skriver, at Leutn. har tæmmelig indflydelse på Batl. så tror jeg det også. Ja nu ikke mere i aften.

Slutter med mange kærlige Hilsner og 1000 Kys

din Peter

Feldpostbrief :

Frl. Trine Gad Roagger

Kr. Hadersleben

Schl. Holstein

S.B. Inf. Reg. v. Hindenburg, 37-

### **Fredag d. 12. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Eders Brev og pakke igår. Vi er nu kommen et stykke længere mod syd. Vi blev forladet den 9. Jan. og kom her til igår. Her ligger vi i en Skole - alle mellem hverandre, det er ikke som i I. eller E., men her blir vi heller ikke så længe, imorgen går det videre til F. som skal blive vor Kvarter for en længere tid, og der skal det være helt godt. Nå I kan tro det er en Sport her i Skolen - vi ligger omtrent 50 mand rundt om på Gulvet om natten i Høvlespåner, det er ikke i det røde Salon; men når vi blot kan blive længere tid der, hvor vi kommer hen, skal alt nok blive bedre.

Jeg har også haft et Kort fra Søren Møller, han ligger ikke langt herfra; men vi kan ikke komme sammen foreløbig, da han mente, de kom bort. Ja det er næmlig dem vi løser af - hans Troppedel. Og Uffe er bleven afløst, ja forhåbentlig kan hans Leutn. indløse ham igen.

Nu ikke mere i Aften; mere i et langt Brev som snart kommer. Mange kærlige Hilsener sender Eders Peter.

Tak for de 25 Mark som jeg nu lige fik.

### **Lørdag d. 13. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders kære Pakke idag, det var fire ialt - Konov fik også en. Nu er vi altså kommen i vor ny Kvarter, op; vi har fået en hel god Stue. Vi kom hertil kl. 8 imorgen og måtte vente til de andre Tropper var borte. Og de havde ikke helt let ved at komme bort, da de er her, siden Krigen begyndte. Ja det er ikke som os. Og her er alt indrettet på det moderneste. Der er Soldaterhjem - Casino - Festhal med Byne til Theater og overalt Elektrisk Lys og lign.

Vi har en Stue sammen med 2 mand, og hver mand har en Seng, om ikke den bedste, så har vi i Rusland ikke kendt de forhold. Lige over for os ligger Byroet, så vi kan ikke forlange det bedre. Ja vi har meget at takke vor Feldvebel for og ikke at forglemme den gamle, men vi gør jo også vore Sager, og ingen kan sige os noget efter.

I går traf jeg Majoren på vejen, han spurgte om jeg havde hørt noget fra Bromberg. Jeg sagde jeg havde modtaget en Julehilsen gennem dem hjemme. Så spurgte han om jeg vilde gøre en tur til Bromberg igen - hvis det engang passede. Ja det vilde jeg jo nok. Jeg vilde jo hellere have været hjem; men det kan man jo ikke sige alt, hvad man tænker, og man skal jo skælnne imellem Privat og Tjænstlig. Og jeg får også nok min orlov engang, jeg er jo heller ikke på rad endnu.

Jo jeg tror nok jeg får alle pakker, numrene følger helt nøje efter hinanden.

Ja nu håber vi, at vi kan blive her en tid lang, og nu kommer det vel også til at klappe igen med Posten, nu skal jeg nok blive flittigere til at skrive igen.

Ja i Aften får I ikke mere, da vi ikke er helt indrettet endnu.

Slutter nu med mange kærlige Hilsener og tak.

Eders Peter.

## Lørdag d. 13. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Pige !

Tak for dit Brev igår.

Nu er vi kommen i det nye Kvarter, som vi kalder Standkvarter, og forhåbentlig ret længe. Vi bor på et lille Slot; men ikke som i I. men man må ikke laste det. Vi bor på anden Stok med 4 mand, og vi har både Elektrisk Lys og hver en Seng - Kakkellovn og alt. Og så ligger vi lige over for Byroet som også er næmt, da vi dog der har det meste at gøre. I går traf jeg Majoren på Vejen, og han spurgte om forskellige ting - blandt andet om jeg snart vilde gøre en lille tur igen til Bromberg, da Fru Major havde forespurgt, hun syntes nemlig, at jeg var en prægtig Karl - du også ikke ? - Og nu har jeg tænkt over på det. Jeg vil nu se hvorledes det er med orlov hjem, kan det ikke lade sig gøre, så kunde du da tage en lille Tur til Berlin, så tager jeg også orlov dertil i et par dage, du behøver jo ikke at fortælle det videre endnu; men det er jo blot en lille forslag. - Hvornår det nu bliver ved jeg ikke; men så alt nærmere. Ja i aften får du ikke mere, da vi ikke har alt indrettet endnu; men nu vil jeg være flittigere med at skrive, og nu skal du nok få din Post igen som før. Nu mange kærlige Hilsener og Kys  
din egen Peter.

## Søndag d. 14. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Pige!

Tak for dine to Breve idag.

Vil i Aften sende dig et lille Brev igen, da du vel har en hel del tilgode, ikke ? - Og så med alle de spørgsmålstejn. Du mener det var en grov bøvl at sidde og tænke på Hestene hele tiden, når man kørte, og at det vel var derfor Far og jeg ikke sagde meget når vi kørte. Det er vel en af Mors -ikke ? Jeg skal jo svare dig, og vil svare med, at det er af Sundhedshensyn, at jeg gør det - så får man ikke så meget kold Luft i munden, og som man kan blive forkølet af - forstår du ? Kom du nu igen.

Det var jo en grulig Historie med Signe og Asmus. Nej, det syntes jeg ikke om, og det vilde have gjort mig ondt, hvis det havde været sandt. Jeg kan helt godt lide Asmus, men jeg kan komme ud af det med alle Mennesker, i fredstid og nu; men jeg tror ikke, jeg kunde gå

sammen med Asmus ret længe, før det kom til noget. Men Signe er jo også allerede bortlovet, så der er ikke noget at rokke, tænker jeg da ikke. Og så kommer den anden af P.G. Døtre - hun er jo også bortlovet - eller ihverfald da ikke helt fri mere. - Du kunde jo egentlig prøve ham for en lille tid. - Jeg tror det kunde lade sig gøre fra hans side - tror du ikke ? - Nu siger du vel, det er en underlig Peter jeg har - ja du kender ham jo. Ja dit store og lange Brev har jeg ikke afsendt endnu; men nu kommer det dog snart. Der er en hel del at læse kan du tro - jeg skriver lidt hver dag omtrent. Så du kan nok tænke det må blive et langt Brev.

Ja nu har jeg ikke mere for dette Brev - det andet går under G. eller i vort Sprog "h "

Så slutter jeg i Aften med mange kærlige Hilsner og 1000 Kys din egen Peter.

Har i dag fået et Brev og pakke fra Asmus Rahr, kan du forstå det ?")

God dag igen - min lille Ven . '

Nu begynder jeg på det lange Brev igen, og vil nu gå lidt tilbage. Vi blev forladet i Ensisheim og kom over Mühlhausen til Waldighofen, hvor vi blev indkvarteret i Skolen, som jeg jo har skrevet. Og så kom vor hele Regt. i Stilling, og vi måtte til en lille By, som hedder Feldburg, hvor vi nu ligger. Der er slet ingen Civil Personer i hele Byen, da det er helt tæt bag Fronten, og vi må ikke lade os alt for meget se om dagen. Det var vist også på tide, at de andre kom bort, da de lå her siden Krigen begyndte, og så har de vistnok haft temmelig meget omgang med Civilbefolkningen. Mangen har før de nu tog afsted gjort Krigsbryllup. Man kunde også se, de græd overalt da de drog af; men det hjælper jo ikke meget. Ja de har drevet det temmelig vidt. Alt er jo indrettet, så at man slet ikke kan fortælle det, og så i en lille Stad tæt herved har de i det sidste Aar gjort det sidste som endnu manglede dem. En for de Herrer Offiz. og en for de Menige, næmlig en såkaldt "fri Hus". Der var en 30 - 50 Damer i hver siges der, og alt var tidlig og silde optaget. De har nu alle fået deres Afsked. Divisionskom. skal have sagt, at dem vilde han alle sende i en Munitionsfabrik; men de fløj nok til alle 7 sider. Jeg har set et par af dem på Gaden, jeg kan ikke forstå, at de kan have lyst til at give sig af med sådanne Kvinder. Sminkede og udstyrede som Prinsesser; men hver har jo sin smag.

Ja se det var alt idag, nu lever vi snart som i Marjanovka; men det er vi jo vant til. Så nu slutter jeg i Aften med et kærlig Godnat Kys på din lille Mund.

din egen Peter.

## Søndag d. 14. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev og pakken med Kage - den skal vares til i morgen til Kaffe, da vi ingen Brød har haft idag og får først imorgen Aften. Det er ikke ret i orden endnu, men det kommer vel. I Aften har vi besørget os et par Kartoffler og så først kogt dem og så sammen med en af mine Doser i panden, det var udmærket. Og på den måde kommer man igennem. Ellers er alt helt godt, vi har også lidt Sne her nu, vi ligger også så højt oppe i Bjærgene. Så når jeg kører ned i en lille By om Morgenen efter Post, der er ikke det mindste Sne.

I går fik jeg også et Brev og en Pakke fra Asmus Rahr, det kan jeg ikke forstå, de har da aldrig sendt hverken det ene eller det andet før.

I Aften har jeg været lidt oppe i Soldaterhjemmet, det er nu frisk indrettet af vort Regt. Det er helt morsomt at komme derind, så oplyst er det af 6 store Elektriske Lamper, og så er væggene behængt med alle mulige Billeder, som Soldaterne har skænket, da de lå her.

Det eneste hvad man kan få er sort Maltkaffe; men det smager udmærket. Så sidder man der og ryger Pibe eller Cigar og holder Snak eller skriver. Jeg foretrækker nu at skrive på vort Regt. Byro, der er det mere rolig.

Mor skrev idag, at gamle Rønn slagtet - ja hun var jo også 24 Aar gammel, så hun kan nok holde Søndag. Og så har I solgt en Hest mere, jeg ved ikke rigtig hvad det er for en. Ja kunde man blot komme hjem og arbejde med de dejlige Heste igen. Men den tid kommer jo også nok med Vorherres hjælp. Ja nu vil jeg slutte for i Aften, også vil jeg gå i Seng, ja det ord er snart bleven helt fremmed for en. Nu mange kærlige Hilsener til Eder alle

Eders Peter.

## Torsdag d. 18. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev i dag.

Jeg har det rigtig godt er sund og rask. Vi ligger endnu i F. og håber at blive her en længere tid; men det bestemmer man jo ikke selv. Far skrev om Hestene, nu har I ellers ikke for mange Heste mere; nej det synes jeg nu heller ikke, at den lille gule Hest skal bort, men det er jo ikke som i Fredstid, at man selv kan råde for det. Er der nogen bestemmelse for hvor mange Heste I må beholde ? eller kan det hjælpe noget når I angiver, at I ikke kan få

arbejdet gjort i Foråret, når de tager dem bort. Ja den gamle Rønne var jo også 24 Aar, så hun har gjort det helt godt. Det er nogle grulige Priser der betales for Heste; men det er jo blot Pengene, som ikke er så meget værd mere. Før da kunde man komme vidt med 10 M. nu er det kun som før en daler. Og på os tænker de ikke, at vi skal have mere Løn; men det går jo også sådan. I dag var der en i Pfist en Stad ikke langt herfra, og han købte mig et par Pantofler, som vel før har kostet 1,20, nu 4,00 mark.

Jeg har også i de sidste dage haft et lille Brev fra Hans Nissen, hvor han ligger ved jeg ikke rigtig, han har det ellers godt. Og Thorvald Daus Feldbrev i Hejmdal har jeg også læst. Jo jeg får Hejmdal som før, og nu i denne tid har jeg rigtig god tid til at læse den. Jeg har kun 6 Kilom. efter Post, og det hele tager kun 3½ time. Jeg har også en hel del at besørge der, man skal sende Penge af for Offz. hænte Lønning for dem, man skal på Intendanturen. Jeg har også så tit sagt, måtte jeg have de Penge for dem jeg har underskrevet, behøvede jeg ikke mere. Ja det var alt hvad jeg havde i Aften. Nu vil jeg sende en lille Prøve, som jeg havde tænkt Far skulde gå til Amtsforstanderen med og foreligge. Jeg ved ikke hvem det er; men er det Eriksen, så tænker jeg nok han gør mig den tjeneste. Det behøver jo ikke at være nu, det kan jo vente til der gives Lejlighed. Nu mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

Ansøgningen kommer næste gang, det blir for sent i Aften at sætte den sammen.

God rolig Nat.

### **Torsdag d. 18. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Egen lille Pige.'

Har ellers intet Brev fået idag, og jeg ved ikke om du har det lange Brev fordøjet; men alligevel vil jeg sende dig en lille Hilsen. Jeg har det rigtig godt, nu har vi det helt hyggeligt indrettet igen, og nu er alt snart i de gamle gænge igen.

I går har jeg skrevet hjem at de skulde besørge en Rejsetil-ladelsesbevis for mig, da det så vist kan lade sig gøre at komme hjem på orlov; men ikke endnu da, nej i Febr. eller Marts, før kommer jeg ikke. Forstår du. -

Nu er jeg kommen i tanker om, at det kanske er bedre at jeg selv i en Militærisk tone beder den høje Herr Amtsforsander om det. Jeg skal nok lægge ham Sagerne klar - ja jeg mener ikke just, at jeg har en lille kæreste og lign. - Ja det er jo helt morsomt at komme hjem på orlov; men det er jo kun så kort; men nu, efter denne tid håber vi på en anden. En tid hvor vi ikke behøver at spørge om orlov. Du mente at du vilde længes efter mig, om jeg også kun var en halv dag borte - ja du er nu en hel fordringsfuld lille kæreste. Men det var dog bedre end til den anden side, ja jeg skal nok komme hjem til dig, og ikke blive alt for længe borte ad

gangen. Jeg tænker slet ikke, jeg kan komme bort fra dig, du vil vel holde mig fast, jeg kender dig jo; men så vil jeg narre dig - må jeg det ? - Nå vi skal nok komme om ved det - tror du ikke ?

Kan du huske da jeg var hjemme og jeg kom ud om Aftenen, da var det altid din skyld, at jeg kom så sildig hjem, og at J.M. Hestefolk rykkede sildig ud på Marken. Nå ja jeg kan jo tage en lille stykke af skylden - du det meste - Ja nu vil jeg slutte for i Aften - Konov mener at du ikke er færdig med det lange Brev endnu.

Slutter så med mange kærlige Hilsner og Kys fra

din egen Peter

### Lørdag d. 20. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders to kære Breve i dag. Jeg har det rigtig godt og vi er sunde og raske. Tak for Pengene som I har sendt af, jeg har jo ellers endnu; men så kan man jo samle lidt sammen. I skriver om de store Gilder de holder i Vodder, ja de tænker nok ikke meget på Krig mere, og sådan går det vel mere steder; men lad dem, vi er tilfreds med vort Brød, og om vi også oft hverken har haft Brød eller andet, så har vi aldrig lidt så meget sult, at der er nogen død deraf. Man kan jo nok sige, når man hører og læser det, at det kan krænke en; men har man kun det tørre Brød i dag, så håber man på lidt mere i morgen. Og at Morbror Peter er kommen af med hans Karl, ja det kunde jeg nok mærke, at Jens var en farlig Karl; men Morbror Peter kan vel ikke se det. Nej lille Mor, det må du ikke sige, at nu er du på rad, da Onne Jes og Onkel H. Lassen er borte. Det var dog ikke af alderdom, de gik bort. Og det har altid været mit ønske at leve sammen med Eder så længe, at I har set Eders Barn selvstændig og i Eders Fodspor. Og det giver Gud os også nok Lov til. At Krigen har taget meget på alle, det tror jeg; men man må ikke se alt for mørk på det. Altid tage en dag ad gangen, og ikke tænke på hvad der kan komme i Morgen. Så er Frits Bejer også indtrådt nu - og til en Thelegraf Afdeling. Ja jeg vil jo ikke sige noget; men nu ved jeg nok hvad vej han har været på, og nu er det, om han kan holde sig oppe på Bjærget, jeg tror at han gjerne kan styrte ned nu, og med et er han Inf. Men nu skal man jo først se tiden an. En forklaring vil jeg ikke give her. Jeg tænker, der er forskellige der tænker, så nu har vi vor Løn og er af med ham. - -

I skrev om Anders Riber, at han vistnok gjerne vilde have en, og at det nu var kommen i Krigen. Ja det er nok ikke den eneste, jeg ved ingen hjemmefra; men jeg kender mangel, som er af nød gået over til Spiritus. Det kunde nu aldrig friste mig. I denne tid hvor jeg kom til Mühlhausen og havde lejlighed til det, da det gives i større Målestok, da kan jeg sige at jeg



ikke har givet 1 Mark ud til Alkohol. Derimod kender jeg de steder, hvor det gives noget at spise; men de er knappe nu over alt. Men så har jeg Mors pakker.

Det er jo nogle grulige foster der bliver lavet derhjemme nu, de er jo snart ved at overgå os Soldater i at besørge. Nej Mor det må du heller ikke sige, at du oft kunde ønske dig, at jeg var på Bakkely. Og om de også går nok så tilfredse derhjemme, dem som har deres på den anden side. Jeg tror i dem er der noget, der siger hver gang når de hører ordet "Fred" "også os". Jeg må tilstå, at jeg går her, om jeg også har meget at tage vare på, så er jeg så glad og så tilfreds. Jeg er glad for hver Dag eller Aften, da jeg kan sætte mig hen og skrive hjem og til min Trine, at jeg har det rigtig godt. Og skulde der også komme en dag, som vi ikke vil håbe, som Uffe at man skulde gå i Komp., så vil jeg endda ikke bytte med dem derovre. Jeg er bleven ført ind i denne Krig, og er det Guds mening, at vi skal have lov til at komme hjem igen, så skal han nok føre os hjem. Og kommer vi ikke alle hjem igen, så har vi gjort vor Pligt, og ingen kan pege en Finger efter os.

Jeg sender i Aften en lille Afskrift af min ansøgning til Amtsforsøgeren. Men det er ikke meningen, at han skal have den, den kan du jo tage med i Lommen. Og du skal blot spørge om en Tilrejsetilladelse at jeg ikke er Fanflyhig ferdagt eller tiltænkt derfor.

Majoren er ikke meget hjemme i denne tid, han er hver dag i Stillingen, og altid til fods. I går traf jeg ham, da jeg kom fra et Batl. Han sagde Marsk nu er jeg snart træet. Så spurgte jeg om jeg ikke skulde bestille Vognen - nej mente han. Din Mor har sendt så mange gode Sager, og jeg er bleven så tyk, da jeg var på orlov, og det skal forsvinde igen. Og så løber han nu fra Morgenen kl. 7 til om Aftenen uden at han får noget at spise. Ja nu vil jeg slutte for i Aften.

Mange kærlige Hilsener sender Eder alle Peter.

Jeg har fået en Pakke fra Ludvig Johansen i dag. Jeg har sagt tak for den.

## Lørdag d. 20. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Pige !

Tak for dit Brev i dag. Jeg vilde ellers ikke skrive til dig i aften; men nu er jeg lige ved det, og du skal jo nu helst have en lille Hilsen hver gang jeg tager et stykke Papir og Kovert. Du mente alle de andre kunde sagtens, de havde deres Kæreste så tæt ved, at de kunde tage hen og se til dem. Ja men hvad så dem som har mistet dem for altid. Ja jeg ved jo også nok, at du er på samme mening som jeg, at vi må være glade og taknæmlige, for det vi har det, som vi har det. Jeg tror nu ikke at der er mange af alle dem som så oft får Brev fra deres Kæreste som min Trine - tror du ? - Skulde vi få lov til at være sammen engang, så vil jeg tage en hel Vinter af, til at læse alle de Breve som du har fået fra mig. Ja du skal da sidde ved siden af og

forklare og - Jeg kan jo ikke byde dig dem, som du har sendt mig, da jeg ingen Stue og ingen Komode har og heller intet Blåt eller rødt Silkebånd har at binde dem sammen med. Det synes jeg er så morsomt, at du har alle mine Breve sorteret liggende oppe i dit Værelse. Og så alle de Billeder, ja Billeder har de vel nu mere hjemme, jeg mener ikke just af mig selv.

Du skrev om Iver, at han nu var skreven Krigsverwendungsfahig. Det er nu ikke så morsomt. Og det er om, at de ikke sender ham i Fronten til Foråret. Det blir sagt til dem alle den slags, at det enten er til kørende eller til ridende Tropper, men det blir altid anderledes. Det behøver du nu ikke at fortælle videre, da det jo også kan vende sig igen. Bare da vor Uffe kunde få hans plads igen; men om det også er nu, så skal han nok få en Posten igen. De Aktive er de altid ude om, dem kan de bruge overalt. Og de Aktive er også altid ude om Posten. -

Ja nu vil jeg ikke mere i Aften, jeg er søvnløs, og vil nu i Seng. Sidste Nat har jeg drømt så sødt om dig. Jeg kan endnu se dine øjne le op til mig. Og så sagde du Peter - giv -mæ et K. - - men jeg tror ingen jeg vilde give dig - tror du ? Ja nu God nat min lille Pige, sov og drøm sødt om din Peter.

Hils din Far og Signe.

Alle de andre må kun skrive to Breve om Ugen. Du får da heller ikke mere, vel ? - -

### **Tirsdag d. 23. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Trine!

Sender dig herved de bedste Hilsner fra Halle. Jeg er på en lille Rejse igen over Frankfurt a/m Erfurt Halle. Jeg tog fra Regt. den 21. om Middagen og nåede hertil først igår morgen. Sagen var, da jeg kom til Frankfurt a/m kørte Toget bort for Næsen af mig. Jeg var inde i et Toiletværelse og vilde vaske mig, og da jeg kom ud igen gled Toget helt langsomt afsted. Men det var som skulde det være sådan, netop dette Tog skete et Udlykke ved Weimar. Vi kom en Time senere, da lå endnu hele Toget på Sporet. De store Vogne af D.Toget lå som Tændstikkeæsker i Grøften. Der blev sagt, der var 6-7 døde og en hel del sårede. Aarsagen var, at de havde løsladt et Godstog for tidlig.

Jeg skulde her i Halle til en Fru Hauptra. som er hos vor Regt. med en hel del Penge. Jeg blev også helt godt modtaget, det hjælper altid, når man begynder med "gnädige" Højærede og lign. - Så gav hun mig Penge for Natlogi, om Fødevarer spørger ingen - nå jeg kender jo Sporten, jeg har Brød og Kød kort, så du kan også godt blive her et par dage. - Et udmærket værelse har jeg haft, og jeg har sovet helt fra igår Aften kl. 10 til imorgen kl. 9.

Der var også Concert her i Aftes, det blev ved til kl. 12, men efter kl. 10 har jeg slet ikke hørt til noget. Nu blir jeg her til i Middag kl. 11,05, da går det videre over Magdeborg til Stendal, der skal jeg på et Rittergods og besøge en Leutn. Mor, ligeledes med Penge. Og så går turen til Feldburg igen. I går Efterm. var jeg også i Magdeburgergaden i Med. Klinik, hvor jeg har ligget 1915; men alle de Herrer Doktorer og Søstre er alle borte. Jeg havde jo nu heller ingen forlangten efter dem. Men det er alligevel sært at se hvor man snart halvt er bleven smidt ud engang. Ja nu ikke mere idag. Jeg skal hen at købe mig lidt at spise på Vejen til Stendal, der på Rittergodset kan man vel få en halvstegt Svin - eller også slet ikke. - Jeg skal nok skrive et Brev fra Stendal igen.

Nu mange kærlige Hilsener og Kys sender dig din egen Peter. Jeg har skrevet hjem om Sæbe, jeg kan snart ikke vaske mig. Kort har jeg, men det gives kun hver Lørdag.

### **Onsdag d. 24. jan 1917 - Hannover**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Pige!

Er nu nået godt hertil og tager kl. 2 videre over Dortmund ,Frankfurt a/M.

Skriver kanske derfra. Ellers alt vel.

Mange kærlige Hilsner til din Peter.

Hannover d. 24. Jan

Er nu nået godt hertil inat og tager kl. 1,20 videre til Frankfurt.

Med Hilsen

P e t e r

### **Onsdag d. 24. jan 1917 - Stendal**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Trine!

Er nu nået til Stendal, blev meget godt modtaget. Jeg kom der igår efterm.. kl. 2, måtte så fortælle en hel del , drak Kaffe sammen med den gamle Dame, så kom Datteren, en meget

net Dame. - Og så kom jeg først ikke løs, jeg skulde fortælle om og fortælle om, hvorledes deres Søn boede. Så har jeg besørget mig et Logi, og kl. 7 skulde jeg komme igen til aftensmad. Det var jo lige noget for mig. - Og først kl. 11 fik jeg lov til at gå.

Jog har et helt godt Logi; men det er en kuld her i Stendal, så jeg gruer ved at komme ud; men jeg skal jo. Jeg tager videre i Efterm. kl. 4½ over Hannover Cøln og håber at jeg igen er ved Regt. den 26. Aften. Jeg skal nok skrive undervejs. Nu ikke mere, da jeg først skal til Banen. Mange kærlige Hilsener og Kys

din Peter.

### **Fredag d. 26. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre .'

Er nu nået til Regt. igen, alt fandt jeg i de gamle gænge. Jeg kom 1,20 om natten med et D-Tog fra Hannover til Frankfurt, hvor vi løb ind om Morgenen kl. 10, skulde være der 8,05) og det var en Nat, ikke så meget som det mindste var der opvarmet i Toget. Alle stod op hele Natten og trampede i Gulvet for at holde Fødderne varme. Nu stod jeg der i Frankfurt med min , kunde først om Aften tage videre. Jeg drak så et kop Kaffe og valgte mig en ny plan ikke over Trier, men over Heidelberg - Karlsruhe - Strass-borg. Det var også en hel god tur. Og så gik det fra Strass-borg løs efter Mühlhausen, havde der 5 Min. ophold og var i Waldighofen Morgenen kl. 4½-, Blev så der i Ventesalen til kl. blev 8, så Thelefonerede jeg til Regt. om en Vogn, og kl. 9 kørte jeg allerede efter F. - - til. Jeg blev natyrlig godt modtaget af Herrerne, da de ikke havde ventet mig før imorgen. Så nu sidder jeg igen og er som vi kalder det hjemme. I morgen vil jeg sove lidt længere end ellers oven på Rejsen. Og i morgen går turen efter Post igen. Ja det var alt hvad jeg har at melde om i Aften. Tak for det Brev der lå til mig og for pakkerne. Det var det første jeg tog for mig et stykke Brød med Sylt, det var udmærket.

Så må I lægge mærke til min Adr. på Bagsiden, som er nu ændret; men først fra den 15. Febr. af. I kan jo begynde med det den 10. Febr. For store pakker behøver I slet ingen Paketdepot at angive; men det skal I selv vide, om I vil sende store eller små. De store går også godt. Nu ikke mere i Aften. Mange kærlige Hilsner fra Peter. wænd

Du samler dog alle mine Kort lille Mor, da det er en hel lille kapital, der står i dem; men det er interessant både for Eder og for mig, hvis man ellers må få lov at komme hjem.

God Nat.

\*) Mange kort blev samlet og opbevaret sammen med brevene. Mange af kortene er uden tekst. Jeg har fotokopieret en del af dem og anbragt kopierne på sider, hvor der var plads tilovers. EM

## Tirsdag d. 30. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære Trine!

Tak for dit Brev igår, og et fra i dag. Jeg har det rigtig godt, var igår henne at besøge Søren Møller, det var en hel morsom tur. Blot turen derhen er så besværlig. Det er jo ikke så langt, men Togene går så langsom, op; jeg tog derfra igår Aftes kl. 11 og nåede først hertil i morgen kl. 6, og nu har jeg slet ikke sovet hele dagen, nu vilde jeg; men jeg har så mange jeg skal have skrevet til, men nu det skal nok blive gjort; men først et til min Pige, det kan jo nu ikke være andet. Og jeg får også nok min søvn alligevel. Så mener du at jeg skal passe på, at du ikke tager mig på ordet, angående min og din Bryllupsrejse. Ja hvor galt kunde det vel gå, jeg synes det kunde være herlig en tur herved gennem i Fredstid. Du mener jeg ser på den tid, som der er dertil, som en lille Evighed. Nej det vil jeg ikke just sige, men som ordene Krig og Fred er to, er tiderne også, "Hvad" og "hvordan" det vil se ud efter Krigen kan ingen sige, og hvorlænge der er til den tid kommer, kan vi heller ikke se, så det er bedst at man ser på de to tider som to forskellige ting. Og har vi først Fred skal det andet nok ordne sig - tror du ikke. Du mener jeg skal bære halve Skylden, godt, det er jeg rede til. - Det glæder mig at det passer dig med mit forslag angående en plads til dig, nej det synes jeg heller ikke at det skal være nu; men vi to vil jo nok lave, og må vel også nok, små Luftkasteller, og alle ramler de sikkert ikke sammen. Det er da godt du er glad ved Billedet, synes du da at jeg ser så bøs ud i afstand. Ja det tror jeg også at jeg kan bedre tåle et Kys som Billedet. Så vil jeg også foreslå, at du venter med det, til jeg kommer hjem. Hvornår, ja det skrev jeg jo om igår.

Ja jeg må le ad dig igen du søde lille Pige, nu har du gået og fået udspekuleret, at dit svage punkt var, at du ikke godt kunde holde dit i orden; men det måtte vel komme, mener du, din Mor var jo dog dygtig - ja, ja, de små Piger. - ikke mere om det, du forstår mig nok, ikke ? - -

Så du synes da også somme tider, at det er egentlig en sær Kæreste du har. Ja det vil jeg nok tro. Du mener at det er godt, du kender mig så længe og så godt, ellers kunde det let gå galt. Ja, men se jeg ved dog hvor vidt jeg er, ikke. Jeg ved dog, at du kender mig rigtig grundig, fra alle syv sider. Nej du jeg er nu heller ikke bange derfor, jeg kender min lille Trine, jeg ved at hun ingen anden vil have end hendes Peter - og jeg min Trine. Så den ting er en let sag. Du jeg kom til at tænke på i nat da jeg sad i Toget, og havde læst dit Brev, jeg vilde gerne se dig, når du sidder der i Dagligstuen og skriver til din Peter, når alle de andre er til ro, her kan

man ikke sådan få en forestilling om det, da alt er så udrolig hos os. Jeg vilde gerne komme ind ad Døren med et, liste mig hen og tage dig om Halsen, så vilde du vist smide Pennen langt bort, ikke ?

Ja nu tror jeg ikke jeg vil mere i Aften, da jeg er søvngig; men det var nu meningen, at jeg vilde have skrevet til H. Nissen, Uffe og flere; men nu først kommer min Trine, og så kommer først de andre, ikke. Det mener jeg kan og må man sige.

Ja nu God nat min kære lille Trine sov sødt og drøm sødt om

din egen Peter.

### **Onsdag d. 31. jan 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders kære Brev og Pakker igår, og for Pakken idag med Pølse. Vi har det rigtig godt, er sunde og raske. Det er rigtig bleven Vinter her nu, og det varer ved; men det er dog bedre som Regn og Rusk. Så i Aften kom der en med en Pakke til mig, som var gået med til Batl. af forsenende, og det var af gamle Rønne. Nu det skal nok smage. Ja jeg skal nok skrive Sine Bøtcher og sige hende tak for Pengene.

Jeg var så den dag, som jeg skrev om, i M. hos Søren Møller. Han ligger i en stor Fabrik, og mellem 1000 ja endnu mere, og det er ikke helt let at finde derud til ham. Han undrede sig og over det; men han mente jo at jeg var vant til at rejse, så vi havde lettere ved det.

Da jeg så sagde God dag på tysk, men blev af ham tiltalt på Dansk, så tænkte jeg, å ja så er det jo dog tilladt at tale dansk. Og da jeg så mig om, var der en hel halv snes der talte dansk. Og nu gik det løs, en var fra Ru «,, alle kendte de mig, jeg kendte ingen af dem. Det var en hel morsom tur. Og af Levnedsmidler har de nok, Smør - Pølse og alt muligt, så der behøvede jeg ikke at sulte. Jeg kom om Efterm. kl. 5 og blev til om Aftenen kl. 10, da var Søren med mig et stykke på Vejen til Banen, og så måtte jeg vente på Banegården, da Toget først kom kl. 1. Og først om Morgenen kl. 6 kom jeg hertil igen. Og så hele dagen igennem; men det er jo kun så længe man er vant til det. Søren fortalte, at P. Varming var gået den anden Vej, det har jeg da aldrig hørt, jeg mente at han var endnu der, hvor han altid har været.

Angående min orlov til med Rejsetilladelser behøver du vist ikke at spørge, da det ikke mere er nødvendig efter hvad de siger nu. Jeg har ikke læst nogen sted om at det er tilladt, men det bliver sagt.

Ja det er alt hvad jeg har at fortælle i dag, ellers er alt ved det gamle. Den ene dag går som den anden. Sluttes så med mange kærlige Hilsner fra Eders Peter. Det er sandt, lille Mor, det er forbudt at sende Levnedsmidler i pakker i andet Papir, blot i det glatte (Smørpapir) som

vi kalder det. Der er næmlig død to mand siges der her i Div. af forgiftning af forskreven Papir, og nu er det forbudt. Det andet kan I vel også nok få - ikke ?

### **Fredag d. 02. feb 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Pige!

Tak for dit Brev idag, og for det igår. Jeg siger ikke tak for to Breve, da de var to modsætninger, som du også selv skriver; men det skal du ikke være ked af, at du har skrevet, det lille og det første. Jeg ved at du længes efter din Peter, og jeg ved også hvad du mente med dine Længslet; men giv tid - giv tid, den lille Fugl, den nynner glad. -Den tid kommer med Guds hjælp også nok. I det andet Brev da ser jeg rigtig min lille Pige, som jeg vil have hende, glad og så som hendes Mor, af og til en lille "Vits", og jeg kan se dig le.

Det er klart - tanker er toldfri, men lille du, angående orlov er udsigterne små endnu. Nu skal vi se, om det blir åbnet den 23. eller der siges også den 19. Febr. og så regner to - tre gange 18 dage, så kan det jo være, at du kan begynde at regne med dage, til jeg kommer; men det er nu helt flygtig, hvad jeg her har fortalt dig. Du mente, at jeg kunde have gjort en lille afstikker, ja det er let sagt, men ikke så let gjort. Det eneste - havde jeg haft lidt mere tid end til den 27. så havde jeg taget med til Hamborg og ladet dig komme derhen; men nu en anden gang. - Du mener at jeg er så hårdhjærtet (hvad et Kys angår dog blot, ikke ?) men du mener så igen det kun er momental. Ja når du trygler om det, hvem kan så stå imod. Det vil jeg tro at du kunde have behov at bygge et Hus til for at få plads til alle mine Breve fra 1916. Ja det har nok været et rigt Aar på Breve. Jeg synes det må være helt morsomt om mange Aar, hvis man da ellers må få lov til at komme hjem, at se alle de Breve, som man har skrevet i så mange Byer og steder. Så tager jeg en hel Vinter af til at læse dem i.

Jeg har ingen rigtig lyst til at skrive i Aften, og heller ingen rigtig Stof, det er der meget kår på. Så vil jeg slutte for i Aften med mange kærlige Hilsner fra din egen Peter

Og Kys            NB. Jeg længes efter et Billede.

## Mandag d. 05. feb 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Pakke idag, jeg har nu i tro dage intet Brev fået; men det kan jo også ligge ved Posten. Jeg har det ellers helt godt, nu er Vinteren da ikke så streng mere. I går aften var jeg med den gamle i Stillingen, og jeg skulde hilse mangel gang og sige tak for alt, hvad I sendte. Nå vi var her igen kl. 1 om Natten, så det var ikke så slemt, I dag har han ikke været godt oplagt, alle Offz. har fået på Hovedet, det var ikke godt at komme i nærhed af ham; men vi kender ham jo, vi bryder os ikke meget om det.

I går gik rygterne her, at Amerika havde erklæret os Krigen; men det passer nok ikke. Det er jo også nok endda; men det kommer sig jo ikke så nøje med en par mere eller mindre. Ja jeg vil vente med at skrive til i morgen, da får jeg vist Brev.

Slutter så med mange kærlige Hilsner til Eder fra Peter

Eders Peter.

## Onsdag d. 07. feb 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders to Breve idag. Det blir ellers lidt lang- med Mors sygdom; men nu er det vel mod enden. Ja det kunde da godt gå at få Trine ind et par dage, og så du blev i Sengen. Ja det er nok ikke alene deroppe det raser, i Hamborg er det nok også galt, og her ikke mindre. Alle Revier er overfyldte; men de kommer jo snart ud igen. Nu Gud ske lov at jeg ikke har det nødig, idag for to Aar siden kom jeg vist til Jetzow, og jeg mente jeg var i Skærnewitze. Der var det at de unge Sanitater har stjålet mig mine Penge og Billeder - Meldetaske. Ja denne tur forglemmer jeg aldrig i Livet men nu det er forbi og skal være glemt. Jeg fik jo også gode dage derefter igen Lodz - og Ersatz Batl. Ja Halle må man springe over. -

I skrev om hvorledes det kunde være at vi havde ændret vor Adr. Ja det vil I også kunne se i Bladene, det er over hele Fronten, ja alle Fronter. Nu er vi så heldig stillet, at vor Regt. hedder v. Hindenborg, ellers vil der jo nu vist blive en hel del kludder, da der gives jo mange Reg. med et No. blot forskellen Landv. Res. Ers. Aktiv. Nej lille Mor det hænger ikke med Komp. sammen. Mit gamle Komp. ligger her hos os i Res. Feldv. var her hos vor Feldv. igår Aften til Besøg. Ja, sagde han, her går de bedste Folk af vor Komp. ved Regt. Staben, dem kunde man jo lige bruge nu. Aa sagde vor Feldv. lad bare Peter blive her, da det er en rigtig Gavtyv, og dem har I jo nok af; men jeg har jo min tykke Stok, så jeg skal nok styre ham. Nu han mente det jo ikke så slemt.



Nej lille Mor du må ikke tænke på orlov endnu. Den er jo spærret til den 19 eller 23 Febr. og der er så mange, som er før på rad. Men nu, når man ellers må blive ved at være sund og rask og holde sin gode plads, så kommer jeg også nok på rad engang. Og det er næmlig mere værd som 18 dage orlov. Jeg skrev holde min gode plads, ja her har man næmlig meget mere at tage vare på som i Rusland; men nu vi er ikke bange.

Ja nu ikke mere i Aften.

Slutter med mange kærlige Hilsner og god Bedring lille Mor ønsker Eders Peter.

### **Onsdag d. 07. feb 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Pigelil!

Har idag fået to Breve hjemmefra, men ingen fra min Trine, ja det var dog kedelig - ikke, å nej så kommer det jo i morgen. Jag har heller ikke fået hjemmefra i 4 - 5 dage - og i forgårs fik jeg et fra dig. Ellers er alt ved det gamle, det er ikke så kold mere nu, jeg har ingen Pels på mere nu efter Post; men det kommer vist igen. De skriver om, at der er så mange syge hjemme, ja her også; men Gud ske lov, at man er rask. Jeg har jo fået min part af det. Ja for to Aar siden kom jeg lige til Jetzow, hvis jeg husker ret. Der var det de unge Sanitåter tog mig mine Billeder - ja dit Billede og mine Penge fra mig. Det skulde have været nu, så var de ikke kommet så godt fra det, kan jeg fortælle dem. Men nu, så kom der jo også gode dage, Lodz og Ersatz Batl. Halle vil vi ikke tale om, da der kunde man have ønsket mere; men hvem ved, hvorfor det var godt, at man gik denne tur igennem. Gud ske lov at det gik så godt.

Du jeg vil fortælle dig en lille nyhed - men kan du holde din lille mund ???? Jeg var hos Majoren i Aften, og han havde en lille Rejse til mig igen, så snart orloven går igen. Og det er over Frankfurt til hans Tante og vistnok Werben hedder det, jeg tror det ligger tæt ved Wittenberg, til en Frau Oberst. Og så spurgte jeg om jeg ikke måtte tage til Hamborg i 1 - 2 dage. Ja sagde han, jeg har tænkt over det, jeg vilde gærne sende dig helt hjem på en lille orlov; men du ved hvorledes det står her, og det må jeg ikke skrive, og du må ikke spørge i Brevene derom.

Men sagde han, til Hamborg vil vi risikere det for to dage. Kunde du så ikke komme derhen i de to dage. Det vil jo blive i 20 af denne Måned. Og jeg har tænkt mig det sådan. Hør nu til, det er en lang forklaring.

Du ser nu efter i Kørepl, hvornår du om Morgenen kan tage afsted, og to - tre Togtider giver du mig om, hvornår du kan være i Hamborg Hovedbanegård, og så sender jeg et Telegram af undervejs "vænter dig kl. ? i Hamborg". Og så kan vi blive der til næste dag eller så længe jeg har tid. Jeg skal nok besørge dig et ordentlig Logi. Så kan du ret få at se hvorledes jeg lever og bor, når jeg rejser.

Men nu må du ikke fortælle om det før tiden, jeg skal nok skrive nærmere herfra, da orloven jo først skal gå igen, og så kan du begynde at vente efter Telegrammet. Det vil sige, hvis du har lyst; men jeg ved jo, du gør gerne en lille Rejse til Hamborg for at se og tale med din Peter. Og når jeg så har skrevet nærmere, kan du smutte ind til Abling og spørge om du skal hilse Peter, da du tager til Hamborg. Det blir jo for langt for Eder alle tre. Og jeg kommer vel også snart på orlov, håber vi da, i Marts - April. Ja det vil jeg nu ikke sige bestemt.

Ja nu må du ikke glæde dig alt for meget, der kan jo let komme noget i vejen; men en sådan Rejse går altid lettere som når man selv skal på orlov. Nu kan du jo skrive om du vil gå ind på den plan, eller om du har noget at ændre ved den, da det jo måske kan lade sig gøre.

Det kunde da være helt morsomt at være sammen et par dage sådan uden for den rigtige orlov - ikke. Og Hamborg kan vi også se lidt af - nej når det er kold, blir vi inden døre og holder Snak, ikke? Ja du kan se, jeg har det hele godt tilrettelagt.

Ja nu har jeg ikke mere at fortælle i Aften, da der jo vist også kommer Brev i morgen, og så skal jeg jo skrive igen. Så nu slutter jeg med mange kærlige Hilsner og 1000 Kys, nej ikke så mange, nu skal jeg nok spare lidt på dem -sender dig din egen Peter.

Du må altså ikke fortælle noget om det - forstår du.

## **Fredag d. 09. feb 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære lille Pige !

Tak for dit lange Brev idag fra mit Hjem, nej du det ærgrer jeg mig ikke over-, når du får fat på så stort et stykke Papir. Det er da godt, du er glad ved at være der. Ja det vil jeg nok tro at min Trine går med de Tanker - havde min Peter dog blot været her, og jeg tænker naturlig det samme. Jeg kan huske da jeg var helt ung - nej ikke helt, for da havde jeg ingen kæreste - men da P. Varming var hos os, da kom Amalie tit over til os, og oft når vi drog hjem fra Marken, sagde han, måske er Amalie og se til mig, og da tænkte jeg oft, kunde jeg dog også blot have sagt sådan. Nu er det sådan, at min kæreste kan komme i mit Hjem og se til mig; men nu er jeg ikke der. Ja lille du, du har ret, jeg har så oft tænkt på dig der. Om Søndagen sad jeg oft i Gyngestolen og tænkte på dig og spekulerede på, kan du da ikke få en grund hvorfor du kan tage til Ravnhold, jeg kunde da ikke altid køre løs den ene dag efter den anden uden grund; men nu - de vidste alligevel besked, så jeg kunde godt have gjort det alligevel. Nå nu er den tid jo forbi.

Og når du kom over til Maren Johansen, da tænkte jeg tit, kunde du da bare have gået over og taget hende med herover, og min lille Trine så også så lang her over efter mig, som om hun vilde sige, råb mig dog, jeg kommer. Men nu - den tid kommer også nok, hvor vi bægge to er hjemme.

Og så har du sovet i min Seng uden at spørge mig om forlov, jeg ved snart ikke hvad jeg skal sige til det, det hjælper jo, at det var dig. - Ja det kan jeg nok tænke at du har tænkt på de Aftener, og at du har manglet din Peter. Jeg ligger også oft om Aftenen længe før jeg sover ind og tænker på de Aftener. Altid det samme, det blir aldrig for gammelt, og sådan er det vist også med Eder. Og blir det sådan ved efter man er kommen sammen for altid, så synes jeg det må være herligt at være gift, du også, ja det ved jeg jo nu, du synes - ? - Ja og angående det fra igår, om jeg er god til at opdrage B. eller ej vil vi overlade fremtiden - ikke ? Så tænker jeg nok, vi kan enes om den ting, som hidtil alt det andet - det er da gået helt godt.

Du hvad har jeg lovet dig ? ? ? ? Ja det kan vi jo nu tale om, hvis vi ellers må have lov til at komme sammen et par dage i Hamborg. Det vil sige om du ellers vil gå ind på mit forslag; men det ved jeg jo min Trine gør. -

Du spurgte om hvad Konov bestiller hele dagen. Ja til nu har han ikke bestilt meget andet end syslet Feldveblens Stue og røget Tobak, men nu er Depotet åbnet igen, og nu går det løs der for fuld kraft. Og idag har han fået Hånden klemt, så han er udarbejdsdygtig - for i dag. Og så er der en hel del løberi som vi også må besørge. Jeg skal altid til Offz. Konov mener jeg kan det bedre, det vil jeg nu ikke sige, men kanske lidt mere fri over for dem, nu kender man jo alle de Herrer, og de mig. I Formiddag da jeg kom tilbage med Post, kom jeg imod vor Oberleutn. Han mente hvis han nu gav mig en Cigar, om jeg så vilde garantere for et Brev, ja sagde jeg, hvor skulde den komme fra, eller om det var ligegyldig. Nu mente han jeg vil jo ingen navn nævne, men træffer du den rigtige, så får du to. Og nu fandt jeg en fra hans kæreste Erna Bøjen. Da jeg nu kom med den, spurgte han om jeg havde en til to eller til kun en. Nå sagde jeg Herr Oberleutn. det er en til to, og jeg tror der er tre Ark papir i den, så to er den ihvorfald værd - nu 5 gav han mig. Ja de Herrer skal man også forstå, blot man kan lade munden gå. Ja nu vil jeg slutte for i Aften og vil så gå i Seng og drømme om min lille Pige. Jeg glæder mig til den lille Rejse som jeg håber på - og komme sammen med dig. Ja nu God Nat min lille kære søde Pige din Peter På snarlig Gensyn.

## **Fredag d. 09. feb 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag, og for to Pakker - en med Æg og en med Kage, som er udmærket. Man kender ikke andet som Kanisbrød, det er en sær fornæmmelse og smag at få et stykke Kage i munden; men det går helt godt. -

Nu så har I fået en ny Pige, er I tilfreds med hende ? - Ja det er vist også det bedste for Mor at blive i Sengen, og så kom nu ikke for tidlig op. Signe kan vel nok klare det på Ravnhold, så

Trine kan blive et par dage, så længe du er rigtig rask. Ja det vil jeg nok tro, at et - - kop Kaffe kan hjælpe meget - især når man får Hymopat. - Ja vi har det ved det gamle her, det er endnu Vinter, vi har hver dag en 10 - 15 Kulde; men det er ikke så slemt. Det koster jo lidt mere brændsel; men det betaler vi jo ikke. Så har du været i Skærbæk, Far, ja jeg kan nok forstå, hvad du mener; men det er nu helt rivegalt. På denne måde vil jeg slet ingen orlov have. Og det er vel bleven misforstået af Amtsforstanderen, det var ikke en Ansøgning; men blot en Rejsetilladelse jeg vilde have af ham. Men du kan jo gå ind og sige, at vi foreløbig ingen orlov får, så det nytter ikke med en ansøgning. Forskellen er, at fra Regt. volder de mig ingen besværligheder at få orlov - tværtimod; men efter forordningen fra Nov. af skulde man have Tilrejsetilladelse, og det vil sige, at Amtsforstanderen skulde bekræfte, at jeg aldrig har prøvet på Faneflugt eller forledt andre dertil. Ja det er ikke så let for jer at få det ordnet, men det er nu også det samme, jeg skal nok ordne det selv alt, hvorledes må I ikke spørge. Men sig endelig Amtsforstanderen, at det ikke er nødigt, da det foreløbig ingen orlov gives her fra os. Og vil du så ikke sende mig Navnet på Komp.føreren som fører det Komp. der ligger her hos os - eller endnu bedre Batl.kom. Navn. Soldaterne kan jo sidst give besked derom. Hvortil må I ikke spørge, og det andet det er ude af Verden. Jeg vil dog vise dem at vi ikke har behov at bede og endnu mere for at få orlov. Ja nu ikke mere i aften. Sluttes med mange kærlige Hilsner fra Eders Peter. God bedring lille Mor.

Navnene må du nok sende så snart du har fået dem, men det er jo også tidlig nok i næste Måned.

### Lørdag d. 10. feb 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille søde Pigelil!

Tak for dit Brev idag, og for dine små Tvebakker igår, de står foran mig på Bordet, og Kassen er snart tom. Ellers er alt ved det gamle, i dag er det er herligt vejr; men nu i aften begynder det igen at komme Blomster på Vinduerne. Det er da godt og glæder mig meget, at du er glad ved at være i Åbling, ellers så det jo ellers også sort ud. Ja jeg synes også det er helt rart i Åbling, det er jo ikke så let at dømmes for mig; men eftersom jeg dog har kendt forskellige andre Byer.

Nå så har Signe haft det ene med Asmus Rahr, det vil jeg nok tro, at Signe har været forlegen. Og det var jo heller ikke godt at vide hvad hensigter han havde når han kom, mens hun var ene hjemme. Du skrev at du kunde ikke rigtig forstå, at jeg havde sagt, at det vilde have gjort mig ondt, hvis det havde været sandt. Og du vil ønske ham en rigtig god Kone. Ja jeg selvfølgelig også; men nu ved jeg ikke hvad du forstår under god Kone. - Det kan nu ikke nytte hvis jeg skal tale rent ud. N.R. Familie har altid haft noget særligt - og Asmus, vil du også selv tilstå - ved jeg, har nu først sine egne Ideer. Og de Folk kan jeg ikke lide. Dem der synes hvad jeg mener og gør er det rette. Kan en anden ikke have lige så god og rigtig Tankegang, kan han ikke sige sig selv, ja den eller denne har ret. Nej alt skal rette sig efter -

ham eller efter den slags. En Mand og en Kone mener jeg, er fælles om alt, jeg mener i det store - ikke at Manden siger, at idag vil vi have Pandekager, og Konen siger til Forkarlen du kører Gødning - Der kommer de på fejl plads - hos mig, men med de sager ved jeg nu forud, at du ikke begiver dig af med - og jeg nu heller ikke den anden vej. Og så meget kender jeg P. Gads døtre, at de ikke tåler meget modgang, og at de ikke er at bruge til Brydninger. Se sådan mente jeg det, kan du nu forstå hvad jeg mente ? - For at komme tilbage igen, så kan jeg sige, at dig henligner jeg meget med min Mor, hun tåler heller ikke meget, blot en lille ting kan sætte hende i fart. Far kan meget bedre tage det med ro; men det kan jo nu ingen gøre ved. Nå vi to skal nok få det jævnet - håber vi da, jeg ved jo, at du oft vil komme til mig med dine små bekymringer, men dem skal jeg nok jævne med alle de andre.

Jeg vilde ellers kun skrive et lille Brev i Aften, da kl. er 9, men jeg har noget jeg skal, have fortalt dig, som jeg har tænkt på hele dagen, og som jeg var så glad ved at det ikke var sandt. Det var sidste Nats drøm. Hvor og hvornår det var ved jeg ikke, men der var Bal et sted, jeg kom, da alt var i fuld gang, der var mange kendte der. Du var der også, jeg ser dig endnu. Så var der en mere der, som jeg endnu ikke vil nævne Navnet på. Om jeg har været hjemmefra en tid, tror jeg, da det var som om var tilrettelagt, da jeg kom der. Margrete Rahr kom hen og sagde til mig, at, ja Marie Rahr var den anden, Maria kom straks; og så fortalt hun at vi var forlovet. Og jeg syntes ikke, at jeg kunde sige noget imod. Mor kom også til, og hun sagde, men det kan jeg ikke forstå, min dreng har da aldrig ladet sig noget sige af andre, og at han sådan kan tvinges til at tage en anden, han kunde ellers ingen anden se end hans Trine. Nu mente hun, det forglemmer han med tiden. Jeg dansede med Maria og det gik så svært, og jeg talte ikke et ord med hende. Hun fortalte, at nu vilde vi rigtig leve som i gamle dage. Så dansede jeg med dig, da var alt det modsatte; men jeg kunde ikke få talt et ord med dig, de så alle efter os. Og med et gik vi ude på en landevej - Maria og jeg - hun var så stor, og hun vilde tage mig under Armen; men det forekom mig så klodset. Hun sagde til mig, å jeg ved nok hvorledes du og Trine altid gik. Jeg kunde ikke sige noget, men tænkte blot - nej min Trine og jeg passede dog meget bedre sammen. Og så med et sad du og jeg hjemme i Åbling i Dagligstuen, og da sagde du til mig, ja men Peter du har dog været Soldat - hvad det havde at betyde, ved jeg ikke; men med et kom der en ind og sagde, at vi måtte blive sammen, og så vågnede jeg op. Og jeg var så glad ved at jeg havde beholdt min lille Trine, og har tænkt på det hele dagen. Hvorledes kan man blot få fat på sådan noget. Havde det været idag, hvor du har skrevet om R., men der er da ikke blevet talt et ord derom. Ja nu må du ikke le af mig, du lille - men det var nu en Komædie kan jeg fortælle dig, jeg kunde slet ikke sove ind igen; men glad var jeg dog, at det hele kun var en drøm. - -

Nu har jeg brudt min Blyant to gange, nu har jeg hængt en anden, og jeg har ingen lyst til at gå i Seng endnu, så jeg vil fortælle dig lidt mere. Du idag er det den 10. Febr. bare nu min, ja lidt vidtløftige Plan må gå i opfyldelse. Jeg har i Eftermiddag siddet og studeret Køreplanen, og alt er tilrettelagt. Du skal - nej må være så venlig, at tage med første Tog fra Åbling, om Morgen, og når du kommer til Hamborg skal jeg nok tage imod dig. Se det er dog ikke så slemt som til Berlin. Du ved jo nok, hvor Toget holder i Tønder, og der sætter du dig ind og bliver der, til din Peter tager imod dig i Hamborg. Så den plan går du forhåbentlig ind på - ikke ? Du jeg har vist forglemt at sige, at du ingen store Pakker må tage med, da jeg får en

hel del at slæbe på eller får det. Og jeg skal nok underholde dig, så du behøver ikke at frygte for Storbyen, at du ikke får noget at spise, jeg skal nok besørge dig alt. Du jeg glæder mig allerede til det, bare der nu ikke kommer noget i vejen; men det vil vi da ikke håbe.

Ja nu vil jeg slutte for i Aften, nu er det også bleven et langt Brev - men det er da til min lille Pige. Og så den lange drøm. Til en anden har jeg hverken Stof eller ro at sidde så længe; men du har mig rigtig fat, og du kan få alt af din Peter. Nej du jeg skal nok være tålmodig og være artig og vænte til dit Billede er færdig; men - Nu mange kærlige Hilsner og 1000 Kys sender dig

din egen Peter.

### **Søndag d. 11. feb 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Pige!

Tak for dit Brev fra mit Hjem lige før du gik derfra. Har du også forlangt din dagløn af Jes Mærsk, da du gik ? eller har du ikke fortjent noget, så send ham dog en Regning. Det skal bare være en lille Søndagshilsen fra mig i dag, du fik jo dog et langt Brev igår, så du kan da egentlig ingen forlange i dag, vel ?

Så var det så kold inde i mit kammer, ja, jeg tænker også, det var grunden som du skrev, nu, når jeg kommer hjem, og det er lige så kold, så ved vi jo hvad der kan afhjælpe det -ikke ? Det er nu ikke for det, jeg kan ikke tænke mig noget værre end at komme ind i en kold Stue, det har jeg altid gruet for, og ikke mindre i en kold Seng, da kan man snart ikke komme til sig selv igen. Men når man er to om at opvarme den, så skyer det mig slet ikke. -

Det er Søndag aften; men det er jeg snart først kommen i tanker om for sent, først i Aften kom jeg til at se, at det var Søndag. Ja, hvor kunde det ikke være morsomt at være hjemme under Fredsforhold. Og så være sammen med sin egen lille kæreste - hvem ?

Du i dag har vi allerede den 11. Febr. forhåbentlig er vi sammen idag 14 dage. Du jeg glæder mig til det, om det også kun er et par dage; men det er dog uden for Rad. - Jeg har set, at der går et Tog fra Skærbæk om Morgenen kl. 6,58, i Hamborg 3,37, et 10,57 i H. 6,07, et 3,24 i Hamborg 10,37. Så du kan se, at der er Togforbindelser nok, og også at jeg allerede har ikke alene min, men også din plan tilrettelagt. Og så sender jeg blot et Telegram, at jeg venter dig på Hamborg Hovedbanegård med det eller det Tog, forstår du, lille Ven ? -

Jeg skal nok besørge alt før du kommer, og så Ja nu ikke mere i Aften, slutter med mange kærlige Hilsner og kun et par Kys -

din egen Peter.

## Søndag d. 11. feb 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag, og for at Mor er rask igen. Jeg ved nok at når Mor er syg, så var der altid noget, der ikke var rigtig hjemme. Det er da godt, at de har passet dig godt lille Mor; men jeg synes det gik så rask, var det ikke bedre om du havde taget et par dage mere ?

Her er det også streng Vinter endnu; men det er da til at holde ud. Det er Søndag idag, ja jeg har lige set det, hele dagen har vi ikke vidst af det at sige, men jeg skal hver Søndag bestille en ny Postvogn for Mandagen, så på den måde kom jeg i tanker om det. Ja en dag går som den anden - hver har sit arbejde, og det er lige meget, om det er Søn- eller Hverdag. I Aften kan man holde lidt Søndag, den Gefr. som en tidlang var med i Ponnejevitz, kom fra M. og nu er han ved Batl. og så kom han herop med tre pakker Keks og sagde, nej Peter, jeg har ikke forglemt dig, du har oft givet mig noget. Så nu kan vi drikke et Kop Aftenskafe, som Mor jo også gerne ønskede. - Ja det er altid godt at have gode Venner, de tænker altid på en; men det er der mangen, der ikke ved at skønne. Det kan man se her hos os - alle kommer til Peter og Konov, Feldv. Underoffz, ja alle, vi kan være fjærn og nær, de skal nok finde os. Og jeg synes det er helt morsomt. Nå vi forstår jo også vore Sager helt godt. - Mor spurgte om det var værre over for Franskmanden som over for Russen, endnu ikke; men man ved jo ikke, hvad afsigter de har her; men vi kan med lethed holde dem Stangen. Dem vi løste af, var vist her temmelig længe. Jeg har læst, at Majhof Stamp er falden, det er kedelig for hans Mor. Der går nok en hel del af til Bromberg, kan jeg forstå, kan I nok få det afsendt ? Hver gang der kommer noget an, skal jeg altid ned til den gamle. Det er nogle prægtige Folk dine Forældre, siger han, og det er jo rent for galt, jeg ved slet ikke, hvorledes jeg skal gøre det godt, da der jo i denne tid ikke står meget i vor magt. Ja min gode plads er nu meget mere værd end det; men som jeg også har skrevet til Trine, er jeg glad ved, at jeg ikke fra begyndelsen af har erhvervet mig denne Posten ad denne Vej. Jeg har dog ærlig med min Kammerat Konov dygtighed erhvervet os denne plads. Og det er ikke som så mangen andre, at man kun er anset af en bestemt -

nej vi er anset af alle Herrer - store og små i hele Regt. Jeg ved ikke endnu om jeg skal til Bromberg; men det kommer jo også med en time før Toget går, endnu er hele orloven jo spærret; men jeg tænker fra 19. eller 23 går den igen. Ja det har jeg vel forglemt at fortælle at Konovs forlovelse er gået over, nu det er vel glemt, i førstningen kunde han ikke godt forglemme det; men vi tager alt med ro, også dette. Nej jeg forlanger slet ikke, at I skal købe noget, jeg mangler slet ingen ting, jeg tænker på det hver gang der kommer en pakke, hvor mange er der ikke, der slet ikke får noget, og det ikke alene, men i deres eget Hjem har de kanske hellet slet ikke. Så er det ikke let at gå her. Det kan man slet ikke tænke sig.

Ja jeg vilde jo gærne gå med Eder til Bords og spise Mellemmad sammen med Eder, men jeg er også tilfreds og glad ved den Bord, vi to har her, og efter denne tid kommer der, håber vi, en anden. Og da ved man bedre at skønne på alt. Ja det var vel alt hvad jeg havde idag, nu

skal vi have kaffe, og kl. 8½ går vi for det meste i Seng. Her har vi det ikke som i Rusland, at man kan selv koge sig et Kop Kaffe, her må vi nøjes med vor Feldkøkken Kaffe; men den er nu også god nok. Og jeg er jo ikke så skarp en kender af Kaffe -som Mor. -

Ja så slutter jeg i Aften med mange kærlige Hilsener fra

Eders Peter.

### **Torsdag d. 15. feb 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Pigelil!

Blot en lille Hilsen i Aften, jeg har intet Brev fået fra dig og hjemmefra heller ikke i to dage; men så kommer det forhåbentlig- den tredie. Og så får du det rigtige Brev imorgen. Ellers er alt ved det gamle, det er nu bleven Vinter igen. Vinteren er ikke let at blive klog på her i Aar, en dag tøjvej og så med et en streng Vinter, og jeg tror, det blir ved. Dagene længes; men Vinteren strenges. Men nu, vi må ikke klage.

Jeg er ikke i helt godt Humør idag, Feldveblen har taget min Krigspibe fra mig, han vil også ryge Tobak nu, ja er det ikke også en skam - Ja du ler af det; men det er nu ikke så helt morsomt. Jeg har også idag fået Rejsetilladelse til S.grænsen. I Middag kom Majoren og gav mig den. Han har også en. Jeg tænker, det er en lille forspil til B.Rejsen. Der vil han først ned og købe lidt ind, og så damper der en af over Hamborg til B. Bare nu ikke orlovsspærren blir forlænget. Der blir næmlig talt om, at den skal forlænges til 15. Marts. Det var dog en skam; men det vil vi nu ikke håbe, da vi har vore planer lagt. -

Vi sidder bægge to ene hjemme i Aften, der er Kino nu har i Byen, og nu er de andre derhenne; men vi kan ikke komme bort alle på engang. Konov har Hustjæneste, og jeg Telephontjæneste. Men du skal bare komme at se til os, vi sidder varmt og godt, med alle mine Billeder på Bordet, og så gav det Rødvin idag, hver et glas for os. Ja man er nødt til selv at fortælle det, da der jo ingen er der ser det. Ja så får du ikke mere i Aften, jeg skal have skrevet til Fritz Schwarz.

Mange kærlige Hilsner samt Tilbehør din egen Peter.

### **Torsdag d. 15. feb 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!



Blot en lille Hilsen i dag; da jeg ingen Post har fået i to dage nu, må det jo komme den tredie. Og så vil jeg skrive et Brev imorgen Aften.

Vi har det ellers rigtig godt, er sunde og raske. Nu er det igen bleven rigtig Vinter. Dagene længes, men Vinteren strenges; men vi må jo ikke klage. Har også fået et Brev fra Søren Møller idag; han er nu borte fra M. og nu siden de nye Adr. er kommen kan man jo ikke se, hvor de er mere. Og skrive det må man jo ikke. Det var da godt, jeg vilde ellers have besøgt ham igen, at jeg ikke tog derop. Ja der blir smidt rundt med Tropperne, så man blir ikke klog på det, jeg tænker også, vi har været den længste tid her; man ved jo ikke - -

Hvis ellers alt går som hidindtil, tænker jeg, jeg kommer på en lille Rejse ned til S.grænsen. Det skal man have lov til fra Div, og igår kom Majoren og gav mig sådan en Aus-weiss, som vi kalder det. Han har også en, så jeg tænker det er tilrettelagt - først med ham derned og gøre en lille indkøb, og så til Bromberg, men det nok ikke helt sikkert, at orloven kommer til at gå fra den 19. af. Ja, her er alt lige så udsikkert som sidste tid i Rusland; men nu vi er vant og tilfreds med alt - eller rettere må være det. Ja nu ikke mere idag, slutter med mange kærlige Hilsener til Eder alle fra Eders

Peter.

### **Tirsdag d. 20. feb 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders lille Brev igår, ja det er jo en kludder med Posten i denne tid; men nu det må vel blive bedre. Jeg har nu snart heller ingen tid til at skrive i disse dage. Fra om Morgenen kl. 4 til Aftenen 11 går det løs. Jeg er hver dag i Müllhausen efter forskellige ting, og imorgen igen. I går aften da vi kom til vor endestation igen, da stod alle orlover på Banegården og var jublende glade, og lige i dette moment kom der Thelegram, at orloven igen var spærret. Så det var en kedelig Meddelelse; men her må man føje sig i alt.

Ja ellers har jeg det rigtig godt og alt er ved det gamle. Jeg vil blot sende en lille Hilsen i Aften, da det kan komme med bort i Aften. Jeg har heller ingen rigtig lyst til at skrive, når man ingen Post får; men vi vil håbe, at det blir bedre.

Mange kærlige Hilsner sender Eders Peter.

## **Fredag d. 09. mar 1917 - Charlottenburg, Berlin**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er nu nået godt til Berlin, og har det både besørget i Vittenberge og Spandau. I Spandau blev jeg godt modtaget, og troede så at kunne komme videre nu kl. 11; men det glippede, først i Eftermiddag Kl. 5, og kommer så først kl. 12,45 i Bromberg an; men nu det går jo også. I Hamborg havde jeg kun 20 Minutters ophold, og så tog jeg med et Persontog til Berlin, da D. Toget var overfyldt, og så kunde man få et Kupe helt alene, og sov udmærket helt til Spandau. Lautn. Søster var på Stationen i Vittenberge, havde en lille Pose Småkager med til mig. Ja nu sidder jeg i en lille Restaurant og fordriver tiden med at skrive et par Kort. Jeg har lige spist Mellemmad. Nu mange kærlige Hilsner og tak for de gode dage hjemme

Eders Peter.

## **Lørdag d. 10. mar 1917 - Bromberg**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er nu nået godt til Bromberg og som I vel kan tænke Jer, var glæden stor, hun vidste ikke hvad hun vilde sige. Lige før jeg kom, havde Pigen været henne at skulle hænte ½ p Svinekød; men havde ikke fået, og det sørgede hun over, og så kom jeg lige ind ad Døren. Hun vilde, at vi skulde skrive hjem til Eder lige med det samme, men nu vil jeg først have mit forrettet. Hun hører nu helt godt efter mig -

Hun har givet mig gratis Theaterbillet (Loge) til i Aften. Gæssene har hun fået, men for kort tid siden. Ja I må undskylde, jeg har ikke mere tid, da jeg skal være der Kl. 4, mere imorgen. Med mange kærlige Hilsner

Peter.

## **Onsdag d. 14. mar 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Som jeg skrev i morgen, er jeg nu kommen godt herved, og alt er i sin gamle gænge igen.

Her er det rigtig Forår. Solen skinner, og Lærken synger, så det er helt forårligt. Jeg kom igår Aften til Mülhausen, og traf der ham fra Rendsborg, og han fortalte nyhederne, som er passerte i den tid, jeg var borte, og der er jo altid sket en hel del.

Jeg kom Morgenen Kl. 6 til Berlin - eller Spandau, fik Caffé der, og tog først om Eftermiddagen videre, men nåede først Bromberg om Morgenen eller Natten. Ja hvorledes det gik der har jeg jo fortalt.

Så reisen herved ad, jeg havde en to timer ophold i Berlin, og jeg sad inde i en Cafe, da kom der en Herre hen til mig og sagde God dag Mærsk. Og da jeg så mig om, var det en Stabslæge her fra vor Regt. som også var på orlov, og som gik i civil. Ja og Reisen derfra hertil gik også uden vanskeligheder .

Så jeg har ikke noget at fortælle fra den første dag, jeg er her.

Slutter derfor med mange kærlige Hilsener og tak for de dage, jeg var hjemme. Eders Peter. Hils alle Soldater og bekendte.

### **Onsdag d. 14. mar 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er kommen godt herved igen, fandt alt i de gamle gænge.

Skal Hilsen mangan gang fra den gamle og sige 1000 tak for alt - ligeledes mangan gang Hilsen fra Feldveblen og sige

tak.

Ja jeg vil efter Post idag, og så får I kun en flygtig

Hilsen Eders Peter.

### **Fredag d. 16. mar 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Musse!

Ja jeg har intet Brev fået fra dig endnu, så jeg synes jeg har slet ingen Stof; men alligevel skal du have en lille Hilsen. Jeg har det ellers rigtig godt efter forholdene; men bedre var det for 14 dage siden; men nu vi må finde os i alt, og kan også.

Jeg drømte så dejlig om dig sidste Nat, da var det med et bleven Sommer, og vi gik i en lille Skov, hvor ved jeg ikke; men igen kom den onde virkelighed og forstyrrede mig. Da jeg var de par Minutter i Hamborg, var jeg henne og se over efter Hotel Hannover; men du var der jo ikke; så jeg gik slet ikke derover.

I dag har vi det herligste Vejr, blot det havde været sådan i de dage jeg var hjemme ; men du har jo nu fyret helt godt, så jeg må ikke sige, at jeg har frossen. Ja om Middagen har du - nej vi vel forglemt det et par gange.

Ja jeg ved virkelig ikke hvad jeg skal fortælle, vil derfor hellere slutte i Aften og gå til Seng. Mange kærlige Hilsener og 1000 Kys sender dig din egen Peter.

### Lørdag d. 17. mar 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille kære Trinelil!

Tak for dine to Breve idag, et hjemmefra og et fra Schwerin. Ja det er gået dig som mig, jeg har også gået i drømme siden. I Bromberg var jeg ikke rigtig klar i Hovedet, skønt jeg ellers sagde mig selv, da jeg tog ind til Bromberg. Så nu er det grybleri nok, nu må du ikke tænke mere på din orlov, før du er ude af Bromberg igen. Men ak, der kom af og til en lille Piges ansigt, som sagde, "giv mig et Kys". Om Aftenen sad jeg inde i et lille Cafe og vilde have et Kop Kaffe; da kom jeg til at tænke på, hvorledes vi Kaffe drak i Tønder -og jeg måtte lee, og dermed var jeg igen på orlov. Så hernede, den første dag, da jeg skulde efter Post, da har jeg også forglemt halvdelen, nu det var jo ikke så slemt; men Konov mente, at jeg var endnu i Roagger - kan gerne være. Men nu må du ikke tro, at jeg går og er ked af alt, nej tværtimod, jeg er så glad, da du var så glad denne gang da jeg var hjemme.

I har nok ikke haft meget tid i Tønder - til at handle i. Mor skrev i dag, og jeg tror nok at det var meningen, at du skulde have haft din velfortjente Løn for de dage, du var inde. Men det kommer vel en anden gang så, ellers kommer det da, når jeg kommer hjem. -

Ja var det blot så vidt, du det er egentlig en sær kæreste du har, alle andre giver deres kærester Guld og Edelstene, og jeg har slet ikke givet dig noget, synes du ikke også ? Nu jeg skal jo se om jeg kan gøre det godt igen, når jeg kommer hjem til dig.

Du jeg har virkelig ikke noget at skrive om endnu, hvorledes kan det være ? nå det kommer vel igen. Sluttes med mange kærlige Hilsener og Kys din Peter.

## Mandag d. 19. mar 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære Trinelil!

Tak for dit Brev idag. Jeg er sund og rask og ved godt Mod. Nu er det rigtig forår hernede. Solen skinner, og Lærken synger, og om Morgenens fløjter Stæren, så det er herligt om Morgenens - jeg mener for dem der står tidlig op. - Men så kommer det altid, det er endnu Krig. Lærken synger, om også Granaterne gennempløjer Luften, og jeg tænkte på, hvis jeg havde været en Lærkelil, så vilde jeg dog ikke være her, hvor der er Krig, nej, kan du tænke, hvor jeg så vilde hen - til Ravnhold ude i Haven vilde jeg bygge mig en Rede og vilde hver Morgen synge for Vinduerne, til der kom en og sagde God Morgen. Nå jeg står nu ikke så tidlig op i denne tid, jeg er så søvnig efter orloven, så jeg har det ligesom dig, min lille ven. Når jeg så vågner, ligger jeg altid og ser lidt på mine Billeder og spørger min lille Pige, vil du fortælle mig noget idag; men du er en lille - du vil aldrig svare mig - jeg mener om Morgenens.

I Middag var jeg på Cykle efter Post, og min Vogn kom bagefter, og så kom jeg lidt forud, og lå så oppe i Skoven, hvor Fuglene sang, og da kom jeg til at tænke på den gang, vi to kom fra Skibelund eller du ihvertfald. Da lå vi nede i Gram skov, kan du huske det. Du, jeg tror aldrig jeg har været så lykkelig som da jeg kom hjem fra denne tur. Om du vel også nok nu kalder mig en lille Tyv, så mente du det vist ikke så slemt, ellers vil jeg også godt tilstå det. Ja da tænkte vi ikke på, hvad der lå foran os; men som jeg altid siger, og som du også selv skriver idag, må vi være glade og taknæmlige for, at vi har det, som vi har det. Og vi vil håbe det bliver ved.

Ja jeg vilde gerne have fortalt dig en hel del mere; men jeg ved ikke, hvorledes det er i denne tid, jeg har så meget andet at tænke på om dagen, og så kan man ikke samle så megen Stof. Nu vænt bare lidt, vi er jo nu også kun 14 dage fra hinanden. Dine Breve er jo heller ikke så lange, og du klager over det samme.

Så nu må du have god Nat, min lille Musse, sov godt og drøm om din Peter.

Mange kærlige Hilsner og 1000 Kys fra din egen Peter som længes efter hans lille Pige.

## Torsdag d. 22. mar 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille søde Trinelil!

Tak for dit Brev igår. Jeg var ikke hjemme, jeg var i Mülhausen efter forskellige ting, og så lå det til mig, da jeg kom hjem. Jeg har det ellers rigtig godt, vi er alle sunde og raske og ved godt mod. Vi har nu fået lidt Vinter igen; men det er blot om natten, om dagen har vi det

herligste Forårsvejr. Ja rigtig et Vejr at gå en lille spadseretur i, og det er sandt, du vil jo også nok, om der ligger lidt Sne og er 20 Frost. - - blot jeg skal med, nej du, den går jeg ikke med på, så hellere vil jeg sidde i Sofaen om Middagen og holde lidt Snak.

Ja jeg tænkte også på det i Bromberg, havde du da bare været med i Theatret, alle sad der med deres Kone, kæreste og hvad det nu alt var; men nu jeg tænkte, du har jo lige været hjemme, og du må også være tilfreds, og jeg var så glad.

Ja jeg kan nok huske den dag vi var til Theater i Ribe; men jeg vil just ikke prale af denne plads vi havde, så vil jeg snart hellere vente engang. Ja du, når jeg kommer hjem, vil vi i Teater, ja da vil vi så meget, ikke lille ven. Å, ja det skal blive herligt alt, blot den tid snart kommer.

Konov siger oft, at han nu aldrig vil gifte sig. Du, han har så meget som ligner dig. Han ser også så broget oft på så mange ting, og så kommer han ligesom du og snakker om det, og så hjælper det altid. Og han finder vel også nok en lille Pige igen, der passer til ham.

Ja lille du, det er endnu Morgen, og jeg har meget at bestille i Formiddag, så du må ikke have hele Formiddagen - eller tænker du ja ?

Nej hold nu, mange kærlige Hilsener med tilbehør fra din egen kære Peter.

### **Fredag d. 23. mar 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille kære Pige.'

Vil i Aften sende dig en lille Hilsen, jeg har ellers ikke meget at skrive om; men nu, du skal da have en lille Hilsen. Jeg havde tænkt jeg havde fået Brev fra dig idag; men så var der slet ingen Hamborger Post. Vi har det ellers rigtig godt. i Aften har jeg været i Kino som Kasserer, da Kinografejeren er bleven syg, og så måtte jeg derhen, da det er lige herved. Det er sådan en lille afveksling, når man ser Billeder, som man ikke ser her til hver dag. Så kom jeg hjem, og nu ligger der en af Tjænerne i Sengen og spiller på Mundharpe "Wenn die Liebe nicht ware" kan du huske, jeg sang den. - -

Så du kan nok forstå, at det ikke er let at skrive, du kan jo heller ikke godt, når der sidder en og snakker - eller der står en bagved og ser til.

Du lille kære Musse, jeg længes sådan efter dig, blot når jeg tænker på de par dage jeg var hjemme, og når jeg var borte et par timer og var på hjemvejen. Da kom tanken; men du, min Trinilil er jo der, da var det som havde jeg ild under Fødderne, og så gik det. Å du det må blive herligt, når vi må være sammen hver dag. Jeg skal nok skynde mig at komme hjem til min lille Pige. Ja det er nu ingen Brev i Aften, det er blot en lille særlig Hilsen, imorgen får du dit rette Brev. Så mange kærlige Hilsener og mange Kys fra din

egen Peter.

### Lørdag d. 24. mar 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Min kære Far og Mor!

Tak for pakkerne i dag med. Æg og Smør. Breve har jeg ingen fået af i to dage; men det ligger jo ved Posten, der blir nok ikke bedre herved.

Vi er ellers sunde og raske og ved godt mod. I dag har vi Vinter, kan I tro, som i de dage jeg var hjemme; men det holder vel snart op igen. Vi holder det jo nok ud, vi har nok at brænde af; men det siger de ikke i de store Byer. Der har de hverken at bide eller at brænde.

I dag er min gamle Hauptmand rejst på orlov igen, nu vil han gifte sig, nu jeg siger jo ikke noget; men kanske hans Kone engang. - Så var jeg på en lille tur i går, ikke så langt herfra, og der kom jeg til at tale med en rigtig Bondekone. Og når vi Soldater giver os i Snak med disse Folk, har vi også noget bagved. Jeg købte så først 4 Høns og en Hane til vor Feldvebel, han vil nu selv holde Høns; men Æg vil de vist forglemme at lægge. Så fik jeg også 12 p. kartofler, og så spurgte jeg, om hun ikke kunde besørge mig af denne Silke, som jeg talte om, da jeg var hjemme, og det tænkte hun nok. Den koster, den gode som hun sagde, 6,75 pr. Meter. Jeg tænkte over det, og så sagde jeg, hun skulde besørge mig til en Bluse, og hvis hun kunde til to. Så vilde jeg give Trine en til Fødselsdag i Maj. Men jeg ved Mor vilde også gærne have en. Ja så skal du sende mig en pakke med Sæbe, for så skal jeg først handle lidt. Kan Peter ikke hænte en 50 Stykker igen. Jeg har jo sagt ham jeg skal nok sende ham hans %. Det er det samme hvad det er for noget, også Barbér Sæbe. Ja nu nok om det. Ellers går alt i sin gamle gænge her, nu kommer Sommeren jo, og hvad den vil bringe, ligger jo skjult, men den store Offensive bliver dag for dag forskudt, først på grund af Vinteren, og så at vore Tropper er gået tilbage ved Arras, hvor det vel ellers skulde have gået løs. Og så nærmer Efteråret sig igen, og så er der dog håb om Fred igen.

Ja nu ikke mere i Aften, slutter med mange kærlige Hilsener til Eder Alle fra Eders Peter.

Der kommer også snart en Swejtserost til dig, lille Mor.

Jeg har ikke forglemt hvad jeg har lovet.

### Søndag d. 25. mar 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Trine!

Har endnu ingen Brev fået fra dig idag; men vil alligevel sende dig en lille Søndagshilsen. Ja det er Søndag idag; men man mærker ikke meget til det. Og idag har det ellers været så roligt, at man godt kunde holde Søndag. Jo jeg har også mærket det, hver Søndag spiser jeg til Middag der, hvor jeg hænter Post, og det er den eneste Søndagsfornøjelse man har, også dermed må man være tilfreds og er det også.

Jeg har vist fortalt, at vi har en hel del Sne hernede, i Eftermiddag var det et herligt Vejr, og så fik vi lyst til at løbe på Ski, vi var en 10 mand, og her er det meget mere sjov som i Rusland, her er alle de høje Bjærge. Og du kan tro, det går flot ned af dem. Konov og en Underoffz faldt, de løb sammen og kunde ikke komme fra hinanden igen Jeg troede de havde brækket både Arme og Ben; men så galt gik det nu ikke. Konov kan bare ikke bøje Nakken og røre den ene Arm, så du synes måske, det er galt nok. Men morsomt er det dog. Jeg tror nok jeg kunde blive en hel Mester i det, når jeg øvede hver dag. Mange de kan slet ikke komme af Pletten.

Ellers er der ikke noget særlig at melde om hernede fra. Og når jeg ikke får Breve fra dig et par dage, er det, som man ikke har noget at skrive om. Og man tænker altid, nu i morgen må det dog komme, vænt så sålænge med at skrive et rigtig Brev. Ja lille Musse, jeg ved jo, at det ikke er din Skyld, det er Posten. Nu imorgen håber jeg, så kommer det, og så får du et Brev, et langt ikke? Ja så slutter jeg i Aften med mange kærlige Hilsener og lange og mange Søndagskys fra din egen Peter.

## **Mandag d. 26. mar 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille kære Trinelil!

Vil igen sende dig en lille Hilsen, jeg har intet brev fået fra dig endnu i dag, du lille - nej jeg vil ikke sige mere; men tænk blot i hele 5 dage uden Brev, nå det er sandt, fem dage er jo ikke længe; men nu får jeg ingen Brev før på Lørdag, jeg skal igen på Rejse imorgen. Nu havde man sig lige indlevet, og nu går det løs igen; men ikke til Hamborg, nej det var jo nu også for meget, hvis du skulde til Hamborg igen. Nej denne gang går det over Frankfurt a/M, Cøln til München-Glatbach ved den Hollandiske Grænse. Du kan jo se, om du kan finde det på Kortet. Der skal jeg efter Film til Kinografen, ja jeg rejser i alle brancher. Og i Frankfurt skal jeg hænte Bøger for en Præst. Så du kan se, det er to forskellige ting; men det kommer sig ikke så nøje ved Militæret.

Jeg sender en Bog af til dig i morgen, den hedder "Arme Thea", den er skreven på tysk; men jeg synes du skal læse den. Det er to som finder hinanden, og de har så mangen hindringer i deres vandring, og de kan ingen udvej finde, så beslutter de, de vil gå i døden med hinanden. Og jeg ved ikke; men jeg kan så godt lide den lille Thea. Hun siger til ham: Du Georg, Verden er dog så slem og så ond, vi vil tage os en Båd og så sejle ud på Søen, og så tager du en Snor med til at binde os sammen med, og så springer vi ud på et gang. Snoren er for at vi også kan



blive sammen i Døden. Men det kommer nu anderledes, som du selv kan læse. Han er ikke meget værd, men hun er en prægtig Pige.

Ja hvad skal jeg nu fortælle mere, jeg har virkelig ingen Stof. Jeg skal nok skrive fra Rejsen, måske du har de Breve førend dette, da det er jo en grulig bumleri hened i dette Hjørne.

Ja nu vil jeg slutte i Aften med mange kærlige Hilsner og 1000 Kys og håber, at der ligger en hel bunke Breve til mig, når jeg kommer igen.

din egen Peter.

## **Mandag d. 26. mar 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders to Breve idag fra 19-21.3. Og I har endnu ingen Post fra mig henede fra, ja hele Postvæsnet er nu i uorden, siden der er bleven taget så mange Posttoge bort. Nå nu må I da have fået en hel del. Jeg har jo ikke skrevet meget i hver Brev, men i hverfald dog hveranden og tredie dag som altid lidt. Jeg har det ellers rigtig godt, er sund og rask. Og er nu lige i de gamle gænge igen, så går det også løs igen et par dage. I morgen skal jeg vist på en tur til München - Frankfurt a/M. og Glatbach, jeg har først hørt det i Aften, så jeg ved slet ikke noget bestemt endnu. Men det er jo altid sådan her hos os, vi får først besked i sidste Moment. Jeg skal vistnok efter nye Films til Kinografen, og i Frankfurt efter Bøger for en Præst ved Div. Ja jeg rejser i alle Brancher. - Jeg er nu ikke meget for den Rejse, da det hverken giver forplejningspenge eller Drikkepenge. (Det er ikke til Stendal. - ) Her får man to Komisbrød i Lommen, og vær så god, nå jeg fik jo en pakke i går med Sylt, så det går nok. Man må jo være glad, at man har det, som man har det. Nu har de fået fat på mig ved Div, så nu kan man have sjov nok. Der var en General her igår, og han har (fortalte en Ordn.) klaget sig til Majoren over, at han ikke vidste, hvorledes han skulde få det besørget Aa, har den gamle sagt, jeg vil give Herr Generalen en Mand, som kan besørge det. Det er det samme, hvad det er, han er pålidelig og skal nok besørge det. Straks måtte jeg nu i Eftermiddag til ham, og han fortalte mig op ad Vægge ned ad Døre, så jeg ved snart ikke selv, hvad det var. Nå, sagde han, mener du så du kan det. Så nu skal vi se, hvad det blir til. Jeg tænkte han havde givet mig en 10 M, men det har han vel forglemt. -

Ja jeg skal jo nok skrive fra Rejsen, de Breve får I måske før end dette. På Lørdag er jeg forhåbentlig her igen, Ja det var alt for i Aften, jeg skal have mine Sager i orden, i så fald jeg skal afsted i Nat. Så nu mange kærlige Hilsener

fra Eders Peter.

## Onsdag d. 28. mar 1917 - Frankfurt

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Pige!

Du sover vel; men alligevel vil jeg sende dig en lille Hilsen fra min Rejse til München. Jeg må vente her en halv Nat efter Toget - det er også noget værd.

Med Hilsen din Peter

Gefr. Marsk Regt. v. Hindenburg

z.z. auf d. Reise zur Front. Feldpost

Frk. Trine Gad Roagger Kr. Hadersleben Schl. Holstein

Goethe-Haus

(gr. Hirschgraben 23) im 16. Jahrhundert erb., gelangte i. d. Besitz d. Familie Goethe 1733-Geburtshaus d. Dichters, i. welchem er bis 1775 wohnte.

## Fredag d. 30. mar 1917 - Frankfurt

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er nu nået til Frankfurt a/M. Jeg kom igår Aften eller Nat Kl. 2. Nu stod man der som en Stork i Salatet (?) og vidste ikke, hvor man skulde hen for Natten; men så kom der dog en Soldat som rejste bort herfra, han havde været på orlov, og han var Hotelejer. Og så sagde han mig besked, jeg skulde bamle på tredie Vindu i Schillergaden No. 111. Og sådan kom jeg ind og fik en lille Seng helt oppe i Kvisten, og kold var det; men jeg havde jo selv min dække med, så jeg har sovet udmærket til i morgen kl. 9. Og da man nu hverken kunde få Caffé langt mindre Brød, så måtte jeg søge det andetsteds.

Og endelig fik jeg også for 30 Pf. Brød. Og nu har jeg lige drukken Caffé med Brød og Mors Sylt til. Ja, lille Mor, det har gjort hele Rejsen med, og langer vel nok til i morgen, ellers hedder det tørt Brød.

Jeg rejser først herfra i Aften Kl. 10. Jeg skal vente her ved en Præst, skal bringe Bøger med til en Præst ved vor Div. Det var nu en meget flink mand; men som de fleste siger: min kære,

jeg vilde gerne give Dem noget at spise; men vi har selv ikke. Men nu det er jo nu heller ikke så galt, jeg har jo ikke hungret endnu.

Nu i Eftermiddag vil jeg gå lidt rundt i Frankfurt, der er meget kønt her, der en stor Museum her (Der Rheinische Landwirtschaft-Museum), men det er da meget at vie 3,75 ud til det. Man skal næmliq se på hver lille smule, da det er helt gruligt, som alt muligt koster. Jeg har ikke købt mig det mindste i disse dage, har ikke fået Middagsmad og har i de 5 dage allerede givet 15 ud. Men nu, man må jo være tilfreds, at man kan komme på sådan en Rejse. Jeg var næmliq glad ved det denne gang, da der er en hel del i gang nede ved os, dernedefra kan man jo ikke skrive det. Men her kan det jo gå an. Igår eller idag er der fra vor Side Trommeild fra 30 Batterier (120 Kanoner), og så skal vore Stormtropper tage et stykke af Franskmandens Grav. Og det vil koste noget. -

Det er jo bleven prøvet en gang før, for en 14 dages tid, lige da jeg var kommen fra orlov, men da er det mislykkedes.

Vi havde en 18 døde og en 40 sårede, og den gamle har ikke været godt tilpas siden, mine bedste folk, siger han, skal jeg ofre. Men han kan jo heller ikke for det, det er de store høje Herrer, og kanske det er nødvendig, som man ikke kan se.

Nu ikke mere i dag, slutter med mange kærlige Hilsener til Eder alle

Eders Peter. Vænter efter at komme derned og få mine Postsager. -

Peter.

## **Fredag d. 30. mar 1917 - Frankfurt**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille kære Trinelil!

Er nu nået til Frankfurt, og har dog endelig fået så meget tid, at jeg i ro kan skrive et lille Brev til dig. Jeg kom igår Nat hertil, og næmliq kl. 2. Nu stod du der som en Stork i Salat, og vidste ikke hvor du skulde hen. Så traf jeg dog en Soldat, som drog herfra, han havde været på orlov, og han sagde, jeg er Hotelejer, og når du går hen i Schillergaden No 111 og banker på tredie Vindue, så skal min Kone nok anvise dig et Værelse; men ikke I. Kl., nå det kunde jo også være det samme. Hovedsagen var, at man kunde sove. Og der fik jeg så et Værelse helt oppe i Kvisten, kold var det, men jeg havde jo min dække med, så det var kun halvt så slemt. Og jeg sov også helt godt til i morgen kl. 9. Men hverken Gaffe eller Brød var der tale om; det måtte jeg søge andet steds. Og fandt det også, hvorfra jeg nu skriver til dig. Jeg sidder lige ved Vinduet og kan overse Bismarckpladsen, og man kan sidde og more sig over alle de Mennesker, som løber går over. Alle de som vil med Elekt. Alle har de travlt, og man skulde undres over, hvad de alle har at løbe efter. En leer, en anden ser så kedsom ud, en tredie går klædt i sort, kanske hun har mistet hendes Mand eller Kæreste, eller hun tænker på, hvor er

han. Og så kommer kanske til, hvad får jeg til mine kære små børn idag, jeg kan ikke opdrive noget at spise. Ja det er ikke så let i en stor By, der kommer der meget til, som vi, der bor på landet, ikke kender.

Jeg rejser videre i Aften kl. 10 og når til Regt. imorgen. Her var jeg hos en Præst efter Bøger til vor Div.præst. En meget flink mand, men lige i førstningen, da jeg talte med ham, var han så kort og militærisk. De tror jo ikke, at en almindelig Soldat kan begå sig sådanne Steder. Og et Menneske begynder først ved Offizer hos dem, men til sidst var han så flink og vilde tale om alle ting. Jeg sagde ham natyrlig også besked. -

Ja nu har jeg ikke meget mere i dag, i Eftermiddag vil jeg gå lidt rundt her i Frankfurt. Havde jeg nu bare haft min lille kæreste, så havde det været dobbelt så morsomt, alene er ikke så interessant. Så nu slutter jeg i dag med mange kærlige Hilsner og 1000 Kys fra din egen Peter. Længes efter dine Breve, nå imorgen Aften. - -

## **Mandag d. 02. apr 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag, og for to Pakker, de kom jo lige passende til Påske. Jeg har det ellers rigtig godt, vi er bægge sunde og raske. I skriver, at I ikke rigtig kan forstå det, at det ikke er Feldw. Mor, der har skikket Kassen tilbage. Jo det er rigtignok en Svigerinde, der er der, hendes Mand er falden; men det var dog kun 8 - 14 dage, hun havde været der.

I dag var der en omvæltning igen. En høj Herre fra Gen.Kom. kom og vilde se understaben, og ham fra Marne og Christian Madsen fra Kloster skulde have været i Komp., men Gud ske lov for den gamle. Og Madsen er jo ved Kassemesteren, ham hjalp vor Feldw. Alle Off. kunde i II Batl. ikke hjælpe ham; men Feldw. klarede hele sagen, ja der kan meget lade sig gøre. Ikke alene de men mange mere, I kan tro, der er glæde i Aften hos dem. Nå om os var der nu ingen tale, den gamle sagde, de skal blive her.

Nu mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

## Søndag d. 08. apr 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Det er Påskedag, og den er nu på det sidste Halvdel. Tak for den store Pakke igår, den kom lige tilpas til Påske. Tak for to små i dag og for Brevet. Så vi må ikke klage over Påske, kan I nok se. Jeg vil fortælle Eder, hvad vi nu har oplevet i de sidste dage.

I går var alt i fuld spænding, vi vidste at der igår aften skulde gå noget løs. Kl. 6,30 i går Aften begyndte vor Artillerie og de svære Miner at buldre. 12. Flyvere fløj omkring oppe i Luften, som om det var fugle, og som om de ingen betydning havde. Men de gjorde og deres. Kl. 5 Min. før 7 gik en stærk Offz. Patrulje frem og stødte frem i den franske Grav. Deres mål var at gøre Fanger for at se hvad for nogle Tropper der lå over for os. Jeg talte i dag med en fra Rendsburg, som har været med. Det skal have set skrækkelig ud derovre. Over 400 døde mente han. De blev der i 23 Minutter og kom med 5 Franskmænd tilbage. Det er de første Fanger, vort Regt. har taget på Vestfronten. Så I kan nok tro, der var glæde hos de - - -. Så kom Påskemorgen. For ikke at den skulde være som alle de andre, besluttede vi os til i går Aften på "Gefægtstanden", at vi vilde foretage en lille tur op i Bjærgene. Kl. 5 cyklede vi af, hver sit Brød i Lommen. Og kom så til "Pfirt" som jeg vist har sendt Kort hjem af. Der satte vi vore Cykler ind, og nu op i Bjærgene, alle sov og Solen stod lige op. Vort Mål var et gammelt Ridderborg. Vi nåede derop. Det var morsomt at se, hvor de har boet for 3000 år siden. Og så den vide udsigt, helt ind i Svejsen og ind i Frankrig. Det var herligt. Så drak vi Caffe, i en og så gik turen hertil igen. Vi var tilbage kl. 9, og så begyndte vor tjeneste som ellers. Nå det tager man også, vi er ikke de eneste. Nu i Middag tog Konow afsted også på sådan en tur, vi kan jo ikke sammen, da vi ikke kan komme bort på engang. Alt er så rolig i Eftermiddag, og nu er det da bleven Aften, så nu er den Påskedag snart forbi. Nå det gør heller ikke noget, jeg er glad og taknæmmlig for alt hidindtil. I Eftermiddag har jeg kogt to Æg, og alt muligt har jeg; men den store pakke må ikke blive berørt endnu, da jeg vist skal til München Glattbach endnu engang.

Den anden, hvis bestilling det er, er på orlov. Ja, man må tage alt, som det kommer; men Gud ske lov at det er til ren gode side. Så sender jeg et par Billeder med, den første er Madsen fra Kloster. I kan nok se, at han leer, det er af glæde over, at han ikke kom i korap. Så kommer Konov. Og den sidste har en Bøn til Far om at sende mig nogle Penge igen. Vil du så ikke sende dem i en "Wertbrief", jeg vil sende med som det skal udfyldes. Jeg har 15 Mark endnu; men når jeg nu skal på tur igen. Og man kan ikke være uden, hvis man sådan rejser i hver uge. Det vil vel heller ikke vare længe, før jeg skal til Bromberg igen. Ja det var alt idag. Så slutter jeg med mange kærlige Hilsener fra Eders

Peter.

## Lørdag d. 14. apr 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag og for en pakke med Æg. Vi har det rigtig godt, er sund og rask, og ved godt mod. I mente Konov havde længe ikke ladet høre fra sig. Jo han er den gamle endnu; men man har mere at bestille som i Rusland, så det er vel deraf. Nu har vi da fået Sommer igen, det er så herligt ude i Aften. Jeg har i dag fået et Brev fra Fru Major, jeg har sendt hende en Hilsen til Påske, og det var rigtig tilpas, tror jeg nok. Nu fik jeg i dag et Brev fra hende, og jeg skulde hilse mangan gang. I sender vel Smør endnu til hende og lign. ? Hun skriver, at havde hun ikke Eder, vidste hun ikke, hvad det skulde blive til. Men der er jo nu mange, som ikke kan få noget, om de nok klager så meget; men man må jo tænke, det er Krig, og man skal igennem det.

Videre kom jeg ikke igår Aften, Franskmanden undte mig ikke at skrive Brevet færdig. Kl. 9 fik han nykker og begyndte at beskyde F. Og vi måtte dog ned fra vor Slot, da vi ifald der er Gasgranater ikke kan holde os deroppe. Nå det blev ikke så slem, i hver 1/4 time en 10 stykker, men han vilde slet ikke høre op. Og kl. 11 blev Konov og jeg så søvnige, så gik vi i Seng, de andre har vågnet hele Natten til kl. 5 imorgen. Der er ikke sket videre noget, et par Huse er sammenskudt, det er alt. Og vi har ikke engang hørt det. Så I kan nok forstå, at jeg ikke hører Pigerne, når de går nede i Bryggehuset med Træsko. I dag er det Søndag, Konov sagde det nu lige, ellers havde vi vel ikke kommen på den Tanke. I skrev om J. Barsballe, at han ikke var helt glad ved denne stilling, ja efter at dømme, er det jo lige, hvor han ligger, bare han ikke er kommen med i fangenskab, der er vist kommen en hel del. Det vil vel blive Sommer No. II ved Arras, og det vil vel komme til at koste lige så meget. Ja man har altid glædet sig til Sommeren, nu er det snart omvendt.

Jeg skrev forleden, at jeg vilde sende mine Vintersager hjem. Der kommer også en Pels med, vil I ikke sige eller vise Skrædderen den, om jeg ikke kan få en ny Trøje til den, hvor Pelsen bliver syet i igen, da den er udmærket; men nu har jeg brugt den hver dag hele Vinteren, så det blir dog for simpelt nu, enten vi så skal gøre med eller ej. Sådan en kan man jo også bruge hjemme. Det er en, jeg har fået af Feldv.

Ja nu har jeg ikke mere idag.

Slutter med mange kærlige Hilsener fra Eders

Peter.

Jeg sender det vist med Madsen, han kommer vistnok på orlov sidst i denne Måned.

## Tirsdag d. 17. apr 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev igår. Igår var jeg i M. kom igår Aften tilbage igen. Sender idag en pakke af til Mor, som jeg har lovet hende, da jeg var på orlov. Ellers har vi det rigtig godt; men det vil ikke blive Sommer hernede, vel heller ikke derhjemme? - Det har været så udrolig her i de sidste dage, Franskmanden kan ikke komme til ro, efter at vore har besøgt ham. I kan også se det i Heeresberetningen. Jeg fik også Brev fra Morbror Peter igår, han klager over, at han ikke kommer fremad med arbejdet, og at han ingen folk har, men må klare det alt med lille Jens. Ja det er jo ikke så let, men alle kan og komme igennem, så han kan vel også. Han tænker vist også først rigtig på det, når tiden er der. I skrev om at Sine Kjær var kommen hjem igen, har Niels fået folk. Det er vel mest dem herovre fra, der fortæller de Historier, til en lille undskyldning for, at de ikke kunde holde det ud længere.

I dag og endnu to dage går det lidt søndagsagtig til hos os. Jeg bragte den gamle bort igår, han blir borte i 3 dage til et Kursus; man kunde straks mærke det i morgen, de andre Herrer vilde ikke ud af Sengen. Han har sagt, at han ønskede at se dem hver Morgen kl. 7 til Caffé. Så de må jo af Sengen, skønt de skælder nok så meget. Det er heller ingen Skade til at stå lidt tidlig op, så kan de bedre finde Sengen om Aftenen.

Så har jeg spekuleret på i længe, at jeg vilde til at handle lidt, for at dække mine Rejseomkostninger, når jeg rejser. Og så var jeg i M. igår, og der har jeg helt gode forbindelser. - Og når jeg så tager til de større Byer vil jeg først , og tage en pakke eller to med. Det er nu tilladt at føre alle mulige Levnedsmidler ind til Byerne. Som f. Eks.: Ost - Conserves - Laks og sådanne Sager. Men nu fejler mig Begyndelseskapitalet. Vil du ikke sende mig en 25 M. Eller sådan at jeg har en 70 M. 20 M har jeg selv, 25 har I afsendt. Vil du så ikke sende mig en 20 - 25 M. Men send dem i Wertbrev som jeg har skrevet. Der er mange der bruger det, og der er en del at fortjæne. Nu ikke mere idag, slutter med mange kærlige Hilsener fra

Eders Peter.

## Fredag d. 20. apr 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Havde væntet Brev idag; men nu så kommer det vel imorgen. Vi har det ellers rigtig godt hernede, alt er ved det gamle endnu. Nu er det da lidt forandring igen med Vejret; men hvor længe varer det. Hvad skal det blot blive til med arbejdet, over alt er Jorden kold og våd. Her nede ser man af og til en ude, men der er ikke meget at lave endnu. Efter hvad man kan dømme, er de langt tilbage i Landbruget hernede. I formiddag gik der en Mand med et par stærke Heste og en gammel Harve på noget grønpløjet Jord, som skulde i stykker rives. Og Hestene gik som om de ikke kunde trække det. Jeg havde en sådan lyst til at tage en Kultivator og blot gøre et par omgange, for at vise, at det dog ikke er for 100 Aar siden; men nu, det kan jo ikke lade sig gøre. De kører meget med Stude hernede, så det tyder dog også på, at de er langt tilbage i tiden. Nu er det først, man kan se, hvor god Jord det er hernede. Men når man så ser så meget, der ligger udyrket i de Aar; men det er jo ikke alene her.

Der går rygter i dag om, at Rusland og Tyskland har sluttet Våbenstilstand, det var at ønske, at det var sandt. Hans Nissen skrev også om det, og at hans Far havde skrevet, at i Østen stiger Solen op, og se det lysner over Vangen. Ja. noget er der i gang med Rusland, det kan vi mærke på mange måder her, især i sidste tid; men alt kan kun gå langsomt.

Tak for de 30 M. til min Fødselsdag lille Far. Og har I ikke sendt de andre af, som jeg skrev om, så skal I ingen sende endnu. Jeg vilde næmlig også bruge dem til at købe lidt Silke for, og det havde jeg nu tænkt, ikke mere at høre fra; men nu kom det i dag, at jeg kunde håbe på at få det; men kun af den gode; men det er heller ikke så dyrt, da det er direkte fra Fabriken. Nu vilde jeg gerne sende til en Bluse til min Trine til hendes Fødselsdag (d. 5. Maj, og så vil jeg nu lave det sådan, at I sender Pengene direkt derhen, som Pengebrev. Det vil vel komme på en 20 M. Jeg skal nok selv ordne det; men nu ved I så dog lidt besked. I behøver ikke at fortælle Trine det. -

Du måtte jo også nok få en lille Mor; men du vil vel ingen have, skrev du, ellers kan jeg nok besørge en. Du var tilfreds med Osten, skrev du, bare det nu kommer hen, men det håber vi da. Ja så vil jeg slutte i Aften med mange kærlige Hilsener til Eder alle fra

Eders Peter.

Tak for alle de Pakker i de sidste dage, de er gode nu, da I kan tro. alt blir knap nu her; men man må jo ikke fortælle alt. - Og det er vel også det bedste, der er mange det er værre for end mig

## **Søndag d. 22. apr 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Hjærtelig til Lykke på din Fødselsdag, min lille Musse. Håber næste Aar at fejre den hjemme hos dig.



din egen Peter

Sender hermed et stykke Chocolate, du kan jo fortælle, at det er nede fra Svejtserne. Jeg kunde bare ikke få mere, ellers havde du fået et helt Pund. Ja jeg har ikke mere at skrive om i dag, jeg har jo skrevet et langt Brev. Spis eller drik nu Chokoladen med god Appetit, og vær glad for at vi bægge kan fejre vor Fødselsdag sunde og raske.

din Peterlil

### **Mandag d. 23. apr 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for pakken i dag med Sylt. Jeg lovede jo at skrive videre i Formiddag, da jeg ikke blev færdig. Nu er vi nået til Aften igen; men intet nyt. Det er igen kold i Aften, og det er længe ikke Sommer, men her oppe i Bjærgene er det jo nu også mere kold som nede i Dalene. Den gamle er i Mühlhausen i dag, så Musene har spillet på Bordet i Eftermiddag. Han kommer igen i Aften, da vil han have en Fahrplan udarbejdet til Hovedkvarteret, på hans Skrivebord. Og den måtte jeg stille ud, og det er ikke helt let, da jeg knap ved hvor det ligger. Men nu, man må lære alt, hvad der blir forlangt.

Så har jeg idag fået prøve af Silken, som jeg sender min Trine. Jeg har jo ikke meget indblik i de Sager; men jeg har nu taget blå, og den var også til middel pris 8,40 M. og 4 Meter giver 33,60. Men da jeg har besørget denne Kone noget, får jeg det for 30 Mark. Og nu rejser Carl Clasen fra Marne over S. ... hvor Fabriken er, og så betaler han det, og så vil jeg sende ham pengene derhen. Adr. følger med. Ja nu har jeg det ordnet. Det er lidt adspredelse, når man har noget privat at arbejde med. Så lille Far, du er vel så god at betale min Kærestesfødselsdagsgave; jeg skal nok betale det altsammen efter Krigen, eller gengælde det altsammen. Så vil jeg slutte for i Aften med mange kærlige Hilsner

fra Eders Peter

### **Mandag d. 23. apr 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Ja det er April og så galt Mandag Morgen, da har man jo ellers travlt hjemme - nu i Forårsarbejdet; men her er alt det samme Søndag - Søgn. Og tro mig om man også skulde arbejde som en Hest fra Morgen til Aften, vilde vi hellere bytte.

Tak for Pakken igår lille Mor, med Indholdet - det var vel for Osten, hvis du ellers har fået den. Jeg skal se, om jeg kan få en til, eller regner du ikke på det. Så skal jeg hilse mangan gang fra den gamle. Han kom igår træt og ærgerlig hjem fra Stillingen, hans folk skal arbejde for meget. Så havde jeg et Brev til ham, og da jeg lige var gået fra ham, og han havde Brevet læst, måtte jeg ned til ham igen. Og som et lille Barn, så glad var han. Jeg skulde hilse mangan gang. Men han mente, om det da ikke blev for meget uden at betale, han vilde da gærne betale. Ja, sagde han, hvad blev der blot af min Ilse, når ikke dine kære Forældre havde været sådanne gode folk. Han rejser den 30. til det store Hovedkvarter til Besøg hos Hindenburg. Når der ellers ikke kommer noget i vejen. Ja jeg må afbryde her, jeg skal efter Post, mere i Aften.

Mange kærlige Hilsner sender Eders Peter

### **Mandag d. 23. apr 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Musse!

Tak for dit Brev - med Blyandt og tak for dit Brev i dag. Aa lille du - jeg tror det er ved at blive lidt bedre, jeg kan mærke det på dine Breve, især den i dag. Du skriver du sidder inde i Verandaen, Solen skinner, to Tulipaner har du for dig. Aa du jeg vilde gærne sidde hos dig, så behøvede du heller ikke at skrive - vel? Du mener, om jeg har tænkt på den 12. April. Nej det har jeg nu helt glemt; men du ved nok at fødselsdage og sådanne mærkedage er din Peter ikke god til at huske. Ja din Fødselsdag skal jeg nu nok huske da - ellers fik jeg nok også på Hovedet. - Du mener eller spørger om du ikke har godt af at røre dig. Ja du ved nok hvad jeg mener. Du ved nok at jeg ikke tager mig en Kone for at arbejde. Så havde jeg hellere slet ingen taget. Og min lille Musse er jo nu slet ikke dertil, du behøver ikke at sige noget imod, jeg kender dig, min Trinelil - tror du ikke? Ja du en reise til Hejdelberg er altså tostemmig vedtaget. Og man siger dog, hvad to blir enige om, kommer ikke den tredie ved. -

Jeg sidder helt alene, Konov sover, alle de andre er nede i II Stab. Det er en ro her, havde jeg nu bare haft min Musse, tænker jeg. Det er så dejlig varmt her, og en god Lænestol har jeg også, blot du mangler i den. Du skriver, blot du må få din Peter hjem igen, og vi må få lov til at leve sammen i vort eget hjem. Ja min lille du, jeg går også oft, især når jeg går alene. Jeg har så mange planer, som jeg slet ikke havde i førstningen af Krigen, som du også ved jeg så tit har skrevet. Men mine forhåbninger er altid bleven større og fremtidsplaneme kom igen. Og oft kan man slet ikke blive færdig med at tænke dem til ende. Jeg kan altid se min lille Musse om mig, glad og tilfreds, så jeg tror ikke, det kan slå fejl, vi skal nok få lov til at leve sammen. Ja Trine, jeg tror du er ved at gå helt af med mig. Du har altid tryglet, og vilde have mig til at sige når vi - ja du vilde ikke engang sige Bryllup. Men jeg trak det altid i længden - ikke? Men du har været på spil med din Peter igen, jeg er også ved at komme i tanker om, at

når først Krigen er forbi -så - nej hold nu har jeg sagt for meget - ikke lige straks du. - Du vil jo dog ud at tjæne - ikke ? Ja og jeg vilde da egentlig se og lære mere endnu, eller mener du, det kan være nok ? Ja min Trinelil, det er godt at vi kan og vi har udsigter til, at vore planer kan gå i opfyldelse, mange er gået brudt nu i Krigen. Vi har Gud ske lov hverandre endnu, sunde og raske, og vi vil bede om, at det må blive ved sådan, til vi samles derhjemme i vort eget Hjem.

Nu god. Nat. imorgen en lille Hilsen.

### **Onsdag d. 25. apr 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for brevet igår, og tak lille Mor for din fødselsdagsgave. Nu er der igen glæde i Huset hos os to. Nu vi sørger ellers ikke, da vi har aldrig lidt nød her; men det er altid mere lettende i Humøret, når man står op om Morgen, og ved at man da har lidt at spise, eller man har været borte, og man kommer hjem, og man behøver ikke at løbe rundt for at få lidt at spise.

Ellers er alt ved det gamle her. Nu er der bleven lidt ro igen her, og forhåbentlig blir vi her ret længe. Jeg fik et kort fra Uffe idag, der stod blot en Hilsen, og at han tog hjem på orlov i 14 dage, så han har vel allerede hilst på Eder.

I skriver om at alle tre unge Karle var marshferdige. Ja nu blir Abling snart tom. Jeg har også fået et Brev fra Bakkely, de skriver også om at det heller ikke er helt let derovre mere, alt blir dyr og knap. Så det vil vel heller ikke blive for let for dem, og som oven i købet er nybegyndere; men de skal jo selv vide det. Jeg ved ikke om jeg har talt om Krigslånet her hos os. De har tegnet alle næsten. Og der er bleven redet mange Atake mod de to Entfernungsmesser Marsk og Konov, men blev alle afslået. Ja Kompn. truede med afløsning somme steder, hver Komp. vilde naturlig have den Ære at tegne mest. Men os kunde de ikke tvinge. Der er ingen der erstatter mine Rejser, og jeg får kun de par Pfennig om Dagen. Konov havde samme mening. Så det var alt omsonst, og til sidst blev de kede af at komme op på vor Stue, da enten var vi der ikke, eller vi sagde til dem, vi så helst de lukkede Døren udenfra. -

Ja ellers har jeg ikke noget idag. Sluttes med mange kærlige Hilsner og tak for Fødselsdagsgaverne

## Lørdag d. 28. apr 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag. Vi har det rigtig godt, er alle sunde og raske her. Så har du været i Haderslev og handle lille Mor. Far skrev det, at I havde en ordentlig Pung med; men det var jo om det var nok. Du skriver slet ikke om det, var det ikke tilfredsstillende. - - Ja Penge er det ikke alene der råder nu.

I Middag var jeg henne at købe Kød. En Leutn. var der selv i Formiddag, og han kunde ikke få noget, skønt han bød dem snart det dobbelte. Jeg skal have Peter afsted, mente han, og så kom jeg med 8 p Oksekød rigtignok til 3 M pr. Pund; men det var jo det samme. Ja man skal forstå det over det hele. Jeg kommer der hver dag, og når jeg er på rejse, besørger jeg dem oft sådanne småting, som jeg nu ikke vil fortælle. Og jeg får også en lille %. -

Ja man blir mere og mere kendt; men så er det altid man skal bort. Og jeg tror ikke det varer længe, før vi skal på Rejse igen, og så går det vel til de udrolige Egne. Vi var længst borte, men de ved ikke rigtig, hvad der foregår endnu. I Aften ligger der igen en svær Artilleri på vor første Stilling. Et herligt vejr er det i Aften. Svalerne flyver forbi vore Vinduer, og endnu højere oppe flyver en 4 - 6 Flyvere, de ser også kun ud som Svaler; men de har andre Tanker som den lille Fugl, de lurar som en Høg på deres Bytte. I går morgen da jeg stod op, stod der en Blomsterbuket på Bordet med en Seddel fra Konov og en 3 - 4 andre til deres Peter. Og af Feldv. fik jeg en par ny Bukser, og af Trine en Pakke med Kage, og så alt, hvad jeg havde fået hjemmefra. Så I kan se det var en hel del til Fødselsdagen.

En lille pakke har jeg sendt af til Trine igår med en lille Brevåbner i, det er helt kønt arbejde, lavet af en Kammeret. Og så har jeg købt til en Bluse, Blå silke, så det var også en hel del. Nu har jeg ingen lyst mere i Aften, da det er så herligt et vejr. Sluttes så med mange kærlige Hilsner fra Eders

Peter.

Kanske tager jeg til M.Glatbach på Tirsdag, og vil så sende mit Vintertøj hjem, i så fald

## Søndag d. 29. apr 1917 - Feldbach (Feldburg)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Vil sende Eder en lille Søndagshilsen, da jeg ikke havde Brevet tillukket. I Morgen er det ikke ren Luft hos os, som vi siger, jeg tror næppe at vi er her næste Søndag; men vi vil håbe at det er foreløbig - Parole. Og hvorhen, ja det må og kan jeg ikke sige; men I kan vel tænke det. Nu

må I ikke blive ængstelige. Gud har bevaret os alle hertil, han holder også nok sin hånd over os der. Så skal jeg igen hilse mangan gang fra den gamle, og jeg skulde sige det samme, som jeg selv har sagt, at også der kan man blive bevaret.

Og så måtte I ikke sende mere på Gefr. Baumanns Adr; men direkt til Fru Major Beerbohm - Bromberg - Hoffmannsstr. 2. Men det har I vel også gjort, så meget jeg ved. Han fortalte, at den sidste Pakke var gået gennem Kontrollen i Berlin, men at alt ellers var vel og godt. Ja ellers alt vel, har i dag sendt mine Vintersager af, det vil vel vare en 14 dage, før det kommer. Mange kærlige Hilsner sender Eders Peter.

### **Tirsdag d. 01. maj 1917 - Feldbach (Feldburg)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære

Forældre!

Tak for Eders Pakke igår.

Vi er sunde og raske, allesammen. Vil blot meddele, at jeg for 10 Minutter siden har forladt Feldb. for sidste gang. Regt. Staben og Batl. er allerede denne Nat borte. Jeg skal blive her til i Eftermiddag, og instruere den ny Regt. Stab. Den ny Regt. Kommandør takkede mig og gav mig 3 M.

Hvor det nu går hen, ja det kan vi ikke sige. - De første 8 dage blir vi i nærheden af Mühlhausen. Ellers alt vel, mere når jeg har tid. Med Hilsen til alle

Eders Peter

### **Tirsdag d. 08. maj 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Nu har jeg da endelig fået tid til at skrive et par ord. Jeg har det Gud ske lov godt, er sund og rask. Vi kom så pludselig bort dernede fra vort dejlige Feldburg. Jeg var efter Majoren i Mühlhausen, da han kom fra Hovedkvarteret, og da traf jeg Feddersen fra Skærbæk, fra hvem jeg skulde hilse mangan gang. Han begyndte straks med at tale dansk, og lod en Auto bringe mig op til hans Kvarter. Så drak vi Kaffe, og så om Aftenen måtte jeg tilbage igen, og den samme Nat Kl. 12 blev vi forladet. Så gik det tilbage over Mühlhausen - Colmar - Strassburg og så op langs den Elsass-Loth. Grense ind gennem Belgien, Ha - Namur og blev udladet 45 kli. fra Laon, så gik det tilfods. Kanonaderne kunde man høre langt fra, men det kom endnu nærmere. Nu har man vænnet sig til det, så nu er det ikke så slemt. Men nu,

det er noget af det skrækkeligste vi har set her. Om Natten er det som i en ovn, og Kanonerne standser slet ikke. Det koster både anstrengelse, Blod og Penge. Vi ligger i den bekendte Siegfried Stilling, som I har læst om. Og den står som en Mur. Ja, når man ser de Menneskemasser, som her ligger, da kunde man tro, at Krigen skulde vare i Årevis endnu; men der kan jo være andre ting, som det ikke er sådan med. Hvad Levnedsmidlerne angår, så er det udmærket her i denne tid. Alle de Tropper, der ligger her, får meget bedre forplejning, så længe de ligger her. Jeg har set mig om efter bekendte, men jeg har ingen truffet endnu.

I går nat var jeg ved et Batt. og da måtte jeg lade min Tornyster - Snøresko og alt i stikken - Tornyster og snøresko har jeg igen, men 4 par Strømper og min Tegnebog med 28 M. i blev der, og alle mine Papirer, alt er borte. Det er nu anden gang i Krigen, da forhåbentlig sidste gang. Nu har jeg kun en par strømper, men jeg har fået af Konow. Vil du ikke sende mig to par og et Håndtørklæde, lille Mor. Penge skal I ikke sende, da vi ikke er ude af dette her endnu, og Konow har givet mig 10 M. Ja, man må være tilfreds, når man selv kommer ud af dette med sig selv.

Nu er vi kommet lidt længere tilbage, og nu er det kun halvt så slemt. I nat var jeg også ved et Div., som ligger for os, men det var ikke så slemt, blot jeg styrtede med Cyklen og måtte tage et Bad i et Granathul, så jeg næsten ikke kunde finde Cyklen igen. Ja det er snart som det første Krigsår, men det varer vel ikke længe, før vi kommer i ro igen. Ja, jeg kunde jo fortælle en hel del mere, men jeg har kun så lidt tid. Hele Natten har jeg ikke sovet, og nu skal jeg afsted efter Post igen; men så får I det siden. Jeg sidder i en Køkken og skriver, der er endnu civil. En gammel net Kone vilde gerne fortælle en hel del; men vi kan jo ikke forstå hinanden. Men når man ønsker noget, kan man let gøre sig forståelig med dem. Ja det er noget andet som i Elsass her. Der lå vi så rolig, og her har man hverken ro nat eller dag. I skulde bare se, hvad der er for en Trafik her. Lastauto -Vogne - Tropper og alt hvad man kan tænke sig mellem hverandre, og det er næsten udmuligt at komme fremad på de store Landeveje.

Det er ellers meget kønt her, men kommer man 4 Kim. længer fremad, så ser det ud. Ja det kan ingen beskrive. Og man må blot tænke på og ynke de arme Folk, som engang kommer tilbage i deres Hjem og finder det i denne forfatning, men vi kan jo ikke hjælpe dem. Franskmanden tager ingen hensyn til civilbefolkningen, han beskyder Byerne til en 15 - 20 Kim. bag Fronten.

Og så bliver de Sorte jaget frem, som ligger i høje Bjerge foran vore Stillinger Det er skrækkelig. Nu ikke mere idag. Sluttes med mange kærlige Hilsner til Eder alle derhjemme. Og undskyld mig, at jeg kun skriver hjem og til Ravnholdt i disse dage, jeg har ingen tid. I dag er det Solskin, et herligt vejr.

Det var godt, jeg blev min Silke kvit, før jeg måtte give afkald på mine Sager, det havde jeg også i Tornysteren. Nu lev vel

Eders Peter.

## **Torsdag d. 10. maj 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Trinelil !

Sender dig blot en lille Hilsen og meddeler, at jeg har det godt efter forholdene . Jeg har ingen tid, derfor må du ikke skænde på mig. I dag håber jeg at få Post hjemme fra Eder

din Peter

Mange Hilsner og Kys.

i Morgen skriver jeg et Brev.

Feldpostbrief

An Fri. Trine Gad in Roagger

Kr. Hadersleben Schl. Holstein Absender: Gefr. Marsk

Regt. v. Hindenburg Stab Feldpost No. 898.

D. Feldpost

10. 5- 17- 6-7 N

S,B. Inf.Regt.v.Hindenburg

## **Torsdag d. 10. maj 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Blot et par ord, har ingen tid, men har det ellers godt efter Forholdene. Vi ligger endnu på samme sted. Det er heller ikke så slemt nu længere. Ja ikke mere idag, slutter med mange kærlige Hilsener

fra Eders Peter.

Vi har ingen Post fået her endnu, alt kører med Muniton.

Feldpostbrief An Herrn

J. P. Märsk in Roagger

Kr. Hadersleben Schl. Holstein

D.Feldpost

10. 5- 17- 6-7 N

S.B. Inf.Regt.v.Hindenburg

Absender: Gefr. Marsk

Regt. v. Hindenburg No Feldpost No. 898

### **Fredag d. 11. maj 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev igår.

Jeg har det godt, er sund og rask. Der er bleven lidt mere ro her nu. Men nu går det løs til venstre for os. Ja hvad skal det blot blive til. Sådan et Menneske slagteri har man aldrig tænkt sig.

Ja ikke mere i dag, har kun så lidt tid; men jeg sender hver dag et par ord, at I kan se jeg har det godt. I Aften et Brev.

Med mange Hilsner Peter.

### **Lørdag d. 12. maj 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for al Eders Post igår, pakke og Breve. Pakken med Kortene og 20 M. kom godt an. Tak for alt. I skal ingen Penge sende foreløbig, sålænge vi er i denne Hjørne her, og vi bruger heller ingen. Blot vi har vort Brød er vi tilfreds.

Det er bleven lidt mere rolig nu her; men hvorelænge. Jeg lovede jo at skrive et Brev igår, men det er udmuligt at få tid. Dag og Nat har vi ingen ro. Om Middagen kl. 12 tager jeg efter



Post, tilbage igen kl. 7 Aften, så til Majoren, som ligger 6 Kilom. herfra (Gefægtstanden), tilbage igen kl. 11, afsted med Div.Befalinger kl. 2, om Natten tilbage kl. 4. Så I kan nok forstå, der ikke er meget tid.

Konov arbejder også dag og Nat i Depotet med allehånde - Mine-kastere - Håndgranater og lignende. Ja Konov rejser også snart på orlov sammen med Feldveblen.

Så har du altså købt Gården lille Far, ja til Lykke. Ja undskyld, at jeg ikke skriver mere.

Mange kærlige Hilsner Eders Peter. Hils alle. Send ingen store Pakker.

### **Tirsdag d. 15. maj 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Pakken i går. Jeg er sund og rask, men vi har strenge dage. Vi ligger nu ude i en Skov under åben Himmel, og det er ikke så morsomt. I går nat, da vi vågnede, var vi gennemblødte, men det tørrer jo igen. Nu kender man det alt bedre her i Omegnen, og man ved bedre at komme uden om de farlige steder. I går Aften faldt to mand af et andet Regt. ved siden af mig, af svær Artilleri. Ja det er en mærkelig ting. De to var nu lige kommen ud og kun 8 dage ved deres Regt. Jeg har forbunden den ene. men han var allerede død, før jeg gik fra ham.

Nu, vi blir vistnok kun her 4 Uger, de andre har alle kun været her i 4 Uger. Og nu har vi snart halvdelen. Ja Gud ske lov og tak for alt. Mange kærlige Hilsner sender Eders Peter. Hils alle, jeg har ingen tid.

Send ikke for meget i denne tid.

### **Onsdag d. 16. maj 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Igen en dag længere. Jeg er lige kommen hjem, eller i mit Skovlager som vi kalder det. Jeg var med en ved Stillingen. Nu har jeg fri to timer, så skal jeg efter Post. Ja her går det dag og

nat. Det er godt at man er så kendt, og at de alle kender en, så man der kan sige, nej nu kan man ikke mere; men der bliver ikke spurgt meget derom.

Vi ligger nu i Skoven, og vi ligger bag ved et højt Bjærg og i god dækning. Majoren ligger hele tiden på Gefægtstanden. Ja I må ikke tro at vi ligger som på Slottet i Isenheim, nej når jeg siger, at en tom Ajlekumme hjemme er god mod det sted han har; men det hjælper jo ikke vi skal og vi kommer med Guds hjælp også nok over denne tid og ind i en anden. Fødevarer får vi så mange af, så du skal ikke sende for meget i denne tid. Blot mit Sæbe er ikke kommen an, de har vel lugtet det, og så taget pakken. Nu har jeg selv købt et stykke, men lille Mor kan du ikke sende et Lommetørklæde og så, lægge blot 1 stykke ved.

Nu mange kærlige Hilsener sender Peter. Konov laver Spejlæg.

### **Torsdag d. 17. maj 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.'

Sender hermed en lille Hilsen og meddeler at jeg har det godt. Jeg er sund og rask. Vi håber snart at komme ud af det her igen, de taler allerede om det. Vi er også kommen lidt længere tilbage igen (Staben).

Jeg var i dag inde i Staden Laon, det er en dejlig By, ligger oppe på et Bjærg, og som en Slange snor sig vejen derop. Ja jeg har ingen tid, mangler ingen ting, kun et par Strymper.

Mange kærlige Hilsner

sender Eders Peter.

De små grå er talrige her; men os har de ikke nået endnu.

### **Lørdag d. 19. maj 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Takker for pakken igår. Jeg har det godt er sund og rask. Nu er vi kommen i 2. Linie igen, og nu har man da lidt mere ro; men godt er det ikke endnu. Regnen har også hørt op, så nu kan man da bedre holde det ud her ude i Skoven. Far skrev igår at min Pakke var ankommen, er det den store ? Jeg kan ikke forstå at I ingen Breve har fået endnu herfra, jeg skriver hver dag, hvis jeg ellers kommer til det. Der blir ikke meget skrevet i denne tid. Jeg skriver jo heller ikke meget; men om det også kun er et par ord, så kan I dag se at jeg er sund og rask. Sluttes så i dag med mange kærlige Hilsner fra

Eders Peter.

### Søndag d. 20. maj 1917 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet idag. Jeg har det rigtig godt er sund og rask. Lille Mor sig ikke sådan at det ikke var godt hvis jeg ikke kom hjem, jeg har en fast tro på at jeg nok skal komme hjem igen. Vi håber snart at komme ud af dette her igen, og komme i en rolig stilling igen. Vi har strenge dage, og det kørte på alle måde. Det er en under, at den gamle holdt det ud, derude i denne Larm, og på Understandet ligger der dag ud dag ind svær Artilleri, men blive inde kan han heller ikke. Vi ligger nu lidt længere tilbage og alt skal nok blive godt igen. Hans Nissen ligger også i denne Egn, hvor ved jeg ikke. Uffe var et par dage i Kamp men er nu kommen ind igen.

Ja nu lev vel alle derhjemme.

Send ikke for meget i denne tid, vi får en hel god forplejning. Mange kærlige Hilsener sender

Peter

Vi ligger under åben himmel

### Onsdag d. 23. maj 1917 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Pakke og et Brev idag. Jeg har det godt, er sund og rask. Nu er man lidt mere vant til dette udro. Og der er mange nye former og Systemer her man skal sætte sig ind i .

Jeg sender kanske mine lange Støvler hjem, vi kan ingen Støvler gå i her, vi går alle i Snøresko og vikkel Gamascher, jeg ved ikke om I har set sådan nogle. Det er for at Støvlerne altid bliver siddende i Mudderet og i Granathullerne, og de holder ved Benene.

Ja det skønne Frankrig. Man kunde græde over det; men det hjælper jo ikke, man skal se på det med kolde blikke. I går Aften eller Nat var jeg nede i en By; der bor ikke et Menneske der, da det ligger altid under Franskmandens Ild, og man kan sige det er blot Grus. Kirken er helt sammenskudt, blot Koret står, men gennemboret 1000 steder af Granater; men et er udberørt, og det er Vorherres og Jomfru Marias Billede. Jeg stod længe og så på det og tænkte, men så kom Franskmandens hårde ord. Mange kærlige Hilsner sender Peter.

## Torsdag d. 24. maj 1917 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Eders Brev igår og for en pakke. Jeg har det godt, er sund og rask. Mor skrev, at hun havde slet ikke hørt fra Spandau. Ja lille Mor det er nu min skyld. Feldv.s Mor har sendt mig et Brev, som jeg har tabt. Jeg skulde hilse mangan gang fra hende, og hun har sendt, eller Feldv. har givet mig Pengene. Jeg forlangte 30 han mente, det var for lidt. Ja ellers går det nogenlunde, og det må man aldrig laste. Jeg håber vi kommer snart ud af denne Hjørne igen.

Ikke mere idag, slutter med mange kærlige Hilsener, har ikke mere tid.

Eders Peter.

Nu igen min adr. som bagpå ingen Feldpost No

## Fredag d. 25. maj 1917 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Eders Brev idag, og for Pakken med Sæbe, den kom idag. Og også tak for indholdet i Kovertet. Den har vandret om i Regt. 43, da der stod Pakke No. 43 Men nu, det kom lige tilpas. Sæbe havde jeg kun et stykke Krigssæbe. Ellers har vi det rigtig godt, er sund og rask. Nej vi er ikke ude af stillingen endnu og kommer det heller ikke foreløbig. Nu har Kampen taget af, og alt sover lidt ind igen. Men som i Rusland og Feldburg blir det aldrig. I Aften er det et herligt vejr, og alt er rolig; men Luften er fuld af Flyvere. Franskmanden vover sig ikke over vore Linier.

Jeg sender idag et par Kort fra Laon, det er herligt at køre derop ad de stejle Bjerge. Der er civilbefolkningen endnu, da det er over 25 Kilom. bag fronten. Det er blot bedre folk, kan man se, og man kan se på dem, de går alle med sørgende Blikke og tunge Tanker. Ja det arme Frankrig. Nej lille Mor, for døden har jeg ingen Angst; men som sagt jeg vilde så gærne hjem til Eder alle I kære derhjemme igen. Og jeg tror også helt bestemt, at jeg må få mit ønske opfyldt. Det er en sær ting herude, som jeg også oft har skrevet om, er det en der skal bort, kan han skjule sig så godt han vil, han kan være så langt bag fronten som han vil, han må dog bort. I går var der en, der lige er kommen ud, sad kun en time i hans Hule og talte med hans nye Kammerater, da traf der en Granater oppe på Jordhulen, og et stykke gik igennem og dræbte ham. Hans Kammerater var udskadte.

I mente Staben lå i Hus. Ja vi kunde godt ligge i et Hus; men den er ikke sikker, og derfor har vi gravet os ind i Jorden. Det er en høj en 250 m. høj, og der går der gange ind, der er en 100

m. lange, og der kommer så et rum, hvor der Dag og Nat brænder lys. Det kalder vi "Gefægtstanden". Så har vi noget, der kaldes "Skovlager", det er ude i Skoven under fri Himmel, der ligger vi nu, og så er der en del altid på Gefægtstanden. Majoren har ikke været i Skovlageret endnu. Ja når det er godt vejr, er det helt godt; men ellers kan I jo sætte Eder i denne stilling, at blive sat ud midt i Linnet Skov, og sige her blir I, til vi hænter Eder. Og derfra cykler jeg hver dag hen på Gefægtstanden. Og der blir jeg hver gang taget under Ild. Nu kender jeg Franskmanden. Han vil gerne spare på Munitionen, og så skyder han altid \_to skud og holder så op i en to minutter. Og i den moment står jeg på lur bag en Stenmur, hvor han ikke kan se mig, og når de to skud er falden, er jeg på cyklen, og to minutter efter er jeg i Hulen, der kan han rolig skyde. Men man skal først lære hinanden at kende. Det er jo heller ikke altid at han skyder.

Ja nu ikke mere i Aften, slutter med mange kærlige Hilsener og \_tak for alt

Eders Peter.

Skulde allerede for et par Dage siden hilse fra Majoren, at vi skal nok komme godt ud af denne Hjørne igen.

### **Lørdag d. 26. maj 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Blot en lille Hilsen idag, jeg læste Brevet igennem igår Aften en gang til, som jeg havde fået fra Eder, mens jeg var på vej til Gefægtstanden. Og da kom jeg til at se, at jeg havde forglemt at svare Far på hans Brev. Sagerne står sådan, jeg har skrevet der til Konen, at Pengene vilde blive hende tilskikket på denne Adr, da der tog en på orlov, nu kom han jo ikke på orlov ham fra Marne; men han har skrevet hans Far, at han skulde sende Pengene på denne afsendte adr. Og det har han gjort, Konen har skrevet, at hun har modtaget Pengene. Altså til Jakob Clasen - Marne - deich, Schl. Holstein "30 M." \*) Ellers alt vel, et herligt vejr, kunde man have været hjemme hos Eder nu i Pindsen.

Ikke mere idag, slutter med mange kærlige Hilsener fra Eders Peter.

### **Mandag d. 28. maj 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Pindsen er forbi hos os, skønt vi mærkede ikke meget til den; men jeg er sund og rask og har det godt efter forholdene. Jeg fik slet ingen Breve igår hverken fra Eder eller fra min Trine; men I må jo så oft vænte, nu der kommer vel desto mere idag. Jeg skrev dog, at jeg skulde ikke til Gefægtstanden igår; men måtte holde Søndag« Det gjorde jeg også, en Vogn og en Underoffz. tog Sagerne med, og hele Krittet er gået tabt undervejs, enten har han tabt det, eller de har stjålet ham det fra Vognen. Så nu var festen stor, og ingen anden kan naturlig, Peter skal altid med, og ingen anden må nu bringe dem og de Sager derhen, skønt det jo også kunde passere mig. Til alt Lykke var der kun et Brev fra Majoren, der gik tabt, og det ved han ikke, ellers havde han straks sat den arme Underoffz. i Komp. Ja man har så meget, man skal passe på. Nu mange kærlige Hilsener sender

Eders Peter.

### Søndag d. 03. jun 1917 - Cøln (Køln)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er nu nået til Cøln, i en tur, havde 4 Minutter ophold i Berlin, så gik det videre over Hannover. Nu skal jeg vænte her i to timer. Jeg har jo overskredet min orlov, og man skal være lidt forsigtig over alt; men de fanger mig nok ikke.

I kunde vel ikke forstå, hvad jeg skrev igår, det var Fru Major der vilde have vi skulde skrive, og at I ikke måtte sende nogetsomhelst i alt så store Pakker. Ja andet var det ikke. Ja ellers har jeg ikke noget i dag. Jeg måtte købe en Brød i Bromberg, det sidste fra det hjemme har eg først spist i dag, det var lidt tørt; men vi er ikke hjemme mere.

Mange kærlige Hilsner sender taknæmlige Peter.

### Søndag d. 17. jun 1917 - Hamborg

**Fra:** Konow

**Til:** Peter Mærsk

Mein lieber Peter !

Schicke dir mit den heutigen Brief auch deine Karten ab die du bei Feldw. Lukowski bestellt hast. Konnte sie dir nicht friiher senden da er es jedes mal verbummelte, bis ich mir ihn gestern mal wieder ans Telephon holte und ihn auf die Socken half. Ich weiss nicht wieviel du bestellt hast er schickte nur 9. St. welche ich alle absende. Es ist hier ein herrlicher

Sonntag morgen. Ach da sitzt mann hier so allein und griibelt mit den Gedanken in der Heimat herum. Na es wird wohl denn allmahlich die Zeit kommen wo ich auch flir Zeitlang dort weilen kann. Hoffe dass du jetzt auch mit dir zu Frieden bist, denn solches wunsche ich dir von ganzen Herzen. Es lauft ja die Zeit so schnell da konnen wir ja wieder miindlich mit ein ander plaudern. Aber eins hast du recht gehabt. Das du damals meintest die Friedel kam wieder. Hatte ja die Absicht wenn ich auf Urlaub kam, ihr noch mal zu besuchen aber nach ihren letzten Brief nicht. Ob ich es recht mache bin ich mir nicht driiber einig, aber soviel ist mir klar geworden in vorriger Mittagstunde das ich kein Lebenszeichen mehr nach ihr senden darf. Will noch gar-nicht schimpfen aber ich hab die Nase jetzt voll. Weshalb der Feldw. nicht fahren will weiss ich nicht. Du solist wohl erst zuriick sein. Baumann kam auch wieder. Der ist vorne bei Major. Wenn ich mit meiner schriftlichen Arbeit fertig bin, will ich nach Vorges zum Båden. Denn sonst kam ich doch nicht vom Lager runter. Denke auch doch bald ein Lebenszeichen von Dir zu erhalten wie du ankamst. Sonst sind keine Neuigkeiten. Die Parole anfortkommen ist wieder eingeschlafen. Letzte Nacht war ich schon in der Heimat. Der Feldwebel Pogorgelski u Lange waren stille Teilhaber meiner Gedanken. Die Holle hat noch ihren fortgang wie sonst. Nur Lange weinte gestern wie ich 2 Fahrer, Steffen u Otto u Sziencak die Spritflasche gab. Er wollte es sich nicht merken lassen aber ich sagte er konnte ja seinen zugeteilt bekommen aber das will er ja auch nicht er weiss ganz gut das er unser denn nicht mehr hat.

Flir heute Schluss. Herzl Grusse an deine lieben Eltern, (Braut) Frau u Dir sendet dein Wilhelm.

Wilhelm Konow

### Søndag d. 24. jun 1917 - Berlin

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine:

Er nu nået til Berlin, vilde have skrevet fra Hamburg, men i det samme gik Toget. Må nu vænte her til i morgen tidlig kl. 7 ¾. Ellers alt vel. I morgen et Brev fra Bromberg.

Mange Hilsner til alle din Peter

Gefr. Marsk

StabInf. Regt. v. Hindenburg No 147

Postempel:

Bromberg

25. 6. 17. 12-1N

Feldpost

Frau Trine Marsk, Roagger

Kr. Hadersleben

Schl. Holstein

På forsiden af prospektkortet  
fra Hamburg, Neuer Jung-fernstieg :

Fik den heller ikke aflagt i Berlin.

Er i nat nået godt til Bromberg.

Peter

### **Tirsdag d. 26. jun 1917 - Bromberg**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Ja I tænkte nok på, at nu var jeg i Frankrig igen, nej jeg er her endnu. Jeg skulde jo hilse mangen gang fra Fru Major, hun var glad som et lille Barn, der har fået lidt. Og I skulde have set hende, da hun så Pølsen, som om det havde været en 1000 M. Jeg sagde, ja jeg skulde have haft et par mere med af dem; men de var ikke færdige; men hun kunde jo få senere. Så lå der så mange bestillinger her til mig, så jeg vidste snart ikke, hvor jeg skulde begynde, og så den gamle Litevka, som I ved jeg havde med hjemme, måtte jeg vente på, og den blir først færdig i morgen middag, og kl. 4 tager jeg så herfra, jeg kommer så tre dage for sent an der, jeg kan ikke vide, hvad de tænker dem, de tænker vist jeg er gået den anden vej. Men Fru Major er nu den skyldige. Så spurgte hun om hun ikke skulde sende 100 Mark af for alt dette hvad jeg bragte; men jeg sagde natyrlig nej. Så har jeg købt mig en Skjorte her lille Mor. Jeg tænkte den havde været billig; men da jeg så var kommen der, kunde jeg jo heller ikke gå ud igen. 11,75 kostede den. Og et par Seler 5,50 M. men så kunde man købe Strømper, og de er vist helt gode til 4,80. Jeg købte en par, jeg tror, jeg køber mig et eller to par til, da det er jo også grulig knap derhjemme. Og så kan man jo sende et par hjem, har man for mange.

Nu ikke mere, jeg sidder i Underbokserne oppe på Værelset og skriver, da det er så kønt et vejr; men nu går jeg i Seng. God Nat.

Mange kærlige Hilsner Eders taknæmlige

Peter



**Fredag d. 06. jul 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille kære Musse!

Havde væntet et lille Brev idag; men så kommer det vel imorgen, Men alligevel vil jeg sende dig en lille Hilsen. Jeg sidder helt alene ude foran vor Telt, Fuglene synger, og alt er så kønt. Kunde jeg bare have været sammen med dig nu. Men vi skal jo bie, som den lille Fugl synger. Mor har skrevet idag, Far også; men en dag senere. Mor har det meget ligesom dig, når jeg ikke er hos dig, eller Far hos hende, går I med de tunge Tanker. Og det kan godt være, at det ikke er så let at blive fri for, og især for dig, min lille Trinelil i denne tid. Mor hun gør sig også så mange bekymringer om os to; men det kan man jo nok være at det ikke er så let. Når vi først er hjemme, så skal vi to nok selv klare det, og så længe må vi jo læmpe os lidt igennem. Men så meget er det, og som jeg også har sagt til dig. At vi vil først og fremmest have et hyggeligt Hjem, og alt hvad du ønsker i dette område skal du få.

Næste Morgen:

Jeg kom ikke videre igår, Madsen kom, og jeg skulde vise ham vej til et Batl. Og nu skal jeg snart efter Post - efter et Brev fra min lille søde Kone. - Du det er alligevel sært, at man nu har en Kone; men jeg har nu ikke fortrudt det da. Jeg vilde idag sende en Pakke af til dig; men nu går den først af i Morgen, jeg har ingen tid. Du skal da ikke sige, at din mand ikke sørger for hans Kone. -

Ja nu ikke mere idag, slutter med mange kærlige Hilsener og tanker fra din egen Peter.

Kan lige få Brevet med ham fra Marne, han tager idag på orlov. Han var sidst, da jeg var i August-Sept. 1916. Må jeg snart vente Billederne, jeg længes efter at se dem.

Frau Trine Marsk

Roagger

Kr. Hadersleben

Schl. Holstein.

Poststempel:

Marne

12. 7- 17. 6-7

S.B.

Inf. Regt. v. Hindenburg

## Søndag d. 08. jul 1917 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Videre kom jeg ikke igår aften, da jeg måtte ud til den gamle. I dag er det et Regnvejr så man kan snart hverken være ude eller inde. Det regner nemlig igennem over alt. Min Seng eller leje er helt gennemblødt. Ellers har vi det helt godt. Var i Eftermiddag på en lille Ridetur, da jeg var efter Post. Der bor en Forplejningsoffz. en 12 Kilom. herfra, som har lovet mig 30 p Sukker; men det er ikke ankommen endnu, så I må vente lidt endnu, det er altid sådan, enten har man for lidt eller for meget.

Mor skrev, at I havde været i Toftlund ved Doktoren og ved Amtsdommeren. Og at du vilde købe lidt ind til os, da vi skulde tænke lidt derpå også. Ja, lille Mor, tak for alt, jeg bruger ikke de mange ord; men jeg vilde nødig have, at du skal bryde dit Hoved alt for meget over de ting nu, så at du skal lide under det. Lad det blot vente, til jeg kommer hjem, jeg skal nok få det til at ordne sig. Og det er det, som tynger mig mest, at gå og tænke på, at du altid går og er ked af alt hvad der nu er sket, jeg ved Far kan tage alt bedre med ro; men at tænke sig, at jeg skulde have skyld i, at du ikke blev så længe hos os hernede, som før. Mor, det kan jeg ikke komme over. Jeg er den samme som før. Og kommer jeg hjem og får selv et Hjem, da vil jeg være der som Mand og hos Eder som Eders Barn som før. Og det vil jeg aldrig gå fra, så længe vi fire må få lov at leve sammen. Så lille Mor, sig mig det ikke mere; efter Regn kommer også nok Solskin -

I dag skulde/have været på orlov idag; men nu kan Feldw. ikke komme afsted, og sådan er det nu gået tre gange. Endelig må det dog komme og blive til virkelighed.

Ja det var alt idag, jeg skal nu til at tænke, så at vi da kan ligge tørt i nat. Sluttes med mange kærlige Hilsner fra

Eders taknæmlige Peter.

## Søndag d. 08. jul 1917 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trinelil!

Havde væntet et Brev idag; men du har vel ingen tid haft. Jeg vilde også have skrevet igår; men så fik jeg heller ingen tid til det. Så nu får du først et rigtig Brev - når jeg har fået et fra dig imorgen.

Jeg fik et Brev hjemmefra idag, men temmelig gammelt. Du jeg har tænkt på, det er sært, at de aldrig har skrevet til mig angående Oles Gård. Men måske de tænker, at nu skal vi først selv komme til bestemmelse over det. Mor skrev idag, at de havde været i Toftlund, og hun vilde have købt en hel del ting til os, da vi jo dog skulde have både det ene og det andet, og at hun altid spekulerede på det; men nu vilde hun prøve det i Ribe. Du hvad er det? Ja du kan godt lee af mig; men du ved da, at jeg ikke interesserer mig meget for de ting, eller rettere har gjort det, jeg er ved at komme lidt mere op for det nu siden jeg er blevet gift. Jeg tænkte aldrig at det havde kommen for mig; men man blir jo også ældre og fornuftigere - Tak for tilbydelsen fra Gården i Have. Ja, havde jeg været hjemme havde jeg lyst nok til den; men vi skal jo nu vænte og den tid kommer jo også nok.

Mor fortalte også, at Anna af Onkel Jørns nok også snart skulde forloves. Og at hun var glad ved at det ikke var sådan hos os. At jeg måske var kommen med en Pige oppe fra T. mente hun. Og Kirstine Lastein er også bleven forlovet, det går rask væk derhjemme. Ja vi har jo også holdt Bryllup, så vi er jo også med.

Nu sender jeg dig en hel del sager hen. Vil du så ikke sende et Kort - hvis du har - til Chr. Olsen, Skærbæk, Hermine Konow, Zollenspitzer, Bez. Hamburg.

Så har jeg sendt to små Pakker af til dig, jeg vil dog ikke have at du skal sige, det begynder godt, at jeg ikke sørger for min lille Kone. Nu mange kærlige Hilsener og Tanker fra din lille Mand.

## **Torsdag d. 12. jul 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for to Pakker idag, og to igår. Jeg har ingen Breve fået fra Eder i 4 dage og fra Trine i 7 dage; men det er vel Postens skyld. Eilers er alt ved det gamle. Vi er sunde og raske. Jeg tænker, vi kommer snart til ro nu, måske kommer vi ud den 28. Juli, så får vi vel ro for en tid lang. Hvad siger I til alt hvad der foregår i Rigsdagen. Det er nok ikke småting; men det kommer jo ikke rigtig ud. Det er nok om, at det ikke blir til virkelighed med en snarlig fred. Ja ikke mere i Aften, jeg venter på et Brev imorgen, så får I et rigtig Brev.

Mange kærlige Hilsner sender Eders taknæmlige Peter.

## Torsdag d. 12. jul 1917 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Trinelil!

Min lille Musse i hele 7 syv dage har jeg ingen Post fra dig, hvori ligger det dog, det er forhåbentlig dog Postens skyld. Nu jeg håber så på næste dag.

Ellers er alt ved det gamle, vi er sunde og raske. Jeg tænker vi kommer snart ud her, og i ro. Hvad siger du til de ting, der foregår i Rigsdagen, måske kunde mit udsagn dog gå i opfyldelse - angående en snarlig fred. Mere når jeg har fået dit Brev.

Mange kærlige Hilsner og Tanker sender dog

din Peter.

## Fredag d. 13. jul 1917 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille kære Trinelil!

Tak for dine to Breve idag, det var dog godt de kom, jeg var snart ved at blive udrolig. Jeg har det ellers godt, men mine Tanker er altid derhjemme hos dig.

I Morgen var jeg lige gået lidt på Besøg, da hørte jeg Feld-weblen råbe Peter - Peter. Og da jeg kom derhen, var Hans Nissen der, han er igen kommen fra stillingen og havde fået lov at besøge mig. Så snakkede vi om gamle og ny tider, om da vi var på Vedsted, og om vore K .... dem, vi havde der. Så kom vi til, da jeg besøgte Hans, da havde jeg sagt, du Uffe har en sød lille Søster, og det faldt mig straks ind, sagde han, at du selv også havde mere end indset det. Nå så har vi spist lidt, og så skulde jeg efter Post, og da jeg fik fat på en Cykle til ham, tog han med til Laon. Han fik rigtig et indtryk af, hvad det var for et Arbejde, jeg havde, han mente, jeg skulde da enten være feldwebel eller Underoffz. Så cyklede vi til hans Kvarter, og der blev han, jeg skulde jo hjem for Postens skyld. Nu vil jeg besøge ham i Morgen. Jeg skulde hilse min lille Kone mangan gang. Hans er den samme som før. Jeg fik da også ud af ham, at han havde en lille Kæreste, og jeg tror nok, at han vil forlove sig, når han kommer på orlov nu i August. Og måske har Uffe også sådan en lille en gående et sted.

Så er det nu snart helt bestemt, at du overtager Oles Gård en grov lille Kone, jeg har fået - ja lille Ven, angående Møbler og de ting må du selv bestemme min lille du, og du skal helt rette det ind efter din smag, så kan jeg jo komme hjem og inspicere det. -

Så mener du, at i den første tid er det ingen nytte til med en Pige - hvad skal hun bestille for lønnen. Du ved du hvad jeg har sagt ? Hvem skal vaske for dig - hvem skal gøre rent - min

lille Musse - nej der vil din Peter også råde med. Du må for min parts skyld eller når jeg må foreskrive dig det -sy og skrive til din Peter - er det ikke nok ?? Ja det blir nok alt i Aften, det er ved at blive mørk. Jeg har lige siddet og talt med en Offz. Stedfort, som er her ved et Batl. Han har nu tjent i 15 År, og væntede nu at blive anstillet; men de er ikke helt glade, da alt svænker, og det er jo ikke godt at vide hvad der blir af dem, når det går skjævt. Så slutter jeg med mange kærlige Hilsner og kærlige Tanker fra din egen Peter.

Spekuler nu ikke alt for meget, men få ganske rolig din vante Middags søvn.

### **Fredag d. 13. jul 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag. Det har nok været Postens skyld. Vi har det godt, er sunde og raske. Så imorgen jeg var lige færdig med mine Postsager og var gået lidt på besøg, da hørte jeg Feldweblen råbte Peter - Peter. Og da jeg kom derhen, var det Hans Nissen, der kom og besøgte mig. Han var også kommen ud af stillingen og lå nu igen i Reserven. Så fortalte vi hinanden fra gamle og ny tider. Hans og hans Far er nu helt bestemt sikker på, at det i Efteråret gir Fred. Og nu tyder det jo også godt på det i Rigsdagen.

Så har han fået Brød og kaffe, og så skulde jeg efter Post. Så fik jeg fat på en Cykle, og så cyklede vi bægge to til Laon, Og han fik et rigtig indtryk af, hvad jeg har at bestille. Han syntes, det var et gruligt arbejde, og at jeg "næsten skulde være Feldwebel for at forestå det. Så var vi inde i Soldaterhjemmet og drikke et glas Sodavand. Og så cyklede jeg med ham hjem til hans Kvarter. Og nu imorgen vil jeg ret besøge ham, da jeg jo idag skulde hjem at besøge Posten. Hans er helt den samme som før, livlig og munter. Han får orlov nu i August, I går Aften har jeg høstet Byg med Selvbinderen. Der var ikke en, der kendte den (M.Cormick), og så lovede jeg en Overleutn, at jeg vilde høste det af. Nu havde vi kun et Nøgle Garn, det andet blev så ikke bundet, men det gik ellers udmærket. Det var helt morsomt at høre Maskinens rullen og raslen, men det er jo alligevel ikke det vante, at man kan helt give sig hen i det.

Nu ikke mere i Aften, slutter med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

### **Søndag d. 15. jul 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag.

Så er altså Dorthea Bejer død, det var da vist også bedre for hende nu. Det er heller ikke let for Chr. at rejse af igen. Så spørger Mor om, hvad jeg siger til den plan om at Trine kommer til Åbling. Ja hun har vist fortalt det, at jeg var glad for det. Og det er hun også selv. Og hun får vel det nok ordnet nogenlunde, så at hun er tilfreds dermed. Ja havde man blot været derhjemme, så skulde alt nok have kommet igang; men vi håber stærk på andre tider nu.

Igår var en sort dag, vi har oplevet meget nu herude; men noget egen var der ved den dag. Vi vidste, at der skulde tages en Fransk stilling igår. Jeg tog afsted til Gefægtstanden kl. 7. Alt var rolig som før. Alle var tavse, alle så efter Klokken. Vi vidste, at 4 minutter før 9 skulde det gå løs. Kun 5 Min. skulde Artilleriet arbejde, så skulde stormen gå for sig. Som på Kommando tordnede 100 af Kanoner løs, som om det var ét skud. Franskmanden vidste ikke, hvad han skulde, han holdt foreløbig inde, da han vel tænkte, det vilde blive ved i timevis. Som en udstrakt hånd der bød holdt holdt de efter 5 Min. op igen, og vi kunde fra vor Gefægtstand se vor ? Batl. flyve over de 40 m ind i den franske grav. Ingen sagde et ord - den gamle var meget nervøs, da han vidste, at det var hans bedste Folk, og at der mange af dem ikke kom tilbage igen. Han stirrede blot på Thelephonet, om det dog ikke snart skulde ringe og melde enten ondt eller godt. Så kom den første Melding som lød: Vi - højre fløj - er inde i Graven - mangler forstærkning - har store tab. Vort ? Batl. lod han straks sætte ind; men de kunde ikke komme frem gennem Fjendens Artillerie Sperild. Nu igen Spænding, kan vi holde den, eller er de alle bleven der, er den venstre fløj ikke kommen med ? eller er den helt ødelagt. Igen ringede det, vi kunde alle se - med en bæven tog han Apparatet. Men det var en anden Melding: v. Bellmann Hohlweg er afsat, Dr. Delfrig er nu Konst. Han kunde slet ikke sige noget i førstningen; men så fortalte han det. Og så sagde han, mine Tanker er ikke hos de Herrer nu; men hos mine som både kæmper og bløder. Og de er også Mennesker; men på dem tænker man ikke så meget\*

Endelig kom Melding: 200 Fanger - Graven er af os besat og kan med - hurtig tilkommende forstærkning holdes - store Tab. Det hjalp noget på Humøret på dem. Og nu hvem er falden, hvem er hårdt såret, ja så mangen gode bekendte. Og tallet på tabene går omtrent lige så højt som på Fangerne. Jeg har talt med mange af de sårede idag. En Overleutn, som for kort tid siden er kommen ud, har tabt venstre Arm. Hele dagen igennem har Franskmanden grebet an igen påny for at få hans tabte stilling igen; men den må han nok give afkald på. Ja det var en sær ting, at lige som spændingen var højest, skulde der komme en kvær tanke, som skulde krydse alt det andet.

Nu er der bleven lidt mere ro igen. Ellers alt ved det gamle. Slutter med mange kærlige Hilsner fra Eders

taknæmlige Peter.

## Mandag d. 16. jul 1917 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trinelil!

Tak for dit Brev igår, og et i dag. Jeg har snart ingen tid til at skrive i Aften, da det allerede er sent. Fik også et Brev hjemme fra i dag, og de skrev om din plan at bo der inde. De synes vel også helt godt om det. Så skriver du om at jeg har forstået dig, angående Passet. Ja du, der har jeg forstået dig helt forkert. Om det kan jeg ikke sige noget endnu, da jeg helt bestemt tror på det, som jeg sagde da jeg var hjemme. Nu skal vi se om jeg får ret.

Så angående Uffes Brev. Du ved dog at jeg sagde at jeg havde skrevet et Brev til ham. Og to eller tre dage derefter et Kort. Nu har jeg tænkt over, og jeg så efter hans Adr. igen, bare jeg ikke har skrevet 444 i stedet for 477 det kommer mig egentlig for, spørg hjemme om der er kommen en tilbage igen. Ellers kan jeg ikke forstå det.

Ja ellers har jeg ikke meget idag, jeg har nu brækket mit Blyandt tre gange. Venter nu efter vore Billeder fra Skærbæk .

Mange kærlige Hilsner og tanker sender dig din Peter.

## Torsdag d. 19. jul 1917 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag. Vi har det rigtig godt, er sunde og raske, men det var bedre, hvis vi kunde have været derhjemme og ordentlig hjulpet i Høet - omend og man havde fået lidt ondt i Håndledet. Det er godt, I er nået så vidt med det, før Regnen kom. Angående Landet er det jo gået meget godt med salget af det. Det kan man jo nok tænke, at de gerne vil købe det til øst for Gården; men jeg synes nu ikke, det skulde sælges fra. Det er i det hele taget en grulig Handel, der er derhjemme med Land og Ejendomme.

Så spurgte du Far, hvorledes det gik med Vinen, det har jeg dog skrevet, at alle mine Venner og jeg satte os til Bords, og jeg skulde fortælle derhjemme fra, alt imens Flasken blev mere og mere tom. Nej, lille Mor, jeg går heller ikke og sørger; men der kan komme tider, hvor jeg synes, at Krigen har taget så hårdt på Eder, og nu dette her til; men vi vil håbe, at efter Vinter kommer Vår og efter Regn Solskin. Nej, lille Mor jeg kan tåle at høre alt, og jeg er endnu et Barn, hvem du må sige alt. Så har jeg i dag sendt to pakker hjem med mine Strømper, de var os dog for store de huller, dem kunde vi ikke få bugt med, skønt det ikke er af, at jeg har brugt dem for længe. De røde eller dem, jeg havde med hjemme, tror jeg ikke er meget værd, jeg har kun haft dem på en dag; men nu kan I jo se, hvad det er ved med dem.

Så var jeg på Gefægtstanden i Morgen tidlig, og da jeg var på Vej, blev Franskmanden livlig, og jeg måtte ind i et Hus, som var helt sammenskudt; men som dog alligevel gav læ, jeg vil senere sende et Billede deraf. Og der fandt jeg en Blomster Vase, som jeg i morgen sender hjem, og den skal have en hæderfuld plads, da den har særlige minder, som jeg senere vil fortælle. Jeg sender den som stor Pakke, og det vil tage en 14 dage, inden den når hjem. Sukkeret er ikke ankommen endnu, Feldveblen var der igen; men de venter hver dag.

Ja det er nok alt idag. Vi sidder ude i vor Lysthus, som vi kalder det. Jeg har fået en Hilsen gennem en bekendt fra H. Nissen, at han er kommen ud af stillingen, og at de i Nat bliver forladet i Laon. Jeg kan ikke vide, når vi skulde komme ud. Sluttes så med mange kærlige Hilsener fra Eders taknæmlige Peter. Tak for den sidste Pakke med Smør og med medfølgende indhold.

### Lørdag d. 21. jul 1917 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Vil blot sende en lille Hilsen i Aften. Jeg er lige kommen fra Gefægtstanden og skal hilse mangan gang fra Fru Major og den gamle, hun havde skrevet ham idag. Og bedt ham om at sige mig, da hun syntes hun kunde ikke forlange selv at skrive det. Hun vilde gærne have en Pølse af den slags jeg havde med, hvis det kunde lade sig gøre. Det var det hele. Ellers er alt ved det gamle, vi håber stærk på at komme lidt i ro nu, da Komp. er bleven til ingen ting. Men det blir der jo ikke set meget på. Gud ske lov at man har sådan en god plads. Konow og Feldw. er dog nu endelige snart ved at komme i tanker om de må heller drage af herfra. Feldv. vilde ellers først, når vi var kommen i ro igen. Men der er også lige så meget for ham at bestille. Han er nu engang bleven som en Far for en stor Flok Børn. Er han borte, er der et stort Tandhjul i stykker, og det hele går ikke rigtig mere.

Han har også besørget os to hver en Skjorte og Underbukser, så nu er vi i den henseende i fuld højde igen. For mig var det nu også ved at blive lidt knap, da alt var gået tabt. Nej lille Mor, så længe vi ligger her, behøver du ikke at sende mere Pakke, da vi jo kan besørge lidt gennem Feldveblen. Ja ikke mere i Aften, da jeg har ikke sovet meget sidste Nat. Sluttes med mange kærlige Hilsener fra Eders teknæmlige Peter

Peter.

Sender et udklip med af Heeresberetningen fra den 14. Juli.

Colligir Hulen Sommeren 1917

Når han'er livlig og Luften er Jernholdig,



er de inde i de underjordiske gange, som  
de selv laver, og som kaldes (Stollen)

### **Mandag d. 23. jul 1917 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet igår, og for Pakkerne med Smør og Skinke idag, alt i god behold, tak for alt.

Ellers er alt ved det gamle her, vi er sunde og raske. I skriver om Ole og Hans Mouritzen, at de ikke godt kan holde dem derovre; Jeg kan ikke forstå hvad sådan en som Ole tænker på, han ved dog, at Maren med Børnene længe har siddet og tæret af deres Penge, og at han skulde se at få begyndt på noget, dér bringer ham noget, i stedet for at sidde i Restaurantet. Men han er jo nu engang sådan. Men Hans Mouritzen, det kan jeg ikke forstå, men det er jo, når de går derovre og ikke rigtig tager fat, og dertil har de fleste vel ingen rigtig lyst. Ja tiden går hurtig, inden man tænker sig om, er de 14 dage omme, og på en måde er det jo godt, da man jo dog skal den tid igennem til Freden kommer. Og når først vi får Freden, som man dog endnu stærk håber på, så tror jeg nok, at alt nok skal blive godt igen. Men jeg kan nok forstå, at det ikke er så let for Eder, at se Venner drage bort derhjemme fra. Men den lille By, vil vi håbe, må komme til at stå i Blomst igen som før. Jeg har sendt mine Strømper hjem, og sender i de næste dage nok et par. Vi kan snart hverken vaske eller stoppe, da for det første har vi kun så små fritider, og så kan man ikke koge under åben Ild for Fjenden. Og så synes jeg er det bedre at sende dem hjem, da Posten jo går helt godt. Vil I så ikke sende mig et eller to par foreløbig. Jeg har også de to par fra Bromberg, som jeg slet ikke har brugt. Ja det var nok alt idag, vil nu slutte med mange kærlige Hilsener til Eder alle fra Eders taknæmlige Peter.

Har forglemt udklippet som jeg skrev om i forgårs.

### **Tirsdag d. 24. jul 1917 -**

**Fra:** Jens Cl. Barsballe (Marens nevø)

**Til:** Trine Mærsk

24. 7. 1917 Kære - !

Min gave er kun lille et billedslot det er, men Tanker er de stille som spir på Slottet der. Som Slottets spir mod Himlens skær, så Eders Tanker mødes der hver Morgen og ved Aftenkvæld så læng som Krigen står på held.

AKTQING - Le Cbâteatu (billede)

Hjertelig Lykønskning sender dig Jens Cl. Barsballe.

Fru Chathrine Mærsk

### Onsdag d. 25. jul 1917 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Musse!

Tak for dit Brev i forgårs. Der var ingen Hamburger Post idag, så jeg fik slet ikke noget.

Det var meget godt tiltalt af Möller på Banken, jeg kan godt tro, at det forekommer en sært at blive tituleret med Fru og så med et helt andet Navn, som slet ingen samlyd har med det gamle. Men du er jo ikke ked af det - ? Og jeg har heller ikke noget imod det, jeg kan godt lide, at min lille Kone har noget af en lille Frue ved sig. Du forstår mig vel nok, vi har tit talt over det. Min Kone har jeg altid ønsket skulde ikke just være som de andre, nej hende må de nok se lidt op til. Men vi skal jo nu først i de gamle gænge igen, så er det bedre at tale om.

Har lige set på de to kort, og du må ikke lee af mig; men jeg tænkte således: Den lille Pige eller Kone, hvad man skal kalde hende, er min lille Trinelil, som sidder og ser efter hendes Peter, der er ude på Marken, som dette viser. Og jeg synes som om hun vilde sige, Peter kom dog, så må du få den røde Rose, hvis du vil komme, og kanske også et K

Du jeg kan nok huske den kønne Blomst du havde. Det er kedelig du ikke kan få den med. Du gør vist Ravnholt helt øde og leer, når du rejser. Nu ikke mere i Aften, slutter med

mange kærlige Hilsner og Tanker fra din Peter.

Billedtekst: Liebesgruss Salut d'amour

**Torsdag d. 26. jul 1917 - Laon**

**Fra:** Uffe

**Til:** Trine Mærsk

Kære Søster!

Tak for dit Brev fra den 19. Jeg har skrevet et brev og sendt afsted med en som skulde til indlandet, det var den 18. så jeg håber da du har fået den, jeg vilde meget nødig det skulde være gået tabt, da det var en af de breve, man ikke godt kan skrive to gange. - Nej, der er desværre ingen udsigter til, at jeg kan komme på orlov for det første. Skøndt jeg har megen lyst til at komme hjem en tur, men jeg må nok være glad, at jeg kan være her. - Når der er noget, som Du gerne vilde fortælle mig og tale med mig om, så prøv så godt Du kan at skrive det, selv om Du ikke kan skrive det sådan, som vi kunde tale om det, så vil jeg dog nok kunne forstå det. Jeg fortæller det jo ikke til nogen eller viser dine breve til nogen. Og jeg skal heller ikke lade det vente så længe med svar, som sidste gang. Jeg forstår dog så godt din Sorg, man kan næsten fortvivle, når man synes at have sat en plet på sin ære, jeg har også haft sådanne tanker så tit. Dog hjælper det jo ikke at tabe modet over det men med Guds hjælp se at gøre det godt. - Så tænker Du selv på at få et Hjem, ja lykke og Guds velsignelse til det. Men jeg synes, det er alt for ensomt for Dig, når Du selv skal bo der. Men I må jo selv vide, hvad I er glædest for, det er jo også ikke så lang ind til dine svigerforældre. Så kan du jo da tit komme derind. Og tak for indbydelsen, jeg skal nok komme, og især når krigen er forbi kommer jeg tit. -

Jeg kan jo nok forstå, at Du længes efter din mand, og det havde jo været en lykke, om han kunde blive hjemme, så kunde det være lettere for Eder bægge. - Trine, der er noget, som jeg ellers sjældent skriver om, men Du vil nok kunne forstå det, at jeg også undertiden kan længes ubeskrivelig efter at få mit eget hjem. Jeg synes jeg kunde glæde Far meget mere, om jeg havde en kæreste, der kunde hjælpe mig. Når jeg havde én, som jeg vidste var min i liv og død, da kunde jeg se mere forhåbningsfuld ind i fremtiden, da tror jeg at kunne arbejde og virke for to. - Når man vilde tage det, som enkelte andre gør, blot tage den første den bedste, så kunde jeg vel også have været forlovet for længe siden. Men jeg har altid syntes der manglede noget, det var ligesom jeg ikke fandt hvad jeg søgte, så jeg måtte sige mig, det bliver ikke sådan som jeg havde tænkt. Inden Krigen var jeg jo også ung endnu. - Og jeg håber da også når jeg kommer sund hjem, at jeg da må finde en god og from kvinde, som vil forstå mig, og som jeg kan forstå, så vi kan vinde fremad og opad ved Guds hjælp. Men undertiden kan man jo tænke, at man måske aldrig træffer den kvinde. Ja jeg vilde jo også gerne leve for at hjælpe og glæde Far og Jer, men jeg synes at jeg meget bedre kunde fylde mit kald, om jeg havde sådan kvinde. Og om der også er dem der synes om soldaterne derhjemme, så er der da nok også piger, som venter på, at vi vender hjem. Ja det ved jeg der er. Men man synes jo krigen tager ingen ende. - Jeg tænker tit på, at når jeg blev mand der hjemme og havde en rigtig god kone, så vilde vi tit være sammen med Peter og Dig.

Men man ved jo ikke hvad fremtiden bærer i sit skød, men vi håber noget godt. -

Kærlig hilsen fra din bror Uffe.

Dette brev skal du ikke vise til nogen.

## Fredag d. 27. jul 1917 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag. Jeg har det godt, er sund og rask.

Kan kun skrive et par ord i Aften, da vi har meget travlt. I overmorgen Nat går det løs her ud af det Hul. Vi kommer lidt længere til højre, altså mod Nord. Det skal være en meget god Stilling der, og vi kommer alle sammen der igen. Så kommer vi da vel under lidt bedre forhold igen. Jeg vil holde op for i Aften, da jeg ikke kan se mere, og man må ikke tænde Lys, for Flyverne. Altså til i morgen. God rolig Nat.

God Morgen igen, vi er nu opstået, et herligt Vejr, har allerede gjort en 10 Kilom. på Cyklen, var hos en Oberstleutn. med et Brev, og han blev så glad, at han gav mig en hel Håndfuld Cigarer. Ham fra Marne er i nat kommen fra orlov, han fortalte, at det så helt godt ud i Holsten med Høsten, at de af og til fik regn, Men her nede i Hannover og Westfalen er det nok noget grulig noget. Havren blir jo vist heller ikke lang hjemme, men alt kan dog vel komme til middel.

Jeg fik Brev fra Trine igår fra Hejsel, hun vilde til Flensborg og købe lidt Møbler. Hun er glad ved at komme til Åbling, jeg også, det er da meget bedre som at gå hjemme på Ravnholt og ligeledes hjemme i Åbling. Blot hun nu kan få en lille passende Pige, da det nok blir for ensom ellers.

Ja i overmorgen skal vi så bort herfra, godt det samme. I kan ikke tænke, hvad det var for et kedelig sted her; men kanske det andet ikke er bedre, men ringere kan det nu da heller ikke være. Og så skal det være meget rolig der. Ja her skal vi også lade kammerater nok ligge. Jeg tror, vi har en 200 døde her, som ligger på en af Majoren lavet Kirkegård.

Så sender jeg en lille pakke idag, med et par Strømper og et Pakke Tobak og en Cigar af dem, jeg imorgen har fået, til Far. Tobakken skal først tørres lidt, da den er fugtig. Det varer lidt længere med Sukker, men så skal I nok få desto mere, jeg har så mange, som har lovet mig 10 - 15 - 20 p, så snart det kommer. En Rekrut, som jeg har dannet ud i Braunsberg, sagde, du har gjort så meget for mig, så jeg skal nok besørge dig det, Nu ikke mere idag, slutter med mange kærlige Hilsner fra

Eders taknæmlige Peter.

Cessieres Regt. Stab Kvarter fra 3. August 1917 + mit Kammer

**Fredag d. 27. jul 1917 - Laon**

**Fra:**

**Til:** Peter Mærsk

Kære ven.

Jeg ser ud ad tagvinduet og mit blik falder da på et stort skilt med en pil som viser efter Bruyeres. Mine tanker falder da på Dig, om du måske skulde være i skoven mellem ovennævnte by og Athies endnu, var det ikke dér Du lå en gang. Vort komp. ligger her i Ardon lige neden for Laon og i disse dage spiller jeg syg, har betændelse ved en tandrod, så jeg kunde fejt have Dig her til at holde mig med selskab. Men Du er måske nok over alle bjerge nu, det Soldaterliv har jo ikke ophold ret længe på stedet ad gangen, det skal ind andre steder også. Vi er for eksempel allerede ked af at være her, luften er os lovlig tyk, det er ikke sund med så jærnholdig luft. Vor Div. stormede derude på den anden side Chevregny, Staubækken og hvad det nu alt hedder, nåede også at tage et par hundrede fanger og kom ind i en grav (en stump af Siegfriedstillingen siges der ? -) men den var vist dyr nok. - Og nu kommer det an på om fr. er tilfreds med den lille forandring, de er som oftest jo lige stædige begge to. -

Mine forældre og søster Tea var i pinsen i besøg på Rundbjærg (Teas svigerforældre) var da også i kirke i Bovlund anden pinsedag, hvor P. Gads lille søn samme dag blev holdt over dåben, ved den lejlighed traf de da også din kærester. Far skriver, det var en så inderlig og velsignet dåbshandling, da pastor Lykke skulde nævne barnets navn, sin egen faldne søns navn, kunde han næsten ikke for bevægelse, men så kom det - - - Alfred Lykke Gad. - Der havde også været stor altergang samme dag. Far spørger mig da om jeg husker P. Gad og beskriver ham for mig og hans søster, som er forlovet med - P. Maersk - om hende skriver han, hun er en køn og takkelig pige, ret som vore bedste på højskolen - Det siger ikke så lidt, Du har nok haft en god smag, lille ven. Jeg glæder mig da på dine vegne, fordi du har fundet Dig så køn en lille pige, og håber, du vil få lejlighed til at præsentere hende for mig en gang. - Hvad mener Du om fred, får vi fred endnu dette efterår, eller skal vi vente til amerikanerne får deres millioner herover ?, kan vi gøre en vinter med endnu og Østrig ? - Høsten vil vel nok afgøre meget, - ja gid der snart måtte ske noget som vil bringe os en snarlig fred. Er du her på egnen endnu, så venter jeg et besøg af Dig (forudsagt Du har lejlighed).

Kærlig hilsen      Din gamle ven Hs. Nissen

## Fredag d. 10. aug 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Pakken igår med Skinke.

Jeg har det rigtig godt, men meget at bestille. Har i Aften sendt et Brev med til Bakkely, kan I ikke besørge det sådan, da jeg gjerne vilde sende dem Trines og mit Billede, og det går ikke på anden måde. I kan jo gøre det ved lejlighed.

Ellers er alt ved det gamle her, den ene dag forgår som den anden.

I forgårs Aften kom der Thelegram fra Berlin. Jeg sad ved Apparatet, med et blev der meldt, en Thelegram fra Berlin. Og da ordene kom Gefr. Zudnesowski er i morges her bleven indleveret som Lig. Da blev jeg så skidt tilpas. Det er en af vore Venner her fra Staben, som var på Vejen hertil, han havde været på Orlov. Hvad der er hændt ham ved vi ikke endnu.

Det er en underlig ting, hele Krigen har han gjort med, 10 Måneder Komp. og nu hele dette i den gamle Stilling, der er der ikke passeret noget, nu kommer han på orlov, og kommer ikke mere tilbage. Jeg har skrevet til hans Forældre i dag og sendt hans Sager

Ja ellers ikke noget særligt i dag. Sluttes med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

Sender også en lille Pakke af i dag med et par gamle Strømper og et par helt nye, som jeg købte i Bromberg. Jeg har Strømper nok nu foreløbig, da jeg har også besørget nogle, så du skal ingen sende, lille Mor.

## Fredag d. 10. aug 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders to Breve idag, et fra Far og et fra Mor. Vi har det helt godt her, man kommer da lidt på den gamle højde igen. Det var også på tide, da vi var ved at blive "luse", men nu er vi da kommen af med det igen. Vort tøj har vi fået ordentlig vasket hos en Kone her en 7 Kilom. borte. Det er jo dyrt 40 P. for en Skjorte, 35 for Underbukser; men så ser det da ud efter at det har været vasket. Ja endnu engang Tak for Stolen lille Mor, og fordi jeg endnu må være den store Dreng som før. Jeg tror nok jeg kan finde mig tilrette med det, hvis vi må komme hjem, at i mit eget hjem at være mand, og når jeg kommer til Eder som Barn. Du kan

ikke forestille dig mig som mand. Ja, lille Mor, nu må du beregne jeg ikke har været hjemme i mange Aar, og medens jeg var hjemme også kun var en Dreng. Og tak fordi du har fået fat på en Pige til min lille Trine, hun har nok snart alt i orden nu, og når hendes Møbler først kommer, vil I vel få travlt med at få dem på rette plads. Så skriver Far, at Tobakken er god, vil du have mere af den. Det er - 1/5 p - og koster 80 - 90 P., så hvis du vil have noget på oplag, kan jeg jo sende en stor pakke af. Det vil vel også gå op herude, siges det. Cigarerne kan vi også få nok af, men vi vil alle hellere ryge pipe, da det er meget bedre end de dårlige Cigarer.

Du skriver om at Rugen giver ikke meget til fyld i år, ja der er mange steder, hvor de fortæller, at de knap kunde høste den, så kort var den. Og den giver heller ikke meget af sig. Men vi har jo også fået en hel del mere Regn i Nordslesvig, fremst de andre mod Øst og Syd.

Det er en helt god pris Tante Grete har fået for hendes Føl, det er jo nogle forfærdelige priser hestene har. Hvorledes er det så gået med hendes Krigsskat, har hun fået det nedsat? Og i det hele taget, er alt bleven som da jeg var hjemme. Det er vist overalt, at det blir så udregelmæssig fordelt, klager de over.

Det er da godt at Maren af Madsen har fået det i orden nu, så har hun da også mere lyst, når hun ved hun kan blive der. Ja nu vil jeg slutte, imorgen skal jeg tidlig op, den gamle kører bort kl. 4 i nat og kommer tilbage igen om Middagen. Han har kun redet sine heste en gang her på Vestfronten, han har en lille Damefejton, og i den ruller han tidlig og silde. Han har altid 4 Heste, som går afvekslende. Så slutter jeg for i dag, med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

## Mandag d. 13. aug 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trinelil!

Undskyld at jeg ikke har skrevet i tre hele dage, jeg har virkelig ingen tid haft. Tak for dine to Breve. Jeg har det helt alene; men ellers helt godt. Jeg sidder helt alene, kl. er allerede 10, ikke et skud hører man, alle sover, kun af og til en lille Mus, søger efter Føde.

Som jeg fortalte forleden er en af vore Kammerater bleven funden i Berlin som Lig. Det var en stor Sorg for os, da vi alle holdt meget af ham. Så rejste Konov i de dage glad og fornøjet på orlov. Kom til Berlin, og vilde besøge hans Fætter, som der ligger Såret i et Laz. Og der hører han, at hans Søster den yngste, er død af Gasforgiftning. Og næmlig således: Ordonansen som blev funden som Lig, og Konovs Søster har lært hinanden at kende gennem Breve, og da han nu er på orlov og hun tæt ved Berlin for tiden, træffes de der om Aftenen. De tager et Hotel og bor på en Sal, hvor de er de eneste Gæster, og der blir Lyset slukket om

Aftenen; men Hovedgashanen er ikke tillukket, og Gassen er strømmet ud - begge døde. Kan man tænke sig det - en Roman var det for mig. Guds veje er dog oft underlige. Han som har gjort Krigen med siden begyndelsen og ikke skadet ham meget, og hende som er fra Hamburg, skal for få Timer til Berlin for der at mødes med ham, hun har lært at kende gennem Breve, og der død sammen. Konov har skrevet mig det hele fra Berlin. Jeg har så ondt af det for Konov, som så glad drog af, og så skulde møde dette. Du, jeg har ikke fortalt det helt sådan hjem. Jeg skrev, at Konovs Søster også pludselig var død, de tænker ellers måske det værste. Du behøver jo ikke at fortælle det alt - at de var Kærester gennem Breve og boede sammen i et Hotel . -

Så havde jeg så travlt igen, jeg fandt et Pæretræ med så kønne Frugter på og fik en lille Pose fyldt, de skulde hjem til Eder, nu ligger de under min Seng. Der må ingen store pakker gå af i de dage.

Og så endelig har jeg da fået lidt Sukker til Eder. I dag har jeg fået 16 p - og i morgen får jeg 5 - 8 p til. Så så snart det kan lade sig gøre, sender jeg Eder hver 10 - 12 p . Så kan I selv dele det, hvis I kan forliges om det. - Det bliver nu ikke til den lille og billige pris 38 P. men gik op til 92 P.

Det er jo en skam, som de store Herrer, der handler med det, tager pengene fra os - men det spiller jo ingen rolle på 20 p . I kan jo vist nok bruge det, og vil I have mere kan I jo skrive, så vil jeg se om jeg kan få mere. Så sender jeg også en lille pakke af i morgen med småting, som jeg har slæbt med nu i nogen tid.

Chocoladen skal du selv spise. Jeg har også fået i dag fra Maren Sørensen.

Det skulle ellers være nok for i Aften, da jeg skal have skrevet til så mange andre; men du tilkommer da først, ikke ? Så sender jeg et billede med af Fritz Schwarz, som har budt os to ind til hans Bryllup, som skal stå, så snart Krigen er forbi. Kan du huske ham fra Braunsberg ? Det var ham, der var så hårdt såret.

Det var vist det hele for i dag. I morgen Aften vil jeg sende dig et Brev igen, da du har fået et mindre i de sidste dage.

Slutter så med mange kærlige Hilsener og tanker fra din egen

Peter

Sender et udklip med af en Artikel, som en gammel Professor har skrevet om vor Regt. Vil du opbevare det. -

**Mandag d. 13. aug 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!



Undskyld, at jeg ikke har skrevet i 3 dage, jeg har ingen tid haft. Tak for to Breve, tre pakker og så Pakken fra Maren kom idag, jeg skal nok selv sige hende tak derfor. Jeg sidder helt alene, Konov er på orlov, ellers har vi det helt godt, man kommer da lidt ind under menneskelige forhold her igen. Ja, man kan ikke altid forstå de veje Gud går med os. Jeg tror, at jeg har fortalt, at for et par dage siden kom der Thelegram, at en af vore Kammerater her var funden som Lig i Berlin, det var en Sorg for os, da han var af vor midte, og var han falden herude, havde man ikke taget det så nær, men midt under orloven. Nu er Konov rejst på orlov, glad natyrlig, kom til Berlin, hvor han vilde besøge hans Fætter, som der ligger i Laz (såret) og erfarer der, at Konov yngste Søster pludselig er død. Konov har skrevet mig fra Berlin, og han er så sorgfuld. Jeg har så ondt af det for ham, men vi råder jo ikke.

Så havde jeg så travlt igår med at plukke Pærer, som jeg vilde sende hjem i en stor Pakke, da de ellers blir afplukket alle. Og nu ligger de under min Seng, pakken kan ikke gå af i de første dage, der er Pakke spærre. Og i dag har jeg fået 16 p Sukker, som skulde bort i morgen - heller ikke - og i morgen får jeg 5 p mere, så der i en nær fremtid afgår tre store pakker. To med Sukker 20p og en med Frugt. Jeg er den eneste, der har fået Sukker ved hele Staben, og de vilde jo natyrlig alle gærne dele; men ikke 1 St. har jeg givet af denne gang. Det blev nu ikke til 38 Pf. men 92, det er jo rent for galt, som de tjener på det, da højeste pris jo er 35 men nu det er jo bedre end slet ikke, og på 20 p er det jo heller ingen Rulle. Nu sender jeg Eder hver 10 p, så kan I selv slås om det, og dele som I forliges om det. Skal jeg købe mere, kan I jo skrive. Det har Morbror Peter ikke fortalt mig endnu, at han har været derovre; men det kan vel heller ikke være her endnu. Ja det er nok heller ikke let for Thomas Nielsen derovre, kan man forstå, og Ole heller ikke. Men hvad der er det bedste, er ikke godt at vide, jeg tror den lige vej. Kun Gud kan lede os den lige og rette vej, og han fører os nok som hidindtil, når vi bliver ved med at bede ham derom.

Ja lille Mor, jeg vilde egentlig sende min lille Trine mine Sager, men så tænkte jeg, hun har vist ingen tid endnu, og Mor ved da over de Sager; jeg har endnu mere besked. Og jeg ved, at du gør det gærne en lille tid endnu. Så vil jeg slutte i Aften, i morgen igen et Brev.

Mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter

## **Tirsdag d. 14. aug 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Musse!

Har intet Brev fået fra dig idag; men jeg lovede dig jo et Brev igen idag. Alt er ved det gamle. Jeg var i Kino i Aftes, og nu er kl. bleven 11, men alligevel skal du have en lille

Hilsen. Sender imorgen to Pakker af til dig, en lille med en Tavle Chocolate, som jeg har købt af en, en fin spise Chocolate er det, den skal du nu selv have. Så sender jeg alle de leere Karton hjem, som jeg får sendt med Pærer, de bliver jo ikke helt billige, men det er da bedre

end slet intet at have. Du kan da se jeg tænker lidt på Eder derhjemme også med de ting. Sukkeren kan jeg ikke sende endnu i de dage, da spærret ikke er ophævet endnu; men alt er indpakket, så du kan snart vente det.

Vil du snart flytte ind til Åbling, eller er du ikke rede til det endnu? vil den gamle nok af med dig nu?

Ja ikke mere i Aften, slutter med mange kærlige Hilsener

og kærlige Tanker, din egen

Peter

### Onsdag d. 15. aug 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders to Breve idag, og Pakken med Pølse. Vi har det helt godt her; men har så meget at bestille, og nu er der kommen bud, at Hindenburg kommer på Søndag. Så nu kan I forestille Jer. Og den gamle mener, Peter ved alt og gør alt, hvis ikke så Mærsk, de to navne kender han så godt. I Eftermiddag har jeg været ude på en plads som skal være Paradeplads. Og nu lod han Landaueren køre mig derud i Eftermiddag, da han havde bedt om at se Regt. på en plads der hvor over 100 ? stod, så sagde Køkkenunderoffz. Ja Herr Major, men vi har hverken det eller det i køkkenet. Ja sagde den gamle, så skal Peter afsted. Jeg tog 200 M. med fra Kassemesteren og sejlede nu af ud til den store plads, derfra til et stort Marketenderi, hvor jeg købte for over 300 M., nu vilde de ikke kriditere mig, så Thelefonerede jeg til den gamle, som svarede, han kan få for 1000 M. hvis han vil. Så I kan jo regne ud, hvad det er for en Fest, og hvad for en bøvl - som ikke bliver betalt. Nu skal jeg besørge ham 100 Skiver ? som Far nok kender vi havde i Fredstid til at sigte efter; men det vil jeg dog først sove på. Jeg lader vist en Mand rejse til Cöln efter dem. Så i Aften har jeg pakket og lavet to Kasser, den ene er helt fuld af Sukker, og den anden 3/4, jeg fik ikke de sidste 5 p de kommer først om 8 dage, som jeg så sender. Nu har jeg pakket den sidste Kiste helt fuld med Pærer, bare de kan stå dem, da de da ikke er helt modne.

Ja jeg skal nok spørge den gamle angående det til Fru Major, jeg vil ikke lige derned nu, da han så vil noget nyt kanske. Jeg har det helt alene på mit lille Kammer, jeg har fået indlagt Elektrisk Lys idag, så det er helt hyggeligt nu, blot Rotter gnaver under Gulvet.

Nej nu er min Mavepine med tilbehør da gået over, det var heller slet ikke morsomt. Der er mange, som har måttet i Laz. for det, og mange ligger her til Seng. Men min Mave er så stærk, den har kunnet tåle det.

Lille Mor, nu må du og Trine ikke gå og rode alt for meget, så I blir syge derinde, tag alting med ro; men I har vel det meste færdig. Jeg længes efter at komme hjem at se det altsammen. Og Tak så for alt godt I gør for os to. Sluttes så i Aften med mange kærlige Hils

ner fra Eders taknæmlige Peter. Vil I sende Brevet samme Vej som den til Bakkely

God Nat

### Fredag d. 17. aug 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev i dag fra Far og en pakke med Smør. Det var godt den kom, da jeg ellers skulde have haft mit Brød uden i dag, og som også var knap; men det gik alt gennem en lille "sær ting". Vi har altid haft noget som vi kalder en Jernportion, det er for en dag Levnedsmidler i forvejen skal vi have; men det kender man nok, man nipper til det så længe der ikke er mere. Og med et hedder det, den falder bort, vi får - hele Regt. for en dag forplejning mindre. Brødet er knap nok i forvejen, så der er ikke meget at række med. Da jeg så kørte efter Post, lå der virkelig et stort godt Hvedebrød midt på Vejen. Det var ikke besørget, men tabt af en, og nu kom det mig tilgode. Jeg delte natyrlig med de andre. I morgen får vi jo igen. Og så kom mit Smør også, så jeg var oven på det. Ellers har vi det ved det gamle, Hindenborg kommer i Morgen i stedet for på Søndag, så nu er travlheden snart forbi. Den gamle blir vistnok Oberstleutn imorgen og får en Orden mere. Jeg skal nok fortælle, hvad Hindenborg siger til os. De skal også gøre Parademarsch for ham, men kun i "Ziigen", som Far nok kender. Jeg så det an i formiddag, det er jo ikke at prale af, men det kan de ikke forlange andet. Jeg talte med den gamle, han sagde I skulde ikke sende før efter hans Orlov, eller Rejse til "Harzen", der kommer også Fru Major hen. Og han kommer tilbage igen den 5. Okt. så hvis hun manglede noget, vilde han sende mig hjem, hvis fjøede han til, der ingen forandringer indtræffer i Politiken.

Det er godt, at Maren i Stenderup nu har fået det i orden, har hun nu nogle folk, der kan støtte hende, eller blot hendes Fader? Er Madsen ikke også glad ved det, som det nu er? Er han i Ribe nu eller længere væk?

Det har nok ikke givet megen Rug i Aar, men I har dog til egen brug. Er der nu skarp kontroll?

Det er en grulig masse Kreaturer Sognet skal give af. Hvor mange skal du give af, Far?

Ja nu vil jeg i Seng, sluttes så med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

Tak for Brevpapiret igår, nu har jeg foreløbig nok. Sender i morgen tre store Pakker af; men de vil vist blive liggende lidt længe undervejs, da Trafikken er så stor. Den ene er blot med Frugt. To små sender jeg i morgen. Nu kan I gætte Eder til, hvad det er for Frugt der er i den ene.

## Tirsdag d. 21. aug 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev igår, og for Pakken idag med Mors Brev i. Jeg har det godt, er sund og rask, men er lige bleven færdig i Aften - kl. er nu 8. Jeg vil jo gærne tidlig til ro, så jeg holder ikke af det meget om Aftenen. Men om Morgenen da sover de andre, og selv kan man heller ikke; men nu kommer Regulski jo snart igen. Jeg havde et Brev fra ham igår. I disse dage har vi ellers haft det rolig, så vi må ikke klage her. Så har I allerede indviet Trines og mit Hjem med en lille Kaffeselskab, det er nok hyggeligt derinde nu, det har Trine sagt, at hun var sj. glad ved det, som det nu var i orden. Ja, kære Far og Mor, tak for alt godt imod os to. Den tid håber vi er ikke fjærn, hvor vi må gengælde det alt igen. Så skrev Trine om igår, om det ikke var bedst, hun fik Krigsunderstøttelse, ja det kan hun jo nu ikke få, det er ikke så let, som sagt. Hun var ked af, når hun nu kom derind, og hun skulde være uden Penge. Kunde det ikke ordnes sådan, at hun fik ligesom Mor får, hendes Månedspenge. Så gik det vist bedre for hende. Det er jo heller ikke let at komme af og til om Penge, når man ikke fortjæner dem. Det kan I jo nu tale om med hende. Og en Pige har hun også både til og fra Nov. Jeg tænkte ikke, at Astrid vilde, efter hvad Trine skrev. Det er kedeligt med, at Per ikke kan komme hjem. Det er jo nu noget Vrøvl, hvad Amtsforsanderen har sagt, og derefter behøver hun slet ingen Notits at tage. Hun kan jo blot spørge ham, om han vil lade hendes Ansøgning gå videre, eller skrive selv direkt til 9. Gen.Kom. Jeg havde nok lyst til at prøve det, men jeg har jo nu gjort det så mangan gang for dem derhjemme og også herude. Abeline Kjær har så inderlig bedt mig om, da jeg var hjemme, om at få et stort Billede af Peter, da de havde prøvet alt, men ikke lykkedes. Nu efter en hel del skriveri har jeg fået en Photograph fra Angerburg, som vilde lave alt efter Ønske. Og jeg har sendt dem Adr. for over 8 Uger siden; men de har hverken givet mig Svar på det ene eller andet. Men de er jo sådan, jeg vilde jo heller slet ikke have noget for det; men dog, at de nu havde fået Adr.

Så skrev I, at det var Morbror Peters fødselsdag. Det har jeg helt glemt, men jeg vil nu skrive i Aften. Har I egentlig fået det Brev, hvor jeg skrev om K at han vilde sende mig Ribe Stiftstidende, som han havde læst. Jeg har slet ingen Svar haft, hverken fra ham eller hjemme fra.

Ja nu ikke mere i Aften, slutter med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

## Lørdag d. 25. aug 1917 -

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag. Jeg skrev jo igår; men vil alligevel sende en lille Hilsen i Aften igen. Dagen er gået som alle de andre. I dag var jeg på Stationen og har erfaret at mine store Pakker igen er gået af, så nu er de altså på vej; men Pærerne vil I vist ikke få meget glæde af; der bliver sagt, at de ikke holder dem endnu. Så vil jeg vente til det bliver mere moden. Så skriver I om jeg ikke kan få noget til Tante Maren, jeg tager naturlig alt hvad jeg kan få. Men de fleste får slet ikke, men nu - jeg har jo helt gode og holde. -

Så skrev I, at I havde sendt mig Penge, ja tak derfor, lille Far; men jeg bruger dem ikke her. Jeg har længe gået og gryblet over, om jeg ikke kunde få en lille Bifortjeneste, og det er mig nu lykkedes. Jeg har corresponderet med et stort Avisforlag Kö(l)nische Zeitung, som nu daglig vil levere mig Aviser, som der kan tjenes lidt på. Jeg skrev forleden, at Henningsen og jeg havde gået en tur, det var næmlig grunden. Jeg har forklaret ham det, og nu er vi to enige om det. Fra i overmorgen går det forhåbentlig løs. Så I skal ingen penge sende foreløbig Trine skrev om idag, om hun ikke kunde få Krigsunderstøttelse, jeg ved bare ikke, hvem der har fået hende på den tanke, hun mener helt bestemt, at hun kan få det. Men det vilde nok gå som med min orlovsansøgning. Og så er det også kun udbemidlet Familie, og ikke Aktive. Men jeg skal jo nok forklare hende det Tak lille Mor fordi jeg endnu må sende mine Sager hjem til dig. Og tak fordi du er så god mod min lille Trine, hun har fortalt mig det idag, at hun havde fået Sengetæpper af dig. Sluttes så i Aften med mange kærlige Hilsner fra

Eders taknæmlige Peter.

Har ingen Smør i Aften, det får ingen idag, og i over 6 dage har vi ingen fået der oppefra. Så skal man tidlig i Seng.

## Søndag d. 26. aug 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Søndag Aften d. 26. August 1917

En lille Søndagshilsen sender dig din egen Peter. Vilde ret holde Søndag idag, men det blev der nu ikke noget af, hele dagen var jeg i virksomhed. Så i Aften vilde jeg med en mere i Kino, så var der slet ingen. Det er dog også til at blive gal over. Nu så går vi i Seng.

Ellers alt vel. God Nat.

Cessieres d. 26. August 1917.

Kærlige Hilsener og Tanker

sender dig din Peter

Farvefoto-postkort.

"Deutsche Meister" Nr. 4578. H. Susemihl: Kuckuck, wo bin ich?"

### **Mandag d. 27. aug 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Pakkerne idag, de var kærkommen, da alt var borte, vi får en ikke just god forplejning her i denne Stilling. Tak for de 20 M. til Tobak, lille Far, jeg skal nok sende, i overmorgen sender jeg et Pund af i 5 Pakker. Du skal ingen Penge sende mig mere, da jeg jo nu sammen med Henningsen har sat en lille Forretning igang. Det er heller ikke så let for Henningsen nu, jeg har vist fortalt, at hans Mor vilde til Danmark, nu rejser hans Far også med. Og de blir vist der til Jul. Jeg har lovet ham at skrive hjem, om det ikke kan lade sig gøre at Transportere en lille Pakke fra en bekendt på den anden over, og så sende af. Han skal nok betale, enten det er Soldaterne eller Peter en Drikkeskilling. Ellers kan han nemlig ikke få noget hjemme fra, da hele hans Familie er derovre. Og den gamle Henningsen skal nok betale M. Sørensen, til hvem jeg tænkte det kunde sendes, for udlejligheden. Og han betaler mig med Københavnske varer. Jeg skal nok selv skrive til Maren. Ellers er alt ved dét gamle her. I dag er det en Regnvejr hele dagen. Jeg er bleven gennemblødt; men her kan man jo sagtens, her har vi en lille Kakkellovn, og så kan man tørre det der. Vi kommer os også alle her. Det glæder mig også, at du lille Mor kommer dig, og at du kan være oppe lidt igen. Jeg sender også dig en lille Pakke imorgen. Den skal du spise med fornuft - da den ikke er let at få, og så er den ikke hel billig. Jeg har købt til Casinoet og fik 13 i det hele, så tog jeg to af, som jeg selv betalte, og nu hedder det, jeg kun har fået 11. Den anden må Trine få, men først når hun er flyttet. Ja Far må da også nok smage den. - -

I dag har jeg fået Brev fra Uffe, han er slet ikke så langt herfra. Med toget var et gensidigt besøg slet ikke udmuligt. Nu skal vi se om vi kan få det ordnet. Nu ikke mere i dag.

Slutter med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige

Peter.

## **Mandag d. 27. aug 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Cessieres d. 27. August 1917

Mange kærlige Hilsener og Tanker sender dig

din egen Peter.

Farvefoto-postkort.

"Deutsche Meister" Nr. 4581. H. Wolff: "Sonnenuntergang".

## **Onsdag d. 29. aug 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet igår og en Pakke idag. Nu er jeg bleven sat igen lille Mor, så du behøver da ikke at tro, at jeg går og sulter, nej så skal jeg nok bjærge noget sammen. Jo, jeg får alle mine Pakker; men Posten går lidt udregelmæssig hertil. Oft får vi over Hamburg ingen Pakkepost i over 8 dage, så kommer de på engang. Ja det er vi glade ved Knepkagerne og det brune Kage. Det gør meget med Brødet. I den gamle Stilling skulde vi kun holde ud med et Brød i to dage, her i tre, men jeg må jo nu ikke klage, jeg behøver blot at gå ned enten i Offz.Køkkenet eller Feldkkøkkenet. Men for dem som er anvist på det, man får, er det ikke let. I morgen Eftermiddag får vi igen. Jeg havde til Aftenkaffen ikke mere, nu har jeg et helt Brød liggende. Og når Konov kommer i overmorgen, så er vi to om at bjærge i Hus. Ja jeg har ikke mere i Aften, jeg er så søvnig.

Nu mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

## **Fredag d. 31. aug 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Vor Meldehund som på Chemins

des Dames har gjort store Tjenester  
som Melde, blev en gang såret, som  
nu er helbredt igen.

## Søndag d. 02. sep 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Nu er vi nået til Aftenen. I sidder vist hjemme ved Aftensbordet nu. Jeg har tænkt meget på Eder hele dagen. Da jeg var hjemme, var Mors fødselsdag altid så køn, da det var en vædepunkt mellem Sommer og Efterår. Nå det er nu ikke derfor jeg dermed vil sige, at jeg ikke har det godt, efter forholdene kan jeg slet ikke få det bedre. Jeg er hel den fri mand, har mit arbejde, og ingen siger mig et ord.

Tak for Brevet idag. Så er Trine altså flyttet. Ja jeg kan nok forstå, at det ikke er helt let for hende at sige farvel hjemme; men det er jo nu ikke så langt derfra.

Ja lille Mor, det er mange dage siden du har sagt Farvel hjemme. Og det faldt dig svært, skønt du hverken havde Far eller Mor mere; men Hjemmet blir hjem og er det skønneste plet på Jord. Og hvor siger jeg oft Gud ske tak, at man har både sit gode Hjem og sin kære Far og Mor.

Angående Trines Penge, var det ikke, fordi jeg troede hun vilde komme til at stå uden Penge; men hun vilde selv hellere have det sådan. Og jeg ved at jeg behøver slet ikke at blande mig i det - kan jo heller ikke i denne tid, hvor alt er så dyrt. Når ellers alt går vel, skal jeg også nok understøtte hende lidt. Jeg har jo talt om det med en Avis, som jeg idag sender et Eksempplar med af. Jeg får hver dag 600, som blir solgt for 10 P. st. Hvad de koster os blir en Forretningshemmelighed til jeg selv fortæller det. - Så I kan nok se, at vi også kan tjæne lidt herude; men det er jo nu hvor alt er bleven organiseret i alle retninger med Togene og Posten.

Nej lille Mor - Brød skal du ikke sende mig; når man har været så længe Soldat og har så gode forbindelser, som jeg har, så skal jeg nok selv sørge for Brød, når du blot vil sende Pakker som hidindtil.

Ja det kan jeg jo nok tænke at Morbror Peter ingen tid har. Jeg vilde så gerne have en af de Blade derovre fra. Danmark er jo kun en Ugeblad - ikke ? men med den er jeg også tilfreds. Nu begynder Aftenerne hos os, og så kan man nok få tid til at læse dem.

Ja det er nok alt i Aften, vil nu have en Knepkage og så i Seng. Sluttes med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.



## Tirsdag d. 04. sep 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Fik ingen Post idag; men jeg skrev heller ikke igår, vil derfor sende en lille Hilsen idag. Vi har det godt, er sunde og raske. Nu i overmorgen tager den gamle på orlov, så blir der vel lidt mere ro en tid. Det er nu ikke for det, at han gør de store fordringer, men når Manden ikke er hjemme, spiller Musene på Bordet.

I morgen tidlig vil jeg tidlig op, og ved Solopgang plukke Æbler og Pærer. Det er så streng forbudt; men da sover de jo endnu alle. Ja det er ikke forbudt af Regt., men af Hærforvaltningen, det skal da alt laves til Marmolade. Jeg har tænkt jeg vilde sende to Hjem til Eder - en til Vodder til Morbror Peter, og en vil jeg sende til Børnene i Hygum. Det vil de blive glade ved. Bare nu Sukkeret kommer an. Så sender jeg et par små pakker til Far, jeg vilde også sende to til Mor og Trine, som jeg skrev om, dem har jeg ikke fået endnu. - Ja min Forretning, om det også kun er med Aviser, kan nok give lidt af sig, bare vi må blive her ret længe. - Og så har Konov sagt, at hvis det kan lade sig gøre, så får I i år igen et Kurv med Æbler som sidste Aar, det vil I vel nok have. Men alt er dog beslaglagt; men han mener nok, det kan lade sig gøre. Nu ikke mere i Aften.

Slutter med mange kærlige Hilsner fra Eders Taknæmlige Peter

## Tirsdag d. 04. sep 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Musse!

Blot en lille Søndagshilsen skal du have. Jeg er lige opstået, det er Søndag og tilligemed Mors Fødselsdag, da vil jeg ikke bestille meget. Ja min Forretning - som endnu er en hemmelighed skal først passes. Nu er Konow jo også her, så nu er der ikke så meget mere. Bare min Rose er kommen godt og til rette tid an til Mors Fødselsdag.

Nu ikke mere i Dag, mange kærlige Hilsner og Tanker sender dig

din egen Peter.

## Onsdag d. 05. sep 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders to Breve idag. Jeg er glad ved at alt er kommen så godt hjem. Hvorledes så Roserne ud, var det røde eller hvide Kors endnu at se i de hvide Roser? - De var vel helt sammensunken. Og de små Pakker har I også fået, ja det var ikke så mange, jeg har jo sendt 16 tror jeg det var, af siden på en dag. De må jo også snart komme. Så skrev jeg om igår Aften, at jeg vil sende mere Frugt i store Pakker. Jeg har nu forhørt mig for, og nu sender jeg på Lørdag to kister af til Eder pr. "Fragtgoods" - en 50 - 70 p . Det giver mere end de små Pakker og end de 10 p. Nu vil vi se hvorledes det vil gå. De vil komme til Roagger Station. Ja man kan få meget sat igennem her, når man vil. - I morgen før Solopgang har jeg plukket to Sækkefuld, og så har jeg lavet to Kister, Konov har hjulpet mig at pakke. Og i morgen tidlig vil jeg plukke til Kiste No. 2. Så har I da noget. Jeg sender også to pakker af til Far. Trine har også skrevet i dag, hun er glad og godt tilfreds i Åbling. Ja hun siger, når de er så gode mod os - som vi slet ikke har fortjent - så kan man ikke andet end være glad for det. Ja du har ret Mor, jeg har ikke været meget hjemme som ung; da så man kun forud og regnede med mange Aar; men Krigen har lavet og ændret så meget. Og vi må håbe, at vi nu efter denne strenge tid må få lov til at leve længe sammen endnu. Ja det ved jeg, om også jeg skal hvile herude blandt de mange og i fremmed Jord langt fra Hjemmet og fra Far og Mor og lille Trine, at I vil tage Eder af min lille Trine som af mig selv; men vi håber, at Gud vil lede mig hjem igen, at jeg igen må komme hjem og optage min gærning, og gøre alt godt for Eder igen. Jeg har også tænkt på om jeg ikke kunde fejre Jul hjemme i Aar; men nu kommer jeg jo sidst i Okt. så skal vi se, om det andet kan lade sig ordne. Så skriver du Mor, at du har sendt Brød, ja jeg har jo skrevet det, at du ikke skal sende Brød, det skal jeg nok selv besørge. Og med Smørret, jeg tror nok, der er gået et par pakker tabt; men ellers får jeg dem alle. Så har jeg ikke mere i Aften, jeg skal have mine Aviser ordnet nu er jeg oppe på 800, og vi skal have et Thelegram afsted efter mere; så det går helt godt, kan I se.

Slutter så med mange kærlige Hilsner fra Eders Taknæmlige Peter.

I Morgen tager den gamle afsted. Han har idag fået en høj

orden "Hohenzollern Husorden".

God Nat.

## Onsdag d. 05. sep 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Photografie af et Fransk malerie her i Huset

Cessieres d. 5. Sept. 1917.

Photografi af et Maleri som en Kunstner har malet der er her, Og som betyder - Hvorledes den tyske mand beskytter sit Hjem, (En Kæmpe i Plader står der og holder en stor Kåbe om hans Pige og beskytter hende med hans Sværd for onde Magter, som kommer bagfra)

## Fredag d. 07. sep 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag. Vi har det godt, er sunde og raske. Vi har også haft Regnvejr her et par dage; men det er nu ikke meget. Høsten her er nu overalt inde, eller rettere; samlet, da det jo hører alt til Hæren. Og Rugen er vel, ihvertfald her, overalt tærsket. Nu har jeg mine Æbler i orden, og i morgen går de af. Jeg har to store Læs, og jeg sidder i hver halve time ved Thelephonet, der kommer mere og mere til. Alle vil de gerne sende lidt hjem. Jeg tager kun imod hver Lørdag.

Men når man har noget at sandse med, går tiden bedre, og man går ikke og dødser ad.

Jeg har en Kiste til Morbror Peter og en til Martha i Hygum, hun har hjulpen Trine så meget. Og I får hver en, så kan I selv dele, da i den ene er der Pærer og den anden Æbler. Ja jeg har ingen tid i Aften, i morgen Aften får I et ret Brev

Slutter med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

God Nat.

## Fredag d. 07. sep 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag. Vi har det godt, er sunde og raske.

Vi har også haft Regnvejr her et par dage; men det er nu ikke meget. Høsten her er nu overalt inde, eller rettere; samlet, da det jo hører alt til Hæren. Og Rugen er vel, ihvertfald her, overalt tærsket. Nu har jeg mine Æbler i orden, og i morgen går de af. Jeg har to store Læs, og jeg sidder i hver halve time ved Thelephonet, der kommer mere og mere til. Alle vil de gerne sende lidt hjem. Jeg tager kun imod hver Lørdag. Men når man har noget at sandse med, går tiden bedre, og man går ikke og dødser ad.

Jeg har en Kiste til Morbror Peter og en til Martha i Hygum, hun har hjulpen Trine så meget. Og I får hver en, så kan I selv dele, da i den ene er der Pærer og den anden Æbler. Ja jeg har ingen tid i Aften, i morgen Aften får I et ret Brev

Slutter med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

God Nat.

Morbror Peter - Maren Mærsk's bror Peter Barsballe

Martha i Hygum - Trine Mærsk's ældste søster, der var gift med lærer Johannes Petersen, Hygum.

### Lørdag d. 08. sep 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet idag. Nu er vi nået til Aften, jeg har haft så travlt idag, men nu er det forbi. I morgen er det Søndag, da vil vi ikke bestille meget. Jeg fik kun 5 store Læs idag med pakker og Kister, og der er alle omstændigheder ved at få dem rigtig ordnet. Der skal Fragtbreve skrives, der skal underskrives af en Offz. og lign. Mine er også undervejs, så I kan begynde at vente efter den.. Et herligt vejr er det i Aften, ikke en vind rører sig, ikke et Skud hører man, her kan man holde det ud. Vi er alle kommen os her, skønt vi jo ikke får for god forplejning. Konov har regnet ud, jeg spiser daglig gennesnitlig 25 Æbler og Pærer, så det er vist også det, der hjælper til i ly ved Mors Pakker. Så skriver I om Smør, ja jeg vil sige Henningsen det, han er ikke hjemme i Aften. Han har nu også fået fra en Justitsråd, som hans Forældre godt kender; men jeg vil spørge ham. Det er da godt, at Trine ikke længes, hun skriver det også selv, at hun er så glad ved at være der, og at I af og til kommer en lille smut derind. Det er jo en overgang at koge til så mange og nu til så få.

Så fik jeg et Brev fra Uffe idag, jeg vidste længe, at vi ikke var langt fra hinanden. Jeg vilde have ham herhen; men nu mener han, at det er forbunden med mange vanskeligheder, og at dem kan jeg lettere overvinde, så skulde jeg prøve det. Jeg har nu besluttet efter Kortet at

dømme at tilbagelægge vejen på mit Hjul. Det er jo en temmelig lang vej (50 Kilom.), men så blir jeg hos ham om natten og tager her tilbage næste dag. Jeg vil nu skrive ham i Aften. Jeg kunde også tage med Toget; men man får mere at se, når man tager på Cyklen. Og efter Kortet at dømme er det en ret køn Egn der nedad. Så I kan jo tænke på os Onsdag, Torsdag eller Fredag, i de dage vil jeg derned. Så har jeg købt en hel del Skotøj. Mine lange Støvler har jeg sat ny Fødder på, er lige så gode som ny. Et par ny Sko. Et par Støvler og nok to par Sko har jeg besørget, som jeg vil have med hjem. Jeg har givet 30 M. ud derfor, og er vel 150 M. værd, så det kan jo nok gå an. Det er helt godt at have en lille Forretning ved siden af, om også det kun giver i Pennings. Jeg skal nok se at samle en del sammen, da jeg har mærket sidst jeg var på orlov, der var mangel på alt.

Konov har også en hel del på Lager, som skal hjem. Han har også en hel del at bestille, da han har et Bibliotek under sig nu; men så forgår tiden bedre.

Nu ikke mere; i Aften, slutter med mange kærlige Hilsner fra Eders taknemlige Peter.

### **Tirsdag d. 11. sep 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.'

Tak for Pakkerne igår og to idag. Den store Pakke kom også igår. Brødet var rigtig godt, vi har spist af det idag; men så har vi givet det andet bort, da vi nu har nok igen, og det er så til udnytte at sende lille Mor.

Jeg vilde så imorgen have været hen til Uffe, jeg har lov til det og alt; men nu er der så meget imorgen, som skal ordnes, så jeg venter til i overmorgen. Jeg har en hel ny Cykle, så de 6 - 7 Mil (som hjemmefra til Tønder) vil ikke falde svært, Jeg tager herfra Morgenen kl. 5½ og kan vel være der 8½ - 9. Så vil jeg blive der til næste Morgen. Om Middagen skal jeg være her (mest for min Forretnings skyld) Det andet er ikke så nødvendig.

Jeg har idag sendt to Pakker af igen til dig Far, det er Tobak. Det er jo en hel del; men det vil til sidst slet ikke blive til at få, så det er bedst at se sig for. Ellers er alt ved det gamle. Ja det er sandt, jeg kan købe Overlæder til Sko for 18 - 20 M. (Bockalf) Skal jeg købe et par til dig Far, og også til mig, isåfald de ikke er at få derhjemme. Nu kan I skrive besked angående.

Ja ellers har jeg ikke mere idag, jeg skriver nu et rigtig Brev, når jeg er kommen tilbage fra Uffe igen.

Mange kærlige Hilsner fra Eders Taknæmlige Peter.

## Onsdag d. 12. sep 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders to Breve idag. Jeg vilde have været afsted idag hen til Uffe; men nu tager jeg først afsted imorgen. Jeg har nu alt i orden til den lange tur. Konov har lavet mig tre stykker Brød tilrette, og så har jeg købt et par tomater idag, så jeg holder nok ud til jeg når Uffe. så skal vi se, hvad han vil byde mig, han praler grulig af så meget Smør de har, måske kan man lidt der. Jeg vil cykle herfra kl. 6 morgen tidlig. Så vilde jeg sende et par Vindruer hjem til Jer; men det går vist ikke, jeg vil se, når jeg kommer tilbage igen.

Jeg kan se, I handler nok også derhjemme lidt underhånden, ja det blir der nok gjort overalt. I skriver stadig om Regn, her har vi ikke haft Regnvejr i længe, og alt er så tørt. De kønne Træer står så fulde af Frugt; men alle Blade er helt grå af Støv af alle de Vogne, som daglig kører forbi, og ikke mindst af Automobilerne. Det er kedelig med Per Hansen, at han ikke kan komme helt hjem; men det er sådan over det hele, alt blir skubbet som de siger, dem som gør mest nytte hjemme, kommer ikke hjem, men derved kan vi ikke ændre meget. Vi er inde under de strenge Love.

Ja jeg har ikke meget at skrive om i Aften, da turen i morgen tidlig sidder mig i Hovedet, så skal jeg nok fortælle, når jeg kommer tilbage igen.

Slutter så med mange kærlige Hilsner fra Eders Taknæmlige Peter

Skal hilse fra Kcnov.

## Torsdag d. 13. sep 1917 - Frentigny (Uffe)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Endelig fandt vi hinanden, nu har jeg snart besøgt alle bekendte her på Vestfronten. Jeg nåede hertil efter 3½ Time.

Vi har nu både fået Kaffe og Middag, nu vil vi lidt ud at spadsere.

Venlig Hilsen fra Eders

Drenge Peter og Uffe

Feldpostbrief An

Herrn J. P. Marsk

Roagger

Kr. Hadersleben

Schl. Holstein

Poststempel 14.9.17.

### Lørdag d. 15. sep 1917 - Frentigny (Uffe)

**Fra:** Uffe

**Til:** Trine Mærsk

Kære søster Trine.'

Tak for dit brev i går. Du har vel fået den hilsen din mand og jeg sendte, han var jo at besøge mig. Det var en dejlig dag, vi fik meget oversnakket. Jeg skal også hen at besøge ham engang snart. -

Hvordan går det Signe, er hun ikke lidt mere glad nu igen.

Blot Krigen dog snart var til ende, så blev vist alting godt

- Det er snart mørkt derfor en kærlig Hilsen fra

Uffe

Feldpostbrief

An

Frau Trine G. Marsk,

Østerabling pr. Roagger.

Kreis Hadersleben Schl.-Holst.

Poststempel: 16.9.17

Absender: Gad

Inf.Rgt. Nr. II Bataillon 5 Kompagnie

## Mandag d. 17. sep 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag. Er nu nået hjem igen fra mit Besøg. Det var ellers en lang tur. Jeg cyklede herfra, om morgenen kl. 6. Det var helt mørkt, gjorde så i en tur til Kl. var 8½, mente dermed at være halvvejs, satte mig i en Vejgrøft og spiste Frokost, og så gik Turen videre, til jeg nåede Malmason. Der har jeg drukket et glas Øl til det næste gang spisning, og kl. 10 var jeg ved gården, hvor jeg mente Uffe skulle bo. Jeg spurgte, om der her lå en Res. Gad, ja, de råbte ham, og så. var Spillet gående. Han har ikke ændret sig meget, synes jeg ikke. Så fik vi kaffe, og jeg så til, da han gjorde Stalden i orden. Så gik vi en lille tur rundt og fik en hel del talt sammen. Om Efter middagen var vi ovre i Kantinen, vilde også have haft os photograferet, men Fotografen var ikke hjemme. Så gik vi hjem igen, fik igen Kaffe, så tændte vi hægge to Piben, som Uffe også helt godt gør brug af nu, og så skulde vi til at tænke på at komme til ro. Vi lavede så af Hø og Halm en leje til mig, og da det var temmelig kold i denne Lade, hvor jeg lå, krøb jeg straks i den. Uffe sad så ved siden og snakkede til Kl. blev lidt over Tolv. Så sov vi, jeg vågnede en gang og hørte, hvor Regnen og Stormen piskede, nå, det var en net Historie. Kl. 6 kom Uffe og vækkede mig, og da regnede det endnu; men 1-2-3 var jeg rejsefærdig og på vej hjemad til igen. Det var en drøj tur modvind og Regnvejr. Jeg nåede hertil igen kl. 10. Feldv. og Konov var allerede i sorge for mig, at der dog ikke var passeret noget. Uffe han har det også helt godt, han er helt den samme som før, både med det ene og andet. Og han står også grulig godt hos hans Leutn., som jeg også talte med. Nu lovede han, at han vilde komme herhen i næste Uge, jeg vil lade ham afhente ved Toget i Laon, og så blir han til næste dag, hvor jeg så bringer ham til Laon igen.

Ellers alt vel, jeg er både søvnig og træt, og imorgen ligger der en hel del til mig. Altså Godnat. Eders taknæmlige Peter.

Nej lille Mor, du skal ingen Penge sende, min Forretning gir så meget.

## Onsdag d. 19. sep 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!



Tak for Eders Brev idag, og for pakkerne igår og idag. Nu er Uffe altså i sin Stald igen. Han sov til kl. 8 igår morgen, så fik vi Kaffe, og jeg lod alt være til idag, så der var en hel del at ordne idag. Kl. 12 var han med mig i Crepy efter Post, og da jeg kl.4 var færdig, havde Konov "Bratkartofler" Agurkesalat og Pærekompot færdig. Uffe han mente, hvem sådan kunde leve. Han mente også, at vi måske førte Regt. da vi havde så meget at sige og så meget at tage vare; på. Så havde han en Rygsæk med, som vi fyldte ham med Æbler og Pærer og to hele Pakker Lys fik han også med, så han havde en hel del at slæbe på. Kl. 7 sadlede vi min Krigshest (Cyklen), som måtte bære hele Sækken til Laon. Og så gik vi løs efter Laon. Kl. 9 var vi der, så cyklede jeg herhjem igen. Så det var helt morsomt. Ja det er sandt, den første Aften var Madsen her, og da fortalte vi på halv dansk halv tysk, for at Konov også kunde forstå det. Og så havde vi en Flaske Snaps - som Uffe heller ikke spyttede i. Det er godt for Maven, mente han. De lo alle af mig, da jeg ikke godt kan tåle det, og det er som det rene Spiritus - syntes jeg. Jeg har en Flaske, som jeg vil sende hjem til Far, det koster 13,75 Pr. Ltr., så det er ikke helt billig. Så kan I smage den; men drik Eder ikke fuld. Ja så har i Havren i Hus, det vil jeg tro, dem i Vodder kan ikke vente, til Regnen holder op. Det var godt, lille Mor, at du ikke kom med til Danmark den Nat, du var vist bleven syg af det. Har du ikke et par Stykker Sæbe til mig igen - Jeg sender Far Tobak for det. Den Leutn. fra Stendal, hvis Mor jeg besøgte, plager mig daglig, da han har fået et Stykke en gang. Og jeg har også selv kun et. Du kan jo se, om du har det tilovers. I og Trine skal naturlig selv først. Jeg sender i Morgen et halvt Pund Tobak af til Far, det er hollandsk - en har bragt mig med, da han var ved Grænsen. Den koster 3,50 halve Pund, men er meget god.

Nu mange kærlige Hilsner sender Eder Eders taknæmlige

Peter.

## **Onsdag d. 19. sep 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Musse!

Tak for dine to Breve idag. Du må undskylde, at jeg ikke har skrevet i de sidste to dage. Uffe var jo her, og så blev det ikke til meget. Han kom i forgårs, ligesom vi sad ved Kaffen. Om Aftenen var Madsen her, og vi kavlede så halvt på tysk halvt på dansk, for at Konov også kunde forstå noget. Så havde vi en Flaske Snaps, som Uffe heller ikke spyttede i, det er godt for Maven, mente han, og de lo af mig, da jeg ikke godt kunde få det ned. Nå det var nu ikke så slemt. Så sov han næste dag til kl. 8, og så gik vi lidt rundt. Kl. 12 kørte han med mig efter Post, og da vi 4½ kom tilbage igen, havde Konov "Bratkartofler" Agurkesalat og Pærekompot til os. Uffe mente, hvem der sådan kan leve, kan sagtens føre Krig. Og da der nu var en farlig "sjov" den dag, mente han, at det snart så ud til, at vi to førte Regt. eftersom vi havde meget at sige. Så havde han en Rygsæk med, som vi pakkede ham fuld af Æbler og Pærer, da de ingen har dernede. Og et par Pakker med Lys fik han også med. Så pakkede vi alt på min Cykle, og kl. 7 spadserede vi til Laon, vi fik en del snakket, da vejen er lige så lang

som hjemmefra til Skærbæk. Uffe vilde gerne have haft en lille Kæreste, hvem han kunde skrive til. Jeg synes, jeg står så ene, sagde han. Jeg ved jo, at Far tænker meget på mig; men kanske Iver så lige så gerne, jeg ikke kom mere. Jeg sagde, således måtte han dog ikke tænke. Jeg vidste, at Iver ikke tænkte sådan. Men han kan ikke godt forglemme, at P. Jensen og Iver ikke skriver meget til ham. Trine og Signe skriver mest til mig, sagde han. Jeg sagde, Trine har oft sagt til mig, Peter du ved ikke, hvor jeg har en god Broder i Uffe. Ja ikke mere i Aften, det er sent, et Brev igen i morgen.

Mange kærlige Hilsner og Tanker fra din egen Peterlil.

### **Torsdag d. 20. sep 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære Trinelil!

Som jeg lovede igår, vil jeg sende dig idag igen en Hilsen. Jeg er kommen helt i udorden med alt dette Skriveri, men nu skal jeg nok indhænte det tabte igen. I dag har jeg været i en stor Sæbe og Parfyme Fabrik efter alle slags Toilettmidler til Herrerne. Sæbe er der nu ikke noget at få af andet end Krigs-Sæbe, og så kan man lige så godt vaske sig i vand og Sand. Jeg har også en lille Pakke til dig, som jeg sender af imorgen sammen med dette Brev. Det er nu ikke meget. Hør, har du fået den store Pakke med Pærer? Du skriver om, at Signe har det ene, at Pigen er syg, det er ikke så let for hende. Ja, lille du, jeg kan nok huske, du gik og bøvlede i det. Jeg tænkte på det hver dag, og det var mig slet ikke ret. Nej Musse, det vil de vi da ikke håbe, at du skulde gøre så meget arbejde igen. Du er nu ikke skabt til så meget arbejde. Og derfor siger jeg det jo også så tit. Trine lad det meget være, og jeg tror også nok, du hører efter mig nu, ikke? Så var Pedder Madsen her i Eftermiddag, og han har i længe gået og hørt på en Melodie, jeg har fløjtet af og til - nemlig. Ja nu kender jeg ikke begyndelsen, men omtrent. "Sidder i Stuen og venter på Far" Kan du ikke sende os den? Du ved vist nok, hvad det er for en. Jeg har jo en lille Sangbog, men deri er den ikke.

Ja ellers har jeg ikke noget i Aften, jeg kan ikke finde på noget i Aften.

Slutter derfor med mange kærlige Hilsner og Tanker fra din egen kære Peterlil

I dag er Majoren bleven Oberstleutn.

## Fredag d. 21. sep 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Pakkerne igår og for Brevet. Det var udmærket med sådan en lille lase. Det kan vi godt have af og til. Hils også Trine og sig hende Tak for Kagerne, jeg får ikke tid i Aften at skrive til Eder bægge steder, da vi har Kasseopgør i Aften, Henningsen og jeg. Vi havde for nogle dage siden, som jeg kanske har skrevet, en lille fallit. Hele vor Sending kom først om Aftenen og kunde på denne måde ikke komme ud til Agenterne. Altså hvis I har brug for 900 gamle Aviser, er de billige at få. For os er det en tab på 50 M; men nu altid på , og det er overvunden. Idag har jeg sendt 700 Mark af til Cøln. Så vilde jeg gærne, om du Far vilde købe mig en Raseerapparat, den vi fik i Rusland har vi brækket to tand på, og nu er Barberen gået bort herfra, så nu skal vi selv til det igen. Så hvis du kan købe en i Skærbæk med en 6 - 8 Knive til, vilde jeg gærne have det. Ellers er alt ved det gamle her. Majoren er igår bleven Oberstleutn. Så nu er det Fru Oberstleutn. i stedet for.

Så slutter jeg i Aften med mange kærlige Hilsner fra

Eders taknæmlige Peter.

I skrev, at Peter ikke var kommen endnu, han var vist snappet. Det drømte jeg netop Natten før jeg fik Brevet, at han var bleven nappet.

## Søndag d. 23. sep 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet i dag og for pakken med Rullepølse. Walter Henningsen har i dag også modtaget hans, vi skal nok gøre Regningen op. I skal jo ikke sende mere, da han får fra en hjemmefra.

Ellers er alt vel her, det er Søndag, men som alle de andre dage. Konov og jeg var lige i Kino, det er jo da en lille adspredelse, nu skriver vi bægge to. Vi har lige fået et godt Pære.

Så vil du nordpå lille Mor, ja lykke på Rejsen, det er nok ikke så slemt her fra nu længere, at komme over. Det er jo nogle grulige Løn de forlanger de Drengene, det er jo ikke til at forstå. Jeg gik et helt År hos Niels Kjær for 450 Mark. Nå, det var nu også helt for lidt - jeg har i hvert fald tjænt dem. Men tiden har jo også ændret sig siden. Niels Kjær havde også billige

Folk i Hans og mig. Hvorledes er det gået Peter ? har de taget alting fra ham ? eller havde han ikke noget med derfra ? -

Så skriver du om orlov - lille Mor - jeg kommer jo vist nu så snart den gamle kommer, og så vil jeg se, om jeg kan komme i Julen, hvis da ikke Freden eller noget andet skulde komme i vejen. Nu har jeg ikke været hjemme i så mange Aar i Julen, så jeg vil se, om det kan lade sig gøre.

I går har jeg sendt en lille Kiste af igen med Æbler, det er jeres Æbler. Se nu Kisten godt efter, da der er noget midt i den til Far. - Vil I så ikke også købe mig et par Seler, mine er helt i stykker, og man kan ingen få herude. Købmand Jensen i Skærbæk har vist endnu. Nu ikke mere i Aften, det er sent.

Mange kærlige Hilsner til Eder eders taknæmlige Peter

### **Mandag d. 24. sep 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Blot en lille Hilsen i Aften, og tak for pakkerne med Knep-kage, og med en rigtig kage. I skriver stadig om Regn derhjemme fra, her har vi stadig tør vejr. Hver dag når jeg kommer fra min Posttur er både min Cykle og mig selv. I længe har vi ikke fået Regn her. I skrev, eller Mor engang for nogen tid siden om W. Gård i Spandet, hvad er det bleven til ? Eller er det først efter Krigen, at Far kan få den. Hvor stor er den ? og hvor meget forlanger de for den ? Kan han sælge den, eller er det Regeringen?

Konov ligger i Aften i Sengen, han har Tandpine, og jeg skal nu selv koge Kaffe i Aften, det er en bøv.

Slutter for i Aften med mange kærlige Hilsner fra

Eders taknæmlige Peter.

### **Mandag d. 24. sep 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Trinelil!

Tak for dit Brev idag, det er da godt du er kommen hjem igen, det har jeg længst mærket, at jeg så får mere Post. Du får ikke noget langt Brev i Aften, da jeg skal koge, eller varme Kaffe til Konov og mig. Konov ligger i Sengen, han har Tandpine. Du spørger eller skriver, hvor mon vi da skal komme til at bo, når vi flytter fra Åbling. Ja det er jo ikke nemt at sige. Jeg har siden Far skrev om W. Gård i Spandet gået og spekuleret på det så længe jeg har fået rigtig Lyst til den; men da jeg hverken ved det ene eller andet om den, er det jo foreløbig kun Luftplaner - Havde du lyst til at bo der Musse - ellers hjælper det jo ikke meget, at jeg køber den, og du ikke vil med mig. - Jeg har nu spurgt lidt ud om den ved Far; men du skal ellers ikke fortælle noget om det til dem. Men jeg tror nok, at de var med på det - tror du ikke ? - Hvad Befolkningen i Spandet angår kan man jo ikke sige meget, da det jo før Krigen var mest gamle, og de er dog snart borte. Og hvorledes det ser ud inde, ved jeg heller ikke, da jeg aldrig har været inde derhenne.

Ja ikke mere i Aften, slutter med mange kærlige Hilsner og

Tanker fra din egen Peterlil.

### **Onsdag d. 26. sep 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev og pakke idag. Fik også en pakke fra Signe, så nu er vi ovenpå igen. Det er da godt, du er kommen hjem igen, lille Mor, jeg havde angst for, at de skulde snappe dig, men nu det er jo gået godt. Tak for alle Hilsnerne derovrefra. Det er vist også bedre for Olle og Madsen, at de får et lille holdsted.

Jeg har haft travlt idag med at skaffe Kister bort. Tre store Læs var der - jeg har heller ikke glemt Eder. Jeg har sendt en Kiste af idag igen. Det er nu egentlig Konov, der har pakket og plukket dem, da jeg ingen tid har haft i sidste tid -I kan jo selv sige Tak for dem. Det er Æbler og Kvitter - kender I dem, det er til at koge hen, vi havde dem også på Fyn. Jeg har skrevet Trine, at Mor og hende ordentlig skulde se efter i Kogebogen, da jeg ved, hvorledes de smager, så jeg skal nok sige besked, når jeg kommer hjem. Det er omtrent en 100 p -ialt. Så nu får I ikke mere.

Jeg havde regnet med at være hjemme omkring ved den 10. - 15. men nu har den gamle fået 8 dage længere, så det forskyder sig et par dage. Det er jo ikke let at sige bestemt, da han jo blot har sagt, såsnart han kommer, kan jeg rejse. Jeg har fået et Brev fra Johannes Petersen fra Hygum igår, han vilde også gerne have Tobak, jeg har sendt et halvt Pund af idag. Han vil regne af med Trine, så hun kommer nok til at stille Regninger ud til alle mine Kunder. Nu koster sådan en lille Pakke 90 P. til en Mark, så det løber sammen, men Forretningen går helt godt. Jeg har også sendt min Trinlil et par Mark idag. -

Ellers alt vel, slutter med mange kærlige Hilsner fra

Eders taknæmlige Peter.

### Lørdag d. 29. sep 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære Trinelil!

Tak for dit Brev idag. Jeg lovede jo i mit lille Brev, at jeg vilde skrive igen i Aften. Jeg har nu ikke meget lyst til det, da jeg skal tidlig op imorgen, skønt det er Søndag. Men så kan jeg fortælle dig lidt imorgen Aften igen. Mor har nok haft en hel del med sig derovre fra, sådan er det, når man har god forbindelse allevegne.

Mor hun skrev om Sukker, ja jeg kan bare ingen få endnu, det blir vist alt brugt i de store Marmoladefabrikker. Men så skal jeg sende desto mere, når jeg først får noget. Ja nu har vi snart nået Okt. nu er det bare om, hvornår han sender mig afsted den gamle. Det vil vist ikke vare længe, da hun jo ikke har meget i Huset nu efter at have været så længe borte. Sluttes med mange kærlige Hilsner og Tanker

fra din egen kære Peterlil.

### Mandag d. 01. okt 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Pakken idag, har ingen Brev fået idag, men så kommer det vel imorgen. Alt er ved det gamle her, vi er alle sunde og raske. Der er stor omvæltning igang her i disse dage, og det havde nær gået sådan, at vi var kommen bort, nu vil Franskmanden nok gribe lidt an her, så nu blir vi nok her. Der ligger en svær Artilleri ild på vor Stilling i Aften. Den gamle kommer nok først den 15. Okt. så min orlov blir også lidt forskuppet lidt. Der var nu lige en med et par ny Sko til mig, så nu har jeg alt i orden - for de første par Aar - Og til Far har jeg også nok et par. Konov vilde endnu pakke en Kiste med Æbler til Eder; men det som endnu er tilbage, er der ikke meget ved, så jeg har sagt nej, nu har I jo også en hel del.

Ikke mere i Aften, mere når jeg har fået Eders Brev. Mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

## Torsdag d. 04. okt 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag, og pakkerne igår med Kage- og Tvebakker, jeg skal også hilse fra Konov og sige tak. Det er en grulig Alarm de gør med dem der har været ovre på den anden side. Jeg tænkte ikke det var så slemt fra denne side; men det skal være. -

Det var da godt, de ikke snappede dig, lille Mor. Du skriver om vor Tab, ja nu har vi det indhæntet, blot igår måtte vi holde 200 tilbage, som ikke kunde sælges, da Batl. flyttede om, og Agenterne ikke kunde komme til dem. Vi har nu nået 900.

Trine skrev om idag, at der var kommen Pærer an, jeg kan ikke rigtig blive klog på, om det er en af de store pakker, eller om det er Kisten, som jeg sendte pr. Fragtgods. Der må så sammen med den også komme en Kiste med Æbler. I kan ikke tænke Jer, hvad her er gået for Frugt af fra Regt. 147. Og det hele hidrører fra mig, da det var mig, der kom på det. Jeg har fået et taksigelseskort fra en Frau Geheimråd i Berlin-Schoneberg, hvis Søn havde sendt en Kiste hjem. Og hvis jeg vilde have taget imod de Drikkepenge, som mig er bleven anbudt, havde jeg haft en hel del sammen; men jeg synes man gør, især dem i stor Byen en stor glæde hermed. Og alle Offz. er så flinke til mig, så man kan ikke lade være med at lee af det. Vi har også fået (Konov og jeg) en pakke Cigaretter fra Fru Heinrich i Stendal, fordi vi har pakket to Kister til hende. Ja Walter Henningsen har fået Smørret, og han har også betalt det, men det har jeg da vist skrevet. Så er Anna af Onkel Jørn bleven forlovet, ja de Soldater spiller en stor Rolle derhjemme. Og om Guld og grønne Skove kan man jo let fortælle, når man er langt fra dem.

Nu ikke mere i Aften, slutter med mange kærlige Hilsner og tak for pakkerne.

Eders taknæmlige Peter, På snarlig gjensyn håbende

## Torsdag d. 04. okt 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Trine!

Tak for dit Brev igår, og for Pakke.n med Tvebakker. Det er en "grov" lille Kone jeg har, enten er hun i Byen eller hun har fremmede, og hendes Mand skal holde det hele gående - jeg mener Brevskrivningen - Ja nu kommer jeg forhåbentlig snart, så vil jeg se hvordan Sagerne står. Du Musse du skriver om Sko, dem kan jeg ikke få her, havde det været et par Inf. Støvler; men Damestøvler kan man ikke købe. Du skrev også om Pærer, at de var kommen an, er det i den store Kiste, eller var det en af de store Pakker? Dem i Kisten kan jeg snart ikke tro er rådne. Og så var der dog også en Kiste med Æbler med; men det

kommer vel altsammen. Ellers kommer jeg jo snart selv bagefter nu, så skal jeg nok tage alt med, hvad der er her, og undervejs. Du skriver om når jeg kommer, ja min Musse, så snart jeg kan. Jeg glæder mig også til at komme hjem til dig, og så i mit eget Hjem, denne gang. Jeg kan sommetider slet ikke forstå det, at det er sådan. Du skrev, du mente da du var hjemme, at du ikke vilde få meget at bestille, når du kom derind, og nu har du så meget at bestille. Du kan vel nok huske, hvad din Peter har sagt dig så tit. - Nå det gør du forhåbentlig også. Du jeg har ikke rigtig noget at skrive om i denne tid, da jeg ved eller håber, at jeg snart må komme hjem til dig.

Slutter så i Aften med mange kærlige Hilsner og Tanker fra

din egen kære Peter.

### **Fredag d. 05. okt 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet og for pakkerne idag med Honning og Kage. Honningen er udmærket. Jeg skal nok se, om jeg kan få et par mere af de Brystnåle. Jeg havde ikke tænkt, at I havde været så glade ved dem. Nu er de ikke så let at få. Alt er ved det gamle her, idag har vi da fået lidt Efterårsvejr, ellers har vi haft en hede her hver dag som hjemme hos os i Juni. Vi har ikke haft Regn over 4 Uger. I dag kunde man også straks mærke det på vor Avissalg, vi har på grund af Regnvejret solgt 100 mindre. Men nu man må ikke lade Hovedet hænge for det, det skal nok komme igen. Ja ikke mere i Aften, da jeg skal ned til Henningsen.

Mange kærlige Hilsner og på snarlig gensyn håber

Eders taknæmlige Peter

### **Søndag d. 07. okt 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev og for pakkerne med Smør og Sæbe og Cho-colade. Det var udmærket. Jeg skulde netop ud at købe Sæbe i Eftermiddag, da vi ingen mere har, og så tænkte jeg, vænt hellere til Posten er fordelt, kanske, og ganske rigtig Sæben var i den ene Pakke og oven i købet et Stykke Chocolate. Det har jeg under min Hovedpude og må kun spise om



Aftenen, når jeg går til Seng. I dag har vi et skrækkelig Vejr, ja man kan sige ..... . Fra imorgen af er det en Storm og Regn og Rusk, et udhyggeligt Vejr. Og helt fra igår af ligger der en stærk Artilleri Ild på vor Stilling. Den lille By, C - - ) som var så fuld af Soldater, er idag som uddød, alt er rykket i forderste Linie. Vi nåede Middag, Regnen piskede og Stormen peb, jeg satte mig på Cyklen, jeg skulde jo til Post, og kom med to Timer forsinkelse tilbage igen. Og endnu tromlede Franskmanden, og efter hvad Meldingerne siger, skal det vare ved i to hele dage, før han vil gå over til Angreb. Jeg sidder nu oppe på vort tagkammer og skriver. Kakekloven brænder, mit våde Tøj oven over, og jeg sidder i Underbokser. Regnen pisker mod det lille Vindue, og de franske Kanoner tordner. Ja Gud ske lov og tak, at man har det så godt. Så fortalte mig Konov nu lige, at hans Søster havde sendt Æbler af til Eder; men hun var ked af, at hun ikke havde spurgt først, da de koster 75 P. p , men I vil vel nok have dem. I har kanske ellers snart nok nu ? De får for Æblerne i Hamborg 1,25 p , så det er dyrt i år at spise Frugt. Det kan jo være I hellere må sende den lille Pakke til Zollenspitze, istedet for hertil, da Konov og jeg har nok i de pakker, vi får og hvad vi besørger os. Det kan jo nu vente, til jeg kommer hjem. Så skriver du om Lærred, lille Mor, ja Trine skrev det også, jeg har thelephoneret straks i Aften; men ved ikke bestemt, om han har mere af det, det er en Underoffz. som køber sådan noget inde ved den hollandske Grænse. Jeg tænkte ikke, at I kunde bruge sådan noget, da det ellers for en tid gav nok af den slags her. Nu vil jeg se, om jeg kan få det. Så har I slagtet, ja så behøver jeg nok ikke at sulte, når jeg kommer, nå det havde jeg nu heller ingen angst for. Du skriver om mine Penge, lille Mor, og at de alle vil have hos mig. Ja idag fik jeg også et Brev fra Hygum, at Æblerne var ankommen; men Tobakken skulde jeg ikke sende mere af, da Degnen så vilde lade være med at ryge. Så de siger ikke allesom Far. Men vi kan jo tales om et halvt Aar, når det endnu blir dobbelt så dyr, så kan man begynde at tale derom. Jeg har jo nu en hel del ting her, som jeg vil have med hjem, som jeg ikke vil nævne her, og jeg regnede ud igår Aften, at jeg har med Tobak hvad jeg har sendt hjem og hvad jeg har her, beløber sig til en værdie på 135 Mark. Og jeg har nu ladet mine Støvler lave og sådan noget. Ja I kan se, at Walter og jeg dog fortjener lidt. Det er sandt, idag kan I igen købe 180 Aviser til billige priser, de blev ikke solgt i dette Vejr. Nå det gør nu ikke så meget, man må regne med alt. Og når det må blive ved at gå sådan, skal jeg nok få en skilling til min lille Trinelil af og til. Tak fordi I vil hjælpe hende.

Nu ikke mere i Aften, slutter med mange kærlige Hilsner

fra Eders Taknæmlige Peter.

## Søndag d. 07. okt 1917 - Cessieres

**Fra:** Konow

**Til:** Maren Mærsk (Peters mor)

Werther Herr Mærsk!

Für Ihr liebes Paket welches ich erhielt, sage ich hierdurch meinen herzlichsten Dank. Hier geht es soweit noch sehr gut und hoffe desgleichen von Ihnen und allen daheim.

Jetzt sind es seit vorgestern schon ganze zwei Jahre her das Ihr Sohn Peter und ich wieder ins Feld kamen. Es hat keiner von uns gedacht, das wir noch so lange dieser Leben fuühren sollten und noch ist kein Ende zu sehn. Aber hoffentlich dauert es doch nicht mehr zu lange. Das ganze junge Leben muss man beim Preussen zubringen. Jetzt gehen wir noch im vierten Kriegswinter rein.

Es wird hier schon richtig kühl des morgens. Heute ist es hier noch so einiger Massen Sonntags mässig. Wenn nur das donner Getöse an der Front nicht so währ. Aber man wird jetzt ja schon zu abgestumft. In der Hoffnung das man bald das lange Friedensgerede in Erfüllung bringt schliesst mit den besten Sonntagsgrussen aus der Ferne

Wilh. Konow.

Mange kærlige Hilsener Peter

### **Tirsdag d. 09. okt 1917 - Cessieres**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Blot en lille Morgen Hilsen, jeg fik ikke skrevet igår Aften, da jeg var ved et Batl, og vi havde en Regn og Storm, som endnu varer ved. Så fik jeg igår et Brev fra den gamle, at jeg skulde hilse mine kære derhjemme og sige, at nu kom han snart, og så kom jeg igen hjem for et par dage. Og så spurgte han, om jeg mente, jeg kunde bringe ham helt til Bromberg igen, da nu var både han og hans Kone udhungret. Så spørger han, om min kære Mor har mere af den gode Pølse, som jeg sidst havde med. Så nu ved I besked. Vi vænter ham den 15 - 17. Ellers alt vel, ikke meget tid. Mange kærlige Hilsner Eders

taknæmlige Peter

Lærret tænker jeg nok jeg får lidt af.

### **Tirsdag d. 23. okt 1917 - Cessieres**

**Fra:** Konow

**Til:** Peter Mærsk

Lieb. Peterlein!

Für dein liebes Brieflein meinen herzlichsten Dank. Ja, ja, ich will dir schon recht geben, das heiraten nichts dummes ist, wenn man es so gemütlich hat wie du zu Hause. Aber nein ich

will noch nicht solchen Gedanken fassen. Es kommt mir schlimmer vor wie das trommel Feuer hier vorne und du weiss ja das ich da kein Freund mehr von bin. Wie es mir scheint fühlst du dir da ja so glücklich, so froh wie im Paradise, na kannst glauben ich freue mir mit dir das dir's gut geht. Hier ist augenblicklich heute morgen ungeheuer dicke Luft pui trommelt der Hund und legt grosse Brocken am Dorf-ausgang. Waren schon wieder im Stollen, Der Franzmann arbeitet hier sogar rnit Tanks. Na bis du kommst wird schon alles ruhig sein. Ach die Rechnung mit deinem Vater ist ja gut das bist doch gewiss nicht zu kurz abgeschnitten,

Danke flir die "Mokka" Einladung. Spater recht gerne. Augenblicklich nur abkomlich hier. Mit Urlaub wird es wieder Essig, du weiss ja welches Schwein ich in diese Sache habe. Gestern waren wir recht unartig oder so zu sagen blödsinnig, aber wir werden uns bessern von heute ab. Für Calle soll ich schonen Gruss mitschreiben und Wiedersehn in Bromberg. Deine Kiste und noch andere kleine Sachen habe ich mit nach Tauzien-Lager geschickt im Packwagen. Sonst alles wohl u munter. Für heute genug geh gleich wieder im Stollen da ist man sicher. Noch recht viel Vergniigen die kurze Zeit und frohes gesundes Wiedersehn hoffend schliesst mit den besten Grssen an dein Frauchen u Dir dein Freund

Wilhelm.

Schonen Gruss von Aurini

Calle kommt mit Draht verhaue hast Appetit, ist noch schlag ubrig ?

Feldpostbrief1                      poststempel

Herrn Gofr. P. Marsk      23-10.17.

z.Z. Urlaub. Roagger, Kreis Hadersleben (Schl.Holst)

Abs. Gefr. Konow, l.R.von Hindenburg, Stab.

## **Mandag d. 29. okt 1917 - Bromberg**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Undskyld at jeg ikke skrev fra Berlin, jeg fik ikke tid dertil. Jeg gik straks derom, og måtte blive der til jeg drog videre. Blev overordentlig godt modtaget.

Så igår da jeg kom hertil, gik jeg straks til Fru Major. Og der blev natyrlig også glæde. Vi tog os så et par Glas Portvin, og så gik jeg til ro. Sov så helt til i morgen Kl. 8. Nu har jeg fået Kaffe, skal nu igen derom. Jeg bliver her til i morgen Efterm. Ikke mere tid, slutter med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

Mere i Aften

### Onsdag d. 31. okt 1917 - Berlin

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Kl. er 7. Morgen, jeg er lige nået hertil, og rejser kl. 10½ videre. Har lige fået min Morgenkaffe. Jeg skulde hilse mangan gang fra Ilse Beerbohm, hun var så glad igår, nu kan jeg igen, sagde hun. Så skulde jeg besørge hende ½ p Kartoffelmel i Byen, og det kunde jeg natyrligvis ikke få. Jeg sagde jeg vilde spørge Mor ad, om hun vilde sende 1 Pund. Jeg stiger her ind i Toget og blir siddende helt til Laon. Der kom en igår til Bromberg på Orlov fra Regt. Det har været sær udrolig i den sidste tid til venstre for os. Men ellers alt vel. Der skal være Postspærre fra os der i denne tid, så I må ikke blive udrolige, når der forgår et par dage. Ellers alt vel.

Slutter med mange kærlige Hilsner fra Eders Taknæmlige Peter.

### Fredag d. 02. nov 1917 - Cessieres

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er nu kommen så vidt at jeg kan melde, at jeg er kommen godt hertil. Vi kunde ikke køre helt ind i Laon og måtte så løbe en 20 Kilom. til fods. Det var lige rette tid jeg var på orlov, der har været en udro her. Og Franskmanden har grebet an over det hele, og har kostet en hel del over det hele. Hele Byen er rømmet, blot her i Slottet ligger vi; men den halve tid i Kælderen. Og det er en af de sidste dage vi er her, imorgen kommer vi en 10. Kilom. længere tilbage. Oberstl. ligger på Gefægtstanden, ham har jeg slet ikke talt endnu. Ja det er et helt andet Billede end da jeg drog på orlov; men nu blir det mere rolig igen. Feldv. sagde da jeg kom, det er godt at du kommer, dit arbejde står fuldstændig i stampe, jeg ved hverken ud eller ind, gør hvad du kan. Ja ellers alt vel, kun lidt tid.

Tak for Eders Brev fra den 27. Med Uret er det i ordning. Mere siden, jeg skal arbejde. Mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

Tak for de gode dage hjemme

## Søndag d. 04. nov 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Nord for Crepy.

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev igår og for Pakken idag med Smør. Vi er nu i vor ny Kvarter, og det er ikke som i vort gamle Kvarter. For at give et lille Eks. derpå vil jeg sige oppe på vor Køkkenloft; men nu vi er godt tilfredse dermed. Og så ligger jeg ikke sammen med Feldv. og Konov, jeg har hele Posten her og ligger sammen med 4 Underoffz. Men nu her bliver vi vel heller ikke længe, der blir talt om, at vi kommer i Heeres Res. Den gamle ligger helt fremme. Jeg har ikke talt ham endnu, og han har sagt, at jeg skulde ikke komme derhen, da han også snart kom tilbage. Nu er det ellers ikke så slemt her. Så spørger du om det fra Hamborg, nej jeg fik ikke tid til at komme derned, men jeg har sendt Pengene af i et Pengebrev, og det må snart komme an. Så har jeg også haft Garnet ude efter Sukker, som Far og jeg talte om. Hauptm. er for tiden på orlov; men en anden har jeg som vil afgive 20 - 30 p for Fl. efter 8,25 M. og Sukkeret efter 1,00 M. Men derom nærmere siden. Vor Forretning har Henningsen måttet indstille i de dage, og det har ikke givet noget i den tid; men heller ikke taget noget. Og fra i morgen af skal det gå løs med ny organisation.

Her er så mange Tropper, og det er om at få det ret lavet; men nu har vi plads til 1000, så nu venter vi blot på dem, at vi kan begynde på en ny Serie. I må undskylde i Aften, det er alt ikke ret indrettet endnu; men så imorgen mere. Alt ellers vel.

Mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter

## Onsdag d. 07. nov 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for pakkerne igår. I dag var der ingen Brev fra Eder; men Trine skrev, at I var i Toftlund. Ellers har vi det helt godt her, med hensyn til Kvartererne var der mere at ønske; men man kan jo heller ikke forlange de gode Stuer, som vi er vant til. Jeg har det da også bedre Indrettet har fået det lidt bedre indrettet med. mit Leje, fryse gør jeg nu ikke om Natten, jeg har 5 store Dækker, og så vor lille Hund, som altid er temmelig varmt; men for den Sovekammerat må man også tage tilgode med et par Lopper, de bider nu ikke på mig.

Hvad der egentlig er løs ved der ingen endnu, jeg tror, det blir til ingen ting. Der blir talt om at vor Div. kanskje igen skal til Elsass, det var vi ikke kede af; men man ved jo ikke. Vi kommer længere og længere tilbage, og vi kommer vist snart helt ud nu.

Så kommer vi til Forretningsafdelingen, der er jeg ikke god at tale i dag, og Walter Henningsen kan man slet ikke komme nær. Vi har for 4 dage siden bestilt Avisen, og den er her ikke endnu, og her er Forretning at gøre, når bare vi havde dem. Nu har vi sendt en Mand - (eller Feldveblen) til Marle, som nu skal få fat på dem til i morgen. Da vi tror de ligger udervejs, og at tabe 2 gange 65 Mark er nok, det er ikke nødig for tredje gang. Så har jeg sendt 10 p Sukker af til Eder a 90 P. på den måde vi talte om. Og en vilde gerne give mig 35 p så I nok skal få nok. I kan jo tale med Tante Maren om det, hun vil kanskje også have noget på den måde. For Fl. får I 8,25 - 8,50. Sukkeret a 90. Jeg vil ikke handle dermed, det er nok med Aviserne. Vil I for de 10 p sende 5-8p får af på vedlagte Adr. Det er fra Feldv. han vil betale det her, og jeg sender Pengene. I skal ikke sende for svære pakker, da det så let kan gå tabt. I skal jo selv sige til, når I har rok, da jeg let kan få 200 sammen. - men kanskje er der andre. Jeg skal også have fat på Trine, skønt jeg ved ikke, om hun vil, da jeg ikke har betalt det sidste endnu. Vi kan ingen sende af i denne tid.

Ja ellers alt vel, det er så kold her oppe på Loftet, men så går vi i Seng. Mange kærlige Hilsner sender Eder Eders tak-næmlige Peter.

Konov har sendt en Kiste af ned Æbler på Fars Adr. det er til Peter Gad.

## **Fredag d. 09. nov 1917 - Vivaise**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Eders Brev. Alt også vel her, vi ligger endnu oppe på Loftet; men nu har vi da fået en lille Kakkelovn derind, det er værst at holde ud om Natten. Men nu det går alt sammen. Det er lidt mere rolig her nu, blot det er en Trafik her gennem af Tropper, så man har hverken ro Nat eller Dag. Men det er godt for vor Forretning, vi er oppe på 1100 nu; men må regne med mere Afgang. Agenterne bekommer mere %, da det er mere omstændigheder ved det.

Jeg skrev om, at vi kanskje skulde til Elsass igen, nu går det nok løs dernede, så vi er ikke så i lyst for at komme derned. Men vi bestemmer det jo ikke selv.

Jeg synes ikke, jeg har noget at skrive om endnu, her er der jo ikke meget nyt. Vi har det alle godt, er sunde og raske. Sluttes med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige

Peter.

Vil I ikke sende lidt Brevpapir igen, da jeg ingen steder kommer i denne tid, da Posten ligger her i Byen. Helst af de store Ark og Kuvert.

### **Søndag d. 11. nov 1917 - Vivaise**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Trinelil!

Vilde i Aften sende dig et Brev; men har ingen Brev fået fra dig i tre hele dage, så du får først i Morgen, når jeg har fået dit Brev.

Mange kærlige Hilsner din Peter.

Hindenburg N. 147

Frau Trine Marsk, Roag ge r. Kr. Hadersleben Schl. Holstein

Pos:s:eni3e 1 : 11.11.17

Gerr. Mar Stab I. R. Feldpost

### **Torsdag d. 15. nov 1917 - Frentigny (Uffe)**

**Fra:** Uffe

**Til:** Trine Mærsk

Kære søster Trine!

Det er vist flere dage siden jeg nu har skrevet til Dig. Dog er grunden ikke, at jeg ikke tænker på Dig. Jeg tænker mange gange på hvordan I har det der hjemme og hvordan du lever i dit nye hjem. Ja, man kan vel næsten ikke kalde det nyt, da Du vist allerede har levet dig ind i det der inde. Men for mig er det jo nyt, da jeg ikke har set det endnu. Jeg længes efter at se Eders hjem, det skal nok være hyggeligt og kønt, og Peter har nok rigtig følt sig vel tilpas i reden. Blot Krigen dog snart fik ende, så I kunde leve sammen hver dag og vi alle komme hjem.

Jeg har fået et brevkort fra Peter de er nok ikke i slottet mere. Vi ligger her helt godt, vi har et godt varmt hus med 3 mand, vi skulde desværre også bort, og det varer måske heller ikke længe inden vi kommer det, men foreløbig bliver vi dog her. - Det var da en glædelig nyhed, at Asmus er bleven forlovet, kom det ikke helt overraskende, eller vidste I det allerede før. Signe skrev, at nu kunde folk da ikke tale om hende og Asmus mere. - Nå det var jo også, på

tide, at han fik sig en kæreste, til sådan stor gård må han da have en kone, og det varer vel heller ikke længe, inden de vil have bryllup. Er det Skak Petersens søster hans kæreste? Jeg ved ikke rigtig, om jeg kender hende.

Jeg fik i dag brev fra Hejsel. De arbejder nok meget i det og børnene er så morsomme skriver P.J. altid. Det er godt, at han kan være hjemme.

I håb om at I alle er raske og sunde slutter jeg med en kærlig Hilsen fra

Bror Uffe.

### **Fredag d. 16. nov 1917 - Vivaise**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag, og for Pakkerne. Nej det har du ret i Far, at jeg ikke tænkte på at flytte, da jeg var hjemme sidst; men sådan er det jo nu hos os, vi ved kun så lidt. Nej vi ønsker nu ikke just som du skriver, at blive her alt for længe. Vi skulde gerne forbedre os lidt, før Vinteren kommer, hvad Kvarteret angår; men nu vi lider nu ikke noget.

Så har I altså staldet ind, her går Kreaturerne alle ude endnu, her er også en hel del Græs endnu. Det er så sært, vi ligger i Stilling, og vi ligger en 30 Kilom. bagved. Det gør også mit arbejde så svært med Posten, det er om at få Posten til Komp. så hurtig som mulig. I overmorgen kommer den gamle i Reserven, jeg har ikke talt ham andet end i Thelephonet, siden jeg er kommen. Han er godt tilfreds med at komme tilbage igen. I dag har jeg sendt en Flaske af til Mor.

Det har været en kritisk dag idag, vi er ikke gode at komme i tale. Af vore 1500 Aviser kom kun 500 an. Walter er helt komfus. Nu det må man tage som det kommer.

I dag har jeg fået en Pakke fra Niels Lausen med et Brev i. Den indeholdt brun Sukker, udmærket. Jeg har sendt to små Pakker af til Trine i dag, det er af Cessieres, af de arme folk, som blev ramt af Offensiven, at de måtte forlade deres Hjem. Alt ligger spredt for alle Vinde. Og de to ting har jeg samlet op.

Nu ikke mere i Aften, man kan ikke sidde alt for længe her, før man fryser.

Mange kærlige Hilsner sender Eders taknæmlige Peter.

Regt. Stab



## Mandag d. 19. nov 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Blot en lille Hilsen i Aften, jeg har ingen tid, og ingen Lys. Så I må undskylde i Aften. Tak for Brevet igår, det er da godt, at det er kommen fra Hamborg. Jeg tror dog nok, at jeg har sendt Adr. i det næstfølgende Brev. Jeg får i de næste dage 10 p Sukker mere. Og så er der en med 35 p men det er her ikke endnu.

Ikke mere i Aften, mere i morgen. I husker vel Brevpapir.

Mange kærlige Hilsner sender Peter.

Feldpostbrief	Poststempel:
An Herrn J.P. Marsk,	21.11.17.10-11 V
Roagger	Absender:
Kr. Hadersleben	Gefr. Marsk,
Schl.Holstein	v.Hindenburg Nr.

Stab

## Tirsdag d. 20. nov 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Kone!

Tak for dit Brev idag, jeg har nu lovet dig at jeg vilde skrive i dag igen, så skal jeg jo også holde det. Du er jo altid så punktlig i dine ord - angående Bladene - så kan det ikke nytte, at jeg sækker bagud. Du begynder at tænke på Julen, ja lille Musse, jeg også, kunde jeg bare være hjemme hos dig i Julen. Men jeg håber endnu på det, jeg vil ikke gå til den gamle, før han selv kan sige mig det, man ved jo ikke, hvorledes alt former sig til den tid. Men jeg har gode planer lagt. Du jeg kan slet ikke tænke mig ellers hvorledes jeg skal tilbringe Julen. Sidste Aar tænkte man, nu er det det sidste Aar, og så nu da man selv har et hjem, og min lille Musse, du sagde til mig en Aften sidst da jeg var hjemme "Peter, når du ikke kommer, hvor og hvordan skal jeg så tilbringe Juleaften". Lille du, det gør mig så ondt ved at tænke derpå, og det kommer så oft op i mig, sådanne Tanker. Vi ved bægge, at du er velkommen bægge steder; men du vilde bare have din Peter, tror jeg. Aa Musse, kunde jeg bare hjælpe

dig jeg holder det nok ud, du er ikke så stærk. Især i denne tid, når jeg går alene, så kan jeg komme til at tænke på, du har nu din lille Musse, og du kan slet ikke gøre så meget godt imod hende, som du har tænkt dig før. Så ser jeg min lille Musse derhjemme, og så er jeg så ked af det. Men Gud hjælper os nok som hidindtil. Jeg er så glad ved, at jeg har så god en lille Kone derhjemme. Oft hører man her blandt Soldaterne, han har en Kone, hun går med andre og lign. Da ser jeg dig som en enestående lille Kone omgivet af renhed og lys. Ja Musse, måtte vi snart få lov at være sammen hver dag.

Du har igen haft besøg, det er da godt, at det ikke blot er, når jeg er hjemme, at du har fremmede, så tænkte du, det er da også blot Peter de kommer til. Jeg vilde idag sende Penge af til dig; men alt er i udordning her, der blir nu igen ingen Værdisager modtaget, og i et ret Brev vil jeg ikke sende noget. Nå så får du desto mere på engang. Skal hilse fra Valter og sige Tak for, at du er så venlig at spørge efter hans befindende - nu det går lidt skævt - idag igen var det glimrende, forhåbentlig bliver det ved. Nu mange kærlige Hilsner til dig min Trinelil fra din egen

Peterlil.

Hvad ønsker du dig til Jul, Svaret: "Blot dig" er mig ikke nok - sig mig det - ja.

## Tirsdag d. 20. nov 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag og for Pakken med Skinke. Brevpapieret kom i Aften, og det kan nu med det samme tiltræde hjemrejsen. Vi har det ellers helt godt her, den gamle kom igår Aften, jeg skulde hilse mangan gang, han syntes, det var næsten for meget, om han ikke skulde betale noget. Og han sagde, at Fruen havde skrevet, at hun havde skrevet det samme til Eder. Det må have været i det Brev hvor vi skrev, det må da være gået tabt. Hun havde også skrevet, at Mærsk havde sagt, hans Mor vilde vist nok sende 1 p Kartoffelmel. Den gamle kan slet ikke forstå det hele. Jeg sagde, da han spurgte, hvor det kom fra: "Herr Oberstl. en Soldat må ikke sige alt, hvad han veed". Det morede han sig rigtig over. Om Julen har jeg ikke talt endnu, det skal være ved lejlighed, hvis han ikke selv siger det. Han føler sig helt vel her hos os. Det er bedre end i Stollen.

Mor siger, at vi taler slet ikke om Freden. I skulde bare se. Det første Rygte som kom, angående at Rusland havde sluttet Fred, har Regt.Kommandanten 151 fordert hans Regt.Musik ud om Natten kl. 2 til at spille. Og istedet for 800 Aviser sælger vi 1800 blot af den grund; men hvad skal man tale så meget om det, før det er så vidt. Vi tror også det kommer på engang nu.

Ja ikke mere i Aften, hils Trine, at hun først får hendes i morgen, det er så sent.

Mange kærlige Hilsner og tak for Papiret.

Eders taknæmlige Peter.

### Søndag d. 25. nov 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære Musse!

Tak for din Kage, den er udmærket, for dine to Breve og for de to første Aviser, som nu er nået hertil fra den 17. Nov. De andre kommer vel ikke. Du mener jeg kan godt komme nu, nu vil du blive hjemme; men i det samme siger du, nu jeg skal blot til Ravnhold i dag - ja lille du, rejs du blot så meget du kan holde af, og arbejd ikke for meget, nu har du det da ikke behov.

Så vil jeg allerførst svare alle de spørgsmål, du stiller, da du lægger mig det ekstra på sinde, ikke at glemme det. Flæsket behøver just ikke at være røget. Tør heller ikke afsendes, før jeg har Sukkeret sendt af herfra, og før jeg skriver, at de skal sende det. Jeg vil prøve, om det går lige så godt med Sm. men hvad for en Pris ? Der behøves

ikke at sendes p for p . Det skal jeg nok ordne, at I får en 10 - 15 p S. for en 5 - 7 p Fl. mod 75 - 8,25 M. Nu er det vel nok.

Det er en Storm i Aften, og det er en kuld heroppe på Stuen eller Loftet; men så under Dækkerne. Jeg vilde også skrive hjem i Aften; men det er for kold, hils og sig, at de - du natyrlig også - får et i morgen. Ellers er alt vel her. Det er vist de pakker med Lærred, der er kommen an, tænker jeg.

Ikke mere i Aften, slutter med mange kærlige Hilsner og Kys

fra din egen Peter.

### Onsdag d. 28. nov 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag, og for en pakke mere med Smør, den har været længe undervejs, og er kommen beskadiget til Hamborg, hvor de har pakket den ind på ny, så nu er vi ovenpå det.

I må undskylde, at jeg ikke har skrevet så meget i den sidste tid, jeg har virkelig ingen lyst haft til det oppe på sådan en Loft. Nu har vi indrettet os en hyggelig lille Stue. I aften er den så godt som færdig, og det er dejlig varmt herinde nu. Det var nok også på tide, da der allerede er to mand syge af dem, der lå her. Ja lille Mor, det er ikke som hjemme, at man kan sige, nu er det mig for koldt her, jeg vil bo der. Jeg har hele mine Postsager, lige så meget som hver dag går af og til Roagger Sogn, de skal også have plads; og så har Konov og Feldv. ikke haft det meget bedre. Der var blot mangel på Materiel, og nu har vi det, og nu er vi ovenpå det. Den gamle er udrejst i disse dage, han kommer nu en af dagene igen.

Der er orlov spærre i disse dage. Det havde ikke været så ringe, hvis man havde været hjemme og havde haft sine 18 omme til nu, da de alle får 10 dage efter orlov. Alle orlovstog er standsede, det er de store Troppettransporter til Fl., men nu.

Ja her tales en sær del om Fred, og det er mange af de høje Herrer, der mener, at med Rusland er der fred endnu i denne Måned. Jeg tør ikke vove at sige noget. Men der blir vist arbejdet helt forfærdelig fra T. - side, det er jo nogle gruelige forhold, der hersker i Rusland.

Ja nu begynder jeg da at få Trines blade igen, idag fik jeg de første i Kuvert, det er nok bedre. Med vor blad går det jo også helt godt, vi er nu på 1900; men selv har vi ingen. - Det er ikke i Walters og min interesse. - Det er da sært, at mit Brev ikke er kommen, som jeg skrev sammen med Fruen, den gamle har vist skrevet, at hendes Brev ikke er kommen an, da han spurgte, om jeg havde hørt, at I havde modtaget modtaget det.

Ja ikke mere i Aften. Sluttes med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

## Lørdag d. 01. dec 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Musse!

Tak for dit Brev idag.

Du har haft fremmede, det er da godt de vil ind til dig. Har de ikke talt om, om Æblerne er kommen an? De måtte dog egentlig kunde være der nu. Kanske de kommer lige til Jul, eller de går den samme vej som mine første. Du spørger om jeg ikke kan købe mere Lærred af den slags, nej foreløbig ikke, da han er borte - den Underoffz. - og den anden arbejder kun for Offz. og ikke for os; men kanske ved lejlighed. Det hele er i denne tid, jeg kommer ikke ud af Byen, og så kan man ikke finde de steder. I morgen tidlig vil jeg en lille tur på Cykel. Jeg var også på en sådan en lille tur i morgen, og det var så dejlig. Solen skinnede og var lige overskredet Horisonten. Jeg cyklede helt langsomt og tænkte på min lille Trine, som kanske lige var ved at stå op - nej det er sandt, du står jo altid så tidlig op. Så købte jeg to pakker

Brevpapir en til mig og en til dig, da du dog skulde have lidt fra turen. Jeg sender det af med dette Brev. Nej lille Ven, nu behøver du ikke mere at ængstes for din Peter, at han fryser. De unge Soldater, som jeg har optaget af nåde, hugger og fyrer hele dagen. Om morgenen, når jeg står op, er det varmt, og de hænter Kaffe og alt muligt. Jeg siger også til Konov, jeg vil slet ikke bestille mere, når jeg kommer sammen med ham igen. Men han mener, jeg var tilfreds, når jeg kunde være sammen med dem igen - kan være.

Og nu er det også en hel net lille Stue, blot ingen Vinduer; men vi brænder Elektr. fra Morgen til Aften. Vi har tre lamper, en har jeg over mit selvlavede Skrivebord af en Kiste, og som jeg også kan hænge over min Seng.

Nu slutter jeg for i dag, jeg skal også have skrevet hjem. Du om orlov kan jeg jo ikke sige noget, før jeg har talt med den gamle, og spørger jeg nu, siger han så meget som jeg ved, da han heller ikke ved mere, at når det kan lade sig gøre, det kan du nok tænke han er med på.

Så mange kærlige Hilsener og Tanker sender dig min Musse

fra din egen Peter

### Lørdag d. 01. dec 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet idag, og for Pakken igår med Pølse - nu har vi igen. Det smager så hjemlig med sådan et stykke Pølse, det er noget andet end vore Blodpølser - af Heste endda. Når I så det, tror jeg ikke, I kunde få et bid mere ned; men i Nød spiser Djævelen Fluere, siger de her, og Soldaterne hvad før er bleven smidt på Møddingen. Nu vi må jo ikke klage. Det er da godt lille Mor, at du kan få lidt mere ro nu, det andet var jo heller ikke noget.

Her har vi også haft Regn og Rusk i mange dage, nu er det bedre igen. Nu kan I jo også godt stalde Plagene ind. Det havde Peter Højer i hans stille Sind nok ikke regnet med, at han der skulde betale 3600 Mark. Det har nok ikke været godt med Morbror Peter, han kan ikke med sådan noget. Jeg har sendt Tobak til Morbror Peter, og der har de taget noget ud af hver. Nu vil jeg prøve at forpakke det på en anden måde. Jeg vil også sende ham 1/2 Kiste Cigarer, da man næsten ingen Tobak kan få i denne tid, hvor jeg kommer så lidt ud. Derfor får du heller ingen i denne tid, Far. Vil du også have Cigarer? Så er Sine Nielsen nu bleven skrevet for det hele, så er de vel tilfredse? Jeg har også skrevet til dem med et Brev fra Walter. - Jens Barsballe har haft held med hans orlov, at han kunde blive hjemme 10 dage længere. Ja nu er vi også ved at tro, at det nok skal blive til noget med Rusland. Og det er af den grund, at de bliver længere hjemme. - ; men det kan jeg ikke fortælle Eder her. - De regner med en Wåbenstillstand med Rusland -

Fra igår af skal Berlin stå i Thelegrafisk forbindelse med Rusland (Petersborg).

Angående Uret lille Mor, må du nok give hende det lidt før, når alt er overstået. Jeg kan måske få lidt andet til hende til Jul. Skulde der være noget i vejen, så kan I sende et Thelegram; men det når os kun, når der står "Far Mor eller Kone meget syg" og bevilligt af en Doktor. Alt andet går kun til grendsen. Og så sender I det over Hamborg; men jeg håber at med Guds Hjælp går det nok, og at et brev kan klare det.

Så mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

I morgen kommer 2200 Aviser,

Vor omsætning er nu lidt over 17000 Mark,

### Søndag d. 02. dec 1917 - Øster Åbølling

**Fra:** Mor og far

**Til:** Peter Mærsk

Kære lille Peter.

Jeg kan meddele dig den Glæde, at der er givet os en lille Pige i vor Familie Kreds den 1. Debr. om Aftenen. Alt gik godt, bagefter havde vi Doktoren, men nu er begge to raske efter Forholdene. Jeg har lige været der i morgen, og de har sovet lidt begge to. Dorthea kom jo før Tiden, saa nu kan hun jo faa en god pas, det er ogsaa hovedsagen. Jeg var henne at tælle Kreaturer igaar, da blev jeg hentet hjem, da Trine blev syg, og tilfældig kom P. Gad ind til Smeden, saa han blev jo ved os saalænge det var overstaet, og Signe kom ogsaa om Aftenen.

Ja nu vil jeg og Moer ønske dig til Lykke, kære Dreng, med Eders lille Pige, og haaber at du maa komme Hjem engang at hjælpe Trine med og drage den lille op til en stor Pige. Det er vort Ønske nu for dig og Trine, at det maa ske i en nær fremtid. Imorgen kan Trine vistnok ikke selv skrive, men maaske i Eftermiddag. De er jo ellers godt tilpas imorgen. Moer er lige kommen og hun har ikke været derinde endnu. Tak for dit Kort fra den 26. Nobr. og den lille Pakke med K og Papirpresseren, og Sukkeret er ogsaa ankommen, de 10 i god behold, saa det kom lige tilpas for Moer og Trine nu til Jul. Ja nu vil der jo blive lidt at sanse med for Moer, men det er jo godt, at vi alle er raske, og der for har vi meget at sige den kjære Gud Fader Tak for, at det er godt overstaet.

Ja nu slutter jeg med mangen Hilsener fra Faer og Moer og lille Trine.

Jeg sendte en lille Pakke af i Gaar til dig med Chokolade og Kage i, ogsaa en lille Bog som sidder fast i Laaget, derfor skal du jo se godt efter. Bogen er fra Trine.

## Mandag d. 03. dec 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre:

Blot en lille Hilsen i aften, det er kold og det er bedst under mine Dækker. Tak for pakken idag med Hvedebrød eller hvad I kalder det. Her er alt ved det gamle, vi venter hver dag på at høre fra Rusland; men det kan vel ikke være her endnu. Det er for kold, slutter med mange kærlige Hilsener fra

Eders taknæmlige Peter.

Hils Trine hun får et i morgen.

## Mandag d. 03. dec 1917 - Øster Åbølling

**Fra:** Maren Mærsk (Peters mor)

**Til:** Peter Mærsk

Min kjære Dreng,

Endelig kan jeg meddele dig, at din kjære Trine er uden for Fare, i går var det en kritisk dag for os, det var Blodet som ikke vilde standse, vi måtte i dag igjen have Doktoren, men han var helt udmærket tilfreds med hende i dag, så vi håber med Guds hjælp at alt er klarert nu. Ja lille Peter tillykke med din lille Pige og vor lille Trine, at vi fik lov at beholde hende, jeg kunde slet ikke undvære hende, i går aften måtte jeg gå ind i Sovekammeret og rigtig trygle og bede om hendes Liv, da var jeg meget bange for hende, og Gud har nu bønhørt os alle, hvorfor vi siger ham så mange mange Tak. Du kan tro det er en sød lille Pige ikke stor, men har en stærk Røst, vi kan godt høre hende kalde, det vil vist blive sært for dig når du kommer hjem og har to i stedet for en. Bare du måtte få lov at komme hjem lidt i Julen og dele Glæden med os. Skån den lille Trine hvis du vil beholde hende, hun er ikke stærk til at tåle meget af denne Slags. I dag leer hun og er så godt tilpas, jeg var meget bange for Turen i dag da Doktoren kom, men det var ikke så slem sagde hun, hun råbte flere gange på dig den anden Nat eller aften, da hun var i Nød. Peter hører du mig sagde hun. Kan du høre det, at jeg er i Nød, og måske har du havt en lille fornemmelse af det, men det var ikke så længe, hun blev først rigtig syg kl. 5½ og 8 blev den lille født, det var 3 strænge Timer, men hun var Tapper, sagde de, Marie og Dorthea, vi skal nok få hende godt passet, to store Piger til at passe hende og ikke andet at bestille, det må de kunne overkomme. Peter Gad og Signe traf lige og komme herind den Dag, de blev til Midnat, vi venter dem igjen i dag, men vi har et forrygende Snevejr og Storm, i to dage har vi havt Storm og Regn, i dag Sne, det ligner rigtig Juleaften; i dag 3 Uger har vi Juleaften, bare du da var her, lille kjære Peter og dele glæden med os, nu er vi jo fem, aa den lille Pige kan ikke i Aar se Juletræet, om Gud vil næste Aar, i Aar har vi ingen Julelys, vi har blot lidt stumper fra sidste Aar, Anne vilde jo Nord på nu inden

Jul, men vejret vil sagtens ikke tillade det. Jeg fik en ordentlig' Portion i forrige Uge med Lille Niels, så nu kan Trine og jeg nok, vi deler jo alting. Jeg har vist glemt og sige Tak for glasset som du sendte til mit Hår. Tak kjære Dreng for alt det meget du sender og især for Sukkeret, som er meget fin og god, og Tak for det til Faer, Kosten til at balbere med og den bånd til at holde breve sammen med. Ja tak for alt. Vi gav Trine i går hendes Julegave fra dig, vi syntes at hun skulde se det, hvis hun havde gået bort. Hun blev glad, men i dag kan hun først rigtig glæde sig over det, nu spiser hun og leer, og den lille Pige sutter lystig nok, så vi er meget Taknemlig i dag, da Faren er over. Vi sender en stor Pakke af en af de første dage, hvis du ikke skulde komme hjem til Jul, at du da kan have lidt at leve af derinde.

Der har stået i bladene, at de små Pakker er standset fra den 15. Decbr. til den 25. Decbr. og igjen fra den 29. Dc. til den anden Januar, så vi er bange de små kan ikke slå til, Trine vilde rigtig have bagt små Nødder og brune Kager til dig nu i disse dage, men du må undskylde hende, nu må Moer nok tage fat, og det gør jeg med glæde, lille Dreng. Bare det nu må gå eder godt I 3 kjære, og du må komme hjem rask og sund. Jeg vil sende en af de første dage et par varme Strømper, dem der kom hjem er så tynde, dem kan du bruge igjen i Sommer. Nu lille Peter, har du da fået et langt brev fra din gamle Moer.

Nu er der nok ikke mere i dag, i morgen videre. Trine har vist også selv skrevet et par Ord. Lev nu vel og Gud bevare os allesammen.

På godt gjensyn lille Dreng

Jeg må vel hellere sende Fruen i Bromberg lidt Pølse til Jul, og Trine sender Kartoffelmel til hende.

## Tirsdag d. 04. dec 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære Trinelil!

Tak for dit Brev igår, og to blade, jo på denne måde kommer bladene udmærket. Alt er ellers ved det gamle her, blot det er bleven så pokkers kold, og vi fryser alle i gennemsnit, derfor får I også så få og så korte breve derhjemme. I må vente til det blir lidt varmere, eller til vi kommer helt hjem. Der fortælles, at der allerede er sluttet Våbenstilstand med Rusland, gid det var sandt. Havde man bare været på orlov; ham fra Rendsborg er for tiden hjemme, nu skal han blive ved Ersatz Batl. der, det var ikke så underligt, om de så havde sendt mig enten til Haderslev eller Flensborg. Og det er et helt godt tegn, nå vi vil håbe det bedste. Jeg sendte dig jo et kort igår, om jeg vilde have dit fodtøj No., da der kanskje kan gives lejlighed til at få et par støvler, du vilde da have et par, ikke? Ja du har ret, vi var slet ikke kede af at flytte; men der er en hage ved alting, her har vi en glimrende forretning med vore blade, men et ussel kvarter; men det kan jo ikke være godt alt sammen. Vi har nu 2000



Eksemplarer. Og de er borte i løbet af to Timer. Jeg var lige ovre hos Walter, jeg kunde straks se, at der var noget i vejen, men han vilde ikke ud med det, da der var andre ved. Så da jeg gik, kom han med ud og fortalte mig alt. Du kan sagtens, Peter, sagde han, du har din lille kone, som du er glad ved, og man kan se hver gang du nævner hendes navn, nævner du din højeste og dyreste Skat og Lykke. Jeg har jo også, som du ved; men jeg bar så streng en Far, og han vil have, at jeg skal have en anden, som jeg ikke kan lide; men naturlig det gamle: mange Penge. Det er ikke let at sige noget til. Da vi skiltes ad, gik jeg på en måde så glad bort. Jeg sagde mig selv ~ Gud ske lov at jeg har fået min egen selvudvalgte lille Musse.

Du jeg må slutte, jeg fryser; men vær ikke ked af det, jeg kryber helt under Dækkerne, og der kan jeg let holde varmen. Sluttes med mange kærlige Hilsener og Tanker og lev vel og ha det rigtig godt i disse tider

din egen Peter som i hver Øjeblik er hos dig i Tankerne.

### **Tirsdag d. 04. dec 1917 - Vivaise**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Far;

Hjærtelig tillykke på din Fødselsdag, og håber at kunne fejre den hjemme hos Eder næste Aar.

Alt er ellers ved det gamle her, vi har nu en stille ren frost. Det er jo lidt kold; men dog bedre end regn og rusk. Hils Mor, at jeg nok skal spare på Papiret; men nu har jeg selv igen, så nu behøver I ikke at sende. -

Ja lev nu vel i det nye Aar, kære Far, og lad Cigaren smage godt.

Mange Hilsener fra Eders Peter.

### **Tirsdag d. 04. dec 1917 - Vivaise**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for dit Brev i dag lille Mor. Jeg lovede jo igår, at jeg vilde sende en lille Hilsen igen i dag. Det er en kuld, vi sidder alle helt op ad Kakelovnen, og endda fryser vi, men nu det blir vel bedre, der fortælles i Aften at der allerede er Våbenstilstand med Rusland. Så kanske kan det hele snart få en anden udseende. Angående min Juleorlov er der ikke meget at sige endnu, blir det sådan ved som nu, så er der ingen udsigter, da orlovens spærren stadig blir

forlænget. Og dem der er på orlov, kommer til deres Ers.Batt. Det må være noget stort igang. Nå vi vil håbe det bedste.

Konow fik igår et Brev, at Kisten var ankommen, og at der havde været en glæde. Det kan man jo tænke sig. Fra Spandau har vi ikke hørt endnu; men det kan måske heller ikke være der endnu.

Ja jeg vil slutte, da vi fryser og går nu i Seng, der kan man da holde varmen under Dækkenet. Mere når det blir varmere -

Mange kærlige Hilsner sender Eder Eders taknæmlige Peter.

### **Fredag d. 07. dec 1917 - Vivaise**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Eders Brev idag, og for Lykønskningen, og meddelelsen at I har det godt. Gud Fader tak for alt godt imod os. Og tak kære Mor og Far for alt godt imod os Trine og mig. Ja kære Far bare vi snart måtte komme hjem, selv tage fat, og at vi må kunne forstå at opdrage vor lille Pige i Eders og Trines Forældres fodspor.

Men udsigterne blir bedre fra dag til dag, og forhåbentlig varer det ikke længe, før vi kan flytte vort Kvarter mod det indre Land. Ja kære Far og Mor det har ikke været en let tid. for mig ej heller herude nu i den sidste tid. Oppe på Loftet i en hjørne hvor man frøs og så altid tankerne vendt hjemad. Om Natten når kulden blev så stærk, at man vågnede, gik tankerne igen der hjemad, hvorledes har de det. Men vi var selv skyld i det, og vi har jo selv indseet det. Og jeg sagde mig selv, kun Gud kan hjælpe, og ham har jeg bedt om det, og han har bøn hørt os. For min person her var det ikke så slemt; men de triste omgivelser, når det er mørkt og kold, slår meget ned på en; men så sprang jeg op. skal er min løsning, og når man vil, kan man alt. Nu er alt godt derhjemme og her, I har det forhåbentlig godt, og jeg har min Stue tættet og godt varmt.

Hvorledes er det, har I givet Trine Uret? I må nok give hende det nu. Jeg skal nok se at få lidt til hende til Jul. Vil du ikke sende mit Sjal, lille Mor, når du får tid engang, den kom med mit Pels hjem sidste Efterår. Pakken er også ankommen i Spandau. fortalte Feldv. idag.

Slutter så med mange kærlige Hilsener fra Eders taknæmlige

Peter

Hvad skal vor lille Pige hedde ?

## Lørdag d. 08. dec 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak lille Mor for dit kære Brev idag, for Lykønskningen og for meddelelsen, at min Trinelil er i god bedring. Gud ske lov og tak, at jeg fik lov til at beholde hende. Mor Tak og Far Tak for Eders Bønner som I har bedt for hende og for mig. Den 1. Dec. om Aftenen var jeg kl. 8 i en Regnvej ved Div. Og kom ikke godt tilpas hjem, kunde ikke sove. Ja imorger har du fødselsdag Far, jeg var i Aften lidt på rov. for også at kunne holde lidt fødselsdag. Købte mig et lille stykke Ost. Og af vor Casino Underoffz. fik jeg to stykker Hvedebrød. Men da posten kom, var der også to pakker til mig, en med en Kage og en med Smør, så nu kan vi nok holde fødselsdag, om det også er oppe på Loftet, så er jeg så glad så glad. Og Freden nærmer sig med stærke Skridt, mener og håber vi da.

Tak for Brevpapieret igår. I behøver ikke at sende mere foreløbig, da vi nu kan købe igen. Sender et Billede med fra Bromberg.

Mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

## Tirsdag d. 11. dec 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Eders Brev idag, og fer pakkerne med Pølse og Smør, det kom på Fars fødselsdag. I må undskylde, at jeg ikke har skrevet i de sidste to dage, jeg var så megen optaget af vor omflytning. Jeg er endnu på samme Loft, Konov og Feldv. blev sat på Gaden, der kom der Artillerie ind. Jeg har moret mig over dem.

Ja lille Mor, kunde jeg bare komme hjem til Jul, aldrig har jeg arbejdet så hårdt på en orlov som denne; men jeg tror ikke jeg kommer det. Og så må vi ikke sige, at det er så slemt, da det er for første gang, at Freden taler et ord med. Det er kun små afsnit (Div.) som orloven er spærret i, og der siges, at det er de Div. som først efter Wåbenstillstanden rykker i det indre land. Det er heller ikke godt med den gamle, han havde regnet med at være hjemme i år; men udsigterne er kun små endnu. Kommer han, kommer jeg også. Og vi må så være tilfreds, om vi også skal fejre denne Jul på Loftet. Jeg er også tilfreds og glad med det, jeg takker Gud for, at I har det godt, og at min lille Trinelil blev hos os, så kommer jeg også nok over denne Jul.

Ja lille Mor, når man hører om alt det gode Mad I har derhjemme i denne tid, så får man andre tanker; men en god "Mellemmad" satter også, og Gud ske lov at man har den. Ja alt blir dyrt nu, og jeg ved det længst, at Far kan mærke det, vi står jo endnu hjælpeløse. Ja jeg tjæner jo helt gode penge, vi er meget glade ved, at vi fik begyndt på det, skønt mangan syntes, at det var en ren vild tanke.

Mor skriver, at vor lille Pige skal hedde Anna Gad. Mor jeg vilde ellers så gjerne have haft, at hun skulde bære dit Navn. Trine har også sagt det; men hun skriver idag, at I var imod det. Det kan jeg ikke rigtig forstå. Jeg står som eneste Søn, og Muligheden er der dog for at Mors navn ikke blev forlænget og opnævnt. Men kanske I har andre grunde, og jeg vil ikke sige noget til det. Lille Mor, jeg kan godt forstå, at du ikke kan forstå, at du nu er Bedstemor, jeg kan heller ikke komme i tanker om det; men det går vel alle sådan. Ja ellers er alt vel her, Gud ske lov at denne tid er forbi, det har været en svær tid herude.

Så mange kærlige Hilsener sender Eders taknæmlige Peter.

### **Fredag d. 14. dec 1917 - Vivaise**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet fra Fars fødselsdag og for pakken med knep-kager idag. Nu er min forkølelse snart forbi igen, idag er det meget bedre. Jeg sender hermed 50. Mark, 10 til hver, Dorthea og Adstrid til Jul og 30 til min Trinelil. Jeg ved ikke, om I vil købe noget for dem, eller give dem af i penge, det kan I selv bestemme. Jeg vilde også købe lidt til Jer; men det er nu forfejlet denne gang. - så kommer det siden. Ja vor forretning går helt godt nu; men vi har også meget arbejde med det; men så forgår den tid dog. Ikke mere i aften, jeg må hellere gå under mine dækker, at jeg kan blive min forkølelse helt løs!

Mange kærlige Hilsner sender Eders taknæmlige Peter.

### **Lørdag d. 15. dec 1917 - Frentigny (Uffe)**

**Fra:** Uffe

**Til:** Trine Mærsk

Kære søster Trine!

Håber at I er raske begge to. Jeg fik brev fra din mand igår, og han er rigtig stolt af Mor og den lille. Nu venter vi blot på freden, så vi kan komme hjem igen.

Peter mener jo nu helt bestemt at den ikke er langt borte.

Vi vil håbe det bedste. -

Hvis freden ikke kommer snart, må vi vel dog få orlov.

Hils dine Svigerforældre.

Kærlig Hilsen fra bror Uffe.

Feldpostbrief An Frau Trine G. Mærsk 0 Åbling pr. Roagger Kr. Hadersleben Schl. Holst.

Poststempel: 16.12.17.6-7N Absender: Res. Gad Inf. Rgt. Nr. 77 II Bataillon 5 Kompagnie

### Søndag d. 16. dec 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Ind under Jul

Kære Forældre!

Tak for dit lille Brev idag lille Mor, og fordi du har sendt så mange pakker af i den sidste tid, så man har lidt i Julen.

Så vil jeg ønske Eder to kære en glædelig Jul og et velsignet og et fredbringende Nytaar, håber med Guds hjælp, at vi næste Aar ikke behøver det på papier; men må selv kunne overbringe Julehilsenen,

Jeg ved jo, at I havde været rigtig glade, hvis jeg selv havde kommet; men det står ikke i vor magt her. Så I må selv fejre Jul med min lille Trine sammen. Hvorledes vi skal fejre den? ja som alle de andre dage vel; men vi har nu ikke noget at klage over her, det er værre for dem, som ligger i Graven.

Jeg kom til at tænke på, da du skrev, dengang jeg var hjemme og havde bøvl med Julegaver til Jer var en tid, som nok ikke mere kommer. Ja luften var så stemningsfuld der ind under Jul, Og jeg synger også af det lille Vers.

Der er noget i Luften, som gør mig så glad som frisker mit Hjærte i ungdommens bad Der er noget derinde, et strålende Minde om Kærter og Sang om Julen derhjemme, derhjemme hos Moder engang.

Men Krigen har voldt så meget over alt på Jord, og vi må til så vidt takke Gud og sige, at han indtil nu har sat os mellem de lykkelige. Ja endnu en gang en glædelig Jul alle sammen i Huset. Jeg tænker på Eder Juleaften. Ellers alt vel og ved det gamle, jeg er nu sund og rask igen, det var også på tide, jeg har hver dag to store Vogne med Julepakker, imorgen igen. Til slut mange kærlige Hilsener

fra Eders taknæmlige Peter.

### **Mandag d. 17. dec 1917 - Vivaise**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Musse!

Har intet brev fået idag, havde nu heller ingen ventet, da jeg fik to igår. Vil så ønske dig og vor lille Pige en gladelig Jul og et velsignet og fredbringende Nytår. At jeg må få lov til at komme hjem til Eder sund og rask, og at vor lille Anna i det nye Aar må vokse og blive stærk både i den ene og anden retning.

Jeg ved lille du, at du havde været rigtig glad, hvis din Peter selv havde kommet hjem til Eder; men det står ikke i vor magt herude.

Jeg ved ikke, hvor du vil fejre Juleaften, men gør det, som du selv bedst synes om, pas bare på at du ikke tager for megen kulde. Jeg har lige skrevet et Julebrev hjem, Mor skrev idag, at hun så gerne vilde have haft mig hjemme en Juleaften endnu. Jeg har skrevet, at I tre nu skulde fejre Jul sammen så godt I kunde, og I må ikke ynke mig herude, jeg tåler det nok i år som alle de andre. Og der er mange steder, hvor de slet ingen har, jeg er jo sund og rask og har det efter forholdene godt. For så vidt må vi takke Gud, og jeg siger altid at indtil nu har Gud sat os mellem de lykkeligste.

Ja lille Musse, næste Aar når vi har fred, og Gud giver os sundhed, hvor fejrer vi så Jul? Jeg synes jeg kan forestille vort nye Hjem en Juleaften. Og se vor lille Pige glæde sig over vort Juletræ.

Ja så endnu en gang en glædelig Jul ønsker dig din egen

kære Peter.

### **Onsdag d. 19. dec 1917 - Frentigny (Uffe)**

**Fra:** Uffe

**Til:** Trine Mærsk

Kære Søster Trine!

En rigtig glædelig Jul ønsker jeg Dig lille søster. Nu er det et par dage siden jeg har hørt hjemme fra, men jeg håber da, at Du og den lille pige er rask. Jeg tænkte jo helt bestemt at være hjemme i Julen, men nu bliver det nok en skuffelse. Jeg har mest ondt af det for dem der hjemme, de havde nu glædet sig til, at jeg kom. Vi er jo vant til skuffelse især hvad orlov angår. - Nu har jeg trøstet mig med at din Peter nok kom hjem i Julen, men forleden skrev han, at det ikke var helt bestemt. Men vi kommer nok engang knap efter nytår, og med Guds

hjælp får vi nok fred engang snart, og så får I os hjem for bestandig. Kan du snart komme op, der er vel ikke tale om, at Du kan komme hjem i Julen. Juleaften holder du vel sammen med dine Svigerforældre.

Her har vi Julevejr med sne og frost, men det holder sig vist ikke til Julen. Kan du huske da vi gik i skole, hvor var det en dejlig tid, når julen begyndte at nærme sig, når vi lærte Julesalmer i skolen, og juleforberedelserne begyndte hjemme. Og når så Juleaften kom, det var jo det allerbedste.

Gud give os også i år en god Jul og barnesind til at tage imod den. Kærlig hilsen fra. din bror  
Uffe Gad.

### **Onsdag d. 19. dec 1917 - Vivaise**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Blot en lille Hilsen i Aften, jeg har så meget at bestille i denne tid med Posten nu til Jul. Og det blir altid sent om Aftenen, før man får alle tre Batl. ekspederet. Den anden Jan. flytter vi nok over til Louce le Cerny, kan I finde det på Kortet, tæt ved Cessieres, om det blir bedre, det er et spørgsmål, kanske vi også kommer helt ud til Jan, og lidt i ro; men det er ikke bestemt endnu. Ellers alt ved det gamle, mere i morgen,

Slutter med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige

Peter.

Har du husket min "Sjal" lille Mor, vil du ellers ikke nok når du får tid. sende den.

### **Torsdag d. 20. dec 1917 - Vivaise**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Takker for Eders Brev idag, og for Pakkerne med Pølse og Sæbe. Det blir alt lagt til side til Julen, så at de par dage dog skælner lidt ud af de andre. Vi blir kun nogle få her i V., den gamle er idag gået til Gefægtstanden, det er noget andet end hjemad. Feldv. rejser imorgen til Køl'n for at købe lidt sager, vi har hver givet 2,25, så vi får da lidt, om det også kun blir lidt Brevpapier. Den gamle har stillet os Casinoet til rådighed, der har vi også et Klaver, så vi kan synge lidt.

Det havde jeg slet ikke tænkt med P. Jensen, jeg troede, at nu havde han det i gang derude på Hejsel, og nu vilde han først til rigtig at begynde. Men han jager vist meget for meget i det, og så er det, han taber modet. Det er vist heller ikke efter Ivers mening, at det går i H med Gården i Lundsmark, jeg syntes ellers alt var så bestemt. Du mener altså lille Mor, at vor lille Pige ligner mig, da alt skal være parat til hende, når hun vågner, ja jeg kan jo nok tænke mig, at I laver luftkasteller. Ja Mor jeg glæder mig også til den tid, hvor hun kan trippe om på Gulvet; men du skriver, at jeg slet ikke har skrevet om i min første Brev, at jeg var glad ved hende. Jeg kunde i Fars første Brev mellem linierne læse, at det ikke var helt ret endnu, og derfor tænkte jeg så meget på min lille Trine. I går har jeg fået et kort fra S. Møller, han ligger i Bryssel i ro. Også fra Morbror Peter har jeg fået et Brev. Nu har jeg ham dog forsynet til efter Jul med Tobak, det kniber i denne tid, hvor man ingen steder kommer, at få lidt opsamlet, og det blir dyrere for hver dag. Har du endnu, Far? Jeg sender en halv Kiste Cigarer nu en af dagene. Vil nu slutte for i Aften med mange kærlige Hilsener fra

Eders taknæmlige Peter.

## Torsdag d. 20. dec 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære lille Musse!

Takker mangen gang for dit Brev idag. Det har glædet mig meget, da jeg så, at du selv havde skrevet adr, for så vidste jeg dog, at nu var du oppe. Ja lad det blive ved med at gå fremad. Altså du må ikke drikke så meget vin, ja så må du undskylde, så vil jeg lade dig selv råde over Pengene. Mor skriver idag, at du så gærne vilde til Ravnhold til Juleaften; men du må nok ikke. Mor var bange for kulden, så du får vel nøjes med mit Hjem i år, og forhåbentlig næste år har vi selv vort hjem.

Du ved jeg så oft har fortalt dig, at da jeg var lille, sagde jeg mig altid selv, om jeg også kommer meget ud i verden, så vil jeg altid have det sådan indrettet, at jeg Juleaften er hjemme, men det forfejlede jo knap. Ja når du får dette Brev, er vi allerede langt henne i Julen. Du jeg har vist slet ikke fortalt dig, at jeg har købt en "Saddel", så jeg dog kan følges med Uffe, når vi får lov til at komme hjem, og Uffe får sit ønske opfyldt med hans Ridehest. Så skal jeg jo se, om jeg kan få en af mine til at gå under Sadlen. Ja blot den tid ikke var alt for langt borte; men det vil vi ikke håbe.

Jeg har i dag sendt et lille Billede af, det er af en stor Kunstmaler, som har sendt et sådant billede til hver Aktiv mand i Regt. Så sender jeg her et par Billeder med, så nu har du lidt at se på, jeg skal dog passe på, at du ikke blir alt for ked af det, når du sidder så alene.

Mor mener, at vor lille Pige ligner mig, alt skal være parat til hende, når hun vågner, og alt skal være så hurtigt. Så nu ja, I laver vel alle luftplaner, vænt bare til jeg kommer hjem, så



skal jeg nok selv se, hvad det stemmer af det. Jeg vilde nu ellers hellere have, at hun skulde ligne dig; men der er jo tid til at ændre på det endnu.

Du jeg har ikke rigtig noget i Aften, og må så hellere slutte med mange kærlige Hilsener og tanker til dig og dine Piger og vor lille Anna

din Peterlil

## Lørdag d. 22. dec 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Musse!

Tak for dit Brev igår. jeg fik ikke tid til at skrive igår aften, da Posten kom så sent. Og jeg har ikke meget tid i de dage, da der er så meget at bestille nu til Jul med Pakker og Breve. Og i den nærmeste tid forlader vi V.- og kommer en 30 Kilom. tilbage en tid i ro. Vi er nu slet ikke så kede af det, at vi skal forlade vor Loft; men man ved jo ikke, om det er bedre hvor vi kommer hen; men det håber vi da. I dag er der her i Byen landet en fransk Flyver, han var nok også ked af Krigen, han sagde han kunde ikke finde tilbage igen.

Så har du haft det ene med vor lille Anna, og du var ved at tabe modet - nå så havde jeg det vel længst tabt, eller tror du, jeg havde fået hende til at være rolig? Du må ikke overanstrenge dig nu, så lad dog en af Pigerne hjemme fra komme ind, når Dorthea rejser. Men det går vel også bedre, når du kommer lidt mere til kræfter igen. Jeg fik et lille Brev fra Signe igår, hun skriver, du forstår det helt godt.

Har du mange fremmede endnu, de kommer vel alle og vil se, om vor lille Anna vokser. Hvor svær er hun? Nå du behøver nu heller ikke at svare mig på alle de små spørgsmål.

Så har jeg sendt en hel del pakker af til dig, som jeg jo ellers selv vilde have bragt hjem, men så har jeg vel lidt igen. Jeg har sendt to med Brevpapier, en Bog, og en med Tråd og så med Strømpeskafter, som de bragte mig. Jeg vilde ellers ikke sende dem af; men da alle sender dem, så tænkte jeg, lad dem så ruffe af, vil du ikke have dem, kan du smide dem bort, de koster kun et par Mark. Vil du have mere Tråd så skriv; men det er vist heller ikke det rigtige. Sådant en rulle koster 4,20 M. Jeg tror nok, jeg har sendt mere, jeg kan snart ikke huske det. Uffe kommer nok heller ikke i Julen, det er kedelig, at du slet ingen har af os; men vi kommer, så snart det går Jøs igen. Vil du ikke sende mig køreplanen for Småbanen for Overjersdal og Vojens Skærbæk, da det vist går bedre denne vej nu.

Slutter så med mange kærlige Hilsener til dig min Trinelil og vor lille Pige

din Peter.

## Lørdag d. 22. dec 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet igår, jeg fik ikke tid til at skrive igår aften, da vor Postauto var kørt fast og kom først i nat, og så blev det for sent.

Ellers er alt ved det gamle her, men nu skal vi snart forlade vor Loft, som vi slet ikke er så ked af. Vi kommer ud af denne stilling omkring ved II Juledag, (ja det er Jul) og så kommer vi en 30. Kilom. tilbage i ro, hvor længe ved vi ikke.

Idag er der her i byen landet en fransk Flyver en Hauptmand, han blev beskudt fra alle sider; men det var ikke, fordi han var nødt til det, men han har vist også tænkt, nu kan det være nok, og nu er det snart Jul.

I morgen tidlig tager jeg efter de sidste store Julepakker, jeg håber også, at min er der imellem. Af de små har jeg ikke fået ret mange endnu, kun to, men de skal nok komme til Juleaften, der blir altid holdt en hel del tilbage til de sidste dage før Jul.

Ja jeg har ikke mere i aften, mere når jeg har tid Juleaften.

Mange kærlige Hilsener fra Eders taknæmlige Peter

## Torsdag d. 27. dec 1917 - Vivaise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Blot en lille Hilsen idag, jeg er ved at samle mine sager sammen, da jeg i overmorgen flytter i mit ny Kvarter, som er i "Grandlup". I kan vist nok finde det lidt til Nordøst for der, hvor vi nu ligger. Men der blir vi nok ikke længe, så blir vi forladet og kommer i Vinterro i Belgien - siges der. Og der skal vi blive til Marts måned, det var jo ikke så ringe. Ja nu har de Tropper nok, så de nok kan lade de Div. få lidt ro, som har været så hårdt med. Så begynder orloven for os forhåbentlig igen. Den gamle mente, vi vilde vel ikke mere se fronten så, når vi kom derhen til Marts måned.

Tak for en pakke igen idag, jeg tænker nok, at de nok skal komme nu. I morgen tidlig vil jeg en lille tur til Banen og se, om mine pakker ikke skulde være der. Det er ikke helt godt med Valter i de dage, da vor forretning står så stille; men vi må ikke forglemme, at det er gået glimrende hidindtil. Og det kommer jo også nok igen.

Sender et lille Billede af vort Julebord, det ser dog helt godt ud. Det hvide Dug er det lærred, jeg har sendt hjem. -Nu mange kærlige Hilsener fra. Eders taknæmlige Peter.

Har sendt to pakker med Tobak til dig Far.

## Tirsdag d. 01. jan 1918 - Grandlup

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Ønsker Eder et godt og velsignet Nytår, og håber at vi nu har begyndt på det sidste Krigsår, og at dette år må blive et nyt begyndelsesår. Tak for alle de kære pakker igår, endelig kom de, og lige til Nytårsaften. Jeg fik også en pakke fra J. Petersen, Hygum, Signe Gad og Morbror Peter. Så nu har vi igen.

Walter fik også sine og Konow også en 5 stykker, så vi havde et helt godt Bord dækket igår aften. Ja nu er vi kommen i vort nye Kvarter "Grandlup".

Det er helt godt her, det vil sige for os, for mange er det slemmere end på Gefægtstanden, da de ligger i Barakker. Vi har en stor Stue, som er mit Postrum, derfra går en Dør ind til en lille Stue, hvor Feldw. ligger. Nu er det først man bliver rigtig opvarmet, jeg har svedt den første Nat her, det er så dejligt varmt; men vi blir her nok ikke længe, vi blir vist forladet og kommer endnu længere tilbage.

Der er en stor Omgruppering igang her ved Staben. Staben består nu af 180 mand, og imorgen er vi kun 30. Der blir en ny afdeling opstillet, som hedder Nachrichten Komp. og dertil kommer alle undtagen 30 mand, som er her etatsmæssig ved Staben. Konow og jeg natyrlig også - os kan de dog ikke sætte ud af den egentlige Stab, skønt det blir jo helt det samme, de andre blir jo også her i deres gamle pladser, men det blir så Kompmæssig.

I går var her en kritisk dag, den gamle var slet ikke til at bruge, han var dumpet igennem. Offz. har besværet dem over, at de ikke kunde holde ud med at gå med kortklippet Hår. Og det er gået helt til Gen.Kom. og de har nu fået ret. Og så har han nu stillet dem det frit; men siger han, jeg håber, at Offz. og Mandskaberne, som ikke alle mener det, vil tage hensyn til min mening, og som hidindtil har hørt efter den, vil blive ved med at gå med kortklippet Hår. Så for os her ved Staben gør det nok ingen forandring, men det er da et skridt videre, så det kommer nok med tiden.

Ja her har jeg det ikke så nemt med Posten som i Viwise, jeg henter det hver dag i "Dersy", det er en 12 Kilom; men jeg har jo min store Fårepels, så det er ikke så slemt. I morgen begynder vi igen med vore Aviser; men den gamle vil kun give os 1 Penning på hver Avis,

han mener, det er ikke ret over for de andre kammerater - men vi finder nok en udvej - det er jo mest Offz. som det kommer an på, og for dem har vi ikke så meget til overs -

Slutter for i dag med mange Hilsener fra Eders taknemlige Peter.

### **Onsdag d. 02. jan 1918 - Grandlup**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Trinelil!

Mange tak for dit Brev idag.

Du har nok haft mange fremmede, det var kedelig, at det just kom den dag, hvor du selv skulde i Byen, og så da du stod alene uden Pige. Om det kan vente så længe til jeg kommer hjem med dåben. Ja Musse, det skal du forstå, jeg vilde jo gerne hjem dertil; men kanske det er rettere, vi lader hende døbe nu. Jeg kan nok forstå, at du har været lidt angst, da lille drille var syg. Så du skal selv vide det. Du jeg er så søvnig i Aften, så jeg kan snart ikke se mere. Jeg har været på en lang Cykletur, og så gik min Cykle i stykker, og Peter kunde løbe 13 Kilom. tilfods. Jeg har købt mig et par lange Støvler, til 65 Mark, og nu kunde jeg sælge dem for 100. men det lønner sig nok ikke. Til dig har jeg ingen fået endnu. Alt skal komme ved lejlighed, så træffer man det bedst.

Nu ikke mere, slutter med mange kærlige Hilsener og tanker til I to kære

Eders Peter.

### **Lørdag d. 05. jan 1918 - Grandlup**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Musse!

Tak for dit Brev idag. Nej lille du, jeg ved du kan ikke skrive så meget nu, siden du har noget at pudse med, og det gør heller ikke noget, bare I har det godt, og er sunde og raske. Det kan jeg tænke mig, når hun sover, så skal du natyrlig pippe under Dynen, og så har du hende vågen. Ja jeg skulde bare være hjemme hos Eder, jeg skulde nok vænne dig af med det. - - tror du ikke ? Men du er jo nu en lille "Stjamp", jeg er da slet ikke så stjampet - - ???

Det er da godt, at du er glad og tilfreds med Far og Mor. Ja jeg tror også, at de gerne gør det. I hver Brev er det altid, Gud ske lov at vi har din lille Trine. Ja Musse, hvad havde jeg gjort, hvis du var gået bort. Så kunde jeg ikke være mere her. Og jeg takker Gud hver aften for det,

at han lod min lille kære Trine blive hernelde hos mig, og der kommer nok en bedre tid efter denne for os.

Ellers er alt ved det gamle her, vi har en streng Vinter, men jeg har jo min Pels, så jeg fryser ikke, og en god varm Stue har jeg også. Det er alligevel en hel anden sag, når man bor sammen med Konow. Vi kender hinanden og er bægge som en.

Du jeg har idag sendt en lille pakke af, en med ½ p. Kakao og en med ½ p. Kaffe, jeg ved ikke, om den Kaffe nu dur; men det kan I jo nok selv bedømme. - Jeg har også sendt Sukkeret til Cakaoet, så du kan godt byde dem Cakao og ikke være bange for Sukkeret, jeg skal nok besørge dig noget til, når jeg kommer på orlov. Jeg er meget mere på orlov end her, da jeg regner med at det kommer nu sidst i måneden.

Nu har vi også begyndt med vor Forretning igen; men det er ikke det gamle fra Viviase, så du må ikke regne med store % i denne tid, vi er her. Kanske det kan blive bedre. Ja jeg har ikke mere i aften.

Slutter med mange kærlige Hilsner og tanker til dig og vor lille Pige Eders Peter.

Du jeg sender ½ Kiste Cigarer, dem må du give til dine fremmede og forvar de andre, til jeg kommer. Det gør nu heller ikke noget, at du har givet bort af de andre.

God nat - - Du kan give Far og Mor de to af.

## Søndag d. 06. jan 1918 - Grandlup

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet og tre pakker idag. Nu kommer alt regelmæssig igen. Ja lille Mor du har ret, vi deroppe fra Nordslesvig er lidt bedre vant og I kan vel også begynde at mærke det derhjemme; men I må længe ikke klage. I ved slet ikke, hvor meget og hvor godt I har det. Når I her vilde se under de omstænder, de arme folk her lever, så vilde I ikke tro det. Og ligeledes her hos os Soldaterne, og mange de har ikke noget hjemme, så det er heller ikke let.

Du skriver angående Dåben, ja lille Mor, jeg har tænkt på det og har skrevet til Trine, at det måske er rettere, I lader hende døbe nu, da man ved så lidt. Jeg tror nu ellers helt bestemt, at jeg kommer i de første dage i Febr; men som sagt. Så I skal nu tale sammen om det. Jeg vilde jo gærne selv have været hjemme til det; men vi må give slip på så meget i denne tid. Vi vil håbe, at vi snart går en bedre tid i møde. Herude tror de jo nu helt bestemt på, at England og Frankrig nok skal betænke dem. Og kanske også. Ellers er alt ved det gamle her, vi har en streng Vinter. Og jeg er ude hver dag en 5 timer; men jeg har jo min store Fårepels. Jeg har i hverfald en god varm Stue at komme hjem i, ja Feldv. har vi meget at takke for. Nu

har vi igen begyndt med vor Forretning; men nu er der ikke meget mere at fortjene, nå så skal vi finde på udveje. Vi er heller ikke af dem, der arbejder uden fortjæneste - - Den der ikke risikerer, vinder jo heller ikke. Jeg har købt  $\frac{1}{2}$  pund Cakao og  $\frac{1}{2}$  pund Kaffe til Eder, jeg har sendt det på Trines adr, så kan I drikke det sammen. Underoffz. Eisner har købt det til mig. Han skulde også købe Sukker; men damperne er alle fastfrosne, og de kan ikke losse endnu. Cakaoet koster 18 Mark pundet. Nu kan I jo se, om det smager lige så godt som det koster. Ja det var alt i aften. Har du husket min Sjal lille Mor ?? vil du sende den af når du har tid. Sluttes med mange kærlige Hilsener fra Eders taknæmlige

Peter.

### **Fredag d. 11. jan 1918 - Grandlup**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders tre Breve idag og for pakkerne med min Sjal, og med Kød. Det kan udmærket stå sig lille Mor, og det smager udmærket. Jeg har købt Sennep dertil. Ja I længes efter at få mig hjem lidt igen. Der er kommen en Meddelelse idag fra oven, at orloven for vor Div. blir frigivet omkring ved den 27. Jan. hvis der ellers ikke kommer noget i vejen. Så vil det jo ikke vare mange dage, før den gamle sender mig afsted. Han mente ellers idag, at det var snart for galt sådan at blive ved at slæbe til Bromberg. Jeg sagde, at mine forældre var taknæmlige for, at jeg havde en så god plads og kunde komme så tit hjem.

Nej med Gården i Spandet blir det jo ikke til noget. Nå vi finder nok en anden plads. Lad Freden nu først komme, så skal det nok ordne sig alt sammen. Jeg tænkte slet ikke, at der havde været så mange liebhavere om Ejendommene nu i denne tid, men det lader jo til. Det er da godt, I er glade ved Lærredet, jeg vilde snart ikke købe det, da det var så skiden; men I kan jo bedre få det i orden som os her ude. Nu skal jeg se at få Sukker, til jeg rejser, det er ikke helt let, da det ikke er nået herud endnu. Og jeg er en af dem der får, så snart det kommer. Kan I bruge denne slags, som jeg nu har sendt hjem ? Kandis, det er vel ikke så godt som det andet ?

Ja lille Mor jeg tænkte på det den 3. Jan. at idag havde Onne haft fødselsdag. Hvor dejligt var det ikke at komme derop i det lille Hus. Og Degnen lærte Far og Morbror Peter at spille Skak. Uffe er altså hjemme, jeg fik et lille Brev idag. Han skriver, jeg skulde snart komme hjem, ellers blev min lille Pige nok forkælet. Så er det nok ikke let at sige noget. Ja nu må jeg jo heller ikke; men det er vel ellers nok mig det vil komme til at komme an på - ligesom Far - Mor kunde jeg jo bedre liste om ved. Og så blir min Trine sådan en lille tyk en, så skal jeg nok have min Avisforretning forhøjet, da der så vel skal mere Tøj til.

Her er ellers alt ved det gamle. Det er nu bleven Tøvejr igen, det er nogle underlige Vejre her i Vesten. Vor Forretning vil ikke gå her som i Viviase; men vi er jo også ude ved Fronten og her ligger jo kun så få folk. Vi må jo heller ikke forlange, at det skal gå så glat altid. Nu ikke mere i dag, slutter med mange kærlige Hilsener fra Eders taknemlige

Peter

### **Mandag d. 14. jan 1918 - Grandlup**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Mine kære to!

Tak for dit Brev idag, lille Musse. Så har du nu været i byen, ja så går tiden da også lidt bedre. Men det glæder mig, at du var glad ved at komme hjem igen, og at du er glad ved at være der.

Nej lille du, det gør mig ikke noget, angående Gården i Spandet. Kanske det er værre for dig, eller har du ikke tænkt så meget på det? Vi to finder os nok en rede. Jeg kan bare ikke forstå, at nu da de har sat dem fast og alt er indrettet derude, vil begynde forfra igen. Om de også har tjænt nogle tusinder der, så er der også noget ved dette her.

Og hvorledes er det med Iver og Ellen. Jeg synes, det blir blot til teori - eller er det blot mig, der ikke er rigtig oplyst?

Du jeg har ikke det mindste lyst til at skrive i aften, da mine tanker er på orlov, hjemme i en varm hyggelig lille Stue, og alt igen som sidste gang. Slutter med mange kærlige Hilsner

til Eder

eders Peter.

### **Torsdag d. 31. jan 1918 - Crepi**

**Fra:** Konow

**Til:** Peter Mærsk

Lieb Peterlein!

Heute will ich dir noch schnell ein paar Zeilen senden. Die Uhr ist gleich 11. Habe bis jetzt in den Feldw. seine Bude gepackt. Der saust morgen ab und hat Urlaub bis zum 24/2. Ich fahre am 5/2 in Urlaub. Na wäre ich auch nur erst raus aus dieser Ecke. Der Oberstl. kam heute aus Sedan zurück. Lt. Heinrichs vom Urlaub ein reger Betrieb.

Heute kam ein Paket mit la Kuchen an von Tinne. Du hast ja von die Sachen genug, da sind wir jetzt dabei und verpackten denselben. Schade dass Osi nicht hier ist würden den seine

Augen funkeln. Sonst alles beim alten. Nur heute haben die Schweine mir festgenommen und zur Wache transportiert wegen Z.A. G vertrieb. Ausführlicher mündlich. Habe heute keine Lust mehr. Gute Nacht. Mange kærlige Hilsener

sender din Willi.

### **Torsdag d. 31. jan 1918 - La Neuville**

**Fra:** Uffe

**Til:** Trine Mærsk

Kære Trine og Peter!

Ønsker for Eder at I må have nogle fornøjelige og glade dage sammen. Du får vel 14 dage til. De sagde jo også, at vi ikke kunde komme længere end til Hamborg, da jeg rejste - Jeg var nær sprungen af toget af glæde - men ak. Har du prøvet din sadde! Kan du også købe en til mig også? Tak for dit brev fra den 16. Trine. - Du tænkte jeg var sneet inde. "Das gibts nicht". Kærlig hilsen fra Eders Uffe.

Feldpostbrief

Frau T.G. Mærsk

0 Obling pr. Roagger

Kr. Hadersleben

Schl.Holst.

Poststempel: 1.2.18. 6-7 N Absender: Res. Gad Inf Rgt. Nr. 477 II Bataillon 5 Kompagnie

### **Torsdag d. 07. feb 1918 - Hamburg**

**Fra:** Konow

**Til:** Peter Mærsk

Lieber Peter!

Einen schönen Gruss aus Hamburg.

Fahre heute um 2 Uhr nach Hause. Schreibe mir van du hier in Hamburg eintrifft, denn bin ich am Bahnhof Gruss an deine Eltern Tinne u Dir

dein Wilhelm,



Feldpost

Herrn Gefr. Marsk, zZ Urlaub

Roagger, Kreis Hadersleben

(Schl.Holst.)

Pest stempel:

7. 2. 13. 4-5X

Hamburg.

Abs, Gefr. Konow

Zollenspieker 839

### **Fredag d. 08. feb 1918 - Hamburg**

**Fra:** Konow

**Til:** Peter Mærsk

Lieber Peter!

Will dir heute mittag ein Grüsslein von Zollenspieker senden. Bin hier gut angekommen mit Sack u Pack, hatte nähmlich allerlei zu schleppen. Für Feldwebel hab ich gestern gleich zwei grosse Pakete abgeschickt. Es geht mir hier nicht nur aneidlich, sondern fühle mir Sauwohl. Um acht Uhr heute morgen konnte ich aber schon nicht mehr schlafen. Da sprang ich schon raus aus dem schönen Federbett. Habe schon eine kleine Feldpartie gemacht und gleich giebt es Mittag. Du wirst wohl noch vorher schreiben wann du nach Hamburg kommst. Am 2/2 ging ich bei den Z.V. verschütt. Die Gendarmerie nahm mir mit auf Wache. Wilhelm hat es dir auch wohl schon geschrieben. Näheres mundlich wenn wir uns treffen. War gestern noch bei Frischgesell seine Frau in Hamburg. Die erzählte mir das Cedde am 14. dort vorkäme. Du hast ihn auch wohl schon Besucht. Sonst giebts nicht neues.

Herzl Gruss von meine Geschwister und mir an deine 1. Eltern Tinne u Dir sendet dein

Wilhelm.

Auf fröhliches Wiedersehn in Hamburg.

## Søndag d. 10. feb 1918 - Hamborg

**Fra:** Konow

**Til:** Peter Mærsk

Mein lieber Peter!

Soeben kommt mein Bruder mit ein Brieflein zur Tür herein von Dir. Lag gerade aufs Sofa u rauchte meine Pfeife denn es sollte gleich Mittag geben.

Du fragst ob keine Urlaubssperre mehr ist? Nein hier doch auch nicht. Seit 4/2 ist die vorbei aber nur die Urlauber die während der Sperre hier waren haben 14 Tage Nachurlaub, Der Feldweibel fuhr am 3/2 schon während der Sperre. Du weiss doch dringende Familie-Angelegenheiten. Damals wie ich fort kam wurde gequatscht das wir nach Sedan kommen sollten aber der Oberstl. wusste es noch nicht. Es war Feldpost Parole. Ob er auf Urlaub fährt kann ich nicht sagen ich glaube kaum.

Für deine Photographie herzl. Dank freue mir sehr dazu. Vas deine Hindenburg Bilder anbetrifft müssen die schon da sein, habe sie schon am 8/2 abgeschickt, wirst dieselben auch wohl schon haben, wenn dieser Brief ankommt. Du hast schon in 3 Wochen 2 halbe Tage gearbeitet, ich in 3 Tage schon ganzen Tag. Aber heute kann ich mein Kreuz auch spüren.

Du schreibst ob mein Schwesterlein noch 10 p. Apfel hat. Aber gewiss schicke dieselben morgen gleich ab, sonst schon heute aber es geht keine Post.

Wünschen deiner lieben Mutter alle gute Besserung. Heute Nachmittag will ich rüber die Elbe Schwesterlein Hermine besuchen, die ist bei meinen Onkel, weiss auch garnicht das ich komme. Sonst nichts neues. Viele herzl. Grüsse an euch allen u Dir sendet

dein Wilhelm. Schonen Gruss von meine Geschwister.

Auf frohes Wiedersehen in den nachsten Tagen in

Hamburg.

Feldpost

Poststempel: 10. 2. 18

\_ 7n1 lfinsni fiker

## Onsdag d. 13. feb 1918 - Hamborg

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Musse

Er nu nået godt hertil. Er ved Aftensmaden, blot Kartofflerne mangler. Nu jeg er nu ikke så sulten. I Morgen sender jeg Brev.

Mange kærlige Hilsner og Tak for alt godt din Peter

Hils lille Musse og Astrid

T.G. Marsk, Roagger

stempel: 13.2.18 10-11 V

### **Torsdag d. 14. feb 1918 - Hamborg**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min lille Trine ! kommer ikke, rejser nu videre'. Ellers alt vel.

Peter

### **Fredag d. 22. feb 1918 - Bromberg**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

M.M!

Er nu her i B. igen, og rejser videre til Berlin, Hvorfra et Brev

din Peter

T.G. Marsk, Roagger

stempel: 24.2.18 7-8 V.

Bromberg

Kort fra Bromberg

### **Fredag d. 22. feb 1918 - Kreuznach**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Musse

Er igen på Rejse, kun en dag ved Regt. Har lige været hos Hindenburg. Brev følger. Eders Peter

Frau T.G. Marsk, Roagger

Poststempel: 22. 2. 18 2-3 N Mainz

Postkort fra Bad Kreuznach: "Partie bei der Paulus-Briicke

### **Lørdag d. 23. feb 1918 - Bromberg**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Endelig kommer jeg såvidt, at jeg kan få en lille stund tilovers for at meddele Eder al dette her. Jeg nåede den 19. om Natten til Laon og kom den 20. mod Middag an til Regt. Det gik som et løbeild, at Peter var der gennem Regt. Og ikke mindst hos mine stedfortrædere, de var ved at køre i stampe med hele Postvæsenet. Postmesteren, som også ligger i samme By, traf jeg, og han sagde, det er også på tide, at De kommer.

Nå jeg vilde nu ikke noget den dag; men den næste morgen vilde jeg overtage det. Og den 21. om morgenen Kl. 6 kom en, at jeg skulde komme hen til den gamle. Han takkede mig for alt det gode, jeg havde bragt til Bromberg, og sagde, om jeg gærne igen vilde derhen. Nej, sagde jeg, nu lige da ikke. Ja sagde han, du skal til det store hovedkvarter, og så har jeg en hel del gammel Tøj, som skal hjem, og så rejser du nu til Bromberg igen. Så var det afgjort.

Jeg skulde direkt til Hindenburg. Og endnu samme dags middag gik rejsen løs, over Laon - Charleville - Metz - Saarbrücken til Kreuznach. Det er en lille stad på en 50.000 indbyggere. Jeg vidste, at Hindenburg boede på et Hotel "Oranienhof". Det var et meget fint Hotel. Jeg lod mig anmelde og blev straks taget i audiens. Han var meget flink, bød mig en Cigar, spurgte, hvor jeg var fra og lign. Så gik turen efter Bromberg. Jeg kom til Kreuznach Middagen Kl. 12, og Kl. 2 gik rejsen videre over Frankfurt a/M - Halle - Erfurt til Berlin, hvor jeg kom Natten kl. 1½. Der tog jeg et Hotel, hvor det både var mørkt og koldt; men man kunde da sove. Om Morgenen da de vækkede mig, var det snart ikke til at komme op, da Kl. kun var 7, og så ikke havde sovet, men træt af rejsen, og hvor man var gennemfrøsen af den kolde vogn. Men det hjalp ikke.

Så gik rejsen i morgen over Frankfurt a/O Schneidermühl til Bromberg, hvor jeg indtraf i Efterm. kl. 3. Og så da jeg kom til Fruen, var hun ikke hjemme, men efter at Times tid kom hun dog. Jeg havde et Brev og en stor Koffer til hende. Jeg blev så der i to timer, jeg kunde ikke komme bort, hun var så ked af det i disse dage, sagde hun, da hun var bleven afskåret for alt nu i Bromberg, ikke engang Kul fik hun mere. Og sådan en Kvinde er jo ikke selv vant til noget. Og jeg tror ikke, den gamle tænker meget på de ting, han har bare hans i Hovedet. Ja du har jo vist oft set din mor græde, mente hun, så du kan vel nok tåle at se, jeg gør det. Så gik jeg endelig, og nu har jeg besørget små ting, som jeg skulde bringe med. Og nu er Kl. bleven 10, og i nat kl. 1 tager jeg herfra til Berlin, hvor jeg blir til i Morgen aften. Og så går det igennem til Fronten i et nyt Kvarter, som hedder "Cressy", som ligger bagved "Crepri".

Ja det var hele rejsen. I kan nok forstå, at det ikke gir meget søvn. Jeg gør nu mine Ærinder i Berlin morgen formiddag, og så sover jeg i morgen Eftermiddag. Det er jo af den grund, at det er så hastig, at der ingen orlovstoge mere går fra den 26. Febr. af.

Nu ikke mere i Aften, vil nu sove en time. Hils Trine, at hun får et Brev fra Berlin imorgen.

Mange kærlige Hilsner og tak for Eders Breve, som allerede var ankommen.

Eders taknæmlige Peter.

### Lørdag d. 23. feb 1918 - Berlin

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

I Nat Kl. 3½ i Berlin

i morgen kl. 7½ videre til Bromberg, hvorfra et Brev.

Mange Hilsner din Peter.

Frau T.G. Marsk, Roagger

Poststempel: 23.2.18. 8-9 V Berlin

Brandenburger Tor.

Postkort fra Berlin:

### Søndag d. 24. feb 1918 - Berlin

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære lille Trine!

Er nu nået til Berlin og rejser nu om lidt videre. Du har vel læst Brevet hjemmefra, som jeg skrev fra Bromberg. Jeg er så træt i dag, så jeg kan snart ikke mere. Havde jeg bare kunnet hvile ud en stund hjemme i din Sofa og hos dig og lille Musse; men nu det går nok. Tak for dine Breve, som lå til mig, da jeg kom til Regt. Ja du lille kære, du har væntet efter, at jeg skulde komme igen; men det skulde jo nu ikke være sådan denne gang.

Jeg var jo også længe hjemme denne gang. Og Fruen sagde, at når jeg gerne vilde hjem, skulde jeg blot sende hende et par ord, så skulde hun nok sørge derfor - det kan man jo nok forstå, at hun dertil er villig, når man bringer en god pakke med. Jeg tænkte sådan hen i Mai måned - ikke ?? Du siger natyrlig "ja eller lidt før" ikke sandt? I Bromberg har jeg købt en Pelz og et par Sko af en kammerat. Kan du lave noget af Pelsen, må du godt tage den, ellers kan du lade den hænge, til jeg kommer hjem; men hvis du kan få noget ud deraf, må du gerne tage den. Skoene er til mig selv, jeg har købt dem hel billig. Og Taskerne håber jeg er ankomne, ellers skriv det straks; da jeg så skal have skrevet. Men Henningsens kæreste var med ved købet, og hun lovede at gå derhen og høre, om de var afsendt. Jeg kunde ingen andre få. Dem jeg talte om, kom først til April. Ja jeg er ikke rigtig oplagt til at skrive, jeg falder snart i søvn ved det. Du får så et langt Brev, når jeg er kommen til Regt. igen. I morgen kommer Konov jo også, så er vi i de gamle gænger igen. Og Feldveblen kommer nok i dag. Hvorledes har lille Musse det, jeg drømmer oft om hende. Er Billederne ikke færdig endnu? Sluttes så med mange kærlige Hilsner til Eder i to kære.

Eders Peter.

Hils dem hjemme, da jeg nu ikke skriver i dag og hils Astrid. Jeg længes efter at komme til Regt. igen for at få mine Postsager.

## Mandag d. 25. feb 1918 - Cøln (Køln)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er nu nået hertil, og rejser inat kl. 11,10 videre, det er også snart nok nu. Jeg er så træt nu, og min Madpose også. Sluttes med mange Hilsner

Eders Peter.

Feldpost.	Poststempel:
Herrn J. P. Marsk	Coln 25. 2. 18. 10-11 N
Roagger	Abs.
Kr. Hadersleben	Gefr. Marsk
Schl. Holstein	Stab I.R.

## Mandag d. 25. feb 1918 - Cøln (Køln)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Musse!

Er nu nået til C. og rejser inat Kl. 11,10 videre. Du kan tro, jeg har Næsen fuld nu. Ellers alt vel. Mange Hilsner til Eder alle

din Peter.

Feldpost.	Poststempel:
Frau T.G. Marsk	Coln 25. 2. 18. 10-11 N
Roagger,	Abs.
Kr. Hadersleben,	Gefr. Marsk,
Schl.Holstein	Stab I.R.

Postkort: Coln a. Rh. Hahnentor

## Onsdag d. 27. feb 1918 - Dercy

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære Musse.'

Endelig skal du også have dit Brev. Jeg vilde have skrevet i morgen; men så kom der så mange, at jeg måtte nøjes med det første Brev hjem, og kun et par ord. Jeg er nu nået godt herind igen, og er også i fuld gang. Det var i en grulig forfatning. Jeg har også en hel god Kvarter, det er ikke stort; men så har jeg heller ikke så mange herinde, de blir bedt om at gå ud så. I Formiddag mente en, nu går det ikke længere at gå derinde hele dagen, nu er Peter der igen; men jeg har bedt ham om at komme ind, og jeg skulde nok sige, når han skulde gå igen, at jeg ingen plads havde. Vi blir vist ikke længe her, vi blir vist forladet og kommer på en øvelsesplads en lille tid. Vi har måttet give hele vor Kiste og Kofferter af nu - Feldv. og Konov og jeg. Jeg har i dag pakket en hel Kiste, som i morgen går af. Der er også denne Pels, som jeg skrev om, den har han haft med her hen, og nu sender jeg den af herfra. Jeg kunde nok have tjænt en 30-40 Mark; men jeg sagde, at det var for min Kone.

Du kan nu se, om du kan få en Pelsjakke ud deraf, og så nok et. Kan du finde en god Dameskrædder, der kan lave dig en Mantel ud af min Mantel, der hænger hjemme - men solid - forstår du? - Jeg har set en i Bromberg, som var udmærket. - Nu det skal du jo selv forstå. Så er Signe i angst, du kan godt sige hende, at hun kan være beroliget, det er på rette adr. og hendes Sukker går nu af, det er af den grund, at jeg ikke har været her i de dage, at det er blevet lidt forsinket. Så skal du have Tak for din Kage, som lå til mig igår, der ligger endnu et stykke foran mig. Ja lille du, jeg vilde hellere have spist den hjemme hos Eder.

Du og lille Musse har altså været udrejst, det er lige noget for jer at komme ud at køre. Ja rejs I bare og gør Eder det så gemytlig, som I kan, det er mit eneste Ønske, så I kan holde modet og sundheden oppe, så længe jeg kommer hjem til Eder. Ja nu ikke mere i Aften, slutter med mange kærlige Hilsener til dig og lille Musse fra Eders Peter.

Vil du ikke sende den lille Pibe, jeg lod ligge hjemme. Den ligger i min Natbord.

Jeg har også sendt mine Lommetørklæder -

**Onsdag d. 27. feb 1918 - Dercy**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Nu er det bleven Aften, og nu vil jeg fortælle Eder lidt igen. Jeg er snart ikke kommen til mig selv i dag, alt var i udordning. Og det var på tide, at jeg fik fat i tingene igen. Feldv. havde i går allerede gjort spektakel og sagt, nu venter til Peter kommer, jeg vil ikke have med det at gøre. I Køl'n var jeg nær ikke kommen med, det var værre end med Eder i Flensborg. Jeg gik på Hovedet ind ad et åbentstående Cupevindue og fik også en udmærket plads helt til Dersy. Og så gik jeg hen til Posthuset, hvor min Vogn var. Og da jeg kom hertil, havde de både min



Seng eller Lager tilrette og min Bude. Det er et helt godt Kvarter. Konov ligger i Huset ved siden af. Vi ligger her i Res. men blir vist forladet en af dagene, og kommer kanske helt ned efter Sedan på en øvelsesplads. Vi har nu måttet indskrænke vor Offz.kofferter som Feldv. Konov og jeg har ført med os, da der blir givet en hel masse Vogne og Heste af. Jeg har pakket en Kiste i Aften, som går af i Morgen. Der er en hel del sager i, som jeg ingen brug har for nu mere.

Da jeg skrev fra Bromberg eller Berlin, at jeg havde købt en pels og et par Sko i Bromberg. Skoene er vel ankommen, men Pelsen kommer nu først i denne Kiste, som jeg nu sender af. Så skriver i om Caffé til Anne Marie Kjær, ja; men jeg kan ingen få endnu, så snart jeg kan få, skal hun nok få det; men for Skinken vil jeg kun give 10. M. - Og først skal jeg have 1 p til Ablings i Skærbæk, det er næmlig til en bedre Pris -; men jeg skal nok se at få et p til hende. Ja det var nok alt idag. Jeg har ikke ret udsovet endnu. Sluttes med mange kærlige Hilsener fra Eders taknæmlige

Peter.

Hvorledes er det gået Anna, skal jeg sende hende 50. M. - ?

### **Onsdag d. 27. feb 1918 - Crecy**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre og allesammen!

Blot i morgen før jeg rejser efter Post en lille Hilsen, jeg har ingen tid. I Aften mere. Er kommen godt hertil, og har et helt godt Kvarter. Konov og Feldv. er også kommen. Tak for alle de gode Pakker, og for Brevene. Mere i Aften.

Mange kærlige Hilsener til Eder alle

Eders taknæmlige Peter

### **Lørdag d. 02. mar 1918 - Chery les Pouilly**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev og Pakke idag. I må undskylde, at jeg ikke har skrevet i to dage. Jeg var så optaget af mine Postsager, da alt er blevet omorganiseret. Nu er det bleven Aften, og jeg er også flyttet om idag, ligger nu sammen med Konov og Feldv. Der er man mere hjemme. En hyggelig lille Stue; men uden Vindue, hele Dagen igennem brænder Lyset; men det koster os

jo ikke noget. I dag har vi haft rigtig Vintervej, Snevej og Kulde. Og jeg kører nu afsted om Morgenen Kl. 8, så det er helt frisk at komme ud.

Hvorlænge vi blir her, ved vi ikke endnu; men det får man jo ikke at vide, før man er halvt borte. I går sendte jeg en Pakke af hjem med alle mine Sager, den er indsyet i en Sæk. I kan åbne den helt forsigtig, da det er en god Kornsæk, som I jo har god brug for derhjemme. Så har jeg sendt for en 70 M. Skråtobak af til Hökeren, nu kan han og de Åblinger skrå igen. Så han venter jo vist også på det. De har nok gjort helt god Forretning med Lundsmarkgården, hvorledes er det nu med den i Spandet, jeg mener Hovedparcellen, er den solgt? Jeg tror også nok, at det er bedre, at vi ikke fik den købt, da man så havde gået og spekuleret herude.

Nu er man dog kun i de små baner bunden. Jeg har jo mine små Forretninger, som så skal give lidt af - Aviserne har vi ikke i denne tid, da her er for lille omsætningskreds - det lønner sig ikke. Men det kommer nok igen. Jeg har også haft en lille tab på 32 M. De er gået tabt i en "Wertbrief", jeg kan ikke tænke mig andet, end den er stjålet mig ud af Tasken undervejs. Og så har jeg jo måttet betale vedkommende det, det havde jo nu været værre havde det været 100 M.

Nu får I mine Postsager en dag sildigere, da der er indtrådt en ny Køreplan over Posttogene.

Nu mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

### **Søndag d. 03. mar 1918 - Villeselve,**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag, og for den første - vel til Påske bestemte Pakke med Eg. Dagen idag var for min Person noget udrolig, hele dagen igennem har jeg arbejdet med Posten - en masse Post. Nu er Kl. 5, og nu er alt undervejs til Batl. og Komp. Jeg har lige drukket Kaffe og har vasket mig fra oven til neden i min lille Stue, og trukket et andet sæt Tommi (Engelsk) Linned på - da vi jo ikke er helt solide i den henseende i denne tid.

Og jeg har nu oven på Kaffen tændt mig en god Cigar, som Feldw. sendte mig igår, og nu skriver jeg hjem. Jeg må sige, at jeg er helt lykkelig - Ja kun lidt i en sådan tid kan glæde os herude, og det kunde vi vist ikke skønne på før. Det er kun en simpel Stue, Stole er der ingen af - kun en stor Kasse, men jeg har hørt fra Eder, at I alle har det godt, jeg også, er rask og sund, og må sige har lige drukket så meget Kaffe og Brød, at jeg er så sat, som jeg kunde være hjemme. Og i Aften får jeg til Aftensmad: Eg med Kartofler, som Kokken laver for mig.

Så i Middag stod jeg på Gaden, og hele Vejen var belagt med Tropper fra i Nat af. Nu kom der Inf. jeg spurgte, hvad det var for et Regt., en sagde X, hold, jeg tænkte mig lidt om, det er et Regt. som ligger i Uffes Div. Nu kunde jeg ikke få at vide, hvor hans Regt. kom hen, nu har jeg Thelephoneret til Staben, og jeg venter besked i hver Øjeblik. Han kan måske ligge i næste

By, ja måske i en Skov 5-20 Min. herfra. Nu vil jeg se om jeg kan finde ham. Det kunde være helt morsomt at se hinanden også her. Først har vi set hinanden i et godt Kvarter, nu kan vi måske finde hinanden i den værste smadder. Ja hovedsagen er jo, at man er sund og rask.

Så har I altså købt Gården i Vodder, ja, ja, det var kedelig, om den skulde helt skilles ad - alt hvad Bedstefar har slidt sammen skulde spredes. Rejser Tante Grete så til D. ? Nu ikke mere i Aften, slutter med mange kærlige Hilsener og Tanker fra Eders taknæmlige Søn

Peter

Søg på Kortet Noyn

### **Tirsdag d. 05. mar 1918 - Chery les Pouilly**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag. Det er da godt det er bedre med dit Øje, lille Mor. Det vidste man jo nok, at det kun var en form sag af denne Millitærlæge. Har han sendt Regningen ? - Ja nu er Freden dog i Øst og med Rumänien vel også, og det kommer nok med tiden. De må regne med noget andet, da ellers havde der her allerede været en Offensive igang på Vestfronten. Ja, lille Mor, det vilde vi da håbe, at du må få at se hvorledes vi får det i vor nye hjem. Og at du også må kunne få at se, at vi virkelig kan, noget. Men jeg tror, at efter Krigen vil der begynde et helt nyt Liv både for unge og gamle. Krigen ligger som et Tryk på Folket.

Så er Peter altså bleven borte - af hvad grund - mon det var hans Mor.

Ja jeg skal nok hilse Sine Højer og sige hende Tak for Pølsen, Ellers er alt ved det gamle her; men kold er det; men vi har nu en varm Stue, så vi holder det nok ud.

Jeg har ikke mere i Aften. Slutter med Mange kærlige Hilsener fra Eders taknæmlige

Peter.

### **Torsdag d. 07. mar 1918 - Chery les Pouilly**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Mine Kære !

Tak for din Pakke idag, lille du, den var jo storartet, og i det ene hjørne et stykke Chocolate - ja du ved lige hvad din Peter kan lide. Du får ikke meget i aften, da jeg har så meget at bestille, og i Aften skal jeg også have Signes Pakke færdig. Jeg sender 20. p Deraf får du og Mor de 10. såkommer der 5 p mere - men det er til lille Musse, vil vi sige, og så vil jeg sende

dig en adr., hvorpå du kan sende 1 p Fl forstår du nu det hele. Bare det nu kommer godt over. Du kan jo sige Signe, at hendes Pakke nu går af. Så får I heller ikke mere foreløbig. Ja ellers er alt ved det gamle.

I dag har vi et herligt vejr. I morgen kl. 7 kiggede Solen ind ad mit Vindu jeg op og kl. 7 ¾ sad jeg på Cyklen. Det var herligt, jeg tænkte kunde man have taget ud på marken hjemme under de gamle forhold. Det var mig altid en fornøjelse at rykke sådan en tidlig Morgenstund ud.

Jeg har ingen Breve fået nu i to dage; men så kommer det vel den 3.de. Og så får du et Brev imorgen igen. Så dette får du i tilgift. Jeg sidder ene i Aften, Konov er i Kino -jeg skal jo have mine derhjemme tilfredsstillet først ~ nu det har jeg også min fornøjelse af. Du kan jo hilse dem hjemme og sige, at de får imorgen et Brev.

Slutter nu i aften med mange kærlige Hilsener til dig og min lille Musse - Eders Peter.

Men kommer Fotografierne ikke snart, ellers send mig hans Adr. at jeg kan skaffe ham lidt luft.

God Nat.

### **Søndag d. 10. mar 1918 -**

**Fra:** Uffe

**Til:** Trine Mærsk

Kære Søster Trine.

Tak for dit brev, som jeg fik igår. Det glæder mig, at Du var hjemme nogle dage, når det bliver sommer rejser Du vist ofte hjem med din lille pige. Her er det helt varmt om dagen; men det er vel for tidlig at stole på sommer. - Fra din Peter har jeg fået et brev siden hans orlov, han har nok været på rejse igen. -

Hils Jes og Maren fra mig.

Kærlig hilsen fra din bror Uffe.

Feldpostbrief            Absender: Res. Gad

An                        Inf. Rgt. Nr. 477

Frau T. G. Mærsk        II Bataillon

0 Obling pr. Roagger    5 Kompagnie Kreins Hadersleben Schl. Holstein

Poststempel: 12.3-18. 6-7N

## Tirsdag d. 12. mar 1918 - Chery les Pouilly

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

. Kære Forældre!

Nu er det bleven Aften, og jeg vil nu sende Eder en lille Hilsen. Alt er ved det gamle; men har i to dage ingen Post fået; men det ligger nu ved Posten. Vi har det herligste vejr her, som om det var i Mai måned. I mener om det her skal gå løs, ja det er ikke godt at vide, alt er vistnok rede til det; men vi vil håbe, at det ikke kommer så vidt, vi må jo nu ikke klage; men de stakler som er i forreste Linie. Men det kommer jo ikke i Betragt mere. Og det vil jo også kun vare et par dage for vort Regt. - enten er det så sådan eller sådan.

Det har været en kritisk dag idag, det vilde ikke rigtig klappe i morgen, og så går det jo gærne hele dagen igennem. Så jeg har smidt lidt med Sagerne. Vi har også meget for meget at bestille i denne tid, alt skal nu sendes af, og Peter kan jo alt; men i dag har jeg sagt de herrer besked - men det hjælper jo ikke meget, i morgen kommer de jo igen. Der blir her i mit Postsammelsted blot for Regt. solgt for 200 - 250 M. Frimærker pr. dag, så I kan jo nok regne med, at der går forskellige Pakker af. Og så kommer de store til.

Ja det er et helt godt sted der i Harzen. Det er en Sukkerfabrikant, så I kan godt holde forbindelsen vedlige. Nej det behøver jo ikke altid at være Fl - - I kan jo også sende andet. I kan jo selv Correspondere med dem, Trine kan jo nok skrive Tysk. Vil du så ikke sende mig to par Strømper, da jeg har sendt mere bort, end jeg vilde. Jeg mente, jeg havde to par mere her. Og dem jeg har er i stykker, dem sender jeg så hjem. Ja så ikke mere i Aften.

Slutter med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

## Torsdag d. 14. mar 1918 - Chery les Pouilly

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev idag, og for de gode Pakker. Jeg havde ingen Pakke fået i 6. dage, så den gode Pølse smagte udmærket. Jeg har det ellers rigtig godt; men nu skal vi vist snart flytte igen. Jeg har en grulig masse at bestille. Så I må undskylde lidt i denne tid. Ja, det er ret, til at gøre sine små Forretninger i må man have tid. Har i dag sendt en 10 p Sukker og et par p Honning, og det er til Eder, blot det nu var godt hjemme. Ja Sadelen er jo vist borte, det var kedelig. Jeg har begyndt med en Reklamation. Der står også Sukker her til Tante Maren; men hun har jo ikke skrevet endnu, om hun har sendt af til Stendal.

Ellers alt vel - hils Trine, hun får i morgen et Brev. Mange kærlige Hilsener til Eder alle fra Eders taknæmlige Peter.

Lille Musse vokser nok godt, nu kan hun jo snart begynde at komme ud, når Vejret blir kønt.

### **Fredag d. 15. mar 1918 - Chery les Pouilly**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev og for Pakken idag med Sylt. Vi er nu flyttet, men kun 2 Kilom. Vi har gjort et helt godt bytte. Jeg har et stor Værelse for min egen Person og til mine Postsager, hvor begge de gamle ligger. Men det vil vel heller ikke vare længe med den herlighed, det kan hver dag gå videre - hvorhen - ja det ved vi ikke. I må undskylde i denne tid, at jeg ikke skriver så meget - men man må ikke skrive alt hvad man ved, og især i denne tid. Jeg har igen sendt en Pakke af med 10 p Sukker, 2 p Honning og en Flaske til Far og Peter Gad. Nu er der undervejs 1 med alle mine Sager i. En med 20 p Sukker. En med en Ledertaske, og så den med 10 p Sukker. Så har jeg sendt en 30. Pakker Tobak, hvoraf de første vel er ankommen. Og igår resten, en 12 Pakker. Så nu håber jeg, det kommer godt an alt sammen.

Er træt i aften, da vi sidste nat flyttede. Ellers alt vel. Mange kærlige Hilsener sender Eder Eders taknæmlige Peter.

### **Søndag d. 17. mar 1918 - Chery les Pouilly**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

(Poststempel 18. 3. 18.)

Kære Forældre!

Tak for Eders Pakke idag. Breve kom der ingen af. Ellers

alt ved det gamle her; men udrolig -

Det er det herligste Forårsvejr, men snart bryder et udvejr

løs. Vær kun rolig, alt skal nok blive godt igen.

Mange kærlige Hilsener

Eders taknæmlige Peter.

## **Mandag d. 18. mar 1918 - Chery les Pouilly**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev og Pakke idag. Det er da godt, at Anna og Astrid kom godt hjem igen.

I nat rejser Hans Beerbohm og hans Kolonne - af herfra på en lang Rejse - 25 - 30 Kilom. Jeg blir her i Nat og tager på min Cykle bagefter imorgen. Feldw. og Konov blir tæt herved, kanske jeg også blir der - når det ikke er godt mere hos Hans. Ved Feldv. og Konov er og blir det næmlig som altid - så vær kun rolig. Kan I forstå alt det - ?

Mange kærlige Hilsener fra Eders taknæmlige Peter.

Ellers alt vel.

## **Tirsdag d. 19. mar 1918 - Chery les Pouilly**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Jeg ved ikke bestemt, om Eders Brev kom med fra igår Aften.

Tak for Brevet og Pakken ellers.

Nej lille Mor, aldrig kunde jeg glemme min Far og Mor, og

Gud ske Tak for alle de gode minder, som leder mig, og som jeg har af Eder. Og jeg ved, at min Trine heller aldrig vil glemme Eder så lidt som hun ej heller kan glemme hendes Mor.

Hun skriver tit, havde jeg bare haft Mor. Men efter denne trange tid håber vi, at vi må få lov til et leve i en lysere og bedre tid som nu.

Nu går det afsted. Alt vel. Med mange Hilsner

Eders taknæmlige Peter

## **Torsdag d. 28. mar 1918 - Noyon (eller der omkring)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Endelig er jeg nu kommet så vidt at jeg kan skrive Eder. Tak for Eders Brev og Pakke, der er jo ikke kommet meget igennem, men så kommer det jo senere. Ja jeg har meget at fortælle; men jeg kan jo ikke fortælle alt. Den 21. Morgen gik den store Offensive løs, og det gik hurtig fremad. Jeg kom den 23. til Regt.Staben da var det lidt rolig - da havde vi tabt mangan god kammerat og alle 3. Batt.Kom. Den gamle sagde at jeg skulde hilse hans Kone og skrive at han havde det godt -det var Kl. 5 om Efterm. Og Kl. 7 blev vor Regt. trådt ud for at hvile i 3 dage, og lige som Regt. var samlet og han havde sagt nu ud ad dette her, da faldt han. Han gik med to Meldere over en Eng, og en Granat ramte dem, alle tre døde. Ja det var ikke et helt godt Budskab som blev bragt. Og alle vilde ikke tro det. Der var sådan noget tungt noget over Regt. i de to første Dage.

Ja nu er vor gamle "Papa" borte som vi sagde, vi har fået en anden, som var i Regt. som Reserve Kom. Jeg kender ham helt godt. På staben får det ingen indflydelse, da Div. har sagt, at alt skulde gå i Beerbohms baner. Og så gik det vidre og tab efter tab og hver dag fremad. Jeg har haft strenge dage, jeg har hver dag gjort en 50 - 60 Kilom. på min Cykle; men jeg kunde jo nu have sparet ved det, da jeg jo er helt fri mand. Regt.kom. (den nye) sagde Mærsk De kan råde dem selv, jeg har hørt De kan handle på egen hånd, blot sørg for at dem derhjemme hører fra os, og vi får vor Post såsnart det er ankommen.

Jeg har også gjort hvad jeg kunde, kun to dage har de ingen Post fået. Jeg tænker altid - måske er det, det sidste Brev de får hjemme fra, og måske er det det sidste de har skrevet. Ja nu havde vi en længde på 65 Kilom. og der tog jeg hen den ene dag og tilbage den anden. Jeg har ligget en tre Nætter ude. Nu er jeg ked af det - nu har jeg taget mig Kvarter midt i mellem. Jeg har en lille Stue, hvor jeg er kommen i dag. Og dem fra Regt. henter Posten af herfra, og blir hos mig om Natten. I nat var Henningsen, han er nu ved Regt. igen. Men hvor længe vi bliver her, er ikke godt at vide; men det værste har Regt. overstået, vi venter at komme ud nu en af dagene.

Konow er slet ikke hos mig. han ligger endnu i det Kvarter med Feldw. hvor vi drog ud fra, og hvor jeg kom fra, da jeg sidst var på orlov. Han har det bedre --; men jeg må langtfra klage. At spise har jeg også nok, de kender mig alle og så - - - ; men ellers var det heller ikke let. nu da Posten ikke kan bringe alle Pakker.

Ja her ser man megen elendighed, De døde ligger over alt, over alt kan man møde sårede; men Gud ske lov for alt godt mod mig. Det er vel nok det sidste store, der bliver ofret, Nu ikke mere i dag, i morgen håber jeg at kunne skrive et Brev igen, når vi ellers ikke kommer ud af det inden. Lev nu vel, jeg har det godt.

Kærlige Hilsner sender Eders taknæmlige Peter.

**Fredag d. 29. mar 1918 - Noyon (eller der omkring)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far



Poststempel 30. 3. 18.

Kære Forældre!

En lille Hilsen før jeg går til ro. Jeg har arbejdet hele dagen med at sende Post tilbage fra Komp. af døde - sårede - savnede - ja ikke så godt et arbejde. Jeg tænkte på - hvormeget sorg bereder man dem ikke ved at skrive på Brevene og Pakkerne "død" eller "falden". Vil I ikke undskylde mig hos Morbror Peter at jeg ikke har skrevet før - det har været mig udmulig. Vil I så sige min Trine, om hun vil sende min "Hårdbørste" som jeg sendte hjem.

Mange Hilsener Eders taknæmlige Peter

### **Fredag d. 29. mar 1918 - Noyon (eller der omkring)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

God Morgen !

Nu er jeg opstået og har drukken Caffé.

Jeg fik besøg i Nat af tre fra Staben. De ved alle, at Peter har det helt godt - de sover alle endnu. Og jeg er også helt glad ved at have dem her. I dag tager de tilbage igen.

Kanonerne ruller i det fjærne, men nu er vi vist afløst.

Ellers alt vel.

Mange Hilsner Eders Peter

### **Lørdag d. 30. mar 1918 - Noyon (eller der omkring)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Poststempel: 31.3.18.

Kære Forældre!

Igen en lille Hilsen fra det udhyggelige herude. Jeg har det rigtig godt. Jeg sidder ene i en lille varm Stue og snart kommer de fra Staben, de henter Posten til dem og blir her hos mig om Natten. Og så har jeg altid Stuen godt varm, og de bringer mig altid lidt godt med. Ja det er godt at have gode venner; men nu jeg gør jo også alt, hvad jeg kan for dem. Min gode Ven Eisner, som står ved siden af mig på Billedet i Pelsen blev igår temmelig hårdt såret i den ene Arm, det er så kedeligt at miste de gode gamle Kammerater.

I dag er det Regnvejr, men det kan ikke døde Kanoners torden og tromlen. En flok efter den anden af sårede (ledt) til afveksling 200-300 Englændere, Franskmænd og Amerikanere, ja

og en hel del af de sorte drager i hver Time forbi mit Vindue. De sårede ser så glade ud, nu er de ude af dette her. Ja bare det dog snart kunde få ende, en Offensiv er noget så grufuld.

I dag har jeg fået ny vask på og en bedre slags (engelsk,) Skjorte og Underbukser, det rene uldne Normaltøj. Og mine Benklæder var itu, der har jeg fundet et par helt ny også engelske, og så har jeg en Gummi Regnfrakke, som en Kammerat har sendt hen til mig. Så jeg er snart mere Englænder end - tysk Soldat.

Ja Gud ske lov at man kan sidde her og ikke behøver at være med derude. Konow har idag sendt mig Tobak, og jeg sender ham Sager som jeg synes vi kan bruge -. Jeg har to Cyklister som hveranden dag kommer herhen efter Post til Feldv. og Konow og de der endnu ligger der. Og 6 er der som holder forbindelsen med dem ved Staben, så jeg sidder her som mellemmand og leder det hele til bægge sider, og det kan jeg nok overkomme.

Ja nu mange kærlige Hilsner sender Eders

taknæmlige

Peter.

### Lørdag d. 30. mar 1918 - Noyon (eller der omkring)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Mine to kære !

En lille Hilsen i dag igen. Alt rigtig godt, jeg sidder inde i en lille varm Stue, ude regner det, men Kanonerne tordner udafbrudt. Ja Gud ske lov at man kan sidde her. I går blev Underoffz. Eisner, som står sammen med mig på Billedet i Pelsen temmelig hårdt såret i den ene Arm. Det gør så ondt igen at miste sine gode Kammerater. Jeg er endnu i samme By som i går. Jeg har hveranden dag forbindelse med Konow og hver dag med Staben. Jeg sidder her og leder hele Posten, så det kan jeg jo nok holde ud. Hvor længe vi bliver her ved vi naturligvis ikke - vi venter på at komme ud nu vor Div. men måske vi ikke kommer det endnu.

Jeg fik i går et Brev fra Uffe og et fra Signe, hils hende og undskyld mig, jeg har ingen lyst til at skrive andre end til Eder. Det samme kan du sige til Dorthea, hun har også skrevet til mig.

Det er dog godt, du er glad ved Pelsen, men den er vel ikke lang nok ? Jeg har i tre dage ingen Breve haft fra Eder heller ingen Pakker, men det ligger jo ved Posten. Ja ellers har jeg ikke meget at fortælle, blot at jeg har det rigtig godt efter forholdene.

Du Musse, vil du ikke sende min Hårdbørste igen, og en lille god Lommekam. Nu er den gamle borte, nu vil vi alle bære lang Hård igen. Ja, så mange Hilsener til dig og lille Musse fra

din Peter.

Dig og Musse står foran mig. Det er så morsomt at se lille Musse, jeg synes, jeg er hjemme, nu hvor jeg er alene. Lev vel

### Lørdag d. 30. mar 1918 - Noyon (eller der omkring)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Musse !

En glad og god Påske ønsker jeg dig og lille Musse.

Jeg har det rigtig godt efter forholdene, sidder endnu i min lille Stue og har både nok at spise og fryser heller ikke.

Jeg tænker, vi er færdig nu her, nu begynder de vist et andet sted. Vi har også sat af en Offensive, skønt det kun var et par dage.

Ja ellers alt vel - mange kærlige Hilsener og Tanker sendes dig og lille Musse af

Peter. I dag venter jeg et Brev. -

\*) "Vi har også sat af .." - vi er også mætte af.."

Feldpostbrief

S.B. Inf.Regt.Hindenburg

Poststempel:1. 4. 18. 11.12.V

An Frau T.G. Marsk Roagger

Kreis Hadersleben Schl.Holstein

Absender: Gefr. Marsk Stab. I.R. 147

## Søndag d. 31. mar 1918 - Noyon (eller der omkring)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Poststempel: 1. 4. 18.

Kære Forældre!

Glædelig Påskefest ønsker jeg Eder. Jeg har det rigtig godt, er endnu i min lille Stue. Og fejrer i al stilhed Påske. Tankerne er hjemme hos Eder. Der er lidt ro nu her, og jeg tænker, vi er færdig med det, nu går det vist løs en anden sted.

Jeg har haft en udmærket middagsmad, jeg blir jo forplejet ved III Batl., og det er betydelig bedre end ved vor Stab,

Ja ellers alt vel.

Mange kærlige Hilsener sender Eders taknæmlige Peter

## Tirsdag d. 02. apr 1918 - Noyon (eller der omkring)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Da jeg jo ellers har skrevet et Kort, da jeg ingen tid havde - så vil jeg sende en lille Hilsen mere. Vi skulde have været ud her i dag; men nu blir vi nok en dag længere. Vi er også helt godt tilfreds her. Jeg var ved Staben i morgen, Adjudanten mente, at jeg var kommen mig - det kan også godt være, da vi ikke lever så dårlig her, i hvertfald tør man langt fra sulte. Middagsmaden er betydelig bedre end ved Staben, og så har jeg mange Venner her. Ja jeg behøver slet ikke at gå efter det. I morgen kom der en, som bragte en lille Dose med Marmolade fra en Feldw., jeg kender, og Brød har jeg altid en i Reserve. Men nu er der jo også spærret en tid lang for Pakker hjemmefra, så man skal jo se sig lidt for.

På hjemvejen tog jeg forbi en Batl.Stab, hvor der er kommen en ny Kommander. Han spurgte, om det var Märsk. Ha, ha, sagde han, det er Dem, der med en vis dygtighed forsørger Regt. Posten - hvorfor er De ikke Underoffz.? Nej mente en gammel Leutn., som kender mig - Han kan nok sige dem besked, skønt han kun er Gefr. - Så kunde jeg have den. - Ja det er man også nødt til, ellers får man ikke Maskineriet igang i denne tid. Og jeg står helt alene. Adjudanten siger altid - gør blot som du holder for bedst, blot vi får vor Post. Jeg skriver i dag på Engelsk Papir, som jeg har fået af en Kammerat, der har fundet det i en lille By

Mange kærlige Hilsener sender Eders taknæmlige Peter.

Hils Trine og lille Musse, jeg skriver til dem i Aften.

## Fredag d. 05. apr 1918 - Noyon (eller der omkring)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Mine kære to!

Tak for dit Brev i går Musse, jeg har blot været bange for, at I havde haft en længere Poststandsning fra mig; men det lader jo ikke til, da du dog har fået de Breve fra Pouilli. Det er da godt, at de to store Pakker er kommen, er mine Cigarer også? - Bare nu den 20 Pakke er kommen til Signe, ellers skulde da Pokker have det.

Ja alt er ved det gamle her, men en smadder har vi, så man kan næsten ikke komme udenfor. Og jeg vilde da søge Uffe op, men det er jo helt udmuligt. Nu blir det jo nok bedre. Ja, det er ikke godt med sådan et Vejr, men så er man da fri for Flyverne, skønt det jo nu er temmelig rolig her. Det tager af dag for dag, jeg tænker, vi er færdig med Offensiven, nu kan de andre, og det vil jo vist snart gå løs et andet sted; men vi har jo også lidt nok. I dag har jeg ikke meget at bestille, og jeg kan ikke godt være uden; mine Tanker skal arbejde med noget. Nu har jeg spekuleret på at bestille en 2 - 3000 Aviser. Jeg har bestilt Walter Henningsen herhen, og så vil vi tale om det. Ja du kan se, at vi ikke tænker meget på Offensiven mere. Jeg fik fra vor Adjudant en takkeskrivelse igår, for udvist dygtighed i Offensiven fra 21. -28. Marts, men derfor kan man jo ikke købe meget. Du, du skal ikke bøvl med at jeg bestilte Børste og Kam, da I jo ikke kan sende det af. Jeg har nu bestilt det hos en Underoffz.

I Morgen tænker jeg kommer Feldw. og Konov, de vil jo se dem om i denne Egn, hvor Offensivvalsen er gået over. Du skrev, at du kogte Middagsmad, bandt Kranse og syslede du, ved du, ikke meget - ikke for meget. - Det har Musse nok også tænkt, og så har hun grædt lidt. Ja rejs du bare ud, lille Musse, så meget du vil i Sommer, og tag kun lille Musse med; men bliv ikke syg af det. Ja nu mange kærlige Hilsener og Tanker sender Eder i kære to

Peter Tænk på hvad jeg så oft har sagt - ikke for meget

## Lørdag d. 06. apr 1918 - Villeselve,

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Måtte i Morgen kl. 6 forlade min lille hyggelige Stue og er nu kommen 20 Kilom. længere mod Nord og 15 Kilom. længere tilbage. Men det er kun for en eller to dage, så kommer vi helt tilbage.

Regt. tog afsted i går Aften; men jeg havde nu ingen lyst, jeg vilde hellere sove, hvor jeg var - hvad man har, har man dog. Og de vilde nødig af med mig, hvor jeg var, da de jo så tidlig fik deres Post. Så cyklede jeg min egen Vej efter Kortet i morgen. (36 Kilom.) Og alt gik udmærket - blot jeg måtte lappe cykle to gange, men det hører jo med til fornøjelsen. Så kom jeg hertil i middag. Og ligger nu hos Feldw. og Konow. Jeg vil ikke rette mig ind her - da det dog kun er for en dag eller to. Ellers er alt ved det gamle og alt ret vel.

Tak for Eders Brev i går. Jeg fik også Billederne fra Ellen -sammen med et langt Brev. Jeg er meget glad ved Billederne, det er jo gevaldig, som lille Musse er bleven stor -

Mange kærlige Hilsener og Tanker

Eders Taknæmlige

Peter

### **Lørdag d. 06. apr 1918 - Noyon (eller der omkring)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Mine kære!

Alt vel, et herligt Vejr imorgen. Vi har fået en ny Kommanduer i morgen. En Landsmand til os.

Mange kærlige Hilsener

Eders Peter

I dag kommer Post, da har jeg vist også.

Feldpostkarte Poststempel: 1.4.13

An

Herrn J. P. Marsk

Roagger

Kr. Hadersleben

Scil. Holstein

Absender:

Dienstgrad:

Name :

Rgt. Nr. 147

Stab

Marsk

### **Søndag d. 07. apr 1918 - Fretey le Chateau**

**Fra:** Uffe

**Til:** Peter Mærsk

Min kære Peter!

Nu er jeg kommen her og vil besøge Dig, og så ligger Du langt borte i Etappen. Nå det er jo også hovedsagen, når man kan holde sig lidt tilbage ved denne tid. Når det kan lade sig gøre, kommer jeg på Hesten og besøger Dig, men vi må jo ikke være længe borte, da vi ligger i reserve, og så kan der jo snart komme "marschbefehl". Vi ligger i "Fretey le Chateau". (Jeg ved ikke, om det er hel rigtig stavet). Når man kommer ind midt i byen, går der en gade af til venstre efter Bursy, næsten ved enden af denne gade ligger jeg på højre side, i samme gård som 6. komp, Tel     ). Så kan du blot spørge efter hestene fra Batl.Stab. / Hvis du har tid til at besøge mig. Hvad mener Du om freden.

Kærlig hilsen Uffe.

### **Søndag d. 07. apr 1918 - Noyon (eller der omkring)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Eders to Breve igår fra Langfredag. Og jeg kan se, at mine Breve går helt godt igennem. Pakkerne har jeg ikke fået endnu; men måske de så kommer, når jeg har brug for dem. Alt er ved det gamle her. Jeg venter lidt småt Feldw. og Konov i dag; men det kan jo være, at de først kommer i morgen.

I nat havde jeg en Leut. til Sovekammerat, han gav en god Flaske Engelsk Vin for det. -

Ja til Påsken har vi ikke mærket meget. Langfredag var den værste dag for os, men vi bærer jo ikke Ansvar, vi er kun som Myrer i en Kirke, der blir fejlet ud sammen med "Skidtet".

Ellers alt rigtig vel.

Mange Hilsner Eders taknæmlige Peter.

## **Mandag d. 08. apr 1918 - Villeselve,**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Blot en lille Hilsen. Der kom nu lige Melding, at jeg kunde vænte Konow og Feldw. i en time. De har nok Næsen fuld i sådan et Vejr det er. Uffe vænter jeg også, han var igår ved Staben; men jeg er jo i Etappen - som han skriver. Mere i morgen alt vel.

Mange kærlige Hilsner Eders Peter.

Poststempel: 10. 4. 18.

## **Tirsdag d. 09. apr 1918 - Villeselve,**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Eders Brev igår. Jeg har nu lige fået det alene igen. I nat havde jeg indkvartering af Feldw. og Konow, som nu er gået til Staben og blir der. Det er heller ikke så morsomt at ligge ude i en Skov uden nogen som helst over Hovedet, og det regner nesten hver dag. Men Feldw. skal jo nok sørge for råd. Jeg tænker Uffe kommer idag, det er en Smadder at man ikke kan cykle, ellers havde jeg forlængst været der - det er kun 13 - 14 Kilom.

Nej lille Mor, du behøver ikke at være angst for at jeg har det alene, det går ud og ind hele tiden.

Ja det har du ret i, at det er en sær ting, at en Mor ikke selv kan råde over hendes Børn. Jeg gik en lille tur med en Feldw. da vi var på formarschen. Vi talte om, at når en Mor kom her hen og fandt hendes Dreng mellem alle de Lig, som lå der, som de var omfalden, så var hun vist også falden død om ved siden af. Men Gud ske lov, at I ikke har behøvet at se det her ude, som gik for sig de første 8 dage.

Ja, der er en Stillstand; men det er vist om med en ny\_ kraft at sætte ind et andet sted. Men os lader de nok ligge nu foreløbig, da vi er færdig - I kan se tallene i et Brev til Trine igår. Ja der er jo mange derhjemme som vel kun af og til skænker os en Tanke herude; men det gør heller ikke noget. Jeg er glad for og vide at min Far og Mor og min lille Trine ikke forglemmer mig, og at jeg stadig er i deres Tanker. Og det bærer og holder os oppe. Kæmpe og holde ud til Freden kommer at vi igen må komme hjem til vore kære. Som er vort eneste Mål. Og derfor beder jeg Vorherre også om at han vil bevare mig som hidindtil. Ja jeg må sige at han har ført mig indtil nu. Ja nu blir krigen nok ført til ende - enten eller - og lige så godt



som alt det andet. Forhandlinger fører jo dog ikke til noget - så nu enten den ene eller anden. Nu har de begyndt at bygge Huse her hos os, og alt blir indrettet som vor udgangspunkt.

Ja ikke mere i dag, nu skal jeg arbejde. Ellers er alt rigtig vel. Min lille Stue har jeg ordenlig varm. De har bragt mig 300 p Kul - det kunde I også bruge - men sende kan man det ikke

Mange kærlige Hilsener

fra Eders taknæmlige Peter

### Lørdag d. 13. apr 1918 - Villeselve,

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev igår. Det kan jeg ikke forstå, at I ingen Breve har fået i sålænge. Jeg har skrevet hver dag; men jeg håber, at I nu har fået mine breve. Alt er ved det gamle her, igår besøgte jeg Uffe, men fandt ham ikke. Og nu fik jeg lige et Brev fra Konow, at Uffe havde været der i går Eftermiddag. Og nu ved jeg bedre hvor han ligger, jeg tager nu derhen i morgen.

Det er da kedelig med Chr. Pedersen, men vi kan jeg ikke gøre noget derimod. Jeg mente han var et rolig sted i Rusland; men han er vel kommen til Vest.

I dag har jeg sendt 4. Pakker af med Tobak, du har vel ikke meget mere, ellers kan du jo forvare lidt, til jeg kommer på orlov. Det er da godt, at du kan få en Karl mere, Far, jeg har været bange for, at du ingen skulde få.

Nu er min Forretning på højden igen, vi har hver dag 1500; men der er ikke så meget at fortjene på dem mere nu; men lidt blir der jo altid.

Ja jeg håber, at vi snat blir færdig med dette her, enten sådan eller sådan, det må da være enden, da længe kan det ikke gå. Folk er der nok af, men det koster også andet. Nu ikke mere i dag, jeg har meget at bestille i dag, da jeg var en 5 Timer borte igår. Jeg var glad ved, at jeg kunde tage hjem i min lille Stue igen. Det er så dejlig rolig der. Mange kærlige Hilsner sender

Eders taknæmlige Peter

## **Søndag d. 14. apr 1918 - Fretey le Chateau**

**Fra:** Uffe

**Til:** Trine Mærsk

Kære Søster Trine!

Det er ret længe siden du har hørt fra mig, men det går jo ikke så regelmæssig nu. Jeg har fem gange været henne og ville besøge Peter, har dog ikke truffet ham, men jeg talte da med Konow, og Peter kommer nok og besøger mig når vejret bliver godt. -

Hils Jes og Maren mange gange. Jeg har det efter forholdene godt.

Kærlig hilsen fra uffe

Feldpostbrief

An

Frau Trine G. Mærsk,

0. Obling pr, Roagger

Kreis Hadersleben

Schl Holst,

Deutsche Feldpost 15. 4. 18. 11.12.V

Absender:

Res. Gad

Inf. Rgt. Nr. 477

II Bataillon

5. Kompagnie

## **Mandag d. 15. apr 1918 - Villeselve,**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Alt ved det gamle - Tak for Eders Brev igår. Det er da godt, at I har hørt fra mig igen. Ja det er kedelig med Fru Oberstl. nej jeg har ikke skrevet, da de jo alle herfra har skreven, så jeg kan jo skrive en anden gang. Nej det har ingen indflydelse for mig hvad min plads angår. Hun blir jo sat så højt af Regt. Og hun behøver blot at sende et Brev til Major Kittel, som nu har Regt. og han vil ikke nægte hende noget. Men vi regner jo da med, at det hele snart går til ende nu. Der blir sagt, at i Mai eller 1. i Juni skal alt være sket, enten det så går sådan eller sådan. Ja vi vil håbe det bedste.

I behøver ikke at sørge over Pakkerne, jeg har fuld op at spise - hvad man kan forlange herude. Vore Påskepakker står i Cöln. 150 Vognladninger for Vestfronten. Der står de jo godt - men de kommer jo også nok.

I går besøgte Feldv. mig, han drak her Kaffe. Ja vore Köer er også kommen nu, og Konow sender hveranden dag en lille Flaske Mælk, så I kan nok se, de sørger alle for mig. I går Aften kom der en herfra Lebensmittelbez. og bragte mig et stykke stegt Lever, det var udmærket. Ja nu mange kærlige Hilsner sender Eders Taknæmlige

Peter

### **Torsdag d. 18. apr 1918 - Villeselve,**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Mange Tak for alle de kære Pakker der kom idag, alle på engang, Kun en var ikke god, en med Frekadeller, den måtte jeg smide bort. Ja I må ikke sørge over i denne tid, at jeg ikke får nok at spise, jeg har ikke i Krigen levet så godt. Af og til lidt godt fra Køkkenet - hvor der bliver kogt til en Leut. Det kan jo ikke lade sig gøre hvor vi er så mange ved Staben. Nå den godhed er nok også snart også forbi - vi kommer nok tilbage og i en rolig Stilling. Tæt derved hvor vi drog ud fra. Jeg ville ellers nok have blevet her lidt under de forhold, men de er jo glade ved at komme i ro lidt. Jeg har jo her min ro, om der også er lidt meget at bestille.

Ja idag har jeg haft 9 Vogne med Post, og alle er nu undervejs til Batl. og Komp, men nu kommer jo arbejdet jo - alle dem der nu kommer tilbage igen som er sårede og døde.

Så har jeg en afgang af små Pakker, som jeg sender hjem for en 150-200 Mark hver dag; men nu.

Ja igår besøgte jeg Uffe, han havde lige talt om mig, og med et stod jeg i Gården. Jeg tænkte han havde kommen herhen idag, men så kommer han nok imorgen. Han ligger ved Hesten, har ikke så godt et Kvarter som jeg, men derefter går det jo ikke. Han var godt tilfreds.

Ja jeg er træt i Aften. Sluttes med mange Hilsner fra Eders taknæmlige Peter

Mor vil du ikke sende mig et stykke Sæbe? til mig selv -

## **Fredag d. 19. apr 1918 - Villeselve,**

**Fra:** Uffe

**Til:** Maren Mærsk (Peters mor)

Kære Venner!

I dag er jeg så i besøg hos Peter og han har beværtet mig udmærket med morgenkaffe og middagsmad.

Måtte den tid snart komme da vi kunde samles med Eder alle der hjemme.

Kærlig hilsen fra Eders Uffe.

Vi har også fejret min og Trines fødselsdag,

Mange Hilsner Eders

Peter

Felten Den 19/4 18.

Kære Venner!

I dag er jeg så i besøg hos Peter og han har beværtet mig udmærket med morgenkaffe og middagsmad.

Måtte den tid snart komme da vi kunde samles med Eder alle der hjemme.

Kærlig hilsen fra Eders Uffe.

Vi har også fejret min og Trines fødselsdag,

Mange Hilsner Eders

Peter

## **Lørdag d. 20. apr 1918 - Villeselve,**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre

Tak for alle Eders Pakker, som nu er kommen. Ja I må undskylde( at jeg ikke har skrevet i formiddag., men nu lige hvor alle Pakker ankommer, har jeg saa meget at bestille at jeg snart ikke kan følge med. Nu er Regt. kommen i ro, men det er ikke langt tilbage endnu. I morgen vil jeg hen til Staben en lille Smut og se hvorledes de har det -- man længes alligevel

efter at snakke med dem, når man er en lille tid borte, skønt manganen jo kommer her. Uffe var jo også her i går, han havde nær taget mig på sengen. Så drak vi kaffe og holdt snak til kl. 2, så drog han af igen. Mere når jeg får tid. Mange Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

### **Onsdag d. 24. apr 1918 - Villeselve,**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Mange tak for Eders Brev i dag, jeg kom nu lige fra Staben og har nu spist Middag. Nu går arbejdet løs.

Vi har rigtig Forårsvej i dag. Herlig er det ude. Alt er ved det gamle her, men vi kommer en af de første dagelængere tilbage i ro.

Mere i aften.

Mange kærlige Hilsner Eders Peter

### **Torsdag d. 25. apr 1918 - Villeselve,**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Fødselsdags Brev igår, og for alle de gode ønsker. Det kom jo lidt for tidlig, men det gør jo ikke noget. Jeg tænker, vi bliver her den 27. over, og der kommer en par herhen, og så skal jeg jo vist give lidt ud, da jeg jo har været med til så mange Gilder. Jeg har besørget 10 Flasker Rødvin - så nu kan de mere dem. Det er ellers ikke helt let at fejre Fødselsdag, da indtægterne er små, og Avishandlen er gået forkert Vej - vi har sat hver en 56 Mark til, men nu dem har vi jo også tjent et par gange. - Nu og vi finder nok en bedre tid igen der, hvor vi kommer hen.

Jeg har skrevet til Bromberg igår, at hun kunde skrive, når hun vilde have mig derop igen. Den gamle, vi nu har, vil jo ikke slå det af, da det er en gammel ven af B. Ja det er en helt gemytlig Fyr - blot han kan få en god Snaps, så er han tilfreds. Op på Staben synes vi han interesserer sig mere end den gamle. Han vil have ordentlig Folk, og alle skal se ordentlig ud. Det er vi jo alle med på. Beerbohm tænkte jo blot på hans Komp. og Batl. han var en rigtig Soldat. Ja nu mange Hilsner sender Eders taknæmlige

Peter.

Jeg har nok at spise. I dag et lille stykke Steg igen, men måske der kommer en anden tid igen, men hvad man har. har man dog. --

## **Mandag d. 29. apr 1918 - Villeselve,**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Måtte i Morgen kl. 6 forlade min lille hyggelige Stue og er nu kommen 20 Kilom. længre mod Nord og 15 Kilom. længere tilbage. Men det er kun for en eller to dage, så kommer vi helt tilbage.

Regt. tog afsted i går Aften; men jeg havde nu ingen lyst, jeg vilde hellere sove, hvor jeg var - hvad man har, har man dog. Og de vilde nødig af med mig, hvor jeg var, da de jo så tidlig fik deres Post. Så cyklede jeg min egen Vej efter Kortet i morgen. (36 Kilom.) Og alt gik udmærket - blot jeg måtte lappe cykle to gange, men det hører jo med til fornøjelsen. Så kom jeg hertil i middag. Og ligger nu hos Feldw. og Konow. Jeg vil ikke rette mig ind her - da det dog kun er for en dag eller to. Ellers er alt ved det gamle og alt ret vel.

Tak for Eders Brev i går. Jeg fik også Billederne fra Ellen -sammen med et langt Brev. Jeg er meget glad ved Billederne, det er jo gevaldig, som lille Musse er bleven stor -

Mange kærlige Hilsener og Tanker

Eders Taknæmlige

Peter

## **Tirsdag d. 07. maj 1918 - Saint du Nord (måske ved Canal du Nord)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Breve igår og for alle Pakker - nu er jeg igen ovenpå. Det vil sige jeg var nu slet ikke så medtaget - und taget de sidste dage på turen herhen; men det gik også nok. Vi har rigtig Sommer her, det er rigtig til at hvile i. Jeg kan næsten ikke vente til det blir helt lyst om Morgenen, det er så kønt når Solen står op. Og kl. 8 tager jeg afsted gennem Skov og Fuglesang til Post på min Cykle. Det er så herligt, og man forglemmer alt det man nu har gået igennem. Man kan mærke at Nerverne rigtig får deres pleje. Ikke i denne tummel af Kanoner og spektakel af Vogne. Om Efterm. gør vi en lille tur op på en Bjærg, hvor Regt.Musiken spiller. Og så går vi til ro.

I disse dage blir der forberedt til den 9. Mai - da kommer Gen. Feldm. Og han vil spise sammen med alle Offz. fra hele Regt. og uddeler Ordner. -

Her i Egnen blir der i Fredstid kun arbejdet i Landet som hos os, Græset står udmærket her. Ja det var alt idag. Nu mange kærlige Hilsener fra Eders Taknæmlige

Peter. Havde igår Brev fra Fru B.

### Onsdag d. 08. maj 1918 - Saint du Nord (måske ved Canal du Nord)

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Musse !

Takker dig mangen gang for dine to Breve idag. Her til går Posten udmærket, og forhåbentlig hjem til dig også. Jeg sidder helt alene i Efterm. I morgen kl. 7 drog jeg afsted, kom kl. 12 igen og nu er det snart kaffetid, så nu er jeg færdig til at gå en lille tur med dig; men du er jo så langt borte. Det er ellers en udro her idag - alle haster afsted forbi mit Vindue - alle forberedelser skal være færdig idag, da i morgen Hindenburg kommer. Ja så galt Konow har de fået med, han skal også gøre Paraden med. Jeg har drillet ham - han er så ærgelig over det. Jeg skulde jo også med - men jeg har dog ingen tid, det er udmuligt -

Feldw. var lige her, han mendte jeg havde det allerbest, jeg boede her lidt afsides og havde mit eget Kvarter og ingen havde noget at sige her. De arbejdede nemlig hele Natten igennem i Byroet i disse dage - du det blir jo også bedre.

Så har du fået en ung Pige. Det var nu ikke videre pænt af Astrid - Du mener jeg bryder mig vel ikke om at høre sådanne småting. Det er som det blir taget - når det er noget min Trine blir sat med i eller ikke kommer til sin ret i kan det blive helt alvorlig mendt. Men nu det er jo nu engang sådan. Jeg kan lade meget af sådan noget glide forbi mine Øjne; men med et kan det blive for meget - og måske er det så for meget igen.

Du mener når du vel kan tage dit Theaterglass i brug - Ja det kan man jo ikke sige, men forhåbentlig i Vinter - ikke vel -Ja kunde man da bare se en ende på det hele; men nu er det som om det hele står stille igen. Nå jeg tror ikke at det er længe før det hele blir det samme som før - de er ved at komme i tanker om at der ikke er noget at vinde ved det hele.

Mor skrev i dag, at Dagny Brodersen fra Ottesbøl havde forlovet sig med en Tysker, det var da kedelig, det er nemlig en nett Pige. Nå ja. det er jo nu noget som ikke kommer andre ved. Du, før jeg forglemmer det. Jeg har dog sendt Kaffe af omkring ved den 22. Marts - til Attrups i Skærbæk. Om de slet ikke har fået det ? Jeg har slet ikke hørt noget fra dem siden. Du kan da spørge ved Lejlighed.

Du har altså fået dit Sommertøj frem - så er jeg da snart nød til at hjem til dig. Det er jo just i det lyse Sommertøj at jeg så godt kan lide dig - Ja også i andet da - (bare ikke i den røde Kjole) - Ja jeg ved ikke når jeg kommer, men det vil jo også komme på engang som altid;

men du må ikke vente mig endnu da. Ja så har jeg ikke mere i dag. Er du og lille Musse ude når det er kønt vejr ?

Nu mange kærlige Hilsener og Kys til dig og lille Musse fra din egen Peter

Du har du ikke et stykke Sæbe til mig - eller sig Mor det -det er blot til egen brug.

### **Torsdag d. 09. maj 1918 - Saint du Nord (måske ved Canal du Nord)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for to Pakker i dag - nu er vi oven på det igen - nu kan vi nok holde ud en tid igen. I Dag var Hindenburg så her, og godt er det - nu har de arme Folk da lidt ro igen. Han kom 3 gange her forbi mit Vindue, men vi kender ham jo nu, så det er jo kun som et andet Menneske for os. Hvad han sagde, ja som altid - og et og det samme.

I dag er det Himmelfartdag, jeg har fået nyt Tøj i går Aften, og nu var det sådan et herligt Vejr i morgen. Solen skinnede, og Fuglene sang, da jeg tog afsted, det var rigtig Søndag. Ja her hviler vi os rigtig ud, her kan man rigtig pleje sig. Mangen en, som var i Komp., er falden helt sammen her. Det er jo heller ikke så sært, at komme ud af dette Liv der ude og så med et under de hjemlige forhold, Ja Gud ske lov og Tak, at man har så god en plads.

Jeg kom til at tænke på i går, jeg har sendt Kaffe af til Åblings i Skærbæk - mon de ikke har fået Pakken - vil I ikke spørge?

Ellers er alt ved det gamle. I Aften bager Konow Pandekager, så det er en stor dag i dag.

Ja nu mange kærlige Hilsner og Tanker sender Eder Eders Taknæmlige Peter.

Kan jeg snart komme hjem og tynde Roer ud - ? Men kun akkordarbejde -

### **Tirsdag d. 14. maj 1918 - Saint du Nord (måske ved Canal du Nord)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Eders Brev og Pakke i dag.

Alt er ved det gamle her. Herlig vejr har vi haft her. Og rigtig grødevejr, om Natten har vi lidt Regn, og om dagen brænder Solen. Det er helt gruligt, hvad de her har for en mængde Græs. Om morgenen, når jeg tager til Post - er det som hjemme - Mælkevognen kommer en i møde,



og ikke en Soldat ser man. I går Aften har vi fejret Fødselsdag med Musik og lidt Øl i en gammel Restaurant, men Øllet slap for tidlig op. Så blev Bordene sat til side, og så dansede vi helt til kl. 3. Og kl. 6 tog jeg afsted til Post. Ja, i Fredstid kunde man ikke godt undvære en Nattesøvn - nu tror jeg kunde man gå i 4 - 5 dage. Ja ellers er alt ved det gamle.

I dag har jeg fået et Brev fra en Leutn. Prahl, som har været her hos os en tid lang, og som nu er såret. Hans Far er Præst i Haderslev, kender I ham? Nu mange kærlige Hilsner sender

Eders taknæmlige Peter.

### **Torsdag d. 16. maj 1918 - Saint du Nord (måske ved Canal du Nord)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Pakke i dag, og for et Brev i går. Ellers er alt ved det gamle. Vi har det herligste Vejr her endnu og nu er det snart Pindse. Ønsker Eder alle derhjemme en glædelig Pindsefest.

Sidste År kom vi lige til Bryer i Skoven i de dage. Vi kommer vel også snart bort herfra igen, hvorhen ved vi ikke; men der siges, at vi kommer derhen, hvorfra vi rykkede ud før Offensiven. Det var jo nu ikke så dårligt. Med orloven vil det ikke rigtig gå - jeg tror ikke, at orloven bliver åbnet for det første, det ser ud, som om der nu skal gøres en ende på alt på en gang - det var jo nu også at håbe. Nu har vi åbnet vor Forretning igen, og det går helt godt, men det er kun i beskrænket form. Men nu, det kan jo heller ikke være lige godt altid.

Ja, man har ikke så meget at skrive om i denne tid og her. Vi har det rigtig godt, nyder rigtig Livet efter vore forhold i Sol og Varme. Vi løber den hele dag i Skjorteærmer om. Vi ligger sådan lidt afsides, og her kan ingen finde os. Ja nu mange kærlige Hilsener

fra Eders Taknæmlige

Peter.

### **Tirsdag d. 21. maj 1918 - Saint du Nord (måske ved Canal du Nord)**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Er for tre dage siden rykket ud af vor Kvarter og marcheret i østlig retning, nu kommer vi i Egnen Laon, Rejms.

Herligt Vejr har vi, så vi kan nok holde det af.

Vi har helt gode kvarterer; men vi foretrækker alle at sove ude i det grønne, hvor alt er så frisk og könt. I morgen har vi ro. Pindsedag om Aftenen rykkede vi af, og det kom hurtig, og af Pindsen fik vi ikke meget at mærke, men det er jo sådan hos os, vi må tage det, som det kommer.

Jeg har lige været ude at køre lidt i en Gig med en Ridehest - det var helt morsomt.

Tak for pakken i dag med Æg, det kom lige tilpas. Konow og jeg har lige spist dem.

Ja, ikke mere i dag, da vi er trætte.

Mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

### **Torsdag d. 23. maj 1918 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Eders Brev i går - Alt vel - vi er nu tæt ved dette sted, hvor vi rykkede ud, men nu ser det anderledes ud - Vi har ligget ude hver nat, siden den 19. Mai - og det er herlig i sådan et Vejr. Og om dagen blir der gjort en lille tur på 15 - 20 Kilom. på Cykle, så det er til at holde ud.

Nu mange kærlige Hilsener sender Eders taknæmlige Peer.

### **Fredag d. 24. maj 1918 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Trinelil !

Er nu på et sted, hvor jeg var sidste Åar i denne tid, og hvorfra jeg et par gange er kommen på Orlov. Ellers alt rigtig vel. Mange Hilsner til dig og lille Musse.

Din Peter.

Frau T. G. Marsk,                      Abs. Gefr. Marsk,

Roagger,                              I. R. 147

Kr. Hadersleben Schl.Holstein.

## Søndag d. 26. maj 1918 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Breve idag, og for Billederne af Eder og lille Anna, det er jo udmærket - det er grulig så stor en Pige hun blir, ja hun blir jo også plejet godt - - -

Ja nu står vi omtrent som den 21. Marts. I nat kl. 2 bryder igen det store udvejr løs. Vi har lige taget afsked med vore Kammerater, som nu er for anden gang gået ind i det udvisse. Det har været en svær dag i dag med de sidste forberedelser, man vil jo gerne gøre alt muligt for dem, som går med. Og de har jo endda ikke så få Ønsker sådan et Par 1000 Mand. Og dem her ved Staben står jo en nærmest, dem skal man jo først sørge for.

Jeg har i dag befordret 7000 Breve og 1900 Pakker. Og afsendt over 17000 Mark. Og jeg har endnu for Majoren og de Herrer over 1000 Mark til opbevaring. Feldw., Konow, jeg og en 10 Mand er, hvor jeg skrev fra igår. Og vi rykker nu langsom efter; men ikke som sidste gang, at man skal hungre, nej nu blir jeg ved "Gryden". Og Regt. kommer heller ikke sådan med som sidste gang, men kommer i II Linie. Så i Efterm. måtte jeg til Majoren, og han havde vel hørt af en, at jeg købte ind for den gamle oppe ved Grænsen. Nu vilde han give mig 100 Mark, dem skulde jeg sende hjem, og så snart dette her er forbi, skulde jeg tage på Orlov og bringe det til Schwerin. Jeg sagde at det var nu tidlig nok med Pengene, når jeg rejste - jeg skulde nok købe ind, når jeg først kom hjem. Ja nu blev han som et Barn så glad, hvor vil min gamle Mor blive glad - han har næmlig ingen andre. -

Så nu kan I se, om I kan købe lidt til mig for at få en Orlov i stand igen. For Flæsk eller Skinker vil jeg nok betale som sidst jeg var hjemme. Og et par p Smør kan jeg vel nok købe af Mor - Ja det var vel alt idag. Vi har en udmærket Barake her, så vi holder det nok ud. Vær nu ikke i Sorge, Gud hjælper mig nok herude.

Mange kærlige Hilsner sender Eders taknæmlige Peter.

## Søndag d. 26. maj 1918 - Laon

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Mange Tak for Eders Pakker i dag. Nu er vi nået til bestemmelsesstedet, og hvor vi lå sidste Aar ved denne tid. Vi ligger kun 400 m. fra Skovlager H b. og hvor vi lå hele

Sommeren sidste Aar. men i morgen kommer vi nok lidt længere til en anden side. Det ser jo ikke helt godt ud her, men vor Regt. går ikke med i I. Linie, og vi kommer heller ikke så langt frem som sidste gang.

Nu, vor Herre, som har bevaret mig hidindtil, han hjælper mig også gennem dette her. Jeg må jo langt fra klage. Majoren sagde i dag til mig, jeg skulde kun komme, når jeg syntes, det var ren Luft. Han er endnu mere nett i den henseende som den gamle. Og denne gang blir Konow og Feldw. også hos mig. Ja mere i morgen når vi har tid - Mange kærlige Hilsener sender Eders taknæmlige

Peter.

### **Mandag d. 27. maj 1918 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Musse !

Blot en lille Hilsen i dag - du fik jo et langt Brev i går. Alt er rigtig vel. Slaget går videre, men vi har Gud ske lov ingen store Tab.

Vi lever jo nu helt uden for det her, vi er kun 12 personer og har det rigtig godt. Konow har kogt et udmærket Middagsmad til os. Og så er der en bleven Photograferet på marchen her til, som af træthed sov ind på Klossettet - og det laver meget sjov, du får naturlig også et Billede ved Lejlighed. Så har Walter og jeg solgt hver 200 Aviser på et Gadehjørne, som de også laver meget Løjer af. Ja og sådan er nu den dag forgået. Et herligt Vejr har vi, du kan tro, det er kønt her i Skoven. Tak for Gamacherne, som kom i dag, det er gået temmelig rask. Ja ikke mere i dag, hils Far og Mor og alle. Og du og lille

Musse være hilset og - af din egen

Peter.

### **Onsdag d. 29. maj 1918 - Laon**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Forældre !

Alt vel - vi ligger endnu på samme sted, men i morgen eller overmorgen skal vi nok rykke efter, ellers finder vi dem nok ikke mere, da de er en 30 Kilom. herfra. Jeg vil nu se, om jeg kan finde dem i morgen.

Ellers er alt vel - Vi lever helt godt - i dag har vi haft Spargel "Asparges" og Gullasch, men ikke i Smør, kun kogt.

Men det er alligevel udmærket.

Ja nu mange kærlige Hilsner sender Eders taknæmlige Peter

### **Torsdag d. 30. maj 1918 - Braisne**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Er nu kommen et ordentlig stykke frem (55 Kilom.) og har været ved Regt. Er nu tilbage igen og har funden Konow og Feldw. i en Skov ved ovennævnte. I morgen går jeg videre frem, da Regt. er i stadig fremrykning. Franskmanden har ingen lyst mere, han løber overalt, hvor vi kommer hen. Ja, man kan snart ikke komme efter, men vi lever udmærket. Mere siden

Mange kærlige Hilsner Eders Peter.

### **Lørdag d. 01. jun 1918 - Hartennes-et-Taux**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Alt vel; Vi er nu nået et langt stykke længere frem og er en 65 Kilom. syd for Laon. Vi lever godt og har kun ringe Tab - I går drog vor Regt.kom. Kittel af, så vidt vi ved, er han ikke mere Soldat - Ja de har også deres Foresatte, såvel som vi. Vi ligger ude hver Nat i Skove og lign. men det er udmærket. Sidste Nat sov Konow og jeg inde i et stykke Havre.

Mange kærlige Hilsner Eders taknæmlige Peter.

### **Tirsdag d. 04. jun 1918 - Chacrise**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Nu endelig kommer jeg så vidt, at jeg kan skrive et Brev, hvis jeg da ikke falder i Søvn, og kl. er lige ved 12, men det nytter ikke, I skal nu have et Brev. Efter mange svære dage er vi nu helt nede ved floden Marne, hvor der blev kæmpet så hårdt 1914. Og vi er nu kommen i ro. Jeg var til nu med Feldw. og Konow sammen, men turen blev mig for lang hver dag, og jeg

har nu trukket mig tilbage til Levnedsmiddelbag., hvor jeg var i sidste Offensive. Her er de så glade ved mig, de ved ikke, hvad godt de vil gøre mig, da de kan blive deres Post løs og den igen direkte fra mig istedet for, at de går gennem Batl. og Komp. Lt. har givet mig to Stuer en til Posten og en til at bo i, med Seng og Bord, Lænestol, så nu kan jeg sove og hvile rigtig.

Vi har haft strenge dage med march, det vil sige jeg kom altid en dag eller to bagefter på Cykle - og vi har levet godt. Kreaturer har vi haft mere end nok, ja vi har haft Svin i Feldkøkkenet, men her lever man bedre endda.

Men det er ikke alt godt, igår faldt vor kære Leutn. Heinrich fra Stendal - Det var en stor sorg for os, vi har begravet ham på en kirkegård tæt herved. Ja hvad vil hans kære Mor sige. Jeg har alle hans Breve liggende her foran mig, de nåede ikke til ham, før han faldt, men Guds Veje kender vi ikke. Han var så afholdt i hele Regt. Ja det arme Frankrig, det blir det andet Jødeland efter Krigen, hvor mange vil ikke rejse herved og se, hvor deres kære hviler, og hvor de svære kampe har stået. Og det arme Folk, som er løbet fra alt, ja man kunde samle en hel Formue sammen, man kan finde Guld og Edelstene på Marken. Og alt muligt - nu kan I jo selv se og dømme efter hvad jeg har sendt af. -

Ja ikke mere i Aften, nu går jeg til ro og vil ordentlig sove i morgen formiddag. Jeg har tid til kl. 11 Mange kærlige Hilsener sender Eders taknæmlige Peter. Tak for alle Pakker og Breve.

God rolig Nat

## Tirsdag d. 04. jun 1918 - Chacrise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Trinelil !

Endelig er jeg kommen såvidt, at jeg kan skrive dig et rigtig Brev, det vil sige, når jeg ikke falder i Søvn, da jeg er meget træt, og lidt lokkende er det, da jeg har en rigtig gående Seng i Aften. Altså for at fåen begyndelse vil jeg begynde for fra. Vi rykkede ud fra Bryuer og over Chemin des Dames, og kom ned efter Byuin hvorfra jeg skrev et Brev, nu står vi tæt for Floden Marne, hvor de svære Kampe var 1914. Vi er nu kommen lidt i ro og har nu det samme forhold som i Villeselve, hvor jeg havde min lille Stue. Jeg har i de sidste dage gjort en 50-60 Kilom. nu er de rykket længre frem, og nu er jeg ked af det, nu er jeg taget tilbage til Levneds. Lergagen, hvor jeg var sidst, og de ved ikke, hvad de vil gøre for at jeg skal blive hos dem. Leut. har nu givet mig en Stue med Seng - Vaske bord og Spejl og en Lænestol, så nu kan jeg nok holde det ud. Nu vil jeg ordentlig sove i morgen, til langt ud på Formiddagen, og så kan jeg med friske Kræfter tage fat. Til Regt. vil jeg ikke hver dag, nu vil jeg have lidt ro først, man får ligemeget for det. -

Så igår tog jeg afsted med en hel Vogn til Post, og tog med min Kusk Kvarter undervejs. Han kogte en god Höne, og så gik han til ro, nu pakkede jeg mine Sager ud, og pakkede helt til kl. 12½. Nu skal du høre, hvad der er undervejs til dig Altså 2 p Kaffe, en Pakke med "Pebbe", som I vel ikke kender mere, og en kommer der til. 1 Morgenkjole eller en Trøje, hvad du nu vil kalde den - helt ny fra Butikken. Lidt Silke og 6 Sølvske med Gafler og et par Gummistøvler, som nu dog er mine, og et p Kaffe deri. Bare det ikke er bleven forkert pakket, da det er en kammerat, der har gjort det, og han havde også selv tre store pakker. Ja, nu kan du tænke over, hvad du vil bruge det til alt. -

Signe skal jeg også nok sende et pund Kaffe, og et sender jeg til Annemarie Kjær, men kun mod 15. M. Ja det er længe ikke alt, der kommer meget mere; men det var nu først sending -

Her er helt forfærdelig som det ligger rundt. En hel formue kan man her finde på den bare Mark. De arme Folk har ladet alt ligge, og er løben, og husene er skudt sammen, og derinde kan du finde det. Jeg har to helt nye Sengelagner, vil du have dem? Eller har du nok?

Nu Tak for dine Breve min Musse, jeg har slet ikke haft tid til at svare på dem, så du må undskylde; men nu vil det forhåbentlig gå bedre, når vi ellers blir lidt i ro. Vi har haft en stor Sorg i går, ja næsten værre end da den gamle faldt. Vor Leutn. Heinrich fra Stendal faldt i går Morgen, da han var på Vej til Regt. fra Batl. Aa hans kære gamle Mor, hvad vil hun sige, hun har vist fået Thelegrammet i Aften. Vi var alle med til hans Begravelse på en Kirkegård tæt herved. Og hans Kæreste, som også var så net en Pige; men man kan jo ikke forstå det alt. Og Majoren er jo også borte, vi har ingen ny fået endnu. Men det slemme skal jo rase ud, og det er jo nok den sidste Leg, som blir afspillet i Sommer. Alle Fanger (Franskmænd) siger, de er lige så kede af Krigen, som vi er men Englænderen ikke. Og af ham er de helt afhængig. Han lever 10 gange bedre og så tager han alt, hvad der tilkommer Franskmanden, Det kan man også mærke, da her er kun lidt at finde af Forplejning, derimod hvor Englænderen ligger, kan man finde Chocolate og alt, men England kommer vel også nok på andre Tanker, før Vinteren kommer. Så vi må få lov til at komme hjem, ja hjem til dig og lille Musse. Så kommer det andet alt nok. Ja som du oft skriver, at du så rigtig har lyst til at hygge i vort hjem, det kan jeg godt forstå. Jeg kan se dig, så kommer du og spørger din Peter, om jeg synes det er ret - nu jeg vil jo ikke sige meget til det - tror du.

Nu har du fået en hel del, og nu skal jeg have en skreven til Far og Mor. Og så vil jeg i Seng, så drømmer jeg om, at jeg er hjemme hos dig. Mange kærlige Hilsner og Kys til Eder to kære fra din egen Peter.

## **Fredag d. 07. jun 1918 - Hartennes-et-Taux**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Blot en lille Hilsen i Aften. Jeg er lige kommen tilbage fra Regt. og det er bleven sent. Kl. er 12, men I skal dog have en lille Hilsen. Jeg har det rigtig godt, vi ligger nu i ro og kommer enten i morgen eller overmorgen længre tilbage. Så denne Offensive for os er sluttet. Vi har jo ikke været så hårdt med denne gang.

Jeg har sendt en hel del pakker til Trine, så nu kan I se, hvad I kan bruge af det. Når de ellers kommer alle, er der for en 400 - 500 M. Ja mange har for 1000 og mere, men jeg vil ikke risikere mit liv uden for min tjeneste for at hente de ting. Guld kan også købes for dyrt.

Ja lille Mor, jeg har da skrevet, at Billederne af Eder var udmærket, men jeg tror ikke, I har fået alle Breve endnu. Nu mange kærlige Hilsner og på snarlig Gensyn Eders taknæmlige Peter.

Slottet "Chatillion" Hvorfra alle Guldsagerne stammer, og de gamle Penge, som jeg har sendt dig. Juni 1918

### Onsdag d. 12. jun 1918 - Chacrise

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Eders to Breve og tre pakker i dag, og for den med Sæben i, den kom lige tilpas, da jeg havde ikke det mindste mere. Og her kan man nok behøve at have Sæbe. Ja vi har oft talt om Støv hjemme, men at forstå sådan en Støv, som vi har her, kan ingen forestille sig. Man vader på de store Chasér i Støv til Knoglerne, og nu raser den ene Rytter - Auto, Kolonne, Vogn og Fodfolk forbi efter den anden, så man ser ud, både oven og ned. Og det er en art Kalkstøv, det bider sig fast overalt. Ja nu er vi kommen i ro, og ligger et ordentlig stykke bag fronten. Hvad Kvartererne angår, kunde man ønske meget, men nu, når man bare har et sådant sted, hvor man kan ligge. Ja det skulde de have budt en i Fredstid. Når jeg fortæller Eder, at jeg ligger på en Kælderhylde, så mener I, det er udmuligt, men 12. Time kunde jeg nok holde ud i dag, da jeg havde fri i dag for at køre til Post, den kommer kun hver anden dag. Og her i Kælderen sidder jeg også og skriver, det er helt udmærket, man har ro, og det holder jeg sær meget af. Konow sidder på den anden side. Og Feldv. er gået lidt i Byen. Ja han føler sig heller ikke vel, siden Beerbohm er borte.

Nu er det først, at man ser og mærker, hvad vi havde i B. han var streng, men var over det hele og reel, og det er det, vi er kommen til at holde af. Og det elsker Feldv. også og fører det natyrlig videre i hans fodspor. Men det er, som om det alt som tiden skrider, kan blive forglemt. Nu forhåbentlig får vi en Kom.dant nu, som har lidt Ben i Næsen. Major Kittel var også en meget fin og reel Mand, men vi har en -Div.Kom. og han har vel været ham for klog. - Det er helt morsomt, at I har været til Skovs, det er noget for lille Højer og Börnene.

Af de Penge, jeg har sendt hjem, kan I se, om I kan finde noget ud til en Brystnål eller lign. Ja nu ikke mere i Aften. Sluttes med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige



## **Mandag d. 17. jun 1918 - Vauxtin**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen Musse !

Er nu kommen i Kvarter og blir her til i overmorgen. Det er helt net rolig her, men et dårlig Kvarter. Du jeg har sendt Eder et Kort - nu kan I se, hvor jeg mig befinder. Du jeg har lavet en blå streg helt fra Pouilly af og med en streg fremad, så I kan se de forskellige 100 Kilom. vi har lagt tilbage. Nu kan du understrege de navne, som jeg sender dig for at føre det videre. Altså i dag fra Chacrise - Couvellos - Braisne - Paars - Vauxcere - Vauxtin. I morgen tager jeg efter Post, håber at der er et Brev fra dig fra Hejsel. Det er så godt at komme ud af denne rummel og ind i en By, hvor vi kun er alene. (Regt.) i dag har jeg fået ½ kiste Cigarer fra en Kone i Königsberg (vor Regt.Adjudant hans Kone) for at jeg altid har skrevet hans befindende i Offensiven. Mange kærlige Hilsner til Eder bægge I to kære

din Peter

## **Tirsdag d. 18. jun 1918 - Chacrise**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Blot en lille Hilsen idag, vi er på marchen tilbage igen. Vi har idag en 25 Kilom. og så går det videre. Alt vel - Konow og jeg selv undervejs, og holder nu en lille hvil ved Posten.

Med Hilsen

Eders Peter.

An Herrn

J.P. Marsk

Roagger

Kr. Hadersleben Schl.Holstein

Poststempel:

17. 6. 18. 11-12 V

Absender: Mærsk

Rgt.Nr. 147

Stab

### **Torsdag d. 20. jun 1918 - Vauxcere**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Mange Tak for alle de Breve jeg fik idag, og tre Pakker. Det er da godt, at Pakkerne er kommen godt an. Ja jeg kunde jo nok tænke mig, at Kaffen fik eller stod som No. 1. Jeg har fortrudt, at jeg ikke sendte mere af nu, men jeg havde så mange vanskeligheder at overvinde, og så meget havde jeg i Hovedet, der skulde ordnes, så jeg kom ikke til mere. Og jeg tænkte også, I havde på Lager. -

Ja nu har jeg lidt ro igen, det var heller ikke helt let at stille alle tilfreds. Når jeg havde de Penge, som jeg har sendt Pakker af for i værdi, så var jeg en rig mand. Det er i mere end 100.000 - Ja man har også meget Tak for sit Arbejde, hvormange er ikke kommen nu og sagt, Peter, mine Pakker er allerede ankommen, og det kommer i en taknæmlig Tone. Og Offz. er lige så. Alle i hele Regt. kender de Peter, og kender de ikke Peter, kender de Mærsk.

Konow og jeg har lavet os en hel nett Kvarter. Der har ellers været Kaniner herinde, så det er ikke videre vellugtende, men vi er udmærket tilfreds. Vi har gjort alt rent og lod hele Natten Vinduet åben, så nu er det Salonmäsigt - Ja Kl. er bleven mange, jeg må hellere gå til ro - Konow sover allerede. Vi blir her en 3 - 4 Uger.

Nu mange kærlige Hilsener fra Eders taknæmlige Peter

### **Søndag d. 23. jun 1918 - Vauxcere**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Mange Tak for Brevet i dag, jeg har heller ingen fået i 4 dage, men det ligger natyrlig ved Posten. Det er da godt, I har fået lidt Regn, ellers havde det nok også set dårlig ud. Her er også alt kommen til sig selv igen, og vi får snart en lille skylle hver dag. Vi har det ellers rigtig godt, ligger rigtig i ro her, afskåren fra al den larm og tummel vi kom ud af, og ser næsten ingen andre end os selv. Jeg står op om Morgenen kl. 7, og kl. 8 holder Vognen for Døren, og så går det ned gennem en Skov over et højt Bjærg til næste By, hvor Posten afhentes. Kl. 11 er jeg tilbage igen. Og så kommer Ef-term. hvor jeg igen modtager Post til

næste dag, og sådan går dagen, og en dag efter den anden. Og du ville gerne have et pund Kaffe mere, ja det er ikke helt let nu, jeg satte mig på Cyklen i Middags og var ved et Hestelazaret - hvor jeg har en bekendt, som med nød og næppe gav mig et pund af, og som allerede er indpakket og undervejs til dig. Så nu kan du nok få et kop godt Kaffe igen. De forlanger nu 15 - 20 pr. pund, så de billige tider er forbi. Og Tobak skal jeg også nok få til dig, Far, men først om et par dage. Det er nemlig heller ikke let at få fat på mere. Men når man har lidt forbindelse og kender næsten alle, så går alt.

Signe synes ikke om de ting der blir sendt hjem. Ja jeg vilde gærne se, når de ting lå på Vejen fra os til Ravnholdt, og som i hvert Øjeblik kunde blive trampet i Smadden, om hun så ikke tog det med, jeg tror det dog. - Og meget er jo også ud af Butikkerne, som en eller to timer efter var skudt i Grus. Så synes jeg det er bedre at bjærge det, end at lade det gå helt til grunde. Der er gået nok endda. Hvor mange pund Kaffe - Cacao lå der ikke på Jorden, derimellem Petroleum Olie og lign.

Nu går orloven igen, men jeg kan nu ikke regne dermed før først i August sidst i Juli, da skal jeg se, om jeg kan besørge mig en. - Ja idag er der nok ikke mere. Jo dog, Konow, Feldw. og jeg har fået Salat til Middag,

### **Mandag d. 24. jun 1918 - Vauxcere**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Blot en lille Hilsen idag, da der kun er lidt at skrive om idag. Ja lille Mor, 1 P. Kaffe er undervejs til dig, som jeg skrev igår.

Vi har endnu Regnvejr her, og det er slet ikke varmt. Men vi har det ellers godt, så vi må ikke klage.

Men vi ligger helt afskåren fra den øvrige Verden. Ja, at et Menneske kan vænne sig ind under de forhold. Som et Kreatur, der en lang tid ikke kommer ud af en Fenne ligger vi her .

Mange kærlige Hilsener sender Eders taknæmlige Peter.

### **Torsdag d. 27. jun 1918 - Vauxcere**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders to Breve igår og et idag. Det er da godt, at alt er kommen an. Men Kaffe kan jeg ikke få mere, lille Mor. Ellers er alt ved det gamle, vi har det helt godt efter forholdene.

Mere i morgen, Posten går af nu.

Mange kærlige Hilsener Eders taknæmlige Peter.

### Lørdag d. 29. jun 1918 - Vauxcere

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Eders Pakker igår og Brevet. Det er da godt, I har fået Regn derhjemme. Er de Roer også kommen, som ikke blev omsået ? Vil I snart til at begynde i Engene, eller er det for tidlig endnu, da det har været tørt så længe. Ja til Høet kommer jeg nok ikke hjem i år, men så måske til Kornhøsten. Når orloven bliver sådan ved, som den har begyndt, går det storartet, så kommer vi alle på rad i en fremtid. Og om der også går en ny Offensive løs, blir orloven ikke spærret siges der, men forhåbentlig behøver vi ikke at gøre den næste med. Der er også 100 af andre Div. som ikke har gjort noget med endnu.

Vi føler os helt vel her efter forholdene, bare vi kan have ro - ja det er det eneste, man kan ønske sig, så er man så godt tilpas. Vi har hver Eftermiddag fra 5-7 stor Concert ude i Skoven, det er herlig, det er snart som var man i Skibelund Krat. Ja det var alt i dag.

Mange kærlige Hilsener sender Eders taknæmlige

Peter

### Søndag d. 30. jun 1918 - Vauxcere

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Brevet, og for Pakkerne - Leverpølsen var udmærket - blot udenom var de bleven lidt grønne. Men indeni var de gode. Ellers er alt ved det gamle. I dag har vi jo nok Søndag; men vi mærker det jo som sædvanlig ikke - den ene Dag er som den anden. Vi blir nok her en temmelig tid endnu, da der er brudt en sygdom ud. De kalder det "Spansk syge". Den varer en 3 Uger, men har ellers ikke noget på sig. Blot har de høj Feber og ingen Appetit. Det er medst dem, der har mindre modstandskraft, at den tager.

I aften har vi nattetjæneste igen, i går Aften også (i Kartofflerne). Det er helt udmærket. Der er en Sergt. han hjælper Konow og koger, og jeg sørger for Træ og lidt Kød, da jeg har større

bekendskab end de andre. Og om Middagen når jeg kommer hjem gir det en bedre Middag. Ja jeg har ikke mere idag.

Slutter med mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

### **Torsdag d. 04. jul 1918 - Vauxcere**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Pakken idag med Sæbe og Tvebakker, dem må du nok sende mere af, lille Mor. De er helt udmærket at have med i Lommen, er i min Taske på Cyklen, når man er undervejs. Du skriver, at det er sært, at Sukkeret ikke kommer an til Tante Maren. Ja har I ikke fået en lille Sæk med Würfelsukker i, som jeg har sendt af fra Saint du Nord ? Det kunde vel være en 9 Pund, og jeg bad Trine om at give så meget til, at det blev 10, da Konow og jeg har taget lidt deraf, da vi havde slet ikke. Er det ikke ankommen, så er det gået tabt. Ellers er alt ved det gamle her, vi blir ikke længere mere her, en ny Offensiv er i opgang, og vi kommer med en 5-6 dage som sidste gang - mener vi. Men vær kun rolig, jeg har bedt vor Herre om at hjælpe mig, som hidindtil. Tak for, at jeg har sådan en eneståerde plads. Ingen spørger om mig, de ved alle, at jeg nok skal på egen Hånd klare det. Vi bliver 8 - 10 dage her endnu. Mange kærlig Hilsner Eders taknæmlige Peter

Jeg skal nok se at få lidt Kaffe til dig i denne Offensive igen, Mor.

### **Torsdag d. 04. jul 1918 - Pannes (lidt usikkert, om det er den rigtige)**

**Fra:** Uffe

**Til:** Trine Mærsk

Kære Søster Trine !

Har lige skrevet til din mand og så får Du også en hilsen. -Jeg vilde meget gerne på orlov engang, så man kunde få tilværelsen lidt opfrisket, men foreløbig kommer jeg nok ikke. Bare det dog gav fred, så man kunde komme hjem og prøve, hvad man dur til, det bliver lang og trang, alle de mange år går bort til ingen nytte, men man må jo være glad, at man er rask og sund. Mange har måttet lade livet i denne sommer. Hils venner og bekendte. Især en Hilsen til dig og dine Svigerforældre og lille Anna

fra Uffe

An Frau T. G. Mærsk, 0. Obling pr. Roagger, Kreis Hadersleben, Schl. Holstein

Absender Res. Gad Inf.Rgt. 422 II Bataillon 5. Kompagnie

## Torsdag d. 04. jul 1918 - Vauxcere

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Blot en lille Hilsen, før vi går til ro, alt er ved det gamle her, og vi har det godt. I dag sendte jeg en Pakke af med Tobak til dig, Far. Det er en meget god Tobak, men jeg har betalt 2,75 for hver Pakke. Så det er vel snart lige så dyrt som hjemme. Og så kan man snart ikke få fat på det her, men nu, man kender dem lidt. Vi får heller ingen leveret mer. Nu gir det kun ersatz, men som ikke er til at ryge. Har du Cigarer, Far ? Penge skal du ingen sende endnu, da man ikke kan have alt for mange hos sig. Og vor Avisforretning bringer jo lidt ind endnu. Ja ikke mere i Aften, da det er sent, mange kærlige Hilsner

Eders taknæmlige

Peter.

Har du et stykke Sæbe, Mor ?

## Fredag d. 05. jul 1918 - Vauxcere

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Mange Tak for Eders Pakker i dag med Smør i, det er udmærket med de små Ruller. Jeg skal nok så vidt det er muligt sende dem hjem igen. Men nu kommer der jo en 8 - 10 dage igen, som ikke er uden møje og belagt med besværligheder. Tak for Eders Brev i dag. Det er ikke heldig med sådan et Vejr hjemme nu i den tid, hvor Engene skal bjærges. Her er det nogenlunde varmt igen, men rigtig varmt er det ikke endnu. I skriver om Konerne i Skærbæk. Ja det er ikke alene i Skærbæk, det er over alt i storbyerne. Her er der mange ude, som klager over dem, og det er skam ikke let. De hører blot klage fra dem, og fra andre sider hører de deres vandring ikke på de helt solide Veje. Og hvor mange Mænd går ikke som "vermisst" eller savnet, men som i virkeligheden er i fangenskab. En Kone skrev for en tid siden til Regt. om hendes Mand. Svar får hun tilbage, at han er savnet. Så 1 måned senere kom der gennem Røde Kors et Brev, at han var i fangenskab. Men da var hun allerede gift igen. Og mangan er der som slet ikke blir meldt noget om. Men når Freden kommer, vil al den Elendighed jo først komme for dagen.

I dag har vi igen haft en bedre middag, som Ludvig sagde efter Degnen i Skærbæk. Frikadeller med ½ pund brunet Løg og Cauce med ny Kartoffler - og Salat. Ja kan I tro

det? Nu kommer kritikken. Salatet var så sur, så man først måtte dyppe det i vand. Men ellers alt var helt udmærket. - Og vi blev rigtig godt sat.

Vi ligger her i vort gamle Kvarter endnu, men i de nærmeste dage går vi frem igen, og så kommer de dage igen, hvor Offensiven raser. Nu ikke mere i dag. Mange kærlige Hilsner sender Eders taknæmlige

Peter.

Tak for Strømperne i dag og Pølsen.

## Søndag d. 07. jul 1918 - Vauxcere

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Pakken idag. Så vil jeg først gøre jer opmærksom på, at jeg nu er på ret Køl igen. Jeg har i tre dage været en dag i forvejen. Men idag bemærkede jeg, at vi havde Søndag og den 7., og de passede sammen. Igår skrev jeg nemlig allerede den 7. Juli.

Vi ligger her endnu og blir måske liggende. Der fortælles, at på grund af, at vi har haft så mange syge, skal vi ikke gøre Offensiven med. Men jeg tror nu ikke rigtig på det endnu. - -

I dag har jeg sendt en Kikkert af, det er en gammel en, som jeg selv har haft i Offensiven. Så nu vilde jeg ikke slæbe på den længere. Jeg har en meget fin en, som de har budt mig 120 M. for, men som jeg har givet Trine til fødselsdag. Og som jeg tager med, når jeg kommer på orlov. Jeg kommer hen i August - men det er endnu alt udbestemt, så I må ikke vente mig, før I ser mig.

Så et - kan I ikke træffe at få mig et par Sko, blot til at stikke fødderne i. De behøver ikke at være stærke. Helst helt tynde såler og så lette som muligt, da man skal bære dem overalt. Men nu har mine Gymnastiksko udtjent, og det gør så godt, når man kan sidde i sådan et par. Men det kan jo være, at det er slet ikke at få mere, så I skal ikke gøre alt for megen larm. Helst uden Kapper. Strømperne er udmærkede Mor, de er gode til Offensiven, de holder noget ud. Jeg har en hel del Strømper, men de går straks i stykker. Og med Smør kommer vi nok igennem, det går lige. Jeg skal nok se at få lidt mere Tobak til dig, Far. I har nok en helt god tro om Freden nu. Ja det har de også herude. De mener, at den kommer denne Efterår. Ikke gennem Våbenmagt alene, men gennem alle ting, som griber i hinanden.

Nu ikke mere i Aften, slutter med mange kærlige Hilsner og Tanker fra Eders taknæmlige

Peter.

## Søndag d. 07. jul 1918 - Vauxcere

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Tak for Eders Brev i dag. Jeg har ikke meget at fortælle om, men I vil jo gerne have en lille hilsen, så ved I, hvordan vi har det. Alt er ved det gamle, vi blir vistnok her et par dage endnu, men længe vil det ikke vare, før vi skal ind i det igen, men Vorherre er også der, og jeg beder ham om, at han vil bevare mig som hidindtil.

I Efterm. havde vi Theater - det er af vore egne Folk, men de spillede helt brilliant. Når I så det, kunde I slet ikke forstå, at det kunde indrettes her ved Fronten under de Forhold, vi lever. Og som det kan bringe en på højden, man får rigtig lyst til at leve op igen. Og når man så ser over alle Tilhørerne, hvor mange må og ligge ikke for altid næste Søndag. Ja man lever rigtig i nutiden og tænker ikke på den dag i morgen. Hver dag har nok i sin plage. Og man kan sige, det er godt. Ja det er alt i dag.

Mange kærlige Hilsner sender Eders taknæmlige

Peter.

## Tirsdag d. 09. jul 1918 - Vauxcere

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Blot en lille Hilsen i aften. Alt vel og ved det gamle. Vi rykker herfra i morgen Nat, og foreløbig til Coulonge 18 Kilom. syd for Fismes, der blir vi to - tre dage, og rykker så videre frem. Så vi kommer dog med også denne gang, men Feldw. og Konov og jeg blir på vor gamle plads - (hvor vi har noget at spise). I Aften har vi regnvej, men det er efter Torden, så det hører nok snart op igen. Mange kærlige Hilsner Eders taknæmlige Peter.

Tak for Kagen i dag lille Mor

## Torsdag d. 11. jul 1918 - Coulonges Cohan

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære lille Trine!

En lile Hilsen idag. I går aften kl. 10 cyklede Konow og 3 mere og jeg over Perles Fismes, St. Gillers - Dravegnez - Cohan -til Coulonge, hvor vi kom i Kvarter. Det vil sige ude, da det er alt



overfyldt af Tropper. Men vi fandt en lille Hul, som blev til vor Sovekammer. Og sov helt til imorgen kl. 9. Så efter at jeg havde spist til Middag, cyklede jeg samme tur tilbage til Bazorses efter Post. Og da jeg alligevel ikke holdt meget af at ligge i det Hul i nat igen, drejede jeg sagerne, og blir nu her til imorgen Formiddag. Min Vogn kommer i aften og blir også her. Jeg har nu hele Posten sorteret og har fået mig vasket. Mit Kvarter er helt udmærket i en Baracke, hvori der har boet en Offz. Seng og alt muligt er der, det er blot om at finde ae rette steder - -

I morgen tager jeg tilbage til Coulonge igen. Derfra rykker Regt, ud i morgen aften. Men vi blir der et par dage endnu. Vi har en forfærdelig Storm, så man kan snart ikke komme fremad. Så det var nu beretningen fra de sidste 24 timer. I Aften kommer der Post igen, og der er vist et Brev fra dig, så får du lidt mere i Aften. Indtil da de bedste Hilsner til dig og min lille Pige

din egen Peter

### **Torsdag d. 11. jul 1918 - Coulonges Cohan**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Blot en lille Hilsen, vi er nu der, som jeg skrev om i går, Jeg er taget tilbage igen i Efterm. for at sende Post derhen på rette Vej. Og blir her til i morgen. Ellers alt vel Tak for en Pakke med Skinke, som jeg nu lige har fundet, og som kom rigtig tilpas.

Mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige Peter.

### **Søndag d. 14. jul 1918 - Coulonges Cohan**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min egen kære Trinelil!

Ja, jeg er her igen - men nu er det sidste Nat - nu blir turen dog forbi her til. Jeg har gjort over 70 Kilom. i dag. Regt. ligger i "Romferes", hvor jeg var i dag, og nu tilbage ved Posten igen for at sove lidt bedre end ude. I nat kl. 1 går det store Slag løs. De arme Mennesker hvor mange får ikke sove i denne Nat hos os og hos Modstanden. Over for os ligger der Amerikaner og Englænder. Amerikanerne er jo alle frivillige, dem kan man ikke ynke sådan som os og de andre stakler.

Tak for dine to Breve idag min allerkæreste lille Trinelil. Det er så godt at få Brev fra dig. Tænk dig bare i to hele Timer havde jeg dine Breve i lommen uden at læse dem. Kunde du det ? - Jeg vil helst have ro dertil, og så var jeg i færd med Posten, og så lod jeg det vente, til jeg var færdig, satte mig så hen i min Lænestol og så syntes jeg, at du var her hos mig. Det er kedelig med din Far, at det ikke vil gå igen; men han må da heller ikke stå op endnu, og begynde at tænke på at arbejde igen.

Du mener at lille Anna næsten er for stærk. Du, tenk blot vor stærk jeg er - kunde hun ikke have min Natur - ? Jeg har også haft Brev fra Uffe i dag. Ja denne Sommer er jo ikke som de andre; men det nytter ikke at klage; vi skal jo dog igennem det.

Signe kører med Rivemaskinen, ja hvorfor ikke - hun har jo også for lidt at bestille hjemme. - Men Musse gå du nu ikke og bestil så meget derhjemme, så nødvendig er det dog ikke. Så kan Iver da hjælpe både med en Pige og en Karl lidt. Når man selv er der kan man dog ledt komme om ved det - om han har nok så meget. Ja det får hjælpe sig nu i denne Krig.

Nu kommer vi forhåbentlig snart hjem til eder. Ja, Musse jeg skal jo nok komme hjem på orlov så snart jeg kan; men jeg vil også nok vente og se, hvad det blir til denne Offensiv. Og kommer det i Sommer ikke til Ende, så går der et År endnu, og det har jeg ikke meget lyst til. - Men jeg håber på at komme som jeg har skrevet.

Ja du kan ikke sige Iver meget mener du, nej han vil vel heller ikke have så mange om rådet, men hvorfor har han så gift sig ? Ellen vil vel da også råde med - det har hun da ret til.

Du må undskylde i denne tid, jeg er så træt i aften, og kl. er 11½, så nu går jeg til ro. Ja Gud ske Lov at jeg kan ligge her, og sove i ro til imorgen tidlig.

Mange kærlige Hilsner til dig min egen lille Kone og til min lille Pige

fra din egen Peter

Hils Far og Mor og dem på Ravnholdt

## **Mandag d. 15. jul 1918 - Coulonges Cohan**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre.

Alt vel, det store Slag er i fuld Gang siden sidste Nat kl. 1. Vi er nu rykket længre frem. Regt. er langt over floden Marne, og kun ringe tab har vi indtil nu. Det hele skal vare tre dage. I nat ligger jeg her, hos en Leutn. jeg kender, et udmærket Kvarter.

Mange kærlige Hilsner sender Eders taknæmlige Peter Hils Trine og min lille Pige.

### **Torsdag d. 18. jul 1918 - Coulonges Cohan**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Alt vel, jeg er sund og rask, og har nu funden en lille "Kammer" hvor jeg bor helt alene. Mine Naboeer er også fra Regt. Slaget er forbi, og det gik nok ikke, som det skulde, vi er jo kommen lidt over Marne, men ikke meget. Jeg har den første dag haft den Ære at se og gå over Marnefloden og Talen, som er så køn. Men nu har jeg ingen forlangten efter det mere. -

Vor Regt.kom. er også såret og en Lt. ved Staben, nu er de kommen lidt tilbage igen, men ikke tilbage over floden endnu. Man ved ikke, hvad der er skyld i det; men i hver fald var der noget, som ikke var i orden. Ja det er nu den anden Regt.kom. efter Beerbohm. Han var alligevel den bedste. Konow og Feldv. ligger lidt længere fremme, jeg cykler hver dag derhen. Det er nogle grulige Koner dem i Skærbæk. Mon Mændene ved det ? Ellers lod de dem vel løbe - Ja hvad den Krig bringer med sig.

Ja nu ikke mere i Aften, mange kærlige Hilsner fra Eders taknæmlige

Peter

### **Mandag d. 22. jul 1918 - Coulonges Cohan**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre !

Nu er alt bleven lidt mere normal igen, og man har lidt ro til at skrive. Alt er vel, jeg blev i min lille Stue her. Feldv. vilde, at jeg skulde komme til ham i Skoven, men jeg tilbød ham et bedre Kvarter, et Hus med 12 Værelser, som jeg fik af en Orts-kommandant - en Leutn. jeg kender. Og enden blev hele Regt.Staben har rettet sig igen efter Mærsk's Hoved og kom til mig. Det er helt rolig her nu, den store Offensive er forbi, som jo gik hurtig denne gang - grunden - ja jeg må ikke sige mere. Og nu - ja om et par dage vil jeg skrive mere. Vi har ingen Post fået i to dage, da to hele Toge skal være brændt, nu idag kom der igen. Tak for to Pakker med Knepkager, Tvebakker og Sæbe. - Ja lille Mor, Kaffe blev der ikke noget af denne gang, den har nok ikke været helt moden - eller været udbrændt. Men en ting har jeg dog fra denne Offensive, som skal være en Erindring om "Marnedalen", et fint Urværk, som skal stå på mit Skrivebord, når jeg ellers må komme rask hjem. Det er af et Slot her, og som vel er meget kostbart.

Så har vi haft en hel del Vaskesæbe, men det har I jo. Jeg har sendt Trine et Pund. Ja jeg kan nok forstå, at I venter mig på Orlov, men jeg kommer ikke endnu. Jeg kan nu heller ikke komme, da der på grund af de store Offensive går så langsomt med det. Og så vilde jeg også nok se, hvad der blir af det hele. Jeg er helt sikker på, at denne er den sidste Sommer, der kæmpes i. Og skal vi til at begynde på en Vinter igen, så har jeg ikke megen tro på en ende, og så er lysten borte - - så derfor tøver jeg og lidt derfor. -

I dag har Konow fødselsdag. Han kom først i Tanker om det i Eftermiddag. Ja, har du det, har jeg det også, mente Hemmingsen, og da vi fik deres Papiere frem, var det rigtig, de havde bægge to fødselsdag på en dag. Men vi må jo vente med at fejre den, til vi kommer i ro igen. Nu mange kærlige Hilsener og Tanker sender

Eders Taknæmlige Peter.

### **Torsdag d. 25. jul 1918 - Pannes (lidt usikkert, om det er den rigtige)**

**Fra:** Uffe

**Til:** Trine Mærsk

Kære Søster Trine !

I det sidste brevkort loved jeg vist snart at skrive brev, og så vil jeg også holde ord. I dag fik jeg brev fra Signe og fra Maren Mærsk, jeg får jo nu mange breve, og det er jo også en stor glæde for os.

Du er vel i Åbling nu. Maren skrev, Du var ved at plukke bær, men Du rejste nok hjem til Far nogle dage af og til, skøndt de nødige vilde undvære Dig. Signe skrev for nogen tid siden, at hun så med sorg den dag, da Du igen rejste fra Ravnholt, og Far er vist ikke mindre glad ved Dig og lille Anna. Og så vil jeg også sige Dig, at jeg er taknemlig og glad for hver gang Du rejser hjem til dem et par dage. Når Far er rask, behøver det jo da ikke at være så længe ad gangen. Jes og Maren kommer vist også tit kørende en lille smut til Ravnholt, når Du er der. Du har gaver og evner til at glæde og trøste andre, det skal du være glad for. - Far trænger så hårdt til glæde og opmuntring, og Du kan vist bringe ham det bedre end nogen anden, og jeg ved jo også, at Du gør det. - Når jeg tænker et år tilbage, så synes jeg dog mange ting er lysere i år. - Jeg ved jo nok, hvor meget Du har lidt og stridt sidste sommer, måske mere end vi i de fire år, vi har været herude. Og nu synes jeg, Du er bleven til så megen velsignelse og glæde med din lille pige, vist langt mere, end om du var bleven hjemme som ung pige. Det glæder mig også meget, at Signe nu er kommen til at se Dig som sin ældre søster og bedste veninde i al ting. Jeg vidste godt, at det vilde komme sådan, eller rettere sagt troede det, derfor var det også, at jeg gjerne vilde have Signe ud at tjæne dengang inden Krigen. -

Jeg tænker tit på, hvor dejligt det kan blive, når det giver fred, og vi kan komme sammen under fredelige forhold. Mon der igen kommer tider som før, at vi kan køre i Teater, Signe og jeg og Du og Peter, ja vi vil også have Far og Jes Mærskes med. - Og når Signe engang selv

vil bygge hjem, der skal jo nok komme én og hente hende en skønne dag, da er der med Guds hjælp vel nok en anden, som overtager husmoderpligterne på Ravnholt.

Så en kærlig hilsen til Dig og lille Anna fra bror Uffe

### Lørdag d. 27. jul 1918 - Dravegny

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære lille Trinelil!

Mange Tak for dit kære Brev idag, jeg har ikke meget lyst til at skrive, men jeg må jo, da I dog glæder jer hver gang I får Brev. Vi ligger her i en Skov under åben Himmel i et Telt, det er ikke just morsomt, men når det ikke regner, må man være tilfreds, nu har det lige hørt op. Ja her er rigtig et Zigeuner Liv, mange Tropper ligger her, men det er ellers temmelig rolig her nu. Og vi kommer også nok i ro i en af de nærmeste dage. Med orloven går det helt godt fremad, jeg stod på Listen som No. 73, og kun 4 Uger går orloven, og 37 Mand er borte. Så nu kan du regne ud -med Brøkdæl behøver du ikke at regne, da der kun kører en hel mand ad Gangen. Og senere kommer jeg ikke end jeg er på rad -snarere lidt før. - Du, kan man også få "røde Grød" i slutningen af August og først i September? Jeg vilde da gerne have et Portion i Aar igen.

Det er jo en grulig Pige jeg har, som hun kan spise, du har ret i, at hun ikke bliver stor af ingen ting. Hvor meget vejer hun egentlig. Nå, det kan jo nu vente, til jeg kommer hjem nu. Vil du ikke sende mig min Blyandt, som jeg sendte hjem fra den sidste orlov til at skrue ud og ind. Nu har jeg da endelig tabt tre i den sidste tid, så nu har jeg ingen mere af denne slags. Ja ikke mere i dag, jeg har ingen lyst til at skrive, når det halvt regner og så blæser, som om det var i Efteråret.

Mange kærlige Hilsner og Tanker til Eder alle og til dig min egen kære Trinelil fra din egen Peter.

### Søndag d. 28. jul 1918 - Dravegny

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Alt vel, kommer i morgen tilbage i Ro - det er også nødvendigt.

Hils alle Trine og min lille Pige

Eders Peter.

### **Onsdag d. 31. jul 1918 - Dravegny**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Kære Allesammen!

Alt vel - sund og rask -

Er på marsher til vor Ro Kvarter.

Siden mere -

Hilsen Eders Peter

Feldpostkarte

Poststempel:

1.8.18.

Hrrn J.P. Mærsk,

Roagger

Kr. Hadersleben

Schl.Holstein

Absender: Gefr. Mærsk Regt. 147

### **Mandag d. 05. aug 1918 - Romagne- dyn (Dun)?**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Endelig er vi kommen ud af klemmen, vi sad ordentlig fast og troede at vi skulde feje Gader i Paris - Det var grunden til min lange tavshed. Jeg har i 8 dage ingen forbindelse haft med

Posten, og vi fik heller ingen, men nu ligger vi langt bag fronten i ro - Trine kan vise Eder, hvor det er på mine Kort. Vi kom hertil i går Aften, og bliver her 3-4 Uger. Det er et Kvarter som i Saint du Nord. Konow og jeg har selv en Stue, der er helt nett. Vi har i de sidste 5 dage hver dag gjort en 18 - 20 Kilom. Nu kender man snart Frankrig bedre end sin egen Hjemegn. I dag for 4 År siden kom vi tilbage fra Kullabrük ved Lötzen, og gjorde os færdige til at rykke ud derfra, ja, hvor er de Aar bleven. Men Gud ske lov at man endnu er sund og rask og har det så godt. Hvor mange er ikke borte, og hvor mange er ikke bleven Krybler i de fire lange Aar. Jeg vilde skrive et langt Brev, men det blir for sent i dag, og i morgen skal jeg op kl. 5 og efter Post, så jeg skal tidlig op. I morgen får I mere.

Mange kærlige Hilsner og Tak for alle Breve og Pakker -

Eders taknæmlige Peter.

### **Fredag d. 09. aug 1918 - Romagne- dyn (Dun)?**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for to Breve og 4 Pakker i dag. Der kom i tre dage ingen Post, men nu har vi jo fået alt på en gang.

Ellers er alt rigtig vel her. Hvad mig angår, har jeg ikke meget ro, men jeg har jo heller ikke stået det ud, som Komp. har gjort i Offensiven. Jeg tager herfra om Morgen Kl. 7 - en herlig køretur, så kønt der er. Fuglene synger, og Duggen hænger i Græsset. Jeg har en temmelig lang køretur, omtrent 20 Kilom. Er tilbage igen ved Middagstid, så har jeg at bestille til Kl. 3 med Posten, jeg har bragt, og så begynder det at komme med afgang igen til næste dag, og det går helt til Kl. 11 om aftenen (når de ellers ikke bliver hældt ud) -

I morgen tager Konow og Feldw. på orlov. Feldw. vil holde Krigs-bryllup, og så tager han Konow med, som jo også tilhører ham. Og når han kommer igen, kommer jeg. Jeg havde regnet med at komme til din Fødselsdag, men det blir der nok ikke noget af. Jeg kommer mellem 10 - 11. eller deromkring. Hvis der da ellers ikke kommer noget i Vejen.

Vil I ikke sende Konow en 50 Mark, jeg vil købe lidt Tobak og Cigarer, hvis jeg kan, før jeg kommer. Og mine Penge rækker ikke dertil. I kan jo sende dem på Konows adr. Zollenspieker, og så tager han dem med.

Ja, jeg har ikke mere, jeg vil nu i Seng, jeg er så søvngig om Aftenen i denne tid. Mange kærlige Hilsner til Eder fra Eders taknæmlige Peter.

Forvar lidt røde grød til jeg kommer, lille Mor - Salattiden er jo forbi ?

God Nat -

## **Fredag d. 16. aug 1918 - Romagne- dyn (Dun)?**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

I må undskylde, at jeg ikke har skrevet, det var mig udmulig i de sidste dage. Nu er vi landet ned ved Argonneskoven og ligger helt tæt ved Maasfloden. En herlig Egn. Jeg har skrevet mere udførlig til min Trine, men det bliver for sent i Aften. Jeg har et meget godt Kvarter, ligger helt alene, så længe Konow kommer. Mere får I i morgen Aften. Mange kærlige Hilsner og Tanker sender Eders taknæmlige

Peter

## **Lørdag d. 17. aug 1918 - Romagne- dyn (Dun)?**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Takker for Eders Brev og Pakker i dag.

Nu vil jeg også sende Eder et Brev efter lang tid, men det har næsten været udmuligt. Enten har man ingen tid, eller man har ingen Forbindelse med Posten. Vi ligger nu her i ro og har det meget godt. Jeg har en Stue helt alene, til Konow kommer - Elektrisk Lys og en helt god Leje. Det er natyrlig selvlavet Seng, men man ligger helt udmærket i dække. Så har vi et Soldaterhjem med Bibliotek og et Kino, så vi føler os slet ikke ene her ude i Argonne Skoven, om end vi også kun ser os selv. Jeg kommer jo nu da hver dag i forbindelse med andre Tropper, men mange kommer jo ikke herfra, så længe vi bliver her. I dag har Feldw. Bryllup tror jeg nok - jeg ved det ikke helt bestemt. Og fra Konow har jeg også hørt, han har det natyrlig godt i Zollenspiker. Men den 25. lider jo også mod enden.

Ja, lille Mor, jeg når nok ikke at komme til din Fødselsdag, men du kan jo holde den 6-10 dage senere, så håber jeg at være der. Det skal du nu ikke gøre for min skyld da, da der jo kommer fremmede nok endda, når jeg kommer hjem.

Så et Mor, jeg har købt et par Sko af en god Ven, og han vilde ingen Penge have, så sagde jeg, jeg vilde sende hans Kone et Pund Smør, eller du kan sende hans Kone 1 Pund Skinke af det, jeg fik af Kjærs - Adr. følger med.

Ja det var alt i Aften. Nu er Kl. igen bleven 11, og nu går jeg til ro. Jeg kan ikke godt sove om Morgenen, skønt jeg nu har ro til det. Sådant et herligt Vejr henter mig ud af reden.

Mange kærlige Hilsner og Tanker sender Eders taknæmlige



Peter

### Søndag d. 18. aug 1918 - Romagne- dyn (Dun)?

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Pakken til Konow og mig i dag, med Smør, nu har jeg da Smør, men jeg har handlet og fået et Hvedebrød for en rulle og 1 Liter Mælk, det var noget helt nyt noget.

Ellers er alt ved det gamle her, en dag går som den anden, men vi er glade ved at være en tid i ro. Og vi holder mere af at være i en sådan Stilling som ret i ro, da her ved vi, hvordan vi har det, og ved, at det ikke kun er for 14 dage. Regt. Musikken spiller hver dag for mit Vindu, da jeg bor lige over for Kasinoet. Jeg bor lige i Centrum, som de fleste ikke ønsker, jeg er lige glad

### Søndag d. 18. aug 1918 - Romagne- dyn (Dun)?

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min Trinelil!

I Aften skal du have et lille Brev igen. Jeg har ellers ikke megen lyst til at skrive nu, da det ligger mod orloven. I næste Måned om denne tid håber jeg at være hjemme hos Eder.-

Ellers er alt ved det gamle her, jeg sidder helt ene i Aften, men det er jeg nu ikke ked af - der er ellers nok der vil besøge mig. Men et har vi opdaget her, og for mange en megen slem opdagelse -at her er mange Lopper. Ja en 10 - 12 Mand lå ude i Nat, de kunde ikke holde det ud længere - så du kan vel få et lille begreb om, hvor slem det er. Og inde i en Stue sprang to op på Kogepotten i Middag, så det var da ikke helt kødløs. Jeg har det nu godt, de bider mig ikke.- de kan ikke tåle det d- Blod. Jeg kan sove for dem uden at vågne.

Du er bange for Vinteren, min Musse. Vinteren er der ikke endnu, der kan ske store ting, og nu vil vi se, når jeg kommer hjem. Ja hvor kunde det blive en herlig Vinter, hvis Freden kom, og Uffe boede på Ravnholt, og vi kunde besøge ham. For en Vinter kunde jeg nok finde mig til Ro der, men når først Våren kom med Spiren og Fuglesang, vilde det vist blive lidt snæver der. Men så finder vi nok noget andet. Ja, Gud ved, hvordan alt kommer til at se ud. Jeg skal også have skrevet til Uffe i aften, han har skændt på mig i dag, men det har jo været helt udmuligt at kunne skrive i den sidste tid.

Nu mange kærlige Hilsener - kys gir det ikke mere her - fra -til dig og lille Anna  
fra din egen

Peter

På snarlig Gensyn håber -

### **Tirsdag d. 20. aug 1918 - Romagne- dyn (Dun)?**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Kortet i dag. Jeg kan nok se, at I har været bange for, at jeg skulde have været med imellem dem, de tog til fange, men Gud ske lov gik det bedre. Der blev jo mange af os imellem dem, men det har jo nu ikke skullet være sådan.

Ellers er alt ved det gamle her, vi har det rigtig godt, blot vi blir plaget med en mængde Lopper, 10 gange hellere Lus. Det er ikke en og to, men i 100-vis. Og det er en udmulighed at kunne sove for dem. Nu har jeg prøvet et nyt forsøg i dag. Det er, jeg har hængt alle dækker ud hele dagen, og mit Sengested har for at ikke blive for tør fået 5 Spande Vand, nu svømmer det alt, og nu kommer Dækkerne ind, og så kommer jeg. Så tror jeg nok, jeg bor som på en lille Ø, hvor Lopperne ikke kan svømme over. Når man om Natten kommer ud, er man aldrig alene. Der står altid en 4-5 Mand med omdrejet Skjorte og vifter efter at få lidt frisk Luft - det er et Theater - men morsomt er det ikke.

Ja ellers alt vel - hils min Trine og min lille Pige.

Mange -kærlige Hilsner sender Eders taknæmlige

Peter

### **Torsdag d. 22. aug 1918 - Romagne- dyn (Dun)?**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min allerkæreste Trinelil!

Ingen Breve i dag, men en lille Hilsen skal du dog have. Du har det sagtens som jeg, jeg har ingen lyst i denne tid, hvor man håber på at komme hjem. Alt går nu på en slags Pladskort, som er så vanskelige at få, men jeg har mig en reserveret til mellem 5. - 10. Sept. Så snart Feldw. kommer, rejser jeg herfra eller ihvertfald første eller anden dag derefter. Og det er en temmelig besværlig fart, siges der, man skal være 4 dage undervejs til Hamburg, nu skal vi se, det er jo også det samme, det regner jo ikke med til orloven - kun to dage.

Det er ikke som sidste Aar, da var man kun 2-3 dage undervejs. Men nu forhåbentlig er det sidste gang. -

Jeg længes sådan efter at komme hjem til Jer kære igen. Når man tænker tilbage på de Aar, man her har levet værre end et Dyr. Og under de forhold, hvor ingen mild hånd vil en noget godt, men kun det tvungne militæriske. Ja nu God Nat min kære lille Musse.

Mange kærlige Hilsner til dig og lille Anna

din egen

Peter.

### **Mandag d. 26. aug 1918 - Romagne- dyn (Dun)?**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Mor og far

Kære Forældre!

Tak for Eders Brev og Pakke i går. Og tak for Pengene, som I har sendt af til Konow. Jeg behøvede ellers ikke så mange. Ja nu er orloven også forbi for Konow. I aften rejser han fra Hamborg og er om 3-4 dage her. Det er en lang og kedsommelig Rejse. Det er ikke som sidste Aar - kun to dage. Jeg rejser vist sammen med en Hauptmann fra os, for at få en dag eller lidt mere, og for at komme vejen lettere over. Men jeg skal vist med ham helt hjem.

Det er nu ikke bestemt endnu, men jeg vilde nok have det i lave.

Ellers alt vel.

Mange kærlige Hilsner Eders taknæmlige

Peter

### **Mandag d. 26. aug 1918 - Romagne- dyn (Dun)?**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min kære Musse!

Du må undskylde, at jeg ikke skrev i går. Jeg vil straks sige dig grunden. I går formiddag, da jeg var efter Post, traf jeg Cedde Madsen, og han bød mig komme med i Theatret om Aftenen. Jeg tog så herfra på Cykle i går Aften Kl. 7, og da jeg kom til ham, havde han lavet Kartoffler med Æg, som smagte udmærket. Så gik vi i Theatret. Det var helt storartet, det var natyrlig blot af vore Soldater, men bedre Kræfter. En spillede Rollen som Dame, så mange var i tvivl om, hvad det var. Der blev spillet en "Bryllupsrejse". En helt ung Pige gifter sig

med en gammel Professor, og han varer hans unge Kone for, at nu har det været sådan i 25 Aar, og han ønskede, at alt blev, som det var. Men du kære, hun stillede hver Stol om, og han måtte føje sig i alt. Og til sidst fandt han, det var helt nett. Nu ja, jeg siger ikke mere, men jeg tænkte mig desto mere - og sagde til Madsen - Ja, ja og sådan vil det også gå os.

Ja og så den herlige tur hjem. Kl. var 12, ingen Mennesker på Vejen. Cyklen gled af alene ned i Maas-talen gennem den kønne Noddertraskov. Over floden som så stille vandrede sin vej videre, Men så kom de forbistrede Lopper og kunde ikke lade mig i fred. Tre gange måtte jeg op og ryste Skjorten af. Skal jeg tage en par med hjem ? -

Ja, ikke mere, mange kærlige Hilsner og Tanker til dig og lille Anna

fra din egen

Peter

På Gensyn -

### **Onsdag d. 28. aug 1918 - Romagne- dyn (Dun)?**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Trine Mærsk

Min allerkæreste lille Trine!

Blot en lille Hilsen i aften, alt er vel og ved det gamle. Så kommer jeg nok lidt før som jeg har regnet med. Jeg rejser vist herfra omkring ved den 5 - 6, da jeg har fundet en lille Tjeneste-rejse, som jeg kan tjæne en eller to dage på. Hvornår jeg indtræffer hjemme, kan jeg ikke sige endnu. Fra den 1. af skal I ikke skrive mere, da Brevene går en 5 - 6 dage. .

Mange kærlige Hilsner og Tanker

til Eder Alle

din egen

Peter

som længes efter Eder -

### **Fredag d. 30. aug 1918 - Romagne- dyn (Dun)?**

**Fra:** Peter Mærsk

**Til:** Maren Mærsk (Peters mor)

Min egen kære Mor!

Hjærtelig tillykke på din Fødselsdag. De allerbedste Tanker og Ønsker sender jeg dig, min kære Mor. Havde håbet at jeg med min egen Person havde kunnet ønske dig tillykke; men om 10.dage håber jeg at være hos Eder.

Din store Dreng Hils alle fra mig, min Trine og min lille Pige